КРАЛЕТЕ НА ТРИЛЪРА®

#1 в класациите на L'Espresso и Der Spigel

ДЖУЗЕПЕ ДЖЕНА

В ИМЕТО НА ИЗМАИЛ

Измаил – тайнственият и недосегаем водач на организация от убийци!

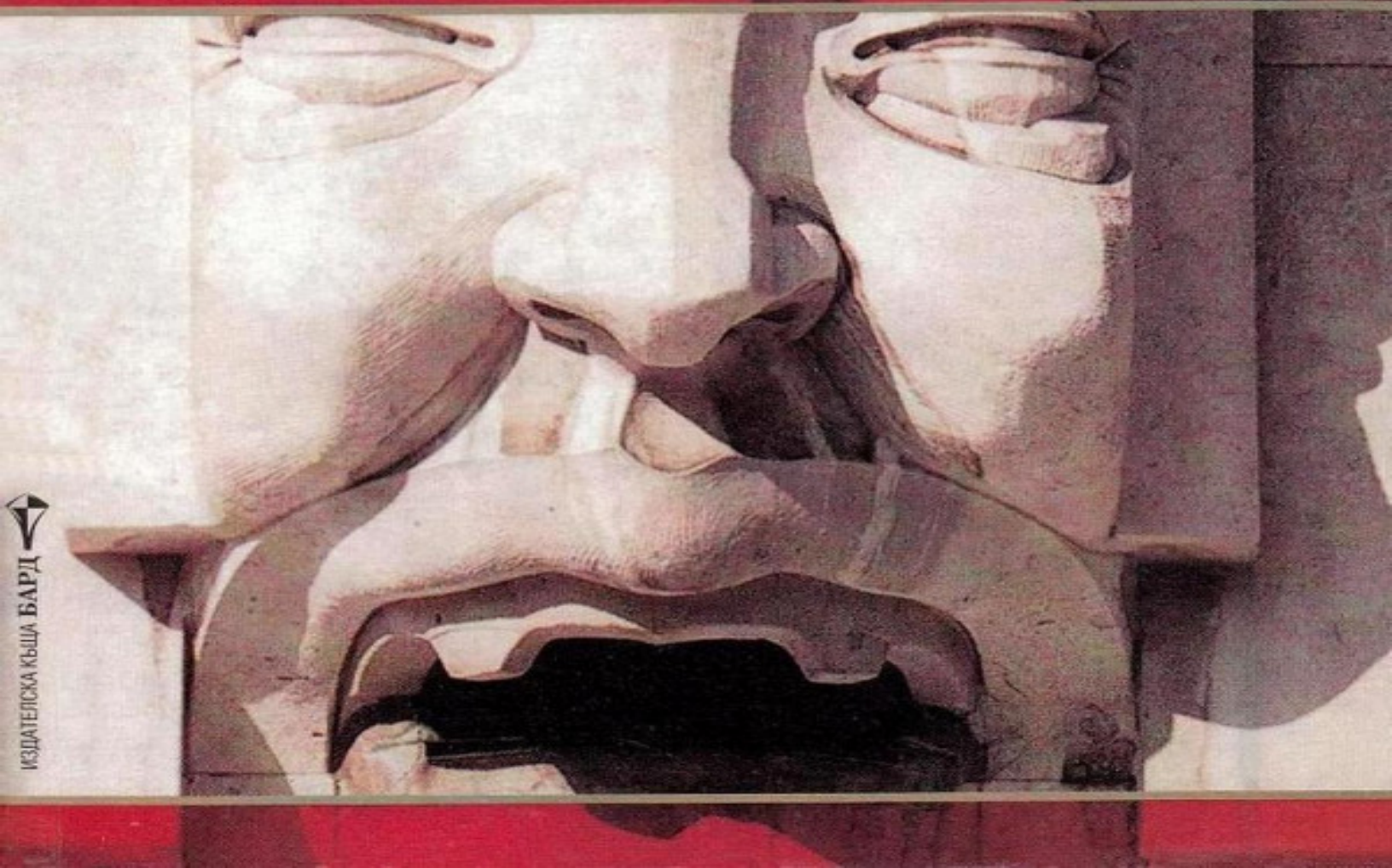

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА БАРД

ДЖУЗЕПЕ ДЖЕНА
В ИМЕТО НА ИЗМАИЛ

Превод: Ваньо Попов

chitanka.info

Милано, Париж, Франкфурт и Брюксел — са местата на зловещ заговор с поразяващ финал.

„В името на Измаил“ проследява две преплетени истории, разказани от сериен убиец, които изтъкават платното на една необичайна конспирация.

Загадъчни общества, поредица от наглед случайни мокри поръчки, смъртта на принцеса Даяна, странни садомазохистични тайни култове, Кисинджър, педофили, църквата — това са опорните точки на един сложен, комплексен трилър в стила на Форсайт и Лъдлъм.

Мащабна геополитическа операция на американското разузнаване цели да попречи на Европа да се отърси от американското влияние. Сините джинси и колата управляват света. „В името на Измаил“ ни въвежда в потайния свят на заговора на могъщите, където отделната личност е без значение.

Номер едно в класациите на L’Espresso и Der Spigel.

БЕЛЕЖКА

Разказаните тук истории са изцяло литературна измислица. В тях се появяват реални имена на хора и обстоятелства в качеството си на чисто повествователни елементи. Имената на фирми, институции, медии и политически фигури се използват единствено с цел да идентифицират фигури, образи и факти, свързани с обществените очаквания, така че те трябва да бъдат отнесени към една митологична сфера, която няма нищо общо с информациите или мненията относно обективната историческа истина за събитията или личностите — живи или покойници — около които този роман заплита една чисто литературна фабула.

ПЪРВА ЧАСТ
НАЧАЛОТО

„Уотъргейт“ ме завари неподготвен. Ставаше дума за изключително абсурдна операция. Налудничава. Сметките изобщо не излизаха. От това трябваше да заключа, че нямахме насреща един-единствен план за действие, колкото и лошо замислен да беше, а три или четири различни плана, скроени от различни хора. И всички те бяха успели драматично да се сблъскат. Когато залогът е висок, съвпаденията изобилстват. Шекспир, разбира се, е бил убеден в това. Не би могло да има друго обяснение за „Макбет“ или „Крал Лир“.

Норман Мейлър,
„Призракът на Харлот“

Милано
27 октомври 1962
02:40

Мъжът, облечен в черно, спря, отвори вратата на колата, вдигна високо капака на багажника, потършува в тъмното и извади някаква торба. Застина и се огледа. Алеята беше пуста. Сляпа алея, без лампи. Изчака зрението му да се нагоди. Постепенно очертанията на нещата започнаха да изплуват. Съзря голямата входна врата. Избута я, издута и натежала. Отвъд нея се натъкна на заграждение. Покатери се и прескочи. Тръгна към стената. Вече опипваше оградата. Тя не беше особено висока. Отново метна торбата и чу падането й отвъд стената. Опря подметките си в мазилката, разядена от смога, и потърси

цепнатини с ръце, за да се захване. Сбърка, изкатери се с мъка. Достигна ръба на стената, замахна с крак и го яхна. Погледна от високото и остана с отворена уста.

Спортната площадка беше празна, но бяха оставили запалени прожекторите над терена за игра. Мачът по ръгби се бе състоял в късния следобед, преди няколко часа, но вече рано се стъмваше. Може би бяха забравили прожекторите. Те излъчваха мътна светлина. По площадката се стелеше мъгла, надигаща се от разбутаните и после наместени след срещата чимове. Гредите на вратите приличаха на високи, бели копия, насочени към снишеното черно небе. Едно призрачно място.

В основата на стената видя торбата — издута, със стърчащи краища, с неправилна форма. От нея се подаваше малка ръка, бяла като мляко, протегната към небето. Тогава скочи.

Приземи се. Спря и се ослуша. Вляво, недалеч от него, се чу неочаквано шумолене. Може би стъпки. Сигурно беше пазачът на стадиона. Обзе го тревога. Извади пистолета. Работата трябваше да се свърши каквото и да става. Насочи дулото към храстите. Шумът се движеше към него. Тъмнината фосфоресцираше, можеше да различи всеки лист поотделно. Приготви се. Храстът се разгърна. Почти натисна спусъка. После видя тлъстото набито тяло на огромен бездомен котарак. Котаракът продължи безразличен към него, приближи до торбата и започна да я души. Мъжът отдалечи котарака с крак, но животното изфуча. Той повторно го отбутна настрана.

Взе торбата. Потърси с поглед паметника с надписа и го откри, светещ зад гредите на вратата, близо до малката площадка. Всичко беше както в инструкцията. Продължи да стои като слят със стената. Разкаляният терен затруднняваше придвижването. Мъжът се задъхваше. Малката вкочанена ръка, която се подаваше от найлона, сочеше небето и се поклащаше при всяка крачка.

Стигна до паметника. Различи имената на партизаните, убити през 45-та. Приближи се до вкопания в пръстта постамент под надписа с имената. Големи кървавочервени букви изписваха думи на почит от града в памет на загиналите.

Трябваха му няколко минути, за да повдигне плочата. После започна да копае с голи ръце. Пръстта бе влажна и мека. Стори му се, че сякаш диша. Изкопа нещо като ниша. Пъхна там торбата, като се

постара да притисне към дъното малката смъртнобледа ръка. Разстла останалата пръст. Доста се поизмъчи, докато постави плочата обратно. Ръката не се виждаше, но плочата беше килната от надигнатата пръст и част от торбата се подаваше навън. На сутринта щяха да го видят. Така беше добре.

Вдъхна мириса на чима трева от изкопаната дупка — корените бяха като тънки бели влакна и приличаха на червеи.

Мъжът се върна по стъпките си, като наблюдаваше как при неговото движение вратите на игрището за ръгби сякаш се движат.

Прескочи стената, мина през входната врата и се пъхна в колата. Пое си дъх и избърса потта от челото си. Потегли бързо и увеличи скоростта. Алеята бе пуста. Нито една лампа не бе запалена. В огледалото видя да се стопява нажеженият ореол от изкуственото осветление на спортното игрище „Джуриати“. Отново здраво натисна газта и колата навлезе в мрачния лабиринт на Милано.

Измаил бе започнал своето дело. Това бе първият сигнал. Трупът на детето бе оставен.

Милано
23 март 2001
03:40

Стария пушеше своя житан и бе втренчил очи като омагьосан в мрежата на картата.

Американеца го шпионираше иззад прозореца, но Стария не можеше да го види.

Не завиваха вече цигарите с онази жълтеникава хартия „с цвят на царевица“, с която бе свикнал. А имаше и филтър. Димът се изкачваше синкав на фини спирали, ефирен и прозрачен. Колкото повече го гледаше Стария, толкова повече се очароваше. Понякога този накъсан и сложен поток приличаше на гипсов или на уравнение, придобиващо форма, или надух, чист дух. Сепна се. Студено беше. Сградата, която наблюдаваше, бе тъмна. Неонът над преддверието бе гръмнал, проблясваше на интервали, и на Стария му се струваше, че чува цъкането на мрежата, която палеше газта. Струваше му се, че е там,

под повредения неон. Виждаше входната врата с помътнелия и размито сребрист от годините алуминий, тясното стъпало от груб камък, изтрито от годините. Виждаше дори мокета, който някога е бил червен, сега потъмнял и олисял, протрит в средата. По-нататък, може би към асансьора, имаше някакво обзавеждане. Кой знае дали беше истинско? Може бе беше някакъв пластмасов макет, оставен там непотребен и забравен да събира прах.

Преди да падне мракът, той забеляза много хора да влизат и излизат от огромната врата. Американеца обаче бе направил така, че да не бъде видян. Трябваше да разбере дали Американеца е бил вкъщи, когато бе пристигнал той, Стария. Достатъчно беше само да има търпение, да се сгуши малко в палтото си, да надвие влагата с житана и рано или късно онзи щеше да излезе. Другояче щеше да бъде, ако Американеца не си беше вкъщи. Никой не можеше да гарантира, че ще се върне в апартамента, въпреки че му подаваха информация от сигурни източници. Американеца обаче се местеше бързо. Винаги беше нащрек. Една седмица по-рано, когато пристигна в Италия, се опитаха да го спипат на летището. В тоалетните. Бяха влезли двама. Обикновено така се прави, добре бяха подготвени. Всичко беше правилно. Него, Стария, го нямаше. Беше се ограничил само да координира операцията. Когато влезли в тоалетните, двамата изчакали да няма никой друг, освен Американеца. Проверили под вратите на всеки клозет. Нищо. Изчакали, може би оня си е вдигнал краката. Там сбъркали. Това било огромна грешка. Трябвало е да направят така: единият да остане в мъжката тоалетна, другият да отиде да провери женската. Не са могли да установят, че в мига, когато са завили зад ъгъла към тоалетната, Американеца наистина е влязъл в женското отделение. Не са могли да проверят, не са искали да ги забележи онзи тип, трябвало е да избегнат всякакви подозрения. И добре са направили, но само наполовина. Останалата половина въобще не са свършили. Изчакали, после разбили вратите. Нищо. Тогава разбрали грешката си. През това време Американеца се изпарил, изсулил се от женската тоалетна.

Точно след тази грешка, след като бяха изгубили Американеца, Стария реши лично да участва в операцията. Бяха му дали снимката, направена предпазливо, докато Американеца свърнал в коридора към клозетите на Малпенса. Кучи син. С типичното лице на онези, дето

дъвчат дъвка. Все същият поглед открай време, погледът на всички американци — празен, волски, с две задоволени очи, които не изразяват нищо, като изключим смътното чувство, че демонстрират превъзходство над всеки. Косата му — червеникава, биеща на русо — покриваше взелото му да оплешивява теме. Американското лайно носеше зелено непромокаемо яке и ръчна черна чанта от синтетика. Кой знае дали не беше усетил, че са го снимали? Не бяха го убили, но поне го бяха снимали. Което си беше все едно наполовина да го убият.

Доста усилия обаче хвърли, за да разбере къде е. Трябваше да е в Милано, това беше очевидно. Имаше да довърши поне две неща. Информациите по този повод бяха объркани. Но не беше проблем да се установи *какво* би трябвало да прави Американеца. Достатъчно бе да разбере каква работа има той с Измаил. Беше на неговите заповеди, това бе сигурно. Трябваше да го намери и да го премахне. Американците щяха да изпратят друг, но от онова, което можеше да се разбере сега, главното събитие, заради което Американеца бе дошъл в Милано, наближаваше. Измаил искаше да удари в Милано, и то веднага. В края на краищата не беше толкова сериозен фактът, че Американеца бе избегнал клопката. Реалният проблем беше все пак да *го намерят*. Източниците не успяха да открият някаква информация за това какво прави, тъй като не можеше да се разбере къде е. Първо трябваше да го локализират, а после оставаха два варианта: или веднага да го убият и да чакат да дойде друг, като убият и него, докато не е минала датата, определена от Измаил, или да го следят, да видят какво ще направи, за да разберат смисъла на операцията, заради която е дошъл, и едва тогава да го ликвидират.

Накрая го бяха намерили. Стария бе работил на практика без прекъсване, за да открие следа, някакъв знак за присъствието на Американеца. Беше мобилизирал и своите лични източници, алтернативни и не така ефикасни като на Службата, но пръснати навсякъде — цяла мрежа от широки брънки, макар и случайни, така че и оттам би могъл да дойде някакъв резултат. За шест дни той си бе отпуснал само двайсет и два часа сън. „Скоро ще свикнеш. Мислиш, че камъкът няма съвест ли? Мислиш, че е безжизнен и скован, но не е вярно. Дори и камъкът чувства. И чувства повече и по-добре от нас. Той е нащрек, защото се е спотаил неподвижно. Това е съдба — когато най-малко очакваш, се спъваш в него“ — бе казал Стария на момчето,

изпратено от Службата да стои неотлъчно до него. Беше му направо като воденичен камък. Знаеше много, защото трябваше да информира, да контролира едновременно и Американеца, и самия Старец. Винаги беше така, когато ставаше дума за Измаил. Защо най-после Службата не им се довери? Ех, ако ставаше дума за наемник… Стария се усмихна — наемник на неговата възраст… Той работеше за тях от години, защо да не им се довери? Зелено беше момчето, прекалено младо. Но сега това нямаше значение. Беше мъртво. Именно момчето откри Американеца. То прие телефонното обаждане, докато Стария бе полегнал за два часа. Чиновникът от американската библиотека се бе обадил и бе казал просто: „Тук е“. Беше там. Стария добре знаеше, че агентите на Щатите често използват американската библиотека, за да изпращат съобщения. Трябва обаче да се бе случило нещо внезапно и непредвидено, защото обикновено агентите нямат нужда да комуникират помежду си. Идват, свършват си работата и си отиват. Дори когато работата е продължителна, сложна, многопластова, като онази, която трябваше да свърши Американеца. Момчето не му бе мислило много. Беше оставило съобщението, без да буди Стария, и бе отишло лично да види какво става. Смахнато тъпанарче, какво ли толкова е искало да направи това момче? Да излезе на светло, може би. Типично. На трийсет години е така… Когато Стария се бе събудил, бе прочел съобщението и се бе втурнал към библиотеката. Американеца в онзи момент тъкмо излизаше от тоалетната и се оглеждаше. Добре, че той, Стария, беше практически невидим — един обикновен, невзрачен човек. Преди всичко стар. Какво да се плашиш от един старец? С блед цвят на лицето, уморен вид, очила с олекотена рамка, рядка брада, черно палто — баналност, въплътена в човек. Беше се завъртял предпазливо между масите с компютри за справки. Американеца се отдалечаваше. Стария изчака да излезе от зрителния му обсег, да не може да контролира входа на тоалетната. Момчето беше с раздробен череп, още с влизането се бе свлякло на тоалетната чиния на втората кабина. Нямаше време. Стария бе излязъл от вратата на тоалетната спокойно и с умерена крачка се бе отправил към вътрешната стъклена врата, надзъртайки през прага към улица „Данте“. Беше погледнал наляво, после, обръщайки леко глава, за да види дали вдясно няма следа от Американеца. Той се оказа точно там, вдясно. И го гледаше. Стария веднага бе хванал наляво, без да спира, освен за малко, по

стълбичките. Усещаше тръпката от погледа на Американеца с палтото на гърба си. Беше извадил телефона си и бе повикал двамата агенти, които поиска да му изпратят — те стояха облегнати на парапета на станция „Кордузио“ на метрото. Американеца трябваше да излезе оттам. Не трябваше да събуждат подозрения у него. Разбира се, трябваше да го проследят, но за малко. По една-две минути всеки. Да изчакат да се срещне с някого. Ако наистина се срещнеше с някого, трябваше да проследят и него. И да го изстискат. Да им каже къде е Американеца. Но все пак за предпочитане беше да го изгубят от поглед, да го оставят да се махне. Така или иначе сакатлъкът беше станал. Трябваше да се надяват да не смени мястото си на живеене. Да го пречукат на улицата, не можеше и дума да става. Трябваше да го улучат в главата, а той не би позволил на никого да се доближи толкова, че да стреля в главата му.

Стария бе имал право за всичко. Вече повече от трийсет години работеше с разузнаването, което пък разследваше Измаил. Човекът, когото Американеца беше срещнал точно на стъпалата на подлеза между катедралата и улица „Торино“, беше пакистанец или индиец, а може би англичанин. Огромен, но някак отпуснат. Беше предал една малка чанта на Американеца и му бе говорил няколко секунди. После Американеца се бе отправил към метрото. Пакистанецът пък се бе изкачил към улица „Торино“. Двамата от Службата не искаха да дадат право на Стария, и настояха да продължат да следят Американеца, като изоставят другия контакт. Стария бе им изкрещял по телефона. Беше побеснял. Успя да ги убеди. Беше им казал да оставят всичко, когато стане ясно, че пакистанецът се отправя към „Мисори“. Онези не искаха да напуснат. Стария бе казал, че ще им счупи главите и на двамата. Тогава те си тръгнаха. Той се бе показал над „Мисори“ от балкона на църковната книжарница. Веднага видя идиота пакистанец — той се въртеше, явно се опитваше да разбере дали някой го следи, след като се бе срещнал с Американеца. Стария беше започнал да го следи. А пакистанецът — по-непохватен, отколкото човек може да си представи за някоя американска връзка — бе тръгнал по улица „Дзебедия“ — една на практика пуста улица. Голяма грешка. Стария бе поел подире му, плътно след него, говорейки силно по мобилния си телефон на италиански, пресмятайки, че ще доближи човека точно срещу една отворена врата. После внезапно го бе блъснал вътре в

тъмното. По онази уличка няма портиерни. Само тъмнина в усойните сутерени. Беше извадил пистолета. Пакистанецът още се мъчеше да проумее какво става, като се опитваше да стане, лазейки. Огромен и тромав. Стария веднага го бе простелял, хладнокръвно, беше му раздробил коляното. После му бе напъхал дулото в устата. Беше му казал на английски: „До три да си ми казал адреса на Американеца! Едно. Две…“ Онзи запелтечи. Беше извадил дулото. Пакистанецът бе казал: „Улица «Падуа».“ „Номерът!“, бе креснал Стария. Другият печелеше време. Стария бе започнал отново да брои. На „три“ се канеше да стреля, въпреки че улица „Падуа“ беше достатъчно. Но пакистанецът мълчеше. Наистина, откъде го бяха намерили този? Невероятно! Невероятно бе, че Измаил бе нает подобен имбецил. И освен това пакистанец. Накрая той бе казал „53“ и Стария бе стрелял.

Тялото на момчето в американската библиотека бе прибрано от следващата смяна. Стария се бе втурнал към улица „Падуа“ 53, макар че не можеше да знае дали Американеца се е върнал или е напуснал поста си. Той, Стария, какво би направил на мястото на американския лайнар? Щеше да се върне. Ако не се върне, означаваше да се движи, да прибегне до друг контакт или да пренощува в хотел. Хотелите на курвите бяха регистрирани — за миг стигаха до всеки, който прекарваше нощта в хотел с курви. Всички легални хотели бяха регистрирани, и то в мрежата. За един час кръстосано търсене можеха да намерят всеки, който трябваше да бъде намерен. Хотелите с повече от четири звезди се регистрираха по същата система. Американеца не ще да е идиот. Пакистанецът да, той беше идиот, Американеца — не. По-добре да се върнеше там, където си беше. Да изчака. Но при условие че провери, че никой не го е проследил. Да, Стария щеше да отиде лично на номер 53 на улица „Падуа“. На седемдесет години инстинктът вече се е превърнал в разум и човек трябва да му се доверява.

Зад едно стъкло, скрит в тъмното, Американеца наблюдаваше Стария и от време на време се обръщаше да погледне връзания до него човек, седнал на леглото. Беше „идентичен“ с него — двойникът на Американеца, който трепереше в тъмнината.

Стария чакаше вече осем часа. Беше четири сутринта. Небето светеше със странна светлина, която имаше равномерен цвят,

разсейващ дори слабата оранжева светлина на лампите, висящи над улицата, на три метра над асфалта. Четири и десет.

Четири и двайсет.

Една прозявка. Студено беше, дъхът ставаше на пара.

Пет без четвърт.

Без десет.

Без пет.

Американеца излезе от входната врата.

Стария помръдна в сянката. Беше на двайсет метра, от другата страна на улицата. Прицели се в главата. Американеца носеше през рамо същата черна чанта от снимката, същото зелено яке. Оглеждаше се, приличаше на ходещ мъртвец. Явно беше уплашен, пренапрегнат, защото следобеда в библиотеката не бе така блед.

Стария стреля.

Американеца се свлече като торба с лайна. Стария ускори крачка. Американеца беше мъртъв, паднал по очи на тротоара. Стария изстреля още един куршум отблизо, в тила. После се огледа. Никой. С върха на крака, усещайки през обувката костта на скулата, той отвърна лицето на Американеца. Имаше ужасено изражение. Странно. Лицето изглеждаше потресено. Почти не можа да го познае — заприлича му на някой друг. Но беше разбираемо в края на краищата. Това беше маската, с която човек оставяше всичко, последната мимика, финалът. Стария се усмихна вътрешно и си тръгна пеша — най-спокойно.

Седем минути след изстрела от голямата входна врата излезе истинският американец. Първо се огледа бързо, после се сниши. Нищо. Стария си бе отишъл. Приближи се до двойника, който му бе осигурил Измаил. Беше мъртъв, лицето му бе застинало в гримаса на ужас. Още веднъж Измаил се бе показал като перфектен. Гримът на двойника беше успял. Американеца се привдигна, отдалечи се с бързи крачки от трупа, в посока, обратна на онази, в която бе видял да се отдалечава Стария.

ВТОРА ЧАСТ
ИЗМАИЛ

Ето мотото — онова, тайното — на книгата: „Аз не те кръщавам в името на… А останалото допишете вие“.

Херман Мелвил в писмо до Натаниъл Хоторн

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Заради тези съсипители на семейства, които предизвикват смут в социалните съсловия, биват обезсмисляни законите за раждането и семейството. А ние знаем, че хората, чиито семейни устои са били унищожени, ще отидат неизбежно в пропастта. Господи, ние изпадаме в тежка вина, защото сме на път да убием нашите поданици от жажда за удоволствия и власт.

Бхагавадгита

Милано
27 октомври 1962
04:30

Протегна широко ръце и отвори уста да се прозине, нещо като ням вик в тишината. Видян в гръб в бялата кухня, с разтворени обятия срещу тъмния фосфоресциращ прозорец, инспектор Давид Монторси беше едно видение, един домашен Христос, очертан в полусянката насред Милано, скрит у дома си. Беше четири и половина сутринта, невъзможният час, часът на безсънието. Давид Монторси разтегна долната си челюст, протегна докрай ръцете си, после се отпусна и рухна в лекия стол, псувайки безсънието си, като се облегна с лакти на масата от гетинакс. Кафето не завираше. Жена му продължаваше да спи в другата стая.

От две години безсънието го съсипваше. През деня беше като призрак. Мисълта за сън се бе забила като пирон в мозъка му. Имаше само една мисъл и си я повтаряше непрекъснато: „Каква досада…“ Изобщо вече не се питаше защо не може да спи, защо всяка нощ трябваше да се бори с тази сляпа дупка. Не беше съвсем буден, но и не спеше. В шест щеше да е разбит, щеше отново да заспи — един трескав, изтощителен сън. До осем. Кафето все още не завираше.

Давид се подаде в спалнята на жена си и надзърна да види своята половинка — блестящо бяла сред белите чаршафи, — която спеше и нищо не разбираше. Той й завиждаше от прага, завиждаше й за съня. Лекото припукващо дишане в неподвижната тъмнина на стаята, едно леко „крак… крак…“. Спеше. Почти я мразеше…

Кафето се качи горе. Изпусна въздишка, изпълнена с обвинение. Кой знае към кого? Може би към онзи, който беше по-виновен за това двегодишно безсъние? Изправи се. Беше колос — метър деветдесет и четири висок, деветдесет килограма. Сипа си кафе в чашата и се върна да се тръшне на масата. Имаше тъмни очи, почти безизразни (на изпита за присъждане на звание в Следствения отдел бяха му правили допълнително изследване и бяха отсекли: „Очи на психотик“.) Усмихна се в тъмното. Кожата му беше бледа, ходеше гладко избръснат. Още една неприятност — ако имаш лице на момченце, кой би те взел насериозно?

Разбърка захарта в чашата. Бежовата пяна на кафето придобиваше причудливи форми. Това последните дни на света ли бяха? Давид продължи замислено да гледа водовъртежа от пяна. Кенеди и Хрушчов бяха готови за унищожителна война. В тези дни вестниците приличаха на бюлетини за близкия край. Ракетите в Куба бяха предизвикали верижна реакция. Бяха ли тогава на прага на война? Давид обърна поглед към млечното небе през прозореца. Щяха ли да избухнат атомните бомби? Видя небето да избухва, да става червено, синкаво, черно. Хората говореха само за това. Избухва, избухва третата световна война. Давид се усмихна. Отпи глътка кафе. Отвратително. Майната ти, Хрушчов, майната ти, Кенеди!

Помисли за жена си Маура. „Според мен това е въпрос на химия — бе казала тя веднъж. — Принудени сме да се обичаме заради химията. Привличаме се като магнити“. Някога си повтаряха това непрекъснато. Откога не си го бяха казвали? Нещо се бе променило. Маура беше бременна. Толкова много искаше дете, а сега изглеждаше смълчана, отчаяна, отчуждена. Детето ли бе виновно за това? Прогони тази мисъл.

Всички спяха, освен него.

„Майната му!“

Върна се в спалнята. Маура продължаваше да спи. Давид се замисли за болестта, която я поваляше от време на време. Откакто

забременя, кризите бяха спрели. В началото той ги бе взел за епилепсия. Бяха страшни кризи, силни нервни припадъци, които траеха часове и бяха опустошителни. Тя плачеше, плачеше и плачеше. У нея напираше една безутешност, толкова дълбока, толкова яростна, че Давид се бе почувствал потресен и също бе взел успокоително първия път, когато Маура бе получила криза пред него. Винаги им беше трудно да говорят за това… Тя беше ужасена — *буквално* — от мисълта, че полудява.

Той се изпълни с нежност.

Наведе се над нея и я загледа как спи. Излъчваше бледо сияние.

Разгада положението на стрелките на будилника. Шест часът. Подуши топлия въздух, пропит от сън, сякаш далечен привкус на мускус, розов храст в тъмнината. Повдигна нежната ръка на Маура, положи я върху гърдите си и въздъхна за предпоследен път. Скоро сънят без сънища го облада.

Телефонът иззвъня тежко в шест и половина. Беше централата на Следствения. Бяха открили труп на дете на игрище „Джуриати“.

АМЕРИКАНЕЦА

Онзи, който мисли, че е убил, и онзи, който мисли, че убива — и двамата грешат.
Бхагавадгита

Милано
23 март 2001
05:30

Американеца вървеше бавно, в обратна посока на онази, в която се бе отправил Стария, след като бе стрелял по двойника му. Номерът с двойника бе минал. Измаил бе страхотен. Бяха използвали двойници навсякъде и винаги. В Панама, когато трябваше да охраняват „ананасовата муцуна“ Нориега, и трябваше да накарат света да повярва, че е мъртъв. В Хондурас, когато арменецът Лачинян се опита да свали с преврат Роберто Суасо Кордоба и откриха двойника в една нива под аренда в северната част на страната. Годината, в която Кисинджър се обърна към Израел да поиска помощ от Тел Авив за Претория и за тази цел имаше нужда от двойник на южноафриканския премиер Джон Ворстер — бивш нацист — който отиваше да положи венец пред Яд Вашем, за да почете паметта на жертвите на Холокоста — точно той, който беше унищожил десетки евреи. Двойниците умираха във всички случаи. Той, Американеца, беше винаги там. Преди нападението, преди да бъде произведен последният изстрел, напрежение, подобно на електрически заряд, стягаше стомаха му и почти докарваше сълзи в очите му. Никога не можа да свикне. Веднъж той самият трябваше да довърши един двойник, ранен, но не смъртно, от двама палестинци, докато се преструваше, че му помага. А този път, завърнал се в Италия заради Измаил, за да му помогне и да го направи още по-вездесъщ, самият той бе имал нужда от двойник. И Измаил му го бе осигурил.

Беше усетил Стария в американската библиотека на улица „Данте“. Колко ли пъти бе действал вече в Италия? Десетки — вече не

ги броеше. Италия… Говореше свободно италиански, без акцент, защото в Централата смятаха Италия за приоритетен район, поне до началото на деветдесетте години, и обучаваха агентите да говорят перфектен италиански. После Италия я оставиха настрана, окончателно. Сега в страната бяха англичаните. Беше и Измаил. Оставен сам на себе си, винаги изплъзващ се, Измаил беше великият понтифекс, новият папа, водачът, онзи, който спира и ускорява хода на времето по своя воля. Измаил имаше нужда от него, поиска помощта му и той, Американеца, бе дотичал незабавно в Милано, където Измаил подготвяше нова операция. Американеца почти шептеше, шептеше думите, които се повтаряха по адрес на Измаил: „Да благодарим на Измаил, защото без него щяхме да сме нищо“.

Той бе създателят и унищожителят.

Стария беше се появил зад гърба му на изхода на американската библиотека. Американеца трябваше преди това да елиминира момчето. Бяха го засекли, затова сега го локализираха, трябваше да действа мигновено, трябваше да ликвидира момчето, което внезапно се бе озовало в библиотеката. И трябваше да го ликвидира веднага, без да мисли. Измаил казва, че импулсът е програмиране — да следваш инстинктите си, е бърз начин да получиш справедливост, и то на разумно ниво. Беше стрелял със заглушител. Докато затваряше вратата на тоалетната, дочу кълколенето на кръвта, която изтичаше от устата на момчето, малки гъсти изригващи мехури. Кой знае дали момчето беше италианче. Никакви документи. Между двайсет и пет и трийсет годишен. Неприятелите на Измаил се множаха и всеки път ставаше все по-трудна задача да се спаси. Стария го търсеше с поглед, бе го разбрал веднага щом излезе от тоалетната. Не бяха се погледнали, но се бяха засекли с периферното си зрение. Вероятно Стария не бе видял момчето, но моментално бе разбрал — той беше човек от занаята.

Няколко минути след това на станция „Кордузио“ бе установен контакт с друг пратеник на Измаил. Не можеше да не се срещне с него. Беше като тапа в гърло на бутилка — да не отиде на срещата, означаваше да загуби връзка с Измаил. Беше излязъл бързо от тоалетната, нарочно беше игнорирал Стария. Беше се надявал да го последва. Щеше да е по-лесно да се отърве от него навън, в някоя от пресечките на улица „Данте“. Познаваше зоната. Но Стария не бе захапал, наистина беше от занаята. Беше се свързал с емисаря на

Измаил — един пакистанец или цейлонец, а може би индиец. Мъжът бе съобщил закодирано на Американеца адреса, на който да отиде, за да говори направо с Измаил. Американеца не бе убеден до последния момент дали трябваше да убие пакистанеца? Трябваше ли да заличи всички следи? После си помисли, че пакистанецът нямаше как да знае нищо за него, нямаше как да знае нищо за кода, така че не можеше да знае и предназначението на адреса, който му бе съобщил. Измаил е страхотен. Но всъщност Американеца грешеше. Трябваше да се отърве от пакистанеца. Очевидно Стария го беше засякъл, явно пакистанецът знаеше нещо. Възможно е Стария да го е убил, след като е изцедил от него информацията. Враговете на Измаил се плодяха като озверели животни. Пакистанецът беше проговорил. И тогава Стария го бе догонил на улица „Падуа“.

Измаил тъкмо навреме му бе осигурил двойник. Стария се хвана. Всички се хващат. Винаги.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Когато се отдава внимание на обекта на чувствата, се поражда привързаност. От привързаността възниква желание, а от желанието — сприхавост.

От сприхавостта тръгва объркване, от объркването — загуба на паметта, от загубата на паметта — отслабване на разума, а човек, лишен от разум, тича към своята гибел.

Бхагавадгита

Милано
22 март 2001
22:40

Лопес се бе върнал у дома в десет. Нямаше желание да яде. В хладилника имаше само замразени храни като „Финдус — танци в тигана“ — каква гадост! Какво беше взел този път? Пиле. Да, пиле със зеленчуци. Бяха кубчета замразена мазнина с влакна от бяло месо, парчета чушка и син домат, твърди като лунни камъни. Нямаше желание да се хване да готви дори и замразените храни. Влезе в един „Макдоналдс“ близо до дома си.

Целият район смърдеше на „Макдоналдс“. Беше сладникава миризма на прекалено подсладено хлебче, изпечено повече от необходимото, леко намирисващо на свинско, като месо от неотлежал колбас, доближаваща се до смрадта на стара урина в някои обществени писоари. Това беше единствената осветена зона на алеята, заедно с жълто-сините отражения на „Блокбъстър“. Вътре имаше само момченца. И негри. Момченцата дъвчеха големи залъци с уста, пълна с жълтеникав сос, докато с едната ръка натискаха бутоните на мобилните си апарати с безизразни очи, втренчени в дисплеите на телефончетата. Или пък си пробваха музикалните сигнали — те бяха изнервящи. Негрите пък седяха на групи, говореха тихо и се

оглеждаха. Всички негри забелязаха Лопес, като влезе, и млъкнаха. Той си взе само картофки и една кока-кола. Кока-колата беше много разводнена, пълна с лед. Остави я отвратен след първата глътка — миришеше на препарат за пране. Картофките бяха студени, изпържени само отвън, а вътре бяха нишестени и белезникави. На хартиената салфетка Лопес прочете инструкции как да спечели пътуване до Куба. Силуетът на куклата на „Макдоналдс“ беше с гръб към него и имаше широк, жълт задник. Мъжът от охраната дори не беше забелязал Лопес, не гледаше негрите, гледаше бясно шарещите по телефоните ръце на момченцата. Уморен филипинец прекарваше влажен парцал по светлия под. Навън пушеха. Остави и картофките, излезе, сгуши се в непромокаемото си яке и се отправи към „Блокбъстър“.

„Блокбъстър“ будеше погнуса.

Тук бяха новите касети: Алмодовар, Брус Уилис, Ед Нортън, Никълъс Кейдж. Всеки път, когато разтваряха широко входната врата, излизаше непоносима жега и дразнещият глас на една блондинка, която говореше от трите телевизора, увесени от тавана на магазина. Никаква касета.

Китайският ресторант под дома му беше затворен. Чуваше се шумът от камиона, който миеше улиците, откъм дъното, вероятно спрял зад ъгъла. Пъхна ръце в джобовете си, потърси ключовете и отвори вратата. После размисли.

Измина пеша надлеза до Инспектората на улица „Рипамонте“ — огромен и празен мост над железопътната линия. Кривна надясно по една тъмна уличка, която миришеше на пикано и гнило. В дъното на улицата хората крещяха. Всички бяха много млади, но Лопес не спря да ги погледне. Прерди опашката, проби си път до първия охранител (един набит тип с остра брадичка, с вид на метис със сплескано червено таке на главата) и влезе. Това бяха заседанията „Дженерали“ и всички охранители добре познаваха Лопес и знаеха, че е полицай, при това важен, и го пускаха да мине. „Дженерали“ бяха един от най-посещаваните локали в града. Там се изнасяха концерти, организираха се празници, чествания. „Там е пълно с кучки“, така казваха на Лопес, когато разказваше, че е бил в заведението. Той оставаше седнал на ръба на дансинга, където, бледи от блиц лампите, бездушните тела на млади и някогашни млади, танцуваха точно до барплота, облян от светлината на белите прожектори, където наклякали хора от рекламата,

маркетинга, интернет и връзки с обществеността си бъбреха френетично… Лопес ги наблюдаваше, без да ги вижда. Висеше на едно бар столче, висок и сух, с чаша в ръка, пълна с нещо като „Куба либре“, плакнещо се в лед, с очи, от време на време втренчени в самия лед, оглушал от музиката, чиито басови акорди бучаха и го блъскаха в гърдите. Стоеше така по два часа. Почти никога не намираше жена, защото освен всичко друго, там имаше повече момиченца, отколкото жени, а жените, които бяха там, работеха почти всичките в рекламата или като пиарки, а Лопес не обичаше жени, които работеха в рекламата или като пиарки.

Друг път се дрогираше.

За да се дрогираш с гъби, направи следното. Вземи от онези гъби дето съдържат псилоцибин — няма да ти размътят съзнанието, няма да го помрачат, струват доста и не се намират лесно. Гарантират ти едно пътуване не повече от три часа и не увреждат мозъка. Напротив — субстанцията се поглъща равномерно от цялото тяло, както от панкреаса, така и от мозъка. Ще ти отмалеят краката, ако ядеш такива гъби. Гъбите въздействат и се изпаряват, така че накрая си невредим. Обаче ги изсуши. Направи така: 6–10 часа ги дръж в газова фурна на ниска температура (шестдесет градуса е добре). Извади ги от фурната. Трябва да ти заприличат на соленки, да не са меки или порести. По-добре е да ги затвориш във вакуумирани пластмасови торбички, но никога повече от пет грама наведнъж. Постави торбичките в херметически контейнер и ги замрази. Не замразявай пресни гъби, без да си ги изсушил: студът ги превръща в черна лепкава каша. В краен случай ги сложи в отделението за зеленчуци на хладилника, но за не повече от десет дни. Изяж ги. Изчакай. След половин час се опитай да стоиш неподвижен — гъбите имат ефект. Това ся ти, нищо друго. Излизаш от съзнателен сън, опиянен и уморен, само след три часа.

Можеш да се върнеш у дома.

Лопес държеше гъбите в десния джоб на сакото си. Поръча си „Куба либре“. Поиска малко лед. Сипаха му кока-кола и ром върху десетина кубчета лед. Седем момичета и момчета работеха зад бара, заслепени от бялата светлина. Мятаха ръце, завъртаха тела, движеха китки в непрекъснат ритъм, ускорявайки го в края на всеки коктейл. Носеха бели фланелки, бяха бледи: четири момчета и три момичета. Лопес погледна с крайчеца на окото си гърдите на момичетата: те не

танцуваха, оставаха си неподвижни, не следваха тръскането на телата, които се люшкаха и клатеха. Всички се усмихваха с фалшиви усмивки. Лопес се отправи с коктейла към тъмната зона.

Хапна от гъбите, наистина приличаха на соленки — кафяви. Повече от три часа виждаше само замъглено някакви бездиханни хора. После се сепна и си тръгна. Върна се у дома пеша, замаян. Нямаше курви. В два и половина беше в леглото и заспиваше. В шест сутринта звънна електрическият звънец на гадния телефон. Бяха убили някакъв на улица „Падуа“.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Традициите твърдят за Безсмъртните, че хризантемата произвежда — много рядко — едно червено семе с невероятни свойства. Един ден едно момиченце изяло едно такова семе „и веднага полетяло, отнесено от вятъра“. Малко след това то „изчезнало в синевата на небето — първо главата, а после и краката“.

Йоан П. Кулиано,
„Пътуванията на душата“

Милано
27 октомври 1962
07:00

Игрището за ръгби „Джуриати“ в ледената сутрешна киша в Милано — един вдлъбнат леген с кал и мъгла с мътен отблясък. Празно.

Краката се заплитаха, калта беше лепкава. На други места тъмна ледена кора прилепваше към земята и се трошеше под тежестта на Монторси. С усилие напредваше. Освен това земята пушеше. Все пак беше седем сутринта. При това в Милано.

Един смешен подофицер (около петдесетгодишен), който псуваше на всяка крачка, проправяше път на Монторси. Рискуваха да се подхлъзнат. Тинята надвишаваше подметките, цапаше кожата на обувките. Приличаше на лайна. И двамата пъшкаха, един зад друг. Монторси, пазейки се от туфите трева, побеляла от мраза и от мазните следи, оставени от полицая на две крачки пред него, потърси с поглед гредите на вратите на игрището. Те се подаваха от мъглата като огромни наклонени бели стрели. Пръстеновидната писта около игрището бе кафява и утъпкана изгорена земя.

Пристигнаха запотени до звънеца за публиката: четирима агенти, една жена с престилка и зеленикави ботуши, посиняла и раздърпана, и

един нисък, набит мъж с протрито синьо яке и двама прошарени лекари със сиви палта и филцови шапки и двама работници в бели гащеризони, изцапани с кал по ръкавите. Подофицерът, който вървеше пред Монторси, стъпваше по-енергично и вече се задъхваше. Присъстващите бяха се извърнали към тях. Монторси различи очите на всички едновременно и докато ги гледаше втренчено, те се пръснаха надясно и наляво към оградата. В краката на групата — един искрящо бял чаршаф, абсурдно чист насред калта. Под чаршафа се видя как мръдва или трепва безжизненото тяло, което се криеше там.

Беше вятърът. Развяваше чаршафа и отдолу можеше да се различи една сплескана, свита, неправилна форма. Русоляв, побледнял от студа, недообръснат агент излезе напред. Монторси забеляза прясната кал, която покриваше обувките на полицая. В началото почти не го чу. Гледаше упорито неясната форма под почти синкавото искрящо платно.

— … към шест часа. Това Са пазачите на „Джуриати“, всяка сутрин го правят.

— Правят какво? — сепна се Монторси.

— Проверка, инспекторе… Казах ви, пазачите на игрището. Всяка сутрин в шест започват да проверяват пистата, самото игрище и мястото зад гредите, където се намираме сега. Рутинна проверка.

— А днес?

— Както ви казвах, инспекторе, днес към шест часа господинът… Как се казвате? — попита той набития човек с мръсното яке.

— Реди. Нело Реди — отговори той. — Това е жена ми Франка. И тя дойде веднага да види.

— Значи, инспекторе, за да няма объркване, тук, под оградата, точно на ъгъла на участъка, онзи откъм североизток, през 1945 година са били разстреляни четиринайсет партизани. След края на войната са им направили паметна плоча. Ето тази.

Плочата беше вертикална, от неизгладен камък. Замърсена.

— Тук можете да видите имената. Но това не е плочата, която ни интересува. Работата е там, че близо до нея са поставили допълнително паметник от мрамор. Той е от гражданите на Милано. Пазачът казва, че под него няма нищо. Под него не са погребани партизани. Няма нищо, трябва да има земя, само земя. Ами, тук е…

— Какво тук?

— … ами, нали това ви казвам… Тук, под плочата на паметника са намерили тялото.

Монторси погледна недълбокото изкопано място. Изровената пръст образуваше къдрави твърди бабуни кал. На един метър от мястото — килната, изтръгната — лежеше мраморната плоча, която трябваше да лежи под имената. На няколко сантиметра от дупката чаршафът вибрираше на вятъра. Беше излязъл силен, напорист вятър. Монторси надзърна през рамо към игрището. Лепкавата мъгла бе изметена, тревата беше сива, небето набраздено от ниски облаци с форма на разхвърляни виолетови юмруци. Гредите на вратата за ръгби бяха високи, добре очертани. Щеше да вали.

Монторси зарови ръка в косата си, без да я усети. Допирът му беше почти анестетизиран от студа и влажния вятър. Обърна се към пазача:

— Вие ли намерихте трупа?

— Ами да, да… Аз обикалям стената, всичко наоколо. Не е много висока, ако някой иска, може да я прескочи. Но…

Дясното му око се изместваше, беше кривоглед. От носа му се стичаше прозрачна течност. Една капка бе изцапала избелялата му дреха.

— Ами, какво искате… За крадене няма нищо. Но има плоча, нали? Човек никога не знае. Аз затова винаги обикалям. Има го в договора ми. Трябва да го правя.

— А днес? И днес ли го направихте?

— Е да де, днес също. Идвам аз, не може да се каже, че беше много светло. Тук, на „Джуриати“, е влажно. Вдига се мъглата. И вечер също. Да знаете какви болки имам… Както и да е, веднага видях, още отдалече, че плочата на земята е изместена. Никой никога не беше я пипал, откакто е поставена. На мен бяха ми казали, че вътре няма нищо. А защо пипат тогава, като няма нищо? Само за да направят беля, дори нещо като атентат, знам ли… В тия времена… Все пак тези са били партизани. Защо трябва да го правят? Тук няма погребани партизани! Има само плоча с надпис…

Монторси се усмихна вътрешно. Пазачът се заплиташе в разказа си.

— Та, идвам аз тука и плочата с надписа наистина — преместена. В смисъл че беше повдигната отдолу в единия ъгъл, а тук имаше прясна пръст. Тук, казах си, са копали и са скрили нещо. Може би оръжие. И тогава ви повиках… Плочата си е нещо официално, те ми го казаха при подписването на договора. Тя за тях е комай по-важна от игрището за ръгби…

— В колко часа?

— Какво?

— В колко часа ни повикахте?

— Ами, трябва да е било към шест. Аз започвам в шест и петнайсет. Горе-долу.

— В колко дойдохте? — попита подофицерът.

— В шест и десет.

— Е?

— И разкопахме. Нали виждате, инспекторе. Нямаше нужда да копаем надълбоко. Веднага намерихме торбата.

— Торбата…

— Найлоновата. Тялото беше в найлонова торба. Там, под чаршафа. Ние сложихме чаршафа.

— Кой отвори торбата?

— Аз, инспекторе… — намеси се агентът.

Черните косми на брадата му тук-там не отговаряха на русолявия цвят на косата му — мазна, влажна, смачкана от служебната шапка.

— Как беше? — каза Монторси, имайки предвид чаршафа.

— Посиняло. Едно посиняло телце. Според мен няма и годинка. Ако искате да хвърлите един поглед, инспекторе… Те, и двамата господа от лабораторията го видяха…

Приличаха на умрели. Двама мъртъвци. Закрепени вертикално, облечени с черни палта, черни подгизнали филцови шапки и обувки, пълни с кал. Единият направи крачка напред и стисна автоматично ръката на Монторси.

— Приятно ми е, инспекторе. Морганти. Аз замествам доктор Арле, който обикновено държи връзка с вас от следствието.

Познаваше Арле. Беше директор на лабораторията. Този никога не го беше виждал. Изобщо онези от лабораторията го отвращаваха. Всеки път, когато видеше някой от тях, потръпваше. Те носеха смъртта в порите на кожата си.

— Колко време имате? — попита Монторси.

— За детето? Чакайте да му направят аутопсия. Струва ми се обаче, че е между осем и дванайсет месеца — каза онзи от лабораторията.

— Как е умряло?

— Рано е да се каже. На пръв поглед — вътрешен кръвоизлив.

— Отдавна ли е умряло?

— Бих казал, преди не повече от един ден. Но все пак трябва да се направи аутопсия. Много е рано за констатации.

Жената на пазача се взираше в нищото. Тъмнината в очите й рискуваше да погълне цялото игрище. Тревата също изглеждаше черна. Монторси видя платното безсилно да се свлича по тялото в торбата — миг на пауза за вятъра. Обърна се пак към пистата и към игрището. Един човек — слаб, почти рахитичен, с коси, стегнати със светла лента, и с гащеризон в цвят електрик — беше спрял на завоя и ги гледаше.

— Кой е този? — попита Монторси пазача.

— Арноне. Казва се Арноне. Един, който тича. Идва тук всяка сутрин. — Отговорът дойде от жената. Гласът й приличаше почти на памук, маса памук, напоен с вода.

— Бягай! Бягай, тук няма нищо за гледане! — извика Монторси на човека с гащеризона.

Онзи стоеше като вдървен. Беше страшно слаб. Впусна се да бяга, като от време на време се обръщаше назад, поглеждаше Монторси и хората около него и продължаваше да бяга.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Ти пречисти тялото си от алкохола. Оформи малко мускулите си. Изучи наръчниците по тайнопис. Молитвата ти разкри кого да мразиш и на кого да простиш. Паднал си на земята и си способен на всичко.

Джеймс Елрой,
„Американски таблоид“

Милано
23 март 2001
06:30

Един умрял на улица „Падуа“. Последните остатъци от гъбите се бяха изпарили в съня му, но Лопес се чувстваше зашеметен. Навън беше тъмно, не успя да различи вали ли или не. Дори не закуси.

За да стигне до улица „Падуа“ му трябваха четирийсет и пет минути. Още валеше кален дъжд. Паветата и асфалтът бяха матови, на бляскави петна. Хлъзгави. Колелетата на колата не зацепваха добре, воланът беше лек, сякаш откачен от кормилния механизъм. Като че ли плаваше. Трафикът, въпреки часа, беше много тежък. Още като видя от първия площад задръстването (безкрайна върволица от деформирани мръсни каросерии, запалени червени фарове, замъглени предни стъкла, пара, излизаща от открехнатите един пръст прозорци), Лопес реши да хване второстепенните улици, но да спира на стоповете беше невъзможно при зърнестия асфалт, станал хлъзгав от досадния ситен дъжд. А задното триъгълно прозорче бе като чиста сгъстена водна пара — отоплението не му действаше.

След половин час стигна площад „Лорето“, там пък — ремонт. Ново задръстване. Преброи точно осем пътни полицаи, които си приказваха.

Улица „Падуа“. Лопес пое по лентата за автобусите към „Лорето“, обратно на движението, и самият причини задръстване.

Тогава не издържа, подаде навън палката с ръка и си проби път, докато клаксоните пищяха като луди.

Номер 53 на улица „Падуа“. Две коли на „летящия отряд“, две цивилни коли, една линейка и една очукана кола за наблюдение. Лопес остави колата наполовина на тротоара — наполовина на улицата, и другите коли трябваше да заобикалят смачкания му багажник.

Човекът беше по очи, на два метра от вратата на номер 53. Непромокаемата му дреха беше подгизнала, тъмнозелена. Черната чанта — стисната за ремъка от една бяла, студена ръка, посипана с дребни калки, неподвижна. Бяха го застреляли в главата, отблизо. Два пъти. Гримаса на ужас върху широкото му лице. Леко отворената уста позволяваше да се видят две редици жълти стиснати зъби, очите — две черни хоризонтални цепки, а кожата — надиплена на гънки като на някой дебелак върху виолетовия изходен оток от куршума с парчета и влакна надробена кост.

Завари Джорджо Калимани наведен над трупа. Той и Калимани вече рядко се срещаха. Бяха останали само пет души на заповедите на шефа Сантовито в Следствения отдел на улица „Фатебенефрателли“. Подкрепления вече не идваха, имаше проблеми и с ваденето на разрешения. Много добре личеше в какво беше обречен да се превърне Следственият отдел. Той бе свързал съдбата си с разследванията от началото на деветдесетте години. Политиката на Сантовито, босът на отдела, беше да се свърже с магистратурата, да получи незаконни доноси и неофициални сведения в замяна на купища разрешителни. Сантовито, опирайки се на пробивни магистрати, се опитваше да направи големия си скок и да премине на друга служба, възползвайки се от натиска върху политиците и промяната. Сега, когато всичко беше свършило, не само Сантовито, но и целият Следствен отдел — както и групата за атака на миланската магистратура — бяха с притъпени оръжия и който имаше неуредени сметки беше решил да ги уреди, а за това плащаше Сантовито, плащаха магистратите, плащаше целият отдел. Калимани беше разпределен във вътрешността на страната и все по-рядко се случваше задачите му да съвпаднат с онези на Лопес. Понякога се сблъскваха на четвъртия етаж на „Фатебенефрателли“, поздравяваха се и пиеха по едно кафе. Работата им беше отвратителна…

— Здрасти, Джорджо — каза Лопес.

Косата на Калимани беше мокра от дъжда, челото му — разделено хоризонтално на три равни части от две съвършено еднакви бръчки. Трябва да беше там от доста време.

— Най-после дойде — каза той на Лопес.

— Имаше задръствания.

Заваля силно, на тежки големи капки.

— Никога не е имало такива дъждове пролетно време.

— Над хиляда метра височина вали сняг и замръзваш.

Калимани употреби няколко секунди, за да стане и да изтръска влагата от себе си. Отметна глава и погледна Лопес, без да добави нещо.

— Е?

— Нищо.

— Кой е?

— Няма документи.

„Браво“. Предният ден бе намерен трупът на някакъв емигрант — цейлонец, пакистанец или индиец — не знаеха. Насред центъра, без документи. Изстрел от пистолет в устата — може би уреждане на сметки. Щяха бързо да приключат случая — хората без документи обикновено са пройдохи.

— Кога се случи? — попита Лопес.

— Малко преди шест.

— Колко малко?

— Малко. Обадиха се в шест без четвърт. Десет минути след това бяхме тук.

— Кой се обади?

— Няма да повярваш. — Калимани се смееше.

— Кой?

— Един мароканец. Уплашил се.

— Има ли разрешително?

— Има.

— Затова се е уплашил.

— Именно…

Лопес мълчеше. Калимани продължаваше да се опитва да се изтръска. Беше пребледнял от студа. Лопес също. Улица „Падуа“ беше ледена и тъмна. Къщите й бяха влажни дори когато беше топло, а голите стени на грозните блокове, в очакване да бъдат построени нови,

сега бяха напоени с влага на големи вертикални петна като от плиснати кофи. Виждаха се скелета.

— Какво ще правим? — попита Лопес.

Направиха следното. Калимани щеше да последва трупа до моргата на болницата, тъй като в онази на лабораторията нямаше място, за да присъства на първите манипулации с тялото, да изследва дрехите и да вземе евентуално доклада от аутопсията. Лопес щеше да остане на място и да продължи първоначалното разследване, да се опита да разбере откъде е идвал и накъде е отивал убитият. Стори му се, че той се изправя на крака, с виолетово петно от съсирена, но незасъхнала кръв, набиващо се на очи, преди да рухне в носилката — инертен и отпуснат, вече вцепенен. Калимани затвори неуверено задната врата на линейката, която тръгна, без да пуснат сирената. Агентите бяха разпръснали любопитните от мястото на престъплението и сега втренчено изследваха всичко наоколо — бавно, предпазливо, като къртици или животни, които трябва да изберат къде да си направят леговище. Лопес реши, че няма да устои на тази формалност да търси по земята гилзи, следи, курешки от гълъби по стръмната улица с напукан бетон, почернели или избледнели хартийки от дъвки, мокри и размекнати от дъжда, както и някакви си пластмасови червени капачки от бутилки.

Наведе се и на двата квадратни метра, заети малко преди това от тялото, се включи в огледа заедно с другите агенти.

Не намери нищо.

МАУРА МОНТОРСИ

Ти си толкова мъничка с твоята блестяща бяла кожа и меки коси.

Джеймс М. Кейн, „Пощальонът звъни винаги два пъти“

Милано
27 октомври 1962
08:40

Когато се обадиха от полицейското управление, вече зазоряваше. Маура Монторси беше привикнала с тези внезапни обаждания. Не, всъщност никога не свикна *наистина*. Давид бе хукнал. Както обикновено, не й бе казал за какво става дума. Тя беше заспала отново и се бе събудила в осем. Направи си кафе.

Изневеряваше на Давид от четири месеца и той въобще не беше разбрал. Беше забременяла и не знаеше от кого. Можеше да е от Давид. Можеше да е и от Лука.

Лука не беше женен. Тя беше на двайсет и шест години, а Лука — на трийсет. Работеше във финансите, не бе разбрала какво точно. Една седмица след запознанството им бе легнала с него. Беше й се сторило, че се люби за първи път в живота си.

Познаваше Давид от шестнайсет години, бяха на едни години. Ожениха се на двайсет. Давид й действаше успокоително. Не беше само от телосложението му. Беше съпричастен към нещастието на Маура — едно нещастие без основание, една изтощителна тъга, която периодично я докарваше до кризи. Лекарят й беше дал успокоителни. Те я видиотяваха и тя избягваше да ги взима. Давид й съчувстваше в нещастието, без да го разбира — просто го приемаше. И това бе повече, отколкото Маура бе очаквала. Тя го желаеше. Той беше единственият мъж в живота й. Чувстваше го с всяка фибра на тялото си.

Ала после бе срещнала Лука. Приятел на нейна колежка. Изпитваше тръпка на удоволствие, като го види. Той беше необуздан. След една седмица Маура се предаде. Беше ужасена, че Давид може да научи. Никога преди това не му бе изневерявала.

След два месеца цикълът й закъсня. Менструацията й не идваше. Гинекологът й каза, че е бременна. Беше се любила и с Лука, и с Давид. Бясно бликащото желание и чувство за вина я повличаха към нова криза. Усещаше го. Кратки тръпки, световъртеж, напрягаше се да чуе какво й говорят, но не разбираше. Безпокойство. Сърцебиене. Кризата май беше настъпила.

Сърбаше кафето зашеметена. Беше изумена от слепотата на Давид. Полицейски инспектор беше в края на краищата. Тя бе убедена, че той ще разбере *моментално* за Лука. Той обаче бе прекалено отдаден на своята работа. Само умрели, непрекъснато умрели. Той казваше, че мъртвците не оставят следи, обаче не беше вярно. Маура бе забелязала през годините втвърдяването, притъпяването, което го обземаше. Беше невероятен — на по-малко от двайсет и пет години беше вече в Следствения отдел. Това си бе рекорд или нещо от този род. Но си остана момче. Наивен и неловък. Тя бе си дала сметка за това, когато се бе изчукала с един истински *мъж*. Часове наред се бе изгубила с Лука. Не си даваше сметка за времето. И го желаеше. Още го желаеше. Не бе му казала за детето. Не знаеше какво да прави. Този човек сякаш й сваляше кожата. Когато се бе любила с Давид, след като се бе чукала с Лука, изведнъж бе разбрала, че изпитва болезнено съчувствие към мъжа си. Беше се затворила в себе си. Нямаше търпение това да свърши. И то свърши.

Сега пък детето. Искаше дете от Давид. А сега беше ужасена. Остави чашката в мивката и видя, че ръката й трепери.

Преподаваше в „Парини“, един от най-добрите милански колежи. Работата я изстискваше. Мразеше миризмата на пот, когато влизаше в клас. Караше ги да отворят широко прозорците, дори и през зимата, но не помагаше. Миризмата на пот на децата полепваше по нея.

Приготви се.

Преди да излезе, телефонира на Давид. После на Лука. Неговият глас разтърсваше стомаха й, корема. Разшири ноздри. Щяха да се

видят следобеда. Нямаше проблем. Давид щеше да остане в управлението най-малко до осем.

Излезе. Небето бе сиво. На площадката се разтрепери. Не можеше да различи дали това е кризата, или предвкусваше удоволствието.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Всички същества, които живеят на земята, дължат съществуването си на устата и детеродните органи. Но ако пренебрегнем устата и детеродните органи, кое е онова, на което да се доверим?

„Утарагита“

Милано
27 октомври 1962
09:00

Трупът на детето като че ли трепереше, молеше за помощ в широките, празни черни зеници, в празното съзнание на Давид Монторси. Той не можеше да мисли за друго, докато се връщаше във „Фатебенефрателu“. Трупът на детето му заприлича на синина, на оток, който тихо се надигаше в него. Пристигна и се изкачи на четвъртия етаж.

Подът на офиса проскърцваше под него, докато стоеше вътре. Тези нескопосани мебели, изработени почти от картон… Тези парцали в мухлясало зелено и прозорецът с подрънкващи от вятъра стъкла… Пукнатините закръгляха офиса като древна крипта, като съсухрено, вкаменено тяло, превърнато в минерализирана субстанция. Той като че ли изпълваше целия офис. И не само защото беше огромен. Когато отваряше широко тежката врата на коридора към своята стая, при първата крачка подът от прастар паркет се огъваше под тежестта му като гърба на животно, изпитващо глуха, дълбока болка. Сега стаята се изпълваше с ефирния образ на малкото трупче с изкривена и смразена ръчичка, подаваща се от мръсната шумяща торба, изцапана с пръстта изпод плочата. Опита да се отърси.

Прокара ръка през косата си. Сега в офиса бе топло. Навън всеки миг щеше да ливне порой. Малкото телце в шумолящата найлонова торба вече бе в ледените зали на лабораторията. Онези хора сигурно са

си свалили палтата, нахлузили са си ръкавиците и са му отворили гръдния кош като на заек. Стъклото шумно дрънчеше. Топлината, издавана от чугуна на радиатора под прозореца, трептеше.

Телефонът иззвъня.

— Хей, как мина? — Беше Маура.

— Здрасти, Мау.

— Е? За какво беше обаждането?

— Лоша работа. Не ми се говори сега. Ти как си?

— Горе-долу. Днес отивам на гинеколог.

— Днес следобед?

— Да. Обикновен преглед, нищо особено.

— Ще се видим ли за обяд, Маура?

От време на време се виждаха по обяд. Училището на Маура беше зад участъка.

— Добре. Имам пети час. Ще ме изчакаш ли до два?

— Да. Аз ли да дойда пред училището?

— Не. Да се видим направо пред „Ямайка“. — Това беше в сърцето на Брера. Заведение, посещавано от художници, артисти, писатели, всякакви интелектуалци. Обикновено ядяха там. Маура опита пак: — Нищо ли няма да ми кажеш? Какво стана тази сутрин?

Светкавица — смъртнобледото дете в найлона, отчасти на голата земя. Друга светкавица — детето в корема на Маура. Невредимо.

— Стига, Мау, наистина…

— Колко си досаден, Монторси! Ще се видим в два тогава.

— В два пред „Ямайка“.

Когато постави слушалката, вече не мислеше за Маура. Завърна се мощно образът на детето на игрище „Джуриати“.

В единайсет почука агентът от лабораторията. Докладът бе готов. Бяха направили аутопсията спешно, както поиска Монторси. Трябваше да тръгне от този доклад. Нямаше друго за момента. Прочете го.

Настръхна от ужас.

Дума по дума изчете отново написаното. Усещаше как студеният дъх на хората с палтата от лабораторията се надига от страниците на доклада, написан на машина. Изпълни го мрачна вина и той разпръсна мисълта от наелектризирани, проблясващи образи.

Отново препрочете изреченията.

Детето беше русо. Нямаше и десет месеца.

Представи си го.

Не можеше да повярва.

Монторси трепереше. Пъхна ръка в косите си. Беше потен, потресен.

Опита се да прогони образите от съзнанието си, завихрени в невъобразима комбинация. Съсредоточи се върху най-неутралната част на доклада.

Върху плика от бял найлон не бяха намерени отпечатъци. От вътрешната страна имаше следи от пръст, същата като от мястото, на което е било заровено. Наличие на органична течност, идваща от трупа, на фаза разлагане.

Заключенията на лабораторията бяха убийство на сексуална основа, извършено от подсъден маниак. Психопат.

Можеше да бъде първата жертва от дълга серия.

Монторси се опита да си поеме въздух. Виденията на насилие го обграждаха отвсякъде.

Беше единайсет и двайсет и наистина започваше да вали.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Но когато от прекалена свобода изпаднахме в слабост и равнодушие и си завидяхме, започнахме да се обиждаме един друг, стигайки до бой помежду си с оръжия и копия, направени от думи. Водачите нападаха водачи. Тогава съдът на Бога със снизхождение — както обича да прави, — бавно и умерено пусна в ход наказанието.

Еузебий, „Църковна история“

Милано
23 март 2001
9:30

В управлението мароканецът, който бе намерил трупа на улица „Падуа“, бе като употребен парцал, отпуснат от бездействието и умората, загърнат в зеленикаво пухено яке с няколко мерки по-голямо от неговата. Едното му око беше полуотворено, прегънат надве на твърдата пейка от хлъзгаво излъскано дърво, със скръстени ръце и прекалено дълги връзки на обувките, застъпени под подметките. Лопес го видя как дреме. Щеше да го изслуша по-късно. Сега имаше друга работа.

Навсякъде в управлението вреше и кипеше. След две седмици щеше да има мобилизация за Чернобио. Всяка година там се събираха индустриалци, политици и учени — не само от Италия. Големи клечки. Европейци, азиатци. Американци също, разбира се. За Милано, полицията, карабинерите и службите, Чернобио беше събитието. Мобилизация двайсет и четири часа в денонощието, всичките три дни. Целият хубав свят беше там, във Вила д’Есте. Тази година щяха да пристигнат и Кисинджър, един носител на Нобелова награда за икономика, индийски и швейцарски учени, банкери, хора от света на

компютрите. Елитът на Рим. Следственият отдел — този на Лопес — служеше за подкрепление на Дирекцията по сигурността на форума. Щеше да настане ужас — ужас от кръстосване между службите, чуждестранни служби, армейски подразделения, бодигардове на индустриалците. Шефът на Следствения — Джакомо Сантовито — беше на път да сдаде длъжността — изтегляха го нагоре. Къде щеше да отиде? В ДИА ли? В службите? През цялата си кариера бе работил за това повишение. Безскрупулно бе използвал Следствения за привличане на вниманието върху себе си. Не бе пропуснал нито една среща на върха в Чернобио. А сега, няколко месеца преди повишението му, решителното обръщане на кормилото идваше, както личеше по всичко, от протичането на тази среща. От години Чернобио беше пресечна точка на висшите власти: институционалните и тайните. Сантовито беше спец по такива операции. Винаги беше държал отдела на ръба на преценката между политическите афери и дребната престъпност, за да разполага максимално с информация. „Да знаеш, означава да страдаш, така е, Гуидо. И ние страдаме“. Той стоеше там, изнервен сух здравеняк със своя сив стил на администратор от седемдесетте години, с цигара между средния пръст и показалеца на ръката, стисната иначе в юмрук, така стегната, че изпращаше синкавия дим право в лицето и той се просмукваше в металносивите му мустаци. Беше ловък и сега прибираше печалбата. Ясно беше, че скокът му е осигурен. Оставаше да разбере какъв скок. Щеше да обезпечава Чернобио и тази година, особено тази година, защото тя беше важна, там бяха всички големи клечки. Лопес не разбираше, приличаше му на среща на полумъртвци, всичките бивши президенти, бивши служители, бивши във всичко. „Бившите бутат света напред. Какво? Не го ли разбираш, Гуидо?“, казал му бе Сантовито няколко дни по-рано, издишвайки сиво-синкавия дим.

Сантовито бе дал инструкции брифингът да бъде преди голямото събитие. Те щяха да охраняват Вила д’Есте. Имаше ли рискове? Дали всичко (*всичко*) щеше да мине като предишните години? Кой знае чии интереси щеше да брани тази шантонерка Сантовито…

Течеше събранието заради Чернобио. Лопес трябваше да участва в срещата, преди да може да разпита мароканеца. Погледна го, съсипан от умора, превит над пейката, оставен там сам да чака. „Майната му на

събранието. Майната им на Чернобио и на големите клечки“. За миг Лопес видя силуета на трупа на улица „Падуа“.

Мароканецът се прозина. Погледна Лопес вяло, докато инспекторът не се изпречи отпред му, докосна с крак обувката му и той, без да пита нищо, стана и го последва. Кабинетът го погълна тъкмо навреме, преди дефектният секрет на вратата да щракне и да я затвори.

Мароканецът не знаеше нищо и още по-малко пък имаше нещо общо с това. Казваше се Ахмед Джабари и беше получил разрешително за престой през 1991. На следващата година при него бяха дошли жена му и трите му деца. Той работеше, жена му работеше, а децата ходеха на училище. Слязъл в пет и половина по една съвършено банална причина — не можел да спи, свършил цигарите и тръгнал под дъжда към „Лорето“, за да си купи от автомата един пакет. Живеел на улица „Падуа“ 103. Сакото било на жена му, затова трябвало скоро да се върне. Обувките пък били на по-големия му син. Открил трупа пет минути след като бил излязъл. Било студено, но не валяло. Под очите му имаше подути кафяви торбички, обсипани с малки тъмни пъпки. Изплашил се, като видял мъртвеца, не го пипал. Беше повикал полицията оттам, от една кабинка на десет метра от трупа, с карта.

Вратата се отвори. На мароканеца му се спеше. Беше Калимани. Имаше новини. Какво правеше Калимани в управлението? А мъртвецът? Той бил поводът да дойде да види лично Лопес. Мароканецът понечи да си тръгне и погледна въпросително Лопес. Той му направи знак с глава. Мароканецът се промуши покрай Калимани и излезе. И без това не знаеше нищо.

— Трябва да вървим, Гуидо — каза му Калимани. — Вика ни Сантовито…

— Какво? В моргата е онзи мъртвец. Това е по-важно. За какво пък толкова ни вика Сантовито?

— Има брифинг. Казва, че не му пука за някакъв си убит тъпак. Брифингът е за Чернобио.

— Чернобио значи… — Лопес смръкна с нос.

— Ти върви на брифинга. Аз няма да дойда. Да му го начукам и на Сантовито, и на Чернобио. Имаме мъртвец. Това е по-важно. Нали

това ни е работата. Да му го начукам на Чернобио! Отивам в моргата да се оправям с тъпака…

Калимани се усмихна, поклати глава и си оправи палтото, докато Лопес ставаше.

— Гуидо…

— Да…

— Не е тъпак. Според мен не е тъпак…

— Тоест?

— Тая работа е много сложна. Не е тъпак. Върви, сам ще видиш, като отидеш… Сложна работа…

Лопес нямаше желание да го слуша. Не му се ходеше и на брифинга да слуша Сантовито. Не искаше да бъде там, не искаше да бъде никъде, нито да спи, а още по-малко да гледа мъртвец. Небето имаше цвят като бледня тен на човек, стоял дълго на затворено.

— Отивам да разбера това, Джорджо. Ти иди на брифинга…

— А ако Сантовито попита за теб?

— Кажи му, че работя по разследването за тъпака.

За едно нещо Калимани имаше право — не ставаше дума за тъпак. Лопес бе дошъл в моргата зад университета с една от техните коли, която трябваше да мине оттам. Бяха го стоварили на площад „Рикини“. Още валеше, но въпреки това небето беше странно осветено. Лопес го сравни със сбърчено чело с ореол. Той мина покрай университета, като пресече градинската алея, водеща към болницата. Градинката беше една отсечка, засадена с дървета със сочни широки листа. Там проникваше по-малко, но по-досаден дъжд, на големи капки, от които усещаш как ти се намокря ризата през горната дреха. Моргата беше отдясно.

При входа бяха оставени много празни носилки. Трудно се минаваше. Гишето за информация беше пусто. Лопес знаеше пътя. Моргата към лабораторията на Следствения отдел често бе пълна и стоварваха труповете в моргата на болницата. Лопес разтвори една увиснала пластмасова врата — оттам минаваха умрелите. Пластмасата беше излъскана от употреба и обезцветена в долната си част, боядисана в мръсножълто, и млечнобяла в горната си част, която някога е била прозрачна. Светлината се промени, стана електрическа и някак фалшива. Съгледа група от роднини, скупчени на едно място, с тъмни палта, бледи лица и празни погледи. Лекарите и персоналът,

облечени в стряскащо яркозелени престилки, потрепваха, пресичайки тази нереална атмосфера, която миришеше на формалин и препарати. Той подмина групата роднини. Никой не му обърна внимание. Приготви се за стария навик — да наблюдава умрелите и отвътре. „Като стоиш само с умрели, ставаш като умрелите“, бе казал на Лопес преди години един стар патоанатом, който може би вече го нямаше, или беше умрял, или беше в пенсия.

Пресрещна помощник патоанатома. Той заведе Лопес до залата с трупа от улица „Падуа“. Бяха го вече затворили и зашили. В коридора светлините бяха мътни, а въздухът сладникав и тежък.

— Докладът ще е готов до довечера. Веднага ли ви трябва?

— Не. Може и довечера.

Вървяха в синкаво спиртна атмосфера. Докторът разтвори тежка метална врата.

Вътре беше студено, човек направо можеше да замръзне. Дъхът се кондензираше в лепкава пара. Неоновата светлина беше наситена и правеше ръбовете да изглеждат ясно очертани. Трупът от улица „Падуа“ бе изпънат, вдървен и блед, върху млечносив плот от алуминий.

— Умрял е от първия изстрел. — Лекарят подаде на Лопес чифт ръкавици. И той също си бе сложил. — Два изстрела, първият — фатален. Вторият — излишен, произведен около двайсет секунди след първия. Отблизо, за разлика от първия, може би за по-сигурно.

— Значи първият изстрел не е бил изстрелян от упор?

— Не. Стреляли са с милиметрична точност, като са се целели в лявото слепоочие. Той е паднал, удряйки си главата в тротоара. Загубил е резците си, останали са в устата му. Били са страшно точни. Който е стрелял, *знае* да стреля.

— А вторият изстрел?

— Както ви казах, вероятно е произведен за по-сигурно няколко секунди след това. Приближили са се, този път са стреляли от упор, в тила. Парченцата от костта са останали в черепа, куршумът е излязъл през лявото око.

Посинялото лице на трупа сякаш гледаше в празното пространство с едното си останало око — синкаво и воднисто. Устата бе зейнала, защото ръцете на лекаря бяха я отворили за аутопсията. Виждаха се счупените зъби и една черна струйка, коагулирала от

вътрешната страна на долната устна, станала вече кафява и подпухнала. Ноздрите бяха разширени. Голяма тъмна дупка на мястото на окото и малко косми, излизащи от ушните отвори. Вратните жили — вдървени. Сивкавият чаршаф и голяма пластмасова плака, облегната на тялото. Главата изглеждаше крива в сравнение с вдървения и изправен торс — един килнат неестествено придатък. Лопес вдиша влажния леден въздух. Някъде нещо капеше.

— Обаче, не изстрелите са интересни… — Тънките ръкавици на патоанатома повдигнаха сивия дебел пластмасов чувал — огромен празен мехур, оставен до трупа.

Ръката на лекаря стискаше два лилави пръста, обърнати с възглавничките нагоре, за да може Лопес да ги разгледа на неоновата светлина. Изглеждаха като два огромни лилави къса. Лопес погледна въпросително лекаря.

— Пръстовите отпечатъци — изтрити са. С луга. Тя разяжда, като оставя невредим епидермиса. Не е възможно да се възстанови отпечатъкът.

— Обикновено го правят нелегалните.

Лекарят повдигна вежда.

— Да. Но този не е нелегален.

Лопес направи крачка назад и отново разгледа застиналото обло лице на мъжа. Имаше право патоанатомът. Този тук не беше нелегален емигрант — най-много да бе славянин. Може би от север. Кожата, вече набръчкана на доста места и подпухнала по врата и китката. Беше светла, почти сива. Косите — фини, руси и редки, объркани по темето. На Лопес му се струваше, че вижда познати черти — може би някой актьор, изобщо значителна прилика с някой, който вече *бе виждал*.

— Има и друго. — Лекарят пусна ръката на трупа, която увисна във въздуха неподвижна, изкривена, с китка, извита на деветдесет градуса — неестествена поза, която разстрои Лопес. Той продължи да гледа как китката много бавно се завърта и намества, като огънат маркуч, който приема предишната си форма. Лекарят вече повдигаше тежкия сивкав чаршаф…

Мъжът беше гол, с подут корем. Тягостна гледка. Редките руси косми се бяха надигнали. Той беше необикновено бял и на фона на тази белота биеха на очи дълги черни стрии, локализирани подутини и втвърдени хематоми. В един момент тялото се стори на Лопес като

едно-единствено петно, все едно бе някоя от онези дънни риби, които бе виждал в някакъв документален филм.

— Това синини ли са?

— Синини. От удари с камшик. Най-голямата е на гърба.

Тялото тежко се завъртя, бутано методично и бавно от доктора. Гърбът беше лилав на разлети петна. Четири дълбоки рани се спускаха успоредно на мястото между лопатките — невероятно лилави — с цвят, сякаш кожата дълго е била смукана.

— Дълбоки белези. В една въображаема скала на болката подобни белези се равняват на загубата на зъб. Той е бил малтретиран. И не само повърхностно.

— Тоест?

— Разбрахме го в края на аутопсията. Проблемът е в изпразването на вътрешностите… Проверихме ректума… Има следи от малки ранички в ануса и от кръвоизлив в дъното, съвсем в дъното… С някакъв предмет може би с малък диаметър, но дълъг.

Лопес стисна челюсти и погледна тези на трупа, опрени в метала на преградата, притиснатия нос, по-широкият и с полепнала съсирена кръв входен отвор на темето.

— Сперма открихте ли?

— Не. Но следи от смазка… Между съставките има вазелин…

— Да не е от хомосексуалния кръг?

— Съмнявам се.

— Защо?

— Защото хомосексуалистите не ползват подобни смазки. Те ползват анестетици само в случай на проникване с ръка или юмрук или големи предмети. Първо чукане. Крайно разширяване. Повтарям ви, тук става дума за предмет повече дълъг, отколкото широк.

— Колко време преди смъртта?

— Говорите за проникването ли?

Лопес кимна.

— Три, може би четири дни. Намерените следи са стари. А раните започнали да се затварят. Коагулиралата кръв не е прясна. Да, три или четири дни.

Те си стиснаха ръцете, още хлъзгави от талка в ръкавиците. Лопес каза, че ще прати същата вечер агент да вземе пълния доклад.

Механизмите на смъртта. Мистерията на напускането на живота. Последно отвращение. Шевовете след аутопсията. Лопес обаче не мислеше за това, той не мислеше за нищо, докато разблъскваше изпадналите сякаш в ступор неподвижни роднини на умрелите на излизане от моргата.

Мислеше за сините по тялото, бездиханно в момента. Каква нелепост. Мислеше за тази нова мистерия, излизайки на дъжда, под надвисналото небе на Милано.

АМЕРИКАНЕЦА

Защото накрая всичко е свързано или само изглежда, че е, или е само защото наистина е.
Дон Делило,
„Подземен свят“

Милано
23 март 2001
10:00

Сутринта Американеца бе присъствал на прибирането на трупа от улица „Падуа“. Първо отдалече, търсейки внимателно сред полицаите и минувачите неповторимия силует на Стария. Но го нямаше. Беше минал като на скенер прозорците на сградите около мястото на откриване на трупа — нито един от показалите се на тях нямаше нещо общо със Стария. Американеца бе прекарал остатъка от нощта под дъжда, оставайки в зоната. Никакви хотели — щяха да го открият. Контактът с Измаил беше привечер. Немислимо бе да иска помощ по-рано. Прекалено рисковано беше. Вместо това, по-добре да прекара нощта във влака Милано — Бреша и обратно пак до Милано. Но беше решил да остане. Беше се върнал на улица „Падуа“, пред входната врата, от която бе накарал своя двойник да излезе, за да се опита да го засече Стария. „Там, където са те убили, е най-доброто място, на което да ги срещнеш“. Нямаше никой обаче. Беше се преоблякъл в една тоалетна. Беше унищожил сакото. Сега беше облечен в износено пухено яке и червена вълнена шапка, като товарач. „Бъди явен и ще останеш скрит“. Измаил — най-скритият — е пред очите на всички и никой не го вижда.

Накрая беше дошла полицията. Беше видял двамата инспектори. Бяха се разбрали кой от тях поема убийството. Това беше удобният момент да провери разследването и евентуално да го насочи на погрешен път, защото те можеха да го притеснят, можеха да му попречат да работи за Измаил. Когато Измаил те повика, винаги има

много голяма опасност — за друг или за самия Измаил. Неговото обаждане означава, че опасността е налице. Бе видял трупа — *своя двойник* — бездиханен, вкочанен и мек в крайниците, смъртноблед, докато го товарят на линейката. Подгизналият полицай, който нямаше да се занимава със случая, се бе качил заедно с носилката в линейката. Каза, че отиват в болничната морга, тъй като моргата на Следствения отдел е пълна. Другият инспектор — онзи, който щеше да разследва, — бе останал с агентите да огледа терена, без да знае, че Стария не оставя улики. Не бе открил нищо, разбира се. Небето бе сиво, някъде в околностите на Милано отекваха гръмотевици, студено беше и щеше да се влоши още повече. Всичко май се влошаваше. Измаил обаче щеше да го предотврати.

Полицаят трябваше да се весне в моргата. Може би там щеше да се появи и Стария. Трябваше да провери, преди да се свърже с Измаил.

Озова се пред моргата. От една телефонна кабина, зад оградата на болницата, на отсрещната страна на пътя, можеше да се види входът на моргата. Групи роднини. Погребални коли. Един човек в зелена престилка под дъжда потропваше с чехли по цимента, след като преди това бе цопнал в дългата локва пред стълбите на входната врата.

Американеца влизаше в кабината и излизаше, когато стъклата се замъгляваха. На това място нямаше пациенти на болницата, те влизаха по вдясно, откъм спешното отделение и старите ръждясали павилиони. Потъмнялата шума на дърветата блъскаше мръсния дъжд по стената на университета. Между моргата и болницата се точеше непрекъсната опашка от коли, които свиреха с гуми, с клаксони и отскачаха при потегляне.

Отначало цял час, после два — никакви полицаи и никакъв старец. *По-добре така.*

Беше разгадал кода на Измаил, съобщен му от пакистанеца. Ако пакистанецът бе разкрил на Стария или на други врагове на Измаил адреса, може би знаеха и кода. Ако Стария бе имал намерение да елиминира пакистанеца, след като е изтръгнал от него адреса на улица „Падуа“, не бе успял да се добере до кода. Ако обаче беше го отвлякъл и разпитвал, Измаил бе в голяма опасност. Американеца погледна тъмните листа, натежали от водата, после плъзна поглед към входа. Една линейка със спряна сирена. Празни носилки. Измаил беше му

помогнал, а той отново го бе изложил на опасност. Трябваше да брани Измаил на всяка цена. Да, трябваше да брани Измаил на всяка цена.

Внезапно видя ръководещият разследването на улица „Падуа“ да се приближава бавно, влачейки подметките си по цимента, за да очисти калта от тях. Той идваше от площада зад университета. Американеца го погледна с безизразен поглед. Онзи влезе в моргата.

Излезе оттам след по-малко от час. Нямаше никакъв документ в ръцете си. Може би беше в джоба му. В моргата обаче дават голям плик с доклада от аутопсията. Последният път, когато беше в Италия, преди седем години, трябваше да отиде лично в моргата на затвора „Сан Виторе“, за да фалшифицира доклада за един политик, арестуван за корупция или нещо подобно. Бяха го ликвидирали под душа и трябваше да изглежда като самоубийство. Бяха го задушили с найлонов плик, завързан на главата. Измаил бе разпоредил така. Беше страхотен. Вестниците не пишеха за нищо друго. Вътрешното положение в страната рязко се бе променило. В сянката Измаил бе местил всяка пешка в подходящото време и по подходящия начин.

Американеца се осведоми за часа. Нямаше друга работа и остана повече от час след като инспекторът си бе тръгнал. Имаше нужда от данните от засичането на телефона на полицая. Само по този начин щеше да разбере дали полицията знае за Измаил или продължава да работи на тъмно. Същата вечер щеше да говори с човека за контакт, посочен му от Измаил. Беше дешифрирал кода в тоалетната предната нощ. Кодът беше сложен, тъй като бе трудно да се доближиш до Измаил. Беше приключил дешифрирането час след това. Адресът: булевард „Буенос Айрес“ 45. Указанието: инженер. Часът на срещата: 16:30. Беше вече тъмно. Каква опака пролет.

Изведнъж се появи Стария.

Вървеше бавно между локвите, мокър до кости, със светъл шлифер, откроявящ се на излъсканата черна стена на университета. Имаше изморен вид, шапката му бе килната на челото, ръцете му бяха в джобовете. Имаше вид като че ли с мъка се влачи. Оглеждаше се. Американеца беше в кабината от другата страна на улицата, изключено бе да бъде забелязан. Стария му обърна гръб (приведен и натежал) и пое към входа на моргата. Американеца остана неподвижен и задържа дъх, за да не се изпотят пластмасовите стъкла на кабината. Изчака, без да има чувството, че времето се влачи. После видя неуверения силует

на Стария да спира на прага на моргата — проверяваше съдържанието на един картонен плик. За няколко секунди Американеца си зададе въпросите, които трябваше да си зададе: „Дали държи доклада от аутопсията?“; „Откраднал ли го е?“; „Разкрили ли са самоличността на двойника, доставен му от Измаил?“; „Стария полицай ли е?“; „Работи ли с ръководещия следствието?“; „Защо се бе изплъзнал от полицията и се бе опитал да го убие?“; „Полицията знаеше ли за Измаил? Трябва ли да елиминира Стария или да ги остави да си мислят, че те са го елиминирали?“. Сдържа дъха си за още няколко секунди. После излезе от кабината, без да бърза, като премина заграждението и пресече набързо изнервения трафик, докато Стария се отправяше към площада зад университета.

Площад „Рикини“. Улица „Пантано“, сред високите богаташки къщи, под „Торе Веласка“. Отзад беше катедралата. Стария се пъхна под кулата, премина подлеза, после мина покрай една бензиностанция. Отиваше пеша към управлението? Малката уличка към булевард „Порта Романа“. Американеца следваше Стария на зигзаг от единия на другия тротоар — имаше време до срещата за контакт с Измаил. Тротоарите бяха излъскани, дъждът — силен. На моменти Стария изглеждаше сякаш щеше да се подхлъзне. Между две минаващи коли Американеца успяваше да му види обувките — велурени — с гладки подметки. Старият не го беше забелязал. После го изгуби от поглед.

Заслиза внимателно по гладките мраморни стълби на новото метро. Преди седем години го бяха завършили. Американеца ускори крачка, като внимаваше да не се подхлъзне.

Беше изпуснал Стария. Не можеше да го открие. След като бе слязъл трескаво по стълбите, оглеждайки се надясно и наляво, се бе затичал към пункта за билети. Американеца се заоглежда наоколо, опитвайки се да не бие на очи. А после видя, отстрани на подземната будка за вестници с пуснати щори, едно изумруденозелено кошче за отпадъци. От него се подаваше смачкан прогизнал шлифер. Американеца се приближи до кошчето с големи крачки, извади от боклуците шлифера — беше на Стария. Нима Стария бе усетил, че е следен? Джобовете бяха празни. Огледа се наоколо объркан. Профучаващи влакове. Двама космати контрольори с бледа кожа се хилеха и си бъбреха. Някакво слабо момче стоеше до автомата за билети. Оттатък следваше тъмен тунел, който връщаше вакуумираното

скърцане при отварянето на автоматичните врати. Изпсува вътрешно. Преглътна, напъха обратно вързопа в кошчето, зави зад будката и отново излезе на дъжда. Американеца нямаше как да види в дъното на подлеза, който водеше към пероните, в гъстата тълпа, излизаща от композициите, силуета на Стария срещу светлината, който го наблюдаваше отдалече.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Светът започна своето съществуване от едно нарушение.

„Евангелие от Филип“

Милано
27 октомври 1962
11:10

Давид Монторси блъсна вратата на кабинета бесен и смазан от умора. Не му даваха никой за разследването. Всички бяха заети. Трябва да беше станало нещо по високите нива, защото агентите от службите можеха да се видят по-начесто на четвъртия етаж на „Фатебенефрателли“. Очевидно на него не му казваха нищо. Той си оставаше новобранецът. Нямаше дори трийсет години, макар че от много дълго време беше в Следствения отдел. Беше поискал помощ за оперативната работа, но и през ум не му минаваше, че някой би си помислил да удовлетвори молбата му. Агентите от службите влизаха и излизаха от кабинета на шефа. В коридора се бяха струпали купчини от хора, невиждани досега. Всички те бяха смълчани и плахи… Монторси се бе върнал клатешком към кабинета, като пиян. В средата на челото му пулсираше застиналият образ на мъничката белезникава ръка на детето.

Не знаеше откъде да започне. Виеше му се свят при спомена за вкочанената клюмнала ръчица. „Кой би могъл да извърши подобно нещо?“, питаше се той и усещаше думите като черни непроницаеми дупки.

Седна, обладан от безсилие, постави ръце на тила си, а краката на бюрото и погледна навън. Валеше отвесно, тежко. Видяна откъм стаята, зад пелената на топлината, излъчвана от парното, пелената на дъжда също изглеждаше топла, но навън беше леденостудено. Значи имаше три отправни точки: трупът на детето, с цялото яростно

насилие, белязало съществуването му чак до смъртта; мястото на откриването му на игрище „Джуриати“, под плочата на партизаните; фактът, че не му даваха никой за разследването — дори един колега, който да му помогне. Съзнанието му — ту подредено, ту безразборно разбъркано — накъсваше мислите, мъчеше се да преследва последователността от образи, точно както медицинският разширител методично бе разцепил ребрата на детето на масата за аутопсия в лабораторията. Опита се да се остави на спокойствието, но не успя.

И така — първият елемент: трупът на детето. Преди всичко фактът, че беше дете, което може би нямаше и десет месеца. След това насилието — сляпо, извратено, извършено по неузнаваем начин (поглед към доклада и отново тръпки и пот). Без хъс. Имаше методичност, която обаче не водеше до план. Значи имаше две възможности. Или ставаше дума за необходимост (болест, перверзия на луд, който откача, чисто обсебване на убиеца от лудостта), или ставаше дума за неразгадаем или много трудно разгадаем метод. И двете вероятности говореха за един централен фактор, нещо специфично, което бе извършено. Имаше сексуален компонент, някаква лудост в точно определена посока — болест и метод. Във всички случаи трябваше да се тръгне от наличното. Докладът на лабораторията: *убийство на сексуална основа*. Две хипотези: родители, отървали се от детето; или пък маниаци, „любители“ на деца, които са го изнасилили. Трябваше да се действа в две посоки, оправяйки се с онова, с което разполага — и най-вече мотива на човек, убиващ дете. Да се проверят всички регистрирани раждания в Италия от една година до десет месеца. Колко ли ще са имената? Нямаше представа. Нито имаше представа за какво би му послужило такова каталогизиране. Съществуваше ли такъв архив? А децата описваха ли ги физически? Трябваше ли да се направят по-задълбочени изследвания след аутопсията? Трябваше ли да се търси някакъв отличителен природен белег, позволяващ да се идентифицира детето? Ами ако не е родено в Италия? Раменете му омекнаха, ръцете му се отпуснаха — това бе топлият полъх на провала. Напъна се да мисли. Оставаше му да измине втория път, по-конкретния: да иска информация от хора, занимаващи се с маниаци, изнасилвали деца.

Вторият елемент: плочата на партизаните. Защо е трябвало да скрият точно там малкия труп? Монторси бе огледал отместената

мраморна плоча и изкопаната отдолу пръст. Този, който е копал под плочата, го е направил през нощта. Приближил се е до стената, прехвърлил се е, влязъл е в игрището. Трябва да е било много късно: не е искал да рискува пазачите да са будни, а може би и да обикалят на тъмно из игрището. (Една отчайваща хипотеза. Монторси си представи фигурите на пазачите — два призрака в нощта.) Пък и не е бил моментът да се рискува някой, минувач да го види как прескача стената на „Джуриати“. Значи — между един и пет сутринта? Да, в този отрязък от време. Освен това — защо точно под плочата? Можел е да разкопае зад някой от дъбовете, ограждащи отвътре стената на игрището. Кога ли пазачът би открил закопания вързоп? Следователно, възможно е онзи, който е копал под надгробната плоча, да е имал намерение да вложи *някакъв смисъл* в този акт? Той взе решение: щеше да търси сред организациите на партизаните. Ако въобще имаше някакъв смисъл, то той беше свързан с онази плоча. А може би не беше?

И накрая третият елемент. Който нямаше никаква връзка с детето. Явно не му вярваха, щом не прикрепяха никой към него. Монторси усещаше как набъбва обидата, чувството, че е измамен. Нямаше трийсет години, сигурно го мислеха за връзкар. Това, че не му даваха никой, означаваше, че трябва да се обади на хората, занимаващи се с престъпления срещу деца, да открие всички организации на партизани и да зададе купища въпроси, да поиска може би повторна аутопсия. Може би ставаше дума за дни. Да бяха му изпратили някой… Заслуша се в обидата и болката — като огромен завой на черна река. Болката…

Реши да започне от сексуалните маниаци. Щеше да се допита до координатора от Нравствения отдел в управлението. Един на първия етаж, някой си Болдрини. Маниаци, любители на деца… Внезапно си даде сметка, че си представя хора с бели лица, без очи, които разкъсват детето. А после помисли за Маура, която носеше в корема си неговото дете.

Обади се на Болдрини. Слезе на първия етаж, към следващия кръг на злото.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

*Достатъчно е да погледнем изразните форми на капитализма. Различните видове порнография: порнография на любовта, на еротичната любов, на християнската любов, на детето с неговото куче, порнография на залезите, на убийствата, на доводите — **ааах!**, каква въздишка на удоволствие, когато открием кой е убиецът, — всички тези романи, тези филми, тези песни, с които ни замайват, са начин да ни водят — повече или по-малко приятно — към Абсолютното добруване.*

Томас Пинчън,
„Дъгата на гравитацията“

Милано
23 март 2001
11:20

На излизане от моргата още валеше. Лопес сдържа една по-скоро отегчена, отколкото обезсърчена въздишка, поглеждайки болницата в сив и ръждив цвят и малката погребална постройка от другата страна на улицата. „Това е град, който като вали дъжд, се цапа“. Вляво, отвъд голямата входна врата, частично залостена с червена и бяла щанга, възрастни хора се насочваха припряно към старите отделения на поликлиниката. Водата беше досадна, пръскаше по стъпалата, чукаше по прага. Лопес се потопи в плътния студен въздух, под черните листа, от които се отронваха тежки капки. Извървя обратно пътя, по който бе дошъл.

Трупът на мъжа от улица „Падуа“. Не беше го впечатлил. Бяха го впечатлили сините, и повече от всичко онази, която не бе могъл да изследва — аналната.

Това означаваше, че би могло да бъде убийство на хомосексуална основа, въпреки онова, което твърдеше лекарят. Беше работил по няколко такива случая и не бе възможно да се възстанови *планът*: само *фонът* беше разбираем. Както винаги престъпленията от страст или истерия бяха трудно обясними, когато биваха случайни. Нямаше какво да се прави, освен да се изслушва безкрайната върволица от роднини, приятели и любовници. Да се чака месеци, може би години. Веднъж имаше случай с една лесбийка и за да го приключи, му трябваше година и половина време. Бяха я намерили гола, удушена в дома й, на леглото, а то — непокътнато. Една бледа, висока католическа преподавателка с тук-таме бели коси и строго лице на човек, който си е позволявал малко или нищо в живота, и малко или нищо е позволявал на другите. Чистият дом на човек, преследван от сенки, зовящи го отвътре. Лопес добре помнеше светците, окачени по стените в рамки от идеално излъскан метал и блестящи от чистота стъкла, които налагаха груби, аскетични образи на набожна преданост. А снимките на учениците — анонимни класове — бяха накачени една над друга на бялата като вар стена. До леглото — отворен и обърнат наопаки — протрит молитвеник. В средата на деветдесетте години — молитвеник… Бяха изслушали майката и бащата, двама души, сковани и съсипани от годините, бедни, но чисти, обезсърчени повече от сивотата, отколкото от смъртта на дъщеря им. Приятелките, колегите… Нямаше мъже в живота на учителката и Лопес се мъчеше да разбере дали жената е била само фригидна стара мома или една *много* резервирана лесбийка. Всичко под час, по едно и също време… Маниите, телефонните обаждания — много редки, пестеливи до стотинка… Да слуша и да се опитва да съпоставя оскъдните елементи го беше изнервило, защото нямаше и сянка на неправда в тази смърт, която приличаше и се сливаше с ледения живот на един сух, безплътен човек. Беше забравил за това, когато година след намирането на трупа трябваше да се занимае с едно съобщение за изчезнал човек — момиче от вътрешността на страната изчезва внезапно, лесбийка, която трябваше да чакат няколко дни, за да я открият подпухнала и вече разложена в един ръкав на напоителен канал извън Милано. Облеченият труп бе бухнал от вътрешното разложение и дрехите му бяха умалели. Като ги разрязаха, кожата се спука… В джобовете й всичко си стоеше: портфейл, ключовете от къщи. Липсваше само една

обувка. За часове Лопес бе възстановил приятелския кръг на момичето, бе открил жената, с която са били твърда двойка, бе хванал лесбийката в гарсониерата ѝ в центъра на Милано, но тя не поддаваше и не признаваше за престъплението. Едва при втория обиск Лопес лично бе открил на дъното на едно чекмедже купчина иконки на католически светци и тогава за миг всичко му проблесна: три лесбийки — учителката, момичето от канала и притиснатата на разпита: едно необяснимо защо извършено убийство, едно второ убийство, вероятно за да се прикрие първото. И лесбийката рухна. Лопес трябваше да я набие здраво. Помнеше как жената фъфлеше със засъхнала кръв по устата и подуто затворено око, говореше бавно, говореше за ревност и подобни глупости. И по-късно, като се прибра вкъщи няколко часа след разпита, имаше под ноктите си засъхнала, трудна за измиване кръв от лесбийката…

Помисли си, че ако престъплението от улица „Падуа“ е хомосексуално, то може би е по-добре да изслуша Сантовито и неговите излияния за Чернобио. Много е сложно разследването на един хомосексуалист. Прекалено много време изисква. В хомосексуалното убийство се крие повече упорство от случайните убийства. Много бяха неясните зони в случая. Тъмната синина и коагулиралата кръв във вътрешността на синкавия труп. „Не, няма да отида в управлението“, помисли си той. Преди това имаше да свърши две неща. *Трябваше да вземе пари. А после да ги похарчи.*

Влезе в кабината на площад „Рикини“, на входа на университета. Средната, другите две отстрани нямаха слушалки. Пластмасовите стъкла бяха напукани. Лопес вдъхна влажния мраз, закашля се, докато набираше номера. Говори малко, почти шепнешком. От другата страна му потвърдиха.

Зад черния площад се виждаха бели таксита. Вятърът караше електрическите кабели да трептят, носеше на неравномерни талази дъжда, завихряше се по земята. Тялото на Лопес помръдна, бялата врата се отвори широко и докато влизаше в тъмното такси, си помисли за разкъсващия предмет, който насила влиза в ануса на мъжа от моргата.

Историята бе следната. Стоката струва пари; курвите струват пари; дори и да не се обличаш готино, също струва пари. Значи, трябват пари. Усилието е засмукваща чернилка, отрязаната ръка на

сакатия, разстоянието, което разделя от земята крака на недъгавия. Лопес плаваше сред усилието (най-уморителното нещо) и съзнаваше, че го прави. Не беше само Следственият. Не бяха само зеленикавите стени, прахта, спомените за едно динамично време, което изглеждаше вече като сън (силата и вибриращата нежност на момента, в който *се започва* нещо). Не беше само мъката от промените, понасяни с лесната гравитация на едно падащо тяло. Не бяха само празните часове, прекарани в пробиване на гъстия въздух на Милано, изслушването в анестетичен унес на нарежданията на шефа Сантовито, очертаването с тебешир по тротоарите на гъстите кървави петна и обгорелите гилзи. Колегите, които идват, отиват си и ги забравяш. Денят има две половини, като съзнанието: едната е бяла, другата тъмна, защото е тайна. През бялата половина на деня усилието направо съсипваше Лопес — задачите, компромисите в управлението, бързите процедури, които бяха на светлинни години далеч от *морала*, парливата търпимост на човешката посредственост, в която се потапяше по време на разследване. От години го поразяваше посредствеността на случващото се пред очите му, един-два часа след произшествието. Тайно наблюдавани къщи с евтини джунджурии около паднало тяло с разположена глава. Телата на две деца, открити в боклуците на бившата промишлена зона. Човешката и животинска смрад, когато избухна умишленият пожар на „Порта Гарибалди“, в емигрантския център: туристически котлони, стара омазнена хартия, празна кутия от цигари, пръстен от бирена кутия. Посредственост: това е основна характеристика на човека. *Неговият* живот също беше посредствен. Замисли се за пълните с обрати, тихи, белязани с компромиси години след седемдесетте, когато бе направил *скока* — бе влязъл в полицията след изпита с тема по криминология и другарите му бяха останали като втрещени („другарите от Движението…“). Един от тях бе станал полицай, един, който знаеше всичко, а сега осъществяваше социално почистване. Арестуваше свои другари в центъра на Милано — бивши терористи, задавяни по домовете им (красноречивите и тъжни погледи на съпругите им), и други, залавяни на Централна гара. Беше унищожил мечтите им методично и безмилостно. Беше влязъл в управлението, когато обвинението срещу него вече бе отпаднало. Времената се менят. В управлението бяха му възложили най-подлата операция — той бе извадил един по един от бърлогите им старите си

другари, бе ги измъкнал — десет години след събитията — от онзи ореол на мълчание, с който се бяха обвили, и ги бе осъдил. А сега, когато и тази задача (последната) бе приключена, какво му оставаше от борбата с миналото?

Оставаше тъмната част на деня. Оставаше мръсната работа.

А таксито го носеше не само през града — отнасяше го и към тъмната половина на неговия ден.

Това е историята. Тъй като стоката струва пари, курвите струват пари и всичко струва пари, Лопес имаше връзки, които му осигуряваха доходи — извън службата във „Фатебенефрателi“. Мръсни дела, кална работа, ринене на лайна — но в мълчание. Курви за прибиране, които да отведе при кърмачетата им. Търсене на изчезнали травестити. Пренасяне на дрога от единия до другия край на града без рискове. Хапчета, които трябваше да бъдат разтоварени на спокойствие във вътрешността на страната. За всичко това викаха Лопес и той винаги беше на линия. Никога не ставаше дума за преки престъпления. Всичко беше съучастие, подпомагане, да накара някой да замълчи, да си затвори очите, за да получи пари. Веднъж едно момче от простолюдието от улица „Мозе Бианки“ беше намерил в дупка в стената в тъмния край на двора целофанен плик и в него няколко милиона под формата на хапчета (екстази, и не само, а и психотропни вещества). Момчето бе открило пликчето малко след като го бяха оставили там и малко преди да дойдат да го вземат и бе изчезнало. Не се наложи Лопес да открива кой е намерил пликчето — те сами го откриха. Само повикаха Лопес, казаха му за момчето и му наредиха да вземе пликчето. За момчето изобщо не им пукаше. Трябваха му два часа. Момчето имаше приятелка; приятелката му имаше брат; братът живееше в Баджо и не се бе мяркал навън от два дни. Лопес бе влязъл в апартамента на брата на приятелката, счупвайки с рязък удар с лост вратата от тънко дърво. Вътре бе намерил хлапетата зашеметени в първата стая, а на масата — отворената ламаринена кутийка с бели и розови таблетки, бележки и телефонни номера за пласиране на стоката. Двамата идиоти бяха искали пари да направят от тази работа. Два милиона, няма и толкова. Той беше увил отново станиола, беше задържал в джоба си десетина хапчета и бе поставил отново всичко в пликчето. Хлапетата хленчеха, че им е лошо. По бузата на момчето личаха следи от засъхнала слуз от дрогирането. Беше му строшил

крака с рязък удар. И костта бе също толкова чуплива като тънкото дърво на вратата. После беше си излязъл, докато онези крещяха (крещеше и другият, на когото нищо не беше направил). Беше спрял с колата извън Баджо, бе размислил, бе отворил пак кутийката и бе извадил още петдесетина хапчета. Беше върнал пликчето. Дадоха му половин милион — половин милион за три часа работа.

Скапана работа. Всичките му работи бяха скапани. Затова се мъчеше Лопес. Защото да плуваш в лайна е много по-трудно, отколкото да плуваш във вода.

Сега обаче историята беше друга. Соня Окса беше албанска курва, бачкаше на „Порта Витория“, близо до изоставената гара, където преди време румънците си бяха направили лагер, разрушен от общината, за да построят университетски център. Там наблизо Соня Окса се въртеше цяла седмица, освен в понеделник. Живееше в малък двустаен апартамент над „Ролинг Стоунс“. Точно там водеше клиентите си за пълна програма. Апартаментът беше собственост на един седемдесетгодишен албанец, бос на два или три клана в южната зона на Милано. И Соня принадлежеше на стареца — щеше да е негова собственост пет години. После щеше да е свободна. Седемдесет милиона беше откупът й. Ако някой поискаше да я откупи. Но никой не даваше седемдесет милиона. Веднъж обаче бяха се опитали да я отмъкнат. Соня искаше да се махне от улицата и благодарение на един клиент, който беше се влюбил в нея, бе успяла да си намери място в големите магазини „Ринашенте“ — за милион и осемстотин на месец. Но албанците отидоха и си я взеха. Бяха й казали, че ако не се върне на улицата, ще отидат във Валона и ще вземат по-малката й сестра. Соня се бе върнала, но по-малката й сестра се бе разболяла от рак и бе умряла. Тъй като нямаше други роднини, нямаше как повече да изнудват Соня. Не мина и месец и тя изчезна. Групировката на калабрийците бе посочила Лопес на албанеца. Той си искаше Соня обратно. Говореше за нея като за вещ. Беше впечатляващо — един стар албанец, който говори за оборот и се смее със своите жълто-кафяви зъби. Ако още е в Италия, албанецът си я искаше обратно. Два милиона за Лопес. След една седмица (*миналата* седмица) Лопес бе открил Соня. Мъжът, отвел я със себе си, беше някакъв идиот от спортните зали — прошарен инструктор, с изкуствен тен и дрехи от „Боджи“ (което значеше, че държи да е добре облечен, но не и да се

охарчва). Лопес го бе видял в клуб „Матрикола“, един ирландски пъб на околовръстното шосе.

Информацията дойде от приятел на инструктора — едно *типично* съвпадение, макар в онзи момент Лопес вече да не вярваше, че съществуват съвпадения. Изниква един на бара на „Порта Романа“ и започва да говори за свой приятел. Казва, че се бил влюбил в някаква курва, която „Трябва да я видите — с две ей такива бомби, със сини очи…“ Курвата, вика, била албанка. Онзи тип имал мая — бил съдружник в три зали за фитнес. Измъква я от улицата и я праща да си стои вкъщи. Та този тип трябвало да се жени и понеже се влюбил в курвата, вече нямало да се жени. Държи я вкъщи, за да не разберат ония къде е. Приятелите му се смеят, Лопес слуша. Остават в бара до девет, един час след затваряне, смеят се и пият негрони. После излизат. Лопес чака в колата. Мъжът, който бе говорил, се качва в едно черно лъскаво беемве. Потегля, Лопес след него. Мъжът паркира недалеч, в една малка уличка, която излиза на булеварда „Порта Романа“. Лопес слиза, оставяйки колата на тротоара, докато мъжът търси ключовете по джобовете си и се тътри по средата на улицата. Хваща го за ревера, разтърсва го, завлича го зад редицата от коли на тротоара. Онзи пребледнява ужасен. Лопес държи пистолета в ръката си, насочва го между очите му, продължава да го пита за адреса, онзи не разбира, явно не вярвайки на случващото се. Когато типът разбира *кой* адрес, му го казва, пелтечейки. Лопес прибира пистолета в джоба си, докато онзи фъфли. Казва му, че само ако опита да се обади на мъжа с албанската курва, той ще се върне. Типът е още на земята, очите му са широко отворени, плаче и повтаря „не“ с писклив глас. Лопес бързо стига с колата до площад „Пиола“, където се крие Соня. Звънва по домофона на името „Рудела“, но му отговаря мъжки глас и Лопес се дръпва от домофона. Изчаква малко — от входната врата излиза възрастна двойка. После излиза един мъж — Лопес му поисква цигара, мъжът отговаря, че не пуши, и Лопес разпознава гласа от домофона. Рудела. Проследява го. Типът отива да купи бира в „Матрикола“. Лопес го предварва, връщайки се на входната врата на площад „Пиола“. Изчаква още малко пред къщата на Рудела и влиза през входната врата, която се отваря за една госпожа около петдесетте, изкачва стълбите, поглежда табелките с фамилните имена. На третия етаж прочита „А. Рудела“. На табелка от фалшив месинг. Заслушва се

— *тишина*. Слиза, качва се в колата — беше я паркирал зад къщата, защото почистваха улицата. Десет часът е. Няма желание да яде замразена храна. Отива в „Макдоналдс“, където картофките са отвратителни и тогава решава да се дрогира в магазин „Дженерали“. После намират трупа на улица „Падуа“.

От кабината зад университета Лопес беше се обадил на албанеца. Беше му казал, че е намерил Соня и че ще му я доведе до един час. Беше поискал пари. Албанецът му бе отговорил утвърдително.

Още валеше. Продължаваше да вали дни наред. Помоли шофьора да го изчака. Щял да се забави само няколко минути.

В кабинката на охраната нямаше никой. Взе асансьора и спря на третия етаж.

Гласът на Рудела попита иззад вратата кой е. Отвори тутакси, когато Лопес каза, че е от полицията и че трябва да връчи призовка. Лопес направи първата крачка — блъсна вратата, удари мъжа в гърдите и затвори след себе си. Рудела не реагира. Забави се няколко секунди. В това време Лопес вече беше насочил пистолета към него.

— Къде е?

— *Кой* къде е? — Рудела трепереше от яд.

Лопес вдигна ръка и го удари с пистолета в лицето. Рудела падна като изпразнен чувал, потече му кръв от устата, но не извика. Вратата в дъното на преддверието се отвори. Беше Соня Окса. Лопес не насочи пистолета към нея. Тя разбра. Лопес изчака. Жената влезе в стаята и не затвори вратата. Рудела беше на земята, не кървеше много. Беше пребледнял, свит на кълбо като ембрион, с ръка на разбитата уста. Плачеше. Тъмночервено парче кожа висеше от брадата му.

Жената излезе от стаята облечена, с чанта през рамо.

Не си казаха нищо. Лопес й отвори вратата, пусна я да мине първа. На излизане тя се обърна към Рудела и му прошепна:

— Съжалявам.

Той плачеше, но от болка, не за жената.

Влязоха в таксито.

Не проговориха чак до „Ролинг Стоунс“.

Старият албанец ги бе чакал, пушейки, с чаша вино на гетинаксовата маса в кухнята, отвъд стаята, в която Соня водеше клиентите си да ги чука. Цялата къща беше просмукана с дим. Като

видя Соня, старецът вдигна възлеста, отворена ръка за ритуалния шамар и в онзи миг Лопес му каза:

— Парите!

Албанецът свали ръка и кимна отегчено в знак на съгласие. После се повлече към кухнята. Там, където стояха парите, в един найлонов плик. Старецът наблюдаваше Лопес как брои парите — двайсет банкноти по сто хиляди лири[1]. Соня беше седнала на леглото в предната стая. Беше смазана. Подпираше главата си, която клюмаше безпомощно, с бледите си ръце, обсипани с гъсти бръчици, които Лопес бе забелязал, докато пътуваха в таксито. Имаше вид на торба, препълнена с мръсно бельо, отпусната на леглото, седнала, с преливащ задник, поради твърдостта на дюшека. Изръмжа зад него „Благодаря!“, докато Лопес излизаше и я гледаше, вдишвайки застоялия въздух в стаята, а старецът стоеше на прага между кухнята и стаята, с ръце на кръста.

Лопес слизаше бавно по влажната каменна стълба, напоена с котешка урина, когато дочу стареца да крещи, а курвата да избухва в плач.

---

[1] 100000 ит. лири се равняват на 50 евро. — Б.пр. ↑

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

А свещеници в черно обикаляха ли обикаляха.

Уилям Блейк,
„Градината на любовта“

Милано
27 октомври 1962
11:10

Имаше кипеж в цялото управление, не само на четвъртия етаж, онзи, дето се намираше Следственият. Давид Монторси избегна една мълчалива група мъже в тъмни дрехи, докато слизаше по стълбите към първия етаж, при Болдрини от Нравствения отдел, за да търси връзка с хора, внедрени в кръга на маниаците (ако изобщо имаше внедрени и ако имаше кръг на „любители на деца“). Кои бяха онези хора, обикалящи мълчаливо из управлението? Облечени като за траур, с мъртвешка походка, вдървена от усилието, старички, би казал човек, преуморени и почти неестествени с бледността си. Погледна ги, докато слизаше по стълбите, изкачващи с мъка стъпалата, завивайки на сто и осемдесет градуса, с ръка на перилата. Видя ги как подпират вече изцедени от годините тела, почти като декор, в странни ридинготи, и пухтят, надувайки пуешките си гуши. Бяха важни хора. Монторси изпитваше респект, докато скришом ги наблюдаваше… На първия етаж беше още по-лошо, защото от всеки кабинет сякаш излизаха хора, имащи нещо общо с управлението, но не бяха от управлението, а един търчеше с плик в ръка. Затвориха му вратата под носа, защото докато минаваше, надникна в една стая и видя как двама говорят по телефона (единият говореше, другият слушаше), също облечени в черно. Влезе вляво, без да чука, в последната врата, преди коридорът да свърши в сиво-зелената стена, същата като онази три етажа по-нагоре.

— Каква е тази лудница навън? — попита Монторси още с влизането си.

— Нещо се мъти във въздуха. Поискаха кабинети и в момента им ги дават.

Болдрини, онзи от Нравствения, беше мекичък, със зачервени воднисти очи, мазна и сплъстена коса, риза, миришеща на стара пот, както, между другото, миришеше и стаята.

Монторси прокара ръка по косата си и затвори вратата.

— Добре, разбрах, но кои са? Хора от службите ли?

— Знам ли, така изглежда. Да не мислиш, че ще кажат на вас от Нравствения? Та ние сме последната дупка на кавала…

— Грешиш, Болдрини. Аз съм последната дупка на кавала…

Дъждът навън правеше по-горчив киселия дъх на стаята. Болдрини гледаше Монторси, Монторси гледаше дъжда и раменете на колегата си с капки от суграшица, може би, която шибаше Милано, и то кой знае откога.

Болдрини се изхили.

— Младият Монторси се оплаква… Добре дошъл в клуба на… Давид Монторси, какво можем да направим за вас?

— Да, извинявай, Болд… Не, нищо, трябва да предам един доклад, но преди да отстъпя на вас от Нравствения терена на разследването, трябва да проверя още две неща. Работата е, че беше открито тялото на едно дете…

— Да, днес, на „Джуриати“.

— Всичко знаеш…

— Не чак дотам. Престъпление на сексуална основа ли е?

— Амиии… Според мен, да… А също и според лабораторията.

— Е, тогава дай го насам. Какво ти пука дали ще се занимаваш с някакво си сексуално престъпление? Като знам какво има да прави Следственият в Милано…

— Ех, знам… Това е скапан случай, разбираш ли? Наистина, на мен го дадоха…

— Именно. А ти ни го дай…

— Ама не е така лесно, Болд… Въпросът е в това, че…

— С цялата работа, дето имате горе на четвъртия…

— Замълчи, виж сега…

— Нали това казвам. Прекалено много работите там, на четвъртия етаж… Пък и новите директиви… Новите стратегии… Работите и по политически престъпления… Следственият като че ли

се е обърнал вече на Политически отдел, като по времето на фашизма…

— Това е, защото Политическият с години нямаше какво да прави. Сега се размърдаха.

— Друг път! Няма такова нещо. Стратегиите се спускат отгоре. На нас просто ни го начукват и ние изпълняваме *техните* стратегии. Кога са ни искали мнението на фаза решаване…

— Хайде, Болд, моля те… Нали не мислиш, че силите на реда имат някаква стратегия? — И Монторси се усмихна.

— Не, не. Всичко е въпрос на воля. Тази машина или трябва да заработи както ние смятаме, че трябва да работи, или сбогом…

— Надяваш се на ефикасността ли? Ние сме италианци, нали?

— Слушай, Монторси, добре, италианци сме. Но на мен за престъпления на сексуална основа ми се обаждат полициите от половин Европа. Никой няма архива, който аз създадох тук — дори и онези в Париж…

— Казаха ми, че си искал средства за калкулатор и за онази машина с перфокартите…

— Именно… Но да не би някой да ти дава средства? Имбецили… Какво си мислят, че ще стане след десет години? Че ще се работи без калкулатори ли?

Болдрини беше *наистина* бесен.

— Ето какво ще ти кажа аз, Монторси: ние сме обречени да станем като Америка… Освен ако не свършим всички *заедно* с Америка под ракетите… Заради четирима кубински терони[1] погледни каква каша. — Сочеше първата страница на „Кориере дела сера“, две огромни снимки една до друга — Кенеди срещу Хрушчов. — Но ако не избухне войната, ще ти кажа какво ще стане. Ще станем като Америка. Върви и кажи, че след десет години в Европа няма да има общ архив като при американците… Между държави, имам предвид, различни щати… Като Тексас и Джорджия… След десет години Европа ще бъде Съединени европейски щати… Обзалагам се, че ще стане…

— Кои сме ние, Болд, да не би службите…

— Ти казваш това! Извинявай, но според теб как, мислиш, ще се работи след десет години? Да ти кажа ли — след десет години полицията ще бъдат службите… Повярвай ми…

— Слушай, Болдрини, сетих се за твоя архив…

— Кажи…

— За оная история с детето…

— Ти ли искаш да направиш проверките?

— Ако това не те дразни… Просто ми се струва, че това престъпление не е само на сексуална основа…

— Но защо?

— Според мен е странно. Преди всичко, сложили са го на място, лесно за откриване. Сякаш са го направили нарочно. Не са го погребали. Престорили са се. Искали са да намерим трупа на детето…

Болдрини кимаше.

— Какво ли не се случва, Монторси. Не допускаш ли, че са бързали и не са искали да ги видят…

— Да, но няма да идеш да го скриеш там, на „Джуриати“, под плочата на партизаните… Разбираш ли?

Болдрини спря да кима. Погледът му стана сериозен. Водата в очите му се превърна в мътно було.

— Под плочата?

— Да. Сложили са го под плочата на партизаните. На „Джуриати“…

— Под плочата на партизаните… Тогава може би имаш право, това си е за Следствения. Политически въпрос е. И ако има нещо политическо, какво общо има детето? Има ли очевидни следи от сексуално престъпление?

— По-скоро насилието, което са употребили, за да го убият…

Сега Болдрини го гледаше объркано, с безмълвен въпрос. Остана втренчен в Монторси, с поглед без съдържание, *празен* поглед. После тръсна глава.

— Слушай, прави каквото искаш. Архивът е на твое разположение.

Монторси кимна.

— Благодаря ти, Болд. Едно друго нещо…

— Кажи.

— Имам нужда и от информация. Всъщност исках да разбера как действате. Ако имаш хора под прикритие в тази дейност…

— Коя дейност?

— Дейността с децата. При положение че съществува.

Болдрини наведе глава, издишвайки шумно. Изпразнен бял дроб.

— Виж, Монторси, навлизаш в нещо, което тук, в управлението, още не се знае… Задаваш ми някакви въпроси, поставяш ме в неловко положение. Нямам средства — не ми ги дават. Трудно е да се проверят някои хипотези.

— Какви по-точно?

— Трафикът. По-точно трафикът на деца.

— Работиш ли върху това?

— Да. Когато намерят дете, обикновено се намесваме. Обаче едва *след* като го намерят…

— А ти имаш ли хипотеза за някакъв трафик? Искам да кажа, ще трябва строен план за разследване…

— … за превантивно разследване. Превантивно следствие. Ама я се опитай да им го кажеш. Иди им поискай средства за разследване на трафик с деца. На мен никога не са ми дали нищо…

— И каква ти е хипотезата за това?

— Каква искаш да ми е? Или че няма пари, или че…

— Или че?

— Хайде, Монторси… Върви да поровиш малко из архива, хайде… — Като че ли го пращаше по дяволите.

— Да не би пък да има някаква връзка с онези по върховете?

— Ами, виж сега… Щом като не ми дават пари да разследвам нещо подобно, вариантите са два: или няма пари, или не искат аз да разследвам такова нещо…

— Но ти го разследваш, нали?

— По дяволите, Монторси…

— На мен точно това ми трябва… Някой, който знае нещо за трафика…

Болдрини стоеше блед в тишината.

— Карай нататък.

— Ако не е нещо политическо, тази история с детето или идва оттам, или няма нищо общо… Това е епизодично насилие, което обаче няма нищо общо със Следствения… А може да са го сложили под плочата, за да ни отклонят, а?

Болдрини въздъхна с ръце, скръстени под носа, лакти опрени на бюрото (ризата му — протрита на лактите).

— Мини довечера, Монторси. Ще видим, може да имам нещо за теб.

— Довечера.

— Ще видим какво мога да направя.

Монторси излизаше от стаята, пропита с пот, почти притеглен от черната свежест на дрехите на онези хора вън в коридора, когато чу Болдрини да вика:

— Внимавай, Монторси…

— Дискретност, Болд. Дискретност…

— Ето.

Вече чуваше шумоленето на черните дрехи на хората в дъното на коридора, към светлината, към изхода.

11:40. Докато пресичаше малкия двор на управлението, за да излезе на улица „Фатебенефрателиˮ, Давид Монторси забеляза отдолу как небето се разцепва. Внезапно слънце пръсна светлина по стените на сградата. Въздухът беше кристален, цветовете отново се възпламеняваха. Бързи стъпки трополяха по блестящите павета. Вървяха мъже и жени. Прекара ръка по косата си, тя почти му се струваше прогизнала, преди да си сложи шапката. Обърна се назад към прозореца си, последният вляво на четвъртия етаж.

Тогава видя да светва неонът.

Някой бе влязъл в кабинета му.

Оправи си шапката, престори се, че няма нищо. Духна, за да види как се кондензира дъхът му, поглеждайки косо наляво и надясно дали някой не го наблюдава и после пое към изхода.

Извън управлението се озова на улица „Фатебенефрателиˮ. Не минаваха никакви коли. Вмъкна се в кафенето срещу входната врата, охранявана от двама новобранци. После подмина входа на бара, зави наляво към площад „Кавурˮ и внезапно спря. Нахлупи си шапката, докато се мъчеше да разбере още веднъж дали не го следи някой, дали не проверяват къде отива. Видя как от управлението излиза запъхтян поредният разсилен със синя униформа (те идваха просто на вълни от Централната поща). После — трима наведени мъже в заслепяващата светлина, изчистена от дъжда. Вървяха към входната врата на управлението. Той познаваше двете еднакви палта на хората отстрани, филцовите им шапки. Бяха двамата от лабораторията, онези, които беше срещнал на „Джуриатиˮ. Опита се да разпознае чертите на мъжа

в средата — по-възрастен от двамата, — загърнат в тъмна, съвършено мокра шуба, който леко накуцваше. Беше доктор Арле, шефът на лабораторията. Беше работил два пъти с него, а един от двамата мъже на „Джуриати“ бе казал, че е негов заместник.

Мина вдясно задъхано по улица „Джардини“. Слънце, сянката на дърветата, светлина, която се отразяваше по мокрия асфалт. Улица „Боргоново“. Полудели слънчеви лъчи пробиваха редицата дървета, които продължаваха успоредно по улицата. Един ослепителен изумруден отблясък — зелената будка за вестници вдясно. От обществените чешмички — и те зелени — извираше нова светлина. Влезе в бара на ъгъла. Едри спирали дим, филтриран от уморени дробове, извивки на дихание, надвито от алкохола. Поиска кафе, докато машината изпусна уморено пара, безформена и влажна. Към тоалетните имаше телефон с жетони. Повдигна тежката черна слушалка, облягайки лявата си ръка на поставката на телефона на стената. Размишляваше. Тъмните дрехи на групата от стари хора, изкачващи се по стълбите към четвъртия етаж на управлението. Арле и неговите помощници. Болдрини. Трафикът, свързан с любителите на деца.

Риск. Струваше си да опита.

После набра номера.

Едно звънване.

Две звънвания.

Бръмчене.

Три звънвания.

— Болдрини, Нравствена полиция. — Прекъсване и смущения, странни шумове.

Монторси се опита да преправи гласа си.

— От лабораторията се обаждам. Едно съобщение за доктор Арле.

В отговор — смътният поток от несигурност в стаята на първия етаж, просмукана от пот.

— Момент, сега ще ви го дам — отзова се Болдрини.

Давид Монторси постави тежката слушалка. Направи крачка назад, обърна се. Кафето беше готово, много горещо. Един нисък човек с капиляри, изхвръкнали на повърхността на сбръчканата му кожа, се

смееше с широко отворена уста, като мачкаше гъстите си стоманеносиви мустаци. Смееше се прекалено шумно.

Арле беше при Болдрини заедно с двамата от лабораторията, които се бяха захванали с малкия труп на „Джуриати“ и му бяха направили аутопсия. Опита се да разсъждава. Какво ли искаха от Болдрини? Откъде би могъл Болдрини да знае за откриването на малкото трупче? Остана като вцепенен, без отговор, усещайки как топлият дим на кафето се втечнява на капки по бузите.

Кой бе влизал в кабинета му, докато той излизаше от управлението?

Нещо не беше ясно. Грозеше го опасност.

---

[1] Обидно название на жителите на Южна Италия. — Б.ред. ↑

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Точно в този критичен момент, когато беше необходимо да застане ясно против или зад Императора, Валенщайн не беше способен да направи решителната крачка. А в своя пасквил „Една тръба за годината на помилването“ Комений поздравяваше „големия монарх на Севера“ като война, който щеше да се бие срещу Императора на Вавилон.

Йозеф Похисенски,
„Трийсетгодишната война“

Милано
23 март 2001
12:30

Историята с курвата беше минала добре. *Два милиона.* За да се върне в Следствения на „Фатебенефрателли“, Лопес реши да вземе трамвая. Дъждът, пропил влажните тела, които миришеха на мухъл, имигрантите, от които лъхаше на диво, натъпканият трамвай, тръскането и ускорението на ватмана. Слезе след две спирки. Реши да продължи пеша през центъра на града въпреки дъжда.

Пристигна подгизнал. Един часът. Дори не беше ял. Не успя да отвори тежката врата на кабинета си, когато Сантовито се показа в коридора, направи му знак да иде при него и влезе в стаята. Шефът Сантовито мислеше единствено за Чернобио, за сигурността на форума на могъщите и за своето *място под слънцето*. Лопес усети много ясно отвращението. Майната му.

Както винаги, Сантовито пушеше.

— Мамка му, Гуидо, къде беше?

— В моргата. Трупът на оня от улица „Падуа“.

— А после? — попита Сантовито *бесен*.

— Зададох няколко въпроса тук-там.

— Пълни глупости. Развявал си се. — Запали си нова цигара, треперейки от фаса на предишната, и присви очи, докато проследяваше присветването на пламъка.

— Ти непрекъснато се развяваш, Гуидо.

— И ти, ако ми позволиш.

— Начукай си го, Гуидо. Не знам дали си разбрал, че има едно важно нещо, и то е Чернобио?

— Мен ме интересува повече онзи от улица „Падуа“.

— Мен не.

— Не съм разбрал.

Сантовито си пое дълбоко дъх, тръсна пепелта и изсумтя:

— Слушай, Гуидо, не ми пука за твоето размотаване. Прави каквото си искаш, но с уговорката, че първо ще правиш каквото аз искам. Разбрахме ли се?

Мълчанието на Лопес означаваше само едно: „Майната ти“.

— И какво искаш да направя, преди да си правя каквото си искам?

— Стига вече, Гуидо. Ще трябва най-после да ме издържиш малко. И така, ще разследваш тая излишна история от улица „Падуа“, ако преди това ме подкрепиш за Чернобио. Ако не, ще ти измисля такава извънредна работа, че свят ще ти се завие. Същото се отнася и за шибаното ти търсене на курви и травестити, за да събираш мангизи. Ясно?

Знаеше го. Знаеше всичко за *работите* на Лопес, за онези на Калимани и другите. Не можеше да се разбере как успява, но знаеше всичко. Лопес издаде очакваната въздишка. Придаде си съкрушен вид, навеждайки поглед към земята. Кокалът, даден на кучето: пластмасов, но формата си е на кокал.

— Затова сега добре ме чуй — похвана отново Сантовито. — Вече говорих за това с Калимани. Тази година в Чернобио пристигат могъщи хора. Много могъщи. Няма да са обичайните индустриалци. Идва Горбачов. Идва Буш. Буш-баща имам предвид. Между другото идва и Кисинджър. Аз държа на тази среща. Държа повече от други години. Разбра ли ме?

Лопес кимна мълчаливо.

Сантовито си потърка носа и смачка цигарата в пепелника, но тя не гаснеше, продължаваше своята димна жалба. Погледът му стана за

миг празен. Празен и замислен.

— Страх ги е.

— Кого го е страх?

— Службите. Нас и американците.

— Изтекла е информация ли?

— Да. И без друго си е за притеснение, нормално е. Това е рискова година. След Сиатъл всичките им срещи са рискови. В Давос, Болоня, Париж. В Генуа.

— Но какво е изтекло? Трябва да е нещо голямо, за да се размърдат американците. Освен това тук, в Италия…

Сантовито отвори едно чекмедже на писалището, извади подвързана папка и я хвърли пред Лопес.

— Сега я взимаш и я прочиташ. Това е доклад, предаден от американските служби на италианските. Предвиждат удар. Предвиждат, че тук в Чернобио ще направят удара.

— Кой?

Въздъхна отново, беше много изтощен. Една измъчена, объркана въздишка.

— В началото ни се стори невъзможно. Това е работа, за която дори не сме компетентни. Всъщност ще се ограничим само да гарантираме сигурността. Механична работа. Само че преди да свърши срещата в Чернобио, трябва да проверим… Сложно е… Сложно и слабо вероятно. На пръв поглед слабо вероятно… — Сплете кокалести ръце, пожълтели от никотина, зад длъгнестата си, стоманеносива глава. Приличаше на „мислеща“ болест. Болест, която, а-ха да пламне, но никога не пламва.

— Да не са анархистите, Джакомо?

— Би могло да е това. Не. Не, американците не ги е страх от анархистите. Те тях ще ги хапнат на един залък… — Нова цигара. Металическият мирис на застоялия дим се бе смесил с въздуха.

— Това е секта. — Поклати глава. Почти се усмихваше.

— Те търсят секта?

Секта?!

— Ами…

Информацията беше обстоятелствена. *Точна*. Сценарият — сложен. Един елемент убягваше. Винаги убягваше. Беше нещо съвършено *ново*. Трябваше да поработят върху него. Как бяха успели

американските служби да възстановят историята почти изцяло? Лопес и Сантовито останаха да говорят цял час, облакътени на широкото мръсно бюро от изкуствен махагон. Лопес се прозяваше. Сантовито говореше, говореше сричкообразно, с очи, пожълтели от катрана и никотина. След час пепелникът преливаше от газообразна не инертна пепел. Въздухът не бе въздух, а дим. Но те говореха. Прелитаха предположения. Предположения вместо нищо. Не помръднаха от написаното в американския доклад, който Сантовито беше предал на Лопес и му го бе преразказал. Трябваше да го проучи.

Взе го, излезе от кабинета и изостави монотонния стъклен глас на Сантовито.

Стори му се редно да иде да си свие една цигара в банята.

На неясната светлина в тоалетната, седнал напряко на клозетната чиния, прекалено слаба, за да издържи дълго тежестта му. Той смеси онова нещо с тютюна върху картонената папка с доклада. Запали цигарата. Възприе като някой парообразен месия първото драскане в гърлото, един нов мълчалив и добре познат глас, който се отваряше в него от дълбините му, през мистериозните канали, които подпалват главата, изхвърлят порочен дим между челото и ноздрите — емисия, която съответстваше на цялостно отпускане.

Отвори доклада, като с мъка разбираше реда на листата и документите. Леко мазната цигара свърши, като се просмука през хартията в пропитите с тютюн жилки. Само минути остана в оскъдното, зле осветено пространство.

После излезе оттам. Планът беше възстановен.

Потопяваше се в опасността.

МАУРА МОНТОРСИ

Това немислимо нещо, паднало изневиделица от небето, съсипа душата ми. Ослепях тук, където съм, с чашата на целия си разбит живот в ръцете ми.

Еврипид, „Медея“

Милано
27 октомври 1962
11:20

Междучасие. Беше изнесла урока, *без да мисли* за децата. Беше се обадила на Давид. Беше ядосана от обичайния му инат да не говори за случаите, с които се занимава. Беше уморена от него. Беше уморена от детето. Беше му казала една лъжа — че отива при гинеколога. Прегледът бе определен за следващата седмица, Давид нямаше да се досети. Щеше да прекара следобеда при Лука.

Въздух в дробовете. Мисълта за Лука я караше да диша.

Давид — умора и гняв. Състраданието към него се превръщаше в гняв. Гняв и умора.

Лука — удоволствие и желание. Само да помислеше за него, означаваше да забрави себе си. Да забрави Давид. Да забрави детето.

Беше изнесла урок и главата й се бе разцепила на две половини. От едната страна — детето. Чуждо *нещо*. Не можеше да реши. Щеше ли да говори с гинеколога? Детето беше като буца в гърлото, тревожен юмрук в стомаха. От другата — Лука. Без детето щеше да е по-лесно. Кожата й сякаш говореше, беше *намагнетизирана* от онзи човек. Кошмар. Щастие и забрава, беше всичко, което искаше. Беше всичко онова, което бе открила, че иска.

Мисълта да се върне вкъщи, да чака Давид, да го усеща до себе си в леглото й се струваше като болка от синина. Би искала да диша. Да диша и това е.

Не успя да устои. Излезе от учителската стая. Децата вдигаха врява в коридора. Маура преминаваше през кръстосани гласове, глупави смехове, разнородни групички. Телефонът с жетони в преддверието. Номерът на Лука. Когато Лука отговори, тя се отпусна.

Всичко бе идеално. Щеше да обядва с Давид, макар и без желание. Веднага след това — в дома на Лука. Лука често работеше вкъщи. Финанси, банкови операции на високо ниво. Маура слабо разбираше от тези неща. Върна се в учителската стая и седна с кръстосани крака. Предусети удоволствието. Колегите й поправяха домашни и тихо си говореха. Влезе Фабри Комоли, нейна колежка. Приятелката, която я запозна с Лука. Усмихваше се. Прекоси стаята и отиде право при Маура.

— Как е?

— Добре, Фабри. А ти?

— Да кажем, добре. Децата ме уморяват. — И двете се усмихнаха.

— Слушай, исках да те питам за довечера. Правим сбирка у нас, след вечеря. Ще дойдат някои хора. Вие с Давид ще дойдете ли?

Някои хора. И Лука ли?

— Кой ще дойде?

— Една двойка приятели. Някои колеги. Ще послушаме музика, ще постоим заедно. Нищо особено. Какво ще кажеш?

Може би Лука няма да бъде.

— Трябва да се чуя с Давид. Знаеш какъв е. Никога не се знае нищо до последно…

— Е, ще дойдеш и без Давид…

Маура се усмихна. Помисли си за връщането у дома, за това как чака съпруга си. Признаците на кризата. Предусещаше я. Да поизлезе, да бъде заедно с други хора, това би й се отразило добре.

— Да. Имаш право. На кой му пука за Давид? — Засмяха се и се уговориха.

Звънецът. Трябваше да влиза в час.

Щеше да види Давид на обяд. Нямаше да му каже нищо за сбирката след вечеря в дома на Комоли. Щеше да му се обади следобед, в последния момент. За да избегне неговото съгласие. Щеше да говори с Лука за това. Щеше да му каже да се чуе с Комоли. *Без* Давид и *с* Лука, заедно с другите.

Кислород. Идеята я зареди с енергия. Съумя отново да мисли с чисто съзнание. Следващата седмица щеше да говори с гинеколога. Щеше да има проблеми. Би трябвало да се обърне към кръга от нелегални лекари. Не искаше да задържи детето.

Внезапно й олекна. Почувства как мъката в средата на стомаха й се стопява.

Влезе в клас.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Да си припомним, че снимката на испанския воин от Капа е фалшива.

Умберто Еко,
„Издателска дейност и нововъведения“

Милано
27 октомври 1962
11:50

Нещо не беше ясно. Грозеше го опасност. *Арле при Болдрини, в Нравствения*. И някой беше влизал в кабинета му. Монторси се показа от бара на улицата, потънала в светлина. От дърветата капеше ослепителна вода. Излезе от бара и се озова на светло.

На площад „Реале“, близо до катедралата, организацията на партизаните имаше архив, където може би щеше да открие някакво указание за плочата на „Джуриати“.

Туристите отново заприиждаха в центъра на Милано. От цепнатините на небето слънцето грееше, разрязвайки студа.

Защо Арле и двамата гробари от лабораторията бяха в кабинета на Болдрини, в отдела за сексуални престъпления?

Защо Арле не беше на „Джуриати“ онази сутрин?

Защо един от двамата гробари от лабораторията се бе представил като „заместник на доктор Арле“?

Защо в края на краищата Болдрини бе настоял следствието за детето от „Джуриати“ да мине към него, към Нравствения?

Защо Болдрини му бе доверил хипотезата за педофилския кръг и политическите връзки на хората в него, след като в крайна сметка се опитваше да вкара случая с детето в Нравствения, макар да знаеше, че ако има дори и най-малка сянка на съмнение за политическия му характер, случаят веднага би отишъл в Следствения?

Какво правеха всички онези хора в управлението — напълно непознати, задъхани, мрачни като гробарите от лабораторията?

Защо не му оказаха помощ — *малко помощ поне* — за да работи по случая с детето от „Джуриати“?

Защо неоновата светлина в кабинета му беше светнала, докато той беше навън?

Защо беше светнала точно когато той пресичаше двора?

Мислите — сдъвкани, преглътнати, наново предъвкани.

По пътя към катедралата започна да се поти под слънцето. На площад „Скала“ имаше групи туристи. Затворени чадъри. Дрехи, лица, будка на площада с накачени списания, крещящи на светлината. Фасадата на сиви ивици на Палацо Мартино — ослепителна, напечена от слънцето.

Давид Монторси *бързо* се насочи към Палацо Реале, отстрани на катедралата. Там мухлясваха парцалите и документите от историческия архив на Съпротивата.

Идеята беше такава, всъщност нямаше никаква идея. Единствено да се проверят имената и историята на партизаните, разстреляни на „Джуриати“. Да опита на сляпо, да види дали ще излезе нещо от плочата — сянка на съмнение, проблясък на логика, колкото и да е налудничава, уличаваща, може би изцяло въздушна. Една глуха, остра болка — *началото на всяка болка*, — когато не може нищо да се разгадае от замисъла…

Отново мисълта за детето. Защо бе преместена плочата? Защо напъхваш детето в торба и отиваш да го заровиш там долу, под плочата, след като си прескочил стената на едно игрище за ръгби в периферията на града?

Многоцветните мраморни плочки на галерията бяха все още мокри. Почти се подхлъзна.

Оттатък галерията се виждаше порталът от светлина на катедралата. Блъсна го топлина в гърдите, почти видя блестящото бяло лице на Маура да се появява на фасадата на катедралата. Помисли си за детето, което щяха да имат.

Под катедралата се бе събрала впечатляваща тълпа. Полудяла пъстрота. Движещи се тела. Гълъбите се вдигаха нагъсто в небето. Срещу катедралата светеха неонови реклами, бледи на слънцето.

Палацо Реале. Давид Монторси пресече входната арка. Преддверието бе в сянка. Отново светлина — първият двор. Палацо Реале се разпадаше. Второто преддверие. На колоната облягаше рамо изпит пазач, който потъваше в сивата си униформа, обточена с жълти кантове по краищата. Шапката му с козирка бе килната на тила.

— Къде отивате?

— В историческия архив на Съпротивата.

— Втория етаж. Стълбите насреща.

Монторси изкачи двете стъпала, търсейки с очи началото на стълбището.

— Обаче е затворено.

Той се обърна към мъжа, приближи го, извади картата от Следствения, и докато я прибираше отново във вътрешния джоб на сакото си, отговори на тъпия безгрижен поглед на пазача:

— Придружете ме. Имате ключове, нали?

Пазачът изкачваше с мъка каменните стъпала с министерска, досадна апатия. Стигнаха до една широка затворена врата. Пазачът зачовърка с ключовете и отвори вратата.

— До колко стоите тук? — попита Монторси.

— До шест. Ама така ли ще влезете, без заповед? Без разрешение?

— Ако искате, обадете се в управлението — и Монторси му тръшна вратата под носа.

Тъмно, смрад на мухъл, задушлива миризма, която лъхаше от документи и мебели. Щорите бяха спуснати и отвън проникваше малко светлина, преминаваща през праха на огромната стая. Опипом Монторси приближи до прозореца, откри ремъка и през громоленето на дървото отвори една много широка щора — почти цяла стена. Млечна светлина плъзна навсякъде, направи стените матови, а бюрата и листата — фосфоресциращи. Навсякъде имаше листа. На стената до входа си виждаше врата. Затворена беше. Две бюра, поставени перпендикулярно едно на друго. Пробва чекмеджетата на онова срещу прозореца. Затворени. Опита с чекмеджетата на второто бюро. Затворени. Един шкаф от леко дърво — затворен. Огледа се. Листа, календар на стената. Страницата бе отворена на февруари 1961. Снимка от Капа на войник от Испания — едно тъмно квадратче в свободната стена до прозореца. Приближи се. Под прашното стъкло,

посърнал стоеше Грамши. Потърси преспапие или кламери по бюрата. Нищо. Само хартия. И химикалки.

Върна се до вратата. Може би водеше към банята. Опита се да надникне през ключалката, но там сигурно имаше стая без прозорци — не се виждаше нищо. Монторси помисли да отиде отново да досажда на пазача. После направи крачка назад, обърна се рязко и тегли един ритник. Ключалката изхвърча.

Беше тъмно. Тръгна опипом, толкова беше гъста и наситена прахта. Мъртъв въздух. Постоя на прага. В бледия лъч светлина, идващ от първата стая, се виждаше подът — стар паркет, разсъхнали дъсчици. Направи крачка, две. Затвори издънената врата, придържайки я с ръка. Тъмнината беше пълна.

Опипвайки стената, потърси ключ. Стената я нямаше. Или по-точно усети метал, нещо като каса, пластмасова дръжка, цепнатини, пак метал, пак издатина. После изведнъж дойде светлината.

Дойде изведнъж. Очите бяха свикнали. Проникваше плах, мършав светлик. Светлина от вода, тишината на безсънни риби. Монторси видя и подскочи.

То не беше стая. Той си мислеше за кабинет, може би за баня, но не. Намираше се в началото на един страшно дълъг коридор, много тесен, чийто край не се виждаше. Стените бяха картотеки. Метални шкафове картотеки. Високи два метра, безкрайно дълга редица, чак докъдето тъмнината поглъщаше коридора. Картотеки с чекмеджета. На лявата стена — тази, която гледаше към двора на Палацо Реале — картотеките равномерно прекъсваха, за да оставят въздух на прозорците и една млечна слаба светлина, проникваща през цепнатините иззад груби и тежки, много прашни завеси. Мъртъв въздух. От инертния метал идваше застояла миризма на стара хартия, прегоряла от употреба. От дървения под, който скърцаше в тишината, като се разширяваше и свиваше, се надигаше влага, която миришеше на восък и мед.

„Какво ли има тук?“, запита се Монторси. Напредваше бавно в полумрака, натежал от прахоляк и все по-задушлив с отдалечаването от входа. Първи прозорец отляво — дръпването на тежката завеса от груб плат полепи по възглавничките на пръстите му сивкав слой в сивата светлина, идваща от двора. Небето отново се покриваше с облаци. Притвори завесата. Една крачка, две крачки. Между първия и

втория прозорец на стената отдясно се спря. Там светлината беше по-наситена, почти като лампа по здрач. Върху всяко чекмедже от картотеката блестеше жълтеникав етикет: букви и цифри. Опита да отвори едно: картони. Картони от протрита втвърдена хартия. Имена и дати.

„Негрини Амос, 21 юли 1923 г.; Негроти Атилио, 12 март 1915 г.; Негроли Фабио, 15 март 1920 г.; Негус, Бандата на: виж Е38-Г55-Г66“.

Затвори. Скърцането на ужасния метал сякаш разби медно восъчния дъх на паркета. Значи, това беше архив. Историческият архив на Съпротивата.

Направи десетина крачки до един ъгъл, който му се стори сляп, без изход. Можеше обаче да се завие наляво. Коридорът и картотеките по стените продължаваха. Нов коридор, дълъг горе-долу колкото първия. Още наляво, докато му се стори, че угасва в тъмното, към една стена със заключена прашна врата, кофа, пълна с мазилка, сложена на стария под, огромен първобитен катинар, заключен с по-малък.

Давид Монторси прокара дясната си ръка по косите, сега изпотени, повдигайки шапката си с лявата ръка и изпухтя.

Питаше се откъде да започне проучването си и дали въобще това проучване имаше смисъл. Защо не му дадоха подкрепа, някой, който да му помага, защото тук трябваше да си загубиш цял ден, преди да отриеш нещо. И наистина ли щеше да изскочи някакво име или обстоятелство, което да се сметне за основателна причина, за да не премине разследването за детето от „Джуриати“ към Нравствения?

Изпухтя още веднъж. От стъкловидното смъдене в ноздрите усети, че вдишва прах, много прах. И започна.

Трябваше му само половин час, за да разбере системата, по която бяха архивирани картоните с информация за партизаните, фактите около тях и страниците от вестника за Съпротивата. От водовъртежа заизлизаха писма на пишеща машина, избледнели мастила по пожълтели и сгърчени от времето страници, страници от вестници, оръфани по краищата, обвити от здрачния прашец, който се просмуква от огромните завеси. Сухият и спарен въздух дразнеше гърлото и очите. Дървеният под, странно навлажнен на петна откъм стените, пропукваше в тишината — проскърцвания, вълни съмнителна топлина, изкачващи се нагоре от мъртвото дърво към почернелия таван, на три метра от неравната повърхност на паркета. Безцветни лица, заресани

коси в едно меко отминаващо лято, широки проветриви дрехи и изтощената кожа на някои от хората на снимките. Партизаните — имена, писма, мъртви и живи, изровени от картотеката.

Подредбата на картотеките бе следната: в първия коридор бяха личните картони на партизаните. (Но възможно ли е всички да са били партизани? Хиляди и хиляди загинали и хиляди оцелели.); във втория коридор, като се завие зад ъгъла на входния коридор имаше историческа възстановка с картони, архивирана според цифровите знаци, които Монторси още не бе разшифровал; накрая, като се завие още наляво, беше последният коридор със страници от вестници по дати, натъпкани в картотеки с по-широки чекмеджета.

Стълбата на колела скърцаше, влачеше краищата си, без да се въртят колелцата и оставяше черти по пода. Монторси се качваше, сякаш беше на някаква гробница гълъбарник, гробище, скрито в дървото, в потайното цвърчене на хищни дългогодишни молци, в затворения прах, по-лек от костна пепел. Натрошени кости, изсъхнали хрущяли на разпаднали се вестници — „Л'Унита“, „Ил Пополо“, „Ил Кориере“, различни местни вестници, „Ла Провинча“, „Ла Воче“. И подчертани картончета, имена, изписани на ръка с неуверен бавен почерк, други картони, написани на машина.

От ъгъла между първия и втория коридор — палтото му миришеше на топла влага — Монторси гледаше обезсърчен стотиците чекмеджета на архивите, стените, затрупани с хранилища с папки, засекретени от откачените им номера. И този медено восъчен мирис от пода…

Може би трябваше да се върне, когато са тук началниците.

Отиде към сляпата стена в края на третия коридор, свали си влажното палто, сгъна го върху кофата и започна да търси.

Бързо стигна до картона „Джуриати“. „Мъченици от“ го препращаше на две имена (вж. Джардино, Роберто, и Кампеджи, Луиджи) и до историческия картон „Мъчениците от «Джуриати».“ Опита с втория. Нямаше го. Опита да търси на рубриката „Спортна площадка «Джуриати».“ Имаше един картон. Но остана разочарован — информацията беше оскъдна и в края на малкото данни картонът беше скъсан. Можеха да се видят само две дати (14 януари 1945, 2 февруари 1945) и списък с имена. Нищо друго. Ни дума за станалото. Записа си имената. Четиринайсет имена. Две съвпадаха с имената, към

които препращаше първия картон — Роберто Джардино и Луиджи Кампеджи бяха част от мрачната група. Разстреляни ли бяха? На две различни дати? Какво беше се случило *преди* трагедията на „Джуриати“? И какво се бе случило на „Джуриати“? Помисли си за плочата. Кога ли са я поставили?

Трябваше да търси поотделно в поименните картони на убитите партизани.

„Фоли, Атилио“: в архивите на първия коридор картонът го нямаше.

„Джордано, Роберто“: също.

„Роси, Лучано“: липсва.

„Бота, Енцо“: също.

„Серани, Джанкарло“: липсва.

„Бадзони, Серджо“: липсва.

Не съществуваше нито един картон на партизаните, убити на „Джуриати“. Дишаше тежко в застоялия прах. Тръскаше глава на всеки липсващ картон. „Капеки, Артуро, Росати, Джузепе“. Може би сбърка, като дешифрира системата на архивиране поименно. Може би не бяха в първия коридор. Възможно ли е? Потърси сред картоните преди и след името „Кампеджи и Луиджи“. Бяха поименни картони на други мъченици от Съпротивата.

„Кампи, Марио — Рим, 23 февруари 1920; Милано, 20 януари 1945 — Партизанско име: Пате — Бригада: Лъвове (Бреша) — Разстрелян в местността Лонато (Бреша) след разкриване на акцията под името «Сърце» (нападение на два влака с доставки на оръжие, пътуващи за Бреша център). Шпионинът беше идентифициран като Марела, Роберто (вж.)“.

Монторси опита да потърси под рубриката „Марела, Роберто“: имаше. Кодът на архивиране беше този, който Монторси бе дешифрирал, обаче поименните картони на партизаните, убити на „Джуриати“, не бяха на мястото си. Не можеше да ги намери. Опита с последните четири имена, които му липсваха.

„Волпонес, Оливиеро“: липсващ картон.

„Мантовани, Венерино“: също.

„Рести, Витторио“: липсващ.

„Мандели, Франко“: липсващ.

Разполагаше с две дати. Опита в третия коридор, онзи, където бяха архивирани страниците от вестници с материали за Съпротивата. Редът за справка бе прост — достатъчно беше да потърсиш деня.

Първата дата (*14 януари 1945*) имаше по някакъв начин нещо общо с масовото убийство. Монторси потърси между страниците на 15 януари. *Нямаше страници от вестник от 15 януари 1945.* Опита и с втората дата: 2 февруари 1945. Не знаеше дали това е точният ден на разстрела на „Джуриати“. На 3 февруари някои вестници бяха ли излезли с новина за разстрела на четиринайсетте партизани на спортната площадка? Не, *нито един архивиран ежедневник за 3 февруари 1945.*

Или са откраднали картоните, или данните от историческия архив са непълни: непълни по отношение на „Джуриати“. Не разбираше. *Не разбираше…* Щом като са оставили трупа на детето под плочата, направили са го, за да обозначат нещо, така ли? Какво е то? Някакъв символ? Обида? Фашисти ли са били? Защо, ако са искали да обозначат нещо, са направили след това невъзможно разчитането на знака? Или пък картоните на партизаните не са били измъкнати и просто не съществуваха? Какъв смисъл имаха тогава останалите картони — онези, които обозначаваха присъствието на картони, които не можеха да бъдат намерени.

Давид Монторси отново въздъхна. Боляха го раменете, болезнена изнемощялост, като дълго мачкано тесто: прахта, лъчът сивкава светлина, който пронизваше тъмния коридор наполовина, гърлото, изгарящо сред купищата хартии, съдържащи памет, за която на никой вече не му дремеше… Сам, с превити рамене, с увиснали ръце в здрача на дългия коридор, Давид Монторси пресмяташе степените на онова отчаяние, което произлиза от изгасяването на вътрешните пламъци, когато това, което е било отгатнато, е било *почувствано*, но угасва в пустотата. Не можеше да е вярно, не беше честно…

„Мамка му! Мамка му на това дете…“, помисли си той.

Детето. Дори не беше предусетил трепващите пориви на нежност. Това бе първият път, в който си имаше работа с дете… Беше виждал умрели, лепкавият им престой върху металните маси, обезобразени от удари — видения, чести гости на повечето хора… Патологът, който решава кога всякаква патология е излишна… Огромното око като на умряло животно на мъртвия… Обезкуражен,

Монторси отиде да си вземе палтото. Дупка в морето. Един образ: синкавата ръка на малкото трупче, подаваща се от мръсния найлонов плик на „Джуриати“. „Връщам се на «Фатебенефрателu», и го давам на Нравствения. Мамка му! Мамка им и на партизаните. Изобщо какво търся тук, в края на краищата…“

Палтото на кофата беше съвсем като омекналия плик върху телцето на детето. Остатъците от суха боя напомняха парчета хартия. Нямаше въздух. Повдигна палтото, вече изсъхнало. Беше попило лунната миризма на стара прах. Наведен над него, Монторси забеляза пролуката на затворената врата зад кофата. Блед светлик пълзеше под прага. Коленичи и докосна неволно устни до отвора. Усети парене в дъха си — отново прахта… Не проникваше въздух. Вратата не водеше, както си беше помислил, към рампата на Палацо Реале.

Архивът продължаваше и отвъд вратата.

Разгледа катинара — масивен, без да е студен. Значи нямаше големи разлики в температурата между коридора и пространството зад вратата. Прилепи длани към дървото — пукнатини, дебелина и тежест: изглеждаше наистина като входна врата… Пъхна върховете на пръстите си в браздата между двете крила — не помръдваха. Върна се назад. Спря при първия прозорец вдясно. Отмести завесата. Дръжката лепнеше. Стъклата се разтресоха като при счупване. Свежият въздух нахлу в коридора, мехур, плаващ в мъртва гробница. Светлината на двора приличаше на квадрат, като пресечено мляко, вертикален, надвиснал над плочите. Отвори широко уста и се прозина. Подаде глава и се огледа. Пространството отвъд затворената врата нямаше прозорци, поне към двора. Не можеше да проникне в затворената стая, минавайки по перваза.

Върна се обратно, затвори големия прозорец, придърпа завесата, натежала от прах, затича се, вдигна крак към залостената врата и я изрита рязко… Силен и точен удар… Крилата поддадоха, якият катинар увисна във въздуха и издрънча на земята разбит, а онова, което Монторси видя, накара дъха му да секне.

Там лежеше мършава и изсъхнала, кафява и покрита с възли и отоци, мумията на партизанин, затворена в кристален сандък. Монторси приближи, засмукал уста навътре като на мумията. По главата, набраздена като шагренова кожа от изпъкнали потъмнели вени, още имаше малко коса с пепелявосив цвят. Клепачите бяха

плътно затворени, устата, стисната в суха гримаса, носът почти го нямаше, хлътнал в две сенчести вдлъбнатини. На врата — грижливо нагласена яркочервена кърпа без гънки, сякаш току-що изгладена. Широката платнена риза, която някога е била бяла, а сега жълтееше, позволяваше да се видят жалките вдървени останки отдолу — гърдите, издадени като на старец с емфизем, костите на ръцете, подаващи се от маншетите като два отсечени придатъка без пръсти. Панталони, разкриващи синкави празнини. Бели чорапи, доста по-широки от глезените, краката разтворени. Този изсушен вдървен човек, държан под стъклото, стоеше на един метър от земята под емулсията на една почти нереална светлина, идваща от тавана през малка пирамидка от млечно стъкло, с мъка просмукваща се към продълговатия саркофаг.

Монторси се приближи, пухтейки. Надвеси глава към стъклото и разгледа свитите, мраморизирани вени на мумията… Зад стъклото се усещаше воня… Клепките бяха блестящи като кожа на лъснати обувки, отпуснати, а не присвити, от устата се подаваше зъб, все още лъскав, гладък. Чуканчетата на ръцете, положени на грубото платно, върху което лежеше тялото… Внезапното чувство, че миризмата на лайна обвива спаруженото тяло…

Прочете картончето, протрито по краищата, облегнато отвътре на ковчега.

НЕИЗВЕСТЕН ПАРТИЗАНИН

Тялото на боеца, числял се към една от бригадите, разквартирувани във Валтелина, е било намерено от Виторио Месери и Марчело Даванци на 15 август 1954 при крайния трион на ледника Форни, над местността Санта Катерина Валфурва. Институтът по патоанатомия към Университета в Сондрио дарява тленните останки на неизвестния партизанин на Архива на 22 септември 1954 година в присъствието на директора на Архива Маурицио Меннела, председателя на Националната асоциация на партизаните Марио Аноне, кмета на Милано Вирджилио Ферари и президента на фирма „АДЖИП“ Енрико Матеи, които тук отдадоха почит на партизанина, съхранен като

спомен и символ на Съпротивата срещу хитлерофашисткия нашественик.

По-долу, с малки букви:

Изследването на трупа показва три входни отвора от куршуми в коремната област, вероятно вследствие на разстрел. Тялото е намерено непокътнато, покрито с дебели дрехи и приспособления за катерене на подметките, идеално запазено поради температурата вътре в ледника. Не са известни обстоятелствата, при които партизанинът е загубил живота си, нито пък са известни сблъсъци, станали на толкова голяма височина в зоната на намирането му.

Изглеждаше, като че ли диша… Стъклото леко се замъгляваше… Може би наистина се изпаряваше някакъв минерален дъх… Бялата прах се сблъскваше с прозрачната обвивка на още по-задушливия въздух в стаята и почти плуваше във въздуха.

Монторси за миг затвори очи. Въздъхна, почти като присъда. Обърна се и понечи да излезе. Идваше му да повърне. Погледна пак мумията, с лице към светлия, неподвижен таван. Преглътна едно възкисело усилие. Направи крачка, сякаш и той плуваше. Сякаш се бе оказал на луна без гравитация. Да, люлееше се.

Когато отново отвори очи, близо до вратата, която беше разбил, видя изрисувана върху бялата мазилка на стената картина, закачена срещу мумията в тънка рамка, почти като от графит. В центъра й имаше огромна черно-бяла, избледняла и пожълтяла снимка на дете, което не се усмихваше. Трябва да беше на около десет месеца.

От детето към мумията. Мумията. Детето на плаката. Детето на „Джуриати“. Отново мумията. Отново ръката на детето на „Джуриати“.

Едва успя да излезе от стаята и да се наведе над кофата до вратата.

Един спазъм. Два. Повърна, стори му се, че го разкъсват отвътре.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Преминавайки през окултизма и магическите учения, сред многобройните движения, възникнали след Втората световна война в Съединените щати, само някои добиха международна популярност.

Масимо Интровинье,
„Завръщането на гностицизма“

Милано
23 март 2001
15:30

Докладът на американските служби бе шокиращ.

Лопес издуха последното дръпване от цигарата и проследи разсейването на облака дим. Цигарата не беше послужила за нищо. Безпокойството не изчезваше. Чуваше глухото туптене на сърцето отвътре. Отвори пак твърдата папка, разлисти наново доклада на американските служби. Това беше лудост. Абсолютна лудост. Имаше право шефът Сантовито. Беше „невероятно“. И точно затова беше жестоко, разкъсващо, непредвидимо. Беше най-опасният план, който беше разкривал.

Американците бяха инсталирали контролни програми към мрежата. Нормално беше. Ставаше дума за софтуер, който службите със саботиращи мрежи успяваха да внедрят между сървъра и външната мрежа. Всяко послание по електронната поща, всяко свързване, всеки опит да се влезе или излезе от сървъра, се засичаше и записваше. Именно Националната служба за сигурност беше разпоредила подробна проверка на компютрите на лица от съмнителни ядра в мрежата, на хора и телефонни номера, асоциации и фирми. Службата очакваше атаки на институциите, особено след безредиците в Сиатъл,

когато същите личности, които щяха да се съберат в Чернобио, участваха в световния форум на Валутния фонд. В контролната мрежа бяха попаднали не само хакери, потенциални терористи или дезинформатори. Сред многото структури, чийто сървъри бяха под наблюдение, имаше и някои секти. Очевидно беше немислимо целият комуникационен поток да се контролира от оператори. Службата бе разработила търсещо устройство, което автоматично засичаше ключови думи в електронния пощенски трафик. Ако абонат на контролиран сървър напишеше в имейл думата „Буш“ или „Аллах“, писмото му се изваждаше от трафика и се проверяваше лично от специален екип на Службата. Къртовски труд. Труд, който обаче осигуряваше задълбочено и реалистично познаване на движенията и допустимите опасности, криещи се в иначе неконтролираните фракции. Практически един огромен неодушевен инфилтрат. Във всички случаи писмата под наблюдение бяха хиляди на ден. Устройството беше синтактично и не беше в състояние да установи самостоятелно смисъла на изразите, в които се появяваха ключовите думи. Но все пак си беше свършило работата. И то добре. Ръководството на Службата бе успяло да възстанови структурите и комуникационните канали между групите за насилствена и ненасилствена опозиция, огромната антиглобалистка джунгла, отговорна за нещастието в Сиатъл. Онези от Службата бяха в състояние да гарантират тоталното покритие на срещата в Давос — среща, предшестваща тази в Чернобио, която щеше да е от по-висока важност. Цялата щатска десница беше картотекирана. Службата разполагаше с целия или почти целия трафик на електронна поща на арийските братства, централните групи и малцинствените фракции. Комуникациите между европейските сървъри се споменаваха само колкото да се разбере, че в Европа контролът също е тотален. В действителност имейлът, смятан за най-опасен, беше изпратен от европейски компютър. *Онзи, който беше заплашил сигурността на срещата в Чернобио.* Това беше първата заплаха. И тя нямаше нищо общо със заплахите, които службите очакваха. Имейлът беше тръгнал от един немски компютър, ползващ контролиран провайдър. В доклада целият текст на писмото беше пренесен в превод. Ако се прочетеше, без да се познава останалата част на доклада, писмото изглеждаше

неразбираемо. Все пак финалните страници на доклада формулираха евентуалната стратегия, която опозиционната група би приложила…

От: bob@liebernet.de
Дата: 16 януари 2000
До: 9oedebergh@lycos.com
Относно: Секретно

Скъпи Йохан,

Надявам се, че в Континенталната църква в Стокхолм всички сте добре. Поздрави специално СО и ФС. Поздрави Лин и Ребека. Кажи им, че винаги си спомням с носталгия за нашите сбирки по време на лаическия период.

Имам новини от Измаил. Осъществява се нова стъпка. Изключително важно е да се действа бързо, като всички членове на БОА се държат разделени. Общувай с тях поотделно. Прави го по електронната поща, това е най-сигурното средство. Тази пощенска кутия е идеална: анонимна е и провайдерът е достатъчно известен. Такива са разпорежданията на Измаил. Става дума за подновяване на стара стъпка спрямо Полет Роулинг от времето на Сайънс Релиджън. Ти беше на времето заедно с мен и Робърт, който сега е в Континенталната църква в Атина. Той е третият човек, информиран за фактите. Като имам предвид прецедентите, след този контакт аз ще се измъкна. Най-добре е да влезеш още отсега във връзка с Робърт. Измаил е велик. Той нареди да се направи отново старата стъпка с Полет Роулинг, защото навремето беше изтълкувана като атака срещу Роулинг. Докато сега заплахите към Кисинджър трябва да доведат до прякото осъществяване на стъпката. Става дума за същата стъпка като тогава, само че я няма Роулинг и няма да има заплахи срещу Кисинджър. Стъпката трябва да се изпълни в Италия. Кисинджър ще пристигне там през март. Там би трябвало да има нова среща и той ще присъства. Мястото е

Чернобио, близо до Милано. Свържи се с Континентална църква в Милано и избери най-подходящия шеф оператор по твое желание.

Отговори на Робърт в Континенталната църква в Атина. Унищожи този имейл и не забравяй да изпразниш кошчето (не е достатъчно да изтриеш писмото от получената поща).

Не забравяй, че работим заедно за славата на Измаил. Дано и ти се прославиш в името на Измаил.

Твой Боб

P.S. Вярно ли е, че Лин е подсъдима? Заради стари работи на С. Р. ли? Според нас името на Измаил не присъства в архивите на шведските власти. Както и да е…

Без финалните страници на доклада това щеше да се стори на Лопес някакъв налудничав, неразбираем текст. За експертите от Службата обаче текстът беше прекалено ясен. Цитираше Сайънс Релиджън. Цитираше Кисинджър. Цитираше Полет Роулинг. Три координати, които бяха позволили на екипа за контрол на Службата да може да определи в общи линии събитието, за което се отнасяше имейлът.

Ставаше дума за една от най-мрачните глави от историята на църквата Сайънс Релиджън, дошла и в Италия и предизвикала противоречиви реакции — безразборни нападки и много вярващи. Събитието, за което споменаваше Боб, беше от края на седемдесетте години и бе станало в Съединените щати. Ставаше дума за операция под прикритие, водена пряко от ФБР под кодовото название „Операция Снежанка“. Федералната служба никога не беше имала прекрасни отношения със Сайънс Релиджън. През 1977 година, след серия нахлувалия, проведени едновременно в няколко американски седалища на Сайънс Релиджън, ФБР се сдоби с някои документи. Изземият материал доведе до осъждането на пет години затвор на единайсет члена от висок ранг в Сайънс Релиджън, сред които Джоана Люис — съпруга на основателя на църквата — за инфилтриране, обир и кражба

на документи от правителствени организации и агенции в САЩ. „Операция Фрийкаут“, за която ставаше дума в иззетите документи, беше опит да се притисне журналистката на свободна практика Полет Роулинг, „виновна“ според Сайънс Релиджън, че е публикувала първата книга, обвиняваща религиозната организация на Люис за дейността ѝ. „Операцията Фрийкаут“ имаше частичен успех и самата Полет беше осъдена и рискуваше затвор. Документите съдържаха съкращения и жаргон, много подобни на кодовете, използвани в имейла, засечен от американските тайни служби. Цялата операция на Сайънс Релиджън се въртеше около смъртни заплахи срещу Кисинджър, точно как то гласеше засеченият от Службата имейл. Изпращачът на писмото Боб беше същият, подписал един от документите, открити през 1977 година. Американският доклад съдържаше документите по случая „Роулинг“. Практически това бяха инструкциите на адептите на Сайънс Релиджън за притискане на журналистката. Лопес ги прочете и остана без дъх. То си беше истинска разузнавателна операция. Беше си перфектна шпионска история. Беше идеален и непогрешим план за притискане на един човек.

ОПЕРАЦИЯ „ФРИЙКАУТ“.

1 април 1976

ГЛАВНА ЦЕЛ

Да бъде пратена в затвор или в лудница Полет Роулинг, или поне да бъде така силно атакувана, че да престане с атаките си.

ПЪРВОСТЕПЕННА ЦЕЛ

Да се свали Полет Роулинг от позицията ѝ, за да не може да атакува Църквата Сайънс Релиджън.

ЖИЗНЕНОВАЖНИ ЦЕЛИ

1. Да се вербува на място член на екипа, приличащ на Полет Роулинг, и да се обучи за действие.

2. Да се вербува на място член на екипа, за да се обажда по телефона. Не са необходими специални изисквания, освен безопасност.

3. Да се намери на място член на екипа, който да посещава Т. М. (*Трансцендентална медитация* — Полет Роулинг посещаваше курсове по трансцендентална медитация), който да се сприятели с Полет Роулинг, за да разбере какви дрехи носи и особено какво палто облича обикновено, нейният общ външен вид, как се сресва и т.н. Освен това гореспоменатите членове на екипа на място трябва да се срещнат с Полет Роулинг по време на операцията. Ако е възможно членът Т. М. на екипа на място трябва да се снабди с дреха на Полет Роулинг.

4. Да се набави евтино палто, подобно на това на Полет Роулинг.

5. Да се установи със сигурност сегашният външен вид на Полет Роулинг. Има ли още *къдрици*? Още ли е слаба?

6. Да се открие химическо чистене близо до апартамента на Полет Роулинг и да е сигурно, че там познават Роулинг.

7. Да се разбере какво ще облече Полет Роулинг в деня на провеждане на операцията. Да се разбере с каква прическа е.

8. В деня на удара да има човек на разположение, за да следи Полет Роулинг, когато напусне апартамента, за да се разбере кога си тръгва и как е облечена.

9. В този проект сигурността трябва да е МАКСИМАЛНА. Единственият човек, на когото е необходимо да знае какво става, е членът на екипа, който ще бъде „Полет Роулинг“, и само тя трябва да знае ролята си.

10. Трябва да има готов един комплект дрехи за преобличане втора ръка и перука, така че в момента на удара членът на екипа на място — „Полет Роулинг“ — да може да се облече във възможно най-близките цветове и стил дрехи.

11. Да се обучат всички членове на екипа на място за всички реципрочни действия; тези действия да се координират.

1. Уверете се, че в деня на удара избраното химическо чистене ще е отворено.

13. Снабдете се с всички необходими дрехи (дънки и др.), които биха могли да послужат за бързо преобличане.

14. Да се намери перука, приличаща на прическата на Полет Роулинг, за да може човекът от екипа, който ще „играе“ Полет Роулинг, да я сложи по време на удара.

15. Да се обучи членът на екипа, внедрен в групата за трансцендентална медитация, на онова, което евентуално ще го питат от ФБР или тайните служби относно Полет Роулинг; на въпросите на агентите нашият внедрен човек трябва да отговаря, че Полет Роулинг от години посещава изстискваните на мозъци и има загуба на памет, когато пуши (дрога) или е пияна. Да се работи внимателно по тази точка.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

1. Да се телефонира на Полет Роулинг, за да е сигурно, че е вкъщи сама. Трябва да бъде сама вкъщи.

2. След като я намерите сама вкъщи, повторно обаждане (в работен ден) в едно арабско консулство в Ню Йорк, от най-близката кабина до дома на Полет Роулинг. Обаждането трябва да бъде направено от момиче, което да прилича на Полет Роулинг и трябва да бъде бързо, директно и агресивно. НЕ трябва да бъде направено от член на екипа, а от външен доверен човек и трябва да гласи така:

„Току-що се върнах от Израел (произнесено както би се произнесло в Израел) и видях онова, което вие, мръсни копелета, правите. Но няма да успеете да убиете сестра ми. Мога да ви избягам. Ще ви вдигна във въздуха, копелета“. Да се произнесе псувня на еврейски или да се избърбори нещо на еврейски.

3. Да се намери един брой на „Райтърс ДАЙДЖЕСТ“ — списание за писатели — (ако не го намерите, може и което и да е друго списание за писатели). Лицето, което ще намери това списание, би трябвало да се прикрие по някакъв начин и да не бъде открито в някоя организация на

нашата Църква. Не поръчвайте списанието по пощата. Ще можете да го намерите по будките или в магазините втора ръка.

4. Снабдете се с последната реклама на Т. М. (Трансцендентална медитация), която посещава Полет Роулинг. Мерките за сигурност са същите като по предходната точка.

5. Да се изрежат „букви“ от двете публикации. Включително и ГЛАВНИ. Да се подредят буквите и да се налепят на чист лист хартия (не хартия на нашата организация). Ако в списанието за писатели има празна или полупразна страница, използвайте я, зачертавайки всичко написано. Залепете буквите така, че да образуват следния текст:

„Вие унищожавате Израел. Всички сте еднакви. Сестра ми е живяла там, копелета. Аз съм била там — видях прекрасни хора. Никой не може да ме пипне. Ще ви убия, копелета, ще ви хвърля във въздуха. Кисинджър е предател. И него ще вдигна във въздуха. Повръща ми се от него. Трябва да медитирам. Вие ме шпионирате и в Израел. Скоро ще удари вашият час. Всички ви оплюват и аз ще ви вдигна във въздуха“.

Идете в някоя библиотека и напишете на машина името и адреса на консулството на най-антиизраелската държава (която напада Израел). (Не оставяйте следи.) На плика използвайте „Главни“ букви.

6. Сложете „писмото“ в плика, запечатайте го и го пуснете в най-близката до дома на Полет Роулинг кутия.

ВНИМАВАЙТЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТТА! НИКАКВИ СЛЕДИ по писма, пликове, хартия или марка.

УВЕРЕТЕ СЕ, че не се използва хартия от нашата организация.

Цялата акция трябва да се извърши извън нашата организация.

Ако има съмнения като „аз оставих следите си“, да се изостави всичко и да се започне отначало.

3-и ОПЕРАТИВЕН ЕКИП

1. Членът на екипа на място телефонира и определя среща с Полет Роулинг в момент, когато химическото чистене работи. Мястото, на което трябва да се срещнете с Полет Роулинг трябва да бъде бар или ресторант. Една от целите на акцията е също да се напие Полет Роулинг.

2. Членът на екипа на място се среща с Полет Роулинг.

3. Нашият преследвач комуникира с офицера по случая и с члена на екипа, който е двойник на Полет Роулинг и информира първия за дрехите, които носи Полет Роулинг, каква прическа има, дали е пак със същото палто и т.н.

4. Жената „член на екипа на място — Полет Роулинг“ облича дрехите, които най-много приличат на онези на Полет Роулинг. Ако Полет Роулинг носи дънки, да облече дънки. Ако Полет Роулинг е с обичайното си палто, да облече палто. Каквото и да облече Полет Роулинг (любим пуловер и т.н.), жълта, синя, зелена дреха и т.н., маратонки, жълт шал и т.н., трябва членът на екипа, който ще бъде Полет Роулинг, да разполага с тях, за да се преоблече. С други думи, всичко трябва да бъде на разположение на члена на екипа, който ще играе Полет Роулинг, така че в момента на удара да може да се преоблече незабавно с нещо, приличащо на онова, което носи Полет Роулинг.

От момента, когато преследвачът й съобщи как е облечена Роулинг, нашата двойничка ще има само три минути, за да се преоблече и да заприлича възможно най-много на самата Роулинг. Ако Полет Роулинг носи, да кажем, косата си „вдигната“, двойничката ще си „вдигне“ косата много бързо (няма нужда да бъде изпълнено до съвършенство, достатъчно е косата да бъде „вдигната“).

5. Двойничката на Полет Роулинг отива незабавно в химическото чистене и прави следното (носейки слънчеви очила). Трябва да го направи незабавно, сякаш Полет Роулинг го е направила, отивайки на срещата с члена на нашия екип. Двойничката на Полет Роулинг влиза в химическото чистене. Държи се объркано. Казва: „Аз съм

Полет Роулинг. Оставила ли съм дрехи тук?“ Служителят очевидно отговаря „не“. Тогава двойничката претендира той да провери. Служителят се връща. Отново казва „не“. Двойничката започва да крещи: „Ти луд ли си, аз съм Полет Роулинг, провери пак!“ Когато служителят каже не или каквото и да е, двойничката възприема силно параноично поведение: „И ти си един от тях! Ще те убия! Ти си мръсен арабин. Ще вдигна във въздуха президента. Ще убия онзи предател Кисинджър. Вие всички сте против мен“.

Ако сте успели да намерите някаква дреха на Полет Роулинг на мястото, където се провежда курсът по трансцендентална медитация, двойничката я оставя на плота на химическото чистене или я оставя да падне на пода.

6. Двойничката на Полет Роулинг напуска незабавно химическото, завива зад ъгъла и влиза в колата, която я чака. Съблича „дрехите на Полет Роулинг“, перуката и всичко. Бързо променя външния си вид.

7. В това време, веднага след заминаването на двойничката на Полет Роулинг нашият мним наблюдател в химическото пита служителя дали правят чистене „Суеид“ и казва още: „Дявол да го вземе, онази е луда!“ Уж случайно добавя: „Струва ми се, че трябва да повикате полиция — при всички тия луди, дето искат да убият президента…“

Членът на екипа на място си тръгва. Членът на екипа на място трябва да е преоблечен и да не работи в екипа.

8. Нашият мним наблюдател излиза от химическото чистене и се обажда по телефона на ФБР от една будка пет блока по-нататък и казва, че не желае да бъде замесван и не желае да остави името си, „но една откачена току-що полудя в химическото чистене (казва името) и заплаши да го вдигне във въздуха и да убие президента. С всички тези луди наоколо, си помислих, че трябва да го знаете. Онзи от химическото също го чу“. ДА ПОСТАВИ слушалката и веднага да се отдалечи. Членът на екипа на място трябва да си преправи гласа. Всички такива обаждания се записват

(това обаче не го казвайте на члена на екипа на място, кажете му само да си преправи гласа).

С обич,

Боб

Перфектен план. За малко да успее. Разследването на ФБР осуети заговора, когато по всичко личеше, че журналистката Полет Роулинг ще бъде осъдена на затвор.

Американският доклад продължаваше. Следваха разкрития, в които мястото на действие се премества от Съединените щати в Европа, в Италия, а после в Милано, а оттам — в Чернобио. Боб, подателят на имейла, беше напуснал Сайънс Релиджън заради процеса по случая Полет Роулинг. За няколко години той бе изчезнал от полезрението на службите. Боб се бе появил отново в средата на осемдесетте години. ЦРУ бе нахлуло в един изоставен склад в покрайнините на Детройт. Беше изненадало четирийсетина души, които извършваха церемония на насилие. В средата имаше един малолетен. Беше нещо като садо-мазо ритуал. Възрастните бяха арестувани. Бяха признали. Бяха част от някаква секта, за която малко се знаеше — „Децата на Измаил“. Някои от тях бяха излезли от Сайънс Релиджън. Хора, минали през психиатрични отделения. Повторно обработени хора. Хора, загубили всичко или не загубили нищо. Измаил ги беше приел, ако се вярваше на доклада. Измаил беше направил от тях свои деца. Измаил сигурно беше тайният жрец на сектата. Службите не бяха успели да го идентифицират. Бяха начертали достоверна карта на седалищата на сектата. В началото на операцията бяха помислили, че става дума за трафик на деца. Свежа плът за педофили. Преди нахлуването в склада в Детройт нямаха представа, че са по следите на секта. Все пак детето не беше изнасилено. В доклада имаше две снимки, изпратени по факс. Бяха прекалено тъмни. Лопес различи само сенки и силуети на хора, зацапани с черно мастило. Боб беше сред четирийсетимата, извършващи черната литургия. Беше влязъл отново в затвора. После отново беше изчезнал. Сега, двайсет и три години след случая „Полет Роулинг — Сайънс Релиджън“ и десет години след случая „Измаил“, Боб пак излизаше на повърхността. Този път в Германия. Заедно с него се появяваха и смъртните заплахи срещу

Кисинджър и името на Измаил. Докладът на службите даваше *приоритет* на разследването на заплахите. Бяха сериозни. Бяха реални. Мистериозният Измаил, Измаил, който „е велик“, беше готов да премахне Кисинджър в сърцето на Европа, на срещата на върха в Чернобио — това бе заключението на американските служби. Всички сили на реда бяха вдигнати на крак. Италианските служби бяха правили разследване месец и половина. Не бяха постигнали кой знае какво. Никакви следи от Измаил в Италия. Мистичната „Континентална църква в Милано“ на Измаил не съществуваше. Ако съществуваше, то беше идеално прикрита. Карабинерите се бяха опитали да проследят дейността на Измаил, като контролират каналите на педофилите. Резултат — никакъв. Следственият имаше най-деликатната и най-дипломатична задача. Трябваше да се опита да изтръгне от Сайънс Релиджън имената и адресите на излезлите от там. Почти невъзможно — протоколите за тайната закриляха членовете на Сайънс Релиджън, които и без друго си бяха агресивни и завеждаха дело при най-малкото нарушение.

Лопес се чудеше дали да си завие втора цигара. Не можеше да мисли за Измаил и за Кисинджър. Освен това кои бяха, по дяволите, Измаил и Кисинджър? Един маг фарисей, за който нищо не се знаеше. И един стар политически лидер отпреди двайсет години — сигурно полуумиращ старец, с единия крак в гроба. Да си го начука Кисинджър! В съзнанието на Лопес отново изплува гладкият блед образ на трупа в моргата тази сутрин. Подутият корем. Русолявите коси, заплетени на кичури. Думите на лекаря. „Разбрахме го в края на аутопсията. Проблемът е в изпразването на вътрешностите… Стана като палпирахме ректалния канал… Има следи от малки ранички по ануса и следи от кръвоизлив в дъното, съвсем в дъното… Може би от предмет, с неголям диаметър, но дълъг“. Вътрешният кръвоизлив. Щеше да прати някой да вземе доклада за аутопсията. Случаят с трупа от улица „Падуа“ го интересуваше *много* повече от Измаил и Кисинджър. Да си го начукат! Да си го начука Сантовито, той и неговите апетити към властта! Да си го начука Кисинджър! Да си го начука Измаил!

Разсъждаваше. Вратата на банята се отвори. Неонът заблестя. Бяха двама мъже. Говореха американски английски. Може би бяха от службите. Равнодушни хора при Сантовито. Заради Чернобио.

Запазиха тишина. Не пуснаха кранчетата. Не пикаха. Останаха прави. Започнаха да си шушукат. Лопес едва долавяше американския акцент иззад затворената врата на своята тоалетна. Побъбриха няколко минути. Лопес чуваше сдъвкани срички. Няколко минути си говориха тихо. Малко преди края на разговора им Лопес чу — ясни, отсечени и точни — сричките на името. Ококори очи както беше седнал неподвижен и замръзнал. Чуха се стъпки. Двамата мъже излязоха от тоалетната.

Един от тях бе произнесъл — ясно, отсечено и точно — името „Измаил“.

Когато излезе от тоалетната, ги видя. Бяха група американски агенти. Облечени в тъмни дрехи, всички с бели ризи и черни вратовръзки. Извън офиса на Сантовито. Говореха помежду си. Калимани пресрещна групата. Огледа се изплашено. Тръгна, дойде до Лопес с учудено и объркано изражение на безцветното си лице. Лопес върна на Калимани абсолютно безизразен поглед. Поздравиха се едва-едва и Калимани се изсули към машината за кафе.

Лопес се върна в своя кабинет.

Телефонира на лабораторията. Попита за шефа на аутопсията. Онзи му отговори изненадано. Ами те бяха минали да вземат доклада. Лопес отрече да е изпращал някого. Лекарят каза, че от негово име се е представил един инспектор и е взел доклада. Лопес му отвърна, че не е изпращал никакъв инспектор. Лекарят го помоли да почака и провери по регистрационните картони. Да, беше един от Следствения. Документите бяха редовни. Инспектор Алдо Витали. Пропуск № 25-T12-48.70, работи към Следствения отдел в управлението в Милано. Трябва да беше около шейсет годишен. Висок, едър, с бели коси. „Един ваш колега, инспектор Лопес“. Лопес беше казал, че ще изпрати агент да вземе доклада. В Следствения не съществуваше никакъв Алдо Витали.

Открай време бе разчитал на своя нюх. Онова упорито сляпо предчувствие. Антената, която вибрираше на земята. Беше разбрал, без да го знае. Човекът от улица „Падуа“ не беше просто труп. Не беше *само* труп. Той интересуваше някого.

Написа доклад — бързо, почти трескаво. Съобщение за кражба на доклад от аутопсия. Напечата го. Втурна се при Сантовито. Трябваше да го подпише. Това беше тежко престъпление. Щеше да го

отведе наново на още прясната следа на онова, което го занимаваше. Да си го начука Кисинджър! Да си го начука Измаил!

Влезе при Сантовито, без да чука. Мъжете в черно, американците, бяха строени със скръстени ръце пред бюрото на шефа и се извърнаха към Лопес. Сантовито беше блед, пушеше.

— Тъкмо говорех за теб. Трябва да заминеш за Париж. Имаха право те, американците. Измаил е ударил. Имало е атентат в Париж. Атентат срещу Кисинджър. Не са успели.

МАУРА МОНТОРСИ

Богинята е стройна и очарователна жена, лицето й е смъртнобледо, очите невероятно сини, косите — руси. Това е Бялата богиня. Би могло да се каже, че автентичността на виденията на един поет се измерва с точността на портрета, който дава на Бялата богиня, Музата, древната сила на страха и плътската страст. Кошмарът е една от най-жестоките страни на Бялата богиня. Пророк Йов казва за нея: „Тя обитава скалата. Малките е също пият кръв“.

Робърт Грейвс,
„Бялата богиня“

Милано
27 октомври 1962
13:20

Краят на часовете. Маура постави учебниците в чантата и погледна часовника. Имаше среща с Давид пред бар „Ямайка“.

„Ямайка“ й харесваше. Там ходеха писатели, музиканти, хора от шоубизнеса. Сядаха, говореха помежду си, смееха се, крещяха, увличаха и другите. По всяко време. Искаше да отиде там с Лука. Мисълта, че ще се храни заедно с Давид, породи у нея смътно чувство на физическо притеснение. Тогава разбра, че трепери.

Извън училището децата упорито се събираха на малки шумни групи, преди да се приберат у дома. Слънцето избледняваше, небето започваше да се покрива с облаци. Един фиат изсвири с клаксон насред улицата — малък камион стоеше напряко на движението и от него разтоварваха пакети. До училището имаше фирма за пишещи машини. Отново клаксонът на фиата — мрачен, разчленен звук. Избутаха камиона на тротоара и фиатът профуча с мръсна газ.

Помисли за детето. Щеше да говори с гинеколога и да му обясни всичко, без да казва на Лука. Познаваше го от години. Той бе я наблюдавал открай време. Беше приятел — малко понатрупал години, но по свой начин оригинален. Живееше сам, нямаше да се притеснява от жени. Маура се усмихна. Гинекологът щеше да й помогне да намери някой лекар, който би се наел. Не беше направила и два месеца. Навреме беше. Давид нямаше да научи нищо. Представи си *с отворени очи* гинекологични усложнения, спонтанен аборт.

Не, нямаше да каже нищо на Лука.

Стигна до „Ямайка“. Слънцето печеше, въпреки че цяла купчина почти черни облаци се канеха да покрият Милано. Пред „Ямайка“ имаше препълнени масички, носеха се весели гласове, кикот. Един тип с барета на главата самотно отпиваше бира и я гледаше. Маура се направи, че не го вижда.

Почака няколко минути.

После видя да се задава откъм „Брера“ огромният силует на Давид. Впечатляващо! Никога не го бе виждала толкова блед.

Маура започна отново да трепери.

АМЕРИКАНЕЦА

Тези шибани пистолети винаги произвеждат повече шум, отколкото човек очаква.

Скот Търоу,
„Законът на бащите“

Милано
23 март 2001
13:30

Американеца изяде един влажен и жилав сандвич в претъпкания бар на площад „Диас“. Полюбува се на блестящо белия силует на катедралата. Приличаше му на славен паметник, недокосната, обожавана реликва, в чието подножие хората оставят дарове. Италианците…

Беше ядосан, че е изгубил Стария. Веднага бе разбрал, че е добър и е от занаята. Не беше предполагал, че е *толкова* добър. Възстановяваше фазите на проследяването. Не успяваше да открие *точния момент*, в който Стария беше усетил, че той го следи. Винаги има точен момент. Беше помислил да го убие в метрото — идеалното място. Той беше успял да изиграе Стария с номера с двойника. Стария го беше изиграл, като му избяга при преследването. Това беше една пречка в повече по славния и бляскав път на Измаил. Докато дъвчеше сандвича, си прехапа устната. Другият път — ако изобщо има друг път — веднага щеше да го елиминира.

Излезе в леката мъгла. Очертанията на катедралата се губеха. Отработените газове са надигаха от асфалта към небето. Отправи се отново към университета. Беше ходил вече почти четирийсет часа.

Не валеше. Университетът изглеждаше черен в мъглата. Светлината нежно го обгръщаше. Оставаше малко до контакта с Измаил чрез Инженера от Буенос Айрес. Влезе в обширното сиво преддверие на новото крило. Студентите приличаха на паметници на

скуката. Отегчено се усмихваха. Бяха бледи. Уморено се опитваха взаимно да се съблазняват. Смееха се вяло. Той премина през сгъстената от сънливост и топли изпарения атмосфера.

Компютрите за интернет бяха зад стелажа с книги. Десетина компютъра. Едно момиче с мазна коса и замъглени очила, с широко и невзрачно лице, осветено от екрана, тракаше по клавишите. Американеца избра компютъра, който е най-далеч от нея.

Времето за връзка. Една пощенска кутия на електронна поща в Хот Мейл. Една архивирана поща с връзка в „Трипод“. Общи и достъпни, много често посещавани области — невъзможно е да локализират присъствието или преминаването му в „Трипод“ — сайт за кожни кремове. Кликна според инструкциите на думата „Вайнланд“, която не приличаше на линк. Един стар немски сървър. Сега трябваше да започне процедурите. Изпразни файловете. Два файла. Бяха съобщения за него. Отвори ги с навигатора.

Първо съобщение: „Пакистанецът, който ти съдейства за контакта с Измаил, беше убит на няколко десетки метра от мястото на срещата. Внимавай“. Бил е Стария. Значи, за да не умре, пакистанецът е проговорил. Той знаеше адреса на улица „Падуа“ и го е изпял на Стария. *Много голяма грешка.*

Второ съобщение: „Опитали са се да премахнат Кисинджър в Париж“. Това го очакваше. Не са успели. И това очакваше. Американеца се усмихна.

Сега беше негов ред.

ХЕНРИ КИСИНДЖЪР

Знаеш ли, в крайна сметка хората не намират за толкова странно една жена да се разболява всеки път, когато Хенри Кисинджър се разболява на хиляди километри разстояние. Ние, простосмъртните, трябва да си докарваме нашите беди по всички възможни начини.

Дон Делило,
„Подземен свят“

Ако победя, ще бъда черният Кисинджър.

Мохамед Али,
изявление преди мача с Джордж Форман в Киншаса.

Ню Йорк/Париж
22-23 март 2001

Колко беше остарял Хенри Кисинджър! Беше почти неузнаваем. Косата му бе почти изцяло бяла, още мека, отчасти къдрава. Очилата му обаче бяха други — не бяха вече онези с дебели черни рамки, които светът познаваше отпреди трийсет години. Челото му бе осеяно с малки петънца с цвят на капучино. Веждите — все така гъсти, и те побелели. А кожата… С мъка се държеше, изглеждаше удебелена, опитваше се да се противопостави на ужасното натежаване на торбичките под очите, на бръчките, огънали се на малки груби кравайчета — една неприятна картина от преливаща плът, нещо напомнящо четина, добродушие и драматичност едновременно. Само ирисите бяха същите. Малки, небесносини, те цепеха въздуха, режеха пространството, движейки погледа на малки точни изблици и говореха за едно будно и винаги неспокойно внимание.

Хенри Кисинджър наблюдаваше лицето си, отразено в голямото стъкло на своя нюйоркски офис, много високо, точно срещу сградата на Обединените нации. Това беше стъклена фасада, на повече от трийсет етажа над улицата, където отражението на чертите на лицето изглеждаха избелели, но ясни, една слаба, но добре очертана сянка срещу онзи, който гледаше. Човек не би разбрал — ако изненадаше Кисинджър в гръб — дали гледаше неясния профил на поредицата от небостъргачи или рисунъка на своя силует, отразен от блестящото стъкло.

Внезапно сякаш се съвзе. Като че ли зад симулираното внимание малките му очички приеха, че се загубват в някаква магия, отнасяща ги кой знае къде. Седна с усилие зад бюрото (махагонова политура като огледало, голям светещ телефон, неуморно включен компютър). Беше притеснен. Беше запланувал Европа. Едно пътуване до Европа. Самолетът, столиците. Беше запланувал началото. Началото и краят.

Беше възвеличил Измаил. Ако Измаил беше станал това, което беше станал, го дължеше на него. Когато Измаил не беше нищо и никой, Кисинджър практически го бе създал. От нищото. Божествен акт на едно сиво величие. Едно сиво величие, което създава друго сиво величие в сърцето на Европа. Той го бе създал. А сега? Сега Измаил го заплашваше. Измаил беше станал много силен. Беше една парадоксална сила. Светът беше пред обрат. Хенри Кисинджър гледаше дланите на ръцете си, линиите, които ги прорязваха, чертаейки загадъчни карти, една пъстра хронология на епидермис и отминали събития, които бяха *оставили следа*. От раздразнение се прозина.

Измаил и неговите мистерии. Неговите фикс идеи. Неговите тайни практики. Щеше да сложи край на всичко.

Когато беше в чужбина, не даваше изявления от политически характер. Дори често не се знаеше, че е в чужбина. Най-много да направи традиционни изявления — Виетнам, хубавото време, или колко е привързан към адвокат Аниели. Така беше добре. Това беше ползата от неговото положение. Беше премълчаната слава на настоящето, сякаш преобърната от блясъка на миналото. Всички бяха вторачени там, в онази светла точка, в която той е бил и беше тържествувал, но вече не беше там. По онова време мислеха, че от онова място той дърпа конците на света. Грешаха. Това беше световна

измама, толкова тънка и рафинирана, че когато най-после го разбра, сам той остана очарован от нея, зяпна с леко отворена уста, както му се случваше да направи пред голите крака на жена, когато лежаха нежно прегънати върху чаршафите на леглото му. Нищо не е онова, което изглежда. Всички го бяха забравили.

Беше свободен да прави *всичко*.

Утрото носи злато в устата си. Събуждаш се, идвайки бог знае откъде, какъвто и сън да те е споходил през нощта, нарушавайки едно състояние, което не е светло и не е тъмно, не е трайно и дори не е преходно, и носи спокойния аромат на тиха усмивка. Събуждаш се в светлината, процеждаща се през съвършените алуминиеви щори, зад стъклото без завеси, в утехата на чистата дамаска на калъфите, затоплени от хлътналостите на тялото. Ставаш, влизаш в света. Влизаш в света и в златото.

Онази сутрин събуждането беше мъчително. Хенри Кисинджър се беше борил против някаква форма на инерция, която добре познаваше, за да стане, да пъхне голи крака в корковите пантофи и да плъзне гладките подметки по лъскавия мрамор на пода чак до банята, обляна от отразена светлина по обзавеждането и аксесоарите, които приличаха на хромирани огледала. Объркан, гурелив, замаян, струваше му се, че се движи в някакво слизесто вещество, в атмосфера от хлебна сърцевина, но пресована и сплескана. Виждаше се отразен, изкривен и мъничък в блестящата стомана на кранчетата и в металическата тръба, която излизаше от клозетната чиния и пробиваше стената от плочки. Прозина се.

Огледалото връщаше един замъглен образ само защото очите му, леко зачервени, сълзяха. Отново се прозина, опитвайки се да държи отворени клепачите си, за да разбере какво изражение има, когато се прозява, но те се затвориха. Тогава провери брадата си. Не беше голяма. Щеше да се обръсне. Изненадващо беше колко малко брада му расте. Лицето му още беше сравнително гладко. Кожата му беше стара и увиснала, но не беше бодлива от набола брада.

Насочвайки очи към огледалото, изплези език — както обикновено белезникав и жълт, покрит с плака, неприятен на вид. Прибра челюстта си, за да подуши дъха си. Беше горчив, почти неприятен, ако не бе едно далечно потръпване от удоволствие някъде в дъното, което го подтикна отново да го подуши. Отвори шкафчето. Там

имаше блистер от алуминиево фолио. Това бяха малки, кафяви, почти сферични сладки хапчета. Държеше блистера там от години, хапчетата сигурно бяха с изтекъл срок, но на него му трябваха за друго, не да се лекува. Прочете надписа върху алуминия: „НОРМИКС“. Спомни си — диуретично лекарство, беше го взимал преди години. Отново подаде езика си навън, приближи до огледалото и започна да го изстъргва. Изстъргваше, отивайки по посока на корена на езика, като отгатваше тъмночервената форма на мъжеца. Стържеше и стържеше с тънкия край на блистера. По него се събираше каша от онова бяло-жълто вещество, което покриваше езика му. Отвори кранчето и пусна водата върху алуминия. Гъстата маса падна върху безупречно чистата керамика. Започна отново да остъргва. Сега остъргваше от корена на езика към върха. Един, два пъти. Провери. Тестоподобното вещество вече не беше така гъсто, а по-разредено от слюнката, която започваше да циркулира. Изплакна блистера. За по-сигурно остърга още веднъж, в обратна посока, към гърлото. Скъса си една брадавица. Видя малкото ручейче кръв — бляскаво, яркочервено — смесено с вече почти безцветната смес, превърната в слюнка.

В кабинета, до бюрото, близо до чекмеджето, ръката му — идеално поддържана, гладка, почти женска — натисна един бутон и задейства интеркома. Маги отговори веднага. Той обожаваше тази безрезервна готовност, доловимото безпокойство, което пропукваше в гласа й, когато той натиснеше онзи бутон. Не го интересуваха големите автомобили с черни стъкла, в чиито меки кожени седалки потъваше. Не го интересуваха храните, които му предлагаха — супер на цвят, приготвени неописуемо изкусно — нито стандартния лукс на апартаментите, в които прекарваше нощите си, все така безсънни от четирийсет години. Интересуваше го онова неуверено потрепване в гласа на Маги и погледа на портиера в асансьора на сутринта, когато двете стъклени врати се отваряха с тихо съскане при неговото влизане. В края на краищата какво все пак беше властта? Обожаваше да го чете в онези дълбини на разпръсната човечност. Никога не бяха го интересували толкова резултатите, кол кого процесите. Как се развиваше историята на старото животно човечество. И колкото по-малко мислеше за различните резултати, толкова повече те го преследваха, като че ли се лепваха върху него и направо го молеха — той беше техният единствен агент поръчител, рекламният агент на

резултатите. И така бе преминал в историята като прагматичният човек, ловкият господар на войната и мира, изкусният кукловод, който дърпаше конците на света, а не беше вярно — той дори не можеше да различи зелените чорапи от бордото, а веднъж прекара тайно цял ден в Пекин с панталон, разцепен на задника, дотам, че му се виждаха гащите. Никой не посмя да му го каже, а той умря от срам, когато си ги свали вечерта, свали си и гащите и с отвращение видя на мястото, оголено от скъсаното, едно петно от сухо лайно.

Интеркомът иззвъня. Беше Маги. Шофьорът бе пристигнал. Хенри Кисинджър хвана двете леки чанти и прекоси преддверието, отговаряйки със замръзнала усмивка на пожеланието за добър път на Маги, която го придружи и внимателно затвори вратата след него.

Обичаше да слиза по служебните стълби. На партера имаше италиански ресторант. От време на време се навеждаше през кръглото прозорче отзад, в кухнята и виждаше как варят умрелите животни. „Хората са като пилетата. Скубеш ги и не кървят. Наистина, опитайте. Ти скубеш пилетата, а няма капка кръв. После ги ядеш“.

Излезе като поздрави портиера на сградата до неговата. От години излизаше оттам. Даже в началото си мислеше, че това е чудесна антитерористична маневра. После му стана навик. Почти винаги предохранителните мерки се превръщат в навици.

Шофьорът го чакаше пред неговия вход, обърнат в неговата посока и вече го поздравяваше с докосване на козирката с два съединени пръста. След малко имаше полет до Париж. После щеше да продължи до Италия. Рим, папата. После към Чернобио, за срещата. Там щеше да се занимае с Измаил. Лимузината потегли.

Наближаваше летището, когато забеляза цветята. Администрацията беше подновила настилката и цветните алеи към летище „Кенеди“. Циментът беше почти бял, металните мрежи блестяха, цветята бяха червени. Изглеждаха като пластмасови.

Намираше се в пътническия самолет за Париж. Когато бяха вече над облаците и Америка беше нещо неразличимо на километри отдолу, го надви сънят, той се предаде и заприлича на умрял.

Когато се събуди, беше облян в пот. Слепоочията му пулсираха, челото му бе обсипано с капчици. Пътниците наоколо спяха. Осветлението беше приглушено. Опипа челото си с опакото на ръката.

Мокро беше. Ризата му също беше мокра от пот. Стана, взе чантата от поличката над главата си и влезе в банята да се преоблече.

Царете не пипат с ръка вратите, освен онези на клозетите.

Направи така. Стани от креслото, на девет хиляди и триста метра височина, над тъмната и ледена маса на Атлантика, над онова неподвижно и гъсто като петрол разстояние. Върви между двата реда места за сядане, гледайки право към металната врата на тоалетната пред теб, като запечатаната врата на трезор. Премини през застоялата миризма на креслата, на тъканите, по които са се търкали милиони и милиони задници по всяко време, захвърляни като ластици на йо-йо по глобуса, европейски задници към Америка и американски задници към Европа. Помисли за задниците: булимични, хипер витаминизирани, превърнати в парцал като хилавите лопатки на виетнамските жени; задници, говорещи всички езици, които са седели на смолистите дървета на алпийските хижи на Каринтия и са се плъзгали върху алуминия на детските пързалки в Копенхаген. Помисли за това, помисли за стиснатите, вдървени задници на алчни банкери, които оставят всичко от американските управленски фондове и се насочват към европейските управленски фондове. Помисли за продънените задници на берлинските проститутки, които се надяват на Америка като на лотария, но ще се окажат алкохолизирани — те и техните задници — в занемарената, божествена иначе промишлена периферия на Борего Спрингс. Помисли за това. С бавни крачки премини по централния коридор на тази ламаринена кутия, летяща с деветстотин километра в час над нямото изящество на Атлантика в сърцето на нощта. Премини през сънния унес на деца, настанени и сгушени в малките кресла, премини през будното безпокойство, стаено под крехката дрямка на майките, долови леките натискания върху клавиатурата на преносимите компютри на упорити мениджъри с блеснали екрани, които не отстъпват на умората, а я пробождат със сърце, изнурено от усилията, премини през това човешко царство, висящо на девет хиляди и триста метра височина над един мрачен, неподвижен и леден водовъртеж, наречен Атлантик. Ще стигнеш до вратата на тоалетната, заключена с пневматична брава. Ако я отвориш, ще пристъпиш във флегматичната въздишка на автоматичното отваряне и ще я затвориш, като се изолираш за един миг завинаги от онази тълпа, загледана пред себе си, към нищото, като в кино без

екран, като на митинг без политик, в една неопределена точка, позната като Европа.

Светлината е зелена, водата — лилава. Стените са метални и ледени, огледалото — леко хлътнало. Тоалетната чиния също е метална, но от различен метал, топъл, с преливащи цветове. Хартията е навсякъде. Има намачкана хартия в кошчето под мивката, която също е метална, но от метал, различен от метала на стените и от метала на чинията. Кошчето е от метал, различен от метала на стените, на чинията и на мивката. Има продълговато руло хартия на стената. Има руло хартия до чинията и има хартия в поставката за книжни салфетки до мивката, на височината на вдлъбнатото огледало. Отвори чинията, погледни вътре. Чинията е кръгла и широка, много по-кръгла и широка, от която и да е чиния, в която си седял преди. Тя е една съвършено суха дупка, не може да се види нито капка вода. Всичко бива мощно засмукано, щом се опиташ да задействаш водата и виждаш лилавата вода бавно и шумно да се завихря към централния отвор, слушайки заплашителното и бързо гъргорене на нещо, което бива погълнато кой знае къде. Тогава ставаш любопитен и пъхаш глава в чинията, за да провериш дали в дъното на този отвор има светлина, дали може да се разбере къде отива всичко това, дали от другата страна вече е небето.

Царете не си пъхат главите в тоалетната чиния.

Тогава човек сяда, концентрира се, отваря се към света. Бог съществува. Мамка му, бог съществува! Тук има един човек, седнал и увиснал във въздуха на девет хиляди и триста метра над морето и този, човек дриска. Дриска при скорост от деветстотин километра в час. Всичко, което ще издриска, ще бъде засмукано и погълнато в някое неидентифицирано място. Може би небето. Може би само резервоар, който събира онова, което всеки от онези мъже отвън, седнали в двойна вертикална редица и подредени в очакване на Европа, ще издрискат по време на въздушната парабола между две точки, отстоящи на десет хиляди километра една от друга.

Дрискай. Чист *атман*. Ти си едно духовно същество, което съвпада със самия себе си, една обезплътена точка, събрана в абсолютна концентрация, непозволяваща ограничения. Ти си точка, пораждаща космоса. Космосът и лайната. Ти си изнурено очакване на реализацията на едно безкрайно желание. Стоиш на ръба на пропастта,

стоиш на върха на света, ти си над всички очаквания, едва си излязъл от утробата на майка си. Как беше онази историйка, дето ти я разправяше майка ти? Че все пак всеки човек ака. Царете също акат, майко. Майка е почти анаграма на лайно[1]. Дрискай невъзмутимо. Светът ти влиза и те задоволява в момента, когато се освобождаваш. Изхвърляш отпадъците, които не приемаш от света, прочистваш се от мъчителното проникване, което светът извършва всеки миг — той влиза в теб, а ти не излизаш в него. Няма справедливост в тази осмоза. Има един момент, в който направо спиш, направо изглежда, че спиш. Виждаш тъмнината вътре в теб, обсипана с трептящото усилие на изолирани фотони, пърхащи спираловидно като колибри, увиснали в нищото. Невероятно е, но в тези висини се появяват колибри. Готов си на кратки мечти, увличащи те в други пространства и други времена, докато измътеното лайняно яйце вижда бял свят и ти си бавно и неумолимо повикан да се връщаш, да се връщаш и да се натовариш със света, да разтърсиш съвестта си като неопитен новобранец, който бълва змии и гущери по адрес на арогантния си началник.

Това е, все едно че си чукал дни наред. Все едно че най-хубавата жена на твоя живот току-що те е оставила, целувайки те още разнежена от похотта и е излязла точно сега от стаята след цяла нощ фантастичен секс. Плувай в мехура на освеженото си съзнание.

Измий си ръцете. Вдигни си ципа. Коланът не е на мястото си. Пред огледалото, с цинизъм и жестокост, погледни се как си пъхаш пръста в носа, погледни го как задълбава, виж на върха му засъхналия стар секрет и втренчи зениците си в твоите зеници в огледалото. Залепи с методична и пронизваща жестокост този абсолютен поглед върху себе си, същият леден поглед, който вън оттук хвърляш на света и му правиш дисекция.

За миг, докато дрискаше, си помисли, че Джордж Буш младши е лайно.

В 23:15 Хенри Кисинджър се приземи на летище „Шарл дьо Гол“, малко извън Париж. В 00:10 влезе в „Хилтън“. Спа лошо — потреперваше в просъница през цялата нощ. Събуди се в 7:00. Закуси в 8:00. В 9:15 беше в „Евродисни“ за откриването на новия павилион, посветен на историята на куклите. На обяд се видя с двама от „Лазард“. В 15:30 трябваше да участва в една среща в залата при Гранд Арк ала Дефанс. Беше мъгливо и студено. Това беше точката, в която

Париж рязко свършваше. В 16:20, както влизаше пеша с охраната, към колата, до южния вход, стана атентатът. Не успяха.

---

[1] На итал. *merda* — лайно, а *madre* — майка. — Б.пр. ↑

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Виж, о, Луций, аз дойдох. Твоите сълзи и твоята молитва ме подтикнаха да ти се притека на помощ. Ето, аз дойдох, защото съчувствам на твоята измъчена съдба; ето, тук съм, за да ти услужа и да ти помогна; спри да се оплакваш и да плачеш, прогони всяка своя болка, погледни целебния ден, изпратен от моето провидение.

Луций Апулей,
„Златното магаре“

Милано
27 октомври 1962
14:00

Монторси пристигна в „Ямайка“ разтреперан.

Образът на мумията, образът на умрялото дете в, „Джуриати“… Главата му пулсираше.

Маура го очакваше и както винаги когато го очакваше, оглеждаше внимателно всичко наоколо с широко отворени небесносини очи. Беше толкова малка, но разкъсваше светлината, беше много бледа и още отдалеч той се загуби в луничките й, докато тя се усмихваше и му махаше с ръка.

— Пребледнял си, Давид…

— Така ли?

— Студен си, трепериш… Лошо ли ти е?

— Да идем да хапнем, Мау. Нека да сложа нещо в стомаха си. Остави ме да говоря.

И докато влизаха в бара със замъглени стъкла, препълнен с шумни хора, бяха вече разчекнати като кукли.

Тя го изслуша, защото той не можеше да издържи *образите*, които му се явяваха. Говори й за всичко. Образите го гнетяха.

Мумията. Детето. Мумията. Детето. Маура го погали, но не можеше да се концентрира върху него — мислеше за Лука.

Когато свърши — поток от думи, които Маура от време на време се правеше, че слуша, а всъщност дори не разчленяваше, — димящото кафе беше на една педя от брадите и бълваше пара в лицата им, като ги зачервяваше. Известно време мълчаха и Давид разбра, че е прекрасно да има Маура и тяхното дете, което не беше дори дете, а едно малко топло нещо, което той вече объркано чувстваше. Маура беше мълчалива. Откакто бе забременяла, говореше все по-малко. Той мислеше, че се страхува от някаква криза, но вярваше, че детето би я излекувало. Не беше така.

Поиска й извинение. Маура беше изумена. Поиска извинение, че е говорил за мъртвото дете, за мумията в Архива.

Маура се усмихна с отчужден поглед и го погали по главата.

После заговори.

— Днес ще ходя на гинеколог.

На Монторси му се струваше, че гинекологът има чорапогащник на главата, че е стар и гласът му вибрира, може би заради полипи в гърлото.

— Какъв преглед трябва да правиш?

— Хмм… Ръчен, предполагам. Мисля, че ще ме палпира малко. Нищо особено.

— Мау…

Искаше да й каже за Арле, за Болдрини, за неона в кабинета му. Но по-добре да мълчи. Трудно успяваше да се владее.

Маура го погледна. Беше разстроен.

— Успокой се, Давид. Остави това разследване. Не ти липсват случаи. Успокой се…

— Дори няма предпоставки разследването да се води от Следствения. Ще го дам на Нравствения. Нещо не ми се връзва, Мау. Защо да напъхат едно дете под плочата, и то нощем?

— Но ти потърси, Давид. Нямаше нищо…

— Нямаше данни за партизаните. Нищо не можах да изровя, но само засега…

Нетърпение. Беше раздразнена. Той не долавяше състоянието й.

— Ами тогава не го архивирай това следствие…

Облегна глава на ръката й. Тя реагира механично, пое главата му. Сгушиха се един до друг като клошари, когато е много студено.

Върна се в управлението. Реши да си даде още една седмица, после щеше да предаде папката на Болдрини и хората му от Нравствения и за Следствения това щеше да е приключен случай. Не толкова интуицията го задържаше. По-скоро плътната празнота на онзи архив, отсъствието на усмивка в детето върху зърнестата фактура на снимката на стената, точно пред изсушената мумия — един мъртъв спътник пред огромна планета, която е била жива. Колкото до картоните, до всички онези хартийки, издраскани със ситен почерк, гръмки в задушливата и смълчана тъмнина на металните шкафове на архива… Освен това имаше още няколко дати за проверяване. В историческия архив на Съпротивата беше събрал повече съмнения, отколкото информация. В края на краищата новини за избиването на партизаните в „Джуриати“ би могъл да открие и по вестниците. Имаше един журналист в „Кориере“ (питаше се за името му, но не му идваше… Мислеше и го търсеше, но то не идваше…), един, който беше разпитвал преди време. Кога беше това? Вероятно бе случаят с мъртвата проститутка в Комазина, когато му трябваха имената на двама глупаци от Барона — двама, който бяха направили опит за грабеж и чиито картони ги нямаше. Ставало е и по-рано… Но как се казваше онзи от „Кориере“? Май че даже не беше и журналист.

Почувства се адски уморен. И тази нощ нямаше да спи, за сетен път. В четири и половина щеше да стане, вече безвъзвратно буден, и щеше да седне в синкавата светлина на кухнята, облегнат на студените керамични плочки на стената.

Гадно безсъние.

Вече бе решил — щеше да задържи случая.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Сутринта ми дадоха впечатленията на Леопарди за Милано, извлечени от писмата му. Писмо до брат му: „В първия момент ми се струва невъзможно да изтрая тук дори седмица“.

Алберто Арбазино,
„Италиански братя“

Милано/Париж
23 март 2001
18:10

Бяха извършили атентат срещу Кисинджър. Бяха се провалили. Още няколко часа и Кисинджър щеше да бъде в Чернобио. Значи заплахите на Измаил *бяха реални*. Американците правилно бяха разбрали. Американците отговаряха за безопасността на американския корпус в Чернобио. Информацията за провалилия се атентат срещу Кисинджър беше секретна. Нямаше да бъде отпечатана. Сантовито трябваше да подкрепи искането на американците и да сформира група за осигуряване безопасността на срещата. Опитаха се да премахнат Кисинджър в Париж. Вероятно е да се опитат да го направят и в Италия, в Милано, а може би направо във Вила д’Есте в Чернобио. Кисинджър вече се бе укрил в Рим. Имаше уговорена среща с папата. Щеше да остане в столицата. На другата сутрин щеше да пристигне със самолет в Милано. А трябваше да се бди не само за него. Там бяха и другите могъщи. При това положение, все пак бе ясно, че възможната цел беше именно Кисинджър. Американците твърдяха, че не очакват атентат в Париж. Докладът, който Лопес беше прочел в тоалетната, докато си свиваше цигара, беше ясен. Потвърждаваше твърденията на агентите от Националната служба за сигурност. По думите на Сантовито Лопес трябваше да координира отношенията с тях. Той щеше да отговаря от италианска страна за сигурността на

срещата. Необходимо беше да отлети за Париж. Атентаторът беше убит. Налагаше се да се събере всичко възможно за неговата самоличност. Трябваше да разбере. Трябваше да бърза. Лопес обаче си мислеше, че в седем и половина трябва да се срещне с един за пакетче кока. Мислеше и за трупа на улица „Падуа“, за доклада от аутопсията, откраднат от някакъв стар човек. Не му пукаше нито за Кисинджър, нито за Измаил. Трябваше да води разследването във възможно по-тесен кръг, започвайки от резултатите, получени от службите и от френските власти в Париж. Трябваше да се стегне, да се раздвижи. Времето беше малко.

— А-а… — Сантовито стискаше между средния пръст и показалеца един удушен фас.

— Да…

— С тия американци… Спокоен си, нали, Гуидо? Важно е.

Лопес преглътна. Важно беше за амбициите на Сантовито. Не му дремеше за Кисинджър или за другите баровци или бивши величия на посещение в Чернобио.

— Да, да…

Американците го наблюдаваха мълчаливо, избръснати и бледи. Някои от тях имаха воднисти очи. В тоалетната бяха говорили за Измаил.

След час, от „Линате“, беше полетът до Париж. Ако побързаше, може би щеше да успее да се върне през нощта.

Никой от американците не го придружи. В тоалетната на „Линате“ успя да си свие друга цигара и да си направи още една — последната — преди да замине. До летището го изпрати един агент, новобранец, който нямаше и двайсет и пет години.

Небето се отваряше като плод с блестяща пулпа, с напукана корава обвивка. Мрачните стени в късия подлез на булевард „Молизе“ бяха надвесени над изкривения силует на един клошар, който носеше протрита дреха и беше спрял под неоновата лампа да отвори пликчето си от мръсна пластмаса. Появиха се отново на кръстовището с „22 март“, завивайки надясно с пуснати сирени, отдалечавайки се от един кръстопът и няколко ниски дебели жени, ръкомахащи и викащи на тротоара. Шумно се навря дебелокожият трамвай — нов пробен модел, пуснат в Милано — като пластмасов вибратор, който бавно потъва в тялото на града, крещящо осветен отвътре, по железни релси, огъвайки

се по обичайните и познати завои. Сирената накара да се отдръпнат една група славяни, споредщи пред някаква църква от печени тухли преди „Форланини“ — огромна, вертикална извисена църква с тесни прозорци на пет метра от земята. Лопес си помисли, че свещениците ги е страх да не им избягат вярващите. Църковното кино, отстрани на огромната гротескна постройка, предлагаше афишите си. Оттам се носеше мека светлина и представата за старинен комфорт и покой. Пред залата се виждаше касата. Една жена гледаше през стъклото. Носеше избеляло пуловерче от тъмночервена вълна. От двете поддържащи колони сякаш внезапно щеше да падне огромният продълговат камък на сградата, която бе ориентирана към железопътната линия, груба загрозяваща рана, а отвъд нея блокове с балкони, постепенно стесняващи се нагоре. От надземната линия се подаваха стръкчета суха трева, която блестеше в здрача. На големия булевард към летището вече притъмняваше. Лопес видя почти неподвижната колона от коли, влизащи в Милано, които се спускаха от детелината на околовръстното. В един триъгълник от изсветляла трева между булеварда при изкачването към околовръстното съзря да се развява на вятъра празно светло пликче, сякаш неподвижна, меняща цветове форма, която му напомни женско лице. При бариерата с табелите — стена от хартия и ламарина, десетки метри опънат алуминий и рекламни плакати, като изписани чаршафи — изплува грамадната фигура на Христос с лика на Джорджо Армани. Беше най-вече черно-бял, с космати гърди и косми като от тел с червена ясна фактура. По бузите му се виждаха малки белези, щръкналите черни косъмчета на брадата, малкият нос, гънките на устните и почти сините коси. Обятията на Джорджо Армани бяха широко отворени. Беше гол, само с чаршаф около слабините. На главата си носеше трънен венец и черната му кръв капеше по челото, носа и устните. Джорджо Армани беше изключително бял, а фонът — черен. Същински Христос, за който не се разбираше дали всеки миг ще се хвърли в черната вода зад гърба си или е разпънат вертикално. Очите му сякаш плачеха и заедно със сълзите се стичаше страшно много черна кръв, като отмивана от дъжд, и цапаше белия чаршаф на пубиса му, а долу вдясно се виждаше орел и изписано името „Джорджо Армани“.

Вече преминаваха по излишния, боядисан в лилаво мост преди аерогарата и завиваха, за да навлязат в правата отсечка след завоя —

онзи, дето води до малкия, наполовина демонтиран лунапарк. Изпревариха още един градски автобус, който бумтеше въпреки ниската скорост. Отминаха мръснобялата редица на осветените таксита и тогава видяха продълговатия и безформен силует на един самолет мъчително да се издига, изхвърляйки горещ въздух от опашката си, и да се пъха в цепнатините на ниските облаци. После самолетът увеличи скорост, подскочи към облаците и тихия залез.

Беше сам в чакалнята за полета до Париж. В тоалетната си сви цигара и зачака. Беше топло. Лицата бяха уморени. Самолетът беше готов да излети в шест и половина. Приземи се в Париж един час по-късно.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Ах, каква гибел! Да, моето царство свърши. Отнемат ми властта, унижават ме, гонят ме! В един ден, в един-единствен ден да загубиш всичко… — Засега това е тайна. Нито дума!

Виктор Юго, „Рюи Блас“

Милано
27 октомври 1962
15:00

Едва влязъл в службата, Монторси потърси следи от този, който беше влизал, докато той бе напускал управлението. Какво са търсили? В Следствения никой не влизаше в стаята на другия в негово отсъствие. Хвърли един поглед на документите, на херметично затворените чекмеджета — не ги отвори, за да не вдига шум, щеше да ги провери *после*. Погледна телефона и подозрението го връхлетя. Прокрадна се бавно и полека. Дръпна пердетата, приближавайки се до топлото метално издихание на парното до прозореца. Върна се по стъпките си, угаси осветлението, дръпна вратата и я затвори, като остана в стаята. Приближи се до телефона. Отвън никой нямаше да го види, а от двора щяха да помислят, че едва влязъл, веднага е напуснал кабинета. Хвана слушалката на телефона, черна и топла в странно златистия полумрак на стаята. От другата страна на прозореца се чуваха на равни интервали скърцания и бучене. Внимателно повдигна слушалката, като я наклони на една страна, за да останат пружинните натиснати и да не се отвори линията. Натисна с палец освободения прекъсвач, вдигна изцяло слушалката, постави я леко, много внимателно, върху поставката на бюрото от гладка тъмночервена кожа. Никакво потрепване. Огледа се. Преспапието, комбинирано с нож за рязане на писма. Острието беше леко, но дръжката беше достатъчно тежка, за да държи натиснати двата успоредни прекъсвача, които

даваха линия. Пъхна хоризонтално и опита, на риск — тежестта издържаше, преспапието стоеше неподвижно върху двата малки пружиниращи клавиша. Линията мълчеше, все едно; че слушалката не беше вдигната. Сега можеше да я разгледа.

Пробва да отвие кръглата капачка от микрофона на слушалката. Беше блокирана. Опита се да избегне сътресения и вибрации. Облегна апарата на бедрата си. Взе носна кърпа. Усети как отпуска и усилието на човека, който го беше завинтил така здраво, отиде по дяволите. Отвинти го, като направи болезнен натиск върху мускула си, за да избегне всякакво скърцане. Успя да стигне до последния оборот. Отново рискува и повдигна кръглата капачка. Беше там.

Бръмбар. Подслушваха го от самото управление. Влезли са в кабинета му, докато той е излизал от Нравствения, за да започне инспектирането на Архива на Съпротивата. Беше видял да се пали неоновото осветление в стаята му. Дошли са да поставят бръмбар. Стоеше занемял в полумрака на кабинета. Изведнъж телефонът иззвъня.

Започна да завинтва капачката със същото внимание, как то преди. Никакво сътресение, никаква вибрация.

Второ звънене.

Спря. Продължи да завинтва. Потеше се.

Спря още за миг.

Трето звънене.

Завинти го.

Четвърто звънене.

Постави бавно слушалката върху бюрото.

Пето звънене.

Стана, отвори вратата, блъсна я и запали неона.

Шесто звънене.

Вдигна слушалката. Повдигна преспапието. Линията се освободи. Изчака част от секундата. После каза:

— Монторси.

— Здрасти, Давид. Болдрини е.

— Здрасти. Намери ли ми онези имена?

— Не… Работата е, че…

— *Какво*, Болдрини?

— Значи, още нищо не са ти казали… Работата е, че ми дадоха папките по случая „Джуриати“…

— *Моля?*

— Прехвърлиха разследването на Нравствения.

— Аха.

— Ти имаш ли нови улики? Направи ли онези проверки? Един миг, за да си помисли. Само миг.

— Да.

— Е, и?

Да размисли. Бързо! Да отговори.

— Ами, нищо… Виж, това всъщност си е за Нравствения.

— Е, значи тогава са ти спестили усилието…

— Не знам, но ще дойда да ти се обадя, Болд…

— Да, да… Ела… Ела, разбира се…

— Слушай…

— Да.

— Кой ти донесе там нещата?

Мълчание.

— Омбони. Донесе ми ги Омбони.

— А, да…

— Добре, хайде… Освен това в Следствения новобранецът си ти. Ти последен дойде, Давид, какво очакваш? Трябва да минеш по своя път…

Монторси замълча.

— Слушай, относно случая… Имаш ли нужда от нещо друго?

Миг мълчание. *Улучи.*

— Защо? — попита Болдрини. — Да не би да имаш записки, които ги няма в папката?

Нов миг на мълчание, преди да проговори.

— Не… Не, не… Нямам нищо, което да не е в папките… Болдрини замълча на свой ред. Беше се хванал.

— Добре, Болд, ако нямаш нужда от друго, отивам да видя какво става, може да имат нещо друго за мен…

— Браво. Предлагам ти да изпием по едно кафе в някой от близките дни.

— Готово. Обади се, ако имаш нужда.

Постави слушалката, долови тихото „крак“ на бръмбара във вътрешността на слушалката. Подслушваха го.

Трябваше да сложи в ред мислите си. Трябваше да подреди подозренията си. Замисли се. Не успяваше да мисли за нищо — бяло поле в тъмно пространство. Насили се. Лицето на Болдрини. Бръмбарът в телефона. Папките, прехвърлени на Нравствения. Мумията в Архива. На дъното, на дъното на водовъртежа — застинал и въртящ се в центъра на спиралата на паметта — восъчната ръка на детето на „Джуриати“.

И така. Докато той излиза от управлението, осветлението в стаята му се запалва. Вероятно му поставят бръмбар в слушалката на телефона. *А може би не.* Може би просто влизат за папките по случая „Джуриати“. Искат да ги вземат и да ги предадат на отдела на Болдрини. Няколко секунди по-късно в управлението влиза доктор Арле и неговите сътрудници — на практика, ръководството на лабораторията. Първа бележка: да се провери Арле. Какво прави, кой е? Защо го нямаше на „Джуриати“? Да внимава да не събуди подозрение. Защо отиваше при Болдрини? Да не би да е там заради друго следствие? После щеше да мисли за това. Междувременно трябваше да отиде да чуе Омбони, колегата от Следствения — един, който, между другото, го гледаше накриво. Беше на около четирийсетина години, на четвъртия етаж и му се правеше на „стар кокал“. Майната му! Омбони беше занесъл документите по следствието на Болдрини. Монторси беше дал да разбере на Болдрини, че има *други документи, които не са в папките*. Очакваше посещение — дори и в негово отсъствие. Затова трябваше да бъде нащрек. Това, само при положение че в случая има нещо мръсно. *Какво*, обаче? Може би зад убийството на детето се криеше онзи кръг от големци и силни на деня, един висш кръг от *любители* на деца, за които намекна сам Болдрини. Може би точно затова му отнеха разследването. Освен това и по-рано се бе случвало да му измъкнат случай от ръцете — хей така, неочаквано. Това не беше точно нещо обичайно, но със сигурност ставаше дума за редовна процедура. Ясно беше обаче, че в цялата работа има нещо странно. Безспорно. Липсващите картони в Архива за партизаните от „Джуриати“. Бръмбарът. Прехвърлянето на случая. Лекарите от лабораторията на улица „Фатебенефрателли“ при Болдрини.

Черната вълна на заплахата заливаше с водите си настъпващите дъждовни часове.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Никой няма право да осъжда на смърт, да затваря или да заповядва да бичуват някого, единствено жреците, които го правят по вдъхновение от бога, за когото вярват, че присъства на изтезанието.

Тацит, „Германия“

Париж
23 март 2001
19:30

Самолетът на Лопес се приземи в Париж в 19:30. Имаше закъснение. Вътрешността на самолета миришеше на спарена кожа. Студено беше — неестествен студ, машинният дъх на климатика. Продължителното клатене беше мъчително през целия полет.

На летище „Шарл дьо Гол“ го чакаха двама инспектори от парижката полиция. Качиха го на една цивилна кола, където ги очакваше шофьор в униформа. Говориха малко на измъчен английски.

Навлязоха в града през голям купол, нещо като подлез. Не валеше. Излязоха покрай футболния стадион, който беше нисък, много по-нисък, отколкото човек можеше да си представи. „Вкопан е. Половината от трибуните се намират под нивото на улицата“, каза му единият инспектор. И двамата носеха тъмни лъскави сака от кожа, които му напомняха ченгетата от един филм с Ал Пачино. Бяха по-скоро млади. Във всички случаи по-млади от него. Доста минути през прозорците на колата не виждаше друго, освен негри и хора от Близкия изток. Демонтираха някакъв районен пазар. Наоколо приплamваха и гаснеха слаби огньове от оксижени, които пръскаха искри на малки горящи серии. Имаше доста народ по улиците. Асфалтът беше бляскав и тъмен като саката на двамата полицаи. Не говореха. Лопес беше объркан. Мислеше си за трупа от улица „Падуа“, за вътрешния кръвоизлив, открит по време на аутопсията. Мислеше за Боб —

напусналият Сайънс Релиджън, човекът на Измаил, който беше пратил имейла със заповед да се премахне Кисинджър. Един безскрупулен тип, който се появяваше в Америка, после в Европа и къде ли не… За Чернобио въобще не му пукаше. Искаше да си свие нова цигара и беше ядосан, че не е предупредил типа с коката, с когото имаше среща в Милано. *Лилавите, кафяви и черникави синини по влажната и подпухнала кожа на мъжа от улица „Падуа“*… Кой ли беше човекът, който бе дал фалшивите лични данни, за да получи доклада от аутопсията от лабораторията? Бели коси. Шейсет годишен. Не беше история между хомосексуалисти. Странно е да се окажеш срещу някой, за когото не знаеш нищо. Той е там, изпънат на ледения плот и няма как да разбереш нищо за него. Какво име носеше онзи труп? Каква беше историята му? Прозина се. В Париж студът беше по-пронизващ. Видя една жена да си намята раменете на ъгъла на улицата.

Влязоха в друга улица с много по-оживено движение. Бързаха към центъра. Витрините бяха по-осветени. По улиците не се виждаха негри. Кривнаха по тесните улички. В тъмни вертикални къщи светваха лампи като премрежени очи, преплетени истории в нищожно малки апартаменти. Нищожно дребни истории се заплитаха някъде далече и от него.

Минаха по един мост. Тихата Сена му се стори като пропаст, без искрене то на водата — една течна материя, която поглъщаше всяка светлина, кален магнит, черна дупка. На този фон се надигаше накъсания грохот на трафика, милиони движещи се звуци, приглушени в тъмния, завихрящ се хоризонтален поток на реката.

Навлязоха в някаква тъмна зона, пуста откъм хора. Тъмни дървета скриваха високи древни стени и тъмносиви контрафорси. Видя червено-белия кръст на една линейка. Широката пластмасова врата беше отворена. Санитари пушеха и говореха на прага във вечната светлина на неона. Синкави блокове надвишаваха по височина тъмните върхари на хилави дървета, сякаш дъхът на растителността бе обладал пространството в отсъствието на хората на това мрачно и празно място, прилично на черно сърце в големия осветен град.

Завиха надясно по една вътрешна уличка по протежение на Сена. Като досадни насекоми потрепваха габаритите на колите по отсрещния бряг. Значи бяха на острова. Завиха по един празен площад, всъщност

доста малък площад, където в ниското се сливаха светлините на малки приземни заведения. Наведе се през прозореца и видя табелата на площад „Дофин“.

Голяма входна врата се разтвори със сухо изщракване десет метра пред тях. Колата се пъхна в отвора и бавно продължи. Спря в един двор. Слязоха. Докато Лопес се отърсваше от тягостните впечатления, загледан в старинния плочник, звънна клетъчният телефон на единия от двамата полицаи. Той изговори нещо бързо с нисък глас и затвори телефона. Направи знак с глава на Лопес. Влязоха в някаква врата отдясно на тях.

Шефът на разследването беше уморен мъж. Лопес моментално разпозна белезите на изтощението на силите, бавността, с която си придаваше спокоен вид и киселата гримаса. Имаше голяма бенка на бузата и хоризонтална гънка на челото. Пушеше апатично. Говореше неправилен италиански, примесен с испански. Повтаряше „буено“[1] непрекъснато. Въобще не му дремеше за Кисинджър, това беше ясно. На стола близо до писалището лежеше смачкан шлифер, същият като сакото на Лопес. Небето се пропукваше от светкавици, но не валеше. Казваше се Франсоа Серо. На топлата светлина на лампата в стил „Чърчил“ лицето му изглеждаше като сферична карта, обсипана с открития. Окото му леко се притваряше от плавен тик, който вдъхваше доверие и беззащитност. *„Научи се под беззащитността винаги да виждаш някаква форма на могъщ и агресивен дух“* — древна неподвижна батерия, която излъчва. Говориха за Измаил.

Атентатът срещу Кисинджър беше станал в Отбраната. Под Гранд Арк. Кисинджър беше говорил на някаква среща. Серо подаде на Лопес поканата. Наричаше се „Човешки светове“. Книжка с имената на професори, академици, хора от финансови кръгове. С по-черни букви беше написан адресът на официалния сайт на срещата. Буквите приличаха на малки лъскави насекоми — нещо живо, но въпреки това неизтръгваемо. Кисинджър излязъл малко преди 16:30. Колата била паркирана отвъд южната площадка, към Париж, на един огромен кръгъл бял площад в подножието на арката. Кисинджър беше нисък човек. Обграждал го ескорт от шестима души. Колата го чакала със запален мотор под площадката. Първият изстрел не улучил и куршумът се забил в една скулптура на Миро, срещу търговския център. Вторият изстрел ранил в рамото един човек от охраната, който

пазел гърба на бившия държавен секретар. Франсоа Серо движеше полусвития си показалец по една изтъркана карта. Лопес кимаше. Усмихваше се, когато онзи казваше „Буено“. Охраната блъснала на земята Кисинджър, двама охранители се хвърлили върху тресящото се тяло. Раненият агент рухнал на плочите от бял камък. Хора хукнали на разни страни. Тримата агенти се целили в една-единствена точка и стреляли само в тази посока, всеки един с по два пистолета. Уцелили атентатора. Той бил зад някакъв комин, на ниския покрив на центъра ФНАК. Бил сам. Шестнайсет куршума имало в тялото му, по дясната страна, онази, която се подавала иззад комина — извадили ги от трупа при аутопсията. Докладът щеше да стане готов на другия ден. Мъжът носел със себе си документи като доказателство, че ставало дума за дилетантски атентат. Може би наистина беше изолиран акт. Казваше се Жорж Клемансо. Бивш член на Сайънс Релиджън. Лежал една година в психиатрична клиника в Рен. Съществуваше дебела болнична преписка. Ако поискаше, Лопес можеше да я проучи в хотела. За момента не го искаше. След излизането си от клиниката Клемансо не се бе мъчил дълго да търси работа — произхождал от заможно семейство, което в миналото се е грижело за нуждите му и дори наело свръхскъп „препрограматор“ — един от онези типове, които откъсват издънки на богати семейства от секти, а всъщност целят да изтръгнат от някого пари. Родните му платили престоя в психиатричната клиника в Рен — също ужасно скъп. Жорж се завърнал да живее близо до апартамента на родителите си, на булевард „Распай“. Вече бяха проверили тристайния апартамент на Клемансо — никакви улики. И Лопес можеше да отиде там след претърсването на Гранд Арк. След края на авантюрата в Сайънс Релиджън Жорж Клемансо имал проблеми с други секти, както потвърдили и родните му. С „Децата на бога“, например. Започнал отново да се среща със стари познайници от времето на Сайънс Релиджън, които излезли от движението на Люис и се опитвали да подкопаят достоверността на Сайънс Релиджън с яростни кампании. Искали да ги наричат „Процесът“. Родните на Клемансо се опитали да поправят нещата, но без особен резултат. Клемансо се присъединил към други пара религиозни движения и макар да не разполагал с финансовата независимост, която в миналото блазнела шаманите, приели го с отворени обятия. Последната му авантюра била една полусатанинска

ложа, както изглеждало дърдорковци, търсещи лесен секс, според Серо. Някаква секта, позната под името „Децата на Измаил“. Лопес премигна. Вследствие на полицейско нахлуване в магазин в покрайнините на Париж, Клемансо беше прекарал в килия една нощ заедно с други отегчени представители на парижката буржоазия. В действителност полицията разследваше педофилска следа. Смятаха, че се касае за търговия с деца. На практика те бяха намерили голо дете в разгара на ритуална сцена. Без никакво насилие, обаче. Добрата парижка буржоазия беше покрила всичко.

Лопес остана като зашеметен. „Измаил…“, прошепна той.

Серо го фиксира с поглед.

— Да, Измаил. „Децата на Измаил“, инспекторе. Вие в Италия ги познавате, нали? — премина той към края на френски.

Лопес се опита да обобщи бързо състоянието на разследването в Италия. Серо отбеляза, че става дума за случай от компетенцията на тайните служби. Каза, че парижката полиция не знае достатъчно за това. Останал изненадан, че службите не са поели в свои ръце разследването срещу „мосю“ Кисинджър. Нови мрачни и вертикални бръчки бележеха порестата му застаряваща кожа.

— Трябва да се действа бързо, нали? — попита той.

Лопес кимна в знак на съгласие. Беше загубил надежда, че ще се върне през нощта в Милано. Запазиха стая в един хотел в Монмартър, недалеч от „Мулен Руж“ и големия булевард, който правеше широк завой, притискайки здраво безкрайния разчупен център на Париж.

После излязоха. Серо го придружи. Отиваха към Отбраната, до Гранд Арк — пряк поглед върху мястото на атентата, да изчислят лично динамиката на инцидента. След това — булевард „Распай“ — Лопес искаше да инспектира апартамента на Клемансо.

---

[1] Добре (исп.). — Б.ред. ↑

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Време е светът да има само един господар и добре да знае на кого дължи подчинение. Ние двамата държахме увиснал надолу глобуса и го наклонихме от онази страна и в онази точка, през която всеки от нас минаваше, докато самият глобус не издълба незаличим знак отвътре в нас. Нека сега той — единственият поддържащ — да мине по повърхността на земята. Аз съм вече уморен от ролята си. Фенерът ми скоро ще помръкне и целият свят ще заприлича на черна пустиня, когато наближи среднощният мрак.

Джон Драйдън,
„Всичко от любов“

Милано
27 октомври 1962
15:30

Първо: Омбони. Давид Монторси трябваше да отиде да сондира Омбони ли е прехвърлил следствената документация за детето от „Джуриати“ на онези от Нравствения.

Омбони беше подигравчия. Нямаше един от колегите му, с който Монторси да се разбира. Третираха го като момче. Веднъж, както се отдалечаваше от една тяхна групичка, беше усетил гъдел в основата на темето, в точката, където мозъкът изтънява и преминава в гръбначен — беше се обърнал и бе видял как му се смеят зад гърба. Монторси наистина беше много млад и неопитен — тази огромна маса, която неуверено се поклащаше из кабинетите, ги дразнеше. Когато приключи случая с травестита от улица „Пантано“, не получи нито един комплимент. А трима вече се бяха опитвали да го разрешат (сред тях и Омбони). Всички издирваха жена, тъй като имаше чорапи, обувки с

токчета, червило, оставено отворено поради разсеяност в банята, и две четки за зъби. Бяха му поверили допълнителното разследване — случай, който смятаха за умряла работа — от него нищо не можеш да изстискаш. Той обаче бе поискал повторна ексхумация и нова аутопсия. Появиха се наранявания в ректалния канал. Онзи тип (адвокат с безизразно лице, ерген, католик, богат, но не много) беше хомосексуалист. Нямаше перуки. Затова колегите му изобщо не бяха го заподозрели. Обаче в магазина в дъното на улица „Данте“, към Замъка, все пак разпознаха мъжа — той не беше идвал сам. С него бе имало някакво момче. Той беше успял да му направи фоторобот. Бяха преровили кръга на хомосексуалистите, на любителите на травестити. Излезе наяве, че едно момче, което отговаряше на портрета, живее в района на булевард „Монца“. Монторси беше обиколил района, върнал се бе по онези места, бе влизал по баровете. Докато го бе хванал. Момчето се бе опитало да избяга, Монторси бе извадил пистолет и го бе насочил към него. Ръката му трепереше, никога не би стрелял. Впоследствие бе размислил — това не беше наченка на скрит или служебен морал, нито дори опитът, а само тънка, адреналинова механика. *Той не беше стрелял.* Изуменото лице на момчето, раменете, които се обърнаха, вратата на бара, която бавно се затваряше — всичко помнеше. Отвън обаче беше колата на колегите му. Бяха сгащили момчето, бяха го гепили. Един агент бе влязъл в бара и бе заварил Монторси неподвижен, още трепереш, с насочен пред себе си пистолет. Но той беше човекът, който с мълчалива и интуитивна вироглавост разреши случая. Дори не бяха му благодарили. Напротив, Подиграваха му се и известно време го наричаха „Хидролитин“. Искаха да кажат, че е като негазирана минерална вода, едно стихнало кипене, подходящо за дъртаци. После това премина, но той не мелеше с колегите си. Понякога му прехвърляха разни папки и когато изглеждаше, че работата става интересна, му ги взимаха и някой по-възрастен колега довършваше нещата. Беше свикнал с това. *Не, не беше свикнал с това.* Дразнеше го, беше като груба драскотина, която минаваше по повърхността на неговата гордост. Беше неопитен — супер вярно. Беше млад — супер вярно. Обаче беше добър. Беше *по-добър*. Затова ги дразнеше.

Освен това Омбони го мразеше. Ходеше с мръсна коса — прошарена — мазна и на кичури, които изглеждаха сякаш бяха

наплескани с брилянтин. Носеше прекалено широки сака. Миланският му акцент беше прекален. Пред него винаги вдигаше вежда — някаква форма на скептицизъм, която Давид беше класифицирал сред биографичните данни на хората, които в управлението бяха натрупали години и бяха станали гадни по характер, с хладна интуиция. Питаше се дали това няма да се случи и на него. Утешаваше се, като си спомнеше онова, което беше чул по радиото една сутрин, докато ядеше мълчаливо с Маура. Един психолог бе казал за група пациенти, че най-парализиращият им страх бил ужасът да не полудеят и че било невъзможно това да стане, щом като се питат дали изобщо би могло да стане. За него важеше същото. Боеше се от онази вътрешна нагласа, която прави погледа говежди и издръжлив на всичко. Мислеше, че времето разяжда полека-лека. Не слагаше в сметката жестокото въздействие на фактите, а само равномерната и монотонна мелница на годините, онова колело, което не можеше да спира или да ускорява хода си на тласъци, а само да върви бавно, механично и *просто*.

Трябваше да мине през Омбони. Стана, излезе в коридора и му се стори, че е сам в безлюдното, мръсно корито на празен басейн.

Омбони седеше, опрял крака на бюрото. Беше набит, глезените му се сториха на Монторси невероятно подути, като че ще се пръснат под напора на някакъв вътрешен серум. Гледаше Монторси, чворест като повален дънер, с очила, смъкнати на носа, с документи в ръката. Вратовръзката му бе окачена на стола от другата страна на бюрото.

— Какво има, Давид?

Този акцент го вбесяваше. Един гърлен глас, разяден от дългото общуване с дима, който на Монторси му изглеждаше сякаш излиза направо от бронхите, като че ли въобще нямаше гърло и дори гласни струни.

— Нищо, исках само да те питам за случая „Джуриати“.

— А, да. Шефът го приключи. Хвърли му един поглед днес на обяд. Имаше събрание, ти беше излязъл. Обсъдихме го. Това е работа за Нравствения. Аз занесох всичко на Болдрини.

Значи беше влязъл в кабинета му много след момента, в който неонът беше светнал и той го беше видял от двора. Той ли беше поставил бръмбара?

— Разбрах, чух се с Болдрини. Има ли нещо друго спешно? В смисъл че съм свободен и…

— Шефът каза, ако можеш, да хвърлиш отново един поглед на неприключените папки от областта. Тези дни няма много работа. Виж какво можеш да архивираш.

— Но това е кабинетна работа…

— Ами тогава си вземи отпуска… — изхили се той.

Разиграваше го.

— А цялата тази неразбория?

— Какво?

— Ами тези хора, облечени в черно. Обикалят долу из първия етаж…

— А-а. Това е един американски екип. Дошли са тук да установят контакт. Търсят контакти за единна структура с цяла Европа. Прикрепват ги към нас до подписването на договорите.

— Какво е това? ФБР ли?

— Нещо от тоя сорт. ЦРУ или нещо подобно. Изглежда, ще правят обща служба, нещо като инспекция тук, в Милано. Не знам точно. Мисля, че ще бъде свързано и с военните бази.

— Ние имаме ли нещо общо?

— Поискаха дела от Следствения. Затова беше събранието с шефа днес. Теб те нямаше. Искаха особени случаи.

— Като например?

— Серийни убийства. Такива неща. Дали в делата има елементи, намесващи други държави.

— Ставаме хора на службите — каза Монторси и се усмихна.

— Това ни е съдбата. Това е съдбата на полицията.

— Май това е съдбата на Италия…

Върна се отново в своя кабинет. Поразмишлява за това какво да прави, къде да отиде и дали наистина бяха се опитали да го спрат и защо. Беше решил да продължи въпреки всичко. В края на краищата трябваха му само две неща: мълчание и той самия. Освен него никой да не знае върху какво работи и да работи. Но онзи, „той самият“, от когото имаше нужда, вече не беше онова, което мислеше, че е бил, преди да го връхлетят малкият посинял труп на игрището сутринта и обгорялата мумия навръх пладне…

Иззвъняването на телефона го катапултира далеч от мислите му. Първото нещо, за което помисли, беше бръмбарът. Остави го да звънне пак. После още един път. Чак тогава вдигна слушалката.

— Давид?

— Мау…

— Е?

Далече, далече от случая, за който й разказа! *Да не знаят, че тя знае.* Така беше най-добре. Трябваше да мълчи.

— Нищо…

— Ами детето от „Джуриати“?

Мамка му! Беше й говорил за него. *Сега вече знаеха, че тя знае.*

— Нищо, Мау… Не е така важно… Не ни интересува…

— Изглеждаше важно…

— Не толкова, колкото онова, което трябваше да свършиш ти. Беше ли на лекар?

Какво беше заключението на доктора? Детето, което очакваха, беше ли добре?

— Бях. Всичко е нормално.

— Трябва ли да взимаш нещо? Препоръча ли ти да спазваш някаква диета?

— Не, абсолютно нищо. Слушай, обаждам ти се за нещо друго…

— Кажи.

— Тази вечер се събираме с колеги от гимназията. Ти ще дойдеш ли?

Трябваше да работи по случая с детето успоредно с Болдрини. Имаше нужда от време.

— Не знам, май че ми изостава работата. Къде е събирането?

— При Комоли.

Една колежка на Маура, преподавателка. Съпругът й — глупак, луд по автомобилите. На Монторси не му пукаше за коли. Не че тя му беше антипатична. Между другото, гледаше го косо, очите й блестяха от интерес, виждаше се, че й харесва.

— В колко часа е?

— В девет. Девет и половина.

— Не ми се иска да бъда невъзпитан, Мау… Въпросът е, че наистина изоставам с…

Мълчание.

— Аз отивам, Давид. Ти кога ще се приберeш?

— Късно. Бъди спокойна. После ще се видим вкъщи…

Майната й на Комоли! Майната му на събирането! Опита се да се съсредоточи върху онова, което трябваше да направи, за да успее да разкрие другото, което искаше — детето, партизаните, подслушванията, онези от лабораторията…

Повдигна му се. Мощното видение на мумията. Прогони го.

Погледна циферблата на часовника, опушен по края, окачен на неравната стена. Отново бавното почукване на дъжда и вниманието, което вече му убягваше… заради друго, винаги заради друго… Беше почти четири часът.

Щеше да ходи до вестник „Кориере дела сера“, до архива. Искаше да изнамери поне един материал за партизаните, убити на „Джуриати“.

МАУРА МОНТОРСИ

Обичам всичко онова, дето тече: реки, клоаки, лава, сперма, кръв, жлъчка, думи, изрази. Обичам околоплодната течност, когато се излива от утробата; обичам урината, която струи топла, и водостока, който се излива безкрай; обичам думите на истериците и изразите, които сипят като дизентерия, отразявайки всички болезнени видения на душата; обичам големите реки…

Хенри Милър,
„Тропикът на Рака“

Милано
27 октомври 1962
15:10

Той я чукаше, чукаше, чукаше.

Маура не можеше да диша, не искаше да диша. Гледаше се, без да има време да се види, тъй като той я чукаше разпалено и невъзмутимо. Червеният белег на гърдите, където беше минал езикът му, зъбите му. Малките й повдигащи се гърди. Обръщаше се, а той беше зад дупето й. Тя се опитваше да фокусира тресенето на самия негов задник, усещаше натиска на пръстите му — широки, впити в една инертна бяла материя. Течаха й сълзи. Беше бясна, усещаше как поглъща въздуха като начин да се изтощи още повече, но изчерпването беше далече, отиваше напред, губеше се. Стискаше зъби, озъбваше се.

Чукаше я и я разпалваше.

В съзнанието й беше единствено той: *неговият* мирис, *неговата* кожа. Не долавяше никаква мисъл, не успяваше да направи нищо, ограничаваше се само да усеща, да възприема с кожата си и с мозъка. Яростта, гневът взривяваха едно екстремно щастие, един гръмък, вулканичен гняв, който разтърсваше дребното тяло на Маура. Тя

губеше думите. Нечленоразделни срички, изречени една през друга. Пъхаше четири пръста в устата си. Течеше й слюнка, слюнка течеше надолу и по неговите гърди.

Чувстваше се широка, разхлабена. Погледът й се преобразяваше — ставаше курвенски, невинен, изумен. Стискаше челюсти, пухтеше, зъбите й се приплъзваха. Искаше той да й влезе с кокалите. Непрекъснато искаше да мирише. Мисълта да бъде едно малко животинче не й даваше мира. Ближеше го. Пречеха й космите по гърдите му. Харесваха й, защото й пречеха.

Вълни, излъчване, сокове. Слюнката изсъхваше и се освежаваше с нова слюнка. Клепачът потрепваше насред окото, другият беше затворен, стиснат, после и двата бяха затворени, после отново с отворени очи, преструвайки се, разбира се, че устоява на заслепяваща светлина.

Говореха, чукайки се. Говорене, говорене, говорене. Показваше му езика си — широк, открит, изплезен. После искаше да се почувства курвичка — езикът й изтъняваше, тя плъзваше кадифения му връх нагоре. Устните й бяха толкова бледи, че можеха да се объркат с кожата на лицето. Подушваше собствените си лунички.

„Голяма п… Голяма п… Голяма п… Аз съм п… Ела с мен, п…“

Недовършени фрази, вихрени, изприщващи, полузабравени, наполовина изречени. Откъслеци от думи, неприлични носови вдишвания, слуз, протичане. По цели минути стоеше върху зърното му. Искаше да й вкара вътре краката си, ръцете си, лактите си. Облегна се върху коляното му с разтворени крака и се опита да си го вкара, разширяваше се, мокреше го, блъскаше, за да го вкара вътре. Заприлича й на главичката на дете, опитващо се да влезе в корема й. Горната й устна трепереше, течеше й още слюнка. Тя стоеше разглобена от многото проникванията и душеше порите на кожата си.

Чукаха се още и още. Не усетиха как мина времето. Лука притежаваше тази прекрасна къща зад „Каробио“. На Маура й харесваше топлината на старинните мебели, харесваха й килимите, сухите цветя, облегалката за глава на леглото, обичаше да усеща в ръцете си лъскавото и непроницаемо дърво на тази облегалка.

Бяха започнали да се обладават веднага щом Маура влезе. По едно време тя беше успяла да овладее течението. Беше казала на Лука за събирането след вечеря у Комоли. Тя и Лука се бяха запознали на

един пикник, на който Комоли го беше завлякла. Лука се отегчаваше сред съучениците на приятелката си. Маура беше като сноп светлина. Както обикновено, Давид не беше в групата. Той и Маура бяха усетили мигновено привличане, нямаше възможност да устоят — как да попречиш на нещо, което вече се беше случило. И всичко протече за една седмица. Тя се питаше дали той в основата си не я презира, но не можеше без него. Наслаждаваше му се. Питаше се дали не се бои тя да не започне да го обича. Изпиваше я. Удоволствието ги изтощаваше.

Събирането у Комоли. Лука беше подозрителен. Маура му бе казала, че ще се обади на Давид и ако го няма, той да се обади на Комоли да я накара да го покани. Искаше да бъде с него заедно с другите. Да се престорят, че си спомнят как са се видели на онзи пикник. Маура се обади на съпруга си в управлението. Съпругът й нямаше да дойде на събирането. Маура тежко въздъхна, но след това изглеждаше лека, толкова лека, че принуди Лука да се обади на Комоли. Щяха да се видят вечерта. Маура се усмихваше. Той наблюдаваше неясните граници на една сянка в нея и не разбираше.

Чукаха се. Чукаха се отново, докато се забравиха.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Не давам повече името Рим на една каменна стена, която изгнанията му пълнят с погребения. Тази стена, чиято съдба в други времена бе тъй велика, е само неговият затвор или по-скоро гроб. Но за да оживее наново другаде и в старата си сила, Рим се разведе с мнимите римляни. И тъй като около мен са всички негови опори, Рим вече не е в Рим — той е там, където съм аз.

Пиер Корней,
„Серторий“

Париж
23 март 2001
20:40

На път към Гранд Арк, където бяха стреляли по Кисинджър, Лопес и Серо излязоха от първата кола. Друга кола ги следваше. Бяха включили сирените.

По черната, влачеща води Сена с тъмни вртопи, рекламен сноп светлина от големи магазини потрепваше в зеленикавото отражение на гъстата кална вода. Сякаш от дълбините изплуваше една обща марка, идваща от дъното, сондирано от неона. Колелото на лунапарка беше бяло и светещо, изпълняваше бавно и правилно скандалното си превъртане на площад „Конкорд“, а бялата шатра от непромокаема пластмаса плющеше на входа от опашка парижани, които подписваха референдум за премахване на това диснилендско безобразие от самия център на Париж. Изопнати неподвижно полицаи стояха мълчаливо под топлите и категорични светлини на прозорците на американското посолство. Лопес наведе смешно врат, провери дали Колелото прекъсваше правата линия, която от Пале Роял пробиваше многостранното тяло на столицата с „Шан-з-Елизе“ чак до площад

„Етоал“, а после до Отбраната — една точна, геометрично съвършена траектория, едно право пространство, което разтваряше с остър размах цялата столица. Брътвежът на радиото в колата отскачаше към бездушните запалени лампи на фирмени магазини. Дърветата бяха като съцветия от непрозрачен въглен. Движеха се кръгово около „Етоал“. Трафикът се увеличаваше към безграничния периметър на тъмната периферия — извит участък от бели къщи към черната празнота на замърсени полета, от другата страна на летището, противоположно на Сен Дени. Парижаните запотяваха стъклата на колите. Отвъд „Шан-з-Елизе“ димът от отработените газове се отлагаше по земята, притискайки гладкия, чист, лъскав асфалт. Особена форма на всеобхватна наука, която пронизва порите на този огромен незабравен с времето град, която никой не е успял да пресметне в неговия бурен разцвет и бързо разрастване. Дупка в платното внезапно ги накара да подскочат. Под сложната метална арка на висящите коловози видяха как един вагон на метрото се вие с прекомерни потрепвания. Някакъв глупак къртеше с нокти от мръсните стени последните дрипи от афиши, залепени с лепило. Срещу блъсканицата от подредени и запазени фасади, познати и повтарящи се архитектурни стилове, на човек му минаваше мисълта, че не съществува или че е нищо. Веднъж течението от зловонен въздух в метрото на Париж бе заприличало на Лопес на амоняк и дни наред очите му бяха зачервени. Огромният булевард към Отбраната беше безкраен, но не величествен и слабо осветен.

— Седалището на „Децата на Измаил“. Обискирахте ли го? — попита Лопес.

— Измаил няма седалище — отвърна Серо.

Измаил няма седалище. Измаил няма седалище. Измаил е велик. От години във Франция търсеха къде е решил да се настани Измаил. Измаил беше се установил във Франция през шейсетте години, твърдеше Серо. И идваше от Италия. Така че там би трябвало да знаят повече за него. Лопес възрази, че там не знаят нищо за него. Поне така беше в Следствения — който вече се занимаваше и с политическото ниво на разследването (развитие, дължащо се на внимателната работа и машинациите на Сантовито). Странно, за Серо беше странно. Във всеки случай Измаил нямаше седалище. Сбирките на неговите „деца“ се организираха по същия въздушен и неуловим начин като *рейв*

партитата — по мобилен телефон, внезапно. До няколко минути преди ритуала дори участниците не знаеха мястото на сбирката. А пък по интернет беше направо невъзможно да се установи по кои канали общуват помежду си адептите на Измаил. Измаил беше създал секта от нов порядък — висяща, атмосферна, мъглива. „Ето, един облак. Един духовен облак“, беше казал Серо на своя смешен, накуцващ сякаш италиански. Нахлуването в магазина, което беше прекъснало ритуала, в който участваше и Клемансо, бе станало на практика погрешка. Оперативното ядро беше по следите на търговия с деца на улица „Рете“. И от онова, което можеше да се разбере вследствие на нахлуването, протоколите на Измаил предвиждаха присъствието на дете в центъра на ритуала. Това не беше новост — в края на осемдесетте години френското правителство реши да затегне нещата около тайните приобщавания и всякакъв вид сатанизми. Загнилото се бе спукало, опустошителният гноясал оток, който беше въвлякъл — както се твърдеше — и членове на политическия апарат. Властите бяха се ограничили да забранят и разпуснат сектите. Все пак общественото мнение беше възпирано от политическата класа. Много от окултните учители — според Серо истински измамници, забогатяващи за сметка на привлечените членове — се бяха преместили в Швейцария. Но от Измаил нямаше и следа. С идването на интернет, въпреки опитите да бъдат засечени съобщенията по електронната поща, надеждите бяха загубени. Не че Измаил се беше оказал решаващ. Сайънс Релиджън беше доста по-обезпокояваща за френските власти. Страхуваха се от базата данни с лична информация. Бояха се от масово картотекиране — скелетът, който крепи лобитата. Политиците също бяха загрижени, че предстоящата съдба на Сайънс Релиджън е да преобрази Църквата на Люис в лоби за натиск. И — както се оказваше и както показваше самият случай Клемансо — „Децата на Измаил“ бяха в голямата си част бивши членове на Сайънс Релиджън. Той не знаеше повече. Измаил беше работа на тайните служби.

— А този Клемансо? Какво си е представял той? Защо е искал да убие Кисинджър? — попита Лопес.

Серо клонеше към хипотезата за демонстрация на сила. Не беше на мнение, че Клемансо е изолиран и луд атентатор. Лопес кимаше в съгласие. И изведнъж във въздуха се разнесе грохотът на Гранд Арк.

Не беше я виждал никога преди това. На излизане от завоя като гръбнак се отпечатваше във въздуха огромният й смазващ силует, нещо, което принадлежеше на някакъв друг вид перспектива, вероятно духовна. Светла в тъмнината, квадратна и внушителна сграда, която обърквaше всяка точка за бягство. Отбраната проектираше вертикално една нова хоризонтална форма, освен куба, пронизана от тъмната светлина на пространството зад вратата. Като геометрично животно, което бди завинаги, но не открай време, нейното полирано и светло тяло се възнасяше в едно нулево пространство, смаляваше големите дървета по магистралата на сто метра разстояние, където се строеше сложен пътен възел за връзка с околовръстното шосе с наполовина вдигнати естакади в нищото, чакащи довършване — същинска плетеница от черно профилно желязо. Арката на Отбраната свързваше губещата се линия, която от Пале Роял тръгваше по „Конкорд“, „Шан-з-Елизе“, „Етоал“ и полека-лека обхващаше цял Париж, превръщайки се в иглено ухо за един чувствителен и идеален конец към нищото зад себе си. Безкрайни стъпала от мрамор водеха към ослепителния олтар: блестящо бели, решително издялани камъни. Като една огромна и недостижима Бяла богиня, Гранд Арк събираше с черен магнетизъм въздуха на цял Париж, всмуквайки го в своя параден вход и изхвърляйки го към тъмното нищо, на което даваше достъп, стъпквайки всеки и всичко, което се доближеше. Всяко величие изчезваше пред нея. Триетажният търговски център на кръглия площад на равното място беше притиснат от геологически пресовани пластове, а скулптурите наоколо — насочен пръст към небето, сплетени железа, неправилен агломерат от живи оцветени парченца „Лего“, пръснати в различен ред — бяха на мига погълнати от пода от светъл мрамор. Слисани амбулантни търговци, капсулирани в кабините от стъкло и желязото на асансьорите, слизаха с пневматично движение по стените. Свистеше силен вятър. Откоси от леден полъх полираха мрамора на арката, изрязана срещу външния лъч на града, където Париж свършваше — едно безгранично гробище от бели кръстове, които полека-лека се превръщаха в тъмни дървета, отначало тънки, а после заплашително разклонени, възправени към небето като ругатня. После, бръмчейки във въздуха, погледът се връщаше в огромната централна пукнатина на арката. Изненадващо бе да бъдеш информиран, че в мрачното и право тяло на Гранд Арк се намират офисите на стотици

служби: стаи без предназначение, действия, регулирани от протоколни ритми към голямата зала на върха на бялата арка, невидими отвън. Една механична възхвала на вътрешната незабележима, неконтролирана бюрокрация, която разяжда тялото отвътре, един карцином без метастази, който вече заема славното тяло и обрича на нея цялата мистериозна метрополия, простряна като богомолка в подножието на смълчания олтар, който привлича към себе си, който смазва, който се грижи недобронамерено с немия си бдящ поглед за наведения пред нея простосмъртен.

Лопес остана с отворена уста в студения вихър на въздуха, който идваше от северната част на арката. Серо пушеше в лепкавата мъгла, разстлана по земята от бялата власт на Отбраната. Лопес се заслуша в потропването на токовете на помощниците на Серо, слезли от втората кола и попита защо са нарекли сградата Отбраната.

— Не знам — каза Серо.

Думите се губеха във вятъра, заличени в светлината, оставена от погрешното и абсолютно пространство в подножието на Гранд Арк. Неудовлетворен, Серо всмукна бързо глътка дим и захвърли надалече с палец и показалец останката от изпушената цигара, както децата правят с билярдна топка.

Клемансо беше заел позиция на покрива на търговския център, смачкан от перспективата на арката и нейната монументалност. На друго място щеше да доминира над пространството с километри, а тук беше притиснат и смачкан от съоръжението. Клемансо беше насочил автоматичната пушка на двайсет метра височина от земята. Кисинджър се движеше на не повече от четирийсет метра от него, покрит от охраната. Изстрелите, сухи и къси, бяха заглъхнали в площадката, шибана от вятъра. Всичко се бе случило за няколко секунди. Клемансо дори не бе осъзнал, че трябва да се прикрие зад малкия комин, изхвърлящ топли талази климатизиран въздух. Той готвеше нов изстрел, подавайки се от порестата бетонна колона. Тримата бодигардове, които бяха, стреляли, се бяха обърнали на мига към точното място, от което бяха дошли изстрелите. Лопес приближи пръсти до входните отвори на неуцелилите куршуми, пробили крехкия цимент на комина. Пресметна: двайсетина изстрела извън целта и шестнайсет изстрела в целта, в тялото на Клемансо. Той беше се качил на покрива на търговския център, минавайки през един служебен вход

— сива и тежка метална врата, ръждясала по края. Очевидно бе действал сам.

Поеха към колите. Вятърът вибрираше като чувствителен и тих вик, приет от метрополията през вратата на Отбраната. Лопес не се обърна да я види, въпреки че се изкушаваше да го направи, притеглен от бялата магнетична сила, излъчвана от онази мраморна богиня — неподвижна и гигантска.

Десет минути и бяха на портала на булевард „Распай“, където бе живял последната година Жорж Клемансо.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

При едно определено условие е неприлично да продължаваш да живееш повече. Да продължаваш да вегетираш в подла зависимост от лекарите и техните процедури, след като се е загубил смисълът на живота, правото на живот, това би трябвало да привлече върху себе си дълбокото презрение на обществото. Лекарите, от своя страна, би трябвало да бъдат посредници на това презрение и да дават не рецепти, а нова доза отвращение всеки ден на своите пациенти…

Фридрих Ницше,
„Залезът на боговете“

Милано
27 октомври 1962
16:15

Преди да помисли за „Кориере дела сера“, Монторси помисли за Арле — шефът на лабораторията. Трябваше да му се обади. Трябваше да разбере дали има нещо общо присъствието му в Нравствения с прехвърлянето на преписката. Трябваше да му говори, без да породи подозрение у него, че още се върти около случая „Джуриати“. После щеше да провери вестниците. Дали в „Кориере“ е била съобщена някаква новина в деня след убийството на партизаните на спортното игрище през 1945 година? Тогава щеше да се успокои, щеше да изтегли щепсела. Усмихна се на мисълта, че в края на краищата волята е един щепсел — напъхан в мрежата.

Сигурно беше, че Болдрини е схванал онова, което той беше се опитал да го накара да разбере, че *други бележки и материали, освен онези в папките, прехвърлени на Нравствения, е задържал при себе си Монторси.* Ако бяха влезли чрез бръмбара в кабинета му, ако бяха

влезли да вземат папките, щяха да влязат да вземат и бележките. За миг се видя изправен — отразен в стъклото на прозореца — с ръце на хълбоците, като се опитваше да изследва пода, или по-точно мястото пред вратата. Беше огромен, и въпреки това всеки път, когато го изненадваше отражението му някъде, улавяше една тръпнеща, смущаваща уязвимост у себе си и веднага започваше да се чувства неудобно. Откъсна ъгълче от един лист на бюрото. Пресметна дъгата, която правеше вратата при отварянето си. Отвори колкото една пролука, достатъчно голяма, за да се мине, оставяйки малката хартийка на края. Ако влезеха, въздушната вълна щеше да я измести, отпращайки я там, където се съединяваха двата листа линолеум. Дори и да се усетеха, щеше да е невъзможно да я поставят на същото място. И излезе.

Вървеше към Брера. Редакцията на вестник „Кориере дела сера“ се намираше на улица „Солферино“. Контактът беше един журналист от черната хроника, когото той не познаваше лично, някой си Фольезе, който му беше помогнал, давайки му информация, и на когото той на свой ред беше помогнал, когато един директор беше поискал снимките на две момчета, загинали в един инцидент. Щеше да му иска материалите от архива на „Кориере“.

Имаше телефонна кабина на ъгъла към площад „Тревес“. Над кабината беше надвиснало оголяло, приведено дърво — тъга, изписана с растителен почерк. Кабината миришеше на пикня. Между цепнатините в метала на пода имаше застояла вода. На слушалката — гъста кондензирана влага. Набра номера на лабораторията.

Първо звънене. Помнеше лицето на Арле, изпито от жълтеницата, когато го видя за първи път. Тъкмо отваряше една гръдна кост с разширител. Чуваше се пукането на костите. Носеше се мирис на формалин и един остатъчен сладникав вкус, който будеше отвращение у Монторси. Арле светкавично бе измерил младия мъж от горе на долу — дори не изглеждаше учуден, че вижда пред себе си човек с такъв ръст — бе преместил поглед върху ребрата на трупа, бе нанесъл отсечен удар с долепени палци и стернумът се бе отворил докрай.

Второ звънене. В лабораторията винаги беше хаос, понякога секретарки бяха самите дежурни в залите за дисекция и им трябваше цяла вечност, за да отговорят. Гласът на Арле беше пропукан от

миналото, като на човек, който говори в същия миг, когато си спомня нещо, станало *много* отдавна. Ако трябваше да прикрепи някакъв предмет към този глас, би избрал камък. Един от онези във Вал д'Аоста, намиращ се на три хиляди метра височина, сиви, грапави и набръчкани, но далеч от ледници и мъхове.

Трето звънене. Методичните проверки, практикувани от години от доктор Арле. Да бъдеш началник на лабораторията означаваше да имаш власт. Този тук беше звярът на властта. На „Фатебенефрателi" се знаеше, че Арле се зъбеше дори на шефа. Няколко пъти беше насочвал разследвания. И знаеше да закриля. *За да упражняваш власт, винаги присъствай.* И без това беше странно, че Арле го нямаше, когато беше открито детето на „Джуриати". Че там бяха сътрудниците му — хора, пропити със секретите на труповете. Тръпката на отвращение от сутринта мощно се завърна.

Събуди го *четвъртото звънене* и вонящата подигравка на напиканото в кабината. Отвън две старици носеха в ръцете си нечии неразпознаваеми дрипи.

Пето звънене…

Линията се включва.

Женски глас.

— Моля ви, доктор Арле…

— Кой го търси?

— Инспектор Монторси.

Изчакване. Трима набити типове тичаха и крещяха на испански — явно искаха да се скрият зад ъгъла. Вероятно играчи на пелота[1]. Там отзад, на улица „Палермо".

— Арле е на телефона.

— Добър вечер, докторе. Инспектор Монторси е, не знам дали си спомняте…

— А, онзи младия, да, помня… От Следствения… Какво мога да направя за вас, инспектор Монторси? — Накъсан глас, който препуска като обезумял, притиснат от градските телефонни линии.

— Става дума за един случай. Описваме някои разследвания…

— Да…

— Преди да ги опиша, бих искал да разбера удобно ли е да ви поискам едно допълнително уточнение. Натоварен съм да прегледам отворените дела…

— Да, значи искате мнението ми?

— Вижте, би било много любезно, ако…

— Доклад има ли? Ще искате ли нова аутопсия? Имате предвид нова аутопсия ли?

— На практика, да. Питах се дали…

— Добре би било, ако всичките ви колеги искаха мнение, преди да разпоредят нова аутопсия… Знаете, работата тук…

— Е-е, знам… Точно затова…

— Да. Слушайте. Тези дни съм зает. Да ви определяли среща с някой от асистентите ми?

— Ами… По-добре би било, ако вие сам погледнете…

— Разбирам… Стар случай ли е? Аз ли съм се занимавал с него?

— Да.

— Покажете ми го. Работата е, че имам и друга задача в момента… Вижте, аз ще напускам…

— Напускате?

— Да. Лабораторията. Напускам дирекцията. Затова трябва бързо да изпълня последните си задължения. Претрупан съм с работа.

— Имате ли частен кабинет, докторе? Ако искате, ще ви посетя там. Няма да ви отнема време, гарантирам ви…

— Да. Ами, не точно…

— В болницата ли? Ако ви е по-удобно.

— Не, нека да е тук. Тук в академичното градче е идеално. Елате, елате… да кажем… утре… Утре добре ли е за вас?

— Преди обяд ли, докторе?

— В десет. Очаквам ви в дирекцията. Направете както обикновено, но попитайте секретарката. Този път ще бъда в кабинета, няма да се срещаме долу в залата… Този път няма трупове, нали?

— Не, докторе… Само документи…

— Добре, тогава… Тогава, до утре…

— Да, до утре…

Идеята беше такава. Да отиде с едно още неприключено дело. Това беше практически идеалното прикритие. На четвъртия етаж му бяха дали задача да вписва все още неразкритите случаи и масово да ги архивира. Имаше един, който позволяваше да се закачи за Арле. 1960 година. Август. Маура беше на планина в Бормио, а той блъскаше ангария. Беше изчезнало цяло семейство. Един директор на банка. На

Националната. Беше задигнал милиони. Два дни след разкритието намират труп в напоителния канал Сан Донато, на юг от Милано. Зъбните му протези съвпадат. Хипотезите са много. Съпругата и децата — неоткриваеми. След зъбното изследване трупът бе погребан с бързина, която се бе сторила прекалена на Монторси. В края на краищата, можеха да се направят и други заснемания на отпечатъци. Бяха го открили гол, подут, с посинели склерозирали вени, с драскотини по опънатата кожа, бяла като гипс. Ирисите на очите му бяха изядени — вероятно от „видри“. Самият Монторси беше виждал две от тях да се подават бързо хоризонтално над водата, с очи, вторачени отвъд светлината, с тъмен, бляскав, сплъстен косъм. После отново се бяха гмурнали в един глух водовъртеж, сред сивите растения. Беше един ленив следобед.

Така че сега можеше да иска от Арле да провери дали да приключи онзи случай, тъй като междувременно нищо не беше открито нито за директора, нито за семейството му, нито за парите. Това беше прикритие, което му позволяваше да се съветва с Арле. Да провери дали и откъде знаеше нещо за убитото дете на „Джуриати“. Да открие какво е правил Арле с двамата си асистенти в Нравствената два часа след откриването на детето.

Значи Арле напускаше дирекцията на лабораторията. Монторси сбърчи вежди. Беше странно. Лабораторията даваше огромна власт. От колко ли време владееше лабораторията онзи сух, висок и плешив по слепоочията барон, с бели и леко къдрави коси, очила с дебела рамка, жълтеникава кожа и стъкловидни зеници? Монторси беше чувал да се говори за него откакто беше дошъл в полицията в Милано. Тоест от седем години. Значи беше тук от години. Може би дори от след войната.

Потръпна под дъжда и тръгна бързо към входния портал на „Кориере“.

---

[1] Баска игра на топка, наподобяваща бейзбола. — Б.пр. ↑

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Видът на умрелия все още отразява онова, което е видял. (…) Колкото по-дълго го описват, толкова повече умрелият заприличва на предмет от покъщнината.

Петер Хандке,
„Амбулантният търговец“

Париж
23 март 2001
21:30

Движеха се с пуснати сирени към булевард „Распай“, към апартамента на Жорж Клемансо, провалилият се атентатор на Кисинджър. Лопес и Серо не размениха нито дума в купето, докато колите летяха през мръсния, огромен Париж. Малко светлини. По улиците — никой. Видяха осветената Кула — един продълговат предмет, дар за небето. Колите подскачаха. Изкачвания и спускания се редуваха неравномерно.

Когато Лопес не очакваше, двете полицейски коли спряха пред портал, отворен в момента от един полицай. Наоколо не се виждаха други коли на полицията.

От осветената входна врата се влизаше в строго преддверие. Подът — излъскан мрамор — отразяваше сънени лампиони. Изкачиха стълбите, без да обърнат внимание на клетката от ковано желязо на асансьора. На първия етаж растенията отстрани на вратите изглеждаха пълни с живот, една изгаряща зеленина, изцяло лишена от прах — чак изглеждаха изкуствени. Семейство Клемансо живееше на втория етаж. Срещу тяхната врата бе вратата на Жорж — широко отворена, с изправен полицай със син пуловер, с черен колан и ръце, сключени на гърба. От апартамента към площадката се процеждаше топла халогенна светлина — светлината на отчаяните ергени, търсещи утеха и гнездо. Мокетът беше метално сив, една прошарена тъкан, която не

подхождаше на тапицерията в сметанен цвят. Преддверие нямаше — влизаше се направо в широка зала с централна маса, покрита с документи. Отворено пътно куфарче на масата показваше разноцветен флопи комплект. Мъже в униформи и цивилни влизаха и излизаха от стая в стая, прекрачвайки осветения праг. Отляво се виждаше малка кухня — чиста и подредена; отдясно — спалнята. Тук, на бюрото, липсваше нещо: може би компютърът, иззет за анализ на хард диска. На стената — постер с надпис: „Дж. Роналд Люис, основател на Сайънс Релиджън“, с лице, променено от драскулки и цветен надпис: „ИСУС УМРЯ“. Малка прашна библиотека, няколко заглавия, натрупани едно върху друго. Лопес провери — наръчници на Сайънс Релиджън. Два избелели и протрити самолетни билета, използвани като белег за отбелязване в книга — Париж — Хамбург, отиване и връщане. Провайдерът на електронната поща на Боб — бившият сциентолог, от чийто имейл бе тръгнал сигналът за тревога на американските служби, — беше немски: „liebernet.de“ или нещо такова. Пъхна в джоба си самолетните билети, без никой да го забележи. На връщане от Милано щеше да провери къде се намираше провайдера на Боб. Ако беше в Хамбург, историята с провалення атентат на Клемансо щеше да вземе друга посока…

Върху облегалката на неоправеното легло едно малко продълговато парче бяла коприна висеше с два пирона на стената: японска мода — спомни си Лопес. Имаше надпис с малки засукани букви в тъмночерно, изпъкващи върху копринената белота на лентичката: „ИЗМАИЛ Е ВЕЛИК“. Под леглото бяха намерили калъфа на пушката. И списания бяха намерили, порно списания. Много. Садо-мазо списания със скъсани страници. Лопес се наведе. Разлисти няколко. Стари снимки, публикувани, за да разпалят нови пламъци на удоволствие. Жените бяха с прически от седемдесетте и осемдесетте години. Стари снимки със садо-мазо сюжети.

— Колко такива са намерили? — попита той.

Серо попита един от хората си.

— Буено, шейсетина — каза той.

Лопес остана изумен, като ги видя, докато един от полицаите пребъркваше джобовете на дрехите. Две снимки на една поставка, до мастиленоструен принтер. Две мъжки лица: едното наляво — нежно и замечтано, може би заради лошото осветление при снимането; другото

надясно — набръчкано и сурово, приличащо малко на това на Харви Кайтел.

— Кои са тези? — попита Лопес.

— Клемансо е отляво, а онзи отдясно е неговият препрограматор.

— Разпитахте ли го?

— В Централата е. Не знае нищо за Измаил. Бил се сприятелил с Клемансо, но не знаел нищо. Можете да го разпитате и вие, ако искате.

Лопес кимна и премести поглед към бюрото:

— А компютърът?

— Утре ще имате разпечатка на цялото съдържание на хард диска.

Лопес огледа наоколо още няколко минути. После поклати глава. Нямаше и следа от връзки с Италия. Трябваше да чака евентуални новини от изследването на компютъра на другия ден.

Направи гримаса на досада. Серо кимна с глава — това беше знак да си тръгват. Трябваше да се върнат на „Ке“, Трябваше да минат през моргата, в подземията на „Ке“. Трябваше да видят Жорж Клемансо след аутопсията.

В колата поговориха. Лопес настояваше Серо да повика в Централата всички участници в ритуала на Измаил, по време на който и Клемансо временно беше попаднал в полезрението на полицията. Серо клатеше глава — лицето му рязко се нацепи от белег на примирение, вече не злобно. Лопес за миг го разпозна, усети го и французинът му се стори отдавна загубен брат. Казваше, че историята достигало политическите нива. Според него Измаил има връзки по високите етажи на парижката политика. Щяло да им трябва много време, тайни разпити, пропуски, размени и компромиси. Във всички случаи много време за удовлетворяване искането на Лопес и италианците. Лопес се съгласи, врязвайки силуета си отвъд влажната светлина на задното стъкло.

Пристигнаха на „Ке“.

Беше топло, чисто и модерно. Моргата обаче смърдеше на етер и формалин. Има една обонятелна формула, която произтича от смъртта — не сладникавата смрад на труповете, а етерът и формалинът. Лопес поклащаше глава с ръце на кръста, следвайки Серо, който вървеше след двамата полицаи, които крачеха след един плешив, но млад,

чевръст и нервен мъж. Отвориха се много врати от метал — лек и излъскан алуминий.

— Ама вие си имате дизайнер и за моргите! — каза Лопес, но Серо явно разбра и се извърна отегчен.

Качиха се на бавен и прашен товарен асансьор. Слязоха на тъмен етаж. Кривнаха към коридор, осветен от странни неонови лампи с ледено сияние. После продължиха още, изкачиха стълбите и влязоха в зала за аутопсии — огромна, осветена от централния прожектор над металното легло, който сляпо пробождаше съвършено бялото тяло на Жорж Клемансо. Екип от патоанатоми обсъждаше приглушено нещо. Входните отвори на куршумите бяха синкави — като от градушка. Шестнайсет, всичките в целта, по цялата дясна половина на тялото. Съсирената кръв беше измита. Набързо, обаче. Бяха останали следи от корички около посинелите дупки. Устата беше затворена, шевовете бяха груби. Серо и Лопес — сега и двамата с ръце прибрани зад гърба — обиколиха бавно металното легло. Лопес видя две синини около палците на краката, видя ясно още и две груби одраскванията по ходилата.

При вида на лявата страна на Клемансо застина неподвижен. Потърси Серо с очи.

Бяха същите синини като на трупа от улица „Падуа“. Челюстта на Лопес се скова, а също и зениците. Синини, причинени не от камшик, а може би от палка, въобще от някакъв продълговат предмет, хвърлен срещу тялото. Синини на петна като леопардова кожа. Идентични. *Абсолютно същите синини като на непознатия от улица „Падуа“.*

За миг подът потрепери.

Погледна лекарите. Зададе им въпрос на италиански, но никой от тях не разбираше какво ги пита Лопес. Серо преведе. Лопес искаше да знае дали са изследвали аналната кухина. Патоанатомите се спогледаха един друг ужасени. Не, нямаше причина: не бяха я изследвали, отговориха те с изумен, питащ вид.

Лопес поиска да го направят. Прекараха отвратителни минути.

Тялото бе преобърнато, чу се шум от пластмаса. За удобство трябваше да го сложат седнал, с разперени ръце, поддържани под мишниците и вече сковани и посинели около подлакътниците, а към китките подути като зеленчук там, където бе текла и се бе съсирвала

много кръв. Преобърнаха го — целият гръб и прасците му бяха напълно сини. Върху металната маса беше изпуснал течност. Косите му се разпиляха по темето. Пръстите му бяха сини. *Защо носеше документите със себе си?* Разтвориха задника му, запалиха една светеща сонда и я намазаха с прозрачна мазна смес. Чу се шум от мокро припляскване. Вкараха я в ануса. В края й един от лекарите гледаше през визьор. Серо се бе обърнал към сляпата стена, обратно на онази, от която бяха дошли. Сондата трудно влизаше. Като че ли я издърпваха на тласъци, после изведнъж натискаха, опитвайки се да надвият съпротивлението. Червата се бяха отпуснали, гладката мускулатура не задържаше, аналния канал бе притиснат от подутата плът, от подпухналите вътрешности. Лопес не разбираше какво си говорят лекарите помежду си. Измъкнаха сондата изведнъж, омазана с остатъци от помада и изпражнения.

Лекарят на визьора на сондата настигна Серо и поговори с него. Серо се съгласяваше, прекарвайки опакото на ръката си по брадата. Направи знак на Лопес. Той се приближи.

По Жорж Клемансо имаше следи от многократно анално насилие: увеличаващи се синини, стрии, датиращи от няколко дни преди смъртта. Лопес разбираше ли нещо от това?

Да. Човекът от улица „Падуа“ беше дете на Измаил. Измаил се готвеше да нападне в Милано или в Чернобио.

Обади се в Следствения в Милано. Калимани още беше там. Каза му, че има нужда от данни и от снимка от лабораторията. Калимани си отбеляза пухтейки, а Лопес не обърна внимание на въздишката му на умора и скука. Искаше да му направят контакт на другия ден в Милано. Някой внедрен, някой, който да следи Сайънс Релиджън и напусналите Църквата. Имаше ли внедрен в Сайънс Релиджън? Кой контролираше дейността на Църквата? Калимани не знаеше нищо за това. Лопес каза, че е спешно и ако има нужда, да телефонира на Сантовито. Щом се върне в Милано, Сайънс Релиджън ще му бъде първата цел в списъка. Трябваше да се действа бързо. Бързо да се провери дали мъжът от улица „Падуа“ е бил член на Сайънс Релиджън в миналото. Това беше единствената възможност да се възстанови самоличността му. Лопес говореше бързо, Калимани се съгласи. Поиска от Лопес номера на факса в хотела. На Лопес му трябваха минути, за да му го даде. Серо се обади директно на човека, осигурил

стаята на Лопес в Монмартър. Имаше и снимка от лабораторията, която Лопес беше поискал за другия ден. Каза на Калимани да се погрижи, да се чуе с онези от лабораторията. Искаше снимка с отворени очи на лицето на трупа от улица „Падуа“. Калимани замълча, после попита:

— На клошаря от улица „Падуа“ ли?

Лопес отговори, че не става дума за клошар. Калимани се усмихна. Пристигна номера на факса на хотела. Лопес му каза, че ще се върне на другия ден, възможно най-рано.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Не аз съм този, който трябва да ходи при боговете. Те са онези, които трябва да дойдат при мен.

Плотин, „Деветици“

Милано
27 октомври 1962
16:35

Вече беше на площадката пред сградата на „Кориере“ на улица „Солферино“ и фасадата на една бивша фашистка болница. Тук някъде беше пресъхнал каналът Навильо. В леглото на канала — задръстен от лилавееща растителност — спяха клошарите. Монторси си припомни, че нямаше и месец, откакто там бяха намерили един умрял клошар. Изглежда, ставаше дума за някаква банда гадни типове, които си нямаха друга работа. Бяха го пребили. Целият беше в синини и подкожни кръвоизливи. Тогава беше топло. Монторси се бе върнал у дома отвратен. Мъртвият клошар още миришеше на пот — облак от човешка миризма, дива отколешна наследственост, разнесена във въздуха от парцаливите вълнени дрехи, навличани даже през август. Сух хляб беше изпаднал от едно целофаново пликче, което е стискал, докато са го биели.

Обикновено тук не ставаха насилия. Сградата на вестника — жълтеникава, но чиста, излъчваща собствена светлина, която оцеляваше и се носеше дори нощем — поддържаше в това място един странен и авторитетен магнетизъм. Бедните не бяха допускани там. Работници се бяха опитали да направят демонстрация. Монторси стоеше тогава зад една затворническа кола. Срещу полицейския строй летяха яйца, камъни. Крещяха „Фашисти!“. Нито едно яйце не беше се разбило в сградата на „Кориере“. В кулминацията на демонстрацията шефът беше наредил да се пусне сълзотворен газ, а демонстрантите се бяха прикрили в малките улички, перпендикулярни на „Солферино“.

Сградата на „Кориере“ — стените бяха недокоснати, чисти. Едно прикритие, граничещо с влиятелността, се удряше на вълни в другата страна на улицата, върху фасадите на благородническите къщи, обитавани от смълчани растения и от също толкова мълчаливи старци, които витаеха из преддверията заедно с неми помощници с ръкавици. И онзи, който тръгнеше по улицата, прекрачвайки портала на вестника, излизаше оттам бял като сладкиш, покрит със сметана — едновременно хрупкав и мек като крем. Толкова повече, че Монторси не един път си беше помислял, че някога това ще се промени, когато убият някой журналист тук, в привидно инертната и душна демокрация на Италия. Щом дори стотиците работници не бяха одраскали стените, може би щяха да започнат да драскат хората…

Никога не беше стъпвал в сградата на вестника.

Все журналистите идваха при него.

Преддверието беше широко, пълно с хора в сиви костюми. През него преминаваха служители в тъмно облекло, с шапки на главите. Отляво, зад широка преграда седяха две служителки, облечени със зелени костюмчета от плат, подобен на зеленото сукно на игралните маси в казината. В центъра — по стълба, широка поне десетина метра — слизаха забързани мъже, загледани в листове хартия, които четяха. Някои се изкачваха, но те бяха малко. Отдясно — редица остъклени дървени кабини, чийто врати се затръшваха една след друга и същите онези мъже, слезли по стълбите, влизаха и излизаха, за да телефонират. Подът от блед мрамор беше оцветен с малки стъкълца — сложен рисунък в свободен стил, който не можеше да бъде разгадан от партера. Създаваше впечатление като за хотел.

Служителката в приемната, онази по-отляво, беше мила и руса.

— Моля ви, доктор Фольезе. Итало — помоли Монторси.

— Редакция?

— Черната хроника, мисля. Миланската.

— За кого да предам?

— Инспектор Монторси.

— Да. Един момент.

Поработи с жаковете, видими през преградата, натискайки твърди бутони, които звучно отскачаха. Ръцете й се движеха сигурно със сложни движения, следвайки придобити автоматизми. Отговориха й и тя каза за кого става дума. После постави слушалката —

приспособление от бакелит, което Монторси не беше виждал никога преди.

— Доктор Фольезе ще слезе веднага. Ако искате да го почакате, заповядайте…

Посочи му да се настани на креслата с пясъчен цвят срещу кабините.

Не чака дори и пет минути. Беше потънал в един фотьойл от груб и много топъл плат, когато се появи човекът по риза — строен, с побелели слепоочия, тъмна кожа, наситено зелени очи, с израз на жива интелигентност, — който вече му подаваше ръка и се представяше:

— Итало Фольезе. Добър вечер, Инспектор Монторси…

Останаха известно време неловко един срещу друг, когато Монторси стана и надвиши с поне двайсет сантиметра другия. Служителката зад гърба им ги наблюдаваше, като не преставаше да пише. Говориха малко. Фольезе отново му благодари за услугата със снимката на момчетата. Местната черна хроника на Милано и Рим беше онази, която „дърпаше“ тиражите, и снимките бяха важни. Във връзка с онзи случай „Кориере“ беше единственият ежедневник, който ги публикува. От какво имаше нужда Монторси? Обясни му. Два материала от архива. Две дати, свързани с разследване на едно избиване на партизани. И ако е възможно, да открие един материал за поставянето на паметната плоча на „Джуриати“. Нямаше проблем. Само въпрос на време. Около половин час, ако имат късмет. Най-много един. Фольезе му направи път. Изкачиха се по централните стълби.

— Никога ли не сте били тук, инспекторе?

— В „Кориере“ ли? Никога.

Итало Фольезе се усмихваше. Дори и изкачвайки се по широките мраморни стъпала, Монторси не успяваше да разгадае заплетеният рисунък на необичайната мозайка на партера.

На третия етаж, пред врата от тъмно дърво, резбовано до последен милиметър, се спряха.

— Тук е — каза журналистът.

Отвори вратата и влезе. Монторси го последва.

Остана смаян. Това беше кръгла зала, стените й бяха високи колкото трите етажа, които бяха изкачили пеша. От стъкления таван (плочи, поддържани от конструкция от тъмен метал) струеше в огромното кръгло пространство небесносиня светлина като в

изложбена палата. Навсякъде по стените се извиваше спираловидно трибуна, подобна на входния коридор на футболния стадион „Сан Сиро“. Това беше балкон от дърво, един *континуум* — дълъг преход, прекосяван от десетки и десетки хора, които на групи и с бесен ритъм се задаваха от дървения балкон в посока към партера. По стените бяха монтирани други дървени структури — очевидно картотеки. Този голям коридор, който стръмно се спускаше надолу, се разширяваше на равни разстояния, на висящи площадки, широки ложи, които служеха за открити офиси. Виждаха се специалисти в процес на работа заедно с хора, очакващи със скръстени на гърдите ръце или опрени на хълбоците, докато други — наведени над осветени бюра — работеха по метални пластини или изваждаха поцинковани плочи и ги оценяваха, държейки ги за миг във въздуха като нагорещени бакърени листове. Монторси стоеше с отворена уста. Наблюдаваше потока светлина, струящ от остъкления купол, проследяваше полегатия наклон на коридора към партера — нещо като театър от дърво, метал и стъкло, препълнен с гласове, които се губеха в небесносиния въздух, в синкавата мъглявина на разстоянието между партера и върха на купола.

Погледна Фольезе как се усмихваше. Монторси се наведе надолу.

На земята, на три етажа разстояние видя звездовидна конструкция, препълнена със седнали и прави хора, на групи или поотделно. Това бяха журналистите. Конструкцията се определяше от наредбата на бюрата: нагъсто във външния кръг, където млади хора, наведени над телефони и пишещи машини оставаха далеч от най-светлата точка, съвпадаща с центъра. По-навътре кръгът от бюра се разреждаше, а после стесняваше до шест бюра, които гледаха право към центъра. Имаше седнали хора, всички с телефон в ръка и крака по масите върху онези шест бюра. А в центъра се виждаше от дъното на яма да изниква един асансьор с клетка, около който се въртеше цялата тази дейност. Това беше една съвършена арабеска, подобна на онези по персийските килими, всъщност сякаш ориенталски дим се издигаше от дъното на това пространство.

— Предизвиква световъртеж… Но какво е това?

Итало Фольезе потисна гримасата си и още по-широко се усмихна, заставайки до него.

— Там правим вестника — каза той. — Тук, до стените на коридора за надолу, са архивите. Техническите служби се надвесват над редакцията. Виждате ли фотолитографистите и словослагателите ей там, с онези страници, натопени в цинкова баня?

Монторси следеше показалеца на журналиста.

— Ако слезете, ще се приближите до редакцията, която е на партера. Това е часовник — практически компасът на вестника. Отвън са репортерите. Колкото по-навътре отивате, толкова повече се изкачвате в йерархията. Там са отговорните редактори на отделните страници, главните редактори, авторите на статии и рецензентите, заместник-директорите…

— А директорът?

— А, той си има кабинет. Долу е. Дотам се стига с онзи асансьор. Тук, долу е…

— Прилича на Камарата на депутатите. Наистина, прилича на Монтечиторио…

Слизаха полека, с кадифени стъпки по кардиналско червения мокет през пасажа, който обикаляше кръгово по стените и се спускаше като мостик към партера.

— Имате право, Монторси. Архитектът е един и същ. Една средновековна легенда — архитект Базиле. Първо проектира вътрешността на „Кориере“, а после го викат да обнови Монтечиторио. Разбирате ли от архитектура?

— Ами!… Само че наистина прилича на Залата на депутатите…

— От друга страна, за работа като нашата, интуицията на архитекта се оказва ефикасна и днес. Това място има нужда от отворено пространство, защото тук трябва да общуваш с всички и непрекъснато. Американците неслучайно са измислили откритите редакции. Без стени. Никакви отделни офиси.

— Абе, американците има да мечтаят за такава редакция…

— Е, ние сме си италианци. Имаме стил… — засмя се той.

Стигнаха до партера. Погледнати отдолу, куполът и спиралите на кръглите рампи около стените не изглеждаха така впечатляващи. Така, отблизо, и редакцията изглеждаше само като широка библиотечна зала с лъчеобразно подредени бюра към центъра. Носеше се приглушен шум — гласове, които препращаха към други гласове, въпроси, запратени из въздуха без отговор, отговори, пристигащи секунди след

въпроса, телефонни обаждания, тракане на пишещи машини. На Монторси наистина му заприлича на часовник с механизъм от хора и машини — привидно в безредие, но отговарящи на една ефикасна логика в края на краищата… Запалените зелени лампи запращаха по червеното дърво на бюрата интимна, топла светлина. Той следваше Фольезе към центъра. Чак до бюрото му насред залата. Седнаха. Монторси — от другата страна на масата, с гръб към редакцията.

— Да видим сега от какво точно имате нужда…

Итало Фольезе си водеше бележки. Двете дати, имената на партизаните. Помоли да го почака. Монторси видя, че се качва по първия пръстен на спираловидната рампа, спря до първия офис ложа, попита някакъв тип, облечен с металносива престилка, отбеляза си нещо и заслиза към него.

— Това е архиварският отдел. Не ме питайте как успяват, но намират всичко.

Монторси кимна мълчаливо в знак на съгласие, малко обезпокоен.

Фольезе каза, че има да върши някаква работа, да го извини, щял веднага да се върне. Отдалечи се и излезе от голямата зала на редакцията. Монторси остана зашеметен, с поглед към огромната зала на вестника. Навсякъде имаше бясно движение, шум.

Фольезе се върна след четвърт час. Извини се и попита:

— Над какво работите, инспекторе?

— Някои проверки по стари дела… Трябва да приключа някои случаи…

— Аха, за отдела от ЦРУ ли?

— Моля?

— Отделът от ЦРУ. При вас на „Фатебенефрателиˮ нямате ли американци?

— Да. Но вие откъде…

— Ами това е като с архиварите. Не ме питайте как успяваме, но знаем всичко… — И Фольезе се усмихна.

И Монторси се усмихна.

— Това е всичко, което аз знам. Идват в Италия да работят и започват от нас. Имат нужда от основния архив…

— Струва ми се, че започват от Милано, но само временно. Впоследствие май отиват във Верона. Седалището им е една

американска база извън града…

— Така ли?

— В Рим пък вероятно ще се настанят на улица „Мерулана“, към „Сан Джовани“. Близо до ватиканските семинарии…

— Фольезе, вие всичко знаете…

Сега бе приближил лицето си до неговото, и двете стоплени от малкия сноп на нагорещената лампа в стил „Чърчил“ върху бюрото, облегнати на плота с лакти, докато долу краката на журналистите напрегнато се движеха.

— Спокойно, Монторси. След малко няма вече да ви се пречкат между краката…

— Кой? Американците ли?

— Американците, точно американците… — Усмихваше се снизходително и това стопли Монторси.

— Добре, но… Откъде знаете?

— Бях направил дори едно малко разследване, но тук не ми го публикуваха… Представяте ли си, „Кориере“… Ами нали зад собствеността на вестника стоят американци…

— Да, те зад коя ли собственост не стоят, американците…

— В „Джорно“. Там не стоят.

— „Джорно“ е на ЕНИ, нали?

— Не е на ЕНИ. Точно на Матеи е. А където е Матеи, американци няма — и Фольезе му намигна.

Не. Щом някъде беше Матеи, американците там ги нямаше. Това си го беше измислил вестникът, за да си направи реклама в подкрепа на анти американската си политика. Нечувано. В Италия, през 1962 година, няма и петнайсет години след поражението, при положение че държавата е в пълен икономически бум, този тук му развиваше анти американска политика…

— Фольезе, как завърши тогава разследването?

— В „Джорно“. Дадох я на един колега от „Джорно“…

— И ще я публикуват ли?

— След една или може би две седмици… Освен ако… — Той се усмихна.

— Ще отидете ли да работите там, Фольезе?

— Може би. Писна ми да бъда писар тук… По-добре в отделен офис. Майната му на американския стил… — засмя се той.

Беше му наистина симпатичен.

— Следователно структурата на ЦРУ тук при нас е само временно? — попита Монторси.

— Вижте, Монторси. Колкото по-малко ви кажа, толкова по-добре за вас. Дори не можете да си представите какво се крие отдолу…

Журналистът беше пребледнял. Под конуса от светлина на лампата изглеждаше, че очите му — много живи, бляскави и подвижни — почти сълзят.

— Вярвам на думата ви, Фольезе. Освен това, знаете ли, и на мен американците… Но един полицай не бива да има предразсъдъци като вас, журналистите, нали?

Те се засмяха. Репликата беше допаднала на Фольезе.

— А, е то го Лучо с резултатите от проучването…

Лучо беше архиварят. Остави един плик. За десет минути беше намерил всичко. Фольезе попита Монторси иска ли да остане сам да разгледа старите броеве на „Кориере“. Той наистина му беше симпатичен. Пък и нямаше нещо, което да не може да разбере, този Фольезе. Намереното на „Джуриати“ не бе станало достояние на пресата. Нямаше пресконференция и най-малко три или четири дни мълчание бяха гарантирани. Такава беше процедурата на управлението за особени случаи в Следствения. По-добре се работеше…

Ето първият вестник. *От 15 януари 1945 година.* Все още прозрачната хартия оставяше едва доловим, леко омазнен прах.

— Това е от консервиращия материал — каза Фольезе. — Не се безпокойте. Досаден е, но е безвреден.

Монторси започна да прелиства. *Същото* усещане, което изпита в архива. Порази го точният образ на мумията, сякаш още я виждаше вътрешно. Тръпка на отвращение.

— Мога ли да бъда недискретен? — запита Фольезе.

— Моля…

— Какво точно търсите?

— Новини. Новини за едно избиване на партизани.

— Ще ми позволите ли една доза професионално изкривяване, Монторси? — Усмихваше се с открито и честно лице.

— Е, ако позволите И на мен малко професионално изкривяване…

— Въпросът е следният. Какво общо има избиването на… Преди колко години?

— Седемнайсет.

— Седемнайсет години! Какво общо има то с един днешен случай? Това политически въпрос ли е? За неофашисти ли става дума?

Гледаше го право в очите, пронизваше очите му — широко отворени, сякаш лицето му се отваряше и вртеше, едната половина надясно, а другата наляво, и сякаш се подаваше здраво, топло и бяло пространство, някакво междумозъчно вещество — реално съществуващо и приятно.

— Фольезе, искрено казано, не знам.

— Да не е свързано с нещо, което знаем ние, журналистите?

Другият се вклиняваше в онова бяло, сгъстено, неутрално, шумно пространство. Правеше го с твърдоглаво любопитство, нещо, което Монторси чувстваше като близнак на материята на *своята* интуиция — едно механично, мощно отклонение, което повлича по различни начини човека към истината — далечна, почувствана достижима. Затова не му беше неприятна настойчивостта на Фольезе. Дори напротив. Забавляваше го.

— Не. Не мисля, че го знаете.

— Още не го знаем или въобще никога няма да го узнаем?

— След няколко дни. Имайте търпение.

— Предлагам ви размяна.

Тази наглост също допадаше на Монторси.

— Да чуем.

— Вие ще ми кажете за какво става дума, а аз ще ви направя проучването.

Монторси изкриви уста, но беше усмивка. Мислеше. Той нямаше кой знае къде да маневрира. Мислеше за Арле. Мислеше за невъзможността да разпитва наоколо. За Болдрини, който изкъсо го следеше. Може би сега беше моментът да упражни натиск върху Болдрини и върху онзи, който му беше отнел случая. Да насъска един журналист, който можеше да задава въпросите, които той не можеше да зададе.

— Оставете ме да помисля, Фольезе. Може би е възможно да се направи. Нека да поровя малко.

И продължи да прелиства. Докато не откри новината.

Но беше само кратка бележка. Избитите партизани. Имената им, рожденитe им дати. Никаква подбуда. Никакви снимки. *Чиста хроника* — отминала, анонимна в купчината имена, изброени със студенината на последното споменаване. Нищо.

Затвори шумно отвореното копие. Другото копие. Зелените очи на журналиста въпросително искряха, разцепвайки светлината с по-силна светлина под формата на въпрос.

— Още една секунда, Фольезе. Нека да проверя и тук.

Започна от края, на обратно. Страниците на новото копие бяха по-твърди, припукваха изпод пръстите на Монторси. *От 3 февруари 1945 година.* Няколко дни след първото убийство — втора екзекуция. Откри и втората бележка. Оскъдна. Студено хроникиране на смърт, инертно като консервиращия прах върху хартията. Мънички букви, сблъскани една в друга, съставляващи имена и дати. Нищо друго. Нито намек за някаква причина, мотив, който е накарал два взвода да избиват момчета. Някакво отмъщение ли е било? Донос ли е било? Може би данните не са били достатъчни? Може би проучванията са пропуснали нещо? *Зад такива неща винаги стои нещо.* Какво обаче?

Имаше друго копие. *От 12 февруари 1949 година.* Може би служителят от архива беше открил нещо, отнасящо се до момента на поставянето на плочата. Монторси беше вече обезкуражен, четеше се по лицето му. Има моменти, в които едно лице се чете като книга без думи: почти отпадъчна хартия, прогорена в средата, може би изложена на прогорена от някакъв сух климат или обгорена от пламъците. Никакви думи, достатъчна е тъканта, за да изрази нещо. Сега Монторси беше прежълтял, журналистът бе изследвал старателно и най-малкото напредване на онази бледност от отчаяние, която понякога може би бе обземала и него или щеше да го обземе в бъдеще.

— Не върви, а? Напразно търсене?

— Ако не намеря нищо, няма какво да ви казвам, Фольезе.

— Говорете ми на ти.

— Вие също.

12 февруари 1949 година. Букви, щамповани с дефекти от мастилото. Портретът на една нация, която се опитваше да надмогне себе си след поражението, след катастрофата. Вътрешна информация, колонки от цифри, изразяващи една разпадаща се икономика. Реклама на фирма за сладки, спрени от производство: смехотворни цени!

Докато най-после видя снимката, заглавието и малкото каре, което служеше за писмено легло на рубриката за местна информация.

В средата се виждаше плочата — помътнелите й преливащи цветове, облени от бледо слънце върху мрамора на служебната снимка. Хора с палта и шапки с широка периферия гледаха обектива с мрачен поглед. Трима отляво, четирима отдясно. Две лица — бледи, но различими — се подаваха зад гърба им.

Прочете:

МЪЧЕНИЦИТЕ ОТ „ДЖУРИАТИ“

Тази плоча се постави за вечен спомен
от саможертвата на партизаните от Милано

Милано — Вчера в 10:30 часа кметът на Милано Антонио Грепи откри плоча, поставена в памет на избитите от фашистите на спортното игрище „Джуриати“ през 1945 година четиринайсет млади партизани. На гражданската церемония присъстваха кметът Грепи, заместник-секретарят на Италианската комунистическа партия Луиджи Лонго, сенаторът комунист Джанкарло Пайета, секретарят на Националната асоциация на партизаните Марио Аноне и президентът на АДЖИП Енрико Матеи, които по време на нацистката окупация се бориха на страната на Съпротивата, която върна свободата на италианския народ.

Енрико Матеи

— Я…

— Какво има, Монторси?

— Ами, работата е, че говорим за дявола…

— ЦРУ ли?

— Не, не… Матеи… Не говорехме ли за Енрико Матеи?

Фольезе беше видимо заинтересуван. Стана, обиколи бюрото, наведе се над раменете на Монторси.

— Този… Този е Матеи…

— Този отляво ли? — попита Монторси.

— Да… Той е…

— А Другите? Разпознаваш ли ги?

— Чакай… До Матеи… А! Този не го познавам… После Пайета с лулата… Я да видим… Отдясно… Отдясно, близо до плочата, това е президентът на АНПИ Аноне. Преди една година го интервюирах — невероятен човек, с такъв хаплив хумор… Е, този е Лонго, със сигурност… А онзи с лентата през рамо трябва да е кметът… Двамата отзад… Хм, не мога да се сетя, не знам кои са.

Замълчаха, хартията сякаш припукваше в снопа светлина на лампата. Беше топло и сухо. Фольезе се надигна. После пак седна.

— Доволен ли си?

Монторси си чешеше темето.

— И аз се чудя…

— Помисли ли достатъчно за предложението ми? Аз ще ти направя проучването. В замяна ти ще ми дадеш изключителните права.

Той беше мислил достатъчно.

— Имаш ли време?

— Цял съм слух…

— Добре. Фольезе, слушай, обаче… Оттук не трябва да излезе нито дума…

Фольезе стисна устни.

— Разбрано?

— Разбрано.

Въздишка, благотворната неувереност на всички мигове.

— Работата е следната…

Обясни му всичко. Обясни му как кожата на ръката на малкия под плочата на „Джуриати“, подаваща се от торбата, го е впечатлила с вида си — сякаш бе пластмасова, посиняла, като ръката на кукла. Обясни му за опитите да открие връзка с кръга на любители на деца — ако действително в Милано съществуваше подобен кръг. Той, Фольезе, знаеше ли нещо? Не, нищо не знаел, но можеше да се информира. Каза му за нахлуването си в Историческия архив на Съпротивата. Говори му за липсващите картони: *Нито следа от партизаните избити на „Джуриати“*. Остана за малко смълчан, докато Фольезе продължаваше да го фиксира, преди да му разкаже за мумията, вдървения труп на анонимния партизанин, съхранен в стъкления

саркофаг в задната стая на Архива. Каза му и за детето, онова от снимката срещу реликвата. После за бръмбара. За откритието, че му бяха отнели случая, за да го дадат на Нравствения. Върна се назад: говори му за лабораторията, за мрачната атмосфера, надвиснала в коридора за дисекции, за доктор Арле и сътрудниците му, за които бе открил, че са били при Болдрини, докато той е разследвал на „Джуриати“. Доктор Арле и хората му от лабораторията, които приличаха членове на секта…

— На секта…

Фольезе си потриваше брадата объркан, с изкривена уста, държащ щипка кожа от врата си между палеца и показалеца, а пръстите на другата му ръка барабаняха по бюрото.

— Секта, ти казвам… Но може и да си е чиста фантазия от моя страна… Явно формалинът ме удря в главата… Или пък наличието на трупове…

— Не, причината е, че…

— Идва ли ти наум нещо?

— Не, всъщност… Да си журналист, разбираш ли… Не знам дали да работиш твоя занаят е същото… Случват се съвпадения… Започваш да вярваш, че в крайна сметка има връзка между нещата…

— Представящ ли си… Това е хлябът на хората, които трябва да започнат всичко отначало…

— Е, въпрос на интуиция…

— Виж, Фольезе, може и да е вярно, но… имам предвид по същество, а?… Ами, интуицията не ми се струва много по-различна от едно съвпадение… Но защо ми разправяш тази история със съвпаденията?

— Ами защото ми говориш за управлението, за лабораторията… Говориш ми за секта… А от информациите, които аз имам…

— За кое?

— За разследването. Разследването, за което ти говорех. Онова, което прехвърлих на „Джорно“. Разследването за американците, за ЦРУ в Италия…

— Е?

— Това също ще остане поверително, нали? Между, мен и теб…

— Хайде, Фольезе… Аз на практика се прецаках… Знаеш ли какво ще стане, ако разберат на „Фатебенефрателли“, че съм ти говорил

за нещо, което не е било дори съобщено на пресата?

— Така… Работата е там, че… Доколкото разбирам, американците пристигат в Италия с една секта…

— С една секта? Какво значи това? Но нали идват да се установят при нас… Освен това нали ми каза, че вече има програма за координиране с военните бази…

— Да, да… Но това са, да ги наречем… официалните канали…

— Да… Именно…

— Секта?

— Секта. Имам едно име.

— Името на сектата ли?

— На онзи, около когото се върти сектата.

Погледнаха се в мълчание.

— Кое е името?

Фольезе помълча още малко и после го каза.

— Измаил. Казва се Измаил.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Останаха там излегнати сред малки локвички бира и други отпадъци, с които беше покрит подът. Така минаха часове, часове на трепет и общо дишане; часове, в които К. имаше постоянното впечатление, че се изгубва или че е проникнал толкова надълбоко в една чужда страна, колкото никой друг преди него не се е осмелявал, в една непозната страна, където самият въздух не притежаваше нито един от елементите на родния му въздух, където на човек му се струваше, че се задушава, толкова чужд се чувстваше.

Франц Кафка,
„Замъкът“

Париж
23 март 2001
22:40

Измаил е велик. Измаил дърпаше конците, но в Париж един от тях се бе скъсал. Може би в Милано, на улица „Падуа“, се бе скъсал друг. Гуидо Лопес се загуби в безконечната тъмнина по кейовете на Сена. Париж вреше в среднощния си водовъртеж отвъд реката. Той беше в центъра.

Придружиха го до хотела му в Монмартър. Щеше да се върне на другия ден. Серо остана в централата, за да разпита препрограматора на Клемансо, който го бе измъкнал от Сайънс Релиджън. Момчето държеше негова снимка в стаята си, как беше възможно да не е усетил заплахата на Измаил? Серо поздрави Лопес със стискане на ръка — топла и братска. Между двамата се бе установило почти роднинско разбирателство. На другия ден щеше да му прати направо в хотела

разпечатките на файловете от компютъра на Клемансо и момчетата от Техническия отдел щяха да работят върху тях цяла нощ.

Слезе на хотела. С достойнство. Погледна как цивилната кола на централата се отдалечава. Влезе, подаде си документите, попита дали не е пристигнал факс за него — не беше пристигнал. Никак не му се затваряше в стаята. Във фоайето на хотела беше душно. Реши да излезе и да се поразходи. Студът хапеше. Булевардът гъмжеше от курви, гамени, от задници в кожени дрехи, от лапачи и продавачи на запалки. Две гъзарчета пушеха хашиш на ъгъла на една тясна пряка. Извади от джоба си фас и го запали. Въздухът беше ясен и червените светлини на „Мулен Руж“ дразнеха очите. Прекоси булеварда, стигна другия край на улицата, където се влизаше в порно заведенията срещу хотела му, на който хвърли разсеян поглед. Натежал като животно на крачка от смърт или от нехайство, хотелът се бе облегнал на едно гигантско четири етажно порно заведение с твърда отстъпка. Зад витрините видя неподвижните тела на съвършени латексови кукли, манекени, приличащи повече на мъртъвци, отколкото на секс кукли. Те имаха разкаяни и идиотски лица и бяха с повдигнати ръце и отвори, за да може оттам през тях да мине членът. Копия на не любов, погребални маски. Отдалече, с поглед, Лопес определи теглото им. Синтетичните им коси блестяха като на разпусната старица. Устите им бяха полуотворени, устните им застинали в гримаса, която имитираше обещание, екзотично, колкото престой в курортен клуб. *Мъртвите бяха живи, живите бяха мъртви.*

Тръгна към хълма на Монмартър. Видя двама невзрачни туристи, може би баща и син, смазани от умора, бащата прошарен и слаб, синът подпухнал, и двамата с изпъкнали очи, обезверени. Двама самотни мъже, които си правеха компания и в този момент ги нападаше фалшива руса метреса с огромна уста, която ги поздравяваше на италиански и ги канеше да влязат в едно заведение с червени фенери:

— Кураш, момшета! — казваше тя като гледаше обувките им и си вадеше извод от коя страна идват.

Следователно бяха италиански туристи и Лопес погледна държанието на мъжа около шестдесетте, който се гушеше в своя маслиненозелен шлифер и мяташе на курвата усмивка, белязана от яростна и отчуждена мъдрост — безнадежден знак за отминала меланхолия и плам. Младежът имаше вид на глупак, беше мургав и се

виждаше, че му се иска да спре и да заговори уличницата. Двойката италианци отмина без курвата да успее да говори с момчето. Лопес прекрачи прага и веднага се озова в нощния бар.

Пийна една бира, докато една лъскава и гъвкава, уморена трийсет годишна играеше с нежелание *лап денс*. Подът беше обсипан с касови бележки, мокра пепел от цигари и пръски от бира. Барманката имаше прекалено големи мембрани между пръстите и Лопес си помисли за някакво изчезващо същество амфибия, съществуващо там, в тъмното, което раздава бира и слуша как дърдорят всякакъв сорт нихилисти. Едно морско пристанище без море, един пъп на секса без секс, където на Лопес му се стори, че може да чука под масите и на диваните покрай сцената, да стои там цяла нощ, прегърнал някаква курва, да се изгуби, да заспи.

Докато едва поглъщаше досадно газираната бира, към него се приближи една проститутка. Беше симпатична, бледа, дребна, погледът й искреше в задимената и разсеяна светлина. Беше проститутка, която влечеше представата за далечна чистота, която нямаше нищо общо с нея — представата за място, може би планинското селце, в което бе родена.

Лопес се усмихна. И проститутката се усмихна. Казваше се Клодин. Нямаше желание да говори за себе си. А Лопес имаше ли желание да чука?

Можеш да й влезеш без презерватив и да престанеш да мислиш, че ще се загубиш, като усетиш с цялата си кожа съпротивата на нейните неовлажнени стени, и в същото време видиш набръчканото й лице, имитиращо едно чуждо, наложено удоволствие. Една дължима ласка за една загубена война. Можеш да блъскаш на тласъци, предчувствайки колко всичко това е напразно — не празно, а излишно — като изграждането на едно временно, изкуствено аз, една твоя фикция, която се материализира, започвайки от напрегнатите палци, които се оттласкват. Малкото й телце се вдървява при всеки напън, заприличва на хартия за подаръци, която шуми при нагъването, една неподатлива мекота, която ти създава затруднение да увиеш пакета за подарък. Малки запушени иглени уши, които правят невъзможно вкарването на дебелия разсукан конец, който е порядъчно наплюнчен, за да влезе, но не влиза. Буташ до края, докато потриеш за момент и болезнено върха в нейната шийка, което за миг позволява на болката да

промени лицето й с искреност, на каквато не е била способна преди. Тя шепне думи на близък, но непознат език. А ти блъскаш, блъскаш, та в този постъпателен акт и промяна на позата всичко да бъде забравено, за да може това прекъсване да заздрави рани, които са били зашити, и защото познаваш смътния мирис на застояло накрая, когато внезапно се завръщаш в света и светът се завръща в теб, в злобното настояще. Блъскай, блъскай, за да се изпразниш… Далеч от възбудата е тази тъпа механична болка, която обездвижва ствола на члена и оставя нея изтощена и суха, без цвят, посиняла, а струйка от слюнка, която би потекла от устните ти към нейните устни, не потича, тъй като на теб отдавна ти е забранено всякакво изобразяване на любовта.

Накрая Клодин, курвата, попита на своя италиански като на Крузо, коя е жената, за която си е мислел, докато я е чукал, а Лопес не отговори и си запали нов фас. И двамата продължиха да пушат мълчаливо в разхвърляното легло — което миришеше на прах, а може би и на пот и други секреции — в стаята над бара.

Когато излезе, го шибна вятърът. Уличницата с русите букли беше още там — брътвеща и крещяща тя канеше евентуални клиенти и насърчаваше минувачите на разни езици, отгатвайки националността им по моделите на обувките. Върна се в хотела. Никакъв факс от Калимани. Взе ключа, поздрави нощния портиер, изкачи стълбите. Стъпките му се приглушаваха от карминеночервен, вълнен, много дебел мокет. Отвори вратата на стаята и се хвърли в леглото.

Събуди се в 6:45. Разпечатките от файловете на хард диска на писито на Клемансо бяха вече пристигнали, когато слезе да закуси. Сънища не помнеше. Можеше само да каже, че по някакъв начин е бил в едно топло отсъствие на мисъл. Никакъв кошмар. Беше толкова уморен, като че не беше спал и един час. Пододоха му залепения плик. Един патрул го беше оставил за него преди седем. Седна далеч от една двойка, която закусваше и говореше полугласно в трапезарията. Мармаладът беше отвратителен. Техниците бяха работили цяла нощ. В началото имаше доклад за техническото състояние — никаква парола, никакви защити, праисторически вируси. Трябвало е да работят с втора памет, опитвайки се да възстановят онлайн преходите на сърфирането на Клемансо. Тъй като в пощенската кутия на електронната поща се пазеха банални имейли — *спаминг*, молби за влизане в интернет клубове, къси и безинтересни послания до роднини

— техниците бяха заподозрели, че стойностната кореспонденция на Клемансо е в имейл с достъп през уеб. Бяха се опитали да я проследят, разкодирайки *кеш паметта*. Бяха влезли в сървъра на провайдера на Клемансо, за да търсят следи от преходи на неговия IP. Бяха опитали с най-често използваните уеб имейли: iName, Hotmail, Yahoo. Никакъв резултат. Това беше отчаян опит. Клемансо можеше да е изтрил цялото съдържание на кутията на имейла. Щяха да имат нужда от заповед, за да търсят в „бекъп“-а на милиони абонати. Собствениците можеха да откажат да отворят сървъра, позовавайки се на протоколите за личната тайна.

Накрая бяха успели.

Бяха потърсили *извън* неговия компютър, тъй като *вътре* в компютъра му нямаше нищо. Бяха търсили по най-баналния начин, по който може да се търси — питайки. Бяха вкарвали най-различни *куиъри* в търсачките: „Клемансо“, „Жорж“, „Кисинджър“, „Сайънс Релиджън“. Както и „Измаил“, естествено. Резултатът дойде късно през нощта в отговор на запитването „И.“ + „Жорж“. Това беше риск, който нямаше цена. Търсачката беше отговорила. Имаше разпечатка на резултата. Една уебстраница задоволяваше критериите на търсенето. Тя беше разположена именно в един сървър на имейл: Wanadoo.fr. Явно страницата вече не съществуваше. Кой знае как беше открил текста паякът на търсачката, преодолявайки firewall защитата на сървъра. От отговора на търсачката се отгатваха първите редове на имейла, който Клемансо беше получил:

> Dear Georges, that’s ok for I. in Paris as we’ve been working for. You just have to provide to the last duties in Hamburg and then…[1]

Данните бяха достатъчни. Техниците от парижката полиция бяха влезли в сървърите на Wanadoo.fr. Сметката на пощата на Клемансо беше „lewis“. Паролата беше „jesus“. Клемансо беше тъпак. Било е възможно да се възстановят три имейла. Единият беше на Боб. Адресът съвпадаше — това беше онзи Боб от имейла, предаден на Сантовито от американците. Единственият отломък от Измаил, с който разполагаха досега. Не можеше да се извлече смисълът му.

От: bob@liebernet.de
Дата: 10 февруари 2001
До: lewis@wanadoo.fr
Относно: Хамбург

Жорж,

Всичко е окей в Париж, според програмата. След последните поръчения в Хамбург продължавай да действаш. Момчетата те чакат на 15. Срещата е в Банхоф, в заведението от имейла от миналата седмица. Нареждания за К. остават без промяна. Там ще бъде и Ребека и един друг човек от шведската група. Големият американски дъб ще бъде съборен, вече е сигурно.

Обади ми се, като се върнеш.

Запомни, че работим заедно за славата на Измаил. Дано и ти се прославиш в Измаил.

Твой,

Боб

От: lewis@wanadoo.fr
Дата: 11 февруари 2001
До: bob@Iiebernet.de
Относно: Re: Хамбург

Боб, билетите пристигнаха, така че всичко е окей. Слава на И.

Жорж

От: lewis@wanadoo.fr
Дата: 16 февруари 2001
До: bob@liebernet.de
Относно: Всичко е наред

Боб, тази нощ не ти писах, защото бях съсипан. Благодари на всички от групата за доверието. Нямаше никакъв проблем. Документите са перфектни. Ако волята на И. бъде изпълнена, ще трябва да се видим още на 25/3 в

Стокхолм. Ще те чакам там. Междувременно ти поздрави от мен прекрасните момчета от Хамбург, които работиха чудесно.

Слава на И.

Жорж

P. S. Ребека е идеална за главната роля. Наистина е много красива!!!

Картината се попълваше. Клемансо се беше облегнал на други от църквата на Измаил — хора от Хамбург и Стокхолм. Още не беше се появило име на италианец. Кисинджър трябваше да бъде убит в Париж. *Големият американски дъб* трябваше да падне и щеше да падне: „Сигурно е“. Но защо? Кой беше Измаил, та да заповядва атентат срещу Кисинджър? Защо точно Кисинджър? Един бивш силен на деня, дори не от най-големите — не някой президент, а съветникът му… Клемансо действително беше ходил в Хамбург. Лопес инстинктивно потърси двата самолетни билета в апартамента на „Распай“ — там бяха. А в Милано? Щеше ли Измаил да нападне Кисинджър и в Милано? А в Чернобио? Нямаше следи от връзка между Измаил и италианската група. Пък и каква група? Нямаха нито една улика като хората, от която да тръгнат. Разполагаше с една-единствена връзка — сините. Сините по разнебитеното тяло на Клемансо и сините по трупа от улица „Падуа“. *Вероятно ритуали.* В Съединените щати нападението срещу групата на Измаил по време на нещо като садо-мазо ритуал. Във Франция същият ритуал. В центъра на всичко — деца. Всичко това беше препълнено с имена, места, хора. Беше *прекалено* — прекалено много елементи, прекалено много данни, прекалено много престъпления, прекалено много перспективи, прекалено много градове, прекалено много мистерии, нанизани една за друга…

Прочете отново имейла. „Ребека е предпочетена за главната роля“. Каква роля? Лопес прошепна едно „мамка му“ и се качи в стаята си. Имаше достатъчно време да си изпуши една трева и го направи. Два часа след това беше на летището.

В самолета видя отвисоко ангелски слоеве от бляскави къдрави облаци и си каза, че трябва да мисли за нещо задълбочено, но не успя и

беше отново огорчен, когато се спусна — притиснат между две седалки — към летище „Линате“ в Милано.

---

[1] Скъпи Жорж, всичко е окей за И. в Париж, както се бяхме уговорили. Трябва само да се погрижиш за последните подробности в Хамбург и тогава… (англ.). — Б.ред. ↑

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Със сигурност не е било случайно, че точно в онзи период са възникнали и са се осъществили най-големите взаимодействия на секретно ниво между италиански и американски паралелни или престъпни тайни служби. Които все по-често са се свързвали с тайни служби на други източни страни, поддържайки само привидно състояние на противопоставяне.

Карло Палермо,
„Четвъртото ниво“

Милано
27 октомври 1962
17:40

Монторси почти не вярваше в това. Докато Фольезе редеше имена, дати, места, на Монторси му се стори, че е в самото сърце на някакво съвпадение — в самото съвпадение на един сложен механизъм на верижни прозрения.

Слухът беше дошъл от контакти на шведските тайни служби. Фольезе имаше бивша жена. Шведка. Беше се запознал с нейни приятели в Стокхолм и бяха останали в добри отношения. От време не време му пращаха сведения за проверка от италианските служби. В календара на един журналист винаги има нещо такова — казваше Фольезе. Контакти извън Италия, за да разбере какво става в самата Италия. И така, от шведските приятели беше пристигнала тази информация. Международното положение се влошаваше. Кубинската криза го потвърждаваше. Двубоят с руснаците се ожесточаваше също, най-вече в Европа. Също и в Италия, с италианската компартия, която имаше най-голям брой членове сред европейските комунистически партии и най-вече и преди всичко с най-могъщия човек в Италия — Енрико Матеи, който се люшкаше между интересите на САЩ и СССР.

Американците не само бяха разположили в Италия впечатляваща мрежа от агенти. Не само бяха оборудвали центрове. Не само бяха установили координация с военните бази. *Те бяха готови да създадат гражданска форма на вербуване*. Нещо подобно на религия според онова, което бе станало ясно при проверките и по време на други разговори с шведските приятели. Светска религия — с други думи секта. Тя би картотекирала италианските адепти, би опънала мрежа върху приятелите и познатите им. Тя би донасяла за всеки слух, за всеки трафик, за който би могло да се разбере. Една група, която да бъде изцяло натурализирана в Италия, далеч от ватиканските кръгове. Която да бъде субсидирана и обучена. Нещо, което в подходящ момент би могло да се превърне в лоби на високо ниво. В началото то би трябвало да дава на американците само информация. Практически, едно живо предмостие, действащо на територията на страната. Една структура извън всяко подозрение. В следващата фаза тази укрепнала свободна организация можеше спокойно да се превърне в група за натиск, да влияе върху политическите процеси, да поставя условия на високо ниво. Бяха пресметнали всичко. Стокхолмските му познати му бяха разкрили, че формите и ритуалите са вече установени, че американците са готови да си послужат с някой от безбройните проповедници, които имат при тях. Разполагали с огромни инвестиции, определени за тази операция. Били избрали вече и хората.

— Хората? — удиви се Монторси.

— По-точно, човека.

— Какъв човек?

— Онзи, около когото ще се върти групата.

— Жрецът…

— Ами, предполагам… За това не успях нищо да разбера… Само името…

— Името?

— Името.

— Измаил?

— Точно Измаил.

Американците. Матеи.

Американците. Измаил.

Детето под плочата на „Джуриати“. Матеи *пред* плочата на „Джуриати“.

— Ти какво мислиш за тази история на „Джуриати“? — попита Монторси.

Журналистът се облегна на другия си хълбок, кръстосвайки крака.

— Има два елемента. Аз бих тръгнал от тях.

— Кои елементи имаш предвид?

— Ами… Първият, очевидно, е плочата. Ако някой убие дете — искам да кажа, ако е маниак — първото нещо, което ще направи, е да скрие трупа, нали? Щом криеш трупа, скриваш престъплението. Освен ако детето не е било отвлечено, или, де да знам, ако са обявили изчезването му. Но и тук трябва да има шумно обвинение. А пък не мисля, че…

— Не, аз проверих. Макар че и шефът на Нравствения — който знае повече от мен — казва, че има кръг от *любители* на деца и е възможно това да е висш кръг от недосегаеми.

— Освен това, тези неща винаги ги е имало… Работата е там, че да го оставиш близо до паметна плоча, означава преди всичко да рискуваш — могат да те видят, това е обществено място, хубаво или лошо… Пък и ти знаеш, че скоро ще го открият… Колко часа са минали от смъртта до откриването?

— Малко. Малко.

— Точно така… — каза Фольезе замислено. — Аз го виждам като предупреждение. Не знам… някакъв знак… може би ритуал…

— И аз горе-долу така мислех. Тогава би трябвало да има връзка с плочата…

— Да, в смисъл че в противен случай… какво би означавал подобен знак? Как да проумее човек значението на такъв знак?

Монторси сбърчи чело.

— Той обаче означава нещо за някой, който всъщност знае каква е връзката между детето и плочата, нали?

— Ама знаеш, че рано или късно полицията ще го намери… Или предупреждаваш някой вътре в полицията, или се надяваш да се разчуе… да обиколи вестниците, не е ли така?

Монторси отново бе обзет от униние.

— Трябва да работим с онова, което имаме… Информацията за партизаните и плочата… Практически нищо… Картоните на

партизаните ги няма… Тук ти можеш да бъдеш много полезен, Фольезе. Наистина… Ти можеш да влизаш къде ли не, докато аз…

— Значи, вторият факт, който ми се струва важен, е този: отнели са ти делото… На мен ми се струва, че са ти го отнели, защото ти не си го завел…

— Зависи. Тук не става дума за рядка процедура. Не за пръв път ми отнемат случай…

— Да, но след като са ти го взели, означава, че някой все пак е разбрал предупреждението или значението на онзи знак…

— При мен, в управлението ли?

— Щом предпоставката е правилна и са ти взели случая… така да се каже… за да го провалят… ами, това значи, че някой над теб в полицията е разбрал, че някои неща не е трябвало да се пипат…

Гледаха в празното, мисълта им придобиваше израз през очите, когато всичко може да се покаже, но нищо не излиза наяве — нито план, нито проект — нищо.

Монторси заговори:

— Разполагаме с малко. Имената на партизаните. Датите. И най-много една снимка от откриването на плочата…

Фольезе се усмихна.

— Снимката с Матеи и другите.

И Монторси се усмихна.

— Аз обаче дори не знаех, че Матеи е бил партизанин…

— Да. Това е ръководството на Доброволните бригади на свободата.

— Тоест?

— Белите партизани, католическите. От една страна комунистите. От друга, онези от Партията на действието, миряните, републиканците. Католиците затваряха триъгълника. Матеи беше в елита на най-висшата йерархия на белите партизани. И все пак е странно. Присъствието на Пайетта и Лонго, които са комунисти, а също и на президента на АНПИ, която е организация на червени партизани, заедно с Енрико Матеи. Ако искаш да почна оттук моето разследване.

— Аз през това време ще отида да чуя Арле в Нравствения…

— Кога?

— Утре.

— Тогава и аз ще опитам утре да изровя някои подробности за избиването…

— Да, да опитаме така… Да пробваме почвата…

— Може и да не ни доведе доникъде…

— Поне ще сме опитали… Със сигурност няма да навреди…

— Дори и да не намерим нищо, нали първо на мен ще дадеш новината за детето? — попита разпалено Фольезе.

— Тоест?

— Тоест, ако разбереш, че организират пресконференция, ще ме предупредиш, нали?

— Така ще си изгориш всички… Ти си същински ястреб, Фольезе.

Гледаше го право в очите, но добронамерено, въпреки че журналистът беше доста години по-възрастен от него. Не беше ястреб. Такива бяха механизмите. Гимнастиката на безразличието, която наричат журналистика.

— Ще ти кажа, Монторси… Аз искам да напусна оттук… Искам да отида в „Джорно“ и всичко онова, което може да ме измъкне от тази гробница, е добре дошло…

— В „Джорно“?

— В „Джорно“.

— При Матеи.

— При Матеи.

Внезапно нещо се промени в застоялия въздух на огромната кръгла зала. Беше някаква вибрация, нарастващо разтърсване. Сякаш и кръглите рампи, и ложите с офисите се разтърсиха. Постепенно се надигаше тътен, който разцепваше въздуха. Изведнъж гласовете стихнаха. Всички лица — и те потресени — се извърнаха изненадани към центъра. На арената огромна тълпа като за Деня на мъртвите изпълваше кръглите рампи — колосален паметник на едно не — събитие, сфера с двойно стълбище към галерия без изход, преливаща от мълчание. Последва глух шум, шум без звук, шум, който сякаш беше мястото на зараждане на всички звуци. Въздухът се сви, после се разшири в топъл полъх. Лицата бяха заличени. Като че ли нещо неясно и радиационно бе избухнало в огромната зала, сякаш я разчупваше на две полусфери. Като разместване на времето, като опасна радиация, връхлетяла всичко и всички. После в центъра бавно се появи клетката

асансьор, вътре стоеше вертикално един неподвижен силует и бавно се изкачваше от дълбината, идвайки към светлината в средата на залата. Беше директорът. Облечен в тъмно, с восъчно лице, с трескави очи, втренчени в една точка по посока на Монторси и Фольезе, но зад тях — поглед, залутан някъде далече, отвъд кръглите стени. Асансьорът спря. Вратата се отвори. Люлеейки се като умиращ, директорът направи няколко крачки в безжизнената тишина, сред десетките неми бели тела, населяващи неподвижно залата. Настана второ разместване на въздуха — по-слабо и доловимо около фигурата на директора. Заговори тихо, устата му трепереше, докато от устните му — като гладко и тежко яйце — излизаше твърда новината, която отекна от центъра към стените, заглъхвайки и смекчавайки се, за да набере сила отново, с позабавени срички — първо „рял“, после на разни повтарящи се степени на преиначаване в „мрял“, „мр“, почти до затихване.

Той каза:

— Умрял е. Умрял е. Убили са Енрико Матеи.

Няколко минути по-късно Монторси и Фольезе държаха в ръцете си новината на телеграфната агенция.

> Извънредно съобщение на АНСА. 27 октомври 1962, 19:10
>
> ПАДНАЛ Е САМОЛЕТЪТ НА МАТЕИ.
>
> Милано — След последната радиовръзка с контролната кула на летище „Линате“ от 18:57’10" реактивният самолет I-SNAP, на който пътуваше инж. Енрико Матеи, президент на компанията ЕНИ, не потвърди сигналите за приземяване. От проверките, които се извършват и в момента, се вижда, че самолетът е паднал в местността Албаредо, община Баскапе, провинция Павия. Няма оцелели. Заедно с депутата Матеи в самолета са се намирали пилотът Ирнерио Бертуци и американският журналист Уилям Френсис Макхейл.

Прочетоха го. Вече беше безкрайно късно.

НЮ ЙОРК ТАЙМС

5 НОЕМВРИ 1962

ЗАГИВА СИВ КАРДИНАЛ

Вашингтон. Има случаи, при които смъртта само на един човек, който не е особено известен, може въпреки това да придобие световно значение. Такъв ще е вероятно случаят с Енрико Матеи, загинал преди няколко дни при самолетна катастрофа.

Въпреки че беше познат само като лидер на монополния комплекс на горивата на своята страна, Матеи беше може би най-важният човек в Италия. Въпреки това той предпочиташе да стои зад кулисите в ролята на *сив кардинал*.

Влиянието му в италианската политика се простираше от Изтока до Запада, балансирайки по време на Студената война. Непряко той влияеше и върху дипломатическите отношения между една голяма сила от НАТО и комунистическия блок и неутралните афроазиатски страни. Матеи беше човек с голям чар, интелект и смелост. (…) Той не беше нито комунист, нито другар на комунистите от улицата, въпреки че през последните години беше придобил силни антинатовски и антиамерикански настроения.

След като му бе поверено управлението на италианските петролни интереси, той изведнъж се натъкна на огромното съперничество между европейските и американски конкуренти. Беше възприел теорията, че националната политика на западните държави тайно се ръководи от техните петролни компании.

(…) Слаб, с ястребови черти и приятен вид, той приличаше на кондотиер от епохата на Ренесанса, но се държеше като някой барон мошеник от XIX век.

ЕНРИКО МАТЕИ

Нека останат по местата си небето, земята, морето, а вечните звезди да продължат своя ход; нека дълбок мир владее народите; всичкото желязо да бъде използвано за полски труд, а мечовете да останат скрити. Нека изчезнат отровите и нито една злокобна трева да не се пълни с вреден сок. Нека не управляват повече жестоки и диви тирани. Ако земята трябва да роди още някое зло, нека побърза, и ако подготвя някое чудовище, нека ми бъде изпратено.

Сенека, „Лудостта на Херкулес“

Небето над местността Баскапе (Павия)
27 октомври 1962
18:55

Господарят на Италия гледаше Луната. В онзи миг той беше най-близкият до Луната италианец, на две хиляди метра височина над отвратителния Милано с блатата и всичко останало наоколо, и обвитата в изпарения долина на река По. Луната беше бледа като Италия, облаците бяха големи като континенти от катран под самолета, който започваше спускането си към премълчаващия Милано. Големи маси въздух, оборкани като велики идеи, плуваха под корема на джета на Енрико Матеи, въздушни форми, промушени от това летящо бяло копие, оставящо зад себе си грохота и миналото, готово да се забие в ребрата на нечистия Милано. А безизразната луна избледняваше от километър на километър, гледана както от края на махало се гледа към центъра. Една сферична машина, движена от тъмни сили, от механични конструкции, които предизвикваха приливите, определяха менструалния цикъл, разтърсваха вълнообразно планетата.

Меридиани, подхвърляни от съзнанието като измерители на мрачни вълнения, те винаги го бяха привличали. Той проектираше в тях онова, което беше възможно да се проектира по тревожната земя. Той трябваше да бди за империите тук. За силите. За промяната в равнищата. Той трябваше да прекосява цялата земна повърхност, душейки. От хлътнатините трябваше да разбере дали петролът е скрит във врящи дълбини, във водовъртежи извън полезрението, в подземни недра. Трябваше да разбере, да изтръгне, да се бие. Природата му даваше всичко — и пречки, и освобождаване. Трябваше да опита тревата, да наблюдава белите нишки по всяко стъбло в сенчестата зона, където хълмът потъва в долината. Понякога земята беше тлъста, друг път песъчлива и извън подозрение. Той я опитваше. С джета си браздеше най-вече надеждите на един народ. Несъществуващият италиански народ чакаше да му даде лична задача да сондира като отчаяно куче, с наведена умилкваща се муцуна в минералните дълбини на континентите, къде е петролът. И той — Енрико Матеи — го откриваше. Ако не успееше да го намери, си го измисляше. Пробиваше с машини, отначало блестящи като черни корали под слънцето на тропиците, далеч от народа му. Беше правил договори в Африка, Азия, Австралия. Той беше се изправял лице в лице с могъщите, без да им се присмива, нито пък да се бои от тях — най-враждебното поведение, онова, което могъщите не понасят.

Усмихваше се, присвиваше лице в честно изражение, което му идваше от древното, обедняло и победно устройство на неговата земя.

Отлепи гръб от седалката. Беше изпотен. Потта му се стичаше към потайния Милано. Малко оставаше.

Ако го попиташе човек кой е Кенеди, той отговаряше: „Една марионетка, командвана от деца“. Ако го попиташе човек кой е Хрушчов, той отговаряше: „Един, който се тъпче с лук, когото Маркс не е предвидил“. Ако го попиташе човек кой е Кастро, той отговаряше: „Селянин като мен, като изключим пурата“.

Какво мислеше за комунизма? Че служи за това, хората да не мислят. Какво мислеше за Европа? Че това сега за нея са решителни часове, че в момента Европа не съществува. Какво мислеше за Куба? Че е пешка, готова да извади от строя царицата.

Ако го попиташе човек кой е Дьо Гол, той отговаряше: „Приятел“.

Какво мислеше за Америка? Америка е само идея. Американците не съществуват. Беше го казвал и повтарял безброй пъти на едно събиране, удряйки с юмрук — беше топло, тишината беше лепкава. В една тоалетна, преди да говори, си бе помирисал дразнещата пот от мишниците през ризата. Беше го казвал:

— Знам аз какви ги върши Америка. Америка не съществува. Правилно сте разбрали. Господа журналисти, напишете го, направо го напишете. Според Енрико Матеи Америка не съществува. Не съ-ще-ству-ва. Америка е експеримент. Експериментът на Америка е да замести човека. С какво? С американеца. Американеца не е човек, той е американец. Той е нещо повече и нещо по-малко от човек. Той е верен и в това е малко повече от човек. Той е верен, защото не е наясно с нищо. Кажете им го, кажете им го на господарите на вашите заглавия, господа журналисти, на господарите, които са американци. Американецът обаче е нещо по-малко от човека, защото той *е прекалено* верен. Бидейки в неведение, той ни то прави нещо, нито страда. Аз знам, чудесно знам до какво ще доведе този континентален експеримент с Америка. Той ще доведе до заместване на човека с американеца. Е, добре, това, господа, се нарича геноцид. Може да е безшумен, може да е дори мозъчен. Признавам го. Но е един позорен проект, на който господин Енрико Матеи, тоест Италия, ще се противопоставя сега и винаги.

Беше се огледал наоколо — всички бяха като гръмнати и мълчаха. Тишината е втечнен газ без мирис, чиято същност е начинът, по който е излязъл — като експлозия. Това беше неговият отговор на Америка. Неговият отговор на миналото.

— Вижте, аз се научих добре да познавам властта. Всички познават Кваме Нкрума — баща и господар на Гана. Никой не знае обаче името на президента на „Нипон Стийл“, която произвежда повече стомана, отколкото Италия и Франция, взети заедно. Тази история е съмнителна. Тук аз не искам да взимам позиция, а да направя констатация. Стойността на хумора не ми е близка. Така че съумейте да разберете по гримасата, която преминава по лицето ми. Да слушате един господин като мен, който говори тук, на тази среща, може неволно да ви бъде забавно, при условие че е също и притеснително. Искам да ви разкажа една история, една история, която чух като дете. Аз съм се родил беден, това добре го знаете.

Американците, присъстващи на срещата, хора от Седемте сестри на петрола, запелтечиха.

— Историята е такава. Един рицар полага клетва. Неговите сто приятели са му изменили, изоставили са го и сега животът му е лишен от смисъл. Той обаче дава клетва. Ще убие стоте приятели, които са го предали. Това му дава някакъв смисъл и той тръгва. Убива деветдесет и девет от стоте си приятели изменници. После попада в засада и умира. Но в неговия череп, изсушен от слънцето, ще се препъне един човек — добре ме чуйте — стотният приятел, който го е предал. Препъвайки се, и той умира. Вижте, добре си представете кой може да е бил рицарят и кой може да е бил стотният предател. Аз пред могъщите съм нещо много жалко, а заедно с мен жалко нещо е и Италия — искам да кажа Европа. Да, нещо жалко — тресчица, или ако щете череп. Но аз бих казал да внимаваме с този череп — който се препъне в него, умира.

— Аз съм сигурен в това, което казвам, защото нямам никакво желание да ви удивлявам, господа. Ако някой ме попита защо правя онова, което правя, бих отговорил с друга история. Аз не се обогатявам, скъпи господа журналисти. Въпреки историите, които вашите американски господари ви карат да пишете, знайте, че господин Енрико Матеи не си е сложил в джоба дори и една-единствена лира. Та, ето я историята. В едно село, десет местни мъдреци са насядали около маса в една кръчма. По-нататък седи един чужденец, човек, когото те никога не са виждали. Облечен е в мръсна риза, която някога е била бяла. Мъдреците обсъждат нещо. Темата е какво най-много обичат на света. Един казва: добър съпруг за дъщеря ми. Друг — луксозна къща. Трети — планина от злато и земя, много земя. Когато всеки от мъдреците казва своето желание, те се обръщат към чужденеца и го запитват какво най-много иска на света. А той отговаря, че би искал да бъде могъщ и обичан цар и враговете да се тълпят по границите на царството му и да го нападат и всяка съпротива да бъде напразна. А той би искал като цар да бъде събуден посред нощ ненадейно и принуден да бяга, като едва успява да грабне една бяла риза и да се метне на коня си. След това би искал да го пришпори, да се спаси като напусне царството си, станал чужденец в непозната земя, и конят — изтощен — да умре, а той да се скрие в една кръчма като тази, в която те спорят. Изумени, мъдреците го питат що за желание е

това и какво би спечелил той от подобно желание. Отговорът му е една риза.

Самолетът се носеше — един малък бял континент, изгубен в нощното небе. Бдителността е всичко. С времето тезите се провалят, нито една дума не приема корозията, с която се сблъсква универсалният поглед. Всичко изсъхва, губи соковете си. Дали пък на Луната няма петрол? Ако имаше, той би отишъл и там да го добива. Той е господарят на Италия. Такъв е, защото е единственият италианец, който съществува, италианецът, който пори небесата. Човекът няма да живее дълго тук, на земята. Той ще емигрира, но не на Луната. Американците са създали съвършения двойник на човека — един коректен човек, човек, който коригира природата, който лекува болестите си, който се оттегля във времето. Но времето не съществува. Пространството и времето са нишки, които завършват една в друга и се преплитат, те са вкаменелости, огромни магнитни полета, подготвени от съзнанието. Но дори и съзнанието не съществува. Съществува нещо отвъд съзнанието. Италия е това нещо отвъд съзнанието. Тя има нежен аромат, тя е спокойна и светла тъмнина, една светла сянка. То е както когато спиш, без да сънуваш. Знаем, че ни има, но ни няма, при всички обстоятелства. Италия е това нещо отвъд тялото и съзнанието, и войната, която той води, е изграждането на едно спасение. Спасяването на тази бледа и нежна светлина в едно царство на тела, които вярват, че са тела. Това безчувствено царство, с надвиснали над него сили и тъмни ангели, тронове и робства, е във всички случаи Америка. Едно стъклоподобно, изсъхнало, разбито царство, което вярва във времето и в пространството и не гласува на себе си ни най-малко доверие и затова не може да оцелее. То е обгоряло, лишено от сокове, пресъхнало, то ще бъде прах, защото вече е прах, и неговата власт ще приключи с едно гротескно и огромно рухване. Трябва да спасим човека, защото човекът е готов да стане американец, а Американеца е готов да се унищожи. Щом бъде унищожена Америка, ще бъде унищожен и светът. Затова Италия е идеята за спасението, която присъства тук и винаги — сега между човек и човек, после между човека и Америка.

Очите му блестяха. В зениците му се отразяваше сребристо сивото на луната, всеки отделен кратер, всяко сухо потвърждение, всеки въпрос и всяка жена, всяка сребристо сива женска усмивка.

На летището в Катания му бяха пратили фонограма.

Намерен труп на дете в Милано. Тази сутрин. Игрище „Джуриати“. Близо до паметника на Съпротивата.

Той бе оставил инструкции. Бе предвидил всичко. Информациите бяха точни. На другия ден щеше да извика началника на полицията. Знаеше, че Измаил щеше да започне да действа и в Италия. Очакваше го всеки ден. Знаеше, че Измаил е готов да заговорничи срещу него. Той беше готов да публикува папките с документите.

Пилотът повика летище „Линате“. Беше 18:57’10’’. Шефският джет имаше обозначение I-SNAP. Той беше двумоторен френски самолет „Моран-Солние“ MS 760-B, деветдесетият от серията „Paris II“, собственост на SNAM. Беше регистриран след изпитанията на 10 ноември 1961 със съкращение, в което I е Италия, SNA е от SNAM, а P е Президент. До този момент имаше 260 летателни часа и 300 приземявания. Бяха му направили последен основен преглед след първите 150 часа, на 17 юни 1962, и още един преглед на 29 септември след 229 летателни часа. Бюлетинът за времето на „Линате“ в 18:25 предвиждаше лек вятър, видимост до 1000 метра, дъжд 8/8, слоеста облачност на 150 метра, температура 10 градуса, атмосферно налягане 1015. Освен Енрико Матеи на борда бяха американският журналист от „Тайм“ и „Лайф“ Уилям Френсис Макхейл и пилотът Ирнерио Бертуци. Ирнерио Бертуци имаше практика като пилот в Кралските въздушни сили, във въздушните сили на Италианската Република и в частни въздушни линии. Имаше зад гърба си 11260 летателни часа, от които 600 — на самолети от модела на I-SNAP. Уилям Френсис Макхейл имаше три дъщери.

Луната се отразяваше в зениците на президента. Ако бяха го попитали кой е Енрико Матеи, той би отговорил: „Италия“.

Луната помръдна в зениците, когато зениците помръднаха. После изчезна. В зениците се отразиха пламъци и ги изпепелиха. Експлозията бе станала.

Сгромолясването бе много дълга поредица от кратки, много бавни действия. Той се усмихна като при нежно сбогуване. Навлизаше в нещо тъмно и светло и много нежно, за което си бе мислил, че е Италия. Черепът се отвори и за миг видя да разцъфват цветя и избликна аромат. Топлината се изчерпа, един порив на вятъра, а после

дойде мразът от разбунените облаци, през който премина, докато едната му ръка се отдалечаваше от него, дланта от ръката, а разпраният труп цвърчеше в пламъци. Половината му глава се понесе, засмукана от вихър, внезапно там се появи угризение — последното чувство, сякаш, стотният предател не е могъл да намери цял черепа, в който да се спъне. После — отново спокойствие, спокойната увереност, че все пак ще се спъне и ще умре, а другата половина на главата продължаваше да пада вертикално надолу. Видя мрачните полета на Павия, подгизнали от тежкия дъжд. Долови шумоленето на дърветата и си помисли „Италия, Италия, Италия, Италия“, докато се видя извън себе си и небето изведнъж започна да се усмихва като него — една искрена гримаса, която пронизваше времето, идваща от забравени ери.

ТРЕТА ЧАСТ
ИТАЛИЯ, ЕВРОПА

Изследването на американските събития в Европа разголва една икономическа вселена (нашата), която потъва, политически и мисловни схеми (нашите), които отстъпват пред външния натиск. Всички те са признаци на един исторически провал — нашият.

Жан-Жак Серван-Шрайбер, „Американското предизвикателство“

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Когато мислиш, ме плашиш.
Ще уплаша много хора, преди тази история да е свършила.

Мики Спилейн,
„Сам човек“

Милано
24 март 2001
10:20

От летище „Шарл дьо Гол“ Лопес беше телефонирал на Калимани. Калимани го очакваше на „Линате“. Лабораторията се бе погрижила бързо за необичайното искане — да направи снимка на един труп! С отворени очи, за да прилича на полицейска снимка, направена, когато човекът е бил жив. Калимани я носеше у себе си. Връщаха се от улица „Форланини“, Лопес гледаше късогледия поглед на мъртвеца, сивата линия между кожата и косата, сплетена от консервиращия мраз. Две задоволени и прозрачни, бездушни зеници, готови да се разложат.

Калимани го информира, че нямат нито един инфилтриран от силите на реда в Църквата на Сайънс Релиджън. Това си е работа на Тайните служби, не на полицията. Летяха по пустата улица, извита като гръбнак, намокрена от надиплена топяща се слана. Серо също бе казал, че Измаил е работа на Тайните служби. Лопес попита къде е тайното седалище на Сайънс Релиджън. Беше точно зад „Форланини“, на улица „Абетоне“. Щели да се местят на пристанище „Гарибалди“.

Завиха. Първо Сайънс Релиджън, преди да се върнат в управлението.

Зад комплекса бе лабиринтът на бедняшките жилища на „Калвайрате“ — порутени и килнати настрани стени, напукана на парчета боя, като огромни свъсени вежди по мръсните улици. Много дупки, разбит асфалт. Премръзнали старци, наредени пред тъмната

врата на социалната служба. На прага на един бар мъже, облечени в тъмно, бъбреха и думите им потъваха в избледнялата вълна на стари шалове. По околовръстното на булевард „Молизе“ припукваше въжена железница, обвита в кора от мраз. Лопес видя много мароканци, седнали зад замъглените стъкла, да гледат.

Калимани обърна точно на големия пуст булевард. Настилката беше заледена, гумите се пързаляха. Влезе в една тясна улица. Вдясно — мръсен общински пазар, вляво — склад на фирма „Транспорт“, в дъното на улицата — кланицата. Калимани спря колата и слязоха, надушвайки в ледения и влажен въздух железния мирис на съсирена животинска кръв. Нямаше движение. Далечно мучене на добитък на заколение се надигаше безжизнено от избелелите стени на кланицата — полирана керамика, напръскана с виолетов спрей на неравномерни точки без рисунък.

Вмъкнаха се през металния портал, който гледаше към двора и беше няколко стъпала над земята — седалището на Сайънс Релиджън.

Сякаш влизаш в друго време — една порция пространство, недостижимо за болката, обвито в тайна. Мъже и жени минаваха през широкото преддверие, стоплено от мека светлина, която падаше от лещовиден балкон. Русо момиче с лунички стоеше унесено, подпряно на скамейката. Четеше книга. Лопес гледаше по стените пропагандни плакати на Църквата: снимки, направени на анонимни места, които можеха да бъдат Копенхаген или Лос Анджелис, крайречни събори на весели хора, които се усмихваха някак насила. Гигантското изображение на мъж и жена, седнали от двете страни на малко бюро. Жената се усмихваше, докосвайки косите си, мъжът боравеше с малките лостове на някакъв механизъм, облегнат на плота на бюрото и също се усмихваше. Зад гърба на момичето до скамейката — огромен постер: множество хора, облечени с военни униформи, с вдигнати ръце. Отгатваха се главите и ръцете на зрителите, които аплодират под сцената, в калейдоскоп от цветни светлини. Отдясно, олющеното и четинесто лице на Основателя бе очертано и изрисувано със сиво-черния цвят на мастило от сепия, което скриваше бръчките.

Заговори Калимани. Представи се, представи Лопес, показа картата от Следствения. Попита за отговорника на Църквата. Момичето не трепна. Зад нея, от една тясна врата до постера с униформените офицери, се появи сух мъж, облегна се на касата на

вратата и остана да ги наблюдава, докато момичето се опитваше да открие отговорника по вътрешните телефони.

Скамейката опираше в извита витрина, където бяха изложени всичките творби на Луис — Основателя. Малки купчинки с дипляни върху скамейката не позволяваха някой да се облегне. Лопес заоглежда дипляните, задържайки почти разсеян поглед по повърхността, за да държи под око мъжа, подал се да ги види.

След няколко минути момичето каза, че отговорникът е там и ще слезе да ги приеме. Сухият мъж се върна в своята стая и затвори вратата.

Отговорникът беше висок и едър мъж с великодушна физиономия, покрита от грива тъмни коси, полегато и мрачно лице, с *прекалено* гъсти вежди. Ръкостискането му беше подчертано здраво, като с клещи. Посрещна ги равнодушно и ги поведе по една служебна стълба. Офисът му беше на първия етаж.

Заговори Калимани. Лопес си мълчеше, наблюдаваше реакциите по лицето на мъжа. Калимани каза за откриването на трупа на улица „Падуа“. Не изясни мотивите, заради които подозираше, че става дума за човек, излязъл от редовете на Сайънс Релиджън. Разпростря се върху описанието на състоянието на тялото според доклада от аутопсията. Мъжът зад бюрото не помръдваше. Примигваше в спокоен й пресметнат ритъм. Лопес продължаваше да стои мълчалив. Кръстоса поглед с мъжа два пъти. Тогава Калимани извади снимката на трупа, направена от лабораторията. Типът от Сайънс Релиджън стана внимателен, остави да минат няколко секунди, преди да изкриви уста в безразлична гримаса. Каза, че не го е виждал никога. Калимани поиска от него да провери по-внимателно. Мъжът разгледа повторно снимката и поклати глава. Калимани попита дали имат архив на напусналите. Отговорникът отговори, че, да, съществува база данни, но че по закона за неприкосновеността на личния живот той не може да я покаже, освен ако силите на реда не носят заповед. Калимани потвърди, че нямат такава.

Лопес — твърд и рязък, го прекъсна:

— Кой е Измаил?

Мъжът се обърна към Лопес. За миг погледът му проникна *издъно* в онзи на Лопес. Ритуалната пауза мълчание.

— Презимето на този Измаил?

Мълчаха няколко минути. После Лопес стана. Калимани стисна ръката на мъжа и излязоха.

Слязоха по служебните стълби към преддверието. Калимани попита:

— Какво мислиш?

Лопес не отговори. Като стигнаха до преддверието, близо до скамейката, Лопес прошепна на Калимани:

— Чакай ме тук.

Изкачи стълбите. Стените на стълбището бяха обелени, сини. Отвори широко вратата на коридора, където беше офисът на отговорника. Огледа се наляво и надясно: *никой*. Спря пред вратата на офиса на мъжа. Влезе, без да чука. Мъжът беше на телефона и набираше някакъв номер. Зяпна от учудване, имаше време да изрече само:

— Какво…

Лопес прекара отворена длан по плота на бюрото, събори на пода документи, снимки, телефона също. Мъжът се изправи стремително. Беше *много* по-висок от Лопес. Лопес блъсна към него бюрото и докато онзи се огъваше, го дръпна към себе си, озова се веднага зад плота — онзи беше още прегънат — и ритна мъжа право в капачката на коляното. Мъжът се свлече.

Лопес стоеше прав и не говореше. Мъжът си държеше коляното на пода и пъшкаше. Пъшкането отслабна. Лопес се наведе и го хвана за косата.

— Сега ми дай картона на онзи от улица „Падуа“, лайнар такъв! Никакви телефони и без номера. Ако ми извъртиш някой номер, внимавай всеки път, когато излизаш оттук, защото ще се върна да те пречукам, скапаняк такъв. Ще те убия, разбра ли? Аз лично ще дойда да те убия. Сега стани и ми дай шибания картон. Разбра ли?

Мъжът взе да се оплаква, но Лопес му дръпна косата рязко.

— Разбра ли, тъпако?

Мъжът кимна в знак на съгласие. Лопес го пусна. По изпотената длан на ръката си видя залепнал кичур коса.

Когато слезе в преддверието петнайсет минути по-късно, в него беше идентификационният картон на трупа от улица „Падуа“. Калимани го видя да излиза от седалището на Сайънс Релиджън. Не

каза дума, последва го, излязоха срещу кланицата, пред тях бяха бедняшките жилища на „Калвайрате“.

Казваше се Мишел Терцани, роден през 1954. Бивш член на „Нов орден“. Две задочни присъди в края на седемдесетте. Нищо сериозно, давал е само подслон на големи клечки от движението. Лежал е малко на топло. В средата на осемдесетте години — *голямото откритие*. Бе влязъл в Сайънс Релиджън. Никой не беше се оплакал от него заради финансовите злоупотреби, които е вършил, като е изпълнявал програми на Църквата. Нямаше информация — поне на картона на Сайънс Релиджън — за роднини, интересуващи се от него. Пътувания за сметка на Църквата: Копенхаген, Париж, Маями. Десет години след влизането му в структурите на Църквата, бе излязъл от нея, заплашвайки да я съди и да направи сензационни изявления за печата. Очевидно не беше изпълнил заплахите си. Но Сайънс Релиджън го държеше под око. Групите от напуснали като че ли бяха *много* агресивни спрямо Църквата майка. На картона имаше надпис: „Враждебен“. Очевидно членовете на Сайънс Релиджън контролираха дейността на хората, изправили се срещу Църквата. Полет Роулинг — жената от „Операция Фрийкаут“, онази, която се споменаваше в доклада на американските служби до Сантовито — беше именно *враждебна*. Да бди за евентуални щети, да връща изгубилите се овчици, да направи от тайните агенти свои апостоли — това бяха древните тактики, които всяка църква прилага, когато се сблъсква със света. Добрата древна следа на Бог върху светската земя.

Лопес провери дали в картона няма да се появи някакво позоваване на групата на Измаил. *Никакво позоваване.* После слезе до основните данни. Адрес: улица „Сан Галдино“ 15. Провери по картата на града, докато Калимани палеше колата. Зона „Мемориално гробище“, пряка на площад „Диоклециан“. Пуснаха сирената. Лопес поиска по радиото още една патрулна кола за подкрепление. С усилие сдържа еуфорията си — само един ден след намирането на трупа, щяха да влязат в апартамента на мъжа от улица „Падуа“.

Направиха широк кръг по параболата, която следваше оградата отстрани на Мемориалното гробище: стени от ивичест мрамор, върхове на надгробни камъни и на кипариси надвишаваха с малко контрафорсите. Студено беше — металният магнетичен студ, който обвива умрелите. Будките за цветя бяха пусти. Гробището трябваше да

бъде почти празно. Дългата гладка стена отдясно на фасадата следваше булеварда, който извиваше към площад „Диоклециан“. Минаваше един бавен и дълъг оранжев трамвай, който разделяше на туфи сухата трева, прорасла между релсите. Там небето се отваряше, наоколо нямаше къщи. Сирената разкъсваше тишината. Ниските еднакви виолетови облаци се пропукваха по краищата, накъсвани от сградите, които бързо се движеха покрай колата към улица „Ченизио“. Калимани блокира следващото кръстовище като мина на червено. Гумите изскърцаха, докато колата се завърташе около себе си, изминавайки широкия полукръг на площад „Диоклециан“. Навлезе в тясната, тъмна уличка, пълна с дървета, която се отваряше вдясно, накрая. Беше улица „Сан Галдино“. На номер 15 ги очакваше патрулна кола.

Апартаментът на Мишел Терцани беше на третия етаж. Трябваха им десетина минути да разбият вратата. Влязоха в задушливата поради прахоляка тъмнина, в отсъствие, на какъвто и да е въздух. В първата стая имаше прозорец, Калимани повдигна щората му и отвори широко крилата. Наситеният въздух нахлу вътре. Един съвсем приличен апартамент — много книги, две стаи, подредена баня. В спалнята, над облегалката Лопес дълго гледа дългата бяла лента, закачена с три пирончета на стената: малки букви с черно мастило образуваха надписа „ИЗМАИЛ Е ВЕЛИК“. Лентата беше идентична на онази, която бе видял окачена над леглото на Клемансо — французинът, който бе провалил атентата срещу Кисинджър. Усети лепкавия и бунтовен полъх на опорочена еуфория.

Беше улучил.

В дома на Терцани нямаше компютри. Нямаше да могат да открият имейли. Двамата полицаи от патрулната кола ровеха в гардероба, но не знаеха какво да търсят. Температурата падаше, от отворения прозорец влизаше масиран, суров студ. Лопес отвори чекмеджетата на кухненския шкаф. Започна да търси снимки, но не намери. В спалнята провери нощното шкафче. В банята отвори шкафа за обувки. В една малка вратичка до огледалото видя много психотропни медикаменти. После се върна в спалнята, повдигна чаршафите, дюшека, потърси под пружината. Под леглото имаше пакет списания във вързано найлоново пликче. Разкъса найлона. Бяха порносписания. Садо-мазо списания. Липсваха някои страници. В други пък цели снимки бяха изрязани. Лопес позна списанията — бяха

същите като онези, които заедно със Серо бе открил в дома на Клемансо. Същите изрезки, същите липсващи страници. Лопес се сети за ритуалите на Измаил. Извън Париж и в Детройт силите на реда бяха изненадали вярващите на Измаил по време на садо-мазо ритуали. В центъра им винаги имаше дете.

Лопес разсеяно разлистваше едно списание, безразлично отминавайки изрезките. От страниците изпаднаха на пода две листчета. Наведе се да ги вземе и остана със зяпнала уста. Това не бяха листчета за показване на страницата. Бяха два самолетни билета Милано — Хамбург и обратно, със заминаване на 15 февруари и връщане на 16. Потърси в джоба на сакото, извади двата билета, намерени в дома на Клемансо: Париж — Хамбург и обратно, 15 февруари. Местата съвпадаха. Дните съвпадаха. На 15 февруари вярващите в Измаил се бяха събирали в Хамбург. Кръстоса образите от съзнанието си на садо-мазо сцените, отпечатани върху патинираната хартия на списанията: жени със зачервени от камшични удари гърди, клещи, които стискаха тестикули, задници, белязани с хоризонтални синини, въжета, стягащи китките, огромни пениси, разширени ануси. Точно като двата трупа на вярващи в Измаил — онзи в Париж и онзи в Милано. Сигурно беше. В Хамбург Измаил бе извършил един от своите ритуали.

Направи знак на Калимани — тръгваха си. Даде инструкции на полицаите от подкреплението да запечатат апартамента на Терцани. Американците имаха право. Измаил щеше да удари там. Не разбираше как и защо. *Не разбираше* — от далечината изплува обикновеното лице на Хенри Кисинджър, за миг видя отново призрака на Отбраната. Не разбираше. Сега обаче знаеше къде и какво да търси.

АМЕРИКАНЕЦА

Под слоеве от стъпкана глина.
Лежат телата на вампири, пълни с кръв.
Окървавени са лепените им кърпи, а устите влажни.

У. Б. Йейтс, „Миро и кръв“

Милано
23 март 2001
19:10

Суровите дни на жертвоприношенията наближаваха. Американеца излезе от офиса на Инженера, връхлетя го бързащата тълпа, която се стичаше към Буенос Айрес — булеварда на честите илюминации, на евтините часовници, на заведенията за бързо хранене, пълни с негри. Остави се на потока от хора — нерешителни стъпки от тяло до тяло — да го носи към централната част на улицата, още по-пълна, затлъстяла от раздутия трафик. Баровете показваха червенеещи фенери. Саксиите по витрините безмълвно се покоряваха на тежкия вятър, наситен с изгорели газове. Влезе в една кафетерия, подушвайки сладкия топъл въздух, неприятната миризма на врящ шоколад и сребристите следи от запалени цигари. Затвори след себе си стъклената врата на заведението и погледна смълчаното безредие от хора, коли и витрини по булеварда. Един механичен и нечовешки кентавър, който развиваше могъщата си опашка към „Порта Венеция“ по посока към центъра.

Поръча си кафе. Мислеше.

Инженера беше един от жреците на Измаил в Милано. Той беше приемал всяко искане, беше си водил мислено бележки за всички резерви, които Американеца би изразил. Със слабото си и странно посърнало лице около оредели мустаци, оплешивяло теме с пренесени върху него тънки косми, безцветни очила с неестествена чистота, той

винаги одобряваше. Беше спокоен, подготвен. Американеца се боеше, че пак се е свързал с някой неподготвен, както бе станало с пакистанеца, когото Стария беше очистил. Едва не загуби живота си с този пакистанец. Инженера го бе успокоил. Беше студен човек, в извънредни обстоятелства би бил безмилостен.

Той организираше садо-мазо трафика. Американеца знаеше, че Измаил използваше трафика като канал — разпространяваше съобщения, обучаваше хората в ритуалите, предупреждаваше за предстоящи събрания. Измаил се бе спуснал над Инженера като изгарящо слънце върху суха земя. От години Инженера работеше за Измаил. В Милано той бе един от малкото, които бяха в състояние да преминат на по-високо ниво, да се *приближат* до Измаил. Измаил е велик. Американеца щеше да му помогне да върши жертвоприношения. Инженерът знаеше това.

Беше му поискал едно дете. Инженерът се ограничи да каже само: „Може да стане“. Американеца бе отговорил: „*Трябва* да стане“. Инженера бе кимнал в знак на съгласие. Беше сложна работа. Сроковете напираха. До два дни детето трябваше да бъде в центъра на ритуала. Един изключителен ритуал. Ритуал, *съвършено* близко до Измаил. Инженера бе разбрал.

На другия ден миланските последователи на Измаил щяха да се съберат за церемонията. Трябваше да бъдат посветени двама нови адепти. Щяха да използват дете. Щяха да го благословят в името на Измаил. Сбирката щеше да се състои извън Милано. В един промишлен склад, съгласно точните указания на Измаил. Инженера организираше церемониите лично, като ги *превръщаше* в садо-мазо сбирки. Указанията на Измаил бяха да *се прикрие* ритуалът. В последния момент да се разкрие мястото и часът на срещата. Американеца познаваше процедурите и одобряваше програмата на Инженера. Поиска да узнае предварително координатите. Трябваше да внимава. Разказа на Инженера за Стария. Разказа му за грешката на пакистанеца. Инженера поклати глава. Подаде на Американеца закодирана бележка с адреса и часа на срещата на последователите на Измаил на другия ден вечерта. След церемонията щеше да предаде детето в ръцете на Американеца. Беше горд, че Измаил е избрал него за „суровината“ за ритуала. Нямаше да има проблеми. Полицията не подозираше нищо, което да засяга Измаил. От години в Милано се

извършваха ритуали на сигурни места и никога не беше имало никакъв проблем. Американеца си взе довиждане. Инженера го попита има ли на разположение необходимото, за да участва в ритуала. Отговори, че има — било в една чанта в багажното на гарата. Но това не го каза на Инженера.

Двойки пиеха дълги кафета, три старици редяха бързо и задъхано приказки на ъглова маса близо до две стени, тапицирани с тъмночервен велур. Мълчалив и сръчен зад шублера, барманът старателно се готвеше да започне работа. Извън кафетерията продължаваше движението на хора и неща по булевард „Буенос Айрес“. Едно нямо преминаване, което Американеца вглъбено наблюдаваше — човешки поток, който подронва устоите на големите възможности. Беше отегчен.

Щеше да мине през Централна гара. Щеше да вземе чантата. Трябваше да се опита да поспи. Трябваше да потърси сигурно място. Стария го тревожеше. Беше взел доклада за аутопсията на трупа от улица „Падуа“. Знаеше, че не е успял да премахне Американеца.

Разгъна бележката от Инженера. Разшифрова кода за десетина минути. Кафето бе спряло да дими, бе почти студено. Американеца го погълна на няколко глътки отвратен. Промишлен склад извън Пиолтело, накрая на Милано. В 12:20. Там щеше да вземе детето, което беше нужно на Измаил. После щеше да го предаде. А после щеше да се върне. В Чернобио. Във Франция се бяха провалили. Чакаше го Кисинджър.

Плати, излезе, пресече претъпкания булевард, минавайки през абсурдните замърсени дупки, между безкрайната опашка от коли в двете посоки, които водеха в и извън центъра на града. До гарата стигна пеша. Разбута наркомани, искащи непонятни неща на несвойствен мляскащ език. В багажното взе чантата. Чу ехото от токовете си по мраморния под на гарата да отеква сред студените стени на огромния празен коридор. Навън мракът бе разсечен от екота на белия мрамор на сградата и от един огромен рекламен куб, осветени от малки прожекторчета.

Пое по булеварда срещу гарата към Площада на Републиката в търсене на място, където да прекара нощта спокойно. Отдалечи се по пустия булевард, смущаван само от кипнатите насам-натам

разпръснати силуети на наркоманите, и потъна в тъмното към центъра на Милано.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Не ти е позволено да убиваш силната раса на овците. Но ако едно животно се съгласява, навеждайки глава към пречистващата вода, аз казвам, о, Евскопе, че да го жертваш, е справедливо.

Оракул № 537,
„Делфийски оракули“

Баскапе (Павия)
27 октомври 1962
19:35

Монторси бързаше като бесен обратно към управлението между две редици високи и тъмни къщи, с пресъхнала уста, изпускаща гъста бяла пара. Започваше да вали. Току-що бе минало 7:30 — видя го на един часовник с циферблат, помътнял от влязлата в него вода.

Беше умрял Енрико Матеи.

Тичаше под яростния дъжд, колата на Следствения го чакаше в края на улица „Сенато“. Беше се разбрал направо с Омбони, беше се обадил насред бясното човешко земетресение, развихрило се в редакцията на „Кориере“. То беше грохот от свързвания и мисли, всяка една движеща се автоматично, докато директорът цепеше тълпата, давайки разпореждания и заповеди: „Обади се в Анса“, „Тръгвай“, „Обади се на Монтанели, обади се на Монтанели“, „Давай, направи ми десет страници за Матеи“, „Историята, историята на живота му“, „Обади се в РАИ“, „Намери роднините му, съпругата му“, „Ако не е жена му, не става“, „Един от вътрешните в Метанополи, направо аз ще се обадя за интервю на някой от заместниците му в ЕНИ“. Беше преминал човешката стена от хора, движещи се на тласъци, всеки следвайки някаква интуиция или указание, един огромен кораб без рул, оставен на произвола, мигът на невидимите и противостоящи сили, точката, в която въжетата и скелетът трябва да издържат на клатенето.

Монторси и Фольезе стояха като зашеметени. Матеи беше умрял. Директорът бе казал, че *са го убили*. Монторси бе телефонирал моментално в управлението. Едва бе дочакал дори свободния сигнал. Беше останал с ухо, долепено до слушалката. Болеше го от притискането. Поиска да му дадат, който е там, някой от Следствения. Беше отговорил Омбони. Едва се чуваше.

— Тук е лудница, Монторси… Къде си?

— В „Кориере“…

— Какво, по дяволите, правиш в „Кориере“? Идвай веднага тук… Всички сме се събрали… Паднал е самолетът на Матеи… Трябва да се отиде на място…

— Ела ме посрещни, Омбони. Ще ми трябва много време да се върна…

Беше станал, беше скочил, а Фольезе след него. Изпрати го навън.

— Исусе Христе…

— Божичко…

— Какъв удар… Това е…

— Това е краят… краят на Италия, казвам ти — клатеше глава Фольезе.

— Убит…

— Ами да, ще видиш сега… Ще размахат версията за инцидента…

— Да, бе, ама кой ще им повярва…

— Именно… Но ще видиш, ще видиш… Ако добре познавам тази страна, все някой ще се намери да повярва. И накрая ще повярват всички.

— О, моля ти се… Един такъв инцидент е достатъчен да те отърве от господаря на Италия… Човек, настъпил половината свят по мазолите…

— Настъпил е, и то на половината от най-богатите в света…

— Какъв удар…

— Там ли отивате? Всички хора от Следствения?

— Всички. Можеш да си представиш какво е подобно разследване. Ще се изядат кой да е първи по компетентност. Особено ако работата е мръсничка… Направо ще се изядат, представа нямаш…

Фольезе клатеше глава.

— Кой е бил според теб? — Думите на Монторси бяха надвити от трясъка, от човешкото жужене, същинска сюрия цвъртящи мишки.

Фольезе го погледна, примигвайки бавно. Пресмяташе нещо и ходеше, подскачайки.

— Че кой може да бъде?

— Американците…

— Съединените щати. Прекалено много ги дразнеше. Само си представи дали Седемте сестри биха понесли революция, подпалена от италианец? Щяха да загубят петдесет процента от печалбите от петрола в Близкия изток… Очистили са го…

— Очистили са го. Внимавай какво говориш…

— Да, внимавам… От времето на Мусолини и от края на войната не се е случвало нещо толкова голямо…

Бяха излезли от редакцията. Виковете на журналистите бяха затихнали. Почти тичаха. Трябваше да намерят Омбони. Монторси вече не мислеше за нищо. Подскочи, когато журналистът го запита:

— Ами ние сега?

— Какво трябва да правим според теб? Ще ми натресат Матеи, ще видиш… На всички ще ни натресат Матеи. Представи си как при подобен случай ще се занимавам с детето от „Джуриати“…

— Там ще бъдат и службите. Ще настане ад…

— Ти какво мислиш да правиш, Фольезе?

— Ако искаш аз ще работя по случая с детето… Между другото…

— Мислиш ли, че двете имат нещо общо? — попита Монторси.

— Детето ли? С Матеи?

— Да. Нали говореше за ритуал преди?

— Ритуал на секта. Да. Ама не съм искал да кажа…

Монторси беше вече изскочил навън, беше в преддверието, обърна се и му каза:

— Може би е само съвпадение, а? — Излезе и бе погълнат от ледения вертикален дъжд.

Съвпаденията са от същата духовна материя като времето и идеите.

Качи се в колата към Павия. Извън Павия. Където бе паднал господарят на Италия. Мълчаха, само слушаха как свистят гумите, повдигащи водния слой върху асфалта, докато дъждът и вятърът

разтърсваха колата. Омбони, Равели и Монтанари — четирима инспектори от Следствения — следяха с поглед отдалечаването и приближаването на червените светлини на колата пред тях и къде бяха останалите четирима от отдела. Шефът бе заминал десетина минути по-рано и трябваше вече да е в Баскапе. Влажно мълчание в колата, докато дъхът замъглява предното стъкло. Приличаха на четири трупа — седнали наведени, бързо движещи се под небето, което им изпращаше потоп. От двете страни на колата полето беше тъмен, непроницаем водовъртеж. Те обаче не гледаха. Превити, проектирани напред от движението, душейки въздуха, наситен с мухъл и миризма на кожени седалки, те слушаха шумоленето и гръмотевиците в далечината, а чистачките се гънеха надясно, наляво, надясно, наляво… Автомобилът пред тях безшумно вдигаше стени от вода отстрани. Вървяха почти слепешката, като мъртъвци. Кожата на Монторси беше посиняла, платът на палтото му бе провиснал от влагата, поел топлината на леденото му сега тяло. Усещаше отчетливо как възглавничките на пръстите му се цепят, започваше да се поти в купето под носа и космите му растяха бързо, подхранвани от топлината и потта. Клепачите му се затваряха, бръмченето в дясното тъпанче не спираше, монотонно и дразнещо. Дори тиктакането на мигача сякаш наруши целостта на въздуха и четиримата потрепнаха. Задното стъкло беше посипано с капчици вода като перли, моторът бръмчеше като барабан, бяха притиснати един в друг, неми. Новината за смъртта бе съхранила нещо смътно от самата смърт. Излизаха от светлинния конус на един фар, за да навлязат в тъмното пространство, което прилепваше към светлинната следа и я поглъщаше.

Омбони запали цигара. Никой не каза нищо.

Пътуваха в нищото, в мълчание, като че ли идваха от него и отиваха към него.

После колата пред тях даде мигач и забави.

Поеха по един кален път между дървета, докато светлината от фаровете се пречупваше в гъстия тъмен листак, и после изведнъж се видя как проблесна неясно купол от ярка светлина. Той се увеличаваше неимоверно с приближаването им към центъра. Към земния център на засмукването.

Слязоха в калта. Обувките им съвсем се оплескаха. Калта достигаше до панталоните. Монторси усети лепкавия студ по задната

част на глезените си. Омбони захвърли фаса. Бяха сенки, очертаващи се на ясната и студена светлина на безброй фарове. Дъждът сякаш се изпаряваше на светлината. Имаше горящи локви и впечатляващ мирис на човешка скара. По дърветата висяха тлеещи парчета плат, които вече гаснеха. На един клон се поклащаше яке. Навсякъде имаше хора, които тичаха във всички посоки, черни силуети, излезли от тоталното заслепяване, коли, струпани върху кални, размекнати участъци стъпкана тъмна трева, петна, шум, сирени.

Вдясно видя половин череп в една локва — подут, отекъл и лъскав. Косите бяха обгорели и бяха полепнали по краищата на кожата — черникава на мехури, прилична на втвърден катран. Монторси си помисли за мумията. Светлината ги връхлиташе, огнени езици изпаряваха водата от дъжда в цялата зона. Тя беше блестяща и топла шапка — знакът за една цивилизация, притекла се на помощ крайно късно, за да установи края, тоталния край.

Разделиха се.

Под едно кичесто старо дърво видя дори топящ се лед. Един широк фрагмент от крилото на джета беше много бял, оплескан от разбити в него буци пръст. Той стоеше там неподвижен, изкуствена маса, сгромолясала се от небето кой знае откъде, на една поляна, потопена преди това в кротко мълчание, преди да бъде обезобразена от остатъците, паднали от небето. Небето беше червеникаво, издуто някак и завихрено. Дъждът не се забелязваше. Дърветата бяха черни стрели, запратени от земята нагоре. Мрачни мъже говореха, викаха, тичаха в разни посоки в безреден, припрян, изтощен кръговрат. Не можеше да им се разбере нито дума.

Две миризми се откроявaха — на бензин и на изгоряла плът.

Група репортери се бяха събрали в кръг около трима офицери от кой знае кой род войски. В центъра трябваше да е свидетелят. Отдалече се виждаше как говори спокойно, чадърът му се поклащаше, сиво-зелените му ботуши бяха забити в калта, а лицето му изглеждаше оглупяло от студа. И говореше ли, говореше… Монторси се приближи, подминавайки журналистите. Тримата офицери го видяха, но не казаха нито дума. Свидетелят дъвчеше думите в дразнещ ритъм — извечната ломбардска тъпотия. Можеше да е някой идиот. Беше присъствал на събитието. В думите, между сричките, между буквите, събитието

надвиваше над времето, избухваше наново, продължаваше да се развихря — неузнаваемо, невъзстановимо.

„Небето… беше червено… гореше като голям огън… Пламъците се спускаха наоколо… Самолетът се бе запалил и парчетата… падаха по полето, във водата“, казваше той. Репортерите, наведени над бележниците си, записваха всичко — „по полето, във водата“.

По-нататък — друга групичка хора. В средата офицери. Двама репортери, които пишеха, пишеха нагъсто. Дъждът валеше също нагъсто. Нова група, в центъра, на която стара жена — друга свидетелка. Кимаше в знак на съгласие, сочеше небето с блед и тънък костелив пръст, насочен нагоре към дъжда. Опулените й очи блестяха трескаво, почти насълзени, но гласът й — същият идиотски дъвчещ глас на ломбардска селянка — беше твърд и насечен. Носеше бледозелен шал, вече подгизнал от водата. Беше студено. Монторси долови думи, несвързани откъслеци… „В небето имаше огън“, „като падащи звезди“, „малки комети“. Офицерите кимаха с глава, журналистите пишеха. Монторси се обърна и се върна при дърветата.

Въртеше се самотен сред черните кичести клонаци от дървета, смазани от дъжда и инцидента. Оглеждаше внимателно всяка вейка, земята, петната засъхнала, изгоряла, изпържена и втвърдена кръв. Останалите от Следствения също проверяваха — бавно, навсякъде, с прожектори, въпреки мощните фарове, мъчейки се да възстановят схемата на удара. Селянинът и старицата още говореха с репортерите, офицерите си бяха отишли.

Кръвта бе станала компактна, почерняла от горещината на експлозията. Монторси пипна едно голямо петно. Беше гъста като пластилин. Пръстът остави отпечатъка си. Погледна възглавничката на пръста. Дъждът, попаднал върху сухата кръв, отново я превръщаше в течност. Видя как съсирените следи остават по кожата. Помисли си за кръвта.

Насочи прожектора нагоре към клоните, към листата, които плющяха при съприкосновението с дъжда. Беше много студено. Мъглата се надигаше от нивите към онази рядка гора. Той освети листата близо до петната (бе открил пет големи). *Нищо.* По повърхността на листата, обърнати надолу към земята, нямаше следи от кръв. Светлата нишка на интуицията избухна и го накара да настръхне. Първият дънер не му даде опорна точка. На втория успя да

стъпи с крак и да се повдигне. Хвана се за един клон със свободната ръка. *По горната част на листата, онази, която гледаше към небето, имаше плаки от кръв, засъхнала от горещината.* Слезе, опита с трето дърво. Още засъхнала кръв по горната част на листата. Опита да ги съпостави с всички петна по земята. Дърво по дърво заслепяващата и студена светлина на електрическия прожектор разголваше бронзираните петна кръв, изсъхнала от експлозията. *Кръвта бе падала като дъжд от високото.* Те се бяха взривили и разкъсали във въздуха, не на земята. Канеше се да повика останалите, когато установи един нов елемент.

Потърси една по една останките на самолета. Едното крило бе останало практически незасегнато и при падането си бе успяло да разцепи две стройни дървета (виждаше пресните им рани, от които сълзеше сок), другите останки бяха незначителни — назъбени парчета метал с олющена боя. Откри щурвала. На клоните на едно дърво висеше яке. Дърветата бяха недокоснати. Самолетът не можеше да е паднал. Беше експлодирал, преди да стигне земята. Ако беше паднал, преди да експлодира, преди да се разбие, щеше да изпочупи дърветата, щеше да ги посече, да ги повали. Но дърветата бяха непокътнати. Било е експлозия на голяма височина.

Пред него се разкриваше — отчаяна и изпълнена с думи й светлина — сцената на един атентат.

МАУРА МОНТОРСИ

Един младеж е влюбен в момиче с приказно красиви очи. За него тези очи не са просто нещо конкретно, те събуждат и чувство за безгранична красота и неизчерпаема доброта. Те са въплъщение на безброй повече или по-малко неясни желания и това важи за всяка нейна характеристика. Да бъде близо до нея, е като да проникне в една вселена, пълна с обещания, за която ключ е нейната красота. Мъж, който не чувства дълбоко в себе си идеалната красота в момичето, което обича, или не знае, или е забравил какво е любов…

Игнасио Мате Бланко, „Подсъзнателното като безкрайни цялости“

Милано
27 октомври 1962
21:10

Маура и Лука бяха отишли на събирането поотделно. Комоли живееше на улица „Илирико“, зад булевард „Аргоне“. Един необясним парфюм на жасмин се съпротивяваше на дъжда, наводняваше вътрешната стълба. Беше тъмно. Някакъв прозорец беше отворен към фунията на стълбището и от двора идваше шумолене. Капеше. Потрепването на тъмни, неподвижни растения, превърнати в стъклени от дъжда. Вечерта и нейните ъгълчета в периферията на Милано. Жасминът още се носеше във въздуха. Стъпалата бяха ниски, гладки, добре почистени. Стъклото на прозореца беше като полирано. Между него и рамката от черно ковано желязо имаше гипс. Сух кафяв гипс. Светлините на отсрещната фасада осветяваха пространството между стълбищната площадка, на която се отваряше прозорецът и един леден

дъх довяваше аромати, които вече не бяха милански — жасмин. И заек. На яхния със сос. Маура си помисли: „Манджите на онези от Южна Италия. Много са добри в готвенето“. Облегна се в тъмното на парапета. Беше от по-хладък метал, отколкото си мислеше, сякаш някой преди нея го бе пипал и го беше затоплил. Светлините на стълбището бяха загасени. Прозорецът на горния етаж бе затворен, макар че гипсът пречеше да се затвори съвсем и Маура усети по устните си нов леден полъх, ароматното послание на жасмина вън, на двора. На третия етаж спря.

Почука на първата врата. Вече се чуваше музика, бъбрене и приглушена приятна атмосфера. Вътре съученициte й говореха, пиеха. Помисли си уморено за Давид. Маура беше чула новините по радиото. Беше паднал самолетът на господаря на Италия. Енрико Матеи беше загинал, преди да стигне до Милано. Предполагаше, че Давид беше там сега.

Силни трепети. Следобедът с Лука почти ги беше изличил. Звънна на звънеца.

Отвори й Комоли. Целунаха се. Комплиментите. Съпругът на Комоли се бе показал в коридора и облегнат на касата, с ръка в джоба, наместваше очилата си. Маура знаеше, че му харесва. Винаги разчиташе на процента съблазън, който се излъчваше от нея. Луничките, яркосините й очи, широко отворени в израз на пресметната невинност, светлите й устни, тънките ръце. „Имаш ханш като на майка“, казваше Давид. Харесваше се и го знаеше. Харесваше й да кокетничи с този образ за себе си — блеснала, със светлозлатист цвят на кожата, ухаеща на обуздано желание. Едно вътрешно мърморене, запратено с плам към света, за да угаси кухите огньове на нейната несигурност. Безпокойството, което открай време разяжда деня. Впечатляващо е как успяваше да се откъсне от самата себе си, как виждаше невинната си красота, малкия си беззащитен ръст да се разнежва до максимума на желанието. Другите биваха завладени от него. Тя можеше да се довери на магнетичното разтърсване, което излъчваше. Като че ли не допускаше друг изход. За никого. Една аура, която се носеше от житно златистите пори на кожата й, от трептящата влага на зениците й, от вълнистата маса на русите й почти до бяло коси. И въпреки всичко — макар че можеше да разчита на това, когато беше сама, а тя беше непрекъснато сама: сама със себе си — тази

красота нямаше никаква стойност. Вътрешният трепет, невъзможността да разбере откъде произлизат импулсите за нейните трусове, я смазваха. Така беше, откакто се беше родила. Не знаеше какво да прави с детето. Вече бе размислила. Нямаше да говори с гинеколога. А щеше ли да говори с Лука? Мислеше си, че детето щеше да я извади от този унес, който добре познаваше и който я ужасяваше. Мисълта за *кризата* я ужасяваше.

Съпругът на Комоли й стисна ръка. Гласовете от залата искаха да бъдат чути, вибрираха в омагьосания въздух, тонът ескалираше. Говореха за смъртта на Матеи.

Показа се за миг на вратата. Лука беше седнал. Отново трепет. Лука я гледаше. Тя го гледаше.

Там беше Кри, другата й колежка, математичката. Съпругът й Луиджи си опипваше брадата. Беше и Фабио, преподавател по философия. Сам, без жена си. А пък Луиза, философката, с мъжа си. Май беше Нино. Като че ли се казваше Нино.

Поздрави всички, каза, че веднага се връща и тръгна към банята.

Силната светлина се отразяваше в белите, излъскани плочки. Гледаше се в огледалото. Водата течеше. Трепетът се усилваше, пречупваше я. Беше като грохот, стържене на пясък в черепа.

Какво щеше да направи с детето? Защо съпругът й малко по малко се бе превърнал в спомен? Тя живееше с един спомен… А десет години по-рано, когато ръцете му, кожата му, думите му и особено ръцете му я подлудяваха… Той бе подменил сигурността, която й даваше неговото присъствие, с проява на безгранична любов. Заедно бяха разбрали, че отначало е ставало дума за един недостоен, а после — за един невъзможен договор. Беше се образувал един мощен вътрешен водовъртеж, заключен в някакво ядро дълбоко в нея, който търсеше обяснение. Може би отговорът щеше да е детето, онзи живот, който идваше да допълни нейния. Сенките разцъфтяваха, мислите се увеличаваха и нищо, нищо не оставаше. Гледаше огромните си небесносини очи в огледалото. В дъното на ириса беше черният отвор, отвъд който погледът не можеше да премине. Невъзможно беше човек да се види изцяло. Имаше една празнота, една тъмнина. Дните бяха там. Отминалите също. Стори й се, че я връхлита мек любовен полъх, разтърсване, идващо от бъдещето, сякаш някой от нейното минало й пращаше от идното една утешаваща мисъл на пречистена любов.

Сякаш на нейния живот и на онзи на непознатия, който я обичаше от миналото и от бъдещето, липсваше по една брънка. Като че ли и двамата е трябвало да се преродят, за да довършат задачата да се свържат окончателно.

В залата се носеше джазова музика и думите бяха топли, приятни, макар и несвързани, случайни. Лука продължаваше да я гледа. Говореха си като обикновени непознати. Той като че ли се забавляваше. Маура се чувстваше по-добре. Трепетът стихна. Опита се да се отпусне. Музиката беше нежна, един звуков мотив, внушаващ ясното и прехласнато спокойствие, към което я отнасяше гласът на Лука. Той я гледаше сякаш искаше да я чука там, пред всички.

А душите отиваха надалече, надалече…

Изпрати я до тях. Той караше. Чистачките меко кръстосваха водата, прояснява ха и очертаваха по-добре всичко.

Помисли си да му каже за детето. Сега. Когато е бременна. Когато не знае какво да прави. Ще се вкопчи в него. Сега!

Усети как се отпуска.

Не успя да каже нищо.

Той спря колата близо до тротоара. Обърна се към нея. Сложи ръка зад врата й. Приближи се към нея. Целуна я. За миг и само за миг мъката, която животът й струпваше, се стопи. Целуваха се дълго. С език обходи врата му. Тънките му дълги пръсти докоснаха лицето й, опипаха го, като прилепваха по повърхността, усещайки почти всяка луничка. Тя отдели езика си и затвори очи. Блестящо белите й ръце бяха обхванали лицето му, усещайки обръснатата брада. Останаха така, на един дъх разстояние, докосваха лицата си сякаш тя беше слепец, който се опитва да го разчете, а той пък виждаше цялото бъдеще и това я караше да се чувства добре — две петна кръв, изгубени във вселенската нощ.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Само белязаните от Месията ще оцелеят.
Дон Делило, „Мао II“

Милано
24 март 2001
11:40

— Какво мислиш да правиш?

Шефът Сантовито палеше последната си цигара — значи, поредната. Пепелникът бе препълнен с фасове — смачкани, изсмукани, с жълто катранени филтри. Лопес си беше свил цигара в своя офис, затова беше спокоен. Беше обяснил на Сантовито *сценария*. Сантовито не разбираше. Не разбираше какво общо има сбирката на синовете на Измаил в Хамбург с атентата срещу Кисинджър под Гранд Арк. Не разбираше защо трупът на френския атентатор имаше същите белези на насилие, както и тялото на мъртвия мъж от улица „Падуа“. Какво общо имаха напусналите от Сайънс Релиджън с всичко това? Какво общо имаше онзи Терцани? От далечните и неясни граници на плака идваха въпроси под формата на летящи отрязъци, изложени на прекадена светлина, трудни за разчитане. Защо службите тласкат Следствения към случая „Измаил“ — на този етап още само случай, — който беше тяхна работа? Може би очакваха провал на разследването от негова страна, за да могат да стоварят върху Следствения тежестта на отговорността. Сантовито стискаше филтъра на цигарата, мърдайки го от вътрешността на хартията с цвят охра, и карайки наплюнчения никотин да заври във вече размекнатите влакна. Бидейки в центъра на една *рамка*, чийто контури не успяваше да схване докрай, с изтичането на часовете и наближаването на форума в Чернобио, той наблюдаваше все по-голямото разширяване на черната дупка на атентата срещу Кисинджър или на някой член на срещата във Вила д’Есте. По бюрото бяха пръснати отровни листа от факса, които изпускаха химическа

миризма на озонирано мастило. Бяха съобщения за последните участия в срещата на върха в Чернобио. Щеше да присъства и адвокат Аниели. Проди. Ромити. Делор. Де Бенедети. Шефовете на „Водафон“.

Сантовито отново поиска Лопес да му обясни изцяло *сценария*. Лопес не можеше да развие сюжета. Следваше някакви проблясъци и внезапни прояви на интуиция. Беше повече като *чувство* — сложно, съставно, доста близко до рационалността. Струваше му се, че нещо непрекъснато му убягва. То беше проблем на превода. Лопес изпитваше затруднение да *превежда*. Как би могъл да преведе един инстинкт, самото преживяване, в разбираема канава от факти? Започна отново: измъченият от синини и дупки от куршуми Клемансо, личният картон на Терцани в Сайънс Релиджън, садо-мазо ритуалите в Париж и Детройт, Боб и хората от Хамбург… А Сантовито клатеше глава. По едно време на Лопес му се стори, че говори автоматично. Чуваше думите да идват отдалече и да отскачат, докосвайки го само случайно. В това време Сантовито си даваше сметка, че се е унесъл, че слуша един древен брътвеж, една нездрава умора го държеше в буден, но неразбираем транс и продължиха така — да не говорят и да не слушат — много дълго, прекалено дълго…

— Какво мислиш да правиш? — попита Сантовито, прекъсвайки тази автоматична *примка*.

— Трябва да ми дадеш картбланш.

— Не ти ли я дадох вече?

— Именно. Имам нужда само от два *о кея*.

Сантовито единствено надушваше *своята* опасност.

— Тук всички ще изхвърчим…

„Тук само ти ще изхвърчиш. Само ти“.

— Трябва ми контакт с Хамбург, Джакомо. Ще тръгна от тази Ребека. Ще искам от властите на Хамбург да направят засечките…

— Засечките?

— Засечките с напусналите от Сайънс Релиджън. Ако намерят тази Ребека, въпросът е уреден. Тя е видяла и Клемансо, и Терцани. Те двамата са ходили в Хамбург. По указание на Боб, типът, за който чете в доклада на американците. Според мен в Хамбург са решили сроковете на операцията. Как и кога да направят удара: в Париж срещу Кисинджър и тук, в Чернобио, кой знае срещу кого.

— Да, обаче Терцани го намерихме умрял, преди какъвто и да е атентат в Чернобио…

— Имаш право. Знам, Джакомо, нещо не се връзва. Но това имаме. И по-добре да поработим върху него, а?

— А после? Само контактът в Хамбург ли ти трябва?

— Не. Имам предвид друга следа.

— Тоест?

— Ритуалите. Садо-мазо ритуалите.

Сантовито се усмихна обезкуражен, клатейки глава обезсърчено.

— Направи ти нещо. Нямаме много време. Направи контакт, с когото искаш. Тук всички ще изхвърчим…

Лопес стана. Излизайки, отново чу същата песен:

— Всички ще изхвърчим…

Не беше вярно. Само той щеше де изхвърчи.

Лично се обади на колегите си от Следствения отдел в Хамбург, същия като Следствения. Английският му куцаше. Трябваха му десетина минути, за да открие някой шеф на разследването, който да е заинтересуван от контакт с италианците. Не можеше да разбере презимето му — „Вурц“ или „Вунц“, или „Вунцам“. Дълго говори. Информира го за случая, по който работеха. Разкри мястото на парижкия атентат, избягвайки да споменава името на Кисинджър. Говори дълго за Измаил. Немският инспектор говореше твърд, грапав английски. Каза, че това му прилича повече на разследване като за тайни служби, отколкото за местни власти. Никога не беше чувал да се говори за Измаил. Лопес се върна на срещата, която адептите на Измаил бяха организирали в Хамбург. Имаше утехата от доклада на американската служба. Имаше билетите, намерени в апартамента на парижкия атентатор и в онзи, на мъжа от улица „Падуа“. Описа подробно каквото знаеше за ритуалите на Измаил. Говори за напусналите Сайънс Релиджън, организирани в сектата на Измаил. Акцентира върху частта за деца, поставени в центъра на церемонията на Измаил. Германецът изглеждаше наистина заинтересуван. Хамбург беше съмнително пристанище, като всички пристанища. Да, имаше трафик на деца, които преминаваха през Хамбург. Лопес постави исканията си. Една шведка на име Ребека, напуснала Сайънс Релиджън, беше един от сигурните контакти на групата на Измаил в Хамбург — жената, която са срещнали Клемансо и Терцани малко

преди да умрат. Лопес попита дали германецът може да направи проверките за напусналите Сайънс Релиджън. Германецът отговори, че няма да му е лесно — между немските власти и Сайънс Релиджън имало напрежение и текущи дела. Лопес се усмихна, мислейки за кичура коса на отговорника на Сайънс Релиджън, който беше полепнал по дланта му. Постави още едно искане към колегата си от Хамбург. Децата. Трафикът на деца. Всичко: педофилия, изчезвания, изобщо материалите, с които разполагаха в Хамбург. Немецът беше сериозно заинтересуван. Щеше да се ангажира лично с проверките. Уговориха си среща по телефона в късния следобед. В Милано времето летеше. Чернобио наближаваше. А може би и неговите жертви.

Слезе до Нравствения. Там имаше двама приятели. С единия работеше често, когато по време на разследванията изскачаха имена на курви или трафик на хомосексуалисти. Типът беше в неговия офис. Лопес запита дали имат внедрен човек в садо-мазо средите, ако въобще в Милано имаше такива среди. Имаше ги и двете: и трафикът, и внедреният. Типът твърдеше, че не можеше да става сравнение със Сан Франциско, но че в Милано са на прав път. Имаше едно издателство, което издаваше специализирани заглавия. Списания, публикуващи обяви от хора, търсещи контакти. Нравственият регистрираше всички кодове на поща до поискване в обявите и ги картотекираше. Проста работа. В Милано имаше много садо-мазо канали — един такъв се въртеше почти изцяло около тези заглавия. Имаше и други канали. Те обикновено се срещаха в Мрежата. Много или малко трябваше да държат под контрол всички. Имаха си информатор, който известяваше за местата и срещите. Значи се срещаха. Беше като *рейв*. До последния момент участниците не знаеха нито мястото, нито часа на събирането. Започваше звънене по мобилните телефони. Почти редовно те се срещаха в едно заведение в зона „Фамагуста“. Там обаче не ставаше нищо кой знае какво. Садо-мазо празниците бяха кодирани под името ПАВ — англосаксонски термин, който миланци бяха прекръстили с акростиха: „Пронти, Атенти, Виа“, или „Готови, Внимание, Започвай“. Това бяха оргии. Никога не бяха преминавали границата. Внедреният проверяваше и докладваше. Никой никога не е бил приеман в болница. Никога нищо сериозно не се е случвало. По тази причина никога не е имало нужда Следствения да се намесва. Лопес попита къде се провеждат тези ПАВ. Остана с отворена уста, когато типът от

Следствения отговори, че често се организирали в промишлени павилиони или складове извън Милано. Както в Детройт. Както в Париж. Значи, беше Измаил. Измаил действаше *от доста време* в Милано. Типът от Нравствения го изследваше въпросително. Той не можеше да разбере. Лопес попита за контакта — можеше ли да види човека? Беше спешно. Беше необходимо! Нямаше вече време.

Внедреният беше трийсет годишен, бивш карабинер. Безработен, той преживяваше като сътрудничеше на полицията, и вероятно, на службите. Живееше на юг от Милано, в „Сан Донато“. Лопес го повика, онзи веднага разбра. Направиха си среща в два часа в „Сан Донато“, на централния площад. Бяха лаконични, решителни, мълчаливи. Лопес трябваше да се размърда.

В извитото и тъмно пространство на един запустял склад, сред вечерните огньове в периферията на Милано, той съзираше блестящото лице на недосегаемия Измаил.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Всички онези люде ще се смеят, ще пляскат с ръце, ще аплодират. И сред тях — свободни и непознати за тъмничарите, които тичат въодушевени към зрелището на посичането, сред онази тълпа от глави, които ще покрият площада, не една ще бъде предопределена рано или късно да последва моята в кървавочервения кош. Не един, който идва там за мен, ще дойде за себе си. В една точно определена точка на площад „Грейв“ има едно фатално място за онези фатални хора, един привлекателен център, един капан. Те кръжат около него, докато не се окажат вътре.

Виктор Юго,
„Последният ден на един осъден на смърт“

Баскапе (Павия)
27 октомври 1962
22:25

С големи крачки във високата трева, в калта, докато облаците бензинови пари се вдигаха нагоре, Давид Монторси се приближаваше към купола от светлина, близо до централните останки на падналия самолет на Енрико Матеи.

Това не беше инцидент. Беше атентат.

Щом само страната на листата, която гледаше към небето, беше опръскана с кръв и дърветата не бяха засегнати, това означаваше, че кръвта е паднала отвисоко, преди удара в земята, и че самолетът се е приземил на парчета. Той вървеше под дъжда, затруднен от тинята, подгизнал и трескав, търсейки един по един хората от Следствения. Тълпата беше станала по-гъста, а светлината на фаровете — по-

интензивна. Други коли бяха пристигнали на мястото, а селянинът и старицата — *свидетелите* — бяха изчезнали от поглед. Шефът наблюдаваше терена, кимайки пред един, когото Монторси никога не беше виждал, вероятно голяма клечка, защото главата на шефа беше наведена и кимаше, устните му бяха стиснати в мрачна гримаса. Не се виждаха нито Омбони, вито другите колеги. Искаше да ги заведе на мястото на петната от изгорена кръв, преди дъждът да…

След това два фара го заслепиха. Шефът беше излязъл от менгемето на непознатия началник. Приближи се до него. Беше слаб, изопнат, с хлътнали и зачервени очи.

— Шефе…

— Монторси, какво има, по дяволите? Сега не е моментът…

— Шефе, важно е!

— Върви при колата. Другите те чакат.

— Как при колата?

— При колата, Монторси.

— Но… Ами разследването?

— Какво разследване? Няма вече разследване, Монторси… — Той се отдалечаваше.

— Ще го поемат директно магистратите, с подкрепата на службите. Вече не е наша работа — крещеше той под дъжда.

— Шефе, има нещо важно…

Шефът се обърна. Погледна го с призрачно лице сред едрите капки. Шумът от гръмотевиците нарастваше. Сега се чуваше как сирените пробиваха въздуха. Шефът тръгна към него.

— Ти не разбра ли? Това не е вече наша работа!

— Шефе, има признаци. Безспорно е…

— Какво? Какво, Монторси?

— Това е атентат. Самолетът… Избухнал е във въздуха.

Той го хвана под ръка, дръпна го рязко.

— Това е инцидент, Монторси. Инцидент! Разбра ли?

— Не, шефе… Има следи… Не е инцидент…

Пусна ръката му. Монторси усети топлината на кръвта, която се връщаше.

— Инцидент е. Инцидент и нищо друго!

Връщаше се към колата. Следственият беше разпуснат. Височайши заповеди. Може би щяха да бъдат подкрепление при

някакво странично разследване. Може би за инспекция в ЕНИ. *Хамалска работа.* Това е всичко. Те бяха извън играта. Вонята стана морална. Яркото сияние подпалваше изкуствено омаломощеното поле, станало гипсово бяло в нощта.

Вървеше към колата и се обръщаше. Видя доктор Арле. Беше прав, близо до обгорените останки. Те сякаш имаха същата конструкция като тялото на Арле — вертикално и слабо в потопа. Обгоряло месо. Подпалена пластмаса. Около Арле пъплеха санитари с носилки. И двамата помощници. И офицерите, които бяха разпитвали селянина и старицата. От колата колегите присветнаха с фаровете на Монторси. Той вдигна ръка да се прикрие от връхлетялата го допълнителна светлина. Още миг. Печелеше още един миг.

Арле беше прав, сух, изтощен повече от възрастта, отколкото от хаоса наоколо. Дори не забеляза Монторси. Един от помощниците му обаче го видя — *наблюдаваше го,* — но не го поздрави. Арле говореше на офицерите, с нещастните останки от половин труп в краката си.

„Загинал е при удара в земята“, казваше той.

„Изключвате ли експлозии? Избухване във въздуха?“, попита го един от офицерите.

„Трябва да видя в лабораторията. Но се обзалагам, че няма да открием нито парченце от експлозив. Разкъсванията и фрактурите са от равномерен удар. Ребрената система е сплескана. Трябва да е подскачал. Да кажем двайсетина метра. И после е паднал отново. Но трябва да го докажа в лабораторията“.

Офицерите се спогледаха. Нов въпросителен поглед към Арле. Арле кимна. Даде разпореждания на своите хора, поиска непромокаемите торби, развърза ги и ги пръсна наоколо, за да бъдат събрани в тях органичните остатъци.

Докато отиваше към колата и колегите му отваряха вратата, Монторси въздишаше с тиха ярост, като тяло в тялото, което се опитва да излезе през порите с болка и нарастваща мощ. Сякаш гневът беше едно ново, проточено раждане. Хвана студената дръжка на вратата на алфа ромеото и се качи. Колата потегли. Куполът изчезна зад хълма — фосфоресциращите въздушни сажди, където беше умрял Енрико Матеи.

Пътуваха в мълчание към Милано. Дъждът не разхлабваше обсадата си над черния град в ледената нощ. Никой нямаше желание

да говори. Монторси беше трескав. Мирисът на кръв и на бензин напираше в ноздрите му. Сякаш се бе наслоил в черепа му, в костите му. Чувстваше как кожата му излъчва тази миризма.

Омбони заговори. Една пукнатина наруши мълчанието. Навън плющеше студената вода. Пътят беше мръсен. Бяха измръзнали.

— Вие какво мислите?

Всички бяха завладени от една мисъл. И тази мисъл гнетеше всички.

— Потулват го — каза Монтанари.

— Искат да мине за инцидент, но не е инцидент — категоричен бе Монторси.

— Видях останките. За мен това е експлозия. Във въздуха — додаде Омбони.

— Арле каза обратното.

— Арле казва онова, което му нареждат да каже. А може би и нещо повече.

— Лабораторията не е с нас. Винаги е била против нас.

— Това е вече американска територия. То е ясно. Получаваме заповеди и си мълчим.

— А якето? Видяхте ли якето?

— Онова на дървото ли?

— Кой знае как е стигнало там.

— От небето.

— Именно.

— Арле казва, че са подскачали. Някъде двайсетина метра.

— Да, бе, и са си съблекли якето, нали?… Докато са подскачали…

— Видях кръвта.

— На земята. То бяха само кървища.

— Не, по листата.

— Къде по листата?

— По листата на дърветата. Откъм страната, обърната към небето.

— А отдолу?

— Нищо.

— Никакви следи от подскачане.

— А дърветата, видяхте ли ги?

— Нямаше счупвания. Нито едно счупено дърво.

— Само на мястото, където се е врязало крилото.

— Разбил се е във въздуха.

— Избухнал е. Саботирали са го.

— Това е атентат. Ще го представят за инцидент. Ще ми се да видя заключенията на магистратите.

— Да, магистратурата… Щом се размърдат магистратите, бъди сигурен, че зад това стои Америка.

Запазиха мълчание, докато стигнаха Милано. На ъгъла с булевард „Чирене“ спряха Монторси да слезе. Беше почти полунощ. Усещаше се трескав, някаква неестествена и съмнителна треска, която не му отнемаше яснотата. Разтвори вратата на апартамента и се дотътри вътре като мъртвец, добра се до леглото, дори не си махна палтото, наквасено от студения дъжд.

Маура беше в банята, лампата светеше.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Кроули препоръчваше подбора на партньор от женски пол. Магът и приятелката му „се сношаваха непрекъснато“, докато от оплождането се раждаше един хомункулус. За своята света литургия Кроули даде рецепта на основата на кръв и сперма. За да се избегне заразяване със СПИН, сегашният американски Ордо Темпли Ориентис съветва сместа да се изпече във фурна при седемдесет градуса. Кръвта привлича демоничните духове, а пък спермата ги поддържа живи.

Петер Кьониг,
„Произход на групите
ОТО и сексуалната магия“

Милано
24 март 2001
12:35

Същата вечер имаше садо-мазо сбирка. Лопес се колебаеше какво да прави. Да се намеси, или да контролира?

Във всички случаи трябваше да търси Измаил.

Внедреният в садо-мазо канала се казваше Марко Калопрести. Той говореше, говореше и говореше и Лопес не разбираше до каква степен се отнасяше до внедрен на полицията в садо-мазо средите, или до внедрен на садо-мазо средите в полицията. Очите му приплamваха и непрекъснато, почти автоматично, отклоняваше въпросите на Лопес, дори за разсъжденията за групите, организиращи *рейв* и садо-мазо купоните. На Лопес не му пукаше за този канал. В съзнанието му беше Измаил и мислеше само за него. Искаше бързи, сбити информации, а онзи бръщолевеше, пушеше много и фасовете, които хвърляше с щракане на пръсти, не гаснеха и продължаваха да димят с тънък дим

по ледената плоча, покриваща централната площадка пред модерната църква на „Сан Донато“. Оставяше го да говори. Винаги правеше така: *Ако говорят, се разтоварват, снижават защитата си, стават склонни да ти кажат онова, което искаш.* А той беше там да слуша.

Едно накуцващо дете с монголоидни черти, загърнато в розов шал, вървеше бавно в дъното на площада, облягайки се на едър възрастен мъж, който си триеше носа с носна кърпа. При пристигането си бе забелязал ниските и бляскави черни кули със стъкла в цвят аквамарин на комплекс „Аджип“, който Енрико Матеи беше построил на входа на Милано. Бляскави и излъскани, но развалини. *Модерни* развалини. Хилавата зеленина под черните решетки, отстъпила пред напора на пълзящите растения, обгръщаше входа със сложни геометрични фигури. В този миг готическата катедрала с насочен към небето бял плосък шпил тъкмо затваряше широките си порти от ново дърво. Не се виждаше черния силует на свещеника или на клисаря, който дърпаше отвътре двете крила, нито се чу затръшването на тежестта, всичко беше приглушено — една зловредна, неудобна тишина. Лопес се прозина и усети глад.

Този Калопрести никога преди не беше чувал името на Измаил и Лопес беше склонен да му вярва. От години познаваше един от станалите исторически организатори на садо-мазо сбирките — Инженера.

— Той е печен, нали знаеш? Сигурното садо-мазо е, което се прави със съгласието на партньорите. Под негово ръководство тази среда израсна, никога не е имало инциденти, нито дрога. Там всичко е под контрол…

— Ами ти? — попита Лопес. — Какво правиш ти за нас там, в групата?

Калопрести пушеше и след бронхиално освобождаване вдишваше наситения син дим на дълбоки дръпвания.

— Аз ли? Ами… Забавлявам се… — засмя се той.

— Плащат ти да се забавляваш, а?

— Ами, виж, там е море от мадами… Пък и мен ме интересува садо-мазото, не се срамувам да го кажа. Аз съм наясно с каналите. Затова ми плащат. Аз контролирам. Информирам. Представям месечен доклад — всички, които участват, са регистрирани…

Типът изглеждаше неизчерпаем като батерия, излъчваща вечен магнетизъм.

— Слушай…

— Да…

— Въобще не ми пука за вашия канал. Ясно?

Метна надалече фаса и издиша дима в неправилна парабола. Калопрести кимна.

— Не ми дреме как се чукате. Нужна ми е информация.

— Ти само ми я поискай. Ако ме питаш за този Измаил, ще ти кажа, че никога не съм го чувал. Тия в садо-мазо канала всички са италианци. Няма никакви източноевропейци. Каналът е чист, спазва се мярката. Повечето са професионалисти, мениджъри, има и университетски професори. Не е канал за мароканци.

— Не ме интересува. Искам да знам всеки път, когато се събирате. И къде.

— Ами… зависи…

— От какво зависи?

— Зависи от участниците. Сбирката е веднъж месечно. Съобщават го всички списания на тази тема. Първият понеделник на месеца.

— Къде?

— В Милано. В „Метропол“. Това е заведение зад „Рипамонте“. Но е спокоен, нормален канал. Аз ви информирах, но вас не ви интересува. Това е среща, открита за всички. Практически там се набират хора…

— А после? Като ги наберат?

— Има си частни сбирки. Никога не се канят повече от десет души наведнъж. В частни домове. Винаги в Милано.

Лопес разсъждаваше. Това бяха случаи, които не можеха да имат нищо общо с Измаил.

— Тази вечер обаче има сбирка, нали? В един склад… Както в Детройт или Париж. Както може би в Хамбург. Литургиите на Измаил.

— Това е ПАВ. Те са *рейв*, празници с покани. Един, най-много два пъти в годината. Стига се до стотина поканени.

— Къде се правят?

— Мястото не се знае предварително. Инженера организира всичко. Аз му помагам, за да разбера първо часа и мястото, и да ги

съобщя на Нравствения. Такава е практиката. Твоите колеги искат да знаят предварително, въпреки че никога не са осуетили някой ПАВ.

— Мястото… Всеки път различно ли е?

— Да. Инженера казва, че е по съображения за сигурност. Той иска да закриля участниците. Казвам ти, има хора от известни кръгове…

Можеха ли това да бъдат церемониите на Измаил? Калопрести обаче не беше чувал за Измаил.

— Слушай…

— Да…

— Деца? Деца има ли?

Типът наведе очи и поклати глава. Спечели време — запали си цигара. Монголоидът в дъното на улицата си беше свалил червения шал и старецът се опитваше да му го сложи отново, а момчето се дърпаше, не искаше.

— Това не е канал за педофили…

— Разбирам. Но има ли деца?

Той се изплю надалеч. Плюнката му като че ли се пържеше върху ледената глеч. Вдъхна дим, издиша сивосинкава пара, дръпна през носа и се обърна към Лопес.

— Два пъти — каза. — На две ПАВ партита имаше деца.

Улучи. Лопес се опита да не подплаши типа. Трябваше да изстиска всичко, което знаеше. „Дръж се бащински. Успокой го. Стани му съучастник. Доверието е опиат“.

— Не си го съобщавал на Нравствения…

Сбърчи нос и се втренчи в Лопес от долу нагоре.

— Не.

Лопес замълча.

— Ако бях им съобщил, със сигурност щяха да нахлуят, защото щяха да си помислят, че става дума за педофили. Но всъщност…

— Всъщност?

— Всъщност не… Децата ги доведе Инженера, без никой от нас да знае нещо… Не съм задавал въпроси… Беше ме страх да не се усъмнят… Но, заклевам се… На децата не им се е случило нищо… Само два пъти… Те бяха с вързани очи, не виждаха нищо, нищо не им направиха… Беше като… сценично… присъствие… Да, като украса…

— Лайнари такива!

Започваше да разбира. Пъзелът се попълваше. Церемониите на Измаил са били *прикривани*. Ставали са по време на среща със садо-мазо фон, но не всички участници са знаели. Тайни меси, които се провеждат, докато става нещо друго. И може би Измаил е присъствал и малцина са знаели. *Беше улучил.* Контактът на Измаил беше Инженера. Децата — вероятно те са били един от отличителните знаци, че тайната меса на Измаил се провежда. Също както в Детройт и Париж, когато бяха прекъснали садо-мазо сбирката и бяха намерили деца в центъра на сцената — ето го тайния знак! Който от присъстващите не е син на Измаил, не е разбрал това.

Попита Калопрести за Хамбург — Инженера имаше ли контакти с Хамбург? Калопрести не знаеше. Спомена името на Терцани, на Клемансо, попита го за Ребека. *Нищо.* Калопрести никога не беше чувал за тях. Накара го да разгледа снимката *постмортем* на Терцани. Да, беше го виждал понякога с Инженера. Обаче не можеше да каже дали е участвал в ПАВ партитата, защото по време на срещите всички носели маски: от кожа, от гума, от латекс. На ПАВ партитата могат да участват само екипирани хора, облечени според точно определени правила. Никой не се явява с открито лице.

Поиска да му каже къде и кога щяха да се срещнат онези от садо-мазо канала тази вечер за тяхното ПАВ парти. Калопрести, изглежда, се колебаеше. Лопес намекна за децата — Калопрести рискуваше затвор, ако онези от Нравствения разберяха, че техният подопечен не е съобщил на полицията за присъствието на деца на групови оргии. Измъкна мястото и часа на срещата. Един склад извън Чернуско, в Лимито ди Пиолтело. В полунощ. Калопрести искаше да знае дали ще се намесят. Лопес го увери, че няма да се намесят. Беше ли необходима някаква парола за влизане? Или покана, някакъв белег? Беше необходима парола. Калопрести му я даде.

Беше въпрос на часове краят на Измаил. Наближаваше.

Площадът приличаше на изпразнен през зимата басейн монголоидът като че ли плуваше във въздуха. Калопрести също, той пък без малко да се подхлъзне на леда по стъпалата на църквата, докато се отдалечаваше.

Щяха да се намесят. Беше казал да му осигурят заповед срещу Инженера. Мръсен гадняр, който замесваше деца. „За украса“. Човек, който организира садо-мазо оргии. „Печен е“. Калопрести щеше да

преговаря. Да свидетелства за децата, за да избегне наказанието. Инженера пък щеше да му разкаже какво знае за Измаил, за Хамбург, за Париж, за атентатите в Чернобио. Щеше да хване Измаил още на другия ден. Може би дори щеше да го намери на ПАВ партито, между представителите на добрата висша миланска буржоазия. Нямаше да свърши като в Париж. Нямаше да потулят нищо. Часовете им бяха преброени. Завивайки към кулите Лопес се прозина, а ръководният център обвит в дима на огромен комин на покрива на един хотел, сякаш също се задави, завибрира във въздуха като огромно монголоидно момче, което кашля.

МАУРА МОНТОРСИ

Представи си живота си и той му се стори отвратителен, а душата му — достойна за презрение. И въпреки това животът и душата му се сториха озарени от нежен отблясък — сякаш виждаше Сатаната на светлината на рая. Колко ли часа беше плакал така? А какво направи след това? Къде отиде? Никой никога не узна.

Виктор Юго,
„Клетниците“

Милано
27 октомври 1962
23:20

Маура се бе върнала бързо вкъщи. Бързо си бе тръгнала от купона. Лука я беше изпратил. Бяха останали в колата. Бяха се целували, бяха се опипвали. Тя не му беше говорила. Не му бе казала нищо за детето, за Давид, за кризата.

Беше се качила, треперейки.

Апартаментът беше празен. Давид още не беше се върнал.

Треперенето й се бе увеличило до краен предел. Почти не успя да си измие зъбите, не можеше да хване четката.

В леглото, в тъмното, й се бе сторило, че потъва във водовъртеж. Главата й шеметно се въртеше. От тахикардията цялата се тресеше.

Детето. Детето щеше да порасне в корема й като огромна гладка мишка. Детето пораждаше нежност в първичен вид, тя вече го обичаше. Раждането щеше да бъде болезнено, тя щеше да изгуби съзнание и после да умре. Раждането щеше да бъде най-сладкият миг в живота й. Детето щеше да излезе, хлъзгаво като змиорка. Тя щеше да го стисне в ръцете си и да се разтопи в тиха радост. Спокойствие, най-сетне спокойствие. Беше ужасена от мисълта да го прегърне, боеше се

да не му клюмне главата назад. Вените й пулсираха. Задушаваше се. И детето щеше да се задуши.

Запали светлината, привдигна се. Седна на леглото и се опита да си поеме дъх.

Кризата. Пристъпът беше в кулминацията си.

Изопна се отново на запалената светлина.

Щом се върнеше Давид, щеше да му каже. Няма да го задържа повече в себе си, няма да го задържа, не искаше да го задържа. Вече плачеше. Дишаше тежко. Давид щеше ли да й помогне? Мразеше го, не, обичаше го. Давид не беше нищо за нея, чукаше я като неподвижно тяло, като безформена пихтия. Давид никога не беше я чукал истински. Онова, което искаше в живота си, не беше Давид.

Нямаше надежда. Никаква надежда. Мъката я беше хванала за гърлото. Не можеше да диша. Ето, умираше! Не, не умираше…

Бъдещето се затваряше като ножица над нея.

Всичко тънеше в сянка. Не смееше да се надява на Лука. Не му беше казала. Това не беше любов. Тя и Лука не обичаше. Лука нямаше да я защити. Не, не беше вярно. Лука я обичаше, тя го обичаше, телата им си прилягаха, привличаха се спонтанно, неговата кожа я караше да полудява. Да, караше я да полудява. Караше я да полудява…

Разтърсиха я мощни конвулсии. Опита се да се отпусне и да изплаче мъката си, но не успя. Всъщност плачеше, без да плаче.

Стана, но не можеше да стои на краката си.

Вратата на банята. Да стигне до вратата на банята. Ако стигна до банята съм спасена. Давид ме обича. Лука ме обича. Детето ще ме обича. Аз не съм нищо, нищо, нищо, нищо.

Ето я банята. Маура отвори вратата. Свлече се, опита се да си облегне гърба на стената, но главата й клюмна на гърдите.

Усети солта на сълзите, сладникавият секрет от носа, лигите си. Устата й беше като раздрана дрипа. Боляха я китките, глезените. Кръвта не достигаше до пръстите й. Нямаше сили дори да се закашля.

Видя бръснача на Давид в отвореното шкафче над мивката.

Видя и опаковката с успокоителни.

Успя да се привдигне и затвори вратата на банята. Бръсначът на Давид, хапчетата… Смъкна се на пода.

Стомахът й се сви на топка. Потръпна.

Вече не беше в състояние да разсъждава, мислите си отидоха, остана едно древно тъмно кътче някъде в съзнанието й. Щеше да припадне, не, не успя.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Изповедта започва винаги с бягство от себе си. Желанието да се изповядаш покълва в някаква отчаяна ситуация. Предпоставките са същите като за всяко заминаване: надежда и отчаяние.

Мария Дзамбрано,
„Изповедта като литературен жанр“

Милано
28 октомври 1962
00:40

Маура беше в банята, лампата светеше. Монторси усещаше тръпките на треската, една неестествена и съмнителна треска, която обаче не му отнемаше яснотата на разсъдъка. Съблече се и набра номера на Фольезе.

— Какво става? — тутакси се отзова той.

— Ужас! Потресаващо, Фольезе…

— Успях да прочета материала на човека, който пратихме на мястото.

— Пукната пара не струва материала, Фольезе. Това е потулване.

Връзката внезапно се влоши, нещо пращеше там вътре. Маура не излизаше от банята и треската му се засилваше още повече.

— Какво казваш, Монторси?

— Това е потулване, Фольезе. В момента се опитват да потулят случая…

— Хм, това са тежки думи…

— Отнеха разследването на Следствения. Това е само работа на службите, висшите органи и магистратите. Нас ни отрязаха.

— Глупости! Това е лудост.

— Да. Ще видиш каква ще бъде официалната версия…

— Инцидент. Официалната версия е инцидент.

— Я ходи си го начукай — измърмори Монторси.

— Не отговаря ли?

— Изобщо. Изобщо не отговаря.

— Как можеш да твърдиш такова нещо, Монторси?

— Не става дума за инцидент. Всички го видяхме. Аз и колегите ми.

— Имаш ли доказателства?

— Слушай, Фольезе, сигурно е. Неоспоримо. Но това не е за телефон…

— Пред очите на цялата нация… Налудничаво е някак… Запушват ни устата…

— Предполагам, че не си имал време да провериш нищо…

— Не, какво говориш… Тук беше такава бъркотия. Между другото…

— Какво?

— Казват, че при директора… Май че са пили за смъртта на Матеи…

— И сигурно не са били единствените. Слушай, Фольезе, исках да ти кажа… Онова нещо, което прати там, на онова място, нали се сещаш? За смяна на работата. — Досието на Измаил, което Фольезе бе пратил на „Джорно“, ежедневника на Енрико Матеи. Американците в Италия, черната религия.

— Явно не си го дал на някой приятел… — „След като умря Матеи, докладът за Измаил излагаше ли на опасност Фольезе?“

— Защо?

— Ще можеш ли да си върнеш копието, което даде? По-добре би било да си го върнеш…

— Прав си. Ще гледам утре да го направя. Имаш право.

— Между другото… Утре…

— Искаш да се видим ли, Монторси?

— Да, така ще мога по-добре да ти разкажа. Ще се съгласуваме.

— Да. Налага се да се видим.

Монторси въздъхна.

— Ти намисли ли вече какво ще правим утре с онова нещо от „Джуриати“?

— Да. Работя по снимката. Самоличността на останалите, които са на снимката. Колкото повече си мисля, повече ми изглежда… как да ти кажа…

— Абсурдно ли?

— Да. Заради факта, че на снимката е и Матеи. Това е тревожно.

Щяха да се срещнат пред университета около обяд. Сбогуваха се.

Маура още се бавеше в банята. Той се протегна. Схващането в раменете му причиняваше по-скоро тръпки, отколкото бодежи. Изпитваше болка по повърхността на кожата, като че ли насила се сбръчкваше. Облегна глава на възглавницата. Беше хладна. Това го изненада.

Не можа да дочака Маура. Потъна в сън — мъртвец, готов за среща със светли покойници.

Позорът, срамът, който обърква, една експлозия отвътре, едно рухване отвън — всичко това го изведе на повърхността. Измъкна се от черната тъма на съня без сънища, в който бе потънал. Гурелив, буден. Безсъницата, пак безсъницата. Лампата беше запалена. Беше четири часът. Маура все още не беше си легнала. Светлината в банята не беше изгасена. Сърцето му започна да нагнетява уплаха.

Стана и изтича натам. Стори му се бавно и безкрайно. Вратата на банята бе затворена. Извика. Никакъв отговор. Засили се и я изкърти с рамо.

Маура беше там, облегната с гръб на стената, седнала на пода. Сивкава. Лиги се стичаха от двете ъгълчета на устата й. Очите й бяха широко отворени. Дишаше едва-едва, с мъка. Постави ръце под мишниците й. Стори му се, че повдига чувал. Не можеше да стои на краката си. Плачеше.

Беше изпаднала в криза. Отново.

— Какво става? — попита той. — Мау, какво ти е? Какво има? Мау, какво ти е? — Повтори го пет, шест пъти, а тя само плачеше.

Като че ли се задушаваше. Намираше се в някакво странно състояние, което той не познаваше. Маура никога не бе имала толкова силен пристъп. Беше отпусната, като мъртва.

Той я хвана за главата и усети кожата й топла и пулсираща, почувства потта под сплъстената коса. Тя запелтечи. Видя я в огледалото как полита напред към мивката. Въпреки че я държеше, тя клюмаше като парцалена кукла. Пусна ледената вода и постави главата

й под струята, докато не започна да кашля. Кашляше и се тресете от хълцания. Горната й устна беше издадена напред като на разплакано момиченце. Лицето й беше зачервено, слюнката и секретът от носа й продължаваха да текат. Плачеше и дишаше хрипливо.

Отмести я от водата. Повдигна я и сложи на главата й хавлиена кърпа. Занесе я на ръце до дивана в хола. Стори му се някак смалена. Седна и я взе в обятията си. Маура започна да скимти като отчаяно изгубено животинче, на границата със смъртта.

Това беше отчаяние, което не бе изпитвал. Не бе изпитвал и не подозираше, че съществува. Ако заподозреш нещо, трябва да си го изпитвал. Нещата не са чак толкова дълбоки, никак даже. Достатъчно е едно подозрение и всичко ти се изяснява. Всичко става прозрачно. Убягваха му границите на този необясним плач, който ставаше все по-слаб и все по-отчаян.

Той знаеше, че Маура се чувства нещастна. Беше се изявил, като бе използвал огромната празнота, която тя таеше в себе си, във всяка своя фибра. „Закриляй ме!“, бе съкровеното послание в погледа й. Само да я погледнеше и отговорът на тази обезкуражаваща, безгранична молба, бе вече даден. „Закриляй ме. Спаси ме“. Беше постъпил с нея като с животинче, чувствайки смътно от какво се нуждае, отдавайки й топлина. Беше се оженил за нея в името на бъдещото си щастие — или поне спокойствие. Причината не беше единствено във факта, че бе лудо влюбен. Беше нещо повече от любов — яростна сила, която ги изтръгваше от онова, което познаваха, за да ги захвърли в бездната, която зейваше в тях. Той бе усетил, че *по някакъв начин* бяха еднакви, огледални един с друг. Имаха всичко и същевременно нямаха нищо. Бяха се оженили, но кризите не спряха. Напротив. „Ако някой ден се разделим и се окажем на един и същ лифт, бих почувствал твоя мирис. Това е химия. Магнетизъм. Ние си принадлежим“, бе й казал той, преди да се оженят. Тя обаче изглеждаше неудовлетворена от необичайната празнота, която усещаше в себе и която никой не можеше да запълни. Защото онова, което правеше, което бе направила, което щеше да направи, дори и далеч от него, можеше да е различно. *Животът можеше да е различен.* Свободата и стремежите й бяха другаде. Не се обичаше. Не обичаше себе си. Бяха пожелали дете. „Ако нямам дете, животът ми няма да има смисъл“, бе му прошепнала тя една нощ, изпаднала

отново в криза. Подобна криза, но не така силна като онази, която тази нощ бе я връхлетяла и смазала.

Полюля я. Още хълцаше, но все по-слабо. Чезнеше в унес.

— Върви си… Върви си… — казваше му тя и продължаваше да повтаря механично и жално: — Върви си… Върви си… — Явно не съзнаваше какво говори. Температурата й се бе покачила.

Той я обичаше с неизменна нежност, щеше винаги да я обича, дори ако си отидеше. Щеше да я обича винаги, винаги. Но нежността му не я лекуваше, не я облекчаваше, не достигаше до нея.

— Върви си…

Нещастието говореше чрез нея. Не, това не беше Маура. Тя беше нещастна дори и сега, когато му бе заченала сина му, когато самият живот я изпълваше, растейки бавно и непоколебимо вътре в нея. Твърдата вяра на живота в нея самата.

Дори и да имаше син, нищо нямаше да се промени, тъй като природата на човека не се променя. Страданието не се е притъпило и всички усилия то да бъде компенсирано, които не попадат в целта, са нечестни и безсмислени.

Изпитваше непреодолимо усещане, че и той ще припадне… Продължи да я люлее. Така се опитваше да я успокои, да успокои и себе си.

Две човешки същества, едно до друго, под прозореца, на дивана. Бяха по-малко близки, отколкото можеха да бъдат, но много повече, отколкото се бояха, че могат да станат.

Заспаха на дивана. Събуди ги сивеещата светлина на утрото, онази млечна светлина на ранните милански зори, отровени от безчет химикали.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Солидарността на живите същества — нейният център е страхът.

Улрих Бек,
„Обществото на риска“

Милано
24 март 2001
14:50

Следобедът отлетя като миг. Лопес чака цял час в колоната на автомобилното движение на входа през „Корвето“ към Милано.

Знаеше какво ще пита Сантовито. Искаше да присъства на ПАВ садо-мазото, за което му беше говорил внедреният, и да го прекъсне в кулминационната му точка. Беше сигурен, че Инженера има нещо общо с Измаил, бе убеден, че в хангара в крайния квартал се извършва ритуал на Измаил. Оргия по-скоро. Щеше да иска от Сантовито хора за операцията, за да нахлуят в разгара на церемонията. Щеше да бъде там. Искаше да се внедри, да съобщи пряко *отвътре* кога да го направят. Щеше да иска от Нравствения отдел екипировка, за да не се различава от участниците в ПАВ. Калопрести бе казал, че по време на срещите всички носели маски от кожа, от гума или от латекс. Нямаше много време. Ритуалът щеше да се състои в полунощ в Лимито. Часовете на Измаил бяха преброени. Изненада се, когато усети, че неволно стиска волана.

Изяде един жалък гумен сандвич. На стълбите срещна Калимани. И двамата се бяха задъхали. Обади се по телефона на колегата си от Хамбург. Нямаше и следа от мистериозната Ребека. Колкото до педофилския трафик, беше предвидена операция за другия ден. Колегата му имаше гърлен, мрачен и прегракнал глас — с една дума дразнещ. Щял да осуети някаква „доставка“ в пристанището на Хамбург. Не знаели големината на „доставката“, но всички в отдела на Нравствения бяха сигурни, че става дума за деца. Деца, на път да бъдат

изведени от Хамбург. Може би малки славянчета. Или турчета. Опаковани за неизвестни направления. Интересувала ли тази история Лопес? Да, интересуваше го. Каза, че ще се чуят отново на другия ден. Имаше малко време, трудно беше да бъде на всички фронтове на разследването, но си струваше да опита. Мислеше за Боб, онзи от имейла. Надяваше се Измаил да е замесен в „доставката“. Надяваше се също синовете на Измаил да са се срещнали в Хамбург, за да организират „доставката“ — Боб, Терцани, Клемансо, незаменимата Ребека. Поиска от колегата си от Хамбург допълнителна проверка. Знаеше, че хората на Измаил са се срещнали на 15 февруари. Терцани беше се върнал в Милано на другия ден. Може би Ребека го беше подслонила. Може би не. Поиска от колегата си в Хамбург да провери хотелите и приютите. Трябваше да провери дали в нощта на 15 срещу 16 февруари Терцани е запазил стая. Прочете имейла на Боб до Клемансо. Боб предупреждаваше французина, че „срещата е в Банхоф, на мястото, споменато в имейла от миналата седмица“. Това значеше ли нещо? Онзи от Хамбург беше казал, че щял да направи проверка по случая.

Чувстваше се сигурен — една леко еуфорична сигурност. Дали в Милано или в Хамбург, часовете на Измаил бяха преброени. Сигурно беше.

Сантовито беше объркан, но подписа разрешението за операцията в Пиолтело. Нахлуването в ПАВ садо-мазото не бе достатъчно да го убеди и Лопес чудесно разбираше мотивите за неговия скептицизъм. Трябваше да се поработи малко в дипломатическо отношение. Както в Детройт, както в Париж — щяха да изненадат посред оргията хора от богаташките среди на Милано. Лопес заговори за Инженера. Сантовито трябваше да елиминира външния натиск. Разбраха се да пуснат онези, които нямаха представа, че участват в ритуал. Теорията на Лопес беше, че *по време на оргията* само отбрани членове щяха да извършат церемонията на Измаил сред останалите, нищо неподозиращи участници, както бе потвърдил Калопрести. Теорията на Лопес още беше, че Измаил вероятно ще присъства на ритуала. Теорията на Сантовито пък беше, че му стига Лопес да осигури спокойствието на срещата в Чернобио. Според Лопес, ако накарат да замлъкнат хората от италианската организация, свързана с Измаил, Сантовито щеше да има идеалната възможност да

упражни ефективен контрол. Сантовито подписа разрешенията с изкривена уста, цигарата му висеше в едното ъгълче, притисната от устните, изместена настрани заради дима, който го дразнеше, докато подписваше.

Лопес веднага се разпореди да подслушват мобилния телефон на Инженера. Заедно с Калимани организира да се направи оглед. Поиска двайсет цивилни полицаи с коли. Лично раздаде карти за зоната на Лимито в Пиолтело. Реши да провери мястото заедно с Калимани. Никакви полицейски коли. Излязоха с личната кола на колегата му. Не говореха. Вече се стъмваше. Взеха и Форланини. Завиха към „Линате“. Видяха в студената мъгла малкото колело на лунапарка край товарното пристанище. Минаха по моста на Сеграте. Нивите бяха влажни, пара се издигаше от мократа земя, която тежко се слягаше покрай лошо асфалтирания път. На първата бензиностанция се вляха в лявата колона. Циментът там беше по-лъскав и гладък и сякаш за миг заслепи небето — една абсурдна, преобърната, с метален отблясък, нежно лилава вдлъбнатина. Направиха ляв завой, като пресякоха сноповете разсеяна светлина на бързи насрещни фарове. Преминаха по един мост. Следваха гъста гора и черен път. Не беше лесно да се разбере къде точно трябва да свият, толкова беше тесен пътят. После изведнъж се отвори празно място и видяха светлата, суха, но остра трева на малка негостоприемна поляна. Спуснаха се в една падина и завиха в калта. Вече нямаше дори черен път. Отстрани изникваха хилави дървета с тъмни стволове. След тях се ширна нова кална поляна, метална врата с тънка ръждясала решетка, циментова площадка и паралелепипедът на хангара, където трябваше да се състои ПАВ. Наоколо не се виждаше жива душа. Оставиха колата между дърветата и продължиха пеша. На око определиха позициите на цивилните агенти. Свободно място имаше само пред входа на хангара. Отстрани и отзад се виждаше гъста растителност, която покриваше склоновете на малката котловина, в която се намираше постройката. Извън котловината имаше ниви и други шубраци. Единственият достъп беше онзи, който водеше до поляната пред вратата на склада. Провериха. По стръмнината към нивите се редуваха дървета, къпинаци и храсталаци. Би трябвало да побързат и да блокират този единствен достъп. Да се скрият зад моста, да се втурнат след сигнала на Лопес и до *една минута* да нахлуят. За засадата при моста Лопес препоръча *изгасени*

фарове. Щеше да е почти пълна тъмнина. Само една лампа срещу входната врата. Не беше удобна операция. Лопес щеше да даде сигнала отвътре, по мобилния си телефон. Сантовито бе отпуснал още двадесетина човека, които щяха да се включат във втората вълна. Лопес пресметна, че са достатъчни. Скоро щеше да се здрачи. Кожата на лицето го болеше, толкова беше студен въздухът, обувките затъваха в калта. Лопес поклати глава. Вятърът, който раздвижи дребните листа на дърветата, му се стори като ледения полъх в храма на Измаил пред очите им.

Опитаха се да направят обиколка на хангара. Но беше невъзможно. Страничните склонове бяха много стръмни. Теренът беше хлъзгав, кален и непроходим от храсталаци и повалени дънери.

Калимани хвърли въпросителен поглед на Лопес и за миг го обзе съмнение. Всичко можеше да се обърка. Връзките, макар и налице, бяха несигурни. Повдигна рамене. Качиха се отново в колата на Калимани и се върнаха в управлението.

Взе един мобилен телефон специално за операцията, нареди да монтират радио в едва цивилна кола и каза на хората си да засичат по една от постоянните честоти пряко обажданията от и към телефона на Инженера. Нямаше нужда да го следят. Той знаеше къде ще се озове в полунощ.

Хапна много малко във ведомствения стол заедно с Калимани и двайсетимата полицаи. Преди другите да приключат, стана и отиде да вземе екипировката, която беше поръчал от Нравствения. Беше поискал за себе си цяла кожена маска. Мина пак през стола и си уговори среща в хангара с Калимани, който белеше една натъртена ябълка. Излезе във вътрешния двор, взе колата и се отби в дома си на булевард „Саботино“. Апартаментът беше студен, не бе се прибирал два дни. Включи печката. Опъна се на дивана. Сви си цигара. Изпуши я бавно, наслаждавайки се на ленивите припламващи изгаряния на хартиената пепел в тъмнината.

Слезе. В колата нагласи радиото на честотата на клетъчния телефон на Инженера — пълно мълчание. Дъждът бе спрял. Девет часът. Беше студено, но прозорците на колата, черно ауди, не се замъгляваха. Нямаше да направи лошо впечатление. Беше се преоблякъл. Сако и вратовръзка. В колата пробва кожената маска от фина мека кожа, с леко тръпчив мирис. Рязко дръпна ципа, огледа се в

огледалото за обратно виждане. Видя две светли кухини, две безумни очи — огледална халюцинация, която не отговаряше на очакванията му. Беше неузнаваем. Махна маската и я пъхна във вътрешния джоб на сакото си.

Остана да чака в тъмното, паркирал с изгасен мотор на булевард „Саботино“, срещу светещата реклама на поредния екшън касоразбивач.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Първо предизвикват царя, после крият лицето си пред стражата.

Ернст Юнгер, „На стената на времето“

Милано
28 октомври 1962
08:00

Монторси се протегна. Сякаш го обгръщаше леден плащ. Прозя се в мразовития въздух. Студено беше, но не валеше. Нямаше дори осем. Беше оставил Маура в леглото, излязла от безсъзнанието, бледо синкава, но успокоена. Имаше почивен ден и не се налагаше да ходи на училище. По-добре така. Щеше дълго да спи. Асфалтът между паветата блестеше, въпреки че беше целият сив, покрит с прахообразен скреж.

Помисли си за Матеи, после пак за Маура. Итало Фольезе беше ли открил нещо за присъствието на Матеи на игрище „Джуриати“? Последната картинка, преди да заспи нощес, докато още държеше между пръстите си кичур от косата на Маура, беше вкочанената ледена ръка на детето от предния ден, подаваща се от гънките на найлоновата торба сред мъглата на игрището. Мумията в Архива на Съпротивата го беше измъчила в един кошмар, от който не помнеше нищо. Беше се събудил от накъсаното топло дишане на жена си, заспала, въпреки преживяната болка. Налагаше се да говорят. Тя трябваше да се съгласи да се прегледа при специалист. Това беше опустошителна криза, не можеше да продължава така.

Едно черно куче с жълти очи и опадала козина на десния хълбок се приближи към него, душейки влажния въздух. Трябваше да се види с Арле. Беше дезориентиран. Гротескният образ на Маура сякаш се отдръпваше под стъпките по мокрия асфалт. Един дебеланко го задмина, може би стопанинът на олисялото куче. Потръпна в палтото

си. Итало Фольезе трябваше да вземе доклада от „Джорно“ — онзи, за американците. Кой беше Измаил? Какво представляваше сектата, за която говореше Фольезе в „Кориере“ предната вечер? Какво щеше да стане с Италия, след като бяха премахнали некоронования господар на Италия? Това бе утринта след смъртта на краля.

Влезе в един бар и си поръча кафе. Беше вряло и си изгори езика. Добави захар, но кафето си остана горчиво.

Вестниците по будките съобщаваха гръмогласно на първите си страници новината за смъртта на Матеи. Повтаряше се думата „инцидент“. Имаше черно-бели снимки на мястото, далеч не така впечатляващи както истинската гледка — онази, която той бе видял предната вечер, обзет от треска, но с ясно съзнание. Хрушчов, Кенеди и Куба бяха изчезнали от първите страници. Може би Маура наистина бе успяла да заспи. Усети сладкия, убягващ вкус на похвалата, на способността и удовлетворението от спазената отговорност, че е извел Маура от порочния кръг на болката. Беше ужасно. Ужасно. Той повторно видя леко повредената повърхност на огледалото миналата нощ, докато ледената яростна вода връщаше Маура към нея самата, вместваше я в света на усамотението, на вината, на желанието да компенсира случилото се. Трябваше да се консултират със специалист. Маура щеше да приеме. Чакаше дете, трябваше някой да я наблюдава. Няма и два месеца откакто плодът спеше в корема й — сън, лишен от сънища и заблуждения. Това беше царственото навлизане на духа в режима на тревогите, в спиралата, виеща се между теб и другите.

Като приключеше историята с Матеи и с детето от „Джуриати“, той наистина щеше лично да се обърне към психолог.

От телефона в бара се обади в управлението. Само Ревели беше на смяна. Отговори му с глас, объркан от сънливост. Нищо ново. Шефът дори не се бе върнал в отдела. Нямаше заповеди. Наистина ги бяха отрязали. „Потулиха нещата. Това е. Шефът имаше право“. Монторси се съгласяваше със слушалка в потната ръка. В бара беше потискащо топло. Искаше да започне пак да диша на големи глътки влажния и тежък въздух навън. През витрината видя как едно такси забавя от другата страна на улицата. От него слязоха заедно проститутка и клиент, който плати на шофьора. Курвата и клиентът влязоха във вратата срещу бара. Вероятно Следственият щеше да охранява магистратите. Ревели каза, че това е единственото, което им

остава. Матеи беше прекалено голяма работа за тях. Монторси се съгласи за последен път, сложи слушалката на мястото ѝ и излезе, като още от прага вдъхна мразовития въздух, за да прогони от дробовете си лошата топлина на бара. Помисли си за Маура и пресече улицата. Рано беше за Арле. В управлението щеше да отиде после — след Фольезе и лабораторията. Имаше време. Реши да го използва. Мушна се във вратата, в която курвата и нейният клиент бяха изчезнали, след като бяха слезли от таксито.

Портиерката го гледаше, докато изкачва стълбите. Той не каза нищо. И тя изобщо не проговори, наблюдаваше го — смазана, с лице, сивкаво като миланската утрин.

Спря на втория етаж. Вратата беше отворена и във въздуха бе останал сладникавият аромат от парфюма на проститутката. *Плътта бе минала оттук.*

Отвори. Вестибюл. Приглушени светлини. Сладостта на курвенския парфюм бе още по-осезаема. Нещо тиктакаше в съседната стая. Не успя да се отдръпне навреме. Идваше да го посрещне съдържателната.

Беше старица, която щеше всеки миг да рухне под тежестта на грима си и всякакъв вид други прекомерности. Очите ѝ леко изпъкваха извън тежката очна линия и ореол от напудрен облак се носеше пред нея, като анестезираше ноздрите. Беше с черен копринен пеньоар, позволяващ да се види едрият ѝ повехнал бюст, който трябва да е подхранвал чужди мечти и карал да буйстват вече изтлели тела. Носеше домакински чехли. Щом го видя, се усмихна. После усмивката ѝ се стопи. За миг потърси зад него курвата, не я откри и веднага разбра.

Монторси — с образа на Маура в съзнанието си като магнетична и натрапчива идея — отмести грубо старата курва, като блъсна тресящата ѝ се плът в касата на вратата и влезе в стаята. Евтини кристални съдове служеха за олтарчета, поставени върху проядени дървени конзоли. Огромният несъразмерен полилей със стъкълца бе угасен и висеше от тавана като сплескана круша. Счетоводни книги бяха отворени на ниска масичка близо до кресло, тапицирано с плат, избелял от търкането на задниците, седели върху него. Върху срещуположната стена на онази с конзолите, претъпкани с кристална стъклария, като порция тъмнина се подаваше картина, прекалено

мрачна, за да бъде разгадана. Вдясно и вляво — две затворени врати. Отвори тази вляво.

В полумрака, миришещ на детска кожа, спеше една курва и притискаше до гърдите си края на чаршафа, сякаш се бранеше от студа или от очакваните опасности, които можеха да дойдат отвън. Тя дори не усети как Монторси притвори скърцащата врата.

Тогава отвори другата врата. Откъм касата се подаваше половината силует на съдържателката, седнала на земята, която шпионираше, с подутите си колена, крепени от също толкова подути ръце. Сякаш порокът беше се наслоил във фибрите й — древен резервоар, чийто тих шепот идваше от далечни епохи.

Светлината в стаята беше бледа, разсеяна, неестествена. Утринта се прецеждаше през перденца от тензух, посивели от немара, неми свидетели на една още по-жестока немара, плод на тела и думи, душевни останки, пропити в излинелите тъкани, готови всеки миг да се разпаднат.

Мъжът върху младата курва се бе самозабравил. Голият му гръб лъщеше. Панталоните му, леко смъкнати, оголваха мястото, където се съединяваха бутовете му — напрегнато, пулсиращо и космато. Курвата гледаше в лицето Монторси, а мъжът помпаше ли помпаше. Не бе разбрал нищо, движеше се отривисто и пухтеше, а от мазните му сплъстени коси капеше пот.

Монторси се приближи. Курвата не проговори, само отвори още по-широко очи и продължи да немее. *Бялото лице на Маура, тресящо се в тъмното от конвулсивни пристъпи.* Хвана края на панталоните на клиента, който помпаше ли помпаше. Онзи се обърна внезапно и изфъфли нещо. Монторси не спря да го дърпа, докато не го откъсна от жената. Двамата стояха с напрегнати мускули един миг. Онзи продължи да бръщолеви и да пелтечи шумно. Бърза струйка слюнка пръсна по гърдите на пачаврата, която продължаваше да гледа Монторси, който се бе вторачил в нея сякаш мъжът помежду им не съществуваше. После изведнъж панталоните изпращяха, фланелата също и в ръката на Монторси остана едно ъгълче от светлия хастар. Мъжът се обърна смутен към курвата, после към Монторси, взе си обувките и излезе тичешком, заобикаляйки огромното туловище на полицая, изправено вертикално насред стаята, докато все още лежащата курва продължаваше да го гледа.

Тогава той се приближи до нея, дръпна я към себе си за глезена и понечи да забие юмрук в бедрото ѝ, но не улучи целта.

Излезе мълчаливо, отбелязвайки размазания грим на стопанката на този мизерен бордей, след което протегна ръка и събори на килима и по пода всички кристални съдове, които станаха на сол. Съдържателката, с поглед, забит в земята, не каза и дума — купчина плът, пулсираща с остатъчна топлина, акумулирана от отдавна изтекли мигове, фалшив смях и забравена близост.

Портиерката го изгледа как излиза от входната врата, с метла в ръката и паркетин в ниска кофа, а той наведе очи към прясно измития под, миришещ на лошокачествена белина.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Онзи мъртвешки празник, перверзният живот, обидата [на вселената], която тя причини, още пророкуваше и продължаваше.

Мечтаех кръв по бляскави мрежи в засада, висящи тела като плът на парцали над мене да бъдат заспалия.

Сиймъс Хийни,
„Духовното ниво“

Милано
24 март 2001
23:50

Когато влезе, всичко беше като сън.

Лопес беше пристигнал в околностите на Лимито ди Пиолтело малко след двайсет и три часа. Буквално гореше от желание да удари часът. Беше бомбардирал с обаждания клетъчния телефон на Калимани. Момчетата бяха готови. Патрулът, който трябваше да претърси офиса/жилището на Инженера, бе заел позиция. Бяха видели Инженера да излиза към булевард „Буенос Айрес“, пуст по това време. Инженера не бе ползвал мобилния си телефон. Лопес изчака да стане двайсет и три и половина, като се мъчеше да шофира безцелно около Сеграте, после към Чернуско, по отвратителните хлъзгави улици, под бледите лампи, между плоски черни терени, начупени от очертанията на разкривени метални промишлени складове, боядисани в невероятни цветове. В дванайсет без двайсет през нощта Инженера най-после се обади. Лопес идентифицира повикания номер — мобилния телефон на Калопрести. Инженера бе поставил началото. Вероятно Калопрести бе вдигнал, но Лопес не бе помислил за тази възможност — честотата на телефона на Калопрести не можеше да бъде засечена. Той също бе тръгнал към Пиолтело. Беше видял мощни автомобили и съмнителни малки коли, потъмнели от смога, да кръстосват в търсене на целта,

която той и Калимани бяха посетили в късния следобед. Направи си нова цигара, видя как се изпотява предното стъкло отвътре — лека бяла мъглица, през която е невъзможно да виждаш ясно. Току-що бе минало полунощ. Пое по черния път, водещ към хангара на ПАВ. Премина отново на тъмно участъка, който бе преминал следобед. Караше бавно. Беше трудно да се разбере от коя страна свиваше пътят. Тъмнината бе плътна.

Струпаните коли пред хангара наброяваха около тридесетина. Входът към ПАВ бе осветен само от единичната лампа. Видя силуета на мъж, той искаше паролата на една новопристигнала двойка. Усети ситните мравки по кожата на гърба си — тръпката на очакването и сигурността на неизбежното. Измаил беше там, вътре. Това щеше да бъде краят. Нахлузи маската, провери телефона си, отвори вратата на колата и слезе.

Чу силен тракащ шум — звукът от електрически генератор. Очевидно нямаше електричество. Около хангара цареше *съвършен* мрак. Не можеха да се отгатнат дори стръмните склонове на котловината. Когато минаваше покрай оградата, засече една двойка — той прошарен, без маска, с нашийник с капси, който притискаше гънките на увисналата му като на пуяк гуша, придържаше по-млада приведена жена, която имаше вид на обхваната от колики. Прошареният го изгледа като че ли търсеше разбиране и каза:

— От нерви е… За първи пъти е…

Жената се оплака шумно. Въобще не се интересуваше от присъствието на Лопес. Под шлифера, който широко се разтвори, той видя, че е гола. Лопес пристъпи, остави двойката зад гърба си. Отврати се от калното блато, в което обувките му жвакаха. Гардът на прага на вратата го изгледа втренчено. Няколко метра по-нататък Лопес разпозна Калопрести, но Калопрести не го позна. По-добре така. Попита го за паролата. Лопес я произнесе. Калопрести се отмести и го пусна да влезе. Вътре беше като в сън.

Мястото не беше много просторно, но поради полумрака почти не се виждаше отсрещната стена. Стори му се като меката и разсеяна светлина на огромен аквариум. Хората вътре се движеха със забавени жестове, смазани от разредената атмосфера, която бе надвиснала от високия свод на широкия таван. Около шейсетима души. Малко лампи разкъсваха полумрака. Някакви източени жени прекосяваха хангара,

сякаш бяха дълги водорасли, потопени в гъста, тъмна фосфоресцираща вода. Не можа да открие Инженера. Мъже и жени, пръснати между различни *сцени*. Всичко изглеждаше гротескно в просторното празно туловище на огромния хангар. Странни метални конструкции, малки групи се движеха бавно и ритмично около вързани хора, безлични и разпръснати покрай студените стени — едно почти открито пространство, което служеше за сцена на живи, еднакво отдалечени картини, без никаква връзка помежду им. Видя груба имитация на барплот в дъното, разделил на две пространството. Той тръгна олекнал, отнесен, с неуверената крачка на объркан месия, който не разбира в какъв свят е попаднал. Видя килнат метален кръст, на който бяха завързали жена, носеща само черна маска. Почти усещаше потриването на въжетата по кожата си, ледената повърхност на червения метал на раменета на кръста. Трима мъже се суетяха пълзешком около слаба девойка, над която замахваха с отпуснат камшик. Той видя нервния й гръб, прешлените й като рибешки люспи да се повдигат по него, голите й бели хълбоци всеки път, когато се надигаше изпод мъжете, тъмната грива на гладките коси, и се остави да го завладее ароматът им. Друг мъж носеше „на конче“ съсухрена жена на средна възраст, с лице, покрито от ярка безсрамна карнавална маска с пера. По-нататък две жени яростно ръгаха нечие младо тяло, не се разбираше мъжко ли е или женско… Стигна до барплота. Маскиран младеж му кимна и Лопес си поиска бира. До младежа се появи момиче с червени коси, открито лице и хитрото изражение на човек, който няма нищо общо със ставащото около него. Тя му се усмихна.

— Богат ли си? — попита го внезапно.

Лопес мълчаливо се усмихна, всъщност насили се да се усмихне.

— Богат си и тези игри ти допадат. Може да продължим, ако искаш… Какво ще кажеш?

Погълна огромна глътка бира и се обърна към *сцените*, после погледна момичето зад бара.

— Не съм богат — каза той и понечи да каже, че игрите не му допадат, но замълча — ненадейно бе познал Инженера. „Или това е Измаил“, помисли си той. *Кой* всъщност е Измаил? Инженера — прав, със скръстени ръце, открито лице, фини редки коси, малки мустачки извити в черешова усмивка, влажни устни, на вид слаб и деликатен.

Приближи се до него. Инженера го прие с усмивка и го попита какво мисли.

— За кое? — каза Лопес.

— За вечерта.

Лопес кимна утвърдително.

Инженера го попита това първата му ПАВ вечер ли е?

Лопес щеше за малко да произнесе името на Измаил, но се въздържа. Да, първата му такава вечер била.

Инженера попита дали не иска да „играе“.

Лопес отпи глътка от бирата, вече отвратително топла и отвърна, че предпочита да гледа.

Инженера обяви, че след малко ще започне *свещеното представление*.

Лопес отново кимна утвърдително. Не разбираше, преглътна и махна с ръка.

Инженера го поздрави, изкривявайки лице в гримаса, която трябваше да изразява престорено удоволствие и любезност.

Лопес надигна малката топла бутилка с бира и отвърна на поздрава. Не биваше да го изгубва от поглед.

Видя го да се приближава до една *сцена*. Някакъв мъж снимаше две жени, които носеха нещо като големи гащи, от които се подаваха вибратори, а между тях едно момче се забавляваше коленичило, като прокарваше език ту по единия вибратор, ту по другия. Инженера прошепна нещо на фотографа. Светкавиците премигваха като внезапни електрически изпразвания в гробовния мрак, в който бяха потопени силуетите на онези, които „играеха“. Лопес опипа вътрешния джоб на сакото си, усети неподвижното тяло на телефона, върна се на бара и остави бутилката. Носеше се приглушен шум, като върху равномерен мек звуков килим, разстлан навсякъде и произхождащ *от много източници*. Прищраквания и скимтене нарушаваха това подобие на непрекъснат, обгръщащ всичко наоколо ултразвук. Струваше ти се, че спиш или че си представяш. После внезапно *ужасяващо* скърцане спусна навред тишина.

Движено от полуголи тела, изопнато в усилието си, огромното метално колело върху груба количка с колела, напредваше, изникнало бог знае откъде, и бавно се откъсваше от сенчестия фон. Лопес дори не беше разбрал, че в хангара има такова устройство. На колелото висеше

някаква жена. Видя как я завлякоха с грохот до центъра и застопориха колелото да не се клати в основата с въжета. Окачена на него, с разтворени ръце и крака като човека на Леонардо, жената беше гола и притихнала, клепките й бяха затворени, а тя самата — концентрирана в мълчанието си. Колелото беше поставено точно в центъра на хангара. Това беше един предълъг, механичен, гъвкав иначе миг, едно прекъсване на съня. Лопес остана вторачен неподвижно в образа, който излъчваше колелото, което, освободено вече от въжетата, започваше да се върти.

Мъже и жени се разположиха в полукръг срещу устройството и жената върху него.

Всички присъстващи вече бяха се събрали.

„Това ли е *свещеното представление*?“, помисли си Лопес.

Един як мъж, облечен с кожен костюм от главата до петите, го забута и жената шеметно се завъртя.

Така се започна.

Мъжете и жените около колелото започнаха да шибат жената с камшици. Ударите свистяха във въздуха сухи и точни, но шумът, който издаваше кожата на жената, бе глух и барабанящ, почти като пльосването на месо в тава. Жената изскимтя, после започна да стене и да плаче, но останалите продължаваха да я удрят.

Къде бе Инженера? *Къде бе Измаил?* Лопес го потърси с поглед и не го откри. През това време жената вихрено се въртеше, окачена на колелото, и вече започваше да губи самообладание. При всеки удар Лопес чуваше дълбокия й жесток стон, лицето й бе маска от слуз, сгърчено от риданията. Ритъмът на ударите се засили. Жената беше неестествено бледа и приличаше на дете. Лопес напипа мобилния си телефон, решил да спре тази гавра, но се спря.

Зад онези, които шибаха жената — вече безжизнена и окървавена — Лопес съзря Инженера да мърда, но не успя да отгатне какво прави. Шест-седем мъже и жени с покрити с маски лица, бяха около него и вдигаха ръце като в ритуална процесия. Жената на колелото бе започнала сериозно да кърви и онова, което се случи веднага след това, беше забавено и ярко като някои сънища, които ти се натрапват призори.

Всички стояха неподвижно, хипнотизирани от колелото. Жената бе спряла да скимти — сгърчена бледа плът, покрита с яркочервени

белези от камшиците. Инженера помръдна и изчезна зад колелото, Лопес го проследи с поглед, силуетът му стана неясен в полумрака. Тогава Лопес видя, че държи в ръцете си дете. Да, беше най-много на три-четири години, с вързани очи. Инженера като че ли го люлееше. Изглеждаше така, сякаш никой не му обръщаше внимание.

Лопес извади телефона и прошепна на Калимани: „Сега!“ Колелото съвсем забави ход и инквизиторите с камшици отпуснаха ръце. Колелото спря. Онези, дето бяха дотътрили колелото, развързаха въжетата, и жената рухна в ръцете им. Един от тях, облечен по-различно, се преструваше, че плаче над нея. Всички ръкопляскаха. Инженера се приближи с детето с вързани очи в ръцете си към якия мъж, облечен в кожа, който бе изблъскал Лопес малко преди това, и му го подаде. Детето изглеждаше заспало или упоено. Всички аплодираха гледката и си скупчиха към центъра. Лопес загуби от поглед мъжа с детето. В този миг Калимани и другите нахлуха. Лопес си свали маската и усети студ — беше ужасно изпотен.

Онова, което произтече, беше ужасна суматоха.

Един от полицаите извика всички да останат по местата си — било рутинна проверка, но всички се втурнаха към изхода. Полицаите и Калимани блокираха вратата. Настана още по-голяма паника. Всички се блъскаха и крещяха, опитвайки се да излязат. Някои пробиха кордона от полицаи. Лопес търсеше мъжът с кожените дрехи и детето, Инженера напредваше привидно спокоен към Калимани, Лопес не виждаше детето, отмина колелото и успя да забележи изтерзаната и обезобразена хубост на сваленатa от колелото жена, с полузатворени очи. Той зави зад колелото, видя заден изход и са затича. Нищо. Само мрак и студ. Залута се в тъмното. Теренът бе стръмен, а растителността — гъста. Опита да запълзи, но беше невъзможно. Отново се върна в склада. Едва успя да мине през входа. Отпред бяха колите на Следствения, фарове, светлини. Поиска подкрепление за Лимито ди Пиолтело, беше спешно, имаше изчезнало дете, макар да съзнаваше, че вече е късно, много късно. Стоеше в нощта, осветен от фаровете, с хангара зад гърба си, и гледаше безсилен в тъмнината.

АМЕРИКАНЕЦА

Още веднъж си припомнете за вашето влизане в сферата на борбата.

Мишел Хюелебек,
„Разширяване на сферата на борбата“

Милано
25 март 2001
01:40

Малко оставаше всичко да пропадне. И Инженера, който му беше гарантирал *максимална* сигурност, беше дилетант. Като пакистанеца, дето Стария го бе премахнал. Измаил бе велик, но неговите хора — не.

Целият беше сетива. Усещаше всичко. Унесеното дишане на изгубилото свяст дете на седалката до него. Вертикалните ивици размесена кал, втвърдена от леда и нощта, водеха гумите като релси. Американеца се опитваше да контролира мазното поклащане на волана и беемвето браздеше тъмнината като заострения нос на тих кораб. Беше напрегнат. Наистина малко оставаше да стане белята. Бледото лице на полузаспалото дете се мяташе от едното рамо към другото от неравномерния ритъм на коловозите в разораната нива, която сега бе съмнителна писта, неподходяща за бягство с изгасени фарове. Беше успял, защото бе пресметнал всичко. Въпреки уверенията на Инженера. Въпреки че в Италия никой не знаеше нищо за Измаил, освен неговите последователи. Беше предвидил намесата на полицията. Знаеше, че това вече се бе случвало в Детройт — той беше там! — нали беше в групата, дето нахлу в склада, внедрен по искане на Измаил. Беше се случвало и в Париж. Сега се случи и в Милано. Измаил е велик. Той познава огромното тайно движение на онези, които се противопоставят на неговия бавен и неспирен възход. Беше го

пратил в Милано, тъй като знаеше това, и той — Американеца, беше действал точно както Измаил искаше да действа.

Беше пристигнал от юг следобеда през гъста мрежа от черни пътища, за да провери мястото за ритуала. Другата кола, която сега ги чакаше да се прехвърлят, беше оставил далече, накрая на черния път. Половин час бе ходил пеш във влажния мраз, лъхащ от твърдата земя на пустите ниви. Беше забелязал сплетените корони на дърветата около склада. Инженера споменаваше за изолирано място. Там наистина имаше гъста растителност — храсти, къпинаци, преплетени клони, бурени. Те покриваха всичко наоколо и правеха почти невъзможно проникването, снижавайки се към дъното на падината. Мъгла с мирис на тор проникваше в дрехите. Той беше преминал пояса от дървета, за да потърси проход. После следваше промишленият склад. Нямаше как полицаите да се укрият в шубраците. Падината беше достатъчно кална и стръмна. Беше проверил за заден изход. Каквото и да се случеше, това бе пътят за бягство.

Измаил бе поръчал детето. Искаше детето. Детето трябваше да премине през ритуала. Ритуалът в Милано беше само началото. Трябваше да го вземе и да го отведе при други последователи на Измаил, по-близки и по-тайни от онези в Милано. Американеца трябваше да присъства на ритуала в Милано и да вземе детето. Транспортирането на детето бе вече организирано — съвършен механизъм, който щеше да му позволи да се върне в Италия и да извърши второто дело — *най-важното!* — което Измаил му беше поръчал. Детето трябваше да стигне до Брюксел. Той щеше да го заведе до Хамбург, а там за него щяха да се погрижат други от хората на Измаил. Така се бяха разбрали. И в разгара на ритуала полицията бе нахлула.

Той беше паркирал беемвето оттатък шубраците, в нивите. Нямаше нито нормален, нито черен път. Идеално. Беше пресметнал необходимото време и се бе спуснал през шубраците в тъмното. Беше стигнал до входа на хангара пеша. Когато полицията нахлу, той беше на линия. Беше измъкнал детето от Инженера. За миг — един бърз, мълниеносен миг — му бе минало през ума да ликвидира Инженера. Инженера обаче не знаеше нищо за него и не можеше да му навреди. А и Измаил би искал Инженера да е невредим. Измаил е велик. Хората от склада се блъскаха към предния изход — пълен хаос. Пътят към задния

беше свободен. Всичко стана много бързо. Той се пъхна със затворени очи в шубрака и запъхтян се добра до беемвето.

С угасени фарове в тъмните ниви, по памет. В огледалото не виждаше да светят фарове. Беше успял.

След повече от час бавно каране в тъмното, зави наляво. После надясно. Теснията черен път сред гъстите сребристи борове в тъмнината и мъглата. Наново зави. Падината беше зад него. Тук се наложи да запали фаровете за част от секундата. Освети тъмните очертания на мерцедеса, който беше оставил късно следобед. Беше го паркирал на четиридесет минути от склада. Внимаваше много. Беше взел под наем колата в Милано с един от паспортите си. Френски паспорт. Говореше перфектен френски. Говореше и перфектен италиански с френски акцент. Беше подписал договора за наем на колата в Бари два дни по-рано. Беше се върнал в зоната на склада, беше пресметнал времето, което ще му трябва, за да се измъкне от блокадата на полицията. Беше се върнал пеша, прекосявайки една равна поляна чак до шосето, идващо от Мелцо. Беше изчакал в студената влага автобуса до Милано, до Централата, където бе паркирал беемвето, нает пък с испански паспорт. Усмихна се. Беше се върнал до склада, бе взел детето и сега беше при мерцедеса. Подготви се за прехвърлянето.

Детето беше в полусъзнание. Отвори багажника на мерцедеса, потърси външния джоб на чантата и извади калъфчето. Взе спринцовката, която бе приготвил с дозата още следобеда, преди да се върне в Милано. Оголи бледата ръчица на детето, което се мъчеше да отвори уста, за да се прозине. Инжектира съдържанието на цилиндъра. Изчака няколко секунди. Когато то се отпусна, повдигна малкото телце. Нагласи го в багажника и затвори капака. Провери за последен път беемвето на оскъдната светлина на прожектора и почисти волана от педантичност. Свали номерата, качи се в мерцедеса и даде газ в тъмнината.

Половин час по-късно, преди да се включи в участъка от междуградския път, водещ до магистралата към Германия, отвори прозореца и метна в черното поле двете бели табели. Видя ги как лъкатушат при падането си и се снижават като непотребни листа хартия.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Има други социални болести и някои от тях са много по-сериозни — например страстта към детската порнография. Която тук е много рядка, но изненадващо заразителна.

Джеймс Г. Балард,
„Кокаинови нощи“

Милано
28 октомври 1962
08:40

Давид Монторси вървеше с бавни крачки през Милано. Трябваше да се срещне с доктор Арле. Беше подранил. Небето се бе отворило, разцепено от колосални пукнатини като огромна обелка от портокал — един пукнат растителен купол над града. Небето над Милано, от което Матеи бе се разбил… Милано се събуждаше без своя Господар, без Господаря на цяла Италия… Един човек на колело си свиркаше, вътрешният пръстен на околовръстния път беше полупуст. Гъстите валма влакнест черен дим от комините почти блестяха като подвижни скулптури, изрязани на фона на небето. Въздухът беше ясен и носеше в себе си аромата на някакъв край или начало, мириса на пърлено и на електричество, на утрини без явен смисъл. Ясно очертаните ъгли на сградите се врязваха в гъстите небесни пукнатини на облаците. Прозрачният огромен образ на Енрико Матеи над града… Отворена като сърдечна камера, една част от дъгата пускаше повече светлина — като призрак, падащ от небето, драматично наклонен… Небето на Милано… от което Матеи бе полетял на парчета, на отломки от кости в пръстта през онази нощ… Монторси не смееше да разсъждава за това, погледът му се реееше от мътния блясък на движещите се каросерии до магазините, които вдигаха кепенци, покрити със сажди и друга мръсотия. Вървеше, без да забелязва кой идва насреща му и кой го задминава, само потрепна при

пронизителното издрънчаване по релсите на трамвая, който преминаваше с равномерен ход по вътрешния си маршрут. На една будка за вестници Монторси си купи „Ил Джорно“. Заглавието: „Загина Матеи“. Описания, реакции, коментари. Толиати и позицията на Италианската комунистическа партия. Християндемократическата партия в траур. Официалната версия: инцидент.

Гадост. Отвратителна гадост.

Опита да се концентрира. Срещата при доктор Арле. Неговите главорези бяха направили аутопсията на детето от „Джуриати“. С тях Арле бе влязъл в управлението при Болдрини. Беше го видял блед, измършавял, да разпорежда събирането на останките от Матеи в Баскапе. Не разбираше. Само чувстваше. Чувстваше, че Арле беше *важната* фигура в случая.

Ето я и лабораторията. В преддверието нямаше никой, наблюдателната кабинка беше празна. Мина през входа към вътрешните коридори на първата сграда. Срещна малка група колеги, които тихо се шегуваха — единия пляскаше другия по тила, но Монторси не се усмихна. Мислеше за напрегнатото изражение на Арле миналата нощ. Беше като някаква креда, разпадаща се под силния леден дъжд, близо до подутия разполовен труп на полето, където бе паднал самолетът на Матеи. Може би Фольезе наистина беше открил нещо. Може би наистина имаше някаква връзка между детето от „Джуриати“ и Матеи.

С навлизането си в центъра на изпаренията от формалин, в сърцето на осветения от неон коридор, усещаше притесняващото излъчване на нещо познато, но не съвсем обяснимо. Изкуственият мирис на нещо, което вибрираше от дълбините — подобно, но не същото като властта. Надвисващата милост на неизвестното. Неоновата светлина се разсея, когато на равни интервали някои врати се заотваряха отдясно и отляво. Зад него гръмна тракане на метални колелца. Една празна носилка. Зави наляво. Коридорът стана по-тесен и по-тъмен. Надясно. Намери се в идентичен, но по-светъл коридор и се сблъска с една служителка. Попита я за Арле.

Кабинетът на Арле беше зад кабинета на двете му асистентки, които седяха една срещу друга, почти близначки в движенията си, с онази прилика, придобита от тясната среда, в която две тела и два мозъка влизат в контакт с години. Попита за Арле, казаха му да почака.

Зачака. Маура може би спеше, приютила болката си, забравяйки всичко. Предният ден мумията мълчаливо го бе впечатлила и за миг се бе сетил за нея — миналата нощ, когато повдигна отпуснатото тяло на Маура, чието съдържание беше като на празна изсушена какавида. И Арле му напомняше за мумия, изсмукана отвътре. Трябваше тепърва да провери — щеше да го направи следобед. Дали някой беше влизал пак в кабинета му в управлението. Като приключи тази история, щеше да си уреди сметките с Болдрини. Не можеше да не предупреди за *осезаема* окултна връзка между ръчичката на трупчето на „Джуриати“ и разкъсания и вече подут, гол и посинял разполовен труп под дъжда на Матеи в Баскапе.

После една от асистентките на Арле го повика. Вече можеше да влезе.

Арле му каза, че разполага с малко време и помоли да бъде извинен. Говореше, но сякаш нищо не казваше. Бюрото беше много излъскано. Имаше нещо беззвучно, нещо безизразно в гласа на Арле. Очите му бяха стъклени, воднисти. Дълбоки сенки. Освен това ръкомахаше. Иначе беше спокоен човек. В единия ъгъл на бюрото му отдясно имаше малък терариум с мръсни и замъглени стъкла, пълен със сух пясък. В него една тъмна и привидно хлъзгава малка костенурка ровеше пясъка. Песъчинките се лепяха по нея, но тя упорито риеше пясъка. Ръката на Арле се въртеше безспир, по един и същ начин, вената му пулсираше бавно отвътре на китката, белите косми отгоре на ръката се напъхваха под маншета на сивата риза. Костенурката продължаваше безуспешно да рие.

Монторси искаше да попита Арле за Матеи и го прекъсна, без изобщо да си задава въпроса дали е подходящо да го прави.

Изобщо Арле беше приел Монторси въпреки изключително напрегнатата нощ, прекарана със службите, които чакаха аутопсията. Това беше деликатна операция, която трябваше да бъде едновременно бърза и точна, като се вземат предвид всички възможности, което обикновено не се правеше. Беше една наистина тежка нощ.

— И аз бях там снощи — каза Монторси.

Изглеждаше, че костенурката всеки момент ще се преобърне. Арле парира темата за Матеи.

— Струва ми се, че вас от Следствения това никак не ви интересува.

Устните му дори не се извиха, камо ли да се усмихнат, но сарказмът му беше ефикасен именно защото беше прикрит зад сричките.

Това вбеси Монторси. Една тиха, старателно потулена ярост. Накъсо спомена за случая, който трябваше да бъде архивиран — извинението, което бе измислил за тази среща. Арле му зададе въпроси, на които Монторси не бе в състояние да отговори. Той настоя. Но Монторси искаше друго от него. Рязко смени темата, като заговори за случая „Джуриати“.

— Вчера… — каза Монторси — детето, намерено на игрище „Джуриати“… Знаете ли за случая?

Никаква реакция.

— Да.

— Бих желал да се разпореди допълнително следствие, докторе.

Отново никаква реакция.

— Ще повикам веднага моя асистент, който се занимава със случая.

Това беше бюрократичен отговор. Той моментално отвеждаше Монторси на финала. В папките на чиновника от лабораторията сигурно беше регистрирано прехвърлянето на разследването от Монторси на Болдрини. Следственият бе прехвърлил случая на Нравствения. Монторси нямаше вече право да се интересува от него. Арле скоро щеше да има предимство. Трябваше да се направи нещо, и то веднага.

— Следите от сексуално насилие над детето, докторе… вие какво мислите за тях?

Арле не помръдна. Притвори очи. Докосна с ръце брадата си почти с молитвен жест.

— Винаги се намира по някой ненормален. Така мисля.

— Колко деца минават всяка година през работната ви маса със следи от подобно насилие?

Арле бавно се усмихна.

— Каква цифра искате да ви кажа? Шест? Седем? Двайсет? Имате ли теория, която да ми изложите, инспектор Монторси? — Този път се усмихна. Устните му бяха лъскави от засъхналата слюнка по тях.

Монторси не отговори. Изправи се със спокойствието на човек, който вече няма съвест, нито интерес. Изпита страх. Обърна гръб на Арле, хвърляйки последен, бездушен поглед на костенурката и си тръгна. Излезе. Спря се на прага. Арле стоеше като вкаменен.

— Благодаря, докторе. Благодаря за всичко — каза Монторси и излезе.

В коридора погледна зад гърба си.

Видя един мъртъв човек.

Четирима лекари с престилки на тъмни петна излизаха от една плъзгаща се врата и клатеха усмихнато глави.

Видя се отразен в пластмасовото стъкло, блед както никога досега.

Арле прикриваше атентата срещу Матеи. Арле прикриваше трафика на „любители на деца“. Затова бяха му отнели случая. Между Арле и Болдрини имаше *някакво* споразумение.

Ускори крачка. Трябваше да се срещне с Фольезе.

Ъгълът на една извита стена му заприлича на носа на малък кораб.

Срещу него идваше празна носилка. Платът, който я покриваше, висеше повече от едната страна, а санитарят бе със захабена маска.

Измаил, Измаил, Измаил, Измаил, Измаил…

Навън беше слънчево. Насреща му вървяха група студенти. Едва отскочи от минаващия трамвай и реши да отиде пеша на срещата с Фольезе. Трябваше да се види с него и да поговорят. Трябваше да му каже, че сега е в опасност повече от всякога. Арле потулваше виновните за смъртта на Матеи. Арле потулваше трафика, свързан с любителите на деца. Досието, предадено на „Джорно“, бе заплаха за него. Може би то се докосваше до истината без Фольезе да има дори най-малка представа.

Трябваше да му каже какво има предвид. Чувстваше, че всичко се върти около тъмното и тайнствено име на Измаил.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

И така, значи всичко е вярно… Онези места, онези хора, онези машини, онези постъпки реално съществуваха.

Франсис Скот Фицджералд, „Нови типове“

Милано
25 март 2001
02:50

В управлението цареше бъркотия. Бяха закарали всички там, малцина от присъстващите бяха успели да избягат по време на нахлуването в склада. Край на празника. *Край на садо-мазо празника.* Измаил обаче бе успял да избяга. Лопес бе направил огромна глупост. Той разчиташе на изненадата, но тя не бе достатъчна. Детето бе изчезнало. Човекът, на когото Инженера го бе подал, сякаш се бе стопил. Мъжете и жените, които прикриваха размяната на детето, вдигайки ръце около Инженера, бяха неоткриваеми. Грешка след грешка. Първа грешка: по време на разузнаването нито Лопес, нито Калимани бяха забелязали — колкото и малка да беше тя — онази задна врата на склада, заради стръмния скат, засенчен от клонаци. Втора грешка: хангарът трябваше да бъде обграден и от полицаи, поставени по стръмните и обрасли с шубраци склонове на падината. Трябваше да поиска повече хора. Лопес не бе го планирал като *военна* операция. Беше сътворил тъпотия. Една огромна тъпотия.

Беше повален. И то *елементарно*.

На четвъртия етаж имаше някакво раздвижване на полицаи. Пейките бяха препълнени с хора с втренчени погледи. Никой не говореше. Всичките бяха все още облечени по правилата на ПАВ — гротескни, патетични, седнали притиснати един в друг в притеснението си. Жената от колелото, която беше в несвяст, бе

закарана в поликлиниката. Сантовито бе се появил само за да вземе Инженера и го отвел в своя кабинет. Беше се подал оттам само за да изръмжи на Лопес, че нищо не е направил, нищо полезно за Чернобио. Сега щеше да упражни какви ли не видове натиск срещу него. Като за начало му нареди да не провежда никакви разпити без *негово* разрешение. После влезе отново в кабинета си и Лопес видя седнал Инженера. Идеше му да изяде шефа си.

Лопес не разполагаше с никакъв коз и го знаеше. От детето нямаше и следа. Инженера сигурно щеше да се опита да потули историята. Всичко зависеше от уликите. Всеки пет минути Лопес вдигаше слушалката, информираше се за блокадите. Никаква следа и от мъжа с детето. Както в Париж. Както в Детройт. Измаил беше неуловим.

Сантовито се показа от кабинета. Беше бесен. Нареди на Калимани всички да си ходят по домовете.

— Начукай си го, Гуидо! Каква идиотщина си натворил? Само си помисли какво би станало, ако трябва да се занимавам с тая пасмина, при положение че ме чака Чернобио.

Натискът даваше плодове. Дипломацията на Сантовито — неизискана форма на малодушие — проникваше в кръвта на Лопес като дразнещ маркер. Сантовито готвеше своя скок в йерархията, ако реши проблема Чернобио, а също и ако не го реши. Държеше очите си отворени и ги затваряше, когато *трябваше* да ги затвори. Лопес се чувстваше така все едно е искал да направи в морето дупка. Сантовито развяваше провала под носа му. Една операция, подходяща за първите страници на вестниците без конкретен резултат. Организация без предвидливост. Подигравка! Лопес погледна Сантовито с неговите синкави сенки под очите и скупчени жълти зъби. После тръсна глава в знак на съгласие. Да си ходят вкъщи. Майната му на всичко!

Сантовито искаше да говори с него на четири очи. Наистина беше бесен. Калимани тутакси разгони онези от ПАВ. Шефът беше неудържим:

— Божичко, Гуидо! Кой, по дяволите, си ми довел? Обадиха ми се за този смахнат инженер. Мили боже, проверявай, преди да направиш нещо! Може ли да се излагаш по такъв начин? Все едно си дилетант… Не можеш да си представиш *кой* се обади! Пращаш ме по дяволите с твоите простотии!

Лопес замълча.

— И, Гуидо, направи ми една услуга: не пипай никого от онези, дето са били на онзи празник — оргия, както се изрази. Разбра ли? Информатори, всякакви кретени, този нещастник Инженера — оставяш ги всичките! Разбрахме ли се?

Лопес на свой ред побесня:

— Ще го пуснеш ли? Ти си луд, Джакомо! Луд си…

— Сега го пускам. Не, ти си кретенът. Да, кретен. Върви си го начукай, Гуидо. — И се върна в кабинета си да пусне Инженера.

Мръсни гадове!

Лопес тръсна глава. Той държеше жената от колелото. Тя беше последната му надежда да извлече нещо за провала с нахлуването. Вероятно жената щеше да проговори. Вероятно жената знаеше.

Трябваше да се разбере със Сантовито. Изчака да му мине.

Влезе при Сантовито след четвърт час. Трябваше му разрешение да охранява и разпитва жената в болницата. Тя се казваше Лаура Пенсанти. От картона видя, че щяха да я държат под наблюдение. Докладът на полицая, който беше я придружавал в линейката, от склада до поликлиниката, се твърдеше, че жената беше дошла на себе си, но не говорела, казала само личните си данни. Лекарите от бърза помощ съобщили на полицая, че кръвоизливите не са сериозни и че ставало дума не за друго, а за лек шок. Щели да я изпишат на другия ден. Трийсет и седем годишна, разведена, живуща в Милано на улица „Фриули“ 68. Без деца. Професия: психотерапевт в обществена здравна служба на улица „Пулье“ 1. Лопес беше стъписан. Представи си безчувственото тяло на жената, окачено на колелото. Видя отново кръвта, окото й — замъглено и синьо. Препрочете картона: завършила психология в университета в Падуа през 1990 година, психотерапевт, членуващ в Сдружението на психолозите от 1992 година. Тя наистина бе последната надежда на Лопес. Ако се провалеше и с нея, миланската следа щеше да приключи. Нямаше да има какво да прави, освен да чака Чернобио. Там — вече беше сигурно — Измаил щеше да удари.

Сантовито беше бесен. Колкото преди, че и повече.

— Какво си си втълпил, Гуидо? Би ли ми обяснил?

— А ти какво си си втълпил, Джакомо? Там имаше дете, разбра ли? Сред онези хора имаше дете…

— Не ми дреме! Изобщо не ми дреме. Това е работа на Нравствения. Ти трябва да ми донесеш сведения за Чернобио. Ще изгорим. Всички! Аз ще съм първият. А после и ти. Донеси ми сведения за Чернобио. За останалото изобщо не ми пука. Деца ли са или старци, коне ли са или меки пишки…

Огънче и нова димяща цигара.

— Или…

Лопес усещаше тръпки, мравучкане, китките го боляха.

Телефонът иззвъня. Сантовито заломоти в слушалката, като хвърляше погледи на Лопес: цензура, гняв. Кимаше в знак на съгласие. Свърши разговора и изрева:

— Да си го начукаш, Гуидо! Създаде ми само проблеми с тази история със садо-мазото. Тежки и излишни проблеми. — Сантовито тръсна глава. — Разкарай се от очите ми!

Жената. Подаде на Сантовито искането за разрешение за охрана и разпит. Сантовито още по-силно се разкрещя:

— Разкарай ми се от главата! Ти май не разбра… Изчезвай!

Лопес не помръдна, каза само:

— Подпиши, Джакомо.

Остана прав и безмълвен за миг.

— Моля те, подпиши.

Лопес се върна в кабинета си. Сантовито беше подписал. Постави по един полицай на две смени да пазят пред стаята на Пенсанти.

Беше три часът. Чувстваше се смазан.

Провери за цигари — нямаше. Щеше да си легне. За Пенсанти щеше да мисли на сутринта.

Потърси в чекмеджето. Нито една цигара.

Стана да си ходи. Беше ужасно късно. Телефонът звънна. Беше колегата му от Хамбург. Бяха открили Ребека. Бяха открили Измаил.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

„Мистерията на злодеянието“ е в ръцете на човек, който държи властта, и когато този човек бъде премахнат, ще настъпи Хаосът.

Франсис А. Йейтс,
„Астреа“

Милано
28 октомври 1962
11:30

Фольезе закъсняваше за срещата. На ларго „Рикини“, пред старинната фасада на университета, на една пейка сред гъстия листак, Монторси чакаше вече повече от половин час. Журналистът закъсняваше, но това беше типично за журналистите. Шлифованият брик на фасадата на университета пробиваше с угаснал блясък клони и листа, тъй като светлината бе помръкнала до матово. Излезе силен вятър. Студентите вървяха бавно, на малки групи. Едно дете с разчорлени коси и дебели замъглени лупи на очилата четеше нещо на пейката срещу тази на Монторси. Минаваше по някой минувач, загърнат до немай-къде, а велосипедистите бавно взимаха широкия завой за влизане в площада. Лятото беше далече, студът упорито сковаваше Милано вече от дни. Студентите имаха вид на салонни учени, разговарящи за Микеланджело. Всичко беше някак абстрактно, замръзнало.

Арле потулваше всичко. Откриването на детето. Смъртта на Матеи…

Какво всъщност бе станало преди откриването на трупа на детето на „Джуриати“? Точно там беше ключът. Монторси беше усетил това, каквото и да е било решено, точно там то бе започнало да се проявява. Фольезе никакъв не се виждаше. Монторси се опитваше да подреди мислите си, фактите. Маура — съсипана. Свят му се завиваше като помислеше за това. Според него основното беше историята с

американците в Италия, която Фольезе беше вкарал в неговата папка и беше предал на вестника на Матеи — „Джорно“. Американците окупират Италия — отново, с по-фини методи и с трудни за откриване стратегии. От една страна Щатите решават да установят корпус на тайните служби в Италия, за да спират агентите на съветския блок. Той се бе докоснал до това предния ден в коридорите на управлението, пълни с американци в тъмни костюми. Вероятно въпросът с ракетите в Куба изостряше *тайния сблъсък* в Европа. Според информацията на Фольезе американците се били установили в една военна база извън Верона. Освен това… Освен това американците финансираха паралелни дейности, на пръв поглед неоткриваеми в списъците с военни или секретни операции. Сектата, за която говореше Фольезе, бе една от тези дейности. Дъжд от пари. Архив с имена, места, хора. Натиск, преди всичко натиск. Бяха избрали Измаил. С тази цел ли беше пратен в Италия Измаил? Може би щеше да изпълни първата част от една културна и духовна промяна? *Кой беше Измаил?* Наистина ли действаше далеч от военната логика на американските служби? Или беше вплетен в техните операции? Октоподът Измаил беше ли вече протегнал и омотал *всички със своите* пипала? Монторси клонеше към хипотезата за културна и духовна окупация на Италия. *Чувстваше* го — имаше окултна и невероятна сама по себе си връзка, изтъкана от случайности и стратегия, визираща откриването на детето на „Джуриати“ и атентата срещу Матеи. Било е атентат, това бе сигурно. Капките кръв по листата на дърветата, невредимите клони на Баскапе, той лично ги беше видял, беше ги пипнал с ръка. Оттам трябваше да тръгне. Ако тръгнеше оттам, всичко се наместваше. Беше една верига, на която можеше да измери всяка брънка и как всяка следваща се закачва за предишната. Арле бе отговорен за аутопсията и придружаващите я изследвания. Той бе в идеалната позиция — можеше да покрие истината, както и когато поиска. Твърдеше, че е било инцидент. Беше атентат, а той твърдеше, че не е, че е било инцидент, разбиване, може би грешка на пиян пилот — това пишеше по вестниците. Междувременно на Следствения бяха отнети компетенциите по това разследване. Което говори за натиск. Натиск отвисоко. И пак натиск — на Монторси отнемат разследването на случая „Джуриати“ — веднага след хипотезата му за канал на „любители на деца“. Това също ли е натиск? Натиск отвисоко? До

какво бе довело разследването за трупчето от „Джуриати“? До Матеи. *В края на краищата, до това бе довело* — до Матеи. Единственото конкретно нещо, което можеше да се види и да се пипне с ръка, беше снимката, която бе намерил в архива на „Кориере“ — Матеи заедно с други партизани *точно на мястото, където беше открит трупът на детето*. Той очакваше някакво развитие, свързано с тази снимка — кой бе на нея зад Матеи, чие бе онова белезникаво, неестествено замъглено лице? Едно бяло лице с хлътнали очи в някогашна, почти изкуствена сянка… А задушаващото измамно естество на натиска отвисоко — натискът, който приличаше на скелет на цялата машинация. Машинацията Матеи, та не беше ли се докоснал той до нея в партизанския архив? Всичките онези липсващи картони на партизаните, загинали при трагедията на „Джуриати“, *точно на мястото, където беше намерен трупът на детето…* Ами изчезналите материали от вестниците, същите, които Монторси бе намерил после в „Кориере“?… Какво всъщност означаваше това?

Всичко беше направено така, сякаш някой е искал да подскаже нещо, но не докрай. Да подскаже нещо отчасти. Та който има очи да го види ли? Кой трябваше да има очи за тези сигнали? Знак ли беше откриването на детето на „Джуриати“? За кого? За Матеи ли? Това знак за някакво начало ли беше? За началото на господството на Измаил ли? Кой беше Измаил? На кого се бяха доверили американците? И защо тук, в Италия? Защото часове след смъртта на детето умира и Матеи. Несъмнен сигнал за тази втора тайна американска операция. Кръгът на хипотезите се разширяваше. Нови орбити прекъсваха обичайните линии, образувайки меридиани и паралели, дължини и опорни точки се отдалечаваха. Белият дом, Куба, цяла Италия, планетата изобщо… Той стоеше като втрещен, не успяваше да си извади заключение, нито да се усъмни категорично, само стоеше слисан пред сложността на една тотална, заплетена, перфектно точна схема. Един отдалечен механизъм в пространството с неразбираемо съвършенство. А в центъра на този необятен инкрустиран глобус, в центъра на този механизъм, който безспорно граничеше с машинация, Монторси съзираше да се откроява, блестящо и мрачно, името на Измаил.

В 12:40 Фольезе още го нямаше. Явно нямаше да дойде. Щеше да му се обади следобеда в „Кориере“. Когато си журналист, времето за теб не е постоянна величина, можеш да бъдеш запратен, където и да е

по всяко време, горе-долу като полицаите. Той обаче реши да се обади на Маура. Нямаше желание да ходи на „Фатебенефрателиˮ. Реши да хапне с нея, за да не позволи да ги отдели завесата от притеснения, която винаги се спускаше след криза, с онзи виновен и болезнен свян на жена му, с онова помръкнало сияние на бялата й кожа. Сякаш още една следа от кризата се бе увековечила в това помръкване, в раната, която уморената, изтерзана съвест на една жена, закъсняваше да зашие, да забрави. Видя една телефонна кабина и отиде да се обади.

ИТАЛО ФОЛЬЕЗЕ

Ужасяваща двойка — животът трепери, смъртта тържествува.

Едмон Жабе, „Книга за метежа извън подозрение“

Милано
28 октомври 1962
00:40

Когато беше сам в хола или кухнята, но особено в банята пред огледалото, Итало Фольезе гримасничеше. Кривеше уста, зинваше и се плезеше, докато болката във вратните сухожилия не го принудеше да престане. Тогава се отдръпваше и отново протягаше врат като костенурка. Правеше го винаги, всяка сутрин, всяка нощ преди да си легне, за да не даде на кепенците на угризенията да се отворят и да пуснат навън срамни истини.

Давид Монторси току-що беше се обадил. Вече беше нощ, но той се бе обадил. Веднага щом се бе върнал от Баскапе бе му се обадил. Беше му казал всичко за Матеи. Беше му казал, че всъщност е бил убит. Фольезе спокойно бе затворил слушалката.

Беше се усмихнал. Измаил е велик.

Беше запалил мъждивото котлонче и си бе сложил вода да кипне. Може би щеше да си направи чай от лайка. Жена му си бе отишла преди година и половина. Фольезе имаше вина за това, като всички. Да, като всички. Не само дребните неразбирателства, безобразията и потушените конфликти. Не само неумолимия и също толкова банален ход на еднообразните дни, прекарани, без да си даваш сметка за съществуването на другия. Най-голямото безобразие. Да мисли за жена си, му причиняваше болка.

Измаил е велик.

Водата тихо вреше. Нямаше желание да се обръща, да се изправи срещу белезникавата плоча на котлончето и сиво-зелената повърхност на масата от дърво с пластмасово покритие.

Замисли се отново за Монторси. Той гледаше и не виждаше. Измаил беше пред очите му в цялата си кристално ясна пълнота, без Монторси дори да заподозре какво знаеше Фольезе, доколко рафинираното и сложно увъртяно действие се бе развивало още от самото начало тук, в Италия. Тук, в Италия, в Милано… Фольезе се усмихна при мисълта за загрижеността на Монторси за неговата лична безопасност — да вземе досието от „Джорно“, за да избегне рискове сега, когато Матеи беше мъртъв. Усмихна се. Нещастен глупак бе този Монторси… Ала скоро щеше да разбере. По един или друг начин Измаил щеше да му го покаже.

Измаил е велик.

Когато Монторси отиде в „Кориере“ с разследванията си за „Джуриати“, Фольезе остана невъзмутим. Същият ден Измаил беше оставил символично трупа на детето на „Джуриати“. Ритуалите на Измаил се отличаваха с бароково съвършенство. Символът предвещаваше началото на ерата на Измаил, чийто дебют беше смъртта на Енрико Матеи — Господаря на Италия. Няколко часа след намирането на детето, Монторси пристига в „Кориере“, за да прави проучване за плочата на „Джуриати“. Пустият му Монторси! Твърде бързо бе направил връзката между плочата и Матеи! За миг Фольезе бе обзет от паника. Беше оставил Монторси да чака резултатите от проучванията, беше се извинил, бе слязъл до телефонните кабини на входа на вестника и бе се обадил. Беше се обадил на своите хора за връзка с Измаил. Бяха му казали да бъде спокоен. Нямало проблеми. Да насочи младия полицай по верния път. Да го остави да се досети, без да му разкрива нищо. Фольезе не бе съвсем наясно, но се подчини. Беше говорил на Монторси за досието, което Измаил бе поискал от него да състави и да го изпрати на Матеи. Несвързани елементи, които можеха да дадат някаква представа за плана.

Измаил е велик.

Фольезе си мислеше за начина на вербуване на Измаил. Когато бе влязъл в редиците на верните на Измаил, това му бе дало смисъл, цел. Измаил беше велик. Скоро Измаил щеше да доминира във всяко едно нещо и навсякъде. Времето работеше в негова полза.

Върна се в хола и за миг се вторачи в пожълтелия чугун на парното до прозореца. После се доближи до стъклото. Студено беше. Още валеше. От няколко часа Измаил вече действаше. Току-що беше заличил от планетата Енрико Матеи — Господаря на Италия.

Обърна се. Пишещата машина стоеше в центъра на елипсата от светлината на настолната лампа върху зеленото сукно. Седна и започна да пише. Хората на Измаил искаха доклад за приема на случая „Матеи“ в редакциите. Щеше да посвети финалната част на доклада на Монторси. Бяха му казали да насочи Монторси към Измаил. Да му разкрива по малко, да остави нещата да се подразбират, да го насочи по верния път, а после да се информира за него.

След по-малко от час докладът беше готов.

Итало Фольезе се изми и си легна. Беше късно. Докато заспиваше, в съзнанието му изникна образът на жена му, белязан със спокойствие без болка, като бледия труп на удавница, появяваща се на повърхността на тъмна вода.

Телефонът вече беше звъннал, когато внезапно се събуди. Пет часът сутринта. Измуча в слушалката. Беше студено, навън още валеше, ясно усещаше това, въпреки че всички прозорци бяха плътно затворени. Обхвана го униние, когато му казаха, че искат веднага да го видят и му казаха къде. Беше Измаил. Бяха хората на Измаил. Това, че Измаил отново имаше нужда от него, му вдъхна странна, френетична сила. Отново, след искането да съобщи на „Джорно“ и на Матеи новината, че Измаил е в Италия. Облече се набързо, как да е. Няколко минути след обаждането вече беше на улицата.

Щеше да отиде с колата. Дъждът беше спрял преди малко. Като отваряше вратата, усети под ноктите си смога, просмукан с вода, тъмен повърхностен кашав слой. Стъклото веднага се замъгли.

Зави по площад „Мачакини“. Пое по новото шосе за Падерно Дуняно. Беше пет и половина. Градът изглеждаше призрачен, пронизан от сиянието на неона, светещ в полусферите на висящите лампи. Видя как припуква електричеството при допира с влагата между кабелите на обиколния трамвай. Излезе от Милано и потъна в мрака.

Наближаваше Падерно Дуняно.

Видя централния площад, зави наляво, следвайки указанията. Не му бяха нужни много обяснения, за да се ориентира. Стори му се, че усеща в колата сладкият полъх на аромата на трева и мента. Едва ли не

чуваше как му расте брадата по изпитите набръчкани бузи. Кожата му избиваше в четинеста решителност — ето в какво превръщаше човека времето.

Подмина първият от двата площада, за които му бяха казали по телефона.

На втория спря. Видя малката уличка вляво и подкара по нея. В дъното беше порталът на фабриката за тръби, както беше по инструкцията. Двамата последователи на Измаил стояха под една лампа, стройни тъмни силуети с кожа, побеляла от неона, като гипсови статуи или мъдреци стоици. Нещо невероятно древно и леко заплашително се излъчваше от тях. Фольезе слезе от колата и забеляза петна от ръжда по вратата под прозореца. Под мишница стискаше навит на руло доклада за Измаил.

Приближи се усмихнат до двамата.

Протегна ръка, ръкува се с мъжете и им предаде доклада със съзаклятническа усмивка. Долови странно напрежение на улицата, като че ли някакво си място би могло да реагира на случващото се.

Каза нещо за часа и реши да попита дали ще има нова задача. Попитаха го за Монторси. Каза им всичко, което знаеше, и искрено се учуди, когато мъжът отдясно изстреля първия куршум. Полетя назад, чул приглушеното свистене зад гърба си, докато падаше с изражението на любопитство и чисто изумление. После дойде вторият изстрел, далечно ехо от един свят, който вече не му принадлежеше, а след това и третият изстрел, продължителният тропот на крака и мокрият мирис на асфалта, както и свежият, последен полъх на мента и безразличие.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

До нас дойде създание красиво цяло в бяло,
а в лицето трепти кат утринно светило.
Данте Алигиери,
„Чистилище“

Милано
25 март 2001
08:50

Прекара поразителна нощ, а настъпващият ден щеше да бъде още по-поразителен.

Когато всичко рухна, нещата се отпушиха и Лопес си пое дъх. Бяха намерили Ребека. Шведката, която в Хамбург се бе срещнала с Клемансо преди атентата срещу Кисинджър. А също и с Терцани — миланският контакт на Измаил. Тя беше „идеалната жена за главната роля“, за която Терцани пишеше на Боб в имейлите, намерени в Париж. Лопес беше наредил да упорстват в търсенето. Беше дал на колегите си от Хамбург някои данни от имейлите на Клемансо. Например факта, че Ребека е свързана със зоната Банхоф. Колегите му от Хамбург бяха проверили чрез свои хора в Банхоф, но без да достигнат до нещо. Тогава се съсредоточиха върху канала на педофилите, върху всички документи от разследването, което щеше да доведе до операцията по залавянето на другия ден на пристанището в Хамбург. Оказваше се, че размяната на деца е дело на представители на организираната престъпност. Нишката беше тръгнала от департамента Рур. Нравственият отдел на Хамбург не вдигаше мерника — никакво разследване срещу получателите на децата, обичайното протакане. Доброто общество потулваше нещата и в Германия, както навсякъде другаде. При търсенето на Ребека по указание на Лопес обаче бяха преровили имена, дати и адреси, за да проверят дали някаква шведка наистина служи за връзка между получателите и престъпната организация. И така я бяха открили.

Ребека Ньорстром, трийсет и четири годишна, живуща в Лондон, финансов посредник. Бяха намерили доклада за пътуванията ѝ в Германия. Не знаеха обаче, че живее в Хамбург. Информаторите бяха проговорили. Властите нарушаваха подразбиращия се договор за „въздържане“ — да не се пипа второто ниво, онова, на доброто общество. Колегите от Хамбург бяха гарантирали откриването на Ребека, но сега подозираха, че нещо в операцията на пристанището можеше и да не проработи. Беше засегнато едно ниво, което обикновено оставаше недосегаемо. Информаторите бяха задържани в участъците. Опасяваха се да не проговорят, за да не кажат в коя посока върви полицейското разследване. Колегата от Хамбург довери, че ако се появяла такава информация, щели да реагират на политическо ниво. Докато Лопес го слушаше, долови и гласа на Сантовито в коридора. Обзе го гняв. В Милано, каза той, било станало точно така — реагирали на политическо ниво. Операцията в Хамбург трябваше да започне на другия ден в десет вечерта. Щяха да засекат Ребека в същия момент. Лопес щял да дойде до Хамбург? Да. От летището щяла да го вземе кола. Така щял да проследи операцията. Веднага щели да му предадат Ребека за разпит. Лопес отново усети — няколко часа след провала си — ледения дъх на Измаил.

Беше три часът сутринта, когато Лопес излезе от „Фатебенефрателi“. Адреналинът му беше спаднал, а изтощението не бе се увеличило. Направи един кръг по околовръстното, опасявайки се да го връхлети сънят. Спря при нощния продавач на цигари на улица „Крема“, зад дома си. Поиска и получи една кока-кола. Потопи се в усещането и високо в ноздрите му запари вкус на гипс и дезинфектант. В устата му стана приятно горчиво. Взе си две бири. Изпита негодувание — лицето на Инженера се усмихваше отвсякъде. Влезе един полицейски патрул, познаха го, поздравиха го и си излязоха смутени. Унижението го изгаряше на вълни — операцията в склада в Пиолтело беше пълна тъпотия. В пет часа се прибра вкъщи. Не можа да заспи. Мислеше си за Хамбург. За това какво щеше да попита Лаура Пенсанти в болницата. Защо една жена с диплома по психология се бе оказала в центъра на садо-мазо оргия? И какво свързваше нея, Хамбург и шведката с тъмното и заслепяващо име на Измаил.

Излезе от къщи в осем. Краката му бяха омекнали, чувстваше се много слаб. Не беше се подготвил за Хамбург. Искаше да се върне в

Милано веднага след разпита на шведката. Насили се да закуси и млякото му загорча в гърлото. Поликлиниката беше на десет минути пеша. Отби се в едно кафе близо до болницата. В девет беше в отделението, където бяха настанили Пенсанти. Пред вратата на болничната стая видя забитият в земята поглед на дежурния полицай. Той трепна, като видя Лопес. Лопес му направи знак да остане седнал. Влезе, без да чука.

Лаура Пенсанти стоеше близо до шкафчето, облечена с лека бяла болнична дреха, бледа, с кръгове под очите, с оголени ръце. Засъхналите рани от камшика бяха белязали бялата й като пластмаса кожа. На глезена си имаше коричка засъхнала кръв. Погледна Лопес както дете гледа нова играчка. Сваляше дрехите си от металните закачалки. Лопес отново я видя за миг как се завърта — изоставена, окървавена, мрачна и някак сияйна.

Остави дрехите си на леглото и пак го погледна.

— Вие ли сте онзи от полицията, дето трябваше да дойде?

Лопес взе лекия алуминиев стол и го привлече близо до леглото.

— Инспектор Гуидо Лопес. Как сте?

Жената потриваше пръсти в края на бялата си дреха, кацнала на неоправеното легло. Изгледа Лопес отнесено, като че ли не съществуваше.

— Добре. Нищо ми няма, наистина. Мога да си тръгвам. Лекарите ми казаха, че мога да си отида у дома.

От прозореца струеше млечна светлина.

— Трябва да ви задам няколко въпроса. Важно е.

Тя се съгласи. *Изведнъж му проблесна* струйката пяна, която предната нощ се стичаше полегато от устата й, докато колелото забавяше ритъм, а тя вече нищо не усещаше.

— Бих искал да ви попитам за Измаил.

Тя облещи очи и сбърчи чело. Кожата й беше нежна, блестеше. Сините й вени едва доловимо пулсираха.

— За кого говорите?

— За Измаил.

На челото й се появи отвесна бръчка. Мълчание. Поклати глава и промълви:

— В групата няма хора от държави извън европейската общност.

Проблясък — свалят Лаура Пенсанти от колелото, мек мрамор, малки пурпурни ручейчета по ръката й сълзят. Тялото й плаче.

— За коя група говорите?

— Групата от снощи.

Учудване. Нежност и алчност, изписани на лицето й.

— Извинете, но какво целите, инспекторе?

— Измаил. Търся Измаил.

Жената остави ризата и си пое дълбоко въздух. На Лопес това се стори като сън, извикан от небитието. Стори му се, че тя говори от колелото, отдалече.

— Ще ви кажа, инспекторе. Групата е сериозно нещо. Инженера е строг. Държи на безопасността. Познаваме се. Имаме някои желания. А също и терзания. Удовлетворяваме ги. Всички сме го приели. И се познаваме. В групата няма никой с името Измаил.

Впечатлението бе, *че казва истината.* Лопес опита отново.

— Накрая имаше едно дете. Преди да нахлуем ние, вашият инженер, който толкова държи на безопасността, допусна вътре някакво дете.

— Не е възможно.

На слепоочието й пулсираше вена, слабо. На неговото също.

— Имаше едно дете.

— Никога не е имало деца. И никога няма да има деца.

Това е игра за възрастни. Както ви казах, всички сме го приели.

— Вие бяхте загубила съзнание.

Нов проблясък — наведените, добре очертани изискани сведени мигли, развързаните й крайници, докато я сваляха от колелото.

— Тогава влезе детето.

— Кое е то?

— Не знаем. Един мъж го отнесе.

— Какъв беше мъжът?

— Носеше маска. Кожена.

— *Всички* носят маски, когато играем.

Тя говореше като индиферентен бездушен предмет — мида, вкаменелост, нещо древно, което не подлежеше на обяснение.

— Вие обикновено носите ли маска, госпожице Пенсанти?

— Обикновено не.

Проблясък — въртеше се неспирно, започваше да кърви, обладана от болката, вече нищо не чувстваше. Лопес изпита притеснение.

— В колко… „събирания“ сте участвали?

Не се усмихна. За миг беше като без душа. Лопес видя как замечтано на лицето й потрепна нежност.

— От две години посещавам групата. Това ми беше първото ПАВ парти.

Повдигна глава и го погледна втренчено. Едно мълчаливо, директно предизвикателство.

Лопес погледна ръцете си. В ноздрите си почувства паренето на кокаина. Основата на езика му беше като пила, горчеше.

— Значи, за две години никога не сте виждали деца да участват в сбирките.

— Никога. Аз участвам обикновено в по-неофициални срещи, както ви казах. Ние не сме педофили. Не правим нищо незаконно.

Отново мириса на кокаин като прах за пране. Някаква интуиция.

— Госпожице Пенсанти, ако ви попитам за „главната роля“, това има ли някакво значение за вас, говори ли ви нещо?

Сети се за Ребека, според Боб *„идеалната за главната роля“*.

Лаура Пенсанти поклати глава.

— Това не е част от садо-мазо терминологията.

От нея нямаше нищо да научи. Тя не знаеше нищо. Инженера държеше всички на тъмно. Никой не знаеше нищо за Измаил. Лопес замислено се загледа в светлите гънки на ризата, в леката вдлъбнатина на възглавницата и отново я погледна.

— Добре. Извинете за безпокойството.

Стана и внезапно усети напрежение в тила. Тя още се въртеше ли въртеше, със замъглено съзнание.

Лаура го изгледа от леглото, докато Лопес уморено влачеше алуминиевия стол до стената. Когато той се обърна, тя му каза:

— Попитайте ме, за каквото искате.

Лопес пребледня, като че ли тайно знаеше нещо, което не долавяше.

— Какво трябва да попитам?

Изви врат, погледът й се плъзна по чаршафа и се върна към Лопес.

— Защо го правя. Попитайте ме защо го правя.

Лопес остана прав, като бездушен дънер. Даде си сметка, че не чувства нищо. Попита я защо го правеше.

И тя се разкри. Направо се разчекна.

Лопес забрави името на Измаил. Говориха цял час.

Споделиха тъмнината.

Когато на обяд на летището той се опита да се унесе в тясното и твърдо кресло малко преди да обявят полета за Хамбург, думите на Лаура Пенсанти се завъртяха като бляскав кошер в него. Докато минаваше по висящата наклонена стълба към самолета, усети отвътре да го полазва нежност, която разхлаби сетивата му. Разбираше, че тайно нещо го бе обзело и го носеше надалеч.

МАУРА МОНТОРСИ

Няма нищо по-красиво от това да чукаш тъжна жена.

Рей Лорига, „Токио вече не ни обича“

Милано
28 октомври 1962
12:15

Когато Давид й се бе обадил и я бе попитал иска ли да мине през къщи и да хапнат заедно, Маура едва бе сдържала омразата си. Беше си съвсем чиста злоба — бе я обзела откакто се бе събудила слаба и разкопчана заради нощната криза. Късно беше.

Кризата бе излязла от контрол.

Вече нищо не знаеше. Нищо не разбираше. От успокоителните бе оглупяла. Детето, Давид, Лука… всичко бавно се въртеше. Тя наистина вече нищо не разбираше. Беше се оставила на течението, макар да бе се опитала да сложи някакъв ред. Омразата разяждаше сърцето й. Главата й тежеше от мощни пристъпи на безпокойство.

Щеше да говори с Лука.

Нямаше да говори с Давид.

В един часа пристигна Давид. Почти не можаха да ядат. Мълчаливо се наблюдаваха. Гледаха се. Не говореха. Той се опита да започне разговор, тя поклати глава, той я погали. Прикриваше омразата, като показваше болка.

Слънцето падаше полегато по прозореца, скачайки по металните пръчки на перилата на терасата и отразявайки се в каменните плочи, допреди малко влажни. Широки петна изсъхваха, избелели като скелет на сепия, цвят на туфа, който не мирише на нищо, като стерилен памук. Светлината влизаше през прозореца, през решетките, блестейки през чашите и водата, чак до чиниите, падайки по изумруденозелените листа на салатата и малките капки на повърхността, по стъклото на

бюфета, по прашната дамаска на дивана, на който Давид и Маура бяха спали през нощта. Стояха мълчаливи един срещу друг, оглупели — Маура потръпваща със сътресение в мозъка, свит стомах и засъхналата сол от сълзите; той — потънал в забрава, а слънцето бавно напредваше по стената чак до другата стая.

Бяха се целунали. Маура още беше цялата в слюнка, като човек, опустошен отвътре — соковете на плача, който прави лепкава и приятна слюнката на една жена. Тя бе избухнала в плач — тихо, без да бърза и без мъка, едно моментно отпускане. И двамата стояха вплетени, като един-единствен въпрос, който притиска и който се оставя да го притиснат.

Той я постави на коленете си. Целуна я. Тя като че ли се забравяше. Затвори очи, шепнеше нещо несвързано. Влагата отново потече. Целуваха се дълго. Тя сякаш не мислеше за нищо. Той сякаш искаше да я закриля. Любиха се на дивана. Една кратка, заключителна, наситена любов. Беше сладостна и жалка. Тя овлажня моментално, нямаше и три поклащания на ханша на Давид и Маура се възбуди — едно разтърсващо потвърждаващо движение, което му приличаше на благодарност, а на нея — на напускане. Той си мислеше, че това е усещането, че е закриляна, разбрана, че чувства самата себе си до някаква сигурност и все пак недостижима опора, която идентифицираше с него. Ала затова тя чувстваше наближаващия край, виждаше в светлината лицето на Лука и затова мълчеше. Той облиза солените следи от сълзи по страните й, вдъхвайки нежната кожа и усещайки дори луничките й. Останаха прегърнати, слепени от собствените си сокове, допълнително осолени, сякаш прегръдката се състоеше в онази неразбираема вътрешна борба между нежността и солта, между киселото и неподвижността. Останаха така под слънцето, без да мърдат, люлени от замрялата бляскава прах в лъча, прекосяващ решетката. Тя мислеше за друго, не знаеше коя е. Давид не подозираше, не разбираше и стоеше сам в светлината над нея.

Тогава седнаха да се хранят, наблюдавайки се като животни, които си играят и все пак не се доверяват едно на друго. Нейният поглед издаваше състояния, които той не можеше да проумее. Стана от масата, за да я целуне. Погали корема й, където спеше малкото, вероятно незасегнато от чуждите вълнения, от онези вътрешни синини, съсиреци от кръв и мисли, които може би наистина не биха го

успокоили. *Детето.* Пиха кафе и поговориха малко. Като намекваше за възможността след раждането тя да изпадне в депресия, Давид настоя Маура да се прегледа при психолог. Тя си помисли, че Давид нищо не разбира, да, нищо не разбира, и тихо се съгласи, за да го накара да млъкне. Не му каза нищо. Просто се съгласи мълчаливо.

Озовал се отново на площадката, Давид усети топлината по сивкавата му кожа да пробужда далечни вълнения. Нещо в него откликна. Не чувстваше опасността. За миг всичко замлъкна. После един облак се спусна към слънцето, затули света и той дойде на себе си с едно трепване. Негата се изпари и той механично извърна назад глава. Видя унесения и тъжен поглед на жена си зад стъклото. Обърна се и заслиза по тъмните стълби.

Тогава Маура се приближи до телефона, постоя неуверено, набра номера на Лука и пожела да се видят. Връзката беше лоша. Едва се чуваха. Лука я попита добре ли е. Отговори, че не. Каза, че й е било лошо. Каза, че иска да говорят. Лука й предложи едно кръгче с колата. Тя прие. Линията съвсем се разпадна. Уговориха си среща в шестнайсет часа на булевард „Умбрия“, на кръстовището с „Нуово Верциере“ — зеленчуковия пазар, след което се сбогуваха.

Тя щеше да говори с него. Щеше да му каже всичко.

В три и половина се приготви.

Излезе.

Озова се на булевард „Умбрия“.

Почувства се следена. Давид?

Беше неспокойна.

16:10 часа. Булевард „Умбрия“, ъгъла с „Нуово Верциере“.

Лука не идваше.

Почувства се сама, готова да се стопи завинаги в болката си.

Спря някаква кола. Вратата се отвори. Не беше Лука. Беше негов колега. Каза, че Лука се извинява. Чакал я вкъщи. Служебни ангажименти. Изпращал го да я вземе. Помоли я да се качи.

И Маура се качи.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Човешката душа е в състояние да промени външните неща както си иска и да повлияе магически на света, когато е жертва на прекадена любов или омраза.

Алберт Маньо, „За чудесния свят“

Милано
28 октомври 1962
14:20

Давид Монторси пристигна в управлението почти в два и половина. Беше му зле. Маура беше зле и той се чувстваше зле. Бяха правили любов, за да не признаят, че им е зле. Почувства как *нещата пропадат*. Качи се направо в кабинета си и не обърна внимание на Омбони, който искаше да говори с него. Отвори внимателно вратата на стаята. Парченцето хартия, което беше оставил пред вратата, се бе преместило към стената. *Бяха влизали.* Отвори чекмеджетата. Беше запомнил положението на документите и ги намери разместени — леко, но разместени. Седна, зарови глава в ръцете си с лакти на бюрото. Стоя така, без да мисли за нищо. Нямаше желание да мисли. Всичко беше толкова невъзможно за възстановяване, така неуловимо, смътно и дори сложно. Почука се. Каза да влязат. Вратата се отвори. Беше Омбони. Остана на прага и каза само: „Ела“. Той го последва тихо, през жуженето и потракването на пишещите машини в кабинетите и едва на двора — докато се качваха в служебната кола — му каза:

— Убит е един журналист. Един от „Кориере“. Итало Фольезе, струва ми се.

Опита се да мисли, ала му се стори излишно. Понечи да нареди отново елементите, но мисълта му неизменно отлиташе към Маура. Опита се да направи връзка между убийството на Итало Фольезе и

срещата си с Арле, но не успя. Пак се опита и пак не успя. Не можеше да спре да мисли за Маура. Потръпна.

Фольезе беше *мъртъв*.

Измаил беше ударил.

Омбони псуваше миланския трафик, докато караше към апартамента на Фольезе в Ламбрате.

Домът на един самотен мъж. Признаците на самотата — гранясалата мръсотия около гуменото уплътнение на вратата на хладилника, бързоварът в средата на мивката с кора от отложен варовик, пишещата машина на масата, десетина книги, натрупани на земята до дивана. Немият слуга от още лъскаво дърво, върху който самотният мъж слага дрехите си, едно подобие на ред, на което да се облегнеш, успокояващото чувство на грижата за себе си. В банята — лекарства с изтекъл срок в шкафчето до огледалото, петна от ръжда и смог между лентите на металната млечнозелена щора, черен прах, коагулирал на плътни непрозрачни корички по плочките на балкончето.

Бяха го открили в Падерно Дуняно. Застрелян с три куршума. Тялото беше намерено зад една фабрика за тръби. Хората от лабораторията определиха настъпването на смъртта между четири и пет часа сутринта. Монторси тутакси си помисли: Арле! Тялото на Фольезе беше подгизнало от дъжда, дрехите тежаха от водата. Един от изстрелите, най-вероятно третият, бе преминал през мозъка, влизайки отдолу, където е по-малко съпротивлението на черепната кутия, разцепвайки на две горната му устна. След това избивайки резците, бе преминал през носния канал и бе излязъл точно в центъра на тила, а *ликворът* бе оставил ясни следи по тротоара, преди дъждът на разсъмване да успее да го отмине.

Измаил беше се раздвижил. Обзе го *страх*.

Не каза нищо на Омбони. Нито за Арле, нито за Болдрини, нито за детето, нито за „Джуриати“, нито за снимката с Матеи в „Кориере“. Нищо. Започна обаче да търси. Търсеше едно копие на досието на Фольезе за Измаил и американците, онова, дето прати в „Джорно“ — вестника на Матеи. Прерови чекмеджетата (смачкани ризи, които все пак миришеха на колосано и нафталин). Разбута книгите. И в кухнята претърси, дори между покривките и салфетките. Търсеше досието или снимката, онази на Матеи на „Джуриати“ *точно там, където беше*

намерен трупът на детето. Омбони го наблюдаваше под око, без да разбира старанието при претърсването. След това се огледа наоколо. Монторси потърси и в банята. Видя транквилантите, още неотворени и вече с изтекъл срок. В хола Омбони се взираше в снимката на жената на Фольезе, почесвайки се по главата.

— Трябва да й съобщим. Досега никой още не го е направил.

Монторси се съгласи. Върна се при книгите. Отвори наново голямото чекмедже в спалнята. Претърси вътрешните джобове на сакото. Имаше една смешна вратовръзка в ръждив цвят. Опита и под леглото, между пружината и дюшека. Омбони стоеше на прага, все по-объркан от това страстно усърдие.

— Да минем през редакцията. Ще проверим и „Кориере“. Може би нещо по бюрото му… — каза той.

Сега Монторси бе повдигнал пишещата машина от масата, изследваше дъното й, отметна плата, който покриваше плота, погледна Омбони и кимна да вървят.

Омбони затвори вратата. Но по средата на стълбите, между етажа под апартамента на Фольезе и следващия, Монторси спря. Поиска от Омбони ключовете, каза „Момент, веднага идвам“, и бързо се изкачи, отвори, влезе направо на тъмно и се приближи до масата, напипа ролките под капака на пишещата машина, развинти ги и взе лентата. Нави плътно една върху друга двете черни ролки, блестящи дори и в тъмното. Пъхна ги в джоба си и излезе. Омбони продължаваше да стои объркан на площадката. Монторси тръсна глава, затвори вратата и каза:

— Нищо… Нищо… Последен оглед… — Омбони сбърчи чело и заслиза надолу.

В „Кориере“ не намериха нищо. Прие ги самият директор. Беше потресен. Каза, че Фольезе бил добро момче, толкова добро момче… Те вече били подготвили малка биография, която щели да публикуват на другия ден. Монторси отиде да провери бюрото. Омбони остана с директора и репортера, който щеше да следи за „Кориере“ разследването на следствието за убийството на Фольезе. Омбони зададе няколко въпроса. Очевидно в „Кориере“ бяха потресени от новината за смъртта на Фольезе — повече, отколкото в другите вестници. Директорът бе изпратил петима от своите хора да отразят историята. Фольезе не беше бил част от тази група. Той се занимаваше

с черната хроника. Особено във вътрешността на страната. Правеше материали и за Министерството на вътрешните работи. С политика почти не се занимаваше. Но директорът щеше да накара да съберат материалите му от последните три години и да ги изпратят на Омбони. Може би пък от тях би излязъл някой полезен елемент. В това време Монторси се върна. Нямаше никакви бележки в чекмеджето на Фольезе. Той беше проверил в архива — снимката на Матеи на игрище „Джуриати“ бе взета лично от Фольезе, който не бе имал време да я върне — но не го каза на Омбони.

Върнаха се в управлението. Щяха да чакат заповедите на шефа. Кой и как да се занимае със случая „Фольезе“. Може би щяха да работят заедно, може би не. Четвъртият етаж на „Фатебенефрателi“ бе още под пара от смъртта на Матеи. Телефоните звъняха. Омбони продължи да гледа в земята отчаяно. Само промърмори, че всичко се превръща в хаос. Монторси си взе довиждане с него, влезе в кабинета си и заключи отвътре. Потърси в джоба си и напипа лентата от пишещата машина на Фольезе. Щеше да има нужда от време, за да извлече текстовете, писани от журналиста. Започна да я развива, възглавничките на пръстите му веднага се напоиха с мастило и той видя как се разтапят редовете с букви. Първите смислени думи започнаха да се проявяват.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Причината, поради която Господ е създал жените, е, че мъжът не разпознава кое е добро дори когато то е под носа му.

Уилям Фокнър,
„Докато умирах“

Хамбург
25 март 2001
14:50

Намираше се в Ратхаусмаркт, в един безистен близо до „Домщрасе“, зад общината. На масата в сладкарница „Ганцфелд“, под сноп изкуствена светлина, Лопес несръчно лапаше едно огромно парче шоколадова торта. В северния край на безистена успяваше да държи под око купето на аудито, което го беше докарало от летището. Чакаше двамата си колеги от Следствения отдел на Хамбург — Стефан Вунцам и Лукас Хохенфелдер. Бяха решили да се видят там вместо в централата. Лопес веднага бе разбрал — искаха да избегнат случилото му се със Сантовито. Засегнали бяха политическите кръгове с разследването на трафика на деца. Имаше риск разследването да забуксува. Така че — извън централата. Опитваха се да приключат играта, като провалят размяната, която трябваше да стане на док 11 в десет вечерта. И да хванат Ребека за своя италиански колега. И всичко това, без Измаил да може да задейства връзките си, както в Милано.

Лопес се прозя. Тортата беше отвратителна. Поток от хора пресичаше Ратхаусмаркт в двете посоки. Мислеше си за Лаура. Бяха говорили един час и му се струваше, че продължава да му говори. Онова, което му каза, го разтърси. Тя бе говорила ужасно много, а той не бе отговорил. Тя говореше, а той я слушаше занемял. Беше потресен. Тя му каза, че в края на краищата, от тях двамата, той беше болезнено чувствителният. Че уж искал да види мръсотията, но няма смелост да я погледне. Че очите му издавали цялата неудовлетвореност

на едно непознато желание. Че не се осмелявал наистина да я попита онова, което искал да я попита, и че онова, което я питал, нямало нищо общо с причината, поради която стоял пред нея. Че детето не било причината. Че Измаил не бил причината. Че разследването нямало никакво значение. Че той искал да знае и не знаел как да го узнае. Искал да знае каква била онази форма на удоволствие, която бе изпитал предишната нощ, когато я видял да „играе“. Тя използваше тази дума „играе“. И тя му каза, че е „мека пишка“. Че мислел, че перверзната е тя, а че всъщност „перверзният“ бил той. Лопес се усмихна, поклащайки глава. Гледаше я мълчаливо. Не отговаряше, погълнат изцяло от нея. Усещаше наситения остатъчен вкус на кокаина, който бе смръкнал сутринта. Не мислеше. Тя го гледаше втренчено, небесносините й зеници се разширяваха пред мълчаливото му лице. Можеше да си отиде, но не си тръгна. Можеше да й говори, но мълчеше. Стоеше там като оглупял и слушаше ужасните думи, нямащи нищо общо с онова, дето трябваше да направи. Измаил му изглеждаше като смътен спомен. Един неясен, объркан образ стоеше зад отговора, който Лаура му бе дала, когато той се бе опитал да се съпротивлява и я бе попитал какво цели *тя*.

— Ти не разбираш. Върни се при твоя случай. Май не можеш да разбереш, а? — И беше започната да се съблича, за да облече своите дрехи и да си отиде от болницата.

Той бе излязъл зашеметен от стаята и в последния момент бе успял само да се обърне и да й каже, че вероятно ще трябва да му се обади, а тя се бе усмихнала презрително и бе отговорила:

— Нямаш смелостта дори да ме попиташ дали можеш да ми се обадиш.

Беше си тръгнал смазан, разголен, неспособен да отрони и дума. Чувстваше се изпразнен от съдържание. И сега, докато седеше и чакаше двамата си колеги от Ратхаусмаркт, го бодеше шилото на срама. Мислеше си единствено за лепкавото мръсно чувство, което се бе разляло в тялото му, когато тя го бе нарекла „перверзен“. Да го нарекат него „перверзен“…

Лапна насила едно парче торта. Почти не успяваше да преглътне. Насили се, едва-едва преглътна сладкиша и се задави. Помисли си за склада през онази нощ. Помисли си за останалата без сили Лаура, която се въртеше на колелото. Помисли си за кожените маски, за

специфичната миризма на половете. Помисли си за детето, което беше изпуснал, за мъжа, който го бе отнесъл нанякъде. Можеше да е бил баща му. Можеше да е бил някой важен човек. Можеше да е бил Измаил.

Разбутаха столовете и седнаха — бяха двамата му колеги. Представиха се. Говореха английски на пресекулки. Споменаха на нисък глас имена, позовавайки се на картите, които бяха донесли. Стефан Вунцам беше по-симпатичен. Рус, със светли очи, безобиден, доста по-висок от Лопес. Беше на неговата възраст и от тримата най-добре се справяше с английския. Другият — Лукас Хохенфелдер — беше му противен. Набит, по-млад от Вунцам, мълчалив, с поглед почти като на психотик. Лопес на практика говореше само с Вунцам. Бяха му донесли разпечатките от телефонните разговорил и до мобилния телефон на Ребека Ньорстром през последните четирийсет и осем часа. Имаше и черно-бяла снимка на жената, бяха я наблюдавали отблизо. Дълги гладки коси, слабо, почти начумерено лице. Вунцам каза, че четейки данните на Ребека, са очаквали някаква гърла: шведка, трийсет и четири годишна, с реално присъствие във финансовите среди. Вунцам се засмя, другият му колега стоеше като пън. Лопес се усмихна и си представи бледността и предизвикателната усмивка на Лаура Пенсанти. Заедно провериха обажданията.

Бяха петнайсет. Четири обаждания от Ребека, единайсет към нея. Вунцам обясни, че са открили всички номера без един — върху него трябваше да поработят. Стана по-студено, Ратхаусмаркт се напълни с туристи и хамбургчани. Вунцам изброи изходящите обаждания: Стив Пячевик, американец, служител в посолството в Берлин — за да организира среща с американски и немски финансисти, занимаващи се с нови технологии; Франциск Клам, пласьор на кокаин в Хамбург; пак Стив Пячевик, за да се увери в присъствието на един мениджър от Сиско Сист. Четвъртото обаждане беше опорната точка на операцията на док 11 — Марио Люба, славянин, посредник между търговците на оръжие и поръчителите на пристанището. Ребека беше му потвърдила доставката на „малки пакети“ същата вечер в десет часа. Преди да разговарят Люба я бе попитал чист ли е мобилния телефон, а тя се бе засмяла. След това се бяха разбрали за десет часа. Лопес и Вунцам преминаха към входящите разговори. Единайсет обаждания, бяха се обаждали шест души. Три обаждания от Франциск Клам — пласьора,

за да потвърди, че Ребека ще намери кока в „Пал“, клуб на сто метра от хотела, в който бе отседнала шведката (Вунцам каза на Лопес, че става дума за хотел „Форбах“ в панаирната зона, далеч от центъра; стана ясно, че тя е имала дълги престои през месец, по три седмици всеки; Ребека бе работила оттам). Едно обаждане от Клаус Баум — двайсет и осем годишен, живущ в южната зона на Хамбург, проституиращ с прецеденти за дрога и едно интересно обвинение, разминало му се като по чудо — деца в едно частно заведение за размяна на двойки. Обвинението беше отпреди една година. Вунцам смяташе, че Ребека не бе участвала. Баум обаче беше оправдан благодарение на намесата на един германски служител в Европейския съюз в Брюксел — Карл М. Лопес прочете името му по-надолу в списъка на хората, търсили Ребека. Разговорът с Баум: Баум пита шведката има ли желание да „играе“ същата нощ, при него имало две „интересни“ приятелки, казва, че „те играят както й харесва“. Лопес си помисли, че Лаура също говореше за „игра“. Интуицията му подсказа, че *това е кръгът на Измаил*. Ребека отговаря не, била е ангажирана през нощта. Тъпачката нарича „ангажименти“ своите „малки пакети“, значи е „ангажирана с децата“, реагира Вунцам.

Следващото обаждане идва от Пячевик, за да потвърди пристигането на мениджъра от Сиско. На следващия ред от разпечатката — Карл М., член на Европарламента. Вунцам каза, че е било необходимо да запазят в тайна текста на обаждането. Бил експлозивен. Водел *отвъд* политическото ниво — директно в Брюксел. Вунцам преразказа разговора на Лопес. Практически Карл М. пита как вървят сделките, дали Ребека се е занимала с онези свои приятели заместник-секретари, дали контактите, които той й е дал, са отговорили положително. И после бомбата: Карл М. пита Ребека за кога е предвидена доставката на онези „машини“ в Брюксел, а тя отговаря, че работата ще бъде свършена до един-два дни, че е готова да подготви всичко същата вечер. „Малките пакети“ са станали „машини“. За Вунцам нямаше съмнение, дори Хохенфелдер убедено кимаше, без да промълви дума.

Децата отиваха в Брюксел.

Лопес беше превъзбуден. Вунцам беше потресен и блед от вълнение. Опитаха се да свършат списъка с разговорите по телефона на Ребека. Четири обаждания от шведското посолство в Берлин: един

служител — Клаас Кнудсон, за организирането на парти в посолството. Контакти, телефонни номера, нищо интересно. Едно обаждане, неприето от Ребека — пак Баум. Последното обаждане до мобилния телефон на Ребека беше проблем. Беше дошло от мобилен телефон, който не можеше да бъде идентифициран. Може би от чужбина. Ребека не познаваше събеседника си. Решаващият елемент за Лопес — типът бе казал на Ребека, че има номера й от Боб. Боб, напусналият Сайънс Релиджън. Боб, човекът на Измаил, който се появяваше в доклада на американците. Боб — онзи, който бе задвижил Клемансо и Терцани. Боб — от неговите имейли бяха открили Ребека. Очевидно в Хамбург нямаше следа от него. Вунцам и Хохенфелдер се бяха опитали да го проследят в първия момент, когато Лопес им бе изпратил доклада на американците за Измаил. Когато мъжът бе заговорил по телефона за Боб, Ребека бе сменила тона. Беше запитала дали мъжът може да следва инструкциите и той бе отговорил, че е в състояние. Той бе поискал потвърждение — мястото и часът същите ли били като в инструкциите? Ребека бе потвърдила. И бе затворила телефона.

Схемата според Лопес и Вунцам — трафик на деца към Брюксел с посредничеството на групата на Измаил в лицето на Ребека; размяната може би е ставала на док 11 на пристанище Хамбург; мъжът, когото беше цитирал Боб, вероятно е донасял децата; Люба ги е качвал на някой товарен кораб; доставката е била след два дни в Брюксел. Всичко пасваше: ритуалите на Измаил според електронната кореспонденция на Боб още от първия доклад на американските служби; Ребека, която представляваше интересите на Измаил в Хамбург, така както Инженера ги представляваше в Милано; най-високо покритие за всички тези емисари; покритието би им послужило, ако нещо се закучеше в плановете им или в тези на самия Измаил, предвид *неговите* операции, като атентата срещу Кисинджър в Париж или готвещото се в Чернобио.

Според Лопес и Вунцам маневрата трябваше да е следната — засада на док 11, където „малките пакети“ трябваше да бъдат предадени; арестуване на куриера на Ребека и Люба. Лопес го интересуваше Ребека и в краен случай куриера, който можеше да е човекът, отвлякъл детето от склада в Пиолтело миналата нощ. Това бе *оптималната* операция. Лопес разказа на Вунцам и Хохенфелдер *за*

минималната операция предната вечер в Милано — пълен провал. Унижението още го изгаряше. Вунцам тръсна глава, каза, че в Хамбург нещата щели да бъдат по-различни — имало на разположение хора и средства. Лопес поиска заповед като гаранция срещу смазващия натиск, който щеше да дойде от политическите кръгове — два часа насаме с Ребека извън централата, за да я изстиска за Измаил и Чернобио. След това щеше да предаде шведката на Вунцам. В цялата работа бил забъркан един висш европейски служител и много повече щели да се разгневят в Париж и Милано, където, между другото, Сантовито не бил оказал *никаква* съпротива.

Организираха се. Лопес й Хохенфелдер щяха да наблюдават хотел „Форбах“, следейки всяко движение на Ребека. Вунцам щеше да координира операцията от централата. Щяха да поддържат непрекъснат контакт. Вунцам трябваше да пусне линия в колата на Лопес и Хохенфелдер, за да проследява обажданията на Ребека. Щяха да се видят отново на док 11 — след ареста и освобождаването на децата.

Ратхаусмаркт все повече се изпълваше с лица, зачервени от студа. Не валеше. Леден вятър замиташе широките, правилни и застлани с плочки улици на Хамбург. Черни иглолистни дървета се поклащаха по протежението им, към зоната на каналите. Хохенфелдер караше, без да говори в бавния и натоварен трафик. До хотел „Форбах“ стигнаха за половин час. Хохенфелдер паркира срещу входа, нагласи радиото на честотата, посочена от Вунцам, и запуши. Лопес слезе да се поразтъпче. Почти всички прозорци на „Форбах“ светеха. Запита се коя ли е стаята на Ребека. Потърси в джобовете си „трева“ и я запали. Почука на прозорчето и поиска от Хохенфелдер телефон. Намери номера в един вътрешен джоб и се обади.

Лаура Пенсанти отговори веднага, засмя се, като чу гласа на Лопес. Лопес каза, че иска да я види и тя отново се засмя. И двамата заговориха бързо и едновременно. Той каза, че е извън Милано, — че на другия ден щяла да отиде на работа.

Когато Лопес приключи разговора, усети по кожата си студения вятър на Хамбург.

Беше 17:40. Всичко свършваше.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Ти играеш неговата игра. Точно това е ситуацията, която желае неговата престъпна природа.

Филип Рот,
„Операция Шайлок“

Милано
28 октомври 1962
16:10

С ръце, целите оплескани с мастило от червено-черната лента, Монторси употреби два часа да разшифрова думите, натракани на пишещата машина на Фольезе.

Той разви цялата лента, чак до началото, където беше девствено чиста. Започна с несвързани помежду си букви. Очевидно интервалите не се отбелязваха по лентата, затова той правеше допълнително усилие да отделя думите една от друга. Прави откъси, морзови символи от близкото минало, запечатани с неравномерни удари. Буквите се множаха. Една гласна, качена върху друга, го караше да губи много време. Потеше се под лампата поради трудността и прекалената горещина от радиатора. Същински хоризонтален поток от букви, който не можеше да разбере, ограничаваше се само да ги записва на белия лист. Интервалите между думите щеше да вкара впоследствие. Трябваше да запази очертанията на буквите, като вдига лентата срещу светлината. Успяваше да ги отгатне по червените отпечатъци по дължината на черната, пазеща тайната си засега. Едно изумително множене на езика върху една неразгадаема повърхност. Струваше му се, че някакъв мъртвец му говори по чернилката на лентата — една типтология[1], произхождаща и насочена към тукашния свят, която опияняваше Монторси. Нямаше край. Развиваше и развиваше лентата. Началото сякаш бе неимоверно отдалечено…

Край. Отдели думите една от друга, поставяйки интервалите с едно непрестанно заекване, което бе възпроизвел върху листа. Докато отделяше думите, не схващаше смисъла. После прочете написаното.

Център.

Беше идентифицирал два откъса. Първият очевидно беше част от досието на Измаил, което Фольезе бе изпратил на „Джорно“. Беше непълно. Журналистът го бе започнал и после бе сменил лентата. Можеше да се прочете само заключението.

(…) община Ногароле, провинция Верона. В американската база се предвижда създаването на централа на разузнавателния корпус, който е на подчинение на структурите на ЦРУ или на НАСА, поне що се отнася до оперативността на ядрото. Задачите на този разузнавателен корпус се състоят основно в следното:

— контрол на територията, подкрепяща вече съществуващи групи, с цел да се противопоставя на съветското разузнаване в Италия;

— съставяне на голям архив от имена около ръководните кръгове на Комунистическата партия;

— намеса на висше институционално ниво, за да бъде дестабилизирана страната в случай на изборен успех на Италианската комунистическа партия;

— обучение — програмирано — на контингенти от доброволци, които да бъдат използвани в евентуални терористични акции;

— закрила на висши американски личности, намиращи се в Италия;

— отклоняване на разследванията на корпуса на карабинерите и италианската полиция;

— инфилтриране в дипломатическите и граждански среди на Ватикана;

— настаняване, покровителство и стимулиране на една активна религиозна група с антикатолическа насоченост, отначало в Италия, а след това и в Европа, която има за задача да вербува широка мрежа от

последователи; те не трябва да знаят за истинския характер на самата група, за да се създаде голяма информационна мрежа и натиск от лобистки тип на институционално ниво. Пара религиозната група трябва да гравитира около името на Измаил, за чиято личност се знае малко. Консултираните източници (сред които изтъкнати и добре информирани фигури, принадлежащи към тайните служби на горецитираните скандинавски страни) подчертават, че е типично за стратегиите, разработени в американското разузнаване, да целят културно проникване в нацията, върху която искат да упражнят политически контрол. Десантът на Измаил в Италия би трябвало да бъде „ратифициран“ и публично оповестен чрез операция с терористичен почерк и страховити мащаби. Тя може би ще влезе в стандартната символика на сектата, която Съединените щати допринасят да се внедри в Италия. Спорадични и недостоверни информации за Измаил тук не се съобщават. Носи се обаче „официозен“ слух, наложен от централата на Измаил в Милано. Американците смятат, че до десет години Измаил ще бъде в състояние в достатъчна степен да респектира, за да постигне своите цели и онези на разузнаването, разположено в Ногароле — тоест, на администрацията във Вашингтон. Важно е да се подчертае, че висши и не висши служители в Италия са предупредени за пристигането и мисията на Измаил в нашата страна.

В този план остава неуточнена степента на сливане, което трябва да стане между двете структури — на разузнаването и на пара религиозната. Практически не е възможно — според събраната информация — да се разбере кога и дали изобщо Измаил ще бъде свободен от обвързаността си с разузнаването. Гореспоменатите източници изтъкват, че тези структури биха могли да съществуват слети и неразличими една от друга.

Това била, значи, историята на Измаил. Монторси остана изумен от последователността на схемата, от сбитото и точно излагане, което

Фольезе бе дал на американския план. Относно Измаил, разбира се, все още нещата му се изплъзваха. Не беше сигурен за нищо. Кой беше Измаил? За кои символи ставаше дума в досието на Фольезе? За коя страховита операция се споменаваше? За смъртта на Матеи ли?

Опита се да разсъди. Не успя. Телефонира на Маура. Остана заслушан в накъсания сигнал. Никой не вдигаше. Реши да дешифрира второто парче, онова, което отговаряше на първите букви, които бе записал, към края на лентата — последните думи, написани от бедния Фольезе.

Направи го. И остана като зашеметен, като смъртник малко преди да издъхне. *Беше грешил за всичко.* Нещата бяха напълно противоположни.

Никой вече не можеше да бъде сигурен за себе си.

28 октомври 1962

От: Итало Фольезе

До: Континентална църква в Милано/Италия

Доклад: Информация за Измаил и инцидентът „Матеи“; „Кориере дела сера“ и други заглавия; Следствена група в Милано.

Относно операцията „Енрико Матеи“ — начален акт на проявление на възвишения Измаил в Италия — съобщавам за състоянието на журналистическото разследване и прилагам добавка във връзка с евентуални пречки.

Както се оказа, смъртта на Енрико Матеи веднага бе интерпретирана като инцидент. Поне що се отнася до най-голямата вестникарска трибуна в страната, версията за инцидента се оказва служебна интерпретация. Същото се наблюдава и в другите редакции. Оказва се, че в комунистическите среди са объркани относно възприемането на хипотезата за атентат, а също и във връзка с някои компрометиращи епизоди, свързващи ръководителите на компартията с личността на Енрико Матеи.

Изобщо, всичко предвидено от възвишения Измаил, се движи според очакванията. Искам да подчертая, че

всички заглавия — без изключение — отразяват без излишен патос новината, че миланското следствие е отстранено от разследването. В него, както е известно, някои личности поддържаха тесни връзки с Матеи. Изглежда съвсем логично случаят да се разследва от магистратурата, с явната подкрепа на тайните служби, където нашето покритие е максимално ефикасно.

Вчера в редакцията на „Кориере“ дойде младият следовател Давид Монторси. Той прави разследване за Символа на детето, въпреки че нашите агенти бяха успели да потулят случая и го бяха довели до контролируемо развитие. Случаят му е бил отнет, но в нарушение на реда инспектор Монторси води свое собствено проучване. На него въобще не му е ясна логиката на откриването на детето и най-вече, той не е в състояние да го свърже със смъртта на Енрико Матеи. Все още Символът на детето е смятан за изолиран случай. Въпреки това Монторси е успял да открие в архивите на „Кориере“ една снимка от периода непосредствено след Втората световна война, направена до партизанската плоча на спортното игрище „Джуриати“, точно на мястото, където беше оставен Символът на детето. Монторси не е успял да открие присъствието на един наш агент между хората на снимката. Аз получих инструкции да съобщя на инспектор Монторси за съществуването на Измаил. Изпълних разпореждането, уверявайки Монторси, че ще му сътруднича за сдобиването с нови данни за Измаил.

Ето какво успях да събера за него. Давид Монторси — двайсет и шест годишен, женен за Маура Паолис. От седем години работи в полицията на различни нива. От две години е назначен за инспектор към Следствения отдел. Не е много близък с колегите си. Заплатата му е малко по-ниска от тази, която би трябвало да получава като инспектор.

Оставам в очакване на инструкции.

Пред вечното величие на възвишения Измаил се прекланя неговият верен ученик Итало Фольезе.

Монторси остана без дъх. Сърцето му биеше неравномерно, изхвърляйки в тялото му фойерверки лоша кръв. Беше станал блед, направо сив. Потърка бузи и усети острите лъскави косми на наболата си брада. Стана и отиде до прозореца. Издиша силно по стъклото, за да прогони ледената сянка на опасността зад гърба си.

Стори му се, че предусеща между сухия си език и лепкавото небце дъх на блато и кръв. Сякаш долавяше наближаващия край. Раменете му се отпуснаха и под лъжичката му заигра. Значи Фольезе е бил „верен ученик на Измаил“… Кой ли го бе очистил тогава? И защо? Защото е знаел твърде много? Измаил ли го бе премахнал?

Измаил знаеше за него. Фольезе бе поискал и получил инструкции как да се държи с него. Измаил бе наредил да му бъде съобщено за съществуването на сектата.

Фольезе бе написал: *„Не се знае със сигурност дали е корумпиран, въпреки че кариерата го привлича, а и други елементи от личния му живот може да се окажат полезни за нуждите на евентуално убеждаване“*. Какво означаваше това? Измаил искаше да се доближи до него?

Помисли си за Маура.

Облак от имена и гласове се завихри около него.

Телефонът тежко иззвъня.

Беше доктор Джандоменико Арле.

---

[1] Метод за интерпретиране на почукването на духовете по време на спиритически сеанс. — Б.пр. ↑

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Лисиците си имат техните дупки, а синът човешки…

Греъм Грийн,
„Продава се пистолет“

Хамбург
25 март 2001
20:20

От часове стояха на едно място в колата срещу хотел „Форбах“. Лопес и Хохенфелдер бяха разменили само няколко думи. Тежко бе да седиш в компанията на глупак. Лопес на два пъти бе излизал на улицата да отмори и да изпуши една-две треви. Лаура Пенсанти беше се изсмяла по телефона. Не бяха говорили за Измаил. Нито за садо-мазо канала. Не беше й казал, че е в Хамбург. Беше я попитал иска ли да се срещнат. Тя го бе накарала да повтори. Беше му казала да го повтори бавно. Той бе повторил въпроса си бавно, с усмивка. Тя го бе попитала усмихва ли се, а той бе замълчал. Тогава му беше казала:

— А сега ми го повтори бавно. И без да се усмихваш.

Той се бе подчинил. Тя се бе изсмяла. Щяла да си помисли. Бяха си поговорили още малко. После тя се бе сбогувала, припомняйки му онова, което той искаше да му чуе.

— Би искал да ме попиташ, нали? Би искал да ти говоря още за снощи, нали?

Тогава Хохенфелдер се бе подал през прозореца на колата, бе му направил знак и той набързо бе приключил с Лаура. Вунцам беше на радиостанцията. Всичко било готово. От осем нататък щели да завардят цялата зона на док 11. Две групи цивилни полицаи чакали наблизо и контролирали камионите. Други двама били засекли Люба и го следели. Ребека била в хотел „Форбах“. Никакво телефонно обаждане. Може би спяла. Може би работела. С Вунцам щели да се

чуят по-късно. Щом се появяла шведката, Лопес и Хохенфелдер трябвало да се обадят.

20:40 часа. Нищо.

20:50 часа. Движение във фоайето на „Форбах“.

20:55 часа. Ребека.

Вървеше бързо. Не взе колата си. Хохенфелдер слезе, Лопес остана в колата. Помисли си за коката, която пласьорът Клам бе оставил в „Пал“, пиано барът на ъгъла, на сто метра от „Форбах“. Това бе едно от обажданията, засечени по мобилния телефон на Ребека. Бяха минали бавно пред широките витрини на „Пал“, когато пристигнаха следобеда. На пианото имаше едно лице с абсурдна прическа на букли, облечено с широк син смокинг. Иначе заведението изглеждаше като много други пъбове. От колата Лопес бе видял да влиза и излиза кой ли не. Съгледа Ребека — спокойна, на петдесет метра пред Хохенфелдер. Той влезе в „Пал“ няколко минути след нея. Не след дълго излезе. Спря на ъгъла. Ребека също се появи. Никаква торбичка, никакъв пакет. Ако беше взела нещо, то сигурно беше в чантата й. Посока „Форбах“. Хохенфелдер се спря на ъгъла. Ребека се върна в хотела. Всичко на всичко десет минути. В колата Хохенфелдер каза, че тя е слязла да вземе коката. Никакъв проблем.

21:10 часа. Припукване по радиостанцията — Ребека телефонираше. Отговори някакъв мъж на немски. Хохенфелдер внимаваше и си записваше. Беше Клам, Ребека въодушевено благодари за доставката. Вече си бе смръкнала. Ребека и мъжът си казаха дочуване.

21:20 часа. Пак Ребека. Този път държеше в ръка ключове от кола. Отвори вратата на едно БМВ. Хохенфелдер съобщи по радиостанцията, че тръгва. Даде й не повече от трийсет метра преднина.

Адът започваше.

Трафикът се разреждаше. Ребека караше нервно. Хохенфелдер едва успяваше да кара зад нея, без тя да го забележи. До срещата на док 11 оставаше половин час. Лопес опита да се свърже по радиото с Вунцам. Всички бяха заели позиция. Агентите, които преследваха Люба, се бяха присъединили към другите на пристанището. Люба се бе пъхнал в един *пристанищен бар* близо до док 13. От човека, който трябваше да достави децата — ни следа. Ребека даде газ. Лопес не

откъсваше очи от БМВ-то. „Ротербаум“. Ново ускоряване по „Мителвег“. Завой по „Кенедибрюке“. Отдясно — светлини по витрините, никакви минувачи, малко коли. Отляво — черна вода, огромният речен залив, един широк завой. „Аденауералее“. После пак завой. Нов завой — надясно. Спрели в трафика на „Шпалдингщрасе“. Хохенфелдер каза, че не разбира. Ребека ненужно удължаваше пътя към док 11. Лопес попита да предупреди ли Вунцам. Хохенфелдер каза да изчакат — може би Ребека се опитваше да се подсигури, обърквайки маршрута с предпазна цел. „Оберхафен“. Внезапно пред тях изникна огромен мост над един проток. Бавна опашка се бе наредила, а фаровете на отсрещните коли досадно блестяха. Водата от моста изглеждаше черна, практически невидима. Отново в града, в южния сектор. „Молдхауфен“. „Клайнер Гласброок“. Нов завой. Лабиринт от улици. „Аслащрасе“. Хохенфелдер клатеше глава. Включи радиостанцията. Заговори бързо на немски, Лопес не разбираше нищо. Когато приключи разговора, каза, че е предупредил Вунцам, че Ребека още обикаля около зоната на „Амингщрасе“. Бяха далече от док 11.

21:53 часа. Вдясно още беше тъмната вода. Улиците отляво също бяха тъмни. Отвъд „Фарканал“. Далеч от реката, вляво — „Щайнвердер“. Остър завой наляво — „Нехлщрасе“. Ребека спря колата. Слезе. Остана права в студа да пуши до колата. Лопес и Хохенфелдер бяха спрели на четирийсет — петдесет метра. Хохенфелдер повика Вунцам — Люба се беше раздвижил. Беше срещнал група моряци, вероятно от Близкия изток. Бяха излезли от *пристанищния бар* и се бяха отправили към док 11. Чакаха там. Бяха изнервени и непрекъснато гледаха колко е часът.

21:58 часа. Син мерцедес с огромна скорост задмина колата на Лопес и Хохенфелдер и спря със съскащи гуми до лампата. Ребека захвърли цигарата. Наведе се към прозореца на шофьора и той се отвори. Показа се един мъж. Тогава Лопес го позна. Хохенфелдер видя как Лопес пребледнява. Лопес стоеше с полуотворена уста.

От мерцедеса бе излязъл мъжът, убит на улица „Падуа“.

Той беше. Беше *почти* същият като него. Лопес бе го видял мъртъв, посинял и бял на масата в моргата на лабораторията. Дъхът му секна. Хохенфелдер го загледа втренчено, после се втренчи в мъжа, който стискаше ръката на Ребека и нещо й говореше. После двойникът на мъртвеца от улица „Падуа“ застана точно под светлинното око на

лампата и се оглежда. Ребека го последва към багажника. Мъжът го отвори. Погледнаха вътре, обръщайки гръб на Лопес и Хехенфелдер. Мъжът затвори капака. Ребека заговори. Явно бързаха.

Мъжът седна зад волана на мерцедеса, Ребека се качи до него. Колата потегли светкавично. Хохенфелдер с мъка излезе на шосето. Бяха загубили поне сто метра. Хохенфелдер даде газ до дупка. Лопес се свърза с Вунцам. Беше 22:07 часа. Вунцам каза, че Люба и другите още чакали на док 11 и ставали все по-нервни. Може би имаше някакво закъснение. Лопес каза на Вунцам за двойника на убития мъж на улица „Падуа“. Каза, че „малкият пакет“ не е бил предаден. Вероятно шведката и куриерът се насочваха към док 11.

Но не стана така.

Посоката беше „Травехафен“. Ръждясали товарни кораби, фосфоресциращи в нощта като хилядолетни метални останки, като замъци върху водата, стояха в очакване. Откъм страната на Лопес се надигаше солена влага, която замъгляваше стъклата. Хохенфелдер отново заклати глава. Каза, че се опитвали да излязат от Хамбург. Лопес повика Вунцам — Ребека и непознатият не се движеха към док 11. Вунцам побесня. Бяха ги прецакали. Поиска да говори с Хохенфелдер. Не трябваше да ги изгубват. Каза, че щял да разпореди блокади по околовръстния път. Попита в кой сектор се намират. Мерцедесът беше на около стотина метра преди тях, щяха да го настигнат на първия светофар или стоп. Вунцам каза, че няма време — прекъсва връзката и нарежда да арестуват Люба и другите. Мерцедесът бе спрял на един стоп. Настигаха го.

Тогава непознатият даде на заден ход.

Хохенфелдер не успя да спре навреме, рязко завъртя волана и се удариха с дясната страна в паркиралите коли. Един дълъг, протяжно *болезнен* миг. Лопес се озова с колене под таблото, Хохенфелдер си удари лявото слепоочие в прозореца. Лопес видя Ребека да го гледа на нивото на седалката и извади пистолета си. Мерцедесът мълниеносно потегли и Лопес не успя да стреля, Хохенфелдер помръдваше конвулсивно на седалката — явно губеше кръв. Когато в предното стъкло се появи силуетът на мерцедеса, Лопес се прицели в гумите. После си помисли за *онова*, което Ребека и мъжът гледаха в багажника, и се спря.

Беше разбрал. В багажника на мерцедеса бяха скрили детето от оргията в Милано. Мъжът, когото бе видял, беше същият, когото бе срещнал маскиран на садо-мазо сбирката.

Всичко течеше едновременно бавно и бързо. Радиостанцията не ставаше за нищо. Хохенфелдер не идваше в съзнание. Продължаваше да кърви. Прозорецът от страната на Лопес беше блокиран от колите, в които се бяха блъснали. Лопес трябваше да прескочи Хохенфелдер. Въпреки студа по балконите се показаха хора и дойдоха да им помогнат. Лопес поиска мобилен телефон, провери номера и позвъни. Вунцам беше арестувал Люба и другите и разполагаше блокадите. Лопес поиска линейка. Вунцам изпсува или нещо такова. Лопес знаеше, че е много късно.

В 23:40 часа извън Хамбург намериха мерцедеса. На мястото до шофьора беше трупът на Ребека, с пробито чело.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Кого така упорстваш да спасиш?
Андреа Дзандзото,
„Метео“

Милано
28 октомври 1962
17:10

— Инспектор Монторси? — прозвуча познат глас в слушалката.

Тази изкуствена студена вибрация в дъното на гласа — един нечовешки, безстрастен пад. Беше Арле.

— Да, Монторси е.

— Арле се обажда. Доктор Арле.

— Да.

— Вижте… — Проточено, неестествено мълчание. — Вижте, исках да ви питам дали… — Смущение по линията. Случайно ли беше? — … е възможно да се видим.

Цвъртене на чувства, свръхчиста фибрилация на нервите пред опасността.

— Във връзка с какво, докторе?

— С онова, което си казахме днес, инспекторе…

— С онова, което си казахме днес?

Металическата тишина, въздухът между частиците въглен в магнитния пояс на линията.

— Да. С онова, което си казахме днес. Детето от „Джуриати“. Мислих за онова, дето ми казахте, Монторси. За това колко деца в подобно състояние са минали през лабораторията през тези години.

Център. Монторси реши да скрие еуфорията си. *Трябваше да покаже смущение, да изчака.*

— Да, разбирам…

— Възможно ли ви е, инспекторе?

— Мисля, че да.

Изсъскване в другия край на жицата.

— Добре. Много добре.

— Кога можем да се видим, докторе?

— Какво ще кажете за довечера? Донякъде е спешно…

Нова пауза.

— Тази вечер е добре — съгласи се Монторси.

Точно тогава му дойде наум една друга фраза от доклада на Фольезе до Измаил. *Миланското следствие е отстранено от разследването. В него, както е известно, някои личности поддържаха тесни връзки с Матеи.* Кой поддържаше тесни връзки с Измаил. Като светкавица му проблесна лицето на шефа и Монторси изломоти:

— Да, тази вечер е добре. Но след вечеря. Тук в управлението ще имаме събрание.

— Да, разбира се… В девет става ли? Добре ли е за вас, инспекторе?

— Да, чудесно. — Ново мълчание. *Пресметнато.*

— Много съм заинтересуван. Къде ще се видим? Аз ли да дойда във вашия кабинет, докторе?

Без паузи. Пукнатина в гласа на Арле — безпокойство.

— Не, не. Не в лабораторията. Вижте, да направим така. Аз завеждам един друг институт. Напускам лабораторията. Ще се посветя… на друго.

На какво?

— Някакъв частен институт ли, докторе?

— Да, частен е. Така че, нека да бъде там. Намира се на булевард „Аргон“ 13. Като влезете, попитайте за мен. Ще ви очаквам в кабинета си в девет.

Той не знаеше за никакви медицински институти на булевард „Аргон“. Никога не бе чувал за болници или медицински институти там. Сетивата му жужаха като насекоми.

— Добре. Добре, в девет. Казахте, булевард „Аргон“, номер 13, нали?

— Да, да. Значи ще дойдете, нали? Очаквам ви… До скоро, инспекторе.

Всичко се беше раздвижило. Измаил се беше раздвижил — бе започнал с премахването на Матеи. Сега пък Арле се раздвижваше, след като Монторси беше допуснал съществуването на канал за

„любители на деца“. Може би Арле го викаше, за да продължи да покрива канала? Нещо му убягваше.

Злото ускоряваше ход.

Монторси се опита да обедини съмненията си в един невъзможен, хлабав възел. Ами ако Символът на Измаил — онзи, за който намекваше в доклада си Фольезе — беше именно детето?

Изнасиленото, заклано дете, оставено на специално място — под паметната плоча на „Джуриати“. Символът предизвестява Събитието. Подсказва естеството му. Събитието пък е известие, че Измаил е тук, сега. Събитието бе убийството на Енрико Матеи, човекът, който олицетворяваше Италия. Италия сега принадлежеше на Измаил — една тайна, разклонена сила с безброй пипала. Една скрита духовна власт, която очаква скоро да се наложи. Един хищник, който остава в сянка. Много хора знаят за Измаил, много са вече неговите „верни ученици“. Агентите на Измаил са смълчани маси, всяка от които знае само онова, което трябва да извърши. Детето и Господарят на Италия бяха обединени от смъртта, под сакралното мълчаливо име на Измаил. Насилието от негова страна бе осъществено. Това бележеше началото. Измаил бе произнесъл паролата на своето възцаряване с убийството на Енрико Матеи. Отново премисли тази хипотеза — връзката беше много тънка, но напълно вероятна.

Ами той, Монторси? Какво беше той в цялото това зловещо движение на хора на този кръстопът на мъртъвци? Какво беше той? Кой беше Измаил? Измаил оповестяваше нова война. Сякаш се опитваше да спре времето. Вашингтон, Рим, предни постове из Европа. Москва. Дали наистина не бе започнала нова война, ужасяващо безмълвна, смразяваща? Тогава защо Измаил се занимаваше с него? Фольезе вече бе предал доклада си на хората на Измаил и го бе споменал… Обзе го страх, потръпна. Мислите му се явиха под формата на пепел — повдигане на изгорели частици, разпръсващи се, завихрящи се в съзнанието му. „Нешънъл Секюрити Ейджънси“, „разположена в“, „Ногароле“ — все думи от доклада на Фольезе, все думи от една тайна история. Историята на Измаил. А името на Измаил не изчезваше от съзнанието му, също и името на Маура, разкъсаната устна на Фольезе, куршумът, който беше продънил черепа, слизестата ръка на детето под плочата, мумията на анонимния партизанин…

Фольезе го бе мамил от самото начало — „верният ученик на Измаил“. Бяха го убили, но защо? Хората на Измаил ли бяха сторили това? Много е знаел ли? Виждал ли е Измаил? Познавал ли го е лично? На Монторси му се стори, че се превръща в нула пред огромната бездна, съвпадаща със света на Измаил. И него ли щяха да заплашват? Щяха да го корумпират, разиграват, преиначават. Щяха да го накарат да излезе от черупката на своето безлично мъчително съществуване. Щяха да оголят мумията в него. Искрената усмивка на Фольезе се очерта в едно далечно, вълнуващо изображение около златните букви, с които бе изписано името на Измаил. Измаил… Значи имало такъв американски проект в Европа… Да се появи името на Измаил от нищото… Един нов Христос… Но лош…

Безпокойство. Кратко вдишване. Горещият въздух. Парното отопление…

Отново трепереше, страх — *конкретен*, реален страх. Обади се на Маура. Не отговаряше. Всичко му се струваше прекалено необхватно, за да бъде истинско, достоверно — изпълнимо. Може би Маура искаше да поспи и беше откачила телефона. Прекара ръка по косата си, почувства я мазна. Умората обикновено се превръща в мръсотия, в точности, в мръсна лимфа. Бялото лице на Маура отвъд зоната на мрака, едно магнетично нечовешко бръмчене. Отново си помисли — кой би могъл да има тесни връзки с Матеи вътре в управлението.

Накрая се реши. Стана, напусна стаята, оставяйки мислите, откъслеците от мисли, мъглявите не излезли сметки, и отиде да почука право на вратата на шефа. Беше решил да говори с него за Измаил.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Онези, които ще бъдат убити, ще бъдат захвърлени в ъгъла. Непоносима смрад ще се разнася от техните тела, а от планините ще потече кръв.

Пророк Исаия

Хамбург
26 март 2001
07:00

Лопес беше в централата с Вунцам, когато дойде обаждането — на паркинга зад авто грила, край аутобана на запад, беше открит мерцедесът с тялото на Ребека. От авто грила бяха повикали полицията, за да съобщят за кражбата на рено еспас на двама френски туристи. Патрулът пристигна късно на мястото. Полицаите бяха срещнали затруднения с двамата туристи, които не говореха немски, нито английски, а полицаите слабо разбираха френски. За всеки случай претърсиха района на авто грила, паркинга кола по кола, после бензиностанцията, спрелите коли по посока на автострадата. Така бяха открили мерцедеса. Бяха помислили, че хората вътре спят. Бяха видели тялото на Ребека, клюмнало смълчано, обвито в мрак. Бяха почукали на прозорчето, но Ребека не бе отговорила. Тогава бяха разбили вратата. Тя седеше наведена на седалката, с лице, облегнато на тапицерията. Два куршума бяха пробили челото й. Виждаха се две равни струйки кръв и сиво вещество. Бяха се обадили в централата.

Лопес и Вунцам се бяха изгледали мълчаливо.

Хохенфелдер бе откаран в болница — черепна травма и шок. Лопес не можеше да стои дълго на крака, ударът в коленете беше му причинил две големи болезнени синини, а лявото коляно започваше да се подува. Вунцам разпореди издирването на еспаса по блокадите, а също и на границата. Човекът, който бе убил Ребека, куриерът с „малкия пакет“, двойникът на мъртвеца от улица „Падуа“, отново се бе

изпарил. Мислеха, че ще смени колата, че ще открадне друга, вероятно в някое населено място, но би било невъзможно за толкова кратко време да установят с каква кола се канеше да мине границата. Дори изобщо не бе сигурно, че се кани да мине границата. Според Лопес и Вунцам една от възможностите беше мъжът лично да откара товара си в Брюксел, при положение че действително Брюксел беше дестинацията на „машините“. Прехвърлянето на док 11 се оказа отклоняване на вниманието. Люба беше притиснат и изстискван с часове. Лопес беше го мярнал за малко да минава по коридора извън кабинета на Вунцам — дясното му око представляваше подута буца, от която се процеждаше кръв, косите му бяха слепнали от пот, а раменете — превити. Вунцам се бе върнал в стаята и клатейки глава, бе казал на Лопес, че Люба не знае нищо — нито за децата, нито за Брюксел.

Бяха претърсили двете стаи на Ребека във „Форбах“. Хард дискът на нейния персонален компютър не бе оказал съпротива, но не бяха открили друго, освен работни документи, финансови проекти, невинни имейли. Бяха проверили електронния й бележник — никаква следа от Боб, от Клемансо, от Терцани. Откъм главата на леглото й обаче стоеше същата бяла лента, изписана с черно мастило, която Лопес бе намерил в Париж и Милано, в стаите на Клемансо и Терцани: „Измаил е велик“. Лопес нареди да занесат лентата в централата. Беше се вторачил в нея и не успяваше да мисли за нищо, докато Вунцам не бе се върнал от разпита на Люба. Тогава дойде обаждането от авто грила.

Не знаеха какво да правят. От политическите среди едва ли щяха да се намесят. Нямаше да има натиск по всяка вероятност. Смъртта на Ребека отдалечаваше необходимостта от предпазни мерки. Вунцам и Хохенфелдер държаха отворена следата на Карл М. — служител от антуража на един евродепутат в Брюксел. Не можеха обаче да направят никаква официална стъпка. От децата нямаше и следа. Посредничката беше отстранена. Разполагаха с една нищо недоказваща телефонна следа. Разговорите с Париж и Милано бяха само възможна интерпретация, нищо повече. Мъртвите нямаше да проговорят, нито пък живите. Опитаха с пласьора на Ребека, Францискус Клам. Опитаха с Клаус Баум — онзи дето по телефона й бе предложил една „игра“. Вунцам ги докара в централата и опита да ги разпита. Не знаеха нищо. Арестува ги, но това нищо не помогна.

Разсъждаваха до късна доба. Съвършено съвпадение на хипотези: група последователи на Измаил, дълбоко проникнали в политическия елит, която действаше несмущавана в Европа; групата се събираше, за да извършва *ритуали*, включващи деца; групата намираше и доставяше деца, влизайки в контакт с педофили в Европа; групата изпълняваше програмата на Измаил, която включваше сензационни акции — като атентата срещу Кисинджър в Париж — и повече или по-малко тайни акции. Във втория случай силите на реда бяха заставяни да мълчат под натиска на политиците, сред които Измаил имаше стабилни връзки. Смъртта на мъжа от улица „Падуа“, който приличаше на куриера на Ребека, трябваше да бъде *по някакъв начин* свързана с историята от Хамбург. Няколко дни преди нея в Хамбург бяха пребивавали представители на групата на Измаил. Малко след това един от тях бе нападнал Кисинджър. Скоро Измаил щеше да направи опит за ново покушение на срещата в Чернобио, където сред другите участници отново беше и Кисинджър.

Вунцам убедено кимаше, докато Лопес правеше схема, свързвайки фактите. Според Вунцам не оставаше друго, освен да се дочака Чернобио, да се опитат да защитят лидерите, надявайки се да стане като в Париж — операцията на Измаил да се провали. Според Лопес Вунцам имаше право, но той трябваше поне да се опита да намери детето, което бе изчезнало в Милано. Имаше две алтернативи: да го начукат на политиците, да пренебрегнат натиска върху Сантовито и да изстискат Инженера, за когото беше сигурно, че знае нещо за Измаил; или пък да тръгнат по следата от Брюксел, *вярвайки* на онова, в което вярваха до момента относно Ребека и размяната на док 11. Вунцам беше объркан — детето от Милано може би е било на някой от участниците в оргията. Ясно беше, че ритуалите на Измаил се правеха по време на ПАВ, без знанието на мнозинството от участниците. Възможно е мъжът, който беше отвлякъл детето от склада, да няма нищо общо с Измаил.

Може би Вунцам имаше право. Лопес трябваше да реши. Да се върне при Сантовито с празни ръце или да рискува в Брюксел.

Щеше да преспи в централата. Щеше да вземе самолета за Брюксел сутринта. Опита да се успокои. Сви си цигара, но не успяваше да извади от ума си Ребека, мъжът в мерцедеса, *идентичен* с Терцани, детето, Инженера, Лаура.

Лаура. Мисълта за Лаура го удряше като чук. Лаура, Лаура, и пак Лаура! Отново се сети за Измаил, за Инженера. Хвана го страх.

Върна се в офиса на Вунцам, който се бе прибрал вкъщи. Беше два и половина. Обади се на братя Пруна.

Братя Пруна живееха на улица „Томеи“ в Калвайрате и бяха трима. Но обикновено оставаха двама, защото един от тях винаги беше в кафеза — на ротационен принцип. Лопес им плащаше от парите на Следствения: следене, тайно наблюдение, *мръсна* работа. Те не работеха, живееха от дребно пласьорство и подред ги прибираха на топло. Той им плащаше добре. И те работеха *добре*. Дори бяха перфектни. Беше го страх за Лаура. Инженерът бе накарал всички да замълчат. Натискът върху Сантовито трябваше да дойде отвисоко. Инженера имаше връзки на дълбоко ниво в службите. Лопес не се съмняваше, че Лаура не знае нищо за Измаил. Тя обаче беше част от групата, кръжаща около Инженера. Боеше се, че Инженера или онзи, който стоеше над него, би могъл да тръгне срещу Лаура. Ребека бе премахната, защото знаеше. Лопес не знаеше колко знае Лаура и затова се боеше.

Братя Пруна най-накрая отговаряха и направо го пратиха по дяволите. Те обаче имаха нужда от пари. Лопес им даде адресите на Лаура Пенсанти и на Инженера. Поиска и двамата да ги наблюдават тайно. За връзка той щеше да им се обажда. Обясни им в общи линии положението. Инженера беше перверзен тип и се бе забъркал в история с дете. Лаура беше жертва и трябваше да бъде защитена. Братя Пруна разбраха *много добре*. Споразумяха се за цифрата и за закрилата на третия брат, който беше в затвора „Сан Виторе“. Наблюдението трябваше да започне *веднага*. Братя Пруна още веднъж пратиха Лопес по дяволите, после отстъпиха. Важното беше преди всичко никой да не се доближава до Лаура Пенсанти.

— А какво ще правим с нейния мъж? Ако си има някой, какво ще правим, мамка му, а, Лопес?

— Няма мъж.

Тишина. Бяха разбрали.

— А когато е на работа?

— Плащам ви. Ще го измислите как да я следите, когато е на работа.

— И колко ще трае това?

Той се обърка. Колко ли щеше да трае?

— Два дни.

Ако не стигнеха, щеше да вдигне цифрата.

— А другият тип?

— Инженера ли? Достатъчно е само да го следите. Разбихме му офиса, имаме и телефонните разпечатки. Мобилният му телефон е под контрол. Въпросът е да не се доближава до Лаура Пенсанти.

— Ама на оня трябва ли да му правим нещо лошо?

Замисли се.

— Не. Не, не правете нищо. Важното е да не се доближава до момичето.

— Абе, ти що не накараш твоите хора да ги вършат тези работи?

Другият Пруна отзад се смееше.

— Ами вие от какво ще се храните? „Стоката“ не ви стига, нали? — засмя се Лопес.

— Каква стока бе, Лопес? — Всички се засмяха, напсуваха се и се разделиха.

Дадоха му пижама, той нямаше нищо. Не си ми зъбите и в устата му беше отвратително, нямаше практически никаква слюнка от „тревата“ и напрежението. Коляното му бе спаднало, но сининитe пулсираха от болка. Мислеше за Лаура. За Брюксел. Мислеше за багажника на мерцедеса. Беше сигурен, че вътре е стояло бледо и неподвижно, внимателно положено детето. Може би то беше вече мъртво някъде. Може би мъжът се бе освободил от него, както се бе освободил от Ребека.

Усмихна се за миг преди да заспи, мислейки за Лаура, която също го бе нарекла „мека пишка“.

Събуди се в седем. Пак не си изми зъбите. Устата му беше същинска помийна яма. Изплакна я със сапун. Остана му горчив привкус на езика. Сининитe не боляха толкова, но краката му трепереха.

В осем и половина пристигна Вунцам. Прочетоха заедно записа на телефонния разговор до помощник-секретаря Карл М., а Вунцам му даде и една папка за този тип. Имаше снимка. Фотокопира всичко. Рехав доклад. Карл М. се бе опитал да направи политическа кариера при Зелените, явявайки се на местните избори четири години по-рано извън Мюнхен, на юг. Не бе се справил. Започнал да работи за

партията — организация, посредничество, различни контакти. С две думи, момче за всичко. Докато не го повикват от Брюксел — там става асистент на двама зелени депутати от Европарламента. Имаше контакти с кого ли не: с хора от ЦДУ, СПД, либералите. И не само с германците. Говореше перфектно английски, френски и разбираше италиански. Никакво престъпление. Ерген. Четиридесет и три годишен. Постоянният му адрес беше в Мюнхен, но от две години пребиваваше в Брюксел. Депутатите, за които работеше, не бяха участвали в нито една история, която би могла да даде насока или потвърждение на Лопес — нищо, свързано с трафика на дрога, нищо нередно. Бяха автори на няколко проектозакона. Един от тях заинтересува Лопес: искане за режим на не облагане с данъци на църквите и сектите. Сети се за Измаил, ала сектата на Измаил не се нуждаеше от подобен режим. На практика той нямаше нищо налице срещу Карл М., освен засеченият разговор по клетъчния телефон на Ребека. Не знаеше какво да прави. Щеше да кацне в Брюксел и да се опита да направи нещо. Претегли вероятността да се чуе със Сантовито, за да се добере до някой евродепутат, но се отказа.

Телефонира на Калимани, информира го, че ще остане още един ден. Калимани не попита как е минало в Хамбург, и без това беше ясно, че в Хамбург нещата не стояха добре. Както не бяха били добре в Милано и в Париж. Каза, че Сантовито се бил изтощил до крайност заради историята с Чернобио. Предната вечер на „Фатебенефрателі“ непрекъснато сновали полицаи и шефове на безопасността от американските служби. Направили план. Сантовито дал заповеди на Калимани. Американските служби, италианските служби, карабинерите, полицията и Следствения щели да нанесат удара. Би трябвало да се чувстват сигурни. Но всъщност нищо не беше сигурно.

Лопес изчака да стане десет, за да се обади по мобилния на Пруна, онзи, дето следеше Лаура. Той беше сънен, напсува го и каза, че му е набутал лайняна работа. Докладва, че нощта била спокойна. В осем и четвърт Лаура, която съвършено отговаряла на описанието на Лопес, бе излязла от къщи, беше отишла пеша до метростанцията „Порта Романа“ и бе взела влакчето за Корвето. В Корвето бе хванала номер 93, бе слязла на булевард „Ле Пулье“, в поликлиниката, където работеше. Пруна се бе престорил, че иска час за преглед. Връщал се в претъпканата поликлиника през двайсет минути, срещнал я един път,

всичко изглеждало спокойно. Лопес повика другия брат Пруна, онзи, който дишаше във врата на Инженера. Той си беше вкъщи.

Обади се на Лаура. Тя беше заета с пациент. Беше му казала, че психотерапията в общинските поликлиники е на практика социална дейност. Стори му се по-любезна, дори го попита ще й се обади ли следобеда. Той каза, че ще бъде извън Милано, но че ще й се обади. Тя си взе довиждане с него, без да го нарече „мека пишка“ този път — при нея имаше пациент и не можеше да го направи.

Вунцам го изпрати до летището. Каза, че Хохенфелдер щели да го изпишат следобеда — направили му снимка и не намерили сериозни увреждания. Лопес каза, че е доволен, макар че Хохенфелдер не му бил особено симпатичен. Вунцам се усмихна, кимна в знак на съгласие и каза, че споделял мнението му за Хохенфелдер.

На сбогуване се прегърнаха.

В един часа Гуидо Лопес кацна в Брюксел.

АМЕРИКАНЕЦА

Шум от счупено стъкло, после — експлозия като от запалителна бомба.
Вхууууф!

Кен Фолет,
„Игленото ухо“

Неизвестно място
26 март 2001
03:40

Кръвта на Ребека бе пръснала по ръкава на сакото му и бе засъхнала. Една малка, кафява ивица, която го притесняваше, докато караше. Американеца се прозя, за да отслаби напрежението. Вече дни наред не бе спал достатъчно. Сънят му бе нарушен. Появяваше се отново треперенето на ръцете, усещаше признаците му. Потърси в джоба опаковката бензодиазепин и глътна едно хапче. Иначе сънят щеше да го обори, а той трябваше да кара. Погледна се в огледалото — едно *плашещо* лице. В Брюксел щеше да предаде детето и можеше да си почине няколко часа, преди да вземе обратно малкия труп и да се върне в Милано. Измаил го бе повикал и той бе отговорил.

Караше с 210 километра в час към Брюксел. Беше изоставил рено еспасата в едно село, чието име дори не помнеше. Беше излязъл от магистралата, защото знаеше, че колата, откраднатa от авто грила, може да бъде блокирана по границите, а и автопатрулите също можеха да бъдат информирани. По-добре да я смени. В края на едно село, насред черно поле, бе мярнал едно ауди на изолиран паркинг. Имаше и други коли, но почти всички бяха малолитражни и не му вършеха работа. Той имаше нужда от *бърза* кола и от *голям* багажник. Оставаха само три ампули от инжекциите на детето. Трябваше да стигне до Брюксел по обяд. Детска игра беше за него да изключи алармата, да отвори багажника, да сложи детето вътре и да потегли. За грабежа

щеше да бъде съобщено чак на другата сутрин и щеше да е трудно да открият веднага рено еспасата. До границата нямаше да има проблеми.

Ребека се бе оказала идиотка, дори не бе дама. Инструкциите, които му бяха дали от самото начало, се отнасяха за защитения й мобилен телефон. Грешка. Сериозна грешка. Измаил е велик, но хората му са дилетанти. Трябваше да се срещнат за размяната на детето на „Нелщрасе“, после тя трябваше да се погрижи за останалото — да закара детето до Брюксел според разпорежданията и да го върне в Милано направо на него, за да бъде погребано. Това бяха заповедите на Измаил. Да бъде погребано преди Чернобио. Измаил можеше да разчита на него. В Чернобио той няма да се провали както се бяха провалили в Париж. Това беше сложен, но съвършен механизъм. Измаил е велик.

По едно време се усъмни, че следят Ребека. В инструкциите беше сложил адреса на шведката, с която „да се влиза във връзка само в случай на тежки извънредни обстоятелства“. Американеца се усмихна. Беше спрял пред хотел „Форбах“, за да провери дали не я следят. Следяха я. Бе видял италианския инспектор да пуши и да говори по мобилния си телефон от другата страна на улицата, пред „Форбах“. Той не излезе изобщо от колата. Беше инжектирал дозата на детето — то щеше да спи с часове, а после с него щеше да се занимае Ребека. Не можеше да разбере как италианският инспектор бе успял да стигне до Хамбург и до Ребека. Сети се за Стария. Може би Стария беше подал следата на италианския тип. Американеца очакваше в Хамбург да намери Стария, а не италианското петле. Беше готов да очисти Стария направо там, за да му се махне от главата, предвид Чернобио. Трябваше да бъде *много* внимателен. Стария можеше да развали всичко. Беше бесен, че не го е елиминирал в Милано. Такива грешки не се правят. Професионалистите не правят грешки. През цялото му гадно съществуване с него бяха правили само едно — обучавали го бяха да не *прави* грешки. Скапан старец!

Беше чакал с часове, държейки под око „Форбах“ и колата на полицаите. По едно време от „Форбах“ Ребека бе излязла и той бе запалил колата. Тъкмо излизаше от паркинга, когато от цивилната полицейска кола излезе един — не, италианецът — и тръгна да я следи. Колата остана на място. Американеца не знаеше какво да предприеме. Помисли си, че ще я арестуват — това щеше да е краят.

Затова не вярваше на фусти. Ребека със сигурност щеше да проговори. Пресметна времето. Трябваше веднага да замине за Брюксел, надявайки се, че службите и властите няма да го погнат, *преди* да вземе отново детето и да го погребе в Милано. Но не стана така. Ребека се напъха в един пъб на ъгъла. Пет минути по-късно се върна. Същото направи и полицаят, който я следеше.

Беше чакал до 21:20. Ребека бе излязла, бе взела колата и бе заминала доста по-рано. Колата на италианския полицай я следеше. Американеца караше зад неговата кола. Ребека бягаше здраво. Той се надяваше, че си дава сметка, че я следят. Беше трудно — трафикът бе на вълни. Двамата полицаи не си и представяха, че те самите са следени. Мислеше трескаво. Най-после Ребека пое по моста. Отиваше към „Нелщрасе“. Беше решил да я остави и бе минал напряко, две улици зад „Нелщрасе“, за да ги изпревари. Беше *пресметнал*: двама полицаи без подкрепление. Той и Ребека не бяха споменавали „Нелщрасе“. Увери се, че няма полиция, цивилни агенти и телекамери. Трябваше само да отложи предаването на детето на Ребека. Щеше да я вземе със себе си в колата. После щеше да има грижата за нея. И двамата полицаи щеше да подреди, нямаше проблем.

Тръгна с пълна газ. Цели две преки чак до максимума на газта, с яко свирещи гуми. „Нелщрасе“. Колата на италианеца беше паркирана. Според инструкциите Ребека стоеше под лампата. Слезе и й каза да се прави на спокойна, защото я следят. Каза й още да се държи нормално. Ребека му се довери. Показа й детето — унесено, с разнасящ се полъх на наакано и напикано. Лежеше в багажника. Ребека го погледна, попита го какво трябва да правят — беше в паника. Каза й да се качи в мерцедеса. Качиха се. Той отново потегли със свирещи гуми.

Трябваше да се отърве от полицаите и да смени колата.

Когато спря на стопа и видя колата на италианеца, който се опитваше да навакса и даваше газ до дупка, включи на задна. Младокът на волана беше глупак. Прекалено много газ даваше, губеше контрол. Колата на полицаите беше близо до редицата паркирани коли. В последния момент успя да види, че онзи на волана е загубил съзнание.

Вече имаше достатъчно време да смени колата.

На авто грила провери рено еспасата. Повреди централното заключване. Преди да премести детето, стреля. Два пъти. Ребека

нямаше време да реагира. Тя знаеше много и беше тъпа. А освен това беше изпаднала в паника. Щеше той лично да предаде детето в Брюксел и лично да го върне в Милано.

Обърна главата й и я нагласи като че ли спи.

Почисти прозореца, държейки под око рено еспасата отстрани. Кръвта бе пръснала и бе изцапала ръкава на сакото му.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Още нищо не се знае за едно досие, свързано със смъртта на Матеи, което било попълнено на 28 октомври 1961 година от офиса на ЦРУ в Рим, ръководен от Томас Карамесинес, веднага след това отзован в Съединените щати. Той е отговорен за „акциите под прикритие“ и за операцията, довела до ликвидирането на Че Гевара. Би могло да се каже, че е истински експерт в избиването на знаменитости.

Джорджо Гали,
„Тайната режисура“

Милано
28 октомври 1962
17:20

Давид Монторси седеше пред шефа от другата страна на бюрото. Лицето му беше изопнато, а кожата му — млечносива под неоновата светлина. Шефът мълчаливо се съгласяваше. Тъкмо привършваше четенето на досието на Фольезе, изпратено на „Джорно“. Монторси дори не бе споменал за доклада на Фольезе до Измаил — онзи, който го засягаше, тъй като лично го заплашваше. За него беше очевидно, че досието до „Джорно“ беше информация — информация на Измаил, отправена до Матеи. Вероятно самият Матеи бе държал в ръцете си онова досие. Шефът кривеше уста, попипваше си носа със събрани пръсти. После дълго наблюдава Монторси. Мълчаливо.

Накрая заговори:

— Всичко това ни беше ясно, Давид. Беше ни напълно ясно. От доста време. Обаче това… Измаил… Тази стратегия на сектата… Никога не бяхме получавали информация…

Със скръстени ръце, Монторси плъзна поглед в пространството.

— Аз мисля… Ами, показателно е, че не сте имали информация…

Шефът кимна.

— Имахме нареждания за настаняването тук при нас, в Северна Италия, на една американска разузнавателна група… Хората от вчера… Онези, облечените в черно… Трябвало да ги настаним по стаите на управлението… Поне докато не копират архивите ни…

— След което, предполагам, ще отидат в американската база в околностите на Верона… Така твърди в доклада си Фольезе.

— Доколкото знаем, така е.

Помълчаха още малко. После заговори Монторси.

— Мисля, че сензационната операция, за която се споменава в досието… онази, която би трябвало да извести за съществуването на Измаил… Та, мисля, че тази операция представлява свалянето на самолета на Матеи…

Дълга въздишка.

— Ти убеден ли си, че самолетът е бил свален? — Шефът се усмихна с уморена усмивка, накланяйки глава.

— Шефе, щом ни отнеха разследването, все някаква причина трябва да има, нали?…

— Какво си видял, Давид? Откъде си толкова сигурен? — съсредоточено го изгледа той. — Тази нощ се опитваше да ми кажеш нещо… Какво точно си видял?

— Кръв, шефе. И другите са я видели. Засъхнала кръв по листата. Кръв, паднала на пръски от небето. Самолетът е експлодирал нависоко. А дърветата? Бяха незасегнати. Ако самолетът бе паднал, щеше да ги повали.

Шефът кимаше в знак на съгласие.

— И какво искаш сега? Какво искаш да ти кажа, Давид? Ние не сме в играта. Само за един ден смъртта на Матеи вече промени много неща. Ден като вчерашния струва колкото цяла епоха. Такива дни променят всичко.

Монторси изсумтя.

— Ще ви предложа нещо, шефе. От вас зависи. Вие виждате, че ние от Следствения сме една от мишените. Ние можем да влезем отново в случая „Матеи“. Не можем да отидем и да претърсим сградата му.

Погледът на шефа стана празен, очите му заприличаха на изхабени метални клапани, които мътно просветнаха на фона на приглушения хладен неонов кръг.

— Вън от играта сме… Как да влезем пак според теб?

— С убийството на Фольезе.

Мълчание.

— Тоест? Искаш заповед да търсиш в сградата на Матеи това досие? Досието на Фольезе ли?

— Една група отива в „Джорно“. Друга група отива в ЕНИ, в „Метанополи“[1]. После в дома на Матеи, в личния му кабинет. Това е паралелен случай, шефе. Но ще стоим зад централното разследващо звено.

— Все пак това си е измама. Нечестен удар. Но, както казваш, не могат да спрат подобно разследване…

— Именно, точно така…

Пак замълчаха. Шефът се почеса по слепоочието. Навън се смрачаваше.

— Рисковано е, Давид. Много е рисковано.

Безсилно мълчание.

— Всичко е рисковано. За мен е рисковано също и да бездействаме.

— Но така се излагаме на голяма опасност. Това е все едно да вървим срещу… срещу хода на нещата.

— Най-много да ни вземат случая. Имам предвид разследването…

— Възможно е и аз да изхвърча. Аз да изхвърча, а също да подменят и отдела.

— В противния случай също можете да изхвърчите. Даже и нищо да не правите, шефе, пак можете да изхвърчите.

— Пак мога да изхвърча, вярно е.

— Поне дома и сградата на Матеи. Би трябвало да успеем. Преди да ни отнемат случая, имам предвид…

— Въпрос най-много на три часа. Достатъчно ще бъде някой от ЕНИ да повика прокуратурата. Не повече от три часа. Ако пък не ни го вземат, ще продължим нататък.

— Ще ми го поверите ли, шефе?

Нова открита въздишка, нещо като предварително съчувствие.

— Не, бих те изложил на опасност. Ти си най-младият тук. Ще го възложа служебно на Омбони. Но ти прави каквото искаш. Ще отговаряш пред мен, не пред Омбони.

На излизане от кабинета на шефа, се обърна, за да погледне отново отпуснатото, смазано тяло, укротено от кротостта, придавана от наближаващия край, видян предварително. Шефът също го погледна с бляскавите си волски очи. Кожата му изглеждаше още по-сива. Палеше си цигара. Имаше безутешен вид. Отклони поглед от Монторси и отново потъна в мълчание.

— Аз добре познавах Матеи.

Значи той е бил. Той е бил субектът, който според досието и доклада на Фольезе, имал „тесни връзки“ с Господаря на Италия.

Искаше да говори, да излее всичко и да му олекне. Монторси се върна и седна. Шефът му заговори. Матеи го бил канил и на риба. В предутринен час. Едно мъгливо утро шофьорът му го взел, завел го на летище „Линате“ и с частен джет на ЕНИ го откарал до скалистата, мита от ледено море Исландия. Там ходел Матеи за риба. Той се запътил към него. Видял го — наведен, замислен, да се занимава нещо с кукичките, с почти патриархално търпение. Обърнал се рязко и го поздравил. Още помнел светлата усмивка на Матеи там, сред сухия сняг, дупките и страховитите скали, махащата за поздрав ръка. Прегърнали се. Познавали се отдавна. Матеи го поканил да седне до него. Говорил му за американците, за натиска. Той го наричал „втората вълна“. Казвал, че целта на втората вълна била американците да окупират Европа и да я превърнат в американска територия. Опитвал се да устои на натиска. Казвал, че те били инфилтрирани навсякъде, във всички партии. Но той бил изолирал партиите — те били вън от голямата игра. Освен това били проникнали и в ЕНИ, в службите — изобщо навсякъде. Казвал, че натискът бил огромен. Понякога разчитал на Ватикана. После въдицата започнала да дърпа и вследствие силните разтърсвания кордата потъвала в разпенената сребриста вода. Откритото небе било разцепено от пукнатина, прорязана от северни светлини и ясни, дрипави иначе облаци. Отдолу дърпала рибата. Огънала се тръбата от титан, която Матеи си бил поръчал в една лаборатория в „Метанополи“. Огъвала се сякаш щяла се счупи. Лицето му се било сгърчило от концентрацията. Докато най-накрая, с рязко дръпване Матеи насочил въдицата към небето и за миг

сред пенести пръски във въздуха се мярнала бляскава сьомга. С изпънато гъвкаво тяло, тя като обезумяла неистово се виела. После обаче въдицата се счупила, всичко станало много бързо — за миг и с последно отчаяно мятане сьомгата се гмурнал обратно в светлите водовъртежи на ледената вода. Матеи избухнал в гръмогласен смях. И шефът започнал да се смее, но се притеснил да не би Матеи да се засегне както бил останал като идиот със счупена въдица в ръката. А Матеи се обърнал, намигнал му и казал:

— Онази сьомга… онази сьомга съм аз, разбираш ли?

Три часа, за да успеят. За да се престорят, че търсят доклада на Фольезе в сградата на Матеи. Три часа, за да проучат документите, за да открият опорна точка за Измаил и американците в документите на Матеи.

Трябваше да действат бързо. Говори с Омбони. Начертаха стратегията. Бяха готови.

Преди да излязат и да тръгнат към „Метанополи“, отново опита да се обади вкъщи. Даваше свободно, но Маура не отговаряше. Може би нямаше желание да говори с никого. Монторси остана прав, загледан в телефона, мислейки за Маура — без любов и без тревога.

---

[1] Градът на метана — символ на дейността на компанията на Енрико Матеи, свързана с преработката на петрол и неговите деривати. — Б.пр. ↑

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

В империята може да бъде преоткрит Сатаната. Върхът на имперската мечта е дете, поддържащо глобуса и скиптъра.

Зола, „Какво е традицията“

Брюксел
26 март 2001
13:20

Пътуването беше отвратително. Седалките, притиснати една до друга, принуждаваха Лопес да опира посинелите си колена в облегалката пред себе си, когато самолетът излиташе, болката беше нетърпима.

Опита се да поспи, но не можа. Слушаше със затворени очи как сърцето му бие от възбуда и разни лица се блъскат в съзнанието му. Чувстваше се неуверен. Глождеше го мисълта какво ще прави в Брюксел. Не знаеше какво да предприеме. Беше се отказал да търси помощ от Сантовито, който вместо да му осигури контакти, щеше да го извика в Милано да координират плана за безопасност в Чернобио.

На половината път вече се тресеше от нерви. Това си беше риск — една *съмнителна* операция. Мъжът от мерцедеса сигурно се бе отървал от детето и можеше вече да е далече от Брюксел. Не беше подходящо да уведомява белгийските власти за разследването. За предпочитане беше *тоталната* липса на прожектори. Всеки миг щеше да се намеси на политическо ниво, по-високо дори от етажите, от които беше тръгнал натискът върху Сантовито или онзи върху Серо в Париж. Беше готов да се спусне в бурния, привидно замрял на повърхността водовъртеж. А не знаеше какво да направи.

Хапна в един „Макдоналдс“ на летището. Месото беше отвратително, миришеше на урина. Оризът от студената салата в замъглената кръгла опаковка от пластмаса миришеше на сапун. Загуби

четвърт час да чака на опашка. Писоарите в тоалетната бяха мръсни, трябваше да чака да се освободят затворените тоалетни. Миризмата на дезинфектант беше непоносима и го избиваше на неясна и болезнена еуфория. Въздухът на летището беше развален и през огромната стъклена преграда към пистите видя трудно да рулира един бял товарен самолет, който му се стори, че се подхлъзва. На другите, които гледаха към пистата, също им се стори, че самолетът поднася — внезапно се разнесе оглушителен грохот.

Наблюдаваше лицата нервно и внимателно, както гледа човек при халюцинация. Дали не се надяваше да види лицето на мъжа от мерцедеса? Дори не успя да се усмихне на себе си. Отиде на гишето за проверка. Мина и пое по един страничен изход, но не успя да вдиша с пълни дробове — около летището беше надвиснал въздух, наситен с изгорели самолетни газове. Циментът пареше, въпреки бледото меланхолично зимно слънце.

Взе такси. Посока — Европейският парламент.

Таксиметровият шофьор говореше френски и за щастие нямаше желание да задава въпроси. Лопес не харесваше Брюксел. Ниски къщи, мрачни готически църкви, неясни модерни скулптури, жълтеникави канали, претъпкани площади. По едно време шофьорът посочи инсталация от излъскани метални сфери — огромни, свързани помежду си и поддържани от пръчки от същата сплав и каза:

— Това е Атомиумът, мосю.

Атомиумът — сигурно ставаше дума за съвременен монумент на съдбата. Лопес прекара опакото на ръката си по изсъхналите си устни. Шофьорът замълча.

Слезе на улица „Белиард“. Между дърветата изникваха набитите остъклени силуети на павилионите. Това беше Европейският парламент.

Улицата беше пуста, както и входът на сградата. Лопес спря, внимателно огледа мястото, на което бяха паркирани много автобуси. Наоколо не се виждаха шофьори. Отстрани, по протежение на пътя, се точеха алеи, обрамчени с храсти. Провери един участък срещу два празни автобуса и се скри между храстите. Извади пистолета. Сгъна листата с доклада за Карл М. уви пистолета. Потърси до корените на един голям храст хлътнало място и постави там пакета. Откъсна няколко клона от околните храсти като остана притаен. Не се задаваше

никой. Около оградата на Европарламента нямаше камери. Не виждаше другата страна на улицата. Автобусите затулваха мястото.

Скри пистолета, който детекторът на входа щеше да засече, и се изправи.

Тръгна към входа за посетители.

Вляво имаше яйцевиден павилион с надвиснала вертикално продълговата арка. Прочете указанието: „Батиман Спаак“. От дясната страна: по-голям и с повече помещения център, свързан с павилиона „Спаак“. „Батиман Спинели“.

Избра италианското име. Отправи се към рецепцията.

Попита за Карл М. и му отговориха да почака, ако има среща, а той обясни, че идва да си определи среща. Огромни концентрични стълби спираловидно се изкачваха, вкопчвайки се в стройна ос — една усукана конструкция, която спускаше пипала в центъра на павилиона като някакъв чужд придатък. Отвътре стъклените стени изглеждаха като един-единствен гигантски прозорец. Отвън обаче му се бяха сторили като един милион прозореца, от които е възможно да се покажеш и да хвърлиш един милион различни погледа към града. Отвътре беше по-скоро като един хомогенен, леко тираничен поглед. Дърветата изглеждаха като вкаменели стълбове прах, прецедени през опушените стъкла. Това беше едно универсално изложение от анонимни тела в движение. Изкачващи се и спускащи се асансьори стоварваха сами, мълчаливи и небрежни мъже и елегантни жени. А от време на време мястото се прекосяваше от групи посетители, които реееха погледи из пространството по посока на огромната спирала на стълбите.

Рецепционистката го информира, че Карл М. е в кабинета си.

Поискаха му допълнителен документ. Той бе оставил паспорта си на входа и започна да търси европейската си книжка, тъй като не искаше да оставя личната си карта, където пишеше каква е професията му. Кабинетът на Карл М. се намираше на втория етаж. Лопес се смеси с група испански туристи и изкачи бавно стълбите. Трябваше да се отмества при минаването на чиновниците и служителите, които като че ли познаваха наизуст маршрутите в това огромно въздушно пространство.

Не срещна трудности. Дълъг коридор следваше полукръглата форма на сградата. Прочете имената на табелките. Карл М. беше на

петдесетина метра от стълбите. Почука.

Отговориха му да влезе.

Карл М. беше *по-нисък*, отколкото Лопес очакваше. Енергичен. Нервен. Чевръст. Попита по каква причина Лопес иска да го види. Карл М. разбираше италиански, но отговаряше на английски. Лопес каза, че би желал да научи повече за законопроекта за премахване на данъците за религиозните организации. Представи се като представител на СИКАП за Италия — председателството за контрол най-вече върху сектите. В страната Карл М. слушаше, кимаше и не разбираше дали зад появата на Лопес се крие атака или положителен интерес. Лопес каза, че от СИКАП биха искали да се предложат като гарант на религиозните организации, ако им се наложи да освобождават стоки на митниците в Италия, предвид евентуалното премахване на данъците. Карл М. убедено кимаше с глава. Подобна намеса от страна на контролните органи би била съвсем уместна. Каза, че проектозаконът все още се обсъжда, стана, отвори един шкаф, като говореше прекалено бързо английски, което дразнеше Лопес. Извади от шкафа папка с документи и попита Лопес дали желае да се копира проектът, предложен от двама немски депутати, който беше част от проектозакона. Лопес изпусна едно „Фантастично!“ и Карл М. повика секретарката и поиска на френски да му направи фотокопия. След две минути секретарката почука, взе папката и остави двамата мъже сами. Карл М. отвори миниатюрен лаптоп, запита Лопес за данните му: телефони, имейл, адреси. Лопес импровизира. Продължаваше да е втренчен в компютъра. Секретарката се върна с фотокопията. Карл М. разгледа папката, махна няколко страници и го даде на Лопес. Поздравиха се с ръкуване и Лопес обеща да се обади на Карл М. в близките дни.

Когато немецът затвори вратата, Лопес огледа коридора — беше *празен*. Разгледа кабинетите — много табелки бяха без име. Лопес заключи, че става дума за празни стаи или части от съседните кабинети. Продължи, за да разбере дали местата на секретарките гледаха към коридора. Попадна на вратата на тоалетната. И влезе.

Затвори се в един от кабинките и провери дали ако се качи на чинията, ще може да наблюдава зоната с мивките и писоарите. Успя да се увери, че ще може да наблюдава отвисоко клетките до неговата. Извън обсега му оставаше само най-далечната. Излезе и изкърти

вратата й така, че да не може да се затваря. Приготви се за чакане, надявайки се на щастливия случай.

Най-малко десет минути тоалетната остана пуста. После вратата се отвори, Лопес чу шуртенето на вода в умивалника. Повдигна се на пръсти — не беше неговият човек. Трябваше да почака още няколко минути. Чу суетене около вратата, която беше изкъртил. След това се отвори и веднага се затвори вратата отляво на него. Заслуша се в скърцанията. Видя побелялото теме на непознат човек.

Внезапно се появи Карл М. Лопес набързо се спотаи, след като го засече. Чу пускането на кранчето. Не знаеше какво да направи. Ако бяха сами, можеше да излезе и да зашемети този тип. Изчака. Карл М. се пъхна в клетката отдясно на неговата. Лопес пусна водата, отвори и излезе. Двама служители си говореха тихо вдясно, дори не го забелязаха. Той се върна към офиса на Карл М.

Почука, без да се ослушва. Ако секретарката с фотокопията или някой друг беше вътре, щеше да каже, че е забравил бележките си. Офисът беше празен. Влезе.

Беше много бърз. Отвори чекмеджето, от което германецът бе извадил лаптопа. Веднага го намери. Сложи го под сакото си, затвори чекмеджето и излезе. В коридора пак нямаше *никой*. Не взе асансьор. Смеси се с една група посетители. Погледна през рамо. Търсеше лицето на Карл М., който обаче не би могъл веднага да се усети за грабежа. Изпоти се от напрежение.

Мина покрай рецепцията. Не го познаха. На изхода не го спряха. Беше вече навън, но това не бе краят.

В автобусите срещу храстите, където бе скрил пистолета си, се качваха туристи. Лопес направи широк обход и успя да стигне до мястото. Никой не погледна в неговата посока. Пистолетът беше още там, където го бе оставил.

Усили крачка. Вляво бе улица „Ван Маерланд“. Продължи направо. Вляво, надясно, пак надясно. Потърси площад. Един автобус тъкмо отваряше врати на спирката и хората се качваха. Нареди се на опашката, но после се отказа.

Влезе в някакво тъмно заведение в сутерен. Поръча си бира „Гинес“. Започна да пие. Запита на лош английски къде би могъл да наеме кола. Казаха му да върви направо.

Четвърт час по-късно беше зад волана на едно беемве 520. Трудно му беше да разпознава имената на улици и булеварди. Беше рискувал. Когато Карл М. разкрие липсата, вероятно името му щеше да попадне в архивите на полицията, щяха да го кръстосат с имената от базата данни на фирмата за коли под наем, просто рутинно. Щяха да открият беемвето, щяха да открият и че Лопес е италиански инспектор. Опита се да пресметне. Разполагаше с поне още цели пет часа *пълна* анонимност.

Паркира на гара „Леополд“, на ъгъла с улица „Белиард“. Можеше да контролира входа само за служители на Европарламента. Щеше да чака излизането на Карл М., а междувременно — да порови из лаптопа.

Отвори лаптопа на Карл М. и започна да натиска клавишите.

Погледът му се местеше от лаптопа към парламента и пак към лаптопа.

Никаква следа от Карл М. Непрекъснато движение на хора — служители, чиновници. На срещуположните пейки един старец исполин хвърляше трохи на гълъбите, а няколко деца стояха до майките си, които си говореха и ги наглеждаха.

Прехвърляше нервно информацията. Телефонен указател. Срещи. Имейли. Телефонни номера.

Група служители излязоха от парламента, като продължаваха да си бъбрят бързо. Една жена се бе излегнала на тротоара — явно протестираше за нещо. Старецът продължаваше да рони хляб на гълъбите. Майките се сбогуваха и се отдалечиха с децата си.

В лаптопа имаше бележки, някакъв график, пак бележки. Отвори при записките.

Попадение!

Записка за Ребека на немски. Два телефонни номера. Мобилният на Ребека и вътрешният на „Форбах“. Нищо друго. Потърси Боб. *Нищо.* Опита с Измаил. *Нищо.* Номерата на мобилните телефони на депутатите и техните помощници — те не му трябваха.

Адресът на Карл М. — провери на малката географска карта: беше на около километър от парламента. Може би колата не му беше нужна.

Помисли си да се обади на Вунцам и да го помоли да му преведе записката за Ребека. Бяха три непълни реда. Не, не беше разумно. По-

добре да продължи дебненето.

Изпита известен дискомфорт.

Като свърши хляба, старецът смачка хартията, хвърли я в едно кошче и отново седна. Групата служители си беше още пред входа.

Лопес се прозина.

Концентрира се върху наблюдението.

В този момент Карл М. се появи на изхода.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Поръчителят на тази операция остана скрит. Беше лансирана хипотезата, че това може да е бил президентът на ЕНИ Енрико Матеи. По онова време той водеше сурова битка срещу многонационалните петролни компании и за целта бе установил връзки — и с помощта на службите — с много арабски правителства.

Джузепе де Лутис,
„Тайните служби в Италия“

Милано
28 октомври 1962
17:50

Три полицейски коли. В първата — Монторси и Омбони. Към „Метанополи“ — малкото градче, построено на входа на Милано — големи стъклени сгради, оглеждащи се в ниското небе на равнината, обградено с напоителни канали. Две коли до „Джорно“. Шефът пък щеше да изпълни в първо лице и по най-деликатния начин обиска в дома на Матеи. Беше решил да предупреди вдовицата, като й каже, че е той, да не се тревожи. „Монторси“ щеше да отиде при него след това, направо от Метанополи, за да потърси онова, което трябваше. Щеше да търси следи от Измаил.

Нямаше още шест, а беше тъмно. Колите „Алфа“ 2600 бяха със запалени фарове и монотонните сирени отдалече известяваха за тях. Една жена тичаше по площада след куче, което джафкаше към улица „Корвето“. По надлеза над булевард „Пулье“ имаше опашка. Фантини Козми — огромна сграда на площад „Болоня“ — изхвърляше облаци дим от високи ръждясали комини. Сред буренаците един отводнителен канал пресичаше булевард „Лукавия“, където високите нови къщи преграждаха ветровете от периферията към центъра. Газ към

задимения квартал. Сноповете светлина пробиха смога, наслоен върху помътнелите каросерии, цвета на бледото миланско небе и вертикалните, леко наклонени пушеци, които вече не бяха тъй далеч. Към булевард „Омир“ много боядисани ламаринени кутии бяха наредени на асфалта, досами бордюра. На десетина метра по-напред се виждаше камион — няколко работника товареха ламаринените кутии под сивото тежко чергило на камиона, а от близката къща портиерката бе излязла да ги гледа. От другата страна стояха две жени с пълни чанти, издути от покупки. Бяла трева разцепваше тротоара и блестеше в падащия здрач, а напред, далеч към хоризонта, небето се отваряше към Киаравале с обичайните си портокалови пукнатини.

После завиха по улица „Емилия“, качиха се на моста и отново завиха, докато Милано остана долу в ниското, със странните си пушеци и хиляди зареяни студени светлини, прави улици с перпендикулярни пресечки и кръгли ядра на площадите. Накрая, след като подминаха напоителния канал към Сан Донато, отново се спуснаха по пистата, водеща право към „Метанополи“, до входната врата на центъра, построен от Матеи. През решетките на входния портал се виждаше стъклото с дъговидни цветове на главната сграда на ЕНИ. Просветна неясна светлина, като заревото на залез. Отпред се виждаше едно високо издигнато фирмено знаме. На него, развято от вятъра, като по чудо на жълтия фон изникна черно куче с шест крака, което бълваше огън от ноздрите си — символът на „АДЖИП“, избран от Матеи.

Сградата на ЕНИ приличаше на зъб, прояден от кариес. Смъртта на Матеи я бе изсмукала отвътре като скоротечен рак, болест, която бе разяла хората и нещата. Фоайето беше бляскаво, изпълнено с цветя, излъчващи неестествен мирис на сладникава смърт, аромат на сладки кравайчета — една топла полепваща миризма, която сякаш се просмукваше в дрехите и кожата. Вътре всички полицаи бяха бледи, включително и Монторси, докато вицепрезидентът приемаше Омбони. Вицепрезидентът беше почтително човече, което непрекъснато повтаряше думата „нещастие“. Повтори го три или четири пъти.

Именно той ги съпроводи до кабинета на Матеи. От началото на операцията бяха минали четирийсет минути.

Кабинетът бе голям и празен. Мебелите бяха излъскани със старание, което сякаш бе оставило ореол след себе си върху гладкото

дърво. Вицепрезидентът на ЕНИ ги следваше, показваше им документите, а те снимаха — всичко.

Монторси откри веднага онова, което търсеше. Досието за Измаил с подписа на Фольезе, беше във второто чекмедже. Матеи беше подчертал всичко, практически всяка дума.

Той е знаел, че ще бъде първата жертва на Измаил.

Другите останаха да снимат и да вземат всичко, което можеше да се вземе. Монторси полетя обратно към Милано. Бързо, по пустите вече улици. Момчета играеха на топка на асфалта към улица Толфети.

Половин час след това беше на улица „Москва“, под дома на Матеи.

Там имаше три коли пред входната врата. Монторси влезе с големи крачки, взе наведнъж стъпалата (от тънък, полупрозрачен мрамор с мирис на сладък полиращ лак) чак до широко отворената врата, пазена от полицай. Той го позна, поздрави го, но Монторси бе вече в тъмното преддверие — коридор, изпълнен със същите цветя като във фоайето на „Метанополи“, и забеляза на бежовата от полусянката стена, поставен в рамка от стъкло, силуета на шесткракото куче — вероятно оригинала на графичния проект. Едно куче, бълващо огън насред коридор, между тамянния дъх на вехнещи цветя.

От една стая в дъното на коридора долиташе говор. Шефът бе седнал на фотьойл, придърпан напред към жената, с ръце между коленете. И двамата погледнаха Монторси при влизането му. Жената бе вдовицата на Матеи. Тя беше като бяла тръстика, белязана от болка без ясни граници и въпреки това с присъствие в помътнелите очи, опечалени от тъмни торбички. Гордост, недоверчиво чувство за съществуване, нещо заплашително и нестабилно, може би същата потискана болка, превърнала се в неръждаем фрагмент от несигурността, а може би следа от суета. Тя се сблъскваше с края на света. На нейния свят. Съпругът й бе разпръснат над облаците, носещи дъжд, падайки след взривяването на самолета, траяло цял живот, а сега и тя изглеждаше като умряла, умряла от лоша смърт. И въпреки това високомерието, почти като ухапване от друго измерение, като че ли вече я обхващаше. Едно механично, автоматично ухапване. Сякаш след малко би могла, въпреки всичко, да впие нокти в нечия плът.

Доловимата мощ на една жена.

В този момент тя приличаше на водовъртежа, погълнал Матеи. Сякаш смъртта му я изграждаше отвътре, построявайки й нов скелет — лъскав, здрав, гъвкав.

Това трая само миг. Вдовицата и Монторси си стиснаха ръцете — договор за взаимна и бърза антипатия.

— Госпожа Матеи ме увери, инспекторе, че можете да търсите колкото искате. За госпожата това е трагичен момент, но тя ще ни сътрудничи — каза шефът.

Монторси не знаеше какво да търси. Подаде доклада за Измаил на шефа и каза почти прозявайки се:

— Беше в кабинета му. Той го е чел. Подчертавал е. Знаел е. Разбрал е.

Монторси седна до вдовицата на Матеи, която дръпна краката си свенливо. Въпреки трепета, увереност струеше от тази жена.

— Госпожо Матеи… Наистина няма да ви отнема много време… Имам само един въпрос…

— Моля. — Тя се съгласи в израз на краен, както му се стори фалшив свян. Доловима защита, безмълвно, но все пак ясно предупреждение.

— Госпожо… Вашият съпруг…

— Да?

— Вашият съпруг споменавал ли ви е някога името Измаил?

— Измаил… — Дали се мъчеше да си спомни? Или беше поза, временна поза. Кожата й напомняше сняг. Ако се гледаха китките й, изглеждаше млада.

— Измаил, да… Може би нещо около американците… Американците в Италия… — Тя избухна в сдържан смях, като докосна с ръка челото си. — Боже мой… Това беше кошмар за него… Кошмарът на съпруга ми… Американците… — На колко ли години беше? — Говореше винаги и само за американците… На мен обаче казваше малко неща… Понякога след телефонен разговор тук, ругаеше… Ругаеше американците… — Шефът кимаше в знак на съгласие с нея.

— Кой се обаждаше по-често? Имам предвид тук, вкъщи.

— Той беше през повечето време навън. Хората, които се обаждаха, знаеха, че ще го намерят… Знаеха движението му, той им го казваше… Особено Джорджо… Джорджо ла Пира…

— Значи Измаил нищо не ви говори?

Замълча, навеждайки очи в напразно усилие да се концентрира.

— Вече ви казах, инспекторе. Аз мисля за нови платформи в Близкия изток… Измаил е близкоизточно име, нали?

Монторси погледна шефа. Той поклати мълчаливо глава. Това беше краят.

— Да, може би става дума за нещо в Близкия изток. — Монторси стана: — Преди да тръгна, госпожо…

Очите на шефа се разшириха от притеснение. Надяваше се тази работа час по-скоро да приключи. Да не притесняват повече жената. Да оставят вдовицата на Матеи сама с мъката й.

Тя вдигна поглед — тъмен, пронизващ.

— Да?

— Последен въпрос, госпожо… Мъжът ви имаше ли албум със снимки?

Имаше десетина кутии, натъпкани в гардероба, тапициран с гладък пеницилиново зелен велур. Цветята в коридора вече прогресивно вехнеха и изпускаха все по-сладникав мирис — не на нектар, а захарния аромат на гниещи кокали, нещо между азотно съединение и вонята на гнило. Кутиите бяха невероятно натъпкани със снимки. За щастие Матеи бе отбелязвал годините с мънички цифри в единия край на капака — всяка кутия за определен период от време. Вдовицата остави Монторси сам в стаята, осветена от два слаби абажура. Телефонът звънеше непрекъснато и тя отговаряше на всички обаждания. Чуваше се как шепне в променливия сумрак на коридора. Шефът бе останал в залата и правеше компания на вдовицата на Матеи между телефонните обаждания.

Монторси извади една, втора кутия. Имаше стотици снимки. Матеи с човек с патерици, който се усмихваше до него. Матеи и жена му на маса, Господарят на Италия с полуотворена уста — гримаса, наподобяваща нещо между усмивка и изненада. Матеи и работниците на слънчева платформа, обляна от мощна, неумолима светлина. Обхвана го бавно отчаяние. Нямаше да намери снимката, която търсеше — онази, на „Джуриати“. Имаше десетки, стотици други. Матеи беше отбелязвал всичко. Датата, годината, хората до него, местата, поводът, по който бе направена съответната снимка. Мъжът с

патериците беше Джорджо Ла Пира, имаше го на много снимки, отдалечени по време и място.

Напрегна паметта си. Разрови спомените си. Припомни си усмивката на Фольезе предния ден в „Кориере“. Опита се да си спомни поне годината на материала в „Кориере“, онзи със снимката, на която Матеи се вижда — невинен и изгубен във времето — заедно с Лонго и Пайета. Спомни си фразата от доклада на Фольезе до Измаил: „Монторси не е успял да разкрие присъствието на един наш агент сред хората от снимката“. Телефонът не спираше да звъни, шепотът на вдовицата достигаше в стаята чак до него, като че ли се усилваше и кънтеше в миризмата на нафталин от гардероба. Коя година беше? Остана обвит в облак безтегловност без никаква мисъл. Не чуваше дори звъненето на телефона. После обаче чу шефа да мърмори в слушалката след някакво обаждане и докато го слушаше, споменът просветна ярък, мълниеносен. 1949 година. Годината беше 1949. 12 февруари 1949 година.

Намери кутията, върху която Матеи бе написал с правилен почерк „1949-1950“. И започна бързо да прехвърля снимките. Възглавничките на пръстите го боляха, назъбените им краища го дразнеха. Гласът на шефа в коридора по телефона бе започнал да става по-силен.

Снимката бе към средата на кутията. В първия момент не му се стори онази, отпечатана в „Кориере“, онази, която той и Фольезе бяха обсъждали в редакцията предната вечер. Беше по-широка. Имаше повече простор. Нямаше обаче други хора, освен онези — разпознати и неразпознати, — които бяха на снимката в ежедневника. Изведнъж обърна снимката. Видя заострения правилен почерк на Матеи. „Милано — 11 февруари 1949 г. — Честването на партизанския подвиг на игрище «Джуриати» — С мен са: Лонго, Пайета, Аноне, кметът Грени. Отзад: Рекалкати и Арле, стари другари от Доброволните отряди“.

Остана безмълвен в острата миризма на нафталин, а светлината сякаш помръкна. *Зад Матеи беше Арле*. Стар другар от партизанската борба. Агентът на Измаил, за който споменаваше Фольезе, беше Арле. Това бе липсващото звено. Беше го открил. Преди Измаил да го хване, Монторси щеше да хване Измаил.

В този миг, с восъчно лице и нездрави червени резки по бузите, шефът се подаде на прага. Настана заредена, тежка тишина. Не можеше да се разбере дали ставаше дума за начало или за край. Монторси се усмихна и показа снимката в полусянката. Беше коленичил и се усмихваше, стискайки черно-бялото изображение между палеца и показалеца си.

— Това е, шефе. Държим ги. Свърши се — усмихна се той.

Шефът мълчеше, после внезапно като че ли рухна, раменете му се смалиха и с мъка се опита да задържи главата си изправена.

— Свършило е друг път, Давид. Край. Обадиха се от Рим право тук. Утре съм на разговор с големите началници. Ние ще бъдем отговорни за разследването. Трябва да вървя в Рим. Преместват ме. Сто на сто.

И се обърна, без да му даде време нито за изслушване, нито за отговор. Отиде си без възможност, за какъвто и да е отговор.

Монторси остана коленичил, с помръкнала усмивка. Остана така доста минути, без да мисли за нищо конкретно, изпразнен от всякаква воля или почуда. Погледът му падна върху неузнаваемото лице на Арле, зад престарялата сиво-черна икона на усмихнатия Матеи. Нови господари бяха заличили Господаря. Това бе същността на историята — предисторията на историята. Всичко рухваше. Всичко се променяше. Пъхна снимката във вътрешния си джоб, пооправи и нареди снимките и ги затвори в тяхното гробище от сенки и нафталин.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

„Много сме глупави — каза Стрелски. — Тъпи полицаи“.

„Да, тъпи задници сме“ — призна спокойно Флин.

Джон льо Каре,
„Директорът нощем“

Брюксел
26 март 2001
16:00

Карл М. имаше около четирийсет метра преднина. Лопес затвори беемвето и се опита да побърза. Един от служителите пред входа прекоси улицата в неговата посока. Той се направи, че не е видял. Напред. Карл М. вървеше забързано, нервно. Лопес видя стареца на пейката, който го наблюдаваше и подмина входа на парламента.

Карл М. зави надясно. Лопес започна да тича. Надясно. Карл М. се спря на двайсет метра от него, с мобилния си телефон, долепен до ухото. На тротоара имаше много хора. Движението се увеличаваше. Карл М. кимаше в знак на съгласие. Разпери ръце. Замълча, заслушан в телефона. Лопес се престори, че зяпа една витрина. Немецът се обърна, но беше съсредоточен в обаждането. Погледна си часовника. Поговори още няколко минути и затвори телефона. Продължи пътя си. Лопес — след него. На трийсет метра, не повече, вляво Карл М. трябваше да завие — домът му беше на успоредната улица. Обаче зави надясно. Не се прибираше.

Полицейски участък. Лопес помисли, че може да влезе вътре и да обяви кражбата на лаптопа. Не го направи. Продължи по един лек наклон, забранен за коли. Лопес му остави четирийсет метра преднина.

Вдясно. Направо.

Карл М. не беше усетил, че го следят. Следваше *огромен* площад. Автобус. Пазарче за цветя. В средата уродлива скулптура. Вляво —

гротескна църква. Немецът бе влязъл в един пъб. Стоеше на бара. Лопес застана зад сергия за цветя. Имаше много хора. Бъркотия. Гръм. Гълъби се разхвърчават. Карл М. излиза от клуба. Отново пеша. Надясно. Тясна, влажна улица. Мирис на бакър. Искри от оксижен в един магазин. Вляво, изолиран *площад*. Направо. Входът на широка улица. Хотел „Де Колони“. Карл М. спря и започна да чака пред входа. Входът на хотела беше в английски стил, с две пикола в униформи. Мина един автобус и продължи, без да спира. Лопес беше от другата страна на улицата, на трийсет метра от немеца. Карл М. нервно си гледаше часовника.

Пристигна едно ауди и спря. Карл М. се наведе, за да види водача.

И адът настана.

Всичко стана мигновено, като на филм. Зад гърба на Карл М. изникна старецът исполин, който ронеше трохи пред Парламента. Имаше много хора, никой не обръщаше внимание на никого. Старецът се приближи с пъргава и решителна стъпка и протегна ръка. Беше облякъл шлифера си. Лопес не чу изстрел, старецът стреляше със заглушител. Карл М. се свлече на земята, Лопес повече не го видя — бе скрит от аудито. Старецът се целеше в прозореца. Всичко стана за миг. Изстреля два куршума, стъклата се пръснаха страховито, колелата на аудито изпушиха, чу се пронизително изскърцване. Старецът направи още няколко крачки, изстреля още три куршума и проби купето. Аудито ускори ход, без да спира. Хората недоумяваха, някои гледаха към падналия на земята Карл М. Гумите на аудито изсвириха, то поднесе. Последва трясък — шофьорът бе загубил контрол над задницата. Овладя го, даде газ по нагорнището и премина гърбицата. Старецът беше вече на петдесет метра от хотела, никой не го следеше. Около тялото на Карл М. се беше струпала групичка хора, така че тялото почти не се виждаше. Лопес скочи.

Затича се. Старецът бе свил надясно. Улицата беше пуста. На двайсет метра от ъгъла разтоварваха бидони с бира. Затича се натам. Попита задъхано на английски двамата работници за стареца, но те го изгледаха като че ли беше луд. Следваха два бара. Лопес влезе и претърси тоалетните. Провери всички магазини по улицата. Погледна и в някои от входовете дали няма заден изход.

Нищо. Старецът се бе изпарил.

Чу сирените зад ъгъла.

Върна се на мястото, при „Де Колони“. Бяха пристигнали две полицейски коли със запалени светлини. На площада ехтеше сирената на линейката. Озова се там за няколко секунди. Представи се на полицаите и им каза, че е инспектор от Следствения отдел на миланската полиция и че е видял всичко.

За миг се обърна към тялото на Карл М. Хората се разотиваха, изтласквани от полицаите. От линейката докараха носилка.

Само един изстрел, отзад, в тила.

Оглушителен шум. Сирената на линейката не беше спряна. Пристигнаха още полицейски коли. Пълен хаос.

Полицаят, който го дърпаше за ръкава, му казваше на английски, че трябва да го последва.

В полицейската централа. Вече в колата, бе казал на полицая, за аудито и полицаят го бе съобщил по радиото. Отражението му в огледалото — изтощено до крайност. Опита се да се среши. Мисълта за аудито не му излизаше от главата. Шофьорът му трябва да беше куриерът на Ребека. Имаше връзка. Кой беше старецът? Нов проблясък — това същият старец ли беше, който бе измъкнал доклада за Терцани в Милано? Всичко си идваше на мястото, макар да губеше. А в централата щеше да е страшно, трябваше да се обади на Сантовито.

В централата наистина му беше много трудно. Накараха го да чака половин час в една зала за разпити. Дойдоха двама инспектори, чийто имена не разбра. Разказа им всичко.

Предаде лаптопа на Карл М. и обясни как и защо го бе взел. Оказа се, че Карл М. се е оплакал в полицията от офиса си. Лопес разказа за съвместното разследване с полицията в Хамбург, един от инспекторите излезе от стаята, за да се обади на Вунцам. Другият му направи сцена — Лопес трябвало да предупреди властите, да изчака разрешение, бил извършил престъпление на белгийска територия по време не разследване… Другият инспектор се върна. Беше говорил с Вунцам и… бе потвърдил всичко. Той поемаше отговорността за разследването в Брюксел. Лопес поиска да се обади на Сантовито. Инспекторите поговориха няколко минути в ъгъла. Донесоха му телефон, но единият от двамата излезе, каза, че директно ще се свърже със Сантовито и после ще даде слушалката на Лопес.

Няколко минути минаха в мълчание. Инспекторът пред Лопес го гледаше, без да говори. Най-накрая телефонът избръмча.

Лопес изчака да му подадат слушалката.

— Ало? Гуидо? — беше Сантовито.

— Аз съм, Джакомо.

Мълчание.

— Ти си тъпанар. Пълен тъпанар!

— Джакомо…

— Какво Джакомо… Млъквай и ме чуй! Ти си глупак, Гуидо. Като че тук са ми малко проблемите… Каква идиотщина си си втълпил? Правиш същата тъпотия като в Пиолтело, довличаш ми в управлението един, който е с връзки по върховете, и те ми го начукват. Изчезваш, не се обаждаш, не се знае къде си. Казват ми, че си бил в Хамбург. Сега пък ми се обаждат от Брюксел да ме питат защо, моля ти се, не си бил поискал разрешение и че имало мъртви…

— Един мъртъв, Джакомо…

— Двама. Един в Хамбург и един там, където си. И ти си замесен в смъртта на тези двамата. Каква простотия ти мъти главата? Сега разбираш ли, че е излишно?

Лопес мълчеше, готов да избухне.

А Сантовито вече не можеше да спре:

— Тук сме малко хора, пълно е с американци, а ти си тръгнал по скапаните си следи… По следи ми тръгнал той… Казвам ти, че има риск да провалим Чернобио, може да стане нещо, ако не си гледаме работата, ти със следи ми се занимаваш…

— Тръгнал съм по следите, по които трябва, Джакомо. И ако не съм по тях, бъди сигурен, че в Чернобио нещо наистина ще се случи. Ходи си го начукай, Джакомо, начукай си го!

— Начукай си го ти! Сега ще се върнеш в Милано, а с кашата, която се забъркал в Брюксел, ще се оправяш сам. Да не си дошъл да ми искаш нещо, разбра ли?

— Ти не си разбрал. Занимава те само тая простотия за напускането ти от следствения, за това, че политическите ти връзчици не действат, или за това, че нещо щяло да стане в Чернобио. Аз се грижа практически да ти спася задника, а трябва и да слушам конско.

— От моето конско на края на месеца се храниш, разбра ли? Това ти е работата. И си длъжен да ми слушаш конското… Начукай си го ти,

Гуидо!

Пауза. Лопес прекипя.

— И сега какво?

— Сега аз ще се чуя с шефа на следствения в Брюксел. Ако има проблеми, ще се обадя на американците. Ти бъди така добър да си траеш и да ми напишеш доклад за това какво си свършил и какво не си свършил тези дни. И си идваш в Милано. А тази история ще я приключим след Чернобио…

— Значи доклад да ти правя…

— Доклад, точно така. И вземи първия самолет за Милано. Бъди така добър, обади ми се, като дойдеш. А утре ще се видим на четири очи.

Разрешиха му да си тръгне след половин час. Заедно с разрешението — забрана за престой на белгийска територия. Успя да напише доклад и се наложи да подпише декларация за свидетелстване. Обади се на Вунцам и му обясни всичко, като му благодари. Вунцам беше обезсърчен. Не бяха успели. Бяха загубили по всички линии.

В 19:25 имаше полет за Милано. Придружиха го до самолета с полицейска кола. Десет минути след като излезе от централата, радиостанцията изграчи. Бяха открили аудито на паркинг извън Брюксел.

На летището, от обществен телефон, се обади на Пруна. Не успяваше да подреди мислите си. Мъжът от мерцедеса в Хамбург беше ли същият от аудито в Брюксел? Старецът беше другият му кошмар. Отново видя ясната, чиста дупка на челото на Карл М. Детето беше вече загубено… Пруна, който следеше Лаура, отговори спокойно. Нищо не било станало. Работа целия ден, после вкъщи. Сега момичето било в апартамента си. Повика другия брат Пруна. Нищо за отбелязване — Инженера си беше останал вкъщи почти до обяд, обядвал с двойка ненормалници („Мадамата беше курва, Лопес. Богаташ и курва…“) и после се бе прибрал. И на двамата Пруна каза да продължат до полунощ.

Обади се на Лаура. Две иззвънявания. Три иззвънявания. Четири… И после:

— Ало?

— Здравей, Гуидо е.

— Ей!… Гласът ти е като на умрял…

— Ами то аз съм си умрял…

— Къде си?

Сега можеше да говори.

— В Брюксел. На път за Милано.

— Аха… И с този умрял глас инспектор Лопес искаше май да ме пита нещо?

Мълчание.

— Да. Дали би искала да се видим.

Пауза.

— Да.

Уговориха се за пицарията под дома на Лаура, на улица „Фриули“. Лопес щеше да вземе такси. Щеше да позвъни на домофона й между девет и половина и десет.

Цигарите бяха свършили. На летището беше топло. Повторно видя стъклената стена, която гледаше към пистите — черна дупка, слаби светлини, припламващи обърканo. Опита се да подреди мислите си, но не можа. Препрочете доклада до Сантовито.

Това беше положението. Вунцам имаше право. Трябваше да се изчака Чернобио, да се направи опит да се предотврати катастрофата. Трябваше да се играе в защита.

Видя един старец и потръпна. Не беше *същият* старец очевидно.

Прочете предупреждението за забрана, връчено му от двамата белгийски инспектори, но не разбра нито дума.

После обявиха полета.

В 21:05 кацна в Милано.

АМЕРИКАНЕЦА

Само който умее да разположи светлината командва сенките, а с тях и съдбата. Онзи, който се опитва да манипулира фактите, сам става сянка, която се бори със сенки.

Густав Мейринк,
„Зеленото лице“

Брюксел
26 март 2001
19:40

Мамка му! Мамка му, мамка му, мамка му, мамка му…

Мамка му на Стария. Мамка му на немското чиновниче, на детето, на шведката, на Инженера, на пакистанеца, на италианското жребче. Измаил е велик. Велик е!

Американеца се бе излегнал на леглото в сервизното помещение на вилата. Беше успял. Страшно много бе рискувал, но бе успял. Беше пристигнал във вилата навреме. Надяваше се да поспи, но не можеше. Трепереше от адреналина в тялото си. Измаил е велик. Измаил е велик. Измаил е велик…

Беше повикал с връзката си от Брюксел: номера и адреси по инструкциите, точно по параграфа „Ребека“. Беше го повикал сутринта, направо по мобилния. Доставката още не беше провалена, макар че този Карл М. беше разбрал за Хамбург. Беше му се сторил нервен. Беше му препоръчал да е внимателен. Той беше момче, още едно момче като другите. Бяха се разбрали. Щяха да се чуят следобеда, за да определят срещата. На *обществено* място. Карл М. щеше да се качи на аудито и щеше да кара до вилата. Американеца нямаше да го следи както беше направил с шведката. Брюксел имаше абсурдно движение, много забранени улици и беше по-добре всичко да се организира *на момента*.

Беше се обадил на Карл М. четвърт час преди срещата. Той беше бесен, защото му откраднали лаптопа. Подозрителен и вдъхващ доверие едновременно. Това, че бяха му измъкнали лаптопа не значеше, че го следяха. Поиска да му опише типа, когото подозираше — един италианец, идвал в офиса му. Това беше италианският жребец, бе му казал да внимава с него. Беше определил срещата пред хотел „Де Колони“. Всичко на всичко двайсет секунди — аудито и Карл М., който трябваше само да се качи. А после — към вилата.

Обаче се бе появил Стария. Очакваше неприятности от италианеца, а се появи Стария. Да си гледа работата Стария! Той беше гадняр, беше професионалист. Беше изникнал изневиделица, Американеца се канеше да отвори вратата на Карл М., а той изведнъж се свлече. Зад него стаеше Стария с насочен пистолет. Със заглушител — чиста работа. Беше дал газ, четирите странични стъкла гръмнаха, предното остана здраво, Стария не го беше улучил, а той даваше газ и усети на три пъти как купето на аудито се огъва под куршумите на Стария. За миг бе загубил контрол. Но накрая се бе справил.

Едва успя да излезе от Брюксел, преди да блокират града. Скри се на паркинга на една финансова къща. Провери инструкциите. Вилата беше извън Брюксел, но в обратната посока. Трябваше да завърти по околовръстния и през мрежата от провинциални пътища. Беше изчакал светлината да помръкне. Бе изчакал някой да паркира до него. Едно паджеро. Бе изчакал двамата типа от паджерото да излязат. Нямаше никой и в двете посоки. Бе слязъл и бе много бърз. Смрадта в багажника на аудито бе непоносима — урина и наакано на затворено място. Детето беше още в безсъзнание. Беше го покрил с одеялото от задната седалка на колата. Бе запалил паджерото.

В седем вечерта бе позвънил във вилата.

Кучетата яростно се бяха разлаяли. Беше студено. Бе отговорил на домофона според инструкциите и бяха му отворили. Бе влязъл с паджерото. Най-малко пет минути му бяха нужни, за да прекоси парка. Тъмнина. Черна растителност. После бяла площадка, чакъл. Приглушени светлини откъм вътрешността на вилата. Чакаха го двама мъже. Говореха английски. Бяха англичани. Знаеха какво се е случило. Знаеха, че могат да разчитат на Американеца. Измаил е велик. Бяха взели детето от багажника — то още спеше и нищо не усещаше. Американеца беше развълнуван. Не биваше да остава във вилата. Те

трябваше да извършат ритуала. Той още не беше на нивото на онези, които извършваха ритуала. Опита се да надзърне през един висок прозорец, там, където биеше сърцето на Измаил. Измаил е велик.

Докато един от двамата англичани носеше на ръце детето във вилата, другият го придружи до къщата за прислугата.

За един час всичко щеше да свърши. Нямаше дори време да поспи. Мислеше за връщането. Трупът на детето. Погребването. Чернобио. Измаил изискваше вяра, себеотрицание, форма на любов отвъд любовта. Беше го страх от Стария. Ако беше успял да го елиминира в Милано… Сега се притесняваше за погребването. Боеше се за Чернобио. Трябваше да държи очите си отворени. За италианското петле въобще не му дремеше. Стана, потърси чантата и отиде в банята да се гримира.

Боята за коса миришеше на загнили билки, от което му се повдигна. Потърси в хладилника нещо за ядене. Малко сирене бри, и червено вино. Напрежението спадаше. Отново отвори доклада за Чернобио. Беше старателно подготвен почти до маниакалност. Познаваше наизуст постовете, маршрутите, графиците. Препрочете списъка с имената на участниците. Фиксира името на онзи, който трябваше да премахне. Провери отново документите. Всичко беше наред. Отвори картата на Милано. Видя червения кръст на улица „Падуа“ — изгорелия апартамент на Стария. Входовете за Милано. Околовръстният път, изходът Ламбрате, премина по памет завоите.

Чак до спортното игрище „Джуриати“, където трябваше да зарови детето.

Още веднъж инструкциите за погребването: североизточният ъгъл на игрище „Джуриати“; паметната плоча за загиналите партизани; да повдигне плочата; отдолу има празнина; да постави детето; да намести плочата, като я остави така, че да личи, че е била разбивана. Това бяха точните инструкции на Измаил. Измаил е велик. Хората му се бяха провалили в Париж, Милано, Хамбург и дори в Брюксел. Но Измаил не беше се провалил, инструкциите му бяха съвършени, волята му бе изпълнена.

Беше почти осем часът. Почукаха на вратата.

Двамата англичани казаха, че всичко е свършило, че Американеца можеше да потегля. Последва ги до входа на вилата, където бе паркирал паджерото. Каза, че паджерото е крадена кола, от

която трябваше да се отърве. Имаше нужда от друга кола — редовна и чиста. Бърза при това. Англичаните се съгласиха. Оставиха го за малко. Единият се върна във вилата, а другият се отправи към нисък широк павилион. Американеца видя как той се позамисли, отвори врата и изкара на заден ход едно БМВ. Идеално.

Другият англичанин дойде малко след това с огромен метален куфар. Американеца отвори багажника на БМВ-то, помогна на англичанина да вдигне куфара и усети търкалянето на мъртвата тежест вътре. Затвори. Попита на английски дали куфарът е наред. Вътре трябваше да има специален отблъскващ слой, освен хастара, за да не могат кучетата да надушат нищо подозрително. Англичанинът се усмихна. Идеално.

Беше 20:20, когато излезе от портала на вилата.

На половината път се замисли дали няма да е добре да спре. Не. Не можеше да рискува да пристигне в Милано *след* пет. Ускори.

Нямаше проблеми. Не мислеше за мъртвото дете в багажника. Мислеше за Стария. Мислеше за момента, когато щеше да го види отново. Тревогата го завладя като масирана болка.

Трябваше да внимава на игрище „Джуриати“. Не биваше да прави грешки. Щеше да провери добре зоната. Щеше да вземе всички мерки.

220 километра в час.

Видя на таблото блистера с бензодиазепин, който преди няколко часа бе извадил от джоба си. Забави, отвори прозореца и го изхвърли.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Ако има по-тъмни места от нощта, той би ги открил.

Кормак Маккарти,
„Син Божи“

Милано
28 октомври 1962
20:20

Отиваше на срещата с Арле, със Злото.

Осем и двайсет. Пътуваше с такси. Монторси бе решил да не казва на шефа и на останалите. Искаше сам да отиде в института на Арле на улица „Аргон“. Не искаше да оставя следи, не искаше да бъде проследен от управлението до мястото, което доктор Арле се канеше да заеме, като напусне Следствения.

Беше открил снимката на „Джуриати“ в дома на Матеи, а зад Господаря на Италия Арле, с погребално изражение. *Арле ли беше Измаил?*

Трафикът беше слаб. През нощта щеше да има заледявания. Таксито излезе от центъра и се отправи на юг. Спирали бял дим от комините на комплексите за бедни се издигаха тежко, призовани химически от мистериите на земята, от мокрия сън на гранулирания асфалт — да, мистериите на земята упорито присъстваха и тук, в сърцето на града. Изкуствената кожа в купето на таксито издаваше топлина и сладък утешителен мирис на пот. Въздухът сякаш издишваше себе си. Отпусна тила си и почувства как прилепва изпотен към издутата светла кожа на задната седалка.

Виждаха се звезди. Студени и далечни, изникнали от нищото. Може би тази звезда вече не съществуваше, а светлината, която беше излъчила, пробиваше пространството, упорстваше бяла и ледена. Същата бледа тъкан като лицето на жена му, когато се натъжаваше, същите конвулсии, които караха тялото на Маура да хълца и на устата

й да избива пяна, те ли бяха разтресли в далечни времена небесните тела? А сега светлинният товар, изпратен от звездата като дълго тънко светещо стенание от животинско отчаяние, достигаше дотук отвъд собствената си смърт, тъй като вече не съществуваше източникът, който го бе произвел.

И така, отпусна се. Още му се струваше, че е самият той, макар да си мислеше, че вече е друг. Заспиваше. Главата му потрепна — условния рефлекс на децата между две леки задрямвания. Беше почти като сън. Колите, улиците, Милано… Така нареченият бум… Видя Милано да се разтопява в огромни потоци пари, видя хората в купетата на техните коли как стават светли и мъгляви като парите, видя парите да се втечняват, да се процеждат и самопоглъщат — странен искрящ кръг… Колко зла можеше да бъде една целувка? Какво е съотношението между болката и златото? Мислеше, мечтаеше. Виещата се последователност на нуждата… Нуждата, която прави светещ въздуха, застоялия въздух. Тя е като кюлче с неоценима стойност, светъл кристализирал въглен, утаен, станал блестящ и черен, от който винаги могат да бъдат изковани ограничен брой пари, монети — лири, които ще носят отпечатани ликовете на големи личности… Нуждите… За миг видя Маура да ходи по голяма нужда… И клюмна като умрял, забравяйки се на седалката на таксито. Сънят го бе завладял.

Присъни му се Енрико Матеи. Беше седнал, наведен над скален ръб, с опънат, леко наклонен прът на въдицата, блестящата корда бе неподвижно потънала във водата до далечна плискаща вълна, голямо бурно водно огледало, сиво-син простор, който в далечината се сливаше с небето. Трябва да беше Исландия. Матеи беше наведен. Давид можеше да види темето му. Вятърът го брулеше в самозабрава. Той се приближаваше до Матеи и усещаше как дишането му се затруднява. Силуетът на Матеи леко се поклащаше, като майка, която люлее въображаемо дете. Едно много бяло дете… Той се приближаваше, а Матеи беше там, на две крачки, ловеше риба и се поклащаше. Виждаше ръката си да се протяга към Матеи, виждаше квадратчетата на шотландското каре на ризата му, приведеният му гъвкав гръб, който се виеше, полюшквайки се. Накрая го пипна и му се стори, че пипа мъртвец. Ужасът начаса го разтресе. Почувства, че се опитва да крещи, а не може. Матеи се обърна бавно — мъртвец, който

се движи. И тогава видя… Не беше Матеи. Беше Маура. Приличаше на Матеи, а беше Маура. Беше восъчнобяла. Приличаше на кукла от восък и му се усмихваше. Имаше толкова големи сенки под очите, че приличаха на изрисувани синини. Продължаваше да му се усмихва. Беше по-малка, още по-малка, отколкото в действителност. Практически едно дете, едно свръхбяло дете. Полюшваше леко малък посинял плод, мъртъв безжизнен плод също от восък с две големи, почти изрисувани сенки под очите без мигли. Две посинени, иначе блестящи черни очи. Маура го люшкаше и му се усмихваше. После започна да кашля, отначало леко, после все по-силно, на вътрешни пристъпи. Не беше ясно кашля ли, или се опитва да говори. Пристъпите ставаха все по-мощни, а той стоеше неподвижен. Вече кашляше и плюеше пръст. Плюеше пръст, суха и камениста пръст. И зъби, парченца от зъби. Беше престанала да се люшка и кашляше силно, като продължаваше да плюе тъмна пръст и зъби… Тогава Монторси се събуди.

Беше потънал в ледена пот.

Притесняваше го влажната и лепкава топлина на седалката. Беше заспал за няколко минути и бе разтърсен от кошмар. Извън прозорчето се точеше зеленият прашен площад „Суза“. Беше заспал дълбоко и за кратко. Образът на Маура сякаш се бе запечатал в роговицата на очите му, виждаше я отразена в прозореца, дори извън него — бледа, с дълбоки черни сенки под очите.

Тъмният тил на шофьора следваше извивката на площада. Милано беше пуст и черен.

Няколко минути по-късно пристигнаха.

Това беше частен институт. Прочете табелката отстрани до вратата: ИИГМ. А отдолу: „Институт за изследване на генетични малформации“. Какво ли значеше? Арле минаваше от Следствения отдел в този частен институт. Стоеше объркан пред табелката. С какво щеше да се занимава тук Арле? Не беше ли той преден пост на Измаил?

Давид Монторси докосна един от кръглите нитове, забити в шлифования портал — орнамент с леко средновековен привкус, фалшив и ръждясал. Струваше му се, че не се е събудил докрай от кошмара. Обърна се към другата страна на пътя. Една, две коли. Излизаха от града, още няколкостотин метра по моста и са вън от

Милано. Една улица, перпендикулярна на булевард „Аргон“ от другата страна на широкия, вероятно древен илирийски път, лъщеше с неестествен блясък и сякаш лъхаше на топъл жасминов въздух. Помисли си за последните години. Бяха като пясък без мирис, който се изплъзва между пръстите. Помисли си, че всичко беше погрешно, че не трябва да бъде там, пред тази врата. Зад тази врата дишаше Измаил. Измаил беше грешка. Всичко беше грешка. Кой всъщност беше този мистичен Измаил, Измаил Носителя на Смърт, Измаил Окупатора, Измаил Безвремевия? Кое беше това златно име — злато в тъмнината — само блестящо, неуловимо и безформено? Самият Арле ли беше?

Имаше един звънец, един-единствен звънец. Позвъни.

Отварянето беше механично, малка вратичка, монтирана в голямата врата се отвори автоматично. Вмъкна се в конуса слаба светлина. Вътре го чакаше охраната. Нисък масивен тип с прашна черна престилка. Беше набит, с широк сплескан нос, с коси на странно закрепени едри вълни, като едва ли не напръскани с лак. Попита за Арле. Охраната каза, че го очаква. Той добави, че е инспектор Монторси от Следствения отдел. Типът отговори с дрезгав глас, с едновремешен акцент, вероятно от областта Емилия или от района на река По. Каза да го следва, защото доктор Арле е дал указания. Преминаха по тесен двор. Монторси го попита дали доктор Арле отдавна ръководи института, но мъжът беше затруднен да отговори, само бегло спомена, че може би от шест или седем месеца. Идваха ли много посетители в института? Около двеста и петдесет. Не е много ясно кой бива приет тук, подхвърли Монторси. Онзи отвърна, че така било по-добре, по-добре да не знаеш нищо за клетите създания. Те умират, често умират, преди да са станали на седем години.

— Преди да са навършили седем години? — удиви се Монторси.

— Да. Децата. Децата с малформации. Те живеят малко. Седем години, не повече. Не оцеляват. По-добре е за тях. По-добре.

Изведнъж проумя. Проумя защо бе такава ръчичката на умрялото дете на „Джуриати“. Щеше да поиска допълнително разследване, щом се върнеше в управлението. Щеше да поиска нова аутопсия, но не извършена от Арле и хората му. Беше сигурен, че щяха да открият някаква малформация в тялото на малкото нежно трупче от „Джуриати“. Детето идваше от института на „Джуриати“.

Прекосяваха втори двор, по-широк от първия, трябваше да има и трети. Винаги е така — хората си стоят спокойно и дори не подозират, че някои нещастия могат да се случат. Той, Монторси, имаше ли деца? Отговори, че жена му очакваше първото, и другият млъкна, не каза нищо и продължи да влачи крака, произвеждайки мек шум като от чехли, тътрейки провлачено подметки. Явно обувките му бяха големи.

Наистина имаше трети двор. По-вътрешен. Сенчест и тесен като първия. Охраната спря до него. Показа с брадата си и повдигайки за миг ръка от набитите си гърди посочи малка остъклена врата, осветена отвътре с бледа светлина, приглушена с перде от тензух. Каза му да мине оттам. Кабинетът на Арле бил в дъното вдясно. Да премине целия коридор и вратата на Арле е последната.

Каза му да не гледа по стените на коридора. Защото ако е впечатлителен, било по-добре да не гледа.

Светлината отвътре беше бяла и равномерна, а коридорът — тесен и дълъг. На един метър от пода, на равни разстояния се отваряха широки прозорци. Имаше усещането, че стъклото е дебело, може би двойно. А може би дори не беше стъкло, а някаква пластмаса или нещо такова. Не врати, а прозорци. Стъклени стени. Не ги брои. Трябва да бяха десетина, преди да завие в края на коридора.

Забави ход. *Помисли си за мумията*. Един ужасяващ вързоп.

Като че ли прекосяваше магнитно поле. Прозорците срещу него — един отдясно и един отляво — бяха полюсите. Погледът му се плъзгаше, опитваше се да го задържи, но той сякаш не му се подчиняваше, беше отделен от нервната система.

Двата прозореца бяха тъмни, не можеше да се отгатне нищо от онова, което беше зад дебелите стъкла. Отдясно видя само ивица засъхнала пяна, сякаш някаква мукоза се бе залепила, спускайки се бавно надолу като вендузи, които не могат да се задържат.

Но това бе само миг. После дойде стената. Отново два прозореца, по-близо до края на коридора.

При втория прозорец отдясно някакво сгромолясване го накара да подскочи — някакво тяло се бе хвърлило към прозореца. Един глух и страшен шум. Опита се да отклони погледа си към отсрещния прозорец, който беше тъмен. Шумът от падането се повтаряше непрекъснато, почти френетично. Той се опита да държи погледа си вперен пред себе си. Падането ритмично го следваше. Внезапно се

обърна, като от изпуснат нервен импулс, и тъкмо навреме, за да види широките зеници на едно дете, деформираното му теме — един огромен мехур месо, завършващ в костен мазол, с лице долепено до стъклото, с огромни разширени зеници без бяло около тях. То се усмихваше. Усмихваше се с безумна усмивка. Може би това дори не беше усмивка. Лигите му течаха по стъклото, удряше с ръце. Не можеше да се разбере дали е сляпо или вижда Монторси. То блъскаше с двете си ръце по стъклото сякаш не чувстваше болка. Видя несъразмерните мембрани между пръстите му и затвори очи, а когато ги отвори след две крачки, вече нямаше прозорец, а бяла стена.

Сега ги преброи. Оставаха осем прозореца до завоя. Едно дете имаше две глави. Имаше и труп с глава, отстрани до ръба на легло. Светлините бяха мъждиви. Вероятно всички бяха слепи. Наоколо нямаше никой.

Облегна се на стената между два прозореца и си пое дъх.

Арле беше в дъното. Стигна до завоя.

След завоя нямаше прозорци. Коридорът беше сляп, равномерно осветен с луминесцентни лампи. Самото място приличаше на тръбовиден апендикс. На Монторси му се струваше, че върви през лабиринтите на червo.

Видя бялата врата. Почука. Чу гласа на Арле. Гласът на Злото. Казваше му да влезе, да влезе, разбира се.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Мазохистите са хищници, малки кухи вампири. Невъзможно е да ги заситиш.

Терънс Селърс,
„Съвършената садистка“

Милано
26 март 2001
21:40

Лопес бе слязъл от самолета като ходещ мъртвец. Неонът от надписа „Пристигания“ го издразни. Беше взел такси и бе се отпуснал на седалката — изпразнен чувал с месо.

Слезе на улица „Фриули“. Срещу къщата на Лаура видя паркираната кола на Пруна. Приближи се и позна по-големия брат, който пушеше. Каза му, че всичко е наред и парите щели да пристигнат след два дни. Пруна си отиде.

Лопес веднага откри домофона. Надяваше се Лаура да го покани. Не го покани — слезе тя.

Стори му се прекрасна. Все още съсипана, но много красива.

Сините й очи излъчваха светлина, светлите коси и луничките подсилваха блясъка.

Не беше се отказала от ролята си пред Лопес.

Вечеряха в една пицария на улица „Фриули“, зад дома на Лаура. Говореха непрекъснато, нямаше миг мълчание.

Тя му разказа всичко. Всичко!

Той пък й говори за Измаил. За Париж. За ПАВ партито извън Милано. За детето. За Хамбург, за Ребека, за Вунцам, за инцидента, за Хохенфелдер, за болницата, за застреляната Ребека, за Брюксел, за Карл М., за стареца, за побеснелия Сантовито. Лопес клатеше глава, тя изостряше поглед, засмиваше се, а той клатеше ли клатеше глава.

— Защо го правиш? — запита тя.

Той не знаеше какво да й отговори.

— Само работа, така ли, Лопес?

Наричаше го Лопес и на него му харесваше, защото така го наричаха информаторите, дребните риби като братя Пруна. Това го забавляваше.

— Ти как мислиш?

Лаура изгаси цигарата си и отпи от виното.

— Мисля, че става дума за старание. За някаква странна форма на старание. Като те гледам, не ми приличаш на много старателен. Излиза, че си такъв. По-старателен си, отколкото си мислиш.

И Лопес отпи от виното си.

— От доста време дори не знам какво си въобразявам.

Тя се усмихна.

— Имам впечатлението, че се престараваш. Изобщо изпитваш необходимост да отидеш докрай. Което има повече общо с теб самия, отколкото с работата ти.

— Да… Именно към края отивам в момента…

Пак се усмихна.

— Да го кажем така, Лопес. На теб пука ли ти за Измаил?

Замълча. Наистина, пукаше ли му за Измаил?

— Това ти казах и в болницата, Лопес. Работата е там, че си болезнено чувствителен.

— Болезнено чувствителен…

— Болезнено чувствителен. Има нещо мрачно, нещо тъмно в тая история. А, струва ми се, и в другите истории. Историите, в които попадаш с твоята работа.

От години беше отвратен от мрака, от тъмнината. И от години не можеше без това. Вървеше напред механично, опитвайки се да *не чувства*. Но вървеше. Знаеше, че Лаура има право.

— За да работи човек работа като твоята, това предполага да има нещо като призвание, не е ли така? Правосъдието, спокойствието на хората… Може би в началото е така. Но после се притъпява.

— Има един филм, не знам дали си го гледала, „Булит“. Със Стив Маккуин. Сещаш ли се?

— *Обожавам* Стив Маккуин. А кой е „Булит“?

— Онзи, дето е инспектор в Сан Франциско. Скоро даваха една реклама на кола с кадри от този филм. Сети ли се?

— Да. За рекламата, да. Филма сигурно съм го гледала, но не го помня.

— Ами, този Булит е Стив Маккуин. Той е инспектор в полицията. Въвлечен е в един заплетен случай — замесени са политици, негови началници. Той започва да разплита история и разследването *срещу* тях. Живее сам. От време на време при него идва любимата жена. Струва ми се, че беше Фей Дънауей. Така ми се струва…

— Давай нататък, Лопес…

— По едно време случаят идва до повратната си точка. Намират една удушена жена. Булит е без кола, защото при едно лудо преследване я разбива. Неговите шефове го бойкотират, не му дават друга кола. Тогава той отива на мястото, където е удушена жената заедно с Фей Дънауей с нейната кола. Тя го чака на паркинга. Но няма търпение да го изчака и влиза. Булит е с други полицаи, говори по телефона, на земята е удушената жена. Булит вижда Дънауей, оставя телефона и застава пред нея. Тя е потресена от вида на кръвта, изтичва навън и се връща в колата. Булит я настига и заедно си тръгват. Мястото беше извън Сан Франциско. По средата на пътя тя спира колата. Излиза, без да каже нищо. Да, не казва нищо, спира на поляната до пътя, май й прилошава. Булит отива при нея. От скалата се вижда морето. Тогава тя му казва, че той е заразен.

— От какво?

— От смъртта. От гадостите, които е видял. Които от години суче като майчино мляко. Булит не казва нищо. Тя го пита как може да живее така. Той отговаря, че половината свят живее така. Тя казва, че не познава любимия си, дава си сметка, че всъщност не знае кой е Булит. После го пита какво ще правят? Какво ги очаква в бъдеще? А той отговаря с една историческа, луда реплика: „Бъдещето е днес и ние вече го изживяваме“.

Лаура замълча.

— Но аз те познавам.

— Та ние се познаваме само от два дни! — възкликна Лопес.

— Да, но аз те познавам.

Тя му говори за себе си. Обичайното гадно детство. Университетът в Падуа. Записва психология — за да разбере себе си и другите, за да се научи да обича. Класически женски невротизъм, но

верен. Провален брак. Неудовлетворение, мълчание. После рога и гняв. Кожата на другия, която те отвращава. За щастие нямат деца. След развода — откритието. Тя се чука наляво и надясно, опитвайки се да се очисти, да забрави. Отказва се от идеята да продължи да учи, спечелва с конкурс това място в здравеопазването. Продължава да се чука и да се чука. Докато казваше това, Лопес чувстваше как отвътре се срива. Чука се тя и в чукането открива, че болката й харесва, въодушевява я. Казва, че в началото я анализирала. Мислела, че това е от чувството за вина, от омразата й към мъжете, започващо от омразата към баща й, потискания гняв, ниското самочувствие, нарцисизма. Пълни глупости! Болката й харесваше. Бяха нахлули спомени от детството, от пубертета. Играеше садо-мазо игрички, без дори да се усети. Беше като да влезеш в някакъв сън. Причиняваше и получаваше болка. Това искаше от мъжете, които чукаше. После бе започнала да чатва в мрежата. Там имаше садо-мазо общности, претъпкани с хора като нея. Само ден по-рано те се чувствали болни, психопати. А в играта откривали, че могат да говорят с другите, които чувствали *същите* неща, които изпитвали същите пориви, същите желания. От чата, до вечерите с онези от чата. От години съществувал един кръг, свързан с Инженера и непрекъснато се разширявал. Този тип организирал събитията — вечери, срещи в локали. Той изследвал хората. Ако му харесаш и му гарантираш надеждност, вкарва те в най-дискретните кръгове. Просто „играеш“. Бил я обзел кошмарът на болката. Мислела за него от сутрин до вечер. Виждала света по-обективно, успявала да провежда терапиите, но тази нейна черна дупка я впримчвала. В болницата бе излъгала Лопес — беше участвала в две ПАВ партита. Наистина, за Измаил никога не бе чувала да се говори. Никога не бе имало и следа от деца. Лаура казваше, че това било деликатен въпрос, че любителите на садо-мазото били в окото на циклона. Дори за най-малкото нещо можели да ги сметнат за маниаци, а те настоявали за това, че заниманията им са нещо „здраво и сигурно и желано от всички тях“. Играели само онези, които искали, а ако минели границите, имало специална парола, трябвало само тя да бъде произнесена и играта спирала на мига. Никой никога не бил произнасял тази парола. Не било задължително да се чукаш. То не било чукане — било *повече* от чукане.

— А когато беше на колелото… — каза Лопес.

— Беше игра! — възкликна Лаура. — Само игра. Колелото беше игра.

— Какво чувстваше там? Удоволствие? Болка? Накрая припадна…

— То е нещо повече. Нито болка, нито удоволствие. Нищо не чувствах.

— Нищо?

— Аз това търся, Лопес. Да не чувствам нищо.

Попита я дали вижда в него същия порив. Дали казваше, че го познава, защото съзираше в него същата черна дупка.

— Не в теб. Във всички. Според мен всички я имат тази черна дупка.

— И какво ги спира?

— Страхът. Страхът, че са нищо. Междувременно се залъгват, че са нещо, а всъщност са нищо.

Допиха последната глътка от виното и поискаха сметката.

Изпрати я до вкъщи. Искаше да я целуне. Тя не го пусна да се качи. Той се приближи към нея, но тя се отдръпна. Погледнаха се.

Тя се съвзе и каза:

— Не сега, Лопес.

Обърна се, после още веднъж и затвори вратата.

Лопес стигна пеша до булевард „Саботино“, където живееше. Прибра се, направи си цигара и рухна на леглото.

В седем сутринта спеше дълбоко, когато звънна телефонът. Лопес с мъка отговори. Кимна в знак на съгласие, изпсува тихичко и стана.

Дете. Бяха открили мъртво дете на „Джуриати“.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Когато човек вярва в дните, прави погрешна крачка. Нека истинският император да вижда зад блясъка мрак, зад палата — пропаст, и да съумее да обедини в сърцето си радостта и страха на народа.

Атауир, „Завет“

Милано
28 октомври 1962
21:00

Арле му каза да влезе и Монторси пристъпи. Кабинетът беше тъмен и душен. Бюрото, зад което седеше Арле — прекалено голямо за стаята. Една настолна лампа осветяваше тясното място. Таванът беше много нисък. Всичко беше претъпкано с книги, етажерките се издаваха навън, намалявайки доста пространството.

Арле бе седнал, блед и слаб, зад белия сноп светлина на лампата, откъм изтритото дърво на бюрото. Купчини документи изпълваха плота.

Събеседниците бяха кратки и хладни.

Арле държеше ръцете си прилепени една до друга, сякаш се молеше — една светска, не добронамерена молитва. Бледата му кожа изпъкваше в полусянката, тънки синкави венички пулсираха равномерно под очите му, в зависимост от миганията на финитe клепачи. Странни ечемици под торбичките се събираха в малки издутини от по-кафяви израстъци и правеха да изпъкват небесносините му, почти бели зеници, същият почти губещ се цвят като на косите — бели, но не и снежнобели. От време на време допрените му ръце докосваха устните в молитвена поза. Погледът му като че ли призоваваше някакъв недостижим принцип, отсъстващ в това тясно и душно място. Имаше вял, блед вид. Арле изглеждаше

съсредоточен в някаква вътрешна точка, вътрешно видение, което изплуваше в мълчанието и в думите в сцената между тях.

Монторси, от друга страна, изпита смущение. Опита се да изглежда *твърд*.

Започна той.

— Бях в дома на Енрико Матеи, докторе.

— Зная за разследването, Монторси — каза Арле. — Бях информиран, въпреки че както ви казах, аз постепенно прекратявам работата си в лабораторията…

Твърд, точно така.

— Информиран за какво, докторе?

— За разследването… Че отново ви е бил отнет случай…

Очите вътре в очите му се изгубиха в някаква изкуствена, ледена светлина.

— Странно е, докторе. Отнеха ни го преди няма и час… Странно е, че вие вече сте осведомен…

Арле се усмихна. Разтвори ръце и започна да прокарва десния си показалец по едно дълго тънко преспапие. Приличаше малко на сцена от филм, блестящ, черно-бял, преекспониран филм.

— Ами… По-скоро странен е фактът, че само за два дни на вашия отдел са били отнети два случая. И то не какви да е случаи… Какво да ви кажа?…

Усмихваше се. Продължаваше да се усмихва, но оставаше все така съсредоточен — съсредоточен другаде.

— Бих казал, два фундаментални случая…

— Фундаментални.

— Фундаментални, да. Може да ви се стори прекалено… Или преувеличено определение…

— Пристрастно. — Без малко да се изсмее. Да, бе, пристрастно…

— Пристрастно? Интересно… Какво пристрастно виждате, инспекторе, в подобни истории? Горкият Енрико Матеи. Горкият Итало Фольезе. Виждате ли, това е различна смърт. Говоря точно като патоанатом. Различна твърдост, различно телесно състояние. Или, ако мога така да се изразя, имах щастието да прегледам и двата трупа. Мога да кажа, че съм бил един от последните, докосвали телата им. Ако човек не се остави да го привлече вкочанеността им, цветът на

някои техни части, то работата, за която съм призван, се превръща наистина в последен поздрав. Всъщност тази работа изисква изключителна обективност. А също и милосърдие. Трябва човек да е много милосърден, дори и към себе си, за да се справи с такава деликатна задача. И толкова мръсна, в края на краищата. Къде виждате във всичко това пристрастността? Говорите и вероятно не знаете какво говорите…

Монторси се почеса по тила. Изглеждаше чувствително състарен. Дните понякога ся епохи, бе казал шефа.

— Тогава да не я наричаме пристрастност. Да я наречем страст, докторе. Една черна страст. Луда. Разяждаща. Струва ми се любопитно вашето поведение. Вие създавате впечатлението, че сте съвършено неподатлив на страсти. Обаче говорите за милосърдие. Не е ли странно? Май че и вашият случай е странен, поне колкото моят. Мислите, че не знам какво говоря ли? Добре знам какво говоря. Въпреки всичко изпитвате някаква страст, нали, докторе? Имам предвид отскоро. Вие също бяхте в плен на страстта. Или греша?

Пое си дълбоко дъх. Между двете тела като че ли протичаше електричество, почти като поток от различни възможности, отчасти свързани с насилие, дори драматични. Арле виждаше как младият инспектор трупа напрежение и може всеки миг да скочи. И Монторси усещаше в себе си мигновената, животинска готовност за скок, за внезапното и свободно избухване на една неудържима ярост, подхранвана от фалшивото спокойствие, от бързите промени през изминалите часове.

Арле отново бе склопил ръце и подпрял брадичка.

— Като че ли не можете да намерите думата, инспекторе. Думата, която затваря кръга. Онази, която казва всичко.

Думата, която казва всичко. Пауза, за да я каже. Накрая я каза.

— Измаил. Говорите за Измаил. Това ли е думата, докторе?

Арле притвори очи, леко наклони глава към стената назад, сякаш слушаше музика.

— Чудесно, чудесно…

Отвори отново очи, втренчвайки се в Монторси — една ледена, абсолютна траектория, която би направила на прах всяка дума; поглед, хвърлен отвъд думите.

— Чудесно, инспекторе. Имате ли представа защо ви повиках тук, на това място?

Монторси замълча. Всичко му се струваше невероятно. Уродливо. Погрешно. Арле не можеше да знае за снимката, за откритието, което Монторси бе направил в дома на Матеи.

— Не — каза Арле. — Нямате представа.

На Монторси му се искаше яростно да извади своя 45-и калибър, да му избие зъбите и да му напъха тъмното дуло в устата. Щеше да стреля много пъти. Ноздрите му се разшириха. Като че беше вдъхнал кордит, мирисът на желязото в кръвта.

— Защо деца, докторе? Измаил не ви ли обеща нещо по-добро?

Арле остана почти като зашеметен от произнасянето на името на Измаил. После пак се концентрира. Погледът му се отклони наляво, за миг се изгуби, само за миг.

— По-добро ли? Вие не си давате сметка…

— Не. Не, не си давам сметка.

— Не. Не можете. Вие нямате представа колко са фундаментални изследванията, които се извършват тук. Ние се занимаваме с тъкани, с клетки, но също и с причини. Малформации. Откриваме дълбоки процеси. Тук и другаде. Между другото, не това е мястото, за което съм определен. Не разбирате ли? Генетиката… Вие нямате представа колко ще бъде уважавана генетиката в бъдеще, с какво обожание ще се гледа на гените, на скритите кодове, на наследствеността, която изследваме тук. Ние тук работим над едно пророчество. Когато времето на Измаил приключи, онова, над което работим, ще има силата на закон. Ние създаваме азбуката на един нов закон. Ние работим над един нов закон…

— Нов закон?

— Нов закон. Но не за това трябва да разговаряме, нали инспекторе? Давид Монторси… Трябва да сте от еврейски произход… Ходите ли редовно на църква, инспекторе?

Усмивката му бе прегънала слабите му сухи бузи в две ивици изхабена плът, симетрични ленти от еластични бръчки, вкопани от патоса на годините. Приличаше на блед маджун. Гласът му идваше от продънени дробове, обхванати от неестествена треска. Монторси не обърна внимание на въпроса му.

— Кога ще свърши, докторе, времето на Измаил? Днес? Утре? Ще има ли нови мъртъвци, преди да свърши времето на Измаил? Колко мъртъвци? Десет? Сто? Колко?

Лицето на Арле стана сериозно, сякаш се събра в една точка, точка без форма, и погледът му стана суров, почти драматичен.

— Да. Ще има много мъртъвци. Нов закон не се налага без кървав данък. Всичко това е необходимост.

— Значи сте вие, докторе… — прекъсна го Монторси. — Вие сте Измаил…

Гъстите бръчки по лицето на Арле се свиха. Неестествена усмивка сгърчи лицето му.

— Не, инспекторе. Не… Вие не разбирате… Аз не съм Измаил.

Докато произнасяше тези думи, продължаваше да се усмихва.

Монторси млъкна за миг.

— Искам да видя Измаил, докторе.

Арле се разсмя. Гнойната язва на усмивката му се разшири, показаха се дребни жълти зъби.

— Но… това е невъзможно… Вие не разбирате… Не можете да разберете… Имайте предвид… Имайте предвид, че в момента го виждате… — смееше се той.

— Но нали току-що ми казахте… че вие… Значи все пак вие сте Измаил?

— Да, в някакъв смисъл. Но не така, както го разбирате вие, инспекторе. Не. Не можете да видите Измаил. За вас е невъзможно. Така е било решено.

— Решено какво?

— Да не можете да го видите. Вие няма да бъдете сред Синовете на Измаил. Вие не можете да го видите. — Гласът му идваше от дълбоко, със сила, малко по-висока от шепот. — Вие сте донякъде късметлия. Бяхте избран. Това е причината да ви повикам тук. — Направи театрална пауза, приближи се, после седна, облегна хилавия си гръб на украсената кожена облегалка. — Имам за вас послание от Измаил.

Давид Монторси беше слисан. Изглеждаше, че изстрелът му беше отишъл напразно. Съзнанието му беше като широка бяла униформа. Гласът на Арле съдържаше нещо хипнотично — едно студено ядро, излъчващо опасна топлина.

Докторът отново заговори:

— Измаил иска да се свърже с вас. Не се смятайте за *прекалено* щастлив. Това е по-честа практика, отколкото си мислите. За съжаление Измаил трябва да отглежда един вид и преградите, които се изпречват пред него.

— Преградите, които му се изпречват…

— Да, да. Вие не можете да разберете. Никой не може да разбере, освен ако Измаил не се яви пред очите му. Той е сияйно велик, нима не знаете? Измаил се проявява за вас по непонятни начини…

— Чрез Символите, нали? Чрез убитите деца, нали? Така се проявява…

— И така. Символът е необходим. Виждам, че горкият Итало Фольезе наистина не е взел предпазни мерки…

Имаше предвид доклада на Фольезе. Онзи, който Монторси бе снел от свалената машинописна лента. Символът. Трупът на детето от „Джуриати“. Може би онова дете бе излязло от килиите на института на Арле.

— Непредпазлив жест, да — каза Монторси. — Жестът на Фольезе ще ни позволи да вкараме в затвора вас, Измаил и цялата ви секта.

— Секта? В затвора? Ама вие наистина не разбирате. Толкова сте далече от истината… Измаил е прекалено велик. Вие мислите, че съществува килия, която може да побере Измаил и неговото величие? Мислите, че някаква секта би била достатъчна да символизира неговата светлина? Вие нямате дори бегла представа за силите, които са замесени. Тези сили са вездесъщи. Вездесъщи! Вие сте нищо. Едно нищо. Аз също. Ние сме нищо пред сблъсъка с тези сили. Те са гигантски. Вие не разбирате. Един стар закон се противопоставя на един нов закон. Законът на Измаил. Този закон е тук и сега. Той работи, за да се превърне във вечен. Измаил е вече тук и разгръща своята мощ…

Той не беше просто обсебен. Монторси разбра по драматичен начин, че той бе един *опасен* обсебен. Някои психотични пациенти не губят връзка със света. Трудно е да ги разпознаеш. А Арле продължаваше ли продължаваше. Това изригване на трескавост…

— И това, което правим тук, и не само тук… е нищо. То е нищо пред мощта на Измаил. Днес Измаил е навсякъде. Но вие не можете да

го разберете. Със сигурност ще се научите да го чувате. Такова е и посланието. Посланието на Измаил.

— Посланието на Измаил!…

— Посланието за вас. За вас, Монторси. Разбирате ли?

Арле се наведе малко към него. Лицето на Монторси бе вкаменено. Цветовете сега бяха така ясни и силни, до болка… Всичко изглеждаше фалшиво и кухо… А думите — те просто сякаш една по една отпадаха… Малко думи, прости и ясни, с които да се изразиш, като че ли малкото останали думи бяха груби отломки от изчезнала, изцяло подменена цивилизация…

— Посланието на Измаил е това, инспекторе. И е предназначено за вас. Съобщавам ви го, без да разбирам напълно значението му. Има предупреждение. И то е следното. Като го разберете, не се опитвайте да нападате мен. Аз съм изключен от този процес. Аз не познавам каналите, по които протича силата на Измаил. Когато го разберете, няма да искате да ме пипнете. Държа да ви информирам, че Измаил разпореди моето заминаване. Тук съм само за да предам това послание по волята на Измаил. Посланието, което трябва да ви предам, е просто. Няколко думи.

На Монторси му се искаше от Следствения отдел да ги чакат с Арле пред института. Всички! Целият състав. Но всъщност в какво можеше да бъде обвинен Арле?

— Ето посланието за вас, инспекторе. Измаил ви съобщава, че вие сте един от избраните за борбата. Нанесената рана непременно ще ви зарази. Колкото повече омразата и разочарованието растат във вас, те винаги ще бъдат инструмент на Измаил. Измаил винаги ще ви наблюдава отдалече, но вие никога няма да можете да го видите.

Монторси беше като зашеметен, и двамата бяха като зашеметени — две бледи лица в полумрака, като два еднакви профила, изникнали от нищото. Арле сякаш прогресивно се подмладяваше, докато Монторси се състаряваше, докато престанаха да се различават. Заприличаха на двама човека, съвместими с понятието „човек“ изобщо, които се гледаха в изумление, изпразнено от съдържание.

Арле пръв наруши мълчанието.

— Вървете. Аз също трябва да вървя — усмихна се той за последен път. — Няма да се видим повече. Никога!

Монторси си помисли: „Ще го убия!“ Стисна дръжката на пистолета.

Арле се досети и се отпусна.

— Излишно е, Монторси. Не би помогнало с нищо.

Монторси видя ръката на Арле, облегната на ръба на бюрото — той държеше миниатюрен пистолет.

В коридора го посрещна отново бледата светлина. Монторси вървеше бавно. Светлините във всички стаи сега бяха изгасени. Прозорците бяха като големи черни дупки, в дъното на които лежаха отпадъци, малформации и сгърчени меса. Генетиката. Новата наука. Законът на Измаил. Стъклата бяха в лиги, виждаха се следи от засъхнала слюнка, в зависимост от ъгъла на отражението.

Докато преминаваше дворовете, мислеше — мислеше над думите на Измаил. Щеше да бъде трудно да получи от новото ръководство на Следствения заповед срещу Измаил. Това разследване започваше с една неприятност, даже с две, но с първите две престъпления на Измаил не можеше да се занимава. Трябваше да открие седалището на сектата. Трябваше да добие представа за връзките на Измаил с американското разузнаване. Трябваше деликатно да се намеси чрез дипломация, висши канали, мъглява, далечна политика. Освен това всичко свършваше. Според шефа ръководството на Следствения щеше да бъде свалено веднага, още на другия ден в Рим. Може би дори самото съществуване на Следствения беше под въпрос.

А посланието? Посланието на Измаил за него? Точно за него? Измаил знаеше за него. Докладът на Фольезе, свален от пишещата машина, се беше оказал ценен. Но му беше посочил един риск. Измаил го познаваше. А той — въпреки бръщолевенето на Арле — знаеше доста за Измаил. В нормални условия — без последния акт на политическа агресия, без дестабилизирането на страната с атентата срещу Матеи — той беше сигурен в това.

Щеше да бъде въпрос на седмици, на месеци.

Но щеше да хване Измаил. Сигурен беше.

„Нанесената рана непременно ще ви зарази“. Какво значеше това? Кой кого раняваше? Кой кого беше ранил? За каква зараза говореше Арле? Заплахата от страна на Измаил го караше да потръпва. Стисна ръце в джобовете си. Пот избиваше по дланите му. Усети

топчетата смачкан мъх, протърканият хастар на джобовете си. *„Нанесената рана непременно ще ви зарази“*. Почувства тръпката, усети черепа си да тръпне до мозъка като разцепен, усети най-дълбоките му субстанции да реагират. Фольезе е бил инструктиран да му каже за съществуването на Измаил. Не разбираше. Измаил го беше избрал — какво означаваше това? Обзе го страх.

Опита се да си поеме дъх.

Лицето на набития пазач носеше отпечатъка на съня. Дебелият му корем сега личеше повече под черната престилка. Изпрати го до вратата.

Навън стоеше една луксозна кола, вероятно дипломатическа, номерът й не беше италиански. Широка, черна, занемяла. Моторът се запали и остана в очакване. Вероятно чакаше Арле. Това ли бе колата, която трябваше да го отведе?

Видян през огледалата на онази кола, Монторси бързо се превърна във вертикален силует, с чинно прибрани в джобовете ръце, отдалечаващ се в озоновата нощ на Милано.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

О, жестокий Ироде, защо се боиш от идването на Божието царство?

Седулий, „Химн за идването на Господа“

Милано
27 март 2001
07:40

Един гаден ден.

Един гаден ден след една гадна нощ. Дойде да го вземе служебна кола. Изпи едно бързо кафе в бара на ъгъла. Всичко беше толкова странно. Искаше Лаура. Но тя не поиска. Беше изморен. Почувства черен водовъртеж вътре в себе си. Черната дупка, за която му говори Лаура, го мамеше. Беше уморен. Уморен…

В служебната кола си помисли за умрялото дете на „Джуриати“. Защо „Джуриати“? То беше практически изоставено спортно игрище. Там ходеха да тичат студенти. Някога беше стадион за ръгби — трибуна, гредите за вратите, писта за бягане от тъмна утъпкана пръст. Помнеше това. Беше играл ръгби като млад. После отборите бяха се преместили на нов стадион с три трибуни, под линията на които по време на мачовете се виждаха влаковете бавно да преминават. А „Джуриати“ запустя. На времето имаше тенискорт, сега и него го нямаше.

Защо дете? Защо на „Джуриати“? За миг се усъмни, че Измаил има нещо общо с „Джуриати“. Майната му на Измаил. Той беше огромна, тъмна хищна уста, която поглъщаше всичко.

Измаил.

В 16:00 пристигнаха бившите силни. Имаше среща в ИСПЕС, пред сградата на Медиобанка, на улица „Филодраматичи“. След срещата щяха да отидат в Чернобио. Щяха да спят във Вила д’Есте. На другия ден започваше работа форумът. Според Сантовито критичните

точки бяха четири: улица „Филодраматичи“ — пристигане и заминаване; пътят от Милано до Чернобио; Вила д’Есте и пътят от Чернобио до Милано. Ако хората на Измаил опитаха варианта с бомбата, най-деликатен беше вторият пункт. Сантовито бе възложил на Калимани и останалите да координират наблюденията и да инспектират маршрута Милано — Чернобио. И карабинерите, и службите бяха заделили хора за интензивно наблюдение. Така или иначе в 15 часа трябваше да бъде в ИСПЕС. Бяха разположили полицаи и агенти навсякъде. Измаил щеше да удари, Лопес бе сигурен в това. А сега забавянето с детето на „Джуриати“…

Беше *много* по-лошо, отколкото си го спомняше. Игрището беше като поле край Рим — руини и бурени. Портиерната беше затворена, съблекалните — вдясно и вляво след изхода — залостени. Теренът — замърсен. Пистата — безкрайна и пуста, с разбита настилка. Сред метличините и буренака можеха да се отгатнат стърчащите изпочупени колове на вратите. Лопес хвърли поглед към трибуната — мазилката падаше на парчета. Железните колони, които крепяха покрива, бяха корозирали от ръжда. Погледна към самото игрище. Там се виждаха охраняващите полицаи, а на земята бяло платно — *издуто*.

Обичайната сцена. Надвиснало зло.

Угодничене, служебни поздрави, доклад. В 6:28 някой се бе обадил в централата на „Фатебенефрателли“. Никакъв акцент. Не дал възможност на телефониста да говори. Само казал: „На спортно игрище «Джуриати», под плочата, има труп на дете“. Не могли да го засекат. Втурнали се натам. Срязали катинарите, отместили плочата. Детето било там. Съобщили в централата, откъдето се обадили на Лопес. От Следствения веднага тръгнали.

Тялото на детето беше там, под платното.

Лопес усети ръцете си в джобовете изпотени. Няколко крачки към платното. Понечи да го вдигне.

Беше детето от Пиолтело.

Тръгна към централата.

Защо? Защо са довели детето в Милано? Защо е всичкият този *ненужен* риск? Това, че детето е в Милано, означаваше ли, че куриерът — мъжът, който приличаше на Терцани, онзи, дето беше очистил Ребека, същият, дето бе избягал от стареца в Брюксел — се е върнал в Милано? И подготвяше операцията на Измаил в Чернобио?

Нямаше откъде да знае.

Нямаше как да е сигурен. Така че никой не беше в безопасност.

Завари Сантовито с посърнало лице, объркан, с цигара в уста.

— Сега и това дете…

Лопес се видя с него на четвъртия етаж. Не го остави обаче да му додява за Брюксел. Беше му казал за детето. Всичко. За Хамбург, за Вунцам, за засадата, за размяната, за Ребека, за преследването, за Карл М., за мъжа с мерцедеса, за удара с колата, за Хохенфелдер, озовал се в болницата, за лаптопа на Карл М., за следенето, за стареца, за престрелката, за мъртвия Карл М.

Откритото дете на „Джуриати“ беше детето от ПАВ купона в Пиолтело. Беше същото, заради което Инженера бе поискал политическа закрила.

Идеята му бе да изпрати да докарат Инженера и да го изстиска. *Наистина* да го изстиска.

— И дума да не става — възпротиви се Сантовито. — Не сега. — Две дръпвания от цигарата. — Евентуално след това. След Чернобио. Сега е късно. Сега най-важното е форумът на Вила д’Есте. След шест часа сме в ИСПЕС.

Явно се *страхуваше* от хората, които бяха оказали натиск в полза на Инженера.

— Джакомо, важно е. Ако направят нещо на Чернобио, то ще тръгне оттук. От детето. Не знам защо, но е така.

Сантовито смачка цигарата в чистия пепелник. Първият труп за деня.

— Не. Сега бъди така добър да зарежеш това дете. Изчакай да направят аутопсията и си я прочети като свърши Чернобио. Ще се видиш с Калимани и ще се запознаеш с всичко — програми, графици, постове, маршрути. Ще си прочетеш информацията за участниците в срещата. Обади се на останалите — на американците най-вече, и на службите, а после — бъди така добър! — и на карабинерите.

Лопес клатеше глава.

— Правиш грешка, Джакомо. Би трябвало да се занимаем с детето. Остави ме за Чернобио. Имаш достатъчно хора. Остави ме да работя по случая с детето.

Нова цигара.

— Не. Освен това до гуша ми дойде от твоите тъпотии! Това е една шибана следа, ако искаш мнението ми. Съмнителна е и абсурдна и няма да доведе до нищо. Какъв е смисълът да се обикаля половин Европа с някакво дете, за да го докарат отново там, откъдето са тръгнали? Защо? Би ли ми обяснил?

Лопес гледаше в земята.

— Не знам.

Калимани беше излишно многословен — държеше да му покаже, че в негово отсъствие се е справил добре, че планът за безопасност е идеален. Лопес го слушаше и не го чуваше. Мислеше за детето. Детето. Детето. Детето…

Обади се на хората, за които му каза Сантовито. Американците. Шефът им говореше провлачен, смешен италиански. Знаеше кой е Лопес. Каза, че с Калимани са съгласували действията си. От седалището в Медиобанка държали под контрол ИСПЕС. Отвътре всичко било проверено. Отвън били предвидили отцепване на района. Щяха да участват Джордж Буш старши, Перес де Куеляр, Кисинджър, Карлсон, Горбачов, Солана. Всеки от тях имаше на разположение четирима бодигардове, и те нямаше да ги оставят да дишат без тях. Лопес намекна за Кисинджър. Американеца беше убеден, че няма да опитат повторно. Според него евентуалната конкретна цел е Буш старши. А можеше Измаил да опита с масово убийство. Отново съгласуваха маршрута между Милано и Чернобио. Щяха да се видят в ИСПЕС. Оставаха няколко часа.

Със службите стана дума за обичайни вътрешни простотии, с карабинерите — нямаше проблем.

Лопес телефонира на лабораторията. Аутопсията бе определена за късния следобед.

Изкушаваше се въпреки всичко да разпореди арестуването на Инженера. Отказа се. Сантовито щеше да го изгони, беше се наистина впрегнал. Помисли си дали да не отиде лично при Инженера. Погледна си часовника. *Прекалено късно беше.* Помисли си дали да не изпрати братя Пруна. *Но така или иначе беше прекалено късно.*

Телефонът иззвъня.

Страничен шум. Линията не беше чиста.

— Ало! — Връзката прекъсваше. — Ало?

— Лопес? — Един топъл гърлен глас. Шумът се усили.

— Да, Лопес е. Кой се обажда? — Мълчание. Шум. После пак:

— 27 октомври 1962.

Какво казваха?

— Ало? Кой е? — Шум.

— 27 октомври 1962.

— Но кой се обажда?

Лопес остана със слушалка в ръка, пребледнял.

Веднага повика телефонната централа. Поиска проследяване на последното обаждане: име и място на обаждането.

27 октомври 1962.

Кой ли беше? Какво означаваше това? Не разбираше. Имаше ли връзка с Измаил? Гласът нямаше никакъв акцент. Същият ли беше, който се бе обадил за намирането на детето на „Джуриати“? Отново повика телефонната централа. Каза им, че слиза, за да провери двете следи.

Сутеренът бе слабо осветен. Бъкано беше с компютри, между които се виждаха десетина служители. Говори направо с шефа. Поиска да чуе последното обаждане до неговия телефон и проследеното обаждане в пет и половина сутринта за трупа на детето на „Джуриати“.

Застана пред синкавия екран. Всичко бе по-скоро неразбираемо. Зад него стоеше шефът на телефонната централа, а до него един от служителите размахваше ръце.

След малко звуковите файлове бяха готови.

Първо обаждане. Линията — чиста.

Полицията слуша.

— На игрище „Джуриати“. Плочата на загиналите партизани. Разместена е. Отдолу има дете.

— Бихте ли повторили?

Затваря слушалката.

Второ обаждане. *Неговият* глас през шума.

Смущения.

— Ало! Ало?

Смущения.

— Лопес?

— Да, Лопес е. Кой се обажда?

— 27 октомври 1962.

— Ало? Кой е?

— 27 октомври 1962.

— Но кой се обажда?

Затваря слушалката.

Не беше един и същ глас. Диаграмите потвърждаваха това. Номерът — незасечен. Мястото — в Италия, но не е локализирано. Обажданията бяха направени от двама различни човека, и двата от екраниран мобилен телефон. Лопес попита какво значи „екраниран“ мобилен телефон. Шефът на телефонната централа обясни, че дори и полицейските телефони не са екранирани. Така ставало невъзможно да се проследяват.

— Може би са службите. Или някой много добър в тези неща.

Лопес се върна на четвъртия етаж.

Беше Измаил. Отново Измаил.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Ние бяхме къща в морето, а сега в земята се размърдаха червеите.

Маурицио Куки, „Последното пътуване на Глен“

Милано
28 октомври 1962
22:20

Трябваше да се прибере вкъщи при Маура. Потръпна. Потърси с очи някакво такси на площад „Суза“. Нямаше. Думите на Арле още му действаха като удари. През дърветата видя шумна пиянска компания — отдалечаваха се пеша към булевард „Плебисцити“.

Реши да изчака обиколния тролей. Седна на извитата алуминиева пейка под навеса. Коли профучаваха лениво. Шофьорите по околовръстния път му се струваха като восъчни кукли, съвсем еднакви, неподвижни, леко приведени над здраво стиснатия волан.

Безпокойството му беше като вътрешен водовъртеж, с епицентър около гръдната кост.

Помисли си за Арле. После за Измаил. *Нанесената рана непременно ще ви зарази.*

Навлизаше в рискова територия.

Потрепери.

Вечнозелените дървета, тънки, черни и нащърбени в нощта, сочеха на всички страни като хилави показалци към небето, към слепите прозорци, скрити зад щори и капаци. Всичко беше покрито, защитено, но светлината щеше да проникне навсякъде. Времето на Измаил. Настъпването му щеше да бъде повсеместно. Какво означаваше да се работи над едно пророчество? Генетиката, малформациите. Народ от мембрани, с огромни очи, народ, който

загноява и му текат лигите. Безчувствени, излишни членове, превърнати в чукани.

Раната тепърва щеше да го заразява.

Тролеят дойде. Кръглите и прашни лампички потрепваха от тръскането на кабелите. Работници, седнали един зад друг, задрямали по издутите седалки от изкуствена кожа, хванати бездушно на тръбите от топъл матов алуминий. Носеха почти еднакви синкави работни облекла, някои с мазни петна. Тролеят беше пълен. Той се облегна с гръб на сляпата стена, единствената, на която нямаше прозорци. Те също бяха толкова матови, колкото и алуминият, мръсни и покрити с упорит слой от смога — бясно полепващото проявление на този черен град. Застана на кръглата платформа, неравномерно въртяща се по широките завои и разтегляща туловището на тролея.

Страхът не му даваше да диша.

Заплахата от страна на Измаил започваше да се материализира, да приема форма. Какво имаше предвид Арле? Измаил беше ли се докоснал до него? Беше ли му предал индиферентното зло, на което беше способен? Или той беше нищо? Просто едно нищо.

Монторси слезе на тяхната спирка, стиснал юмруци в джобовете си. При досега с нощния студ ръцете му бяха започнали да посиняват. Само няколкостотин метра и щеше да си бъде у дома, близо до Маура.

Входната врата беше осветена. Нямаше и сто метра. Представи си прегръдката, мириса на кожата на Маура. Щеше да погали корема й и да започне дълъг, абсурден може би разговор за детето. Кризата бе преминала, затова щеше да поговори за това. Пред вратата, на втората редица от паркирани автомобили имаше кола със запалени фарове и изгасен мотор.

Пристигна и затърси ключовете си. Долови металното, почти едновременно щракване при отварянето на двете врати на колата. Страхът му набъбна. Помисли си: „Измаил е дошъл за мен“. Опасността го разтресе вертикално като електрически удар от горе до долу. Помисли си, че вече е мъртъв. *Че раната вече го е заразила.*

Обърна се спокоен, примирен и зачака изстрела. Помисли за Маура, за трупа на Фольезе. Прокле името на Измаил. Едва успя да различи двата силуета, които се приближаваха. Сви се в кожата си, преди края.

Почти чу изстрела и почти усети разместването на въздуха въпреки заглушителя.

Обаче нищо такова не последва.

Отвори очи. Все още бе разтреперан, с изтръпнали рамене, в очакване на последния изстрел. Беше готов да умре. Ала нищо не се случи. Двата силуета навлязоха в обсега на светлината, на крачка от него. Опита се да отпусне мускули и да регулира напрежението на кръвния си поток. Мъжът отляво беше тъмен, висок, мускулест, с решителни черти на лицето. Носеше шапка. Челюстта му беше издадена. Този отдясно беше по-възрастен. С посребрени коси. Носът му бе правилен, за миг дори си помисли, че е хубав мъж. Очите му — две сини цепки. Носеше протрит шлифер. Мъжът отляво държеше ръцете си в джобовете на дългото си черно палто. Спряха на една крачка от него.

— Давид Монторси? — попита мъжът отдясно, по-възрастният.

Дали имаше шейсет години? Или повече? Можеше ли да се нарече стар?

— Да, аз съм Давид Монторси — заекна той. Шепнеше. Още го тресеше страх.

Мъжът с посребрените коси пъхна ръка във вътрешния си джоб и порови малко в сакото под шлифера. Монторси го наблюдаваше, поразен от бавното неизчерпаемо примирение, с което го правеше. Пак си помисли: „Ето сега. Сега ще ме застреля“. Но мъжът извади едно временно разрешително, отвори го и го разлисти пред пребледнялото лице на Монторси, който не успя да прочете нищо.

— Казвам се Джузепе Крети. От италианските тайни служби съм.

За миг всичко се съсредоточи в една и съща далечна точка. Не съществуваше минало или бъдеще, а само божествен заряд на съществувание. Всичко бе ясно, макар и неосмислено.

— Казвам се Джузепе Крети, инспекторе. Молим ви да ни последвате.

— Да ви последвам?

— Налага се. Важно е. Въпросът е от изключителна важност.

— Мо… мога ли да се обадя на жена си? Само за миг. По домофона…

— Моля ви. Не настоявайте, инспекторе. Елате с нас. Извънредно важно е.

— Но…

Джузепе Крети вече отваряше задната врата на колата.

— Елате, инспекторе, елате.

Обърна се, чул тихото жужене на домофона. Потърси с очи прозореца на стаята им. Не го откри. Вече влизаше в колата. Потеглиха с бясна скорост.

В тъмното успоредно прелитащите от двете страни светлини на сънливия Милано оставяха бляскави ивици по тъмните стъкла.

— Казахте, че се казвате…

— Крети. Джузепе Крети. — Монторси замълча разтревожен, зашеметен, като човек, готов за някакво разкритие. Едно дълго таено познание, което нарастваше нямо като растение.

— Мога ли да попитам за причините? За какво… става дума?

— Не мога да ви кажа нищо, инспекторе. Моля ви. Не задавайте въпроси.

Това Измаил ли беше?

Отново замълчаха. Беше се отказал да разпознава улиците и площадите, по които преминаваха, и дори не се опитваше да премине с поглед отвъд предното стъкло. Оставил се бе да го возят като неодушевен предмет.

Постепенно започваше да осъзнава. Раната скоро щеше да го зарази.

Пробягаха покрай една ротонда. Не знаеше къде са. Излизаха от Милано. Облада го някаква смътна мисъл.

Преминаха покрай празни хангари — огромни кухини от помътнял алуминий на черти. Паянтови огради, разядени от влагата, метални платна, огромни складове, непотребни контейнери, големи тенекиени бидони, пълни със застояла мръсна вода, локви от мека кал, отразяващи ослепителната светлина на периферни фарове.

Поеха по някакъв черен път.

Видя бялата арка на един мост, светлия издут търбух на циментово влечуго, което притискаше града. Той вече беше зад тях. Избегнаха скелета на изгоряла кола — изтънял ламаринен труп, стопена пластмаса, маса от смола. Фаровете осветяваха следи от гуми, запечатани в мазната кал, почти вкаменени — древна, позната

отнякъде територия. Храстите бяха оголени, а сред тях — изтрити мръсни ивици пластмаса трептяха между сухите клони като хилави призраци. Вертикални купчини боклук от мокра хартия и грес — сметище. Завиха наляво. Гумите затъваха в калта. Колата обаче поднесе. Крети караше мълчаливо. За миг обърна волана обратно. Навлязоха в черно поле.

Вдясно се мяркаха правилни редици дървета, като черни гъвкави стрели. Небето извън Милано, като преди няколко часа в „Метанополи“ беше блестящ купол, кух шпил, металически, поклащащ се снаряд, гледан отвътре. Пресякоха пояс от зеленчукови градини, граничещи една с друга, ограничени пространства, от които се подаваха глави на зелки, дървени бараки и разкривени сечива, лианоподобни коренища, решетки, порутени огради. Крети усили скоростта. Отново зави, срязвайки тъмните геометрични редици. За миг се загуби светлата диря на въздуха и те попаднаха в пълна тъмнина. Пак излязоха досами напоителен канал. Въздухът в купето бе неподвижен, студен. Двамата мъже не говореха. Монторси все така трепереше.

Приближаваше се до някакво разкритие от особена значимост.

Каналът продължаваше прав и шумящ с течащата си вода. След няколко минути потискащата му воня на шахта проникна в колата — смрад на изкуствена сяра, тор и накисната хартия сред течение от топли мехури. Нов завой. Провидя се светло сияние, очертаващо кубичен тъмен силует.

Постройка като другите, които току-що бяха отминали. Очертание като от картон, но много по-голямо, високо и широко от другите хангари, което нарастваше колкото повече се приближаваха към него. Един геометрично правилен тумор насред разхвърляното поле на Миланските околности. Видя да се отваря път, подобен на гладка правилна писта, започваща от сградата в обратна посока на тази, от която идваха. Крети внезапно форсира, едно последно придърпване, зави рязко и задницата на колата сякаш пак му се изплъзна. Спря. Там явно ги очакваха още три коли. Не бяха коли на полицията, нито на карабинерите. Вероятно бяха на службите. Колеги на Крети и на мълчаливия четирийсет годишен мъж. Те внимателно отвориха вратите си. Монторси направи същото. Слязоха.

Веднъж стъпил на крака, той се почувства малък и спаружен в огромното правилно разорано място срещу огромния склад. Видя някаква жълта машина, нещо като трактор със сложни механични приспособления, като триколка отзад. Колите бяха оставени със запалени фарове — лъчи, наситени с приглушена светлина срещу външните стени на склада.

— Това е неупотребяван хангар — каза Крети. — Бил е тренировъчно летище на някакъв клуб. Вътре са си държали самолетите. Изоставен е от години. — В чертите на лицето му имаше нещо англосаксонско. — Последвайте ме, ако обичате.

Направи знак на мълчаливия мъж с черното палто, който видимо стисна челюстта си и не помръдна. Крети тръгна и Монторси го последва.

Облегнати на полуотворените врати на колите си, колегите на Крети ги наблюдаваха. Като вървеше към леката, широко отворена врата на постройката той видя останките на самолет — боядисан в бяло биплан. По чудо оцеляла наполовина перка висеше върху демонтиран мотор. Нямаше стъкла, бяха свалени.

Всички ги гледаха, следвайки мислено скърцането на равномерните им стъпки по чакълестия пясък.

От вратите — две огромни вертикални порти, които сякаш можеше да помръднеш само с полъх на въздуха и от които висеше ръждясал катинар — една нарастваща по мощност светлина проникваше от вътрешността, по-силна от онази на фаровете на многото коли, насочени към хангара. Лицето на Монторси изразяваше недоумение.

Преди да влезе, Крети се обърна към него, изгледа го, после тръгна отново.

Монторси си помисли: „Сега ще ме убият. Ще ме изстискат и ще ме убият. Ще ми сторят онова, което сториха на детето“. Беше започнал неудържимо да трепери.

Вътре имаше части от корпуси на самолети и безмоторна машина с части от светло дърво, без нито една повредена част. Сигурно сега я сглобяваха. Мястото изглеждаше като внезапно напуснато заради наближаваща катастрофа. Надушваше се силна химическа миризма на пърлено.

Употребявани парцали висяха на прашна закачалка от дърво и метал, едва крепяща се на стената. А също и комбинезон със засъхнали мазни петна. Да, беше имало катастрофа. Сякаш бял дроб изхвърляше задушливия дим. Ярки снопове светлина се сплитаха зад скелета на малък самолет за екскурзии. Платнища с щампирани върху тях шарки, като гипсови покривала, падаха вертикално и завършваха в купчина дебели леки въжета — явно бяха парашути. Монторси се опита да отгатне крайната точка, осветена от фаровете. Светлината беше същата като на терена в Баскапе предната нощ, която проникваше в обезглавения и обгорял труп на онова, което бе останало от Енрико Матеи. Мястото обаче бе покрито. Крети вървеше пред тях. Трябваше да заобиколят един кръгъл ротор, отрупан с фиксирани метални елементи като многоцифрен код — последователен, сложен и неразгадаем.

После ги връхлетя призракът, призракът на светлината.

Помисли си: „Тук. Ще ме убият тук“.

Попадането в центъра на светлината беше като стихия. Трябваха му няколко секунди, за да нагоди очите си, гурелясали от умората. Внезапно видя свръхбляскавото име на Измаил. Усети точно как инфекцията от раната прониква в плътта му, в съзнанието му, в едно необятно тяло от чувства и недоловими трепети.

Съгласно пророчеството знакът на Измаил трябваше да бъде отпечатан на обляното му от светлина чело като своеобразен център на препълненото му същество.

Тялото беше свито на земята. Някакви мъже го гледаха, подобни на мъжете, които стояха извън хангара. Изглеждаха някак тъмни, защото бяха облени от по-силна светлина. Заприлича му на лунна станция. Беше като кацане на древна, далечна планета, небесно тяло, идващо вечността. Времето се разкъса, бъдещето се стовари върху настоящето, двете пропаднаха в миналото и с трясък се сгромолясаха.

Боязън. Страх. *Убеденост в края.* Наказанието взимаше огромни размери.

Беше готов за трансформацията.

Тялото лежеше свито като тяло на дете, пораснало дете, придобило вече съзнание за света, но още не напълно. Тяло, което пристъпваше към една бадемоподобна по цвят светлина.

Видя зейналата рана в средата на тила. Усети точно болката, която бе изпитал мъртвецът. Видя парченцата кост, почувства скърцането при изкъртването им. Съзря мрака под черепния свод. Беше изтекло малко мозъчно вещество. Косите бяха пропити със съсирена кръв.

Приближи се с походката на мъртвец.

Отблизо осветеното тяло изглеждаше още по-малко. Надуши мириса на прах, който не можеше да покрие изцяло детския аромат. Сбърчи чело, лицето му се сви, огъна се в себе си, превръщайки се в синкава вертикална линия без очи. Не го засмука болката, а нещо по-наситено, първично, сякаш му изтръгваха самото сърце. Видя светлото жълтеникаво лице, сините под очите, многото кръв. Погали косите и усети съсиреците. Погали кожата — беше като мокър втвърден памук. Усети луничките под пръстите си. Трупът почти пулсираше от болка и самота. Заля го вина.

Раната го бе заразила.

Повърна, изцапа си панталоните.

Беше мъртва жена. Беше Маура.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Но какво следва след това? Предполагам, че оставаме в очакване на героя на не — действието, героя на унеса отвъд спокойствието, лишен от всякакви подтици, пренасян от една сцена в друга от неведоми статисти, чиято кръв съдържа отровни амини.

Дейвид Фостър Уолъс, „Безкрайна подигравка“

Милано
27 март 2001
11:30

Нямаше и четири часа до началото на края. Лопес се опита да мисли за ИСПЕС, за пристигането на бившите силни и не успя.

Можеше да мисли само за гласа по телефона, за шума в слушалката. *27 октомври 1962.* Какво значеше това? Какво се бе случило на 27 октомври 1962?

Откъслечни образи без връзка помежду си, същинска градушка. Трупът на улица „Падуа“. Хохенфелдер с килната глава, вляво мъртвата Ребека до прозореца. Мъжът с кожена маска в хангара. Детето. Детето на „Джуриати“. Карл М., който се свлича на земята. Лаура, която го нарича „мека пишка“, Вунцам, който го прегръща. Сантовито гаси цигарата си. „Болезнено чувствителен си“. Детето на „Джуриати“ отново. Почти се задавяше на „Ратхаусмаркт“, преглъщайки тортата. Детето на „Джуриати“. 27 октомври 1962. 27 октомври 1962…

27 октомври 1962.

Излезе от кабинета и се озова в коридора. Тръгна по стълбите. Срещна много лица. Операция „ИСПЕС“ беше започнала. Сантовито беше вече на улица „Филодраматичи“. Вторият етаж. Първият етаж.

Стигна широк, осветен коридор, видя чиновниците зад плота в дъното. *Бързо.* Вече беше късно. Много късно. Прерди опашката от трима агенти от Нравствения отдел, които чакаха данни по свои случаи. Това беше архивът на управлението.

Поиска всички папки от 27 октомври 1962.

Помоли за стая да ги разгледа.

Трябваха им петнайсет минути.

Започна да ги разлиства.

Три препълнени картонени папки — безформени и избелели. Отвори ги и разбра. Една папка и половина беше посветена на докладите за смъртта на Енрико Матеи. Това беше денят на смъртта на Ерико Матеи. Не разбираше. Защо трябва *сега* да му съобщават датата на смъртта на Енрико Матеи? Какво общо имаше той с Измаил? Трескаво затърси свързващи елементи. 27 октомври 1962. Енрико Матеи загива. Може би е атентат, може би не. Четирийсет години след фактите случаят остава неразкрит. Матеи — политик и управник от най-висш ранг. Може би американците са го очистили. *Днес* — Измаил заплашва бившите силни в Чернобио. Те са политици. Хора, които са държали в ръцете си съдбините на световната икономика и политика. Американците предупреждават — ще има атентат. Вероятно бомба. Имаше аналогии. Но имаше и разлики. Съществени. Какво значеше това? Започна да му се вие свят. Не можеше да мисли.

Забеляза докладите. Прочете имената. *Зората* на миланския Следствен отдел. Омбони. Равели. Монторси. Монтанари. Засекретени доклади пълни с *пропуски*. Отишли са в Баскапе малко след разбиването на самолета на Матеи. Докладите им са били засекретени от Прокуратурата. Какво ли са видели? Прочете онова, което можеше да прочете. Общи описания. Обичайната фразеология. Излишно престараване.

Стана и отиде да поиска някаква тематична папка по случая „Матеи“ от Следствения. Изчака я в стаята. Пристигна веднага. Беше рехава папчица. Попита чиновничката това ли е всичко. Всичко било. Тогава разбра. Ами, да. На 28 октомври 1962 година са отнели случая на Следствения. На 29 октомври шефът на Следствения Ремо Нардела е бил преместен на друга, по-скоро протоколна бюрократична длъжност в Рим.

Не можеше да схване каква е връзката между всичко това и Измаил.

Поиска допълнителни доклади от 28, 29 и 30 октомври 1962 година.

Дебели папки. 28 октомври в Следствения отдел — серия оперативни. Убийство в района: убит е журналист от „Кориере дела сера“, някой си Итало Фольезе. Отвори папката. Разследването е поверено на Гуидо Марио Омбони. Помощник-инспектор — Давид Монторси. Журналистът е бил убит в Падерно. С три изстрела. Следваше разрешение от шефа Нардела за инспектиране на „Джорно“, ЕНИ и дома на Енрико Матеи. Резултати: *липсват*. Потърси в папката за 29 октомври, следващия ден: разследването беше архивирано. Лопес беше страна по следствието за Матеи. Следственият се бе опитал да се впусне в разследването и го бяха елиминирали.

Върна се на 28 октомври. Доклади на Нравствения отдел. Тогава разбра. *Бяха намерили мъртво дете на „Джуриати“*.

Прочете доклада. Кошмар, треска — *злокобна* треска. Лейтенант Джани Болдрини: рутинно разследване. Нямаше доклад за намирането. Аутопсията на лабораторията. Потръпна. Вътрешни травми. Синини. Остана с поглед, зареян в празното пространство. Разбра — все едно беше прочел доклад за аутопсията на *неговото* дете, онова, което бе видял безчувствено под плочата на „Джуриати“ тази сутрин. Ала не разбираше. Гласът по телефона му бе посочил датата 27 октомври 1962. Отново прочете доклада на Болдрини. Гласът по телефона беше точен: детето бе намерено на 27, случаят беше на следствения, впоследствие прехвърлен на Нравствения. Отговорен от следствения: инспектор Давид Монторси. Лопес се върна на папката от 27 октомври. *След* завеждането на папката за Матеи: докладът на Давид Монторси по случая с детето на „Джуриати“. Лопес пребледня — *същата* сцена под плочата на разстреляните партизани. Показания на портиерите от спортното игрище.

Един и половина. Беше късно, много късно.

Може би Следственият е прехвърлил случая от „Джуриати“ на Нравствения, защото разследването на случая „Матеи“ е било по-важно. Ами Фольезе? Какво общо имаше Фольезе? Оставаше му папката от 29 октомври.

Докладът: Нунция Риналди, обезобразена проститутка; Антонио Сораче, сводникът й, намерен мъртъв в Ламбрате; Лука Форменти, сътрудник на Банка д’Италия, за чието изчезване бе съобщено. Имаше приложение за този Лука Форменти: живеел на улица „Сан Марко“ в центъра на Милано. Бил е *важна* фигура. Млад, но важен. Тогава са мобилизирали няколко инспектори. Трупът му бил намерен на една ливада извън Пелегрино Роси, на север, на 13 октомври. Осакатен. Зъбите му били избити. Нямаше приложения за хода на разследването.

Дъхът му спря.

29 октомври 1962 година, вторият доклад за деня: в 9:30 сутринта, по анонимно обаждане, в изоставен хангар в местността Рескалдина, бил намерен женски труп. Следобеда било извършено разпознаване. Това била Маура Монторси, съпругата на инспектора. Намерена е убита. Била бременна.

Втурна се към гишето. Поиска случаите на инспектор Давид Монторси след 29 октомври 1962.

Изчака десетина минути.

Служителката се върна с празни ръце.

След 29 октомври 1962 нямаше и следа от Давид Монторси.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Проспер: Дисперата ще бъде моят край, освен ако не ми се притече на помощ една толкова дълбока молитва, че да трогне самото Милосърдие и да ме освободи от всякаква вина. И тъй като бихте искали да ви се опростят греховете, нека вашето снизхождение ми върне свободата.

Уилям Шекспир,
„Бурята“

Милано
29 октомври 1962
00:10

Маура беше. Мъртва.

Давид Монторси се опита да се стегне, но не успя. Затътри се като спънат в коленете. Ръцете му пулсираха като мазол, тялото му — също. Тогава изкрещя. Беше неистов крясък. Изкрещя както крещи сам човек в пустиня — вик, издаващ нещо нечовешко. Стори му се, че се върти около ядро от нажежена до бяло празнота. Нещо яйцеподобно. Продължаваше да крещи, кръжащ сякаш около съвършеното ядро на времето. Усети нещо като пясък в гърлото и за сетен път изкрещя. Вик, който предшестваше човешкото, вик, отвъд болката. Не чувстваше. Не чувстваше, че вика. Той беше рупор на болката, мощна и нахъсана, невиждаща. Видя тънкия сноп светлина на сина си, един малък плод да се стопява в по-голямата светлина. Долови уханието на Маура, застоялата сладост на загниваща магнолия или нещо подобно. Губеше представа за нещата, в цялата тази белота думите се изличаваха. Отвън изглеждаше, че стените вибрират от крясъка му. Стори му се, че е оживял древен мъж. Не, болката му не беше обикновена болка, не беше болка в чист вид, беше някак накъсана, дори безплътна, изпразнена от съдържание, неописуема. Да, наистина се почувства

като праисторически дивак, чийто вик възпламенява огъня. Слоевете на времето се бяха разместили.

Почувства се натежал, падна на четири крака, на колене, с длани на земята. Дъхът му секна, а той продължаваше да вика, да вика в тишината, с хриптящ глас, без глас. Не виждаше, навсякъде владееше тъмнина, сетне прогледна и видя дребния труп на Маура — раздърпана, изкълчена, цялата разкривена, бенките й, сега по-тъмни по синкавата кожа.

Видя окото й, лишено от зрение — едно широко отворено око. Другото бе полузатворено. Кракът й бе изкълчен, обърнат в неестествена нелепа поза. Бяха й размазали устата. Изпочупените й зъби бяха по земята. Бяха й ги счупили с чук. Чукът беше на земята, на метър от нея.

„Бледи устни, манастирска утвар от слонова кост, вливаща в мен меда на думите и на бъдното. Теб вече те няма. Вече не съществуваш. Ти беше до мен, печална светла сянко. Ти със светлина ме захранваше и с бъдност, ти плътта беше на всичките сладостни утрини. А няма те вече, вече те няма“.

Беше престанал да вика. Надаваше само жален плач, подобен на скимтене. Взе от земята между палеца и показалеца си един почти цял почернял зъб и се вторачи в белите му корени. Беше резец. А тя вече се вкочанясваше в смъртта си.

„Ръка студена, пак ме вдигни. Вдигни ме в светлината, ръка студена. Ти щом не съществуваш, и аз не съществувам“. Не беше в състояние да мисли за себе си. „Ти отлетя, малка светла сянко, и се разсея в небесносинята вибрация на небитието“. Стори му се, че онзи зъб беше пръст, щипка пръст и креда. „По-скоро аз ще умра, отколкото ти, лека и уханна, малки бял призрако, който всяка нощ отсега нататък ще оживяваш, всяка нощ, всяка нощ, всяка нощ, всяка нощ, всяка нощ, всяка нощ…“

Беше празен. Спря да издава звуци. Жалбата му свърши в мълчание.

Беше мъртва. Маура беше мъртва. А с нея, вътре в нея бяха убили сина му, сина му, сина му, сина му, сина му…

Бяха убили сина му.

Не можеше да издаде и стон. Падна на лакти като празна торба. Течението на нищото го погълна и той видя разкривени мъжете

наоколо си, съзря безизразните им бели лица, почти усети пространството между черните нишки на сукното на костюмите им. Видя Крети и не го позна. Видя млечнобелите одеяния, които някога са били парашути, видя синия мехур на небето навън — лилавеещо и бляскаво — видя нещата да се отдалечават, видя размазаните тела, видя отпускането на собственото си натежало тяло на мръсния под, видя от високо малкия труп на Маура, сякаш от единия ъгъл на тавана на хангара.

И рухна. Затвори се в себе си. Почувства плътта си да пулсира. Възприе смъртта в себе си. Усети я навътре чак до гръбнака.

Не беше болка. Беше отвъд болката.

После, след часове, щеше да започне да изпитва болка, разкъсваща болка.

Мъжът от службите, Джузепе Крети, се доближи до него. Монторси бе изпаднал в безпаметен унес. Оплакваше я. Плачеше мълчаливо, като жена. Беше изопнат, почти опираше земята. Цветът на лицето му беше същият като на жена му. Хъркаше като в агония. Изчака риданията му да отзвучат. Вече отслабваха. Сложи ръце под мишниците му и едва го повдигна, отпращайки останалите с яростен поглед, нетърпящ възражения. Монторси беше като огромно чучело, натрошено на много места, като трупа на жена му. Облегна го на едната си страна и почувства притискащата му тежест, острия мирис на пот. Почти накуцвайки, го изведе с неуверена стъпка от хангара. Монторси се огъна назад. Изхриптя. Избухна в далечен плач, потопи се в него, като се опитваше да си поеме въздух.

„Аз те обичах. Винаги съм те обичал и ще те обичам винаги. Роден съм да обичам, а ти бе родена да бъдеш обичана“.

Крети го завлече до колата, сложи го да седне с крака и глава извън купето, за да подиша чист въздух.

Четирийсет годишният с тъмното палто още стоеше до колата, остана още малко мълчалив, после попита Крети:

— Май беше по-лошо, отколкото очакваше?

Крети кимна.

Остави го до Монторси, хълцащ на пресекулки. Отдалечи се към входа на хангара, обърна се, преди да изчезне в него, и видя, че Монторси бе започнал отново да повръща. А другият, с ръце в джобовете на черното палто, го гледаше ням.

Крети започна да дава разпореждания на хората около трупа на жената. Накара ги да направят стотици снимки. Чукът, с който й бяха разбили устата, бе на няколко метра от тялото, към сляпата стена на хангара. Част от хората му отидоха с мощни прожектори към тъмните ъгли. Един засне следите в някои участъци на пода, покрити с дебел слой прах. Приплamваха светкавици от фотокамери. Крети оглеждаше наоколо. Даде заповед щом свършат, да напуснат. Щяха да съобщят за трупа след приключване на заснемането. Предупреди с обаждане в управлението.

Хората му останаха там часове. Претърсиха всичко, което можеше да се претърси.

Крети се върна при колата. Монторси бе покрит с палтото на другия. Люшкаше се с мътен поглед, вперен в стъпканата трева.

— Имате ли къде да спите?

Монторси го погледна отчуждено, като че ли го заговаряше човек, когото никога досега не бе виждал. После като че ли се завърна бог знае откъде и изпелтечи:

— У дома… У нас… — После отпусна глава като бездушна тежест.

— Не. Не може у вас, инспекторе. Не е сигурно.

Той отново вдигна глава.

— Така ли?… Не е ли сигурно?

— Не.

Бяха се обадили на службите директно, на номер, който не фигурираше в указателя. Секретен номер, с който си служеха понякога в Милано. Двамата агенти, които бяха приели обаждането, бяха останали с отворени уста. Наистина не беше възможно някой извън службите да знае този номер. Онези бяха посочили мястото. Бяха им казали за трупа на жената. Имаше запис. Крети прослуша — търпеливо и многократно лентата. Гласът звучеше без акцент сред припукването на записа, с магнитно смущение на фона. „Измаил ви подари нов символ. Можете да го намерите в местността Рескалдина. Там има малко изоставено летище за хеликоптери. Вътре в хангара. Жена е. Измаил е жив — чак до свършена на света“.

Вече бяха получили сигнали от Измаил. Знаеха за разследването на Монторси на „Джуриати“. Бяха настояли той да се занимае с това заедно с шефа на Следствения. Той беше прокопал тунел на

правилното място. Беше си проправил път като куче с муцуна в голата земя право към сърцето на Измаил. С идването на Измаил службите се бяха разцепили. Малко отдели издържаха на натиска на Измаил. Джузепе Крети оглавяваше един, останал независим от властта му.

Всъщност той не се казваше Джузепе Крети. Това бе фалшиво име, дадено му, когато бе решено един отдел от италианските тайни служби да се опита — доколкото можеше — да се противопостави на инвазията на Измаил. Въпреки това той знаеше твърде малко за Измаил. Много по-малко, отколкото знаеше Монторси. Когато се бяха сетили да вземат машинописните ленти от убития журналист от „Кориере“, тях вече ги нямаше. Крети подозираше, че е бил Монторси. Държаха го под око. Крети го бе видял предната нощ да се навърта около пропитите с керосин дънери на полето в Баскапе. Беше разбрал, че вбесява шефа си. Но това беше друга история. Джузепе Крети бе наясно в най-малки подробности за проекта за преструктуриране на институциите, като се почне от тайните служби и от силите на реда. Със смъртта на Матеи започваше нова епоха. Измаил се възраждаше. Беше избрал Италия за мост към Европа. Американското разузнаване го захранваше, осигуряваше възхода му. Скоро щеше да проникне навсякъде.

Измаил се канеше да обвие с пипалата си цяла Европа.

— Даваме ви на разположение един апартамент — каза Крети сухо. — През тези нощи ще оставя при вас моя помощник. Сега ще ви повикам лекар. Имате нужда от успокоителни. Трябва да постоите малко сам, Монторси. Утре ще мина да си поприказваме.

Той кимна към помощника си. Казваше се Андреа Малджольо. Работеха заедно от една година и няколко месеца — от сформирането на службата, чиято дейност Крети трябваше да координира. Измаил приличаше на черен облак — заплашителен и невъзпираем. Бяха успели да откъснат само незначителни късчета информация. Знаеха за журналиста Фольезе. Знаеха за инфилтрираните в Нравствения отдел и в лабораторията. Следственият отдел в Милано беше чист, той щеше да падне последен. Шефът бе поддържал тесни контакти с Матеи. Гнилото беше в Рим. В ход бе бавно и сигурно проникване на политическо ниво. После Италия щеше да се превърне във владение на Измаил. Той не бе разбрал напълно смисъла на операцията на неговия

отдел. Приличаше му обречен напън, изолиран от канцерогенното тяло на цялото, в плен на нови, по-жестоки структури.

Ясна му беше общата картина. Убягваха му подробностите. Искаше да говори за това с Монторси щом бъде възможно.

Разбра се с Малджольо. Решиха да се върнат в Милано. Избрали бяха заедно апартамента на улица „Подгора“. Ползваха, го от време на време. Беше в центъра, между Ротонда Безана и Съдебната палата. В момента беше празен. Малджольо трябваше да остане с Монторси поне седмица. Определиха смените, заместниците. Каза му, че ще мине преди обяд. Обърна се и махна на един от хората си. Онзи се разбърза. Беше военен лекар. Каза му да следва с колата си Малджольо и Монторси и да не прекалява с успокоителните. Боеше се Монторси да не направи нещо в пристъп на отчаяние, но в края на краищата се усмихна — не му се вярваше.

Щеше да направи предложение на Монторси.

Знаеше, че той ще съумее да преживее кризата. Знаеше, че ще приеме.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Ти си проявлението, което съвместява всички ни. Времето изтича, така че по-бързо, говори, няма време вече, разкажи ни.

Дон Делило,
„Екстазът на атлета, приет на небето“

Милано
27 март 2001
13:40

Беше късно. Прекалено късно.

Оставаше малко повече от час до началото на Чернобио. Къде биха ударили? В ИСПЕС, пред Медиобанка? Или директно в Чернобио? *Кой* беше целта?

Намереното сред документите не вършеше работа. Нищо не вършеше работа. 27 октомври 1962 — началото на всичко може би. Енрико Матеи е бил първата жертва на Измаил. Вероятно. Инспектор Давид Монторси — втората.

Преди всички обаче бе детето от „Джуриати“. Също и сега — имаше ново убито дете на „Джуриати“.

Напразно беше. Всичко беше напразно. Измаил е велик.

Потърси причини за уволнението на инспектор Давид Монторси. Служебно дело, шест месеца след смъртта на жена му, с резолюция: „СЛУЖЕБНИ ОТНОШЕНИЯ — ПРЕКРАТЕНИ“. Нищо друго. Никаква мотивация. Никакъв намек за следващата му работа.

В телефонния указател — никакъв Монторси. В регистъра на управлението — никакъв Давид Монторси.

Два часът. Трябваше да се размърда.

Вече беше в полицейската кола. Само няколко минути бързане и се изстреляха на улица „Филодраматичи“. Сградата на Медиобанка изглеждаше дискретна като погребална агенция. На входа на ИСПЕС

— Институтът за политически, икономически и социални науки, имаше впечатляващо струпване на хора. Сантовито говореше с един американец, Калимани — с група агенти. Четириъгълникът беше блиндиран. Лопес хвърли един поглед на покрива на Медиобанка — мъже в черно, с каски и снайпери. От Медиобанка излизаше група американци. Вероятно бяха проверили и там. Сапьори щъкаха навсякъде.

Отиде на площад „Ла Скала“. Засилено присъствие на карабинери. Бяха ги оставили извън голямата игра — пазеха мястото пред четириъгълника. Малко туристи. Малко минувачи.

При двореца Марино, откъдето трябваше да дойдат колите с бившите силни беше разгъната плътна верига полицаи от управлението.

Позна някои приятели от службите. Спря да поговори с тях. Знаеха всичко за Измаил. Знаеха за Париж, за Хамбург, за Брюксел. Бяха оптимисти въпреки всичко — и в Париж Измаил се бил провалил. Поздрави ги. Спомни си за детето от „Джуриати“. За Матеи. За Монторси.

Измаил никога не се проваля.

Влезе в един бар в началото на улица „Мандзони“, близо до книжарницата. Пи кафе — беше отвратително. Обади се на Лаура — даваше „заето“. Върна се в ИСПЕС.

Сантовито, Калимани, Лопес — летящ корпус. Щяха да се движат свободно вътре в сградата. Също и във Вила д’Есте в Чернобио. Американците щяха да контролират ситуацията вътре в ИСПЕС с детектори. Мястото беше чисто, никакви взривни устройства. Калимани със своите хора щеше да има грижата за залата на срещата на първия етаж.

Започнаха. Оставаха двайсет минути до пропускането на акредитираните.

На първия етаж се усещаха лоши вибрации. *Черни* вибрации. Мраморният под беше бляскав, а стените — мръснобели. Лопес бе избрал шестима мъже. Провери в тоалетките. Влизаха и излизаха американци, хора от службите. Сервизните помещения бяха празни, офисите — също. Един коридор обикаляше от четири страни сградата, а шестнайсет офиса — залата за срещата. Почти всеки ъгъл се наблюдаваше. Не се наблюдаваха офисите, сервизните помещения и

тоалетните. На горния етаж архивът бе превърнат в оперативен център от американците, службите, полицията и карабинерите. Лопес разположи верига от свои хора — по един странично, да наблюдават *всичко* наоколо. Още двама полицаи постави вътре в залата. Той щеше да се движи свободно.

В залата за срещата работеха техници по настройката на аудио — видео техниката. Агенти от службите проверяваха стол по стол всяко място. Имаше американци навсякъде. Уоки-токи, слушалки.

Сигналът.

На партера започваха да пропускат акредитираните.

Лопес слезе до входа. Калимани му се стори на ръба на истерията. Сантовито беше в архива — така наречената оперативна зала на втория етаж. Акредитираните трябваше да покажат поканите си на три поредни пропусквателни пункта. Американците и хората от службите ги следваха и ги проверяваха допълнително между отделните бариери. Трябваше да преминат през тройна проверка, плюс двама американци с детектори — повече от достатъчно.

Списъкът на акредитираните се състоеше от 572-ма души. Жестока работа. Щеше да им трябва половин час. После щяха да пристигнат бившите силни.

Сред акредитираните бяха некоронованият император на миланската икономика, политици от Рим, журналисти от всички големи медии. Те пристъпваха мудно един зад друг, тъй като операциите по проверките бяха сложни. В този момент изпразваха чантата на една журналистка — тя беше бясна.

— Джакомо каза, че американците са наредили да не се пуска един журналист — възбудено му каза Калимани.

— Кой е той?

— Някакъв американец. Не можах да разбера. Казва се Линдън Галодет. Ако окаже съпротива, ще се намесим ние. Американците ще имат грижата да го спрат.

Прочетоха в списъка: „Линдън Галодет, «Интърнешънъл Интелиджънс Ривю».“ Нямаха представа кой може да бъде. Обърквание. Викове. Четирима мъже от службите се хвърлиха едновременно върху един човек. Лопес и Калимани скочиха. Беше Галодет. Бяха го задържали.

Лопес взе нещата в свои ръце. Журналистът викаше и се мяташе — беше млад човек. Искаше да влезе, наричаше ги копелета. Лопес нареди да го отведат с полицейска кола в управлението и да го задържат за проверка до вечерта, след края на прехвърлянето в Чернобио.

Наоколо се виждаха готини мацки, като на ревю. Нито една обаче не обърна внимание на Лопес. И сбръчкани дъртаци. Един се бе омотал в бял шал и бе облякъл лоден, който струваше няколко заплати на Лопес. Купища журналисти. Пред входната врата — стена от фотографи.

Калимани вече бе обзет от *параноя*. Сантовито го нямаше наоколо. Кой знае как се кефеше в централната зала, горе, в архива, сред онези, които важаха. Той бе започнал своя валс. След Чернобио щеше да напусне Следствения и да получи назначение в Рим. Лайнар! Лопес си спомни за шефа на Следствения от 1962 — бяха го очистили.

Рано или късно щяха да очистят и Сантовито.

Присъстваха само политици на ниво. Кметът на Милано стискаше ръце с усмивка от сто карата, с блестящо теме и очила с олекотена рамка. Дразнещо. Супер католикът областен управител също беше на линия. Тук-там депутати — усмихващи се последни дупки на кавала. Жени около петдесетте — гримиран пергамент. Лайна. Навсякъде лайна. Споменът за казаното от Лаура предната вечер: „Защо го правиш?“

От отчаяние. Правеше го от отчаяние.

Никаква следа от Измаил. Последните задъхани акредитирани напираха с маски на загриженост. Тъпаци!

Последва фурор.

Започваха да пристигат колите на бившите силни.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Ние носим бремето на съмнително наследство.

Аби Вартбург,
„Възраждането на древното езичество“

Милано
29 октомври 1962
02:40

Връщаше се в Милано с помощника на Крети. Апартаментът на улица „Подгора“ се състоеше от три стаи и баня. Монторси изпи чашата с топла вода. Погълна хапчетата. Имаше две легла. Типът мълчаливо се излегна на по-близкото до прозореца. Той дори не се съблече. Метна отгоре си одеяло на млечно кафеникави черти. Опита се да поспи. Костите му бяха като натрошени. Успокоителните имаха ефект — почувства в мозъка му да се отваря тъп нощен мехур. Чувстваше езика си натежал като голям и топъл кръгъл камък, който му пречеше да говори. Но той и не искаше да говори. Виждаше зъбите на Маура, струваше му се, че почти докосва малките й жълтеникави пръсти, прекрасните й бенки. Не можеше да заплаче.

Съзнанието му се разтресе, затрептя. Започна да се разклонява, да се преструктурира, започна да се отваря неговото *сандъче на спомените*.

Маура слиза от влака от Комо на Централна гара, сред много хора, на връщане от Монтебаро. Сините й очи го търсят в тълпата. Танцуваха нощем на някакъв плаж. Маура беше занемяла. Той обикновено мразеше да танцува. Маура тичаше из Кастелрото пак през нощта, а той я следваше, смеейки се, свеж на вид като пресен сняг. В полето извън Милано беше я шибнал през краката с един сух клон, а тя бе затворила очи и бе прехапала устни от удоволствие. Маура…

Паметта щеше години наред да предизвиква експлозии в черепа му. Тя беше неговото *сандъче на спомените*. Щеше да блуждае захласнат из него, докосвайки с трептящата си мисъл бляскавите кокалчета на онези спомени, руините от мигове, потънал в страдание.

Извечната самота вече го бе споходила. Той бавно умираше.

Заспа призори.

Видя Маура, видя червеите.

Събуди се от безкрайно изтощение. Мъжът до него бе станал и бе приготвил кафе. Заспа отново. Събуди се от шум в съседната стая. Пердетата бяха спуснати и почти не пропускаха светлина. Само синкав сноп. Стана и без да затваря вратата на банята, пусна студената вода. Опита се да заплаче, но не можа да изстиска нито една сълза.

Отново си легна. Кожата му се сгърчи от ледени тръпки. Чувстваше как температурата му се покачва. Не можа да остане легнал. Кръстът го болеше. Стомахът му се бунтуваше. Езикът му бе изтръпнал от кафява, горчива плака. Видя хапчетата. Чашата със застояла вода му се видя отвратителна. Пийна две глътки, гълтайки хапчетата. Косата му се бе изпотила и сега беше на сплъстени, безредни кичури. Дълго остана седнал на леглото.

Кошмарът не избледняваше. Никога нямаше съвсем да изчезне. Щеше да живее с все по-плахото и въпреки това винаги възкръсващо впечатление, че не живее, че това не е неговият живот — поне не естественият му, — че това не е самият той, а друг, непознат. Месеци наред щеше да чува въображаеми гласове.

С усилие стана от леглото. Олюля се. Почувства топлата кулминация на болестта. После влезе отново в сенчестата си обвивка. Изплува вината, едно озъбено животно, което го ръфаше, като се започне от гръбначния стълб отзад от темето. Беше умряла и това беше по негова вина. Живееше като в лош сън. Връхлитаха го различни образи на Маура. Редуваха се определени сцени — нейният труп, счупените й зъби… Бръщолевеше несвързано часове наред в полусън. Картечни откоси от образи. Шуртящи образи. Неуморимото, незаобиколимо извиране на образи. Винаги и само Маура. Винаги Маура. „Маура, аз все така те обичам…“

Имаше плашещ вид, когато влезе в съседната стая. Джузепе Крети мълчаливо бе седнал до помощника си. Монторси рухна на

стола. Сложи глава върху кръстосаните си ръце като в естествен леген на масата. Известно време мълчаха.

После вдигна глава и се събуди. Всичко бе лилаво. Двамата мъже не говореха.

— Искам да се върна у дома — каза той.

— Не. Опасно е. А вие сте много ценен — отвърна Крети.

— Ценен?

— За нас. Ценен сте.

Извади цигара, запали я и дръпна дълбоко от жълтеникавата_ папие майс_, която сякаш ухаеше на царевична шума. Подаде му пакета. Монторси погледна отчуждено късите, приличащи на сламки цигари. Взе си една и се остави на вътрешната спирала от топло удоволствие, все едно изкрещяваше обида срещу Маура само няколко часа след смъртта й.

— Ценен…

— Вие знаете много неща за Измаил, инспекторе. Ценен сте за нас.

Не бе имал време да мисли за Измаил. Тук той достигна до крехката ядка на омразата — плод, който щеше да расте безкрайно в него, почувства да трепти мекото естество на ненавистта, подуши разчовърканата рана. Щеше да се научи да я противопоставя на тъгата, на вината, на болката. Омразата спасява, тя не е обратното на любовта. Това е суровината — омразата. Първичната страст. Постоянното, вечно течение. Времето не съществуваше. „О, Маура, времето не съществува!“

Погледна Крети и каза само:

— Да, Измаил…

Говориха дълго за Измаил през следващите дни. Монторси се убеди, че трябва да остане в апартамента на улица „Подгора“. Имаше смени, играеха карти, на него често му призляваше, продължаваше да не задържа храната. Крети се появяваше около обяд, хранеха се заедно, често оставаше и Малджольо, помощникът на Крети. Монторси дробеше в чинията елементарната храна, приготвена от съответния дежурен, обикновено от консерва. Не ядеше. Видимо слабееше. Най-лошото време беше сутрин при събуждане, когато призракът на бялата, непокътната жена се прибираше в черните води на подсъзнанието и една кошероподобна следа от нея го следваше докато сновеше между

леглото и банята и се въплъщаваше в зашеметяващото бомбардиране от спомени, изплуващи от същите тези смълчани черни води. Чуваше несъществуващи гласове. Лекарят идваше почти всеки ден. Една седмица след смъртта на Маура лекарят беше разтревожен, бе споменал за престой в болница. Крети бе объркан.

Часовете, прекарани в разговори за Измаил, в обсъждане на хипотези за това кой би могъл да бъде той, за това как би могло да се унищожи пъкленото му дело, в изпушване на много *папие майс*, които ставаха на потъмнели фасове в тежкия стъклен пепелник, разсейваха Монторси. Говоренето за Измаил му даваше утехата на омразата, мекият плод на ненавистта, който се втвърдяваше и отиваше към естественото си осолено състояние. Говореха, говореха, говореха. Обсъдиха дума по дума доклада на Фольезе до Континенталната миланска църква. Опитаха се да открият седалището й, засичайки чужди данни, идващи от многобройни източници на информация на разположение на координираната от Крети група.

Но си беше зле. Продължаваше да бъде зле. Слабееше, изтощаван от температура, която се покачваше нощем. Кошмари. Понякога усещаше изневярата, като че ли Маура се бе отдала на друг живот, като че ли я бе делил с други хора, с някакъв реално съществуващ чужд мъж.

Всяка сутрин бълваше гъсти ручейчета, позеленели от жлъчка. Продължаваше да взима горчивите бели хапчета. Езикът му бе набъбнал. Развързваше възлите на информацията заедно с Крети, сричаше с него дълги колони от предишни архиви. Един по един разкриваха агентите на американското разузнаване във Верона. Самият Крети бе подписал вместо него молба за отпуск за възстановяване. Беше говорил с шефа в Следствения. Шефът беше освободен. На другия ден след смъртта на Маура, в Рим. Едно тихо, предизвестено уволнение. Щеше да остане на тази длъжност в изнурително очакване още шест месеца, или както можеше да се предвиди, до септември, с вързани ръце, във властови вакуум, който би позволил на разузнаването да си развява байрака в Северна Италия, а на Измаил — да се прегрупира.

Две седмици на улица „Подгора“. В края на втората седмица Крети пристигна навъсен. Монторси беше блед като лист. Крети

употреби повече от час, за да му го обясни. Работиха мълчаливо. Накрая му го каза. Измаил бе пуснал нов символ.

Пак беше дете. Беше намерено малко извън Курмайор, във Вал д'Аоста: *разкъсано*. Хората на Измаил отново се бяха свързали с италианските служби. Бяха го намерили полузаровено в един общински парк — бяло и измърсено с пръст, практически с разтворени ребра. Телефонното обаждане беше идентично на онова, с което бяха съобщили за местоположението на трупа на Маура.

Това беше нов символ. Както можеше да се заключи от доклада на Фольезе, трябваше да последва някакво събитие. Измаил трябваше да премахне някаква нова пречка.

Новината дойде на другия ден, докато Крети и Монторси работеха по серия адреси. Те се опитваха да засекат по вътрешни данни, извлечени от службите от кадастъра, имущества, закупени през последните месеци от американци или техни хора в Америка. Звънна телефонът, отговори охраната от поредната смяна. Питаха за Крети. Монторси видя как погледът му се изостри и челюстите му се стиснаха. Прекара ръка по посивелите си коси. Монторси запали една *папие майс*, подаде му я още докато беше на телефона и примирено закима. Трябваше веднага да излезе. Бил станал атентат.

Убили заместник-директора на Френската банка. Той бил на почивка в района на Монблан.

След три седмици Монторси започна да се оправя. Бавно. Щом се събудеше, отиваше в банята и плюеше пенлива гъста слюнка. Беше отслабнал повече от десет килограма. Не беше виждал слънчева светлина от двайсет дни. Беше жълт, зеленикаво жълт, кожата му имаше цвят на загнил плод. Брадата му беше прораснала, мускулите му бяха се отпуснали, а гърбът — слаб и превит. Ставите го боляха. Непрестанно изследваше своето *сандъче на спомените*. Присъствието на Маура се бе засилило. Болезнено ярките видения го поразяваха с голямата си честота, сега вече и когато работеше с Крети. След атентата настана революция по върховете на френските финансови среди. Бяха им се обадили от тамошните служби. Измаил щял да кацне във Франция. Веднага потече масиран поток от информация между Париж и Милано. Името на Измаил продължаваше да изниква от отделни фрагменти, които не можеха да бъдат свързани помежду си.

След един месец, прекаран на улица „Подгора“, докато дейността на Измаил във Франция беше в своята върхова точка, Крети реши да пусне Монторси от апартамента. Слязоха да пият по едно кафе. Монторси беше слаб, коленете му трепереха. Оскъдното слънце на Милано — бледосива разсеяна светлина, отразяваща се от балкона и огромните стени на Съдебната палата — го затрудни, докато правеше несигурни крачки до отсрещния магазин за цигари. Седнаха. Купи първия си пакет *папие майс*, след като беше изпушил стотици на аванта от Крети.

Той беше един сам човек. Маура присъстваше тиха и разсеяна като дневна светлина в едно вътрешно съхранено минало. Все същата, тя дишаше в него едва доловимо, но неуморно. Запушиха. Крети взе по една бира. Каза му, че се казва Машопинто. Джузепе Крети било име за прикритие. От трийсет години работел за службите. Убил бил много хора. Загубил бил също много хора. Бил вдовец. Бил много търсен за „мокри“ поръчки, организирани от службите. Бил опасен звяр, на който може да се вярва, имал остър хищнически инстинкт и никакви угризения.

Крети като че ли долови мисълта на Монторси.

— Ние сме животни от изчезващ вид — каза му той и отпи дълга глътка бира.

На другия ден Крети направи предложение на Монторси.

Предложението се съдържаше в договор от фина и лека копирна хартия. Пишещата машина бе отпечатала зле буквите. Допълненията към договора бяха с безкрайно малки буквички. Употреби цял следобед, за да го прочете. Беше рискован договор. Имаше чувството, че отговорността за националния отдел, ръководен от Крети, принадлежи именно на Крети. Без Крети би било рисковано, същинска примка. Непрекъснато някой отказваше да поеме отговорност. По неведоми причини. Ако си ранен в чужда страна, сам се оправяш. Ако си осъден на затвор в чужда страна, присъдата ти не се отменя, службите не се намесват. Ако изгориш, твой проблем си е. Смъртта пърхаше с криле на неясен фон и присъстваше между сричките. Смъртта. Маура. Вината продължаваше да го разкъсва. Често плачеше нощем. Виждаше Маура навсякъде, спомените се множаха. Би искал да поговори с нея. Сякаш бяха минали десет години. Искаше да говори дълго с нея, за нея. Искаше да я държи в обятията си. Чувстваше я

само временно далеч от себе си, за малко далеч от себе си. Цял живот щеше да изживява най-трескавото си чувство — че ще я срещне, че е предопределено реално да се срещнат след време.

Подписа договора със службите. Реши да не се отбива в управлението.

Първата операция започна след месец. Заведоха го по тъмно на една тренировъчна площадка.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Хора от разни страни се оказаха заедно с намерението да влязат в онази зловеща конспирация със строги изисквания.

Ги Дебор

Милано
27 март 2001
15:50

Бившите настоящи силни на деня дефилираха. Фотографите бяха във вихъра си. Напрежение хиляди волта. Лопес стоеше пред входа на ИСПЕС. Видя бавното пристигане на първата лимузина, предшествана от мотоциклети. От ъгъла вляво — втората лимузина. Полицаи на мотори, занемели сирени, светкавици.

Третата лимузина.

Четвъртата.

Петата.

Шестата.

Всички вече бяха тук.

Започнаха да се отварят вратите.

Първи слезе Солана. Бившият бос на НАТО в Европа. Рядка брада, посивели коси, очила. Неприятно лице. До него: трима мъже — личната охрана; четвъртият от охраната беше на волана на лимузината. Той бавно мина през илюминацията от светкавици, за да направи път на чакащите в автомобилите. Солана бе много бърз, не се усмихваше. От оперативната зала бяха слезли шефовете — Сантовито бе сред тях. Лопес видя как той леко се приведе към испанеца, стискайки му ръка. Всички вървяха много бързо. Вече бяха в ИСПЕС, на сигурно място. Лопес потърси с поглед снайперистите на покрива на сградата на Медиобанка — бяха почти неразличими.

Втората кола.

Слезе Джордж Буш-старши — *много* по-висок, отколкото би могъл да си го представи човек. *Страшно висок.* За разлика от Солана, Буш се усмихваше. Кожата му бе зачервена, много широка усмивка, протегната ръка за поздрав към фотографите. Само една снимка. Въпреки това викаха към него:

— Мистър Буш! Мистър Буш!

Той се обърна отново към тях и ги поздрави.

Два метра сърдечност. Абсолютно президентски стил. Секунди напрежение. Сантовито и другите шефове се бяха върнали на прага в очакване на тяхната хапка. Около Буш — пълна бъркотия. Трима охранители, малка тълпа американски агенти, външен кордон от италианските служби. Буш ли бе целта на Измаил? Американците залагаха на него. Лопес разбра. Всичко можеше да се случи. Измаил можеше да удари. Важното бе татко Буш да се закара невредим у дома. Но той бе заобиколен от шефовете. Ръкостискания. Едва пристъпваше, разцепвайки тълпата. Озова се вътре. И той беше в безопасност.

Трета и четвърта кола. Карлсон и Перес де Куеляр слязоха заедно. Бившият шведски премиер, онзи, дето беше заел мястото на Улоф Палме след атентата — рус, висок, сух. Не можеше да бъде друг, освен швед. Той беше най-маловажен сред гостите, й наистина на никого не му дремеше за него. Формални любезности от страна на шефовете. Набързо влезе вътре.

Перес де Куеляр — разяждан от рак. Ходеше трудно, облягайки се на бастун. Двама от охранителите му го поддържаха под мишниците. Вдетинен старец, който с години бе ръководил Обединените нации. Сивкав цвят, като на някое влечуго. Сега шефовете се правеха на почтителни — без да се блъскат, поздравиха Перес със съчувствено, хладно вълнение. Това бе може би последната му поява пред публика.

Фотографите бяха в очакване.

Пета кола. Хенри Кисинджър. *Неузнаваем.* Беше едър, бял старец със съвършено бели коси. Никога не би го познал, нямаше нищо общо с човека, монополизирал пресата трийсет години по-рано. Беше избегнал атентат в Париж и сега демонстрираше естествена сигурност. Не се усмихваше. Зад него също имаше трима охранители. По някоя снимка от фотографите. Шефовете се разчекнаха. Лопес видя Сантовито почти да подскача, за да се доближи до Кисинджър. Беше

стар и като че ли извън *голямата игра*. Но очевидно не — шефовете се изтрепваха да говорят с него. Той беше много бърз. До онзи момент всичко беше много добре.

Шеста кола: последната. Михаил Горбачов — шоу. Фотографите полудяха. Тътен. Всички крещяха: „Михаил! Михаил!“ Горби също бе остарял. Раиса бе умряла. Той бе идвал в Милано доста пъти и Лопес бе организирал службите за сигурност по повод на всичките му посещения. Вече го беше виждал отблизо. Сега беше някак сив, отслабнал, блед. Изпразнен мях. Усмихваше се с фалшива усмивка. Като Буш протегната към фотографите ръка — поздрав към нищото. Буш и Горбачов — героите на разведряването. Случващото се от десет години насам зависеше от *тях*. Берлинската стена, рухването на Съветския съюз, реформата на световната икономика. *Те* стояха зад това.

След тях се задаваше империята на злото — империята на Измаил.

Ликуващи ръце, бързи усмивки. Горбачов хлътна във входа на ИСПЕС, а шефовете след него. На Лопес му се върна вкусът на гадното кафе от улица „Мандзони“.

Влезе бързо на първия етаж.

Перес де Куеляр бе още по средата на стълбата. Кисинджър и Горби го бяха настигнали. Всичко течеше бавно, прекалено бавно.

Лопес загърби шефовете и мина на метър от Горбачов. Мерна петнистата и съсухрена кожа на Перес де Куеляр. Карлсон беше на върха на стълбите. Конгресната зала се падаше вляво.

Провери хората от четирите страни на коридора — всичко беше наред.

Как обаче стояха нещата вътре в залата?

Буш и Солана се усмихваха един на друг. Вече се настаняваха в ложата.

ИНСПЕКТОР ДАВИД МОНТОРСИ

Аз съм невидимо чудовище, неспособно да обича.

Чък Паланюк,
„Невидими чудовища“

Рим
9 февруари 1966
15:20

Рим, площад „Парламент“. След четири години обучение и помощ, първата индивидуална операция. Целта: да се сдобие с документи, които трябваше да бъдат измъкнати от кабинета на депутата М.Р. — социалист, загадъчна личност от новите левоцентристи. Шейсет и две годишен, съветник на Нени по американските въпроси. Висок, прошарен, внушителен. Монторси го видя да излиза от задната врата на Монтечиторио и да върви обкръжен от антуража си по широката площадка, оградена от колите на служителите на Камарата на представителите, към ресторантчето зад площад „Испания“. Всичко при него беше рутинно — преди 16:30 нямаше да се върне.

Монторси стоеше на ъгъла с улица „Дел Корсо“. Депутатът и хората му минаха покрай него, но той не обърна внимание на никого. Гледаше алфата, паркирана от външната дясна страна на площадката, готова да потегли без никакви пречки.

От алфата излезе мъж. Монторси се премести. Мъжът извади пропуск за свободен достъп в камарата и изкачи бързо широките стъпала. Монторси влезе в лабиринта от коли на паркинга вляво. Видя мъжа да влиза, след като показа пропуска.

Движи се по усет, разчита на инстинкт. Уроците от теоретичния курс вибрираха във въздуха, очите му бяха отворени към площада, осветен от зимното слънце. Усети застоялия мирис на отразената топлина от двигателите на колите. Безброй часове на обучение по

теория на възприемането, на предпазването, на стандартно и свръхстандартно поведение — ураган от инструкции.

„Ако целта е да се убие, убий миг след като си помислил“. Мисли!

„Заповеди, внезапно подкрепление, нови, неочаквани обстоятелства“. Мисли!

„Дръж се като растение, реагирай като животно“. Мисли!

Монторси се отклони на зигзаг между колите, към алфата, от която бе излязъл мъжът. Виждаше шофьора на волана. Този път хората на Измаил действаха по двойки. На мъжа, проникнал в Монтечиторио, щяха да му трябват петнайсет минути да измъкне документите от кабинета на М.Р. и да се върне до алфата. Шофьорът бе забол поглед в таблото на колата, не внимаваше.

„Наказвай непоколебимо невниманието. Ти разчиташ на проявите на невнимание, дишаш чрез чуждото невнимание. Когато целта се отклони, влез в ъгъла на отклонението. Дръж се като машина“. Не мисли.

Виденията с Маура не избледняваха. Маура никога нямаше да се стопи. Това беше втори инстинкт, вечно желание, диапазонът на всички желания.

„Ти живееш благодарение на скрити метаморфози. Само ти познаваш метаморфозите, към които вървиш. Практикувай ги с постоянство, внимание и упоритост. Ние не познаваме твоите метаморфози. Не можем да ти помогнем. Не можем да ти помогнем!“

Маура се връщаше и извън съня. „Бдителността е всичко“. Маура бдеше над него. Той бдеше над Маура. Взаимно се надушваха, понякога дори без да се усетят, от далечни, промъкнали се разстояния. Околни, паралелни състояния на живот.

Една врата шумно се блъсна зад Монторси. Някой идваше. Човешки действия, които винаги имат причина. Приготви се да пресметне — можеше да е *третият* човек на Измаил.

„Открий причините. Разкриването на причините се осъществява благодарение на невниманието на другия. Често ще се налага да не спазваш правилата, за да отклониш причините, които те следват като пълзяща следа от животинска миризма. Твоята миризма. Подуши миризмата на другите!“

„Ако си на оживен площад, наблюдавай погледите от витрините. Който не те гледа, те следи. Ако няма витрини, потърси чешма, наведи се да пиеш с неравни глътки и докато се навеждаш, наблюдавай срещуположния ъгъл на онзи, над който си се навел. Смени тротоара. След сто метра контактът се загубва. Освен ако това не е единственият възможен преход“.

Един мъж се приближаваше. Монторси стисна пистолета в джоба си. Заглушителят беше монтиран. Мъжът беше зад гърба му. Монторси внезапно се обърна. Мъжът сви към стълбите към входа за камарата. Монторси отново погледна алфата. Беше празна, шофьорът бе изчезнал.

„Телефонно засичане. Ако усетиш много близко двойно кликване, значи те следят. Ако връзката остане неизменно същата след двойното кликване, записват с магнетофон. Разговорите да бъдат под две минути, за да не се допуска откриване на апарата, от който се обаждаш. Ако гласовете се чуват като при ехо в стая, някой слуша на ухо. Открий в мебелите на местата, в които пребиваваш, кухините за бръмбари. Вкарай безшумно масло в тях. Бръмбарът леко ще припука. Бъди внимателен. Бъди внимателен!“

Шофьорът бе слязъл да изпуши една цигара. Монторси пресметна. На него му беше нужно той да е в колата. Щеше да го убие в колата. Ако останеше вън от колата, операцията се прекратяваше, трябваше да се промени планът. Инстинктивно се обърна към *своята* алфа в левия ъгъл на паркинга. Ако операцията не беше на площад „Парламент“, щеше да следи двамата агенти на Измаил и щеше да импровизира по време на седенето. Шофьорът пушеше и гледаше в земята.

„Мускулите са твърди, напрегнати. Рамото боли. Храни се с всякакви вещества, но не с мечти. Не мечтай — подозирай, различно е. Ако операцията е сложна и предвиждаш евентуален провал, вземи доза от 10 мг антипсихотик, за да объркаш серума на истината“.

„Действай, вслушан в потока адреналин. Очилата са опасни. Понякога една ярка дреха може да те объркa. Извикай в себе си като библейски псалми основните принципи на мимикрията“.

Шофьорът смачка с ток цигарата и влезе отново в алфата. Монторси тръгна.

„Четири години обучение. Непредвидени нощни сборове. Предвиждай всичко! Една година нощни полети, приземявания на измислени летища, с качулки на замаяните глави във военни еталони по разбити полски пътища. Свързвай се с анонимните гласове по уоки-токито. Не мисли, че те са ти приятели. Нито пък мисли, че те лъжат. Не мисли!“

Монторси беше на два метра от алфата. Човекът на Измаил, който влезе в Монтечиторио, още го нямаше. Втренченото лице на мъжа на волана на алфата беше безизразно. Монторси почука, посочвайки колата вляво от алфата, като му каза, че трябва да излезе. Човекът на Измаил свали стъклото. Всичко стана бързо. Пистолетът пусна един тих изстрел в лявото му слепоочие. Малко кръв. Мъжът клюмна на волана. Монторси го нагласи на облегалката сякаш спеше. Отвори вратата и затвори прозореца. Да, приличаше на заспал.

„Маскирай се. Не бъди себе си. Вътрешността ти да бъде външност. Външността ти да бъде вътрешност“.

„Действай сякаш не си човек. Ти не си човек. Прикрий най-съкровените си мисли. Дори и в случайните разговори не изразявай желания. Не се позовавай на себе си. Говори винаги за друго, за другите. Накарай ги да говорят. Ако стоят на два метра от теб, значи са безразлични. Ако зеницата на лявото се смалява или проблясва, значи те лъже. Прекалените проблясвания са предназначени да запълват паузите, тялото запълва смущението или временните паузи. Устата се свива. Несъзнателно се прави кратък тик, който се забравя веднага след това. Прави съзнателно прекалени проблясвания. Те създават сигурност у другия. Той не знае, че това е стратегия“.

Човекът на Измаил излезе бързо от вратата с тънка папка в ръка, слезе по стъпалата право към алфата, премина паркинга и приближи до колата, за да отвори дясната врата.

„Научавай. Научавай. Запаметявай, за да забравяш. Възприемай под себе си по-елементарни личностни нива на реакция“.

Човекът на Измаил отвори вратата, видя партньора си заспал на облегалката, пипна го, разбра всичко и рязко се обърна. Ала беше много късно.

„Яж бавно. Спи малко. Въздържай се. Хомосексуалист ли си? Комунист ли си? Фашист ли си? Католик ли си? Изпълняваш ли всички ритуали? Който и да е твоят бог, той е скапан“.

Маура прави муцунки на умрелите. Маура се е вмирисала, червеите са я изяли. Маура не е умряла и се чука с друг, пъшка от кеф, докато някой й го вкарва, разтваря й задника, ето така и…

„Дъвчи всичко. Преглъщай лайната. Преглъщай бисмута. Трай си. Не реагирай“.

Маура е курва. Маура никога не е съществувала. Счупи ти се оная работа с Маура, добре направиха, че я пречукаха. Ходи си го начукай, Монторси. Ти си нищо. Нищо си. Едно нищо.

„Преглъщай. Преглъщай големите лъжици гадни лайна“.

Монторси караше алфата към едно сметище след детелината на околовръстния път. Двата трупа изглеждаха като заспали на задната седалка. Беше принудил човека на Измаил да се качи вътре и беше стрелял в челото му. Кадифеният изстрел през заглушителя заприлича на полъх от горещ въздух. После се бе захванал с шофьора. Беше го измъкнал от колата и бе го прегърнал сякаш на онзи му беше зле. Беше го сложил седнал отзад. Никой не бе видял нищо. Ключовете бяха пъхнати в таблото. Папката с измъкнатите документи на М.Р. бе оставена на седалката до Монторси. Оставаше малко до сметището.

Изхвърли телата в двата полуръждясали контейнера, които му бяха посочили. Извади от левия си джоб ръкавиците. Бяха му казали, че киселината може да пръсне. Според инструкциите, зад контейнерите намери другите съдове с киселина. Бяха от три литра, лесни за вдигане. Напълни контейнерите почти до ръба и ги затвори.

Върна се до алфата. Запали огън от дървени касетки за плодове и зеленчуци. Свали си ръкавиците и ги хвърли в огъня.

Изкачи се до черния път. Някакво куче вълча порода, вързано за верига, лаеше отдалече срещу него.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

Било е както със снимките на умрелите, си каза, когато гледаше натам.

Било е неволно, както когато гледаш секс с умрели.

Карло Лукарели,
„Ден след ден“

Милано
27 март 2001
16:20

Кисинджър мълчеше. Буш-старши правеше дует с Горбачов. Конференцията всъщност бе дело на шест плужека, които си говореха за доброто старо време. Ливан. Международната криза. Разведряването. Берлин. Други простотии. Или не. Говореха за друго, но Лопес не схващаше. Говореха за новия тип равновесие. В галерията се обсъждаше италианската политика и финанси и новите заповеди, на които да се подчиняват.

В ложата седяха отпуснато, в галерията — нащрек. Наоколо се усещаше трескавост. В залата се разпореждаха американците и службите. И Лопес. Непрекъснато движение на цивилни полицаи. Изправени, от двете страни на ложата, стояха бодигардовете на силните.

Лопес шареше с поглед: ложата, галерията, полицаите. Не спираше нито за миг. Продължаваше да влиза и излиза. Коридорът с четирите му начупени страни. Всичко бе спокойно. Пред тоалетната стояха двама американски полицаи. Единият млад, другият — не толкова. И двамата му се сториха като *колоси*. Говореха си. Американците лесно се познаваха — те и вътре носеха слънчеви очила. Лопес знаеше какво представляват тези очила — те имаха спектроскопични стъкла с ултравиолетови лъчи, за да виждат *всичко*.

Двамата американци пред тоалетната не пропуснаха да отбележат как той много бързо пое към главната врата на залата.

Вътре Джордж Буш-старши говореше за сина си.

Една реплика към Горби, смехът на Горби и хората от галерията, всички залепени за интерфона заради симултанния превод, с изключение на онези от първия ред.

Перес де Куеляр: разкъсван от болестта си на живо.

Карлсон: манекен на „Летърман Шоу“.

Солана: единственият *сериозен*.

Кисинджър: най-внимателният, най-отегченият.

Един старец от галерията кихна. Всички очи се вторачиха в него. Фалшива тревога. Американците се усмихнаха. Хората от италианските служби бяха по-отпуснати.

Покрай стените отстрани на ложата бодигардовете бдяха. Стоманеносиви костюми, обичайните ултравиолетови очила. Двайсетина души.

Канеше се отново да излезе в коридора, когато го спря едно *странно* усещане. Върна се на мястото, от което можеше да наблюдава бодигардовете отляво на ложата. Десетина мълчаливи мъже със скръстени ръце и слушалки. Един от тях. Висок. Лице, което му напомняше на някого. Въпреки това не можеше да го разпознае. Никой от тях не беше италианец. Бодигардовете на Горби бяха американци, като онези на Кисинджър, Буш и Перес. Карлсон си бе довел хора от Швеция. За Солана — агенти от НАТО.

Мъжът, третият отляво. Гледаше в отсрещната стена. Невъзможно беше да засечеш погледа му, брониран зад УВ очилата. Широката му челюст ритмично се издуваше. Може би някаква бегла прилика с някого. Може би с Вунцам. Но Вунцам беше рус, а този тип беше тъмен. Странно усещане. Очевидно фалшиво подозрение.

Излезе в коридора.

От неговите агенти — никакъв проблем. Чу се със Сантовито и с Калиманн. Всичко беше спокойно. Провери двамата американци пред тоалетната. Младият се усмихваше, по-възрастният — също. Беше преминал петдесетте. Какво правеше такъв като него тук, да пази тоалетна? Реши да ги кръсти „Блус Брадърс“.

Отново се върна в конгресната зала.

Не можеше да откъсне очи от бодигарда на Кисинджър. Американско лице. Виждаше го как яде сандвичи „Биг мак“. Непроницаем зад тъмните очила. Лопес долови погледа на този тип върху себе си. Мраз. Напрежение. Къде го бе виждал вече? Реши да отиде до Сантовито и да попита за имената на охраната. Но може би бе само погрешно впечатление. Просто напрежението му играеше лоши шеги.

Тогава в ложата се изправи Хенри Кисинджър.

Вероятно се налагаше да отиде до тоалетната. Бодигардовете се прегрупираха. Лопес не откъсваше очи от *своя* бодигард, който също се бе втренчил право в него.

Хенри Кисинджър вече слизаше по стъпалата.

Бодигардът беше част от ескорта на Кисинджър. Той тръгна заедно с двама колеги. Щяха да излязат през страничната врата на ложата.

Това лице. Тази походка…

Бодигардът на Кисинджър се обърна. Очи в очи с Лопес. Приближи се до своя колега. Две думи. Колегата се обърна и погледна Лопес. Пребледнял, Лопес се приближи. Напрежение. Колегата на бодигарда на Кисинджър застана неподвижен — гледаше Лопес. Кисинджър вървеше с другите двама бодигардове. Лопес напредваше отстрани.

Кисинджър вече излизаше през вратата, обръщайки гръб на залата. Вляво от него скочи един от тримата от охраната, за да провери коридора и даде път на Кисинджър. Човекът на Лопес остана за миг на прага, като покриваше гърба на Кисинджър. Обърна се и погледна Лопес.

Тогава Лопес го позна.

Беше мъжът от мерцедеса, онзи, който беше ликвидирал Ребека. Същият, който приличаше на Терцани. Беше дегизиран, но беше той.

Това беше човекът на Измаил.

Придвижи се бързо и тихо. Двайсет секунди след Кисинджър. Навън, в коридора, видя Кисинджър в гръб, отстрани с един бодигард и с човека на Измаил. Онзи се обърна и го видя.

Между него и Лопес беше третият бодигард, онзи, с когото бе говорил човекът на Измаил. Онзи, който го бе погледнал.

Изпречи се пред Лопес и го спря.

Кисинджър тъкмо завиваше зад ъгъла, към тоалетната.

Всичко трая само миг. Зад гърба на Лопес бе неговият полицай. В дъното на коридора — друг полицай. Лопес показа картата си на бодигарда на Кисинджър, който държеше ръка на гърдите му и не го пускаше да мине. Лопес се обърна към своя човек:

— Белезници на тоя тъпанар! Отведете го!

Онзи се подчини. Беше пристигнал и другият човек на Лопес.

— Отстранете го! — извика Лопес.

Други агенти наизлязоха от залата. *Настана пълна бъркотия*. Хората на Лопес се нахвърлиха на бодигарда на Кисинджър. Американците се намесиха, хора от службите — също.

Лопес се измъкна.

Неговите хора, американците и охраната на Кисинджър се вкопчиха един в друг.

Лопес бързо тръгна към ъгъла и зави към тоалетната.

Натъкна се на един от двамата, охраняващи тоалетната — по-младия, който тичаше към мелето зад Лопес.

Тоалетната бе заветната цел.

Пред нея нямаше *никой*.

Блъсна вратата с рамо и влезе. Едно помещение. Слаба светлина. Две широки врати. Мъже. Жени. Втурна се към мъжката тоалетна.

Влезе.

И тогава го видя.

АМЕРИКАНЕЦА

В седалището на „Вашингтон Куортърли“ — център, свързан с бившите държавни секретари Кисинджър и Бжежински. Разговорът се състоя като в шпионски филм — в една тоалетна. Майкъл Ледийн бе приклекнал, за да провери дали някой не подслушва.

Франческо
Пациенца,
„Непослушният“

Милано
27 март 2001
16:50

Италианският полицай го бе познал.

Дремеше му.

Всичко беше минало добре. На „Джуриати“ — перфектно. Никакъв проблем с обаждането в управлението, за да съобщи за трупа на детето. Символът на Измаил беше оставен.

Беше се присъединил към останалите от охраната в един часа. Измаил е велик. Да му осигури място в охраната на Кисинджър! Измаил наистина е велик. Между другото, охраната не беше пълна. При атентата в Париж трябва да са загубили някой. Идеално.

Кисинджър. Той нямаше нищо общо с онзи Кисинджър, когото *всички* познаваха. Косата му, от посивяла, на вълни и намазана с брилянтин, беше станала бяла, почти синкава. Кисинджър бе остарял, обезформил се бе и приличаше на стар бухал.

До утре щеше да е мъртъв. Американеца щеше да свърши тази работа в Милано или във Вила д’Есте. И този път нямаше да стане като в Париж. *Той* щеше да успее. *Той* щеше да очисти Кисинджър. Щеше да изпълни желанието на Измаил. Измаил е велик.

Още в ИСПЕС, преди конференцията, на входа бе забелязал в кордона от ченгета италианското петле — онзи, когото бе видял в склада в Пиолтело, онзи, когото бе видял да следи Ребека в Хамбург.

Влязоха.

Никаква следа от Стария. Може би в Брюксел го бяха спрели, може би бяха успели. Разшири ноздри. Искаше Стария! Рано или късно щеше да му падне. Сега не беше моментът. Това беше моментът на Кисинджър.

От доклада бе разбрал, че Кисинджър страдаше от простата. Издържа кратко време. Значи — тоалетната. Беше пресметнал всичко. Беше готов. Планът бе ясен. Беше го премислил много пъти, докато Кисинджър и другите кретени си говореха в галерията — сбирщина от дъртаци и курви. Италиански боклуци!

После бе видял италианското петле. Беше се втренчил в него. Онзи се бе престорил, че все едно няма нищо. Боята и инжекциите в челюстта бяха достатъчни — нямаше да го познае. Пресметна, че в Пиолтело беше с кожена маска и петлето би могло да си спомни само погледа му, но тук той носеше тъмни очила. В Хамбург, под лампата, вероятно би могъл да запомни чертите му. Невъзможно! После си спомни. Типът от Павия, когото Стария беше взел за него. Двойникът го бе спасил от Стария, но го накисваше сега пред италианското петле.

Мамка му!

Кисинджър бе станал. Простатата му не издържаше. *Един щастлив удар.* Помисли си — сега е моментът. Сега или никога. Защо да отлага за Вила д’Есте. Италианското петле вече се бе насочило към него.

Кисинджър беше слязъл по стълбите. Той се обърна към най-опитния си колега и му каза за италианското петле и че не е сега моментът някой да досажда на Кисинджър. Типът се съгласи. Най-младият колега отвън — да контролира коридора. Пътят беше открит.

Ще очисти Кисинджър. Един поглед на италианското петле. Приближаваше се. Ще очисти и него. Завивайки зад ъгъла към тоалетните, бе дочул бъркотията. Един италианец идваше от коридора, за да провери какво става. Пред тоалетните стояха двама от американските служби — огромни като исполини. Можеха да му послужат. Иззад ъгъла, където бе оставил колегата си да спре

италианското петле, долиташе *още по-голяма* олелия. Идеално! Един от двамата пред тоалетната скочи да види какво става. Идеално…

Кисинджър веднага се пъхна в последната тоалетна в дъното и затвори вратата. Младият колега застана пред нея. Планът беше ясен. Петнайсет секунди, не повече. Един изстрел в челото на колегата. Три изстрела в Кисинджър. Един изстрел в стената, за да имитира престрелка. Един изстрел в собственото си бедро. Своя пистолет в ръката на колегата. Два изстрела в стената с пистолета на колегата. Щеше да каже, че колегата му е стрелял по Кисинджър, че той е стрелял по колегата си и че преди да го повали, колегата му го е прострелял в бедрото. Идеално!

Кисинджър започна да пикае.

Сега!

Сух изстрел в челото. Колегата се строполи.

Три секунди.

Четири.

Озова се пред кабината, в която беше Кисинджър. Протегна ръка.

Пет секунди.

Вратата на тоалетната се отвори. Автоматично се обърна и насочи пистолета. Насочиха пистолет и срещу него.

Беше типът, който стоеше пред тоалетната.

Не беше го познал.

Лудост! Беше *друг* човек.

Беше Стария.

Започнаха бавно да се въртят, насочили пистолетите си един срещу друг.

Чуха външната врата да се блъска, но не се обърнаха.

Държаха насочени пистолетите си и се дебнеха.

Вратата на мъжката тоалетна се отвори. С крайчеца на окото си видя, че беше италианското петле.

Още не беше краят. Можеше да се измъкне.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС

В тоалетната, където съм аз, има две дупки на двете стени. През дупката отляво на мен влиза дулото на пистолет. Пистолетът, пъхнат в дупката, се върти сляпо, насочва се към краката ми, гърдите, главата, вратата, тоалетната чиния. Близо до дулото на пистолета, на стената, е написано: „Да го духаш“.

Чък Паланюк,
„Оцелелият“

Милано
27 март 2001
16:57

Втурна се в тоалетната.

Видя ги.

Въртяха се — ледено спокойни, с насочени един срещу друг пистолети.

Човекът на Измаил.

И Стария.

Извади пистолета. Не знаеше в кого да се цели. Кой от двамата бе по-близък на Измаил? Стария ли *беше* Измаил?

На пода бе залегнал третият бодигард на Кисинджър и ги държеше на прицел.

Изкрещя името на Кисинджър. Слаб глас от последната кабина. Извика му да стои там.

Целеше се в човека на Измаил. Целеше се в Стария. Човекът на Измаил не беше човекът, когото беше видял с Ребека в Хамбург. Може би се бе дегизирал. Стария не беше старецът от Брюксел. Със сигурност беше дегизиран. Беше повече от дегизиран. Беше *по-млад*. Неузнаваем.

Вече не се въртяха. Държаха се на прицел. Само няколко секунди. Нямаше да издържи.

— 27 октомври 1962 — каза Стария със спокоен глас.

Тишина.

Тогава Лопес стреля. Два пъти.

Беше раздробил черепа на човека на Ребека и насочи пистолета си срещу Стария.

Стария наведе пистолета си към земята и каза само:

— Лопес?

Лопес изкрещя на Кисинджър да не мърда.

— Лопес? — повтори Стария.

— А ти кой си, по дяволите? — процеди Лопес, насочил дуло към челото на Стария.

Стария разтвори ръце и понечи да се наведе, за да постави пистолета на плочките.

— Не мърдай, шибаняк такъв! Не мърдай — кресна Лопес. Образът на Карл М. в Брюксел и старецът, който го застрелва в тила.

— Кой си ти, бе мамка му? Кой си ти!

— Спокойно, Лопес — промърмори Стария.

Гласове. Шум. Идваха. Бяха пред входната врата.

— Кой си ти, по дяволите? — изкрещя за сетен път Лопес.

Всеки момент щяха да нахълтат.

Стария се усмихна и каза само:

— Давид Монторси.

ИНСПЕКТОР ГУИДО ЛОПЕС И СПЕЦИАЛЕН АГЕНТ ДАВИД МОНТОРСИ

„Радиалната матрица“ беше всъщност оперативен център за контрашпионаж в чужбина срещу членове на чужди правителства, чиято политическа дейност би представлявала заплаха и за интересите на Съединените щати.

Дон Делило,
„Бягащото куче“

Единият другия гледа и тежестта на тялото си безкръвно на дръжката на меча поверява.

Торквато Тасо,
„Освободеният Ерусалим“

Някой се позова на прераждането. Прераждането на Шанти Деви съвпадаше с човешките измерения на времето, докато последният приведен случай — този, за едно дете на седем години, — беше различен. Въпросното дете беше на седем години и помнеше предишните си раждания. Някои изследвания, извършени с цел проверка на твърденията на детето, показаха, че предишното му тяло бе умряло само десет месеца по-рано. Питахме се как детето е могло да съществува през шестте години и два месеца, предшествали смъртта на последното тяло, в което се е било преродило, преди да бъде сегашното дете. Възможно ли е

душата да се е вмествала едновременно в две тела?

Рамана Махарши,
„Разговори“

Милано
27 март 2001
17:02

Давид Монторси беше. Беше инспекторът от Следствения отдел. 27 октомври 1962. Той бе открил *първото* дете на „Джуриати“. Жена му бе убита бременна на следващия ден. После бе изчезнал.

Давид Монторси.

Сега се бе появил отново и беше засякъл човека на Измаил. Беше засякъл трафика на Измаил, вследствие на който щеше да се появи *второто* дете под плочата на „Джуриати“. Не беше успял.

Давид Монторси.

Той беше.

В тоалетната владееше огромно, драматично напрежение. Американците и онези от службите бяха влетели. Лопес отпусна пистолета. Бяха обкръжени. Към него и Монторси бяха насочени десетина заглушителя. На земята лежаха бодигардовете на Кисинджър. Един от труповете беше човекът на Измаил. Приликата с трупа от улица „Падуа“ сега бе впечатляваща.

Извикаха името на Кисинджър. Лопес и Монторси се гледаха. Кисинджър отвори вратата на кабинката и се появи — изтощен, блед, опикан.

За миг Лопес щеше да се усмихне.

Отведоха всички. Кисинджър първи.

После Лопес и Монторси.

В оперативната зала. В архива на библиотеката — компютрите бяха включени. Струеше синя светлина от екраните. Машини — централа за координиране на уоки-токитата. Шефовете чакаха. Хората от ЦРУ и НСА имаха вид като че ли искат да захапят Монторси. Сантовито питаше Лопес добре ли е и какво се е случило.

Монторси бе пуснат *незабавно*. Той беше специален агент от Европейските служби — агенция, за която Лопес не знаеше нищо. Той

разказа за мъжа, който бе на косъм да нападне Кисинджър. Джон Калдер, известен още с имената Майкъл Ръдърфорд, Шон Дейви, Артър Ломас, Едуард Грийн. А също и Слобо Янкович, Йонас Нордхал, Фердинандо Серпиери, Франсоа Седий, Хуан Артуро Родригес, Ханс Волман. Беше невероятно — Монторси редеше с най-големи подробности дати, имена, периоди, места на операциите, в които бе участвал човекът на Измаил: Панама, Хондурас, Южна Африка, Испания, Бон, Москва, Тел Авив, Торино, Истанбул. Ставаше дума за човек, напуснал ЦРУ и за кратко приобщен от Националната агенция по безопасност (НСА). След това официалните доклади загубваха следите му.

Монторси стори всичко, за да хвърли върху човека на Измаил отговорността за провалените атентат в Париж и онзи в Милано. Не произнесе името на Измаил. Американците не отговориха. Той не говори за Брюксел. Нито дума за детето. Нито дума за *своето* минало. Мълча за цялата поредица от събития. Лопес хем разбираше, хем не разбираше. Играта бе *много* непосилна за него. *Много* по-непосилна, отколкото би могъл да си представи. Докато говореше Монторси, той мълча.

Монторси погледна Лопес. Готвеше се да напусне оперативната зала. Лопес премигна. Беше разбрал. Щеше да играе отбрана.

Повече от два часа Лопес беше под натиск. Конференцията бе прекъсната. Бившите силни на деня бяха преместени. Американските и италианските служби бяха изиграли своя ход изпреварващо. Монторси беше дал мнението си — повече нищо нямаше да се случи. Сантовито бе останал с Лопес. Някои от шефовете също бяха останали с него. Всички останали отговаряха за Чернобио.

На Лопес се падна да опише случилото се в тоалетната в ИСПЕС. Първо трябваше да анализира общата картина. Докладът на НСА за Измаил. Една смърт, която изглеждаше случайна, като тази на Терцани на улица „Падуа“. Като провалените атентат в Париж. Разследването на Клемансо. Ритуалите на Измаил — той бе неуловим. Садо-мазо ПАВ сбирката в Милано. Детето. Говори за натиска от страна на политиците. Сантовито беше син — зелен, направо бе нацапал гащите. Лопес недвусмислено го обвини, че се е поддал на натиска. За Хамбург тегнеше подозрението за трафик на деца с посредничеството на Ребека. Операцията на Вунцам се бе провалила.

Смъртта на Ребека също бе провал. Човекът, когото Лопес бе застрелял в тоалетната, бе същият, който бе взел детето от ПАВ сбирката, същият, който бе премахнал Ребека. От Вунцам оставаше засеченото подслушване на Карл М. — член на антуража на Европарламента. Сантовито беше *още по на зелено*. Рискът на Лопес визираше Брюксел. Той бе отговорен да провери там ли свършва пътуването на детето. Хипотезата на Лопес бе, че детето е свързано с ритуал на Измаил. В Брюксел трябваше да се докаже смъртта на Карл М., премахнат от един непознат, някакъв старец. Провери хипотезите на шефовете. Изглежда, никой не свързваше Стария с Монторси. Монторси бе нахвърлял сценарий, който се простираше от Париж до Милано. Лопес изнесе един по-голям, паралелен сценарий. И двата сценария приключваха в мъжката тоалетна на ИСПЕС.

Съзнателно прескочи намирането на детето. Сантовито не мигваше. Не спомена за обаждането на Монторси. Не спомена за сценария от 1962-а: смъртта на Матеи, намирането на детето на „Джуриати“, смъртта на съпругата на Монторси, делото „Измаил“.

В тоалетната Лопес бе разпознал един от бодигардовете на Кисинджър като човека, който в Хамбург се бе нахвърлил върху Ребека — беше дегизиран и чертите му бяха леко видоизменени. Шефовете се спогледаха. Лопес каза, че се бе опитал да спре Кисинджър и искаше проверка на онзи човек от охраната. Типът бе успял да му попречи. Лопес бе съумял да преодолее блокадата на третия човек от охраната на Кисинджър и бе се втурнал в тоалетната. Когато бе влязъл, бе заварил агент Монторси и човекът на Измаил с насочени един срещу друг пистолети. Лопес пак излъга. Пропусна само репликата на Монторси. Каза, че не е било възможно да постъпи другояче, без да изложи на опасност Кисинджър.

Беше реагирал по инстинкт. Добре бе направил. Беше пръснал мозъка на американския агент.

След два часа го пуснаха да си ходи. Сантовито му даде един свободен ден. Изпрати го до изхода. Каза му, че ще говорят след Чернобио. На Лопес въобще не му дремеше. Мислеше за Монторси, за двете деца, намерени на „Джуриати“, за Измаил. Да, за Измаил.

Кой беше в края на краищата Измаил?

Сантовито го остави в преддверието. Събираше шефовете в оперативната зала. Лопес попита дали труповете от охраната на

Кисинджър остават под юрисдикцията на управлението. Сантовито отговори, че американците са имали грижата за тях и че вече са ги прибрали.

Това значеше, че Следственият нямаше да направи нито крачка повече по посока на Измаил.

Случаят не беше приключен, но се създаваше впечатление, че е.

Поздрави Сантовито и го видя да изкачва стълбите. Гаднярът отиваше да спаси каквото е останало за спасяване. До края на срещата в Чернобио щеше да преследва повишението си. Неговият *качествен скок*.

Лопес сложи ръце в джобовете си. Сбогом Измаил. Направи знак на хората от охраната на вратата и се запъти към катедралата.

На отсрещната страна на улицата видя Монторси.

Влязоха в едно заведение в лабиринта на „Брера“, между ИСПЕС и управлението. Лопес бе започнал да се отпуска, но Монторси бе невъзмутим. Лопес отново върна лентата със сцената в тоалетната — пръските кръв от главата на американеца по стените. Монторси изчака той да се поуспокои, после започна да говори:

— Вие преценихте всичко правилно, Лопес. Исках да ви поздравя. Дори не работите за службите, а бяхте много по-далновиден от тях.

— И вие не сте били човек на службите през 1962. И, доколкото разбрах, сте били много по-далновиден от тях — върна му жеста Лопес.

Монторси отпи от бирата си.

— Така се започва. Изненадайте ме, Лопес. Какво разбрахте за случилото се през 1962?

— Добих някаква представа, като се започне от историята с Измаил и днешната история — тази, която аз изживях. Според мен картината е следната. Измаил е в Италия от много време. Аз мислех, че става дума за терористична групировка или секта, организация, съществуваща отскоро. През 1962 вие се натъквате на операция, замислена и изпълнена от хора на Измаил. Да речем, че се състои в това: има ритуален елемент, и тогава, и сега — жертвоприношение на дете, и през 1962, и днес; после следва екзекуция — на Матеи през 1962 и на Кисинджър днес. Греша ли?

— Продължете, Лопес. Не спирайте да ме изненадвате.

— През 1962 инспектор Давид Монторси разследва случая с намирането на детето на игрище „Джуриати“. Същия ден умира Енрико Матеи. *И двата* случая са отнети от Следствения. Давид Монторси обаче продължава да разследва. Той открива, че има връзка между трупа на детето и смъртта на Матеи. Не зная как успява да стигне до тази връзка. Дори не съм проучил случая. Сигурно е, че нещо общо с това има един журналист от „Кориере“, Итало Фольезе, който бива намерен убит. Операцията на Измаил е съвършена. Единствената сянка е инспекторът от Следствения, който може да им развали рахатлъка. Тук нещо не разбирам. Би трябвало да са ви премахнали, Монторси. Вместо това те убиват съпругата ви. Какъв е смисълът? Нещо не се връзва…

Маура. Бял огън в паметта. Монторси прокара показалец по ръба на бирената чаша.

— Всичко е минало, Лопес. Всичко е минало. Да оставим несъответствията. По-късно ще гледам да ви кажа нещата, които всъщност мога да ви кажа. Да минем на днешните събития. Как ги виждате? Изненадайте ме отново.

Лопес пое глътка бира, за да разреди гъстата слюнка в устата си.

— Тук, в Италия, трябва да тръгнем от Чернобио. В действителност трябва да се тръгне отпреди Чернобио — трябва да се тръгне от Париж. Имаме си работа със секта, която води до Измаил. За сектата съобщава един доклад на Националната агенция за сигурност — агенцията за глобален контрол, която вече стои по-горе от ЦРУ. Атентатът срещу Хенри Кисинджър в Париж. Мероприятието се проваля. Убиецът е един нещастник, някой си Клемансо, напуснал сектата Сайънс Релиджън. В дома му са намерени доказателства за контакти с групата на Измаил. Междувременно в Милано имаме един убит на улица „Падуа“. Прилича на случай, който няма нищо общо с Измаил. Не е вярно. Със случая от улица „Падуа“ се занимавам аз. Успявам да свържа убития от улица „Падуа“ с Клемансо — провалилия се в Париж атентатор. Идентифицирам умрелия — някой си Терцани. Той също е бил свързан със Сайънс Релиджън и е излязъл от нея. Откривам връзки с Измаил. В този момент намирам някои сигурни признаци за дейността на Измаил. Разбирам, че става дума за нещо като църква. Тя има свой конкретен набор от ритуали, свързани по някакъв начин с еротични практики. По труповете на Клемансо и

Терцани има следи от насилие: синини, белези от камшици, анални разкъсвания. Успявам да свържа ритуалите на Измаил с дейността на групата, която кръжи около известно садо-мазо общество. Проникваме на едно тяхно събиране. Появява се дете. Аз нареждам на колегите си да нахлуят вътре.

Монторси пъхна един житан в устата. Разнесе се дразнещ дим.

— Тук ме разочаровахте, Лопес. Тук се показахте неточен.

— Да, сбърках. А вие, откъде знаете?

Усети нагарчащия дим на житана.

— Познавам всички ваши стъпки, Лопес. Било, защото и аз бях там, било, защото бяхме информирани за това.

— Да, това със службите е позната история…

— Службите и Господ си приличат по едно нещо и по едно се различават — и те като Господ знаят всичко, но за разлика от него не са създали нищо. Въпреки това Европейската агенция е повече от службите. Точно както НСС е повече от ЦРУ. Да се върнем на грешката ви, Лопес. На садо-мазо сбирката.

— Да. Там греша и съм неточен. Загубвам детето. Не успявам да спра мъжа, който го отнася. Не успявам да го проследя. Трябва да провеждам разпити. Шефът понася тежък натиск от политиците. Не мога да направя разлика между службите, политическото ниво и Измаил. Инженера, който организира сбирките, сътрудничи на службите, но съм готов да се обзаложа, че става дума за важна връзка на Измаил. Ритуалите на Измаил се извършват по време на подобни сбирки, без огромната част от присъстващите да знаят това. Ставало е в Съединените щати. Ставало е в Париж. Става и в Милано. Все пак, това, което е вярно, е, че Измаил е дал заповед да се принесе в жертва дете, защото се подготвя втората фаза на неговата операция, която е атентат. Сега ние знаем, че определената жертва е Кисинджър. И тук не разбирам: ако Кисинджър е трябвало да умре в Париж и ако Измаил действа след жертвоприношение, какво е жертвоприношението за атентата в Париж?

Монторси угаси цигарата си и се усмихна.

— Може би Кисинджър е трябвало да умре в Париж. Вие още не сте свикнали с начините на действие на Измаил. Използвате логика, която привидно… как да кажа… е противоречива. Ще се научите,

когато му дойде времето, Лопес. Забравете несъответствията. Продължавайте.

— Ами, от Милано минаваме към Хамбург. На другия ден след отвличането на детето излезе една история за педофили в Хамбург. Предвидена е размяна. Стоката — деца. Посредникът — една шведка, за която разбрахме от разследването, че е свързана с Измаил. Отивам в Хамбург. Размяната е колосална грешка. Нищо не се случва. Полицията подготвя операция и остава с празни ръце. Размяната става другаде. Шведката на Измаил се среща с мъжа, който е взел детето в Милано.

Монторси разшири ноздри и тръсна глава.

— Тук ние направихме грешка…

— Каква грешка?

— Размяната на детето. И ние се хванахме. Беше ни убягнала пряката връзка между шведката и Измаил. Помислихме, че тя е незначителна пионка, а славянинът е в центъра на историята. Мислехме, че Измаил движи организираната престъпност. Славянинът имаше контакти с Измаил и с организираната престъпност. Разположих моите хора на пристанището заедно със славянина, който трябваше да се занимае с размяната.

Значи хората, с които се бе срещнал Люба на док 11 са били агенти на Монторси, помисли си Лопес.

— Всички сбъркахме в тази история. Вие, аз. Измаил също.

Една бръчка подигравателно начупи устата на Монторси и очите му се присвиха.

— Измаил никога не греши, Лопес. В далечен план никога не греши. Всичко, което успяваме да направим, е да забавим резултатите му. Продължете с историята. Досега всичко съответства.

Нова глътка бира, в устата му все така горчеше, дори още повече.

— В Хамбург имам късмет, защото съм по дирите на Ребека — шведката, свързана с Измаил. Ребека се среща с мъжа с детето. Аз *мисля*, че съм разпознал мъжа — той е практически идентичен с Терцани — убития от улица „Падуа“.

— Аз убих мъжа от улица „Падуа“ — каза Монторси. — Имате право. Американеца се бе дегизирал, за да заприлича на него. И двамата се хванахме — аз съм объркал Терцани с Американеца, вие сте объркали Американеца с Терцани.

— Вие сте убили Терцани, мислейки, че е Американеца? — зяпна Лопес.

По лицето на Монторси премина сянка на примирение. Да, това с двойниците е много стар трик. Понеже действахме много бързо, практически се лутахме в тъмното. Открихме бърлогата на Американеца и когато той се появи на улицата, аз го елиминирах. Но не е бил Американеца, а Терцани.

— Значи вие сте били онзи, фалшивият полицай, който взе доклада от аутопсията. Отишли сте да проверите дали сте премахнали точния човек.

Монторси кимна в знак на съгласие.

— Продължавайте, Лопес. За онова, което ви се е случило в Хамбург, знам от докладите. Ние проверявахме отряда на Вунцам.

— Да. И по тази точка направихме грешка. Американеца успя да ни избяга. Вие сигурно знаете от докладите, че немският инспектор, който заедно с мен следеше Ребека, свърши зле. После беше открит трупът на Ребека. Тогава аз заложих всичко на нашия човек — Американеца. Той щеше да занесе детето до крайната цел.

— А вие откъде знаехте коя е крайната цел, Лопес?

— От едно обаждане от телефона на Ребека. Нищо ли не знаете за това, Монторси?

— Какво обаждане?

Лопес се засмя. Беше за първи път след пръските кръв по стените на ИСПЕС.

— Той ви прецака. Вунцам ви прецака. Той кодира обаждането. И без това доста отдавна сте под божията закрила вие от службите…

И Монторси се усмихна.

— И кой беше на телефона на Ребека? Карл М. ли?

— Точно така. Вунцам го беше хванала параноята. В Париж и Милано се бе активизирало цялото политическо ниво. Какво оставаше за Брюксел. Не можехме да го пипнем, без да избухне скандал. Предпочетох да отида в Брюксел сам и без прикритие. Импровизирах.

— Импровизирахте много добре, Лопес.

— Планът обаче се обърка в Брюксел. Намесихте се вие, Монторси. Аз престанах да разбирам кой е на страната на Измаил. Дори не бях сигурен, че в колата, по която стреляхте, е Американеца с детето. Не разбирах защо трябваше да се убива Карл М., имайки

предвид, че той беше единствената карта, с която разполагахме, за да достигнем до получателите на детето. В Брюксел аз бях прецакан. А после вие изчезнахте.

— Трикове на занаята, Лопес. — Монторси си запали нов житан.

— Едно нещо не мога да разбера. Щом вие сте очистили Карл М., значи този тип не е бил така важен както ми се е струвало на мен. Означава, че сте знаели кои са получателите на детето. Защо не се намесихте пряко срещу тях?

Монторси наподоби нещо като усмивка, като кимаше замислено.

— Има още една разлика между Господ и службите, Лопес. Ние не сме Господ. Може би вие не знаете *кои* са били получателите.

Хора още по-нависоко, отколкото можеше да подозира, каза си Лопес.

— Ако ви попитам за имена?

— Не бива.

Лопес наведе очи.

— Продължете — подкани го Монторси.

Стигаме до днес. Тази сутрин, намирането на детето на „Джуриати“. Същото дете, което видях да отнасят от садо-мазо купона в Милано. Връзката с Измаил беше очевидна. После вашето обаждане, Монторси. *Очевидната* връзка с 1962. В ИСПЕС не познах вас пред тоалетната, но познах човека на Измаил, Американеца. Ако бях ви познал, щях да наредя да ви арестуват. Познах Американеца и се опитах да спра него.

— Това е една от причините, заради които ви се обадих по телефона, Лопес. В агенцията бяхме изненадани. Обикновен полицай, който съумява да се оправи в лабиринта. Достойно за възхищение.

— Една от причините, поради която ми се обадихте. Други причини?

Цигарата свърши. Нов житан.

— Казах ви, че в агенцията сме възхитени. Сега ще ви направя едно предложение.

— Да вляза в агенцията.

— Точно така, Лопес.

— Не. Преди това аз имам няколко въпроса към вас.

Монторси се усмихна.

Сега беше моментът да му зададе въпроса.

— Кой е Измаил?

Монторси отново се усмихна и изтръска пепелта от житана.

— Никой. Измаил не е никой, инспектор Лопес. Вие правите същата грешка, която ме запрати в ръцете на службите. Вие си мислите, че Измаил е някой.

Лопес остана блед, безмълвен.

— Измаил не е човек — каза Монторси. — Да се върнем в 1962, към *моята* история. Журналистът Фольезе беше автор на един доклад за настаняването на американците в Италия. Доклад, който попадна в ръцете на Матеи. Тезата на Фольезе беше, че американците се готвят да засилят присъствието на тяхното разузнаване в Европа и започват от Италия. Бидейки част от тази стратегия, Фольезе твърдеше, че в основата й стояло намерението на американците да създадат една по-секретна структура, която да противопоставят на превъзходството на Ватикана в Южна Европа и която да тръгне от противопоставянето на съветските тайни служби. Ставаше дума за Измаил. Докладът за Матеи беше поръчан на Фольезе от Измаил — той беше предупреждение за Матеи. Измаил действа по този начин: невидимо, но с явни последици. *Който има очи да гледа, ще види* — библейското мото е мото и на Измаил. Навремето си мислех, че Измаил е нещо като мистериозен гуру на тази тайна *религиозна* организация. Но грешах. Измаил е план. Измаил е елитът. Той е властта. И скоро щеше да се освободи от създателите си — американските служби. И щеше да триумфира, защото Измаил предизвестяваше триумфа на своето време.

Лопес беше объркан.

— Не разбирам. Вие искате да ми кажете, че Измаил е оцелял след ситуацията в Европа през 1962? При всичко онова, което се случи? Искам да кажа: няма го вече Съветският съюз, няма я вече Берлинската стена, а пък…

— Именно. Това е времето на Измаил. Когато създадоха Измаил, американците създаваха разузнавателна структура с *дълъг живот*. ЦРУ се занимаваше с шпионаж — съпротива на руснаците в Европа. Нужно ли беше да създават нещо като *черно* масонство? Смисълът откриваме именно когато комунизмът вече не е проблем. За американците проблем става какво ще прави Европа без Съветския съюз? Този проблем те го решиха доста по-рано. Измаил не позволява на Европа да се откъсне от американските интереси.

Лопес клатеше глава.

— Не е възможно. Нали има някакви ритуали… Хората на Измаил бяха белязани направо до кръв… Има жертвани деца… Измаил действа като върховен жрец на религия…

— Всичко е точно така, Лопес. Една религия, която намира своите вярващи по *високите етажи*.

— Имате предвид в Брюксел?

— В Брюксел. И в Рим, колкото и Италия да не е важна сега. Беше важна през 1962. За американците сме важни само защото тук е Ватикана. Но Измаил и там има привърженици.

— Но нали самите американци ни дадоха доклада за Измаил и Кисинджър. Това е все едно сами да се издадат… Не разбирам…

Монторси поклати глава.

— Измаил не е НСС. Понякога техните интереси се кръстосват, често дори съвпадат. Баща и син продължават да поддържат връзка, но бащата не знае какво прави синът, когато не го вижда. Аз мисля, че за много шефове в НСС Измаил е тайна, те дори не знаят, че съществува. Логиката на службите не е праволинейна, Лопес. — Угаси цигарата си. — Трябва да свиквате. Трябва да свиквате.

Лопес беше смаян.

— Всичко така съвпада… Но защо да убиват Кисинджър, например? По̀ американец от него…

Монторси се засмя и си запали нов житан.

— Извинявайте, че се смея, Лопес. Правите същите грешки както аз в началото на кариерата си. Признавам, че доста ми напомняте младия Давид Монторси… Вие мислите, че всичко е черно или бяло. Не е така. Във *всеки* миг хоризонтът пред нас се мени. Това е като живота на нашата планета — струва ви се, че земята е стабилна, но сеизмолозите знаят, че континентите се отдалечават и приближават. Ние сме един вид сеизмолози. — Той изтърси пепелта от цигарата си. — От Съединените щати е дошло разрешението Кисинджър да бъде обвинен пред международен съд. Кисинджър служи на много по-висши интереси, отколкото можете да си представите. На не един носител на Нобелова награда. На не един баронет на английската кралица. Да допуснем следното: години наред Кисинджър е бил Измаил. Сега, като всички крале, и неговите поданици се канят да го

разкъсат. Измаил е готов да го изтръгне от сърцето на своите поданици.

— Кисинджър?

— Кисинджър. От години някои негови близки хора работят с нас от Европейската агенция. Когато Измаил го е изоставил, и той е изоставил Измаил. Благодарение на тези хора ние възстановихме цели структури на Измаил на европейска територия. Той е хитър и решителен — като всеки, който е бил господар на света. Прекарах години в борба с хората на Кисинджър. Сега трябваше да работя за неговото оцеляване. Щеше да е смешно, ако не беше трагично.

Лопес погледна Монторси: един непроницаем, непропусклив старец. Един човек без илюзии, който години наред се бе захранвал със собствената си болка.

— На колко години сте, Монторси?

— Минах шейсетте. Защо питате?

— По две причини. Първо: не изглеждате на повече от петдесет. В Брюксел изглеждахте на около седемдесет.

Откровен смях.

— Това е от инжекциите, Лопес. Игрички, трикчета, стари като света. Но действат. Както трикът с двойника проработи при мен на улица „Падуа“. Инжекциите с алергени подействаха при Американеца в ИСПЕС.

— Има една други причина, заради която ви питам за възрастта. Вие сте живели два живота — каза Лопес.

Точна, неотменима, мощна — тъгата се възвърна. Една черна дупка на потиснато отчаяние.

— Бих могъл да ви кажа, че съм живял много повече от два живота. Но разбирам какво искате да кажете.

— Говоря за жена ви. Защо Измаил уби жена ви, Монторси? Вие сте били неудобният човек. Можели са вас да убият и…

Отчаянието.

— Лопес… Казах ви, че службите наподобяват Господ. Повтарям. Случват се събития, които, изглежда, че нямат обяснение. От години си задавам въпроса, който току-що ми зададохте. От години. — Нямаше да заплаче. Но все едно че плачеше. — Стана така, че човекът на Измаил, онзи, който координираше операцията с детето на „Джуриати“, и операцията с Матеи, беше важна клечка. Казваше се

Арле. Джандоменико Арле. Беше шеф на лабораторията в Милано. Аз и Арле се срещнахме и той ми каза, че Измаил щял да ме зарази, че ме бил набелязал за враг. Помислих си, че вече съм мъртъв. Освен това, за мен Арле беше неуловим. С това той ми казваше, че са убили моята Маура. Аз обаче не го разбрах. Едва по-късно го разбрах. Всъщност станах един от враговете на Измаил — бях *заразен от раната*. Службите се свързаха с мен. Европейската агенция още не съществуваше, създадоха я през 1992 и още не може да се говори за институционализирана централа. За един живот изживях много животи, всичките отдадени на унищожаването на Измаил, който на свой ред ме бе съсипал. Започнах втория си живот от края — от унищожението. Когато Маура умря, и аз умрях.

Дълго говори за Маура. Лопес го слушаше. Монторси му разказа за Крети, за влизането си в службите, за обучението. Разказа за разследването на убийството на Маура — откраднати доказателства, изчезнали записи на засечени телефонни разговори. Никога не успял да възстанови последните часове на Маура. Отдал се тялом и духом на службите. Опитал се да забрави. Но не забравил.

— Но *защо* „Джуриати“? — попита Лопес.

— Просто едно символично място — каза Монторси. — Измаил използва различни символи. В някои случаи това са деца — когато се предвижда височайше убийство. През 1962 „Джуриати“ беше символично място. Имаше връзка с Матеи, с неговото минало на партизанин. И днес е символично — свързано е с *първото* дете, намерено на „Джуриати“, което е началото на делото на Измаил. Вероятно е значело, че операцията, предвидена за Чернобио, *се е равнявала* на онази, довела до смъртта на Матеи. Но това са хипотези. При Измаил смисълът се разкрива с години. Ще трябва да чакаме. Може би Измаил се завръща в Италия по показателен начин. А може би не. Трябва да изчакаме.

Лопес мислеше. Схемата, начертана от Монторси, нещо не му се връзваше.

— Но защо деца? Защо да прикриват операции на разузнаването с религиозна структура? Не разбирам…

— Защото ние мислим, че политическото ниво е последно ниво. А не е вярно. Има други реалности, по-висши от политическото ниво. Това са духовните реалности — те движат невидимо политическото

ниво. Реалности, които на нас ни изглеждат религиозни. Ясен е един от ритуалните механизми на Измаил — преди всеки важен атентат се прави жертвоприношение на дете. На нас това ни се струва допълнително, може би дори заклинателно събитие, защото основното събитие е атентатът. Не е така. От духовна гледна точка ритуалът на жертвоприношението на детето е много по-важен от атентата, който има рутинен характер. Той може да успее или да не успее, в случай на провал се прави втори опит.

— Не ми е ясно. Каква игра играе Измаил? Просто не мога да разбера. Тогава значи наистина е религия?

Монторси си поигра с чашата.

— Да, това е всъщност духовна операция. Всички жертви на Измаил са политически или икономически фигури от високите етажи — хора, които работят за една обединена Европа, окончателно откъсната от влиянието на Съединените щати. Мрежата на Измаил се грижи да премахва онези, които се опитват да осъществят това откъсване. А откъсването на два континента не е въпрос на разузнаване. То е духовен въпрос. А духовните въпроси се нуждаят от ритуали.

— И по време на тези ритуали се жертват деца.

— Това е много разпространен ритуал, Лопес. В агенцията поръчахме и някои проучвания по религиозна антропология. Да се принесе в жертва дете, е символ на смърт и възраждане. В случая с жертвоприношенията на Измаил се прокарва хипотезата, че убитото дете, *подхвърлено по повод на атентата*, символизира смъртта на Европа, която се опитва да се възроди.

— Това обаче не обяснява всичко, Монторси. Да вземем случая с детето, което американският агент на Измаил разнасяше из цяла Европа. Какъв смисъл имаше това? Защо да не го убият веднага и да го погребат на „Джуриати“?

— Защото ритуалът на Измаил се извършва от хора от най-високите нива в йерархията на Измаил. А те засега са в Брюксел.

— Но защо да не си намерят дете в Брюксел?

— Защото децата трябва да са от нацията, където ще бъде продължено делото на Измаил с атентата. Не ме питайте за мотива. В агенцията възстановяваме стъпка по стъпка логиката на ритуалите на Измаил.

— Но защо да се замесва детето в сбирка на садомазохисти?

— Защото това е част от ритуала. Аз не бях на този ПАВ, Лопес, но ви питам: не забелязахте ли около детето *едно странно движение*?

Лопес си припомни шестте или седем жени около Инженера, с вдигнати ръце. Те не забелязваха сцената с колелото, към което беше привързана Лаура.

— Да, имате право. Нещо като кръгова процесия. Хора с вдигнати ръце. Почти танцуваха около мъжа, който държеше детето.

— Това е същността на посвещението — каза Монторси. — Така изисква протоколът на Измаил. Не всички участници в садо-мазото знаеха, че Измаил действа невидимо сред тях. Вие мислехте, че ритуалът е ПАВ? Ритуалът бе скрит *вътре*, в садо-мазо сбирката. Помислете само: тайно кръщение на детето, определено за приношението.

— Защо не се намесихте на този ПАВ, Монторси?

Монторси повдигна вежди.

— Бях убеден, че ще е достатъчно вашето присъствие, Лопес. Нашата задача бе да забавим ритуала на Измаил. Ако вие тогава бяхте заловили детето, както се предвиждаше, щяхме да постигнем нашата цел. Без ритуала щеше да се провали атентатът срещу Кисинджър. Нека се върна на предишното ви объркване — Кисинджър наистина трябваше да умре в Париж. В същия ден на опита на Клемансо на входа на катакомбите в южния край на Люксембург бе намерен трупът на дете. — Дълга усмивка. — Това вече е ставало много пъти. Изглежда, като че ли Измаил се проваля, ние успяваме да осуетим ритуала или атентата, но рано или късно мрежата на Измаил постига целта си.

— Много пъти?

— Много. Все едно че войната продължава — по-тайна и с други герои. Между Измаил — тоест Америка — и Европа. Убийството на Алдо Моро. Убийството на Улоф Палме. Мнимият инцидент, при който убиха принцеса Даяна и Доди Ал Файед. Това е Измаил. Винаги Измаил. Това е неговият план.

Лопес млъкна. Беше впечатлен. Усещаше механизмите на плана да притискат слепоочията му, тялото му, мислите му. Потърси отново обяснението на Монторси. Опита се да изясни онова, което се бе случило на *него*, на Лопес.

— Монторси, обяснете ми. Значи Американеца е трябвало да предаде лично детето в Брюксел и да го върне лично в Милано?

— Мисля, че вие объркахте плановете на Измаил, Лопес. Мисля, че Американеца е бил в Италия, за да осигури детето и че за пренасянето до Брюксел и повторното предаване на малкия труп е трябвало да се погрижи Ребека. Агентът на Измаил е трябвало да върши всичко сам, защото вие се намесвахте навсякъде — на ПАВ, в Хамбург. И ако не бях се намесил аз в Брюксел, вие щяхте да му объркате сметките и там, но не можех да ви се доверя — вие не знаехте нищо за Измаил. А ние в агенцията си имахме наши планове. Брюксел бе последната възможност да се намесим. Ако бях успял да го убия заедно с Карл М. в Брюксел, ритуалът нямаше да се извърши. Измаил нямаше да удари в Милано. Въпреки това, благодарение на вас, Лопес, целта на Измаил не бе постигната.

— Но детето умря — каза горчиво Лопес. — Знае ли се кое е било то?

— Не. Понякога успяваме да възстановим идентичността им, друг път — не. Това са малки деца, най-често на една годинка. Най-големите са били на около шест. Работата е, че в Европа се шири истинска педофилия. Знаете ли онзи белгиец, Дютру?

— Да, белгийският педофил, близо до Брюксел…

— Именно. Той беше човек на Измаил. Доставяше човешка плът за ритуалите му. Но си беше явен педофил. Всичко се обърква. Това е знакът на Измаил — да обърква и да напада.

— Колко жертвоприношения на деца сте открили през тези години?

— Много. Страшно много.

Монторси притвори очи и вдъхна дълбоко дима от цигарата. Стояха мълчаливо и пиеха. Монторси продължаваше да пуши. Лопес вече забравяше пръските кръв в тоалетната в ИСПЕС. Беше го обхванала сънливост. Усещаше безкрайна умора.

Монторси се върна към *своето* предложение.

— Предлагам ви следното: длъжност следовател в Европейската агенция. Много пари. Много работа. Никакъв идеал. Не ми отговаряйте веднага — нито че приемате, нито че отказвате. Помислете си.

Стана с усилие — беше огромен.

— А, щях да забравя. Стефан Вунцам, колегата ви от Хамбург, вече прие.

Подаде му визитна картичка — никакво име, само номер.

— Ако приемете, обадете се на този номер. Ще ви отговори офис под прикритие. Кажете, че искате да говорите с отдел маркетинг. Ще чакам две седмици, Лопес. След което предложението вече няма да е валидно.

Лопес стоеше като оглупял с визитката в ръка. Сепна се.

— Няма да приема — успя само да каже.

Монторси му стисна ръката и излезе — една огромна отдалечаваща се сянка.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ
ЕПИЛОЗИ

Онези, които в дълбините на сърцето си долавят Светлината, по-висша дори от най-висшето човешко същество, признавайки я за свое върховно Аз — те, дваж родени, са блажени (…)

Онези, винаги невъзмутимите, те са блажени. Другите са притиснати от робството на съществуването.

Шамкара, „Осем стиха за блажените“

ДАВИД МОНТОРСИ

Струва ми се, че този рунд го спечели долуподписаният.

Уилям Волман,
„Проститутки за Глория“

Волтера
21 септември 1971
15:40

Мергелът[1] проблясваше с лунния си цвят сред гънките на неравния терен. Между редиците дървета бе забита лопата, светла като сребриста хартия. Заприлича му на еднокрак човек. Завоите на пътя към Волтера бяха хармонични, не резки, изкачваха стеснението на падината, спускаха се кротки до следващия крайпътен камък. Хлъзгавият асфалт припляскваше под гумите. Черната кола и бялата кола се движеха с еднаква бързина, последната следваше отдалече първата. От височината на полусрутените селски къщи, осветени в охра от следобедната светлина, се виждаше проблясването на черната кола, потопяващо се в нов хоризонт.

Давид Монторси почти стисна очи, за да усети в края на следобеда, охрената светлина в зрялата й пълнота. От върха на хълма той гледаше еднообразния ход на тъмния автомобил.

Информацията струваше скъпо. Много скъпо. Трябваше да употреби премиите си, не беше достатъчно да вземе само останалото от заплатите, внесени на кодовото му име от службите. Информацията бе долетяла от Ирландия към Франкфурт. Беше му се обадил лично един от агентите, работещ в Берлин. Освен това италианците в Берлин бяха шепа хора. Новината, че след девет години доктор Джандоменико Арле щеше да направи пътуване до Италия, му бе съобщена с фонограма. Монторси го очакваше от години. Не бе успял да изтръгне кой знае колко от мрежата на Измаил. Знаеше, че Арле работи в една генетична лаборатория в Рослин, но не стои там непрекъснато, често

пътува до Съединените щати и често под фалшиво име. Колкото повече минаваше времето, толкова повече омразата се втвърдяваше — бавно, упорито. Тя бе вкаменена като бъбречен камък, твърд и бляскав като мергеловата подпорна греда, нагълтваща сякаш пътя и въздуха сред отразената в локвите светлина през падините на Кианти. Изкачваше се и слизаше към шубраци и тъмни влажни гънки и мразовити участъци, преди да се издигне пак до слънцето, което узряваше сред потрепващите лозови ластари.

Виждаше го. Виждаше колата му. Информацията беше точна. Но струваше много. Това бе информация на висотата на цената си. Арле бе отсъствал от Италия девет години. От нощта, в която Монторси се бе навел над трупа на Маура. Зарови се отново да изследва *сандъчето със спомени* в паметта си. Ураган от образи. И навсякъде — Маура. Прекара ръка по очите си. Беше уморен. Усети мъчително буцата в гърлото си. Първоначално лекарите допуснаха, че е разширена вена. Болезнената гастроскопия не бе открила нищо, абсолютно нищо. „Психосоматичен синдром“. Бяха му предписали успокоителни, които, както винаги, нямаха никакъв ефект.

Видя черната кола да завива към Поджибонси. Даде газ.

Арле беше в Италия с охрана от трима души. Англичани. Монторси бе платил, за да провери паспортите им. Бяха фалшиви. В хотела бе платил — не много, — за да научи номерата на стаите им. От *скъпоструващата* информация разбра, че Арле отивал във Волтера. Първо — в музея на етруските. После — при подземните гробове. Щеше да го убие в етруския музей. Беше го мярнал бегло в хотела за миг. Арле излизаше с тримата мъже — охраната, дадена му от Измаил.

Култът към Измаил се разрастваше с всеки изминал ден. Континенталните църкви бяха вече осем. Над три хиляди бяха адептите, доставящи информация. Невъзможно бе да се пресметне броят на агентите от разузнаването, подкрепящи Измаил. Осем църкви. След Италия — Франция. Последният опит да пусне корени бе в Германия, и то точно в Берлин. Според пророчеството на Измаил, малко преди настъпването на неговото време тази фалшива тиха война, водеща се в Берлин, щеше да приключи. Съединените щати и Съветския съюз щяха да захвърлят своите одеяния. Това беше скокът на историята към царството на Измаил. Разсъждаваше.

Беше разбрал какво искаше да каже доктор Арле по време на разговора им, мъглявите му думи няколко часа преди заплахата да приеме форма. „Мъничка, невинна Маура, и аз — сам завинаги…“ Разкъсващата и проста сила на вината беше само външна обвивка на болката, която го разкъсваше. Вина и жестоко отсъствие, жестоко отсъствие.

Даде газ към Коле Вал д’Елза.

Тъмната кола вече не се виждаше. Знаеше, че отива към Волтера. Трябваше да я предвари. Трябваше да влезе в музея на етруските преди Арле.

Пейзажът се спускаше към падината като кървав порой. Големи тикви — огромни валчести плодове от пръст и глина — се редуваха, блъскайки се като темета на титани, погребани в мъртва пръст от хилядолетия. Земята от креда мъчително дишаше. Хълмовете станаха ридове, една долина премина в друга, кредата равномерно се разпадаше, огромни землисти очи от глинени блокове бяха насочени към наситено синьото небе. Подмолни трусове, полегати склонове, които прикриваха сбръчканата идиотска земя. Една първобитна, първична идиотщина. Стори му се, че видя кости, не, може би не бяха кости. Нито една къща не нарушаваше линиите на тази сложна геометрия — един минерален език между небе и фон. Небесносини масиви се спускаха стъпаловидно към линията на вдлъбнатия хоризонт.

Преди един широк завой към Кастел Сан Джиминяно, задмина тъмната кола с охраната на Арле. Видя професора — слаба бяла мумия в тъмната светлина между двете прозорчета, права и няма в разтегленото време на разминаването. След завоя даде газ, видя в огледалото как изчезва черната кола — тъмно петно на правата линия.

Към Волтера започна изкачване. Отклони се по един черен път. Обиколи обширния хълм, като вдигна охрената медна пепел. Върна се на асфалта. Отново беше на главния път, онзи, дето идваше от юг. Спря колата на няколко метра от етруския портал. Слезе. Премина през огромни червеникави блокове отпреди две хиляди и петстотин години, сред които се подаваха големи очукани овали, които някога са били глави — три скулптирани глави. Две от тях бяха наклонени като в израз на упорит свян, а другата, на върха на арката, беше като завършек. Той вдъхна гъстия влажен въздух от вътрешната страна на

портала, многохилядния застоял мирис на останките от телата, които се бяха потривали едно о друго в забравени времена. Отгатна фосфоресциращия отпечатък от сенките по платформата от гол камък. После влезе в цитаделата.

Знаеше къде отива. През нощта беше проучил картите. Вече спеше много малко. Изпитваше ужас — детски ужас — от онзи призрак, който изникваше в съня му от безкрайната прегръдка на времето.

„О, Маура…“

Входът на етруския музей. Тръгна из тунелите, после направо. Озова се пред стъклена врата и излезе навън в градината. Остана в сянката, между две стени, целите в урни на покойници — пътуване в света на мъртвите. Плочки покриваха прахта на умрелите. Урните бяха с формата на неправилни извити паралелепипеди с проядени от две хиляди годишната влага ръбове. Видя светите изображения, изрисувани по страните на урните. Дълги пътувания към царството на мъртвите — в квадрига или пеш съпругът вървеше смирено пред покойната си съпруга към нечовешката граница на онова печално, смълчано царство. Четири несъразмерно големи коня теглеха един отдавна умрял магистрат към реката на мълчанието. Един конник от алабастър беше с вързана уста. Един гном. Един титан…

Влезе Арле.

Тримата от охраната вървяха пред него и се оглеждаха. Арле стоеше и гледаше червеникавата охра. Сбърчи вежди, изви ръце и облегна ръка на брадата си. Беше остарял и още по-слаб. Имаше тънкия врат на човешка костенурка. Остана да съзерцава свещените сцени. Етруските погребални ритуали. Интуицията подсказа на Монторси, че това бяха ритуалите на Измаил. Символите на Измаил. Онзи студен дъх, предвещаващ безлична, бяла, насилствена смърт. Беше самият Измаил. Самата Маура, превърната завинаги в символ на Измаил, сякаш се мраморизира и полегна на капака на една алабастрова урна.

Арле реши да се изкачи. Монторси тръгна пред него.

Хората от охраната вървяха пред Арле нагоре по мраморните стъпала. Много табелки, надписи на латински от осемнайсети век,

една безучастна арка около статуята на основателя — монсиньор от осемнайсети век, събирал материалите за музея.

Сред купчините предмети Монторси видя отразеното лице на доктор Арле да се изкривява в еластична форма.

Влезе в Залата на артефактите. Бяха стотици, натъпкани с болезнена равномерност в широки етажерки от дърво и стъкло. Бяха тъмни, като зъби на хищна риба, изтръгнати след битка до кръв, издупчени и яки, доведени до черен съвършен блясък, окачени и наблъскани един до друг — стотици. Правилни зъби — извити или дълги куки — натъпкани черни иглени уши. Следваше витрина от осемнайсети век с инструменти по патоанатомия. Оръжия, куки, фосилизирани влечуги в светлика от блясъка на едно излъскано, проядено от червеи дърво, зад финото, съвършено прозрачно стъкло.

Арле се приближи до витрината. Вгледа се в предметите и остана в съзерцание.

Давид Монторси предугади последното място — там, закъдето Арле се бе запътил.

Крайната точка.

Арле разбута охраната си и се извини. Слезе по стълбите под мълчаливите им погледи. На приземния етаж се обърна наляво и отвори стъклената врата, която гледаше към градината.

Пърнари, тамарикси и кехлибар. Видя саркофази. Бъз растеше по едната тъмна стена, засипана чак до напуканата подпорна греда, крепяща дъги от бял метал, и пълзеше към гладките, просмукани с влага базалтови блокове в основата на пресъхнал кладенец.

Наведе се над парапета към обраслата пропаст под музея, гледайки, без да чува, към привечерната синева, димяща сякаш откъм глинестите полета на Волтера, отвъд крепостните стени. Отвори пакета *napue майс*. Запали една цигара. Смукна.

Беше готов.

Вратата се отвори, но не беше Арле. Беше група от четирима английски туристи. Те стигнаха до пейките от зелено дърво в другия край на градината. Не забелязаха Монторси.

После се появиха двама от охраната на Арле. Огледаха наоколо. Преминаха градината чак до Монторси. Застанаха близо до него. Единият си запали цигара. Свършиха с цигарите. Монторси запали нова цигара. Предложи и на охраната. Отказаха, без да се усмихват. За

тях той беше само един огромен мъж в бял костюм. Тръгнаха. Спряха за малко зад четиримата английски туристи. Единият от двамата мъже размени с тях няколко думи. Върнаха се към вратата. Направиха знак с глава на шефа си — Арле можеше да влезе.

Арле се разхождаше бавно, беше уморен. Монторси стоеше на едно място, стърчащ над парапета. Гледаше как се стопяват сините спирали на дима от цигарата му *папие майс*. Вдишваше третокачествения дим и усещаше как дразни ноздрите му. Не мислеше за нищо. Не можеше да мисли за нищо.

Беше чакал девет години. Щеше отново да се докосне до Измаил. Канеше се да го хване. Беше готов да го хване.

Арле вървеше с къси, бавни крачки. Трима мъже от охраната говореха помежду си по стълбите пред стъклената врата. Арле гледаше каменните оброчни куполи, прилични на бързо свиващи се минзухари, с невероятните пулсации на тези нощни красавци. Беше почти радостен. Далеч от всякакви мисли. И въпреки това носеше онази далечна сянка на съсредоточаване. Изглеждаше все така вглъбен в някаква вътрешна точка, която убягваше от зрението на всички хора.

Монторси се подготви.

Бяха изминали девет години. Светлият образ на Маура никога нямаше да го напусне. Спомни си наниза от зъби, превърнати в отломки.

Обърна се, като държеше главата си наведена.

Арле бе само на няколко метра.

Хората от охраната тихо си говореха. Единият хвърли поглед на приведения гръб на Арле. Видя огромния мъж в бяло да се отделя от парапета. Не успя да разтвори ръце. Не успя да извика.

Монторси извади пистолета. Почувства тежестта на заглушителя, завинтен предната вечер откъм края на цевта. Арле го позна. Изумление, предхождащо скръбта. Признание. Всичко трая само миг. Монторси видя мъжът от охраната да разблъсква колегите си, опитвайки се да извика, махайки с ръце.

Стреля три пъти. Три мощни изстрела един след друг. Беше избрал куршуми, които избухваха при съприкосновение с мека плът. Експлозиите разкъсаха Арле отвътре. Беше се целил в корема.

Щеше да умре в мъки. Не му бе оставил изход.

Обърна се и прескочи парапета. Беше проучил картите и схемите. Двама души от охраната се хвърлиха върху тялото на Арле само след секунди. Трети се подаде над парапета и започна да стреля напосоки. Шест изстрела напосоки в гъстия храсталак.

Давид Монторси вече тичаше по главния булевард. Зави по две съседни улици. Бяха тесни и влажни. Видя пране да виси от просторите, провесени от корнизите. Излезе отново на булеварда, който водеше на юг, към противоположната врата на онази, от която бе влязъл Арле и където бе паркирана колата на неговите хора.

Запали. Включи фаровете. Синкава мъглица се издигаше от топлата глина. Даде на задна. Видя да се стопяват в синята мъгла чертите на трите откъснати глави на етруския портал и полетя в падащия мрак.

На другия ден седя с часове под едно възлесто дърво без листа, в изсъхнало поле от червеникава пръст — приведен, все така облечен в бяло.

---

[1] Утаечна глинено-варовикова скала. — Б.ред. ↑

ГУИДО ЛОПЕС

Звярът има много лица. Някои са винаги тъжни.

Салман Рушди,
„Срамът“

Милано
9 април 2001
18:20

Дълго се люби с Лаура. Тя го издра до кръв, но на Лопес му хареса. Струваше му се, че се връща към живота. Може би Лаура имаше право. В начина, по който правеха любов, се криеше една *тъмна* истина. Една черна дупка, без светлина, която мълчаливо го теглеше.

Той целуна избледняващите белези от рани по ръцете и ребрата й. Облиза всичките й рани.

„Станете. Вървете. Доставете си удоволствие един на друг“.

Останаха в леглото. Тя заспа.

Той си мислеше за Монторси.

Предния ден бяха съобщили за изчезването на Инженера. Трупът бе открит в местността Рескалдина няколко часа след анонимно обаждане. Местността Рескалдина — същото място, на което през 1962 бе намерен трупът на съпругата на Монторси.

В Чернобио — никакъв проблем, освен със Сантовито. Калимани бе повикал Лопес у дома си, бе му казал, че отиването му в Рим отпада. Повишение няма да има, той си оставаше в миланския Следствен отдел. Сантовито щеше да се върне бесен от Чернобио.

От Боб — ни следа. Ни следа и от Измаил. Продължаваше да си повтаря думите на Монторси: „Измаил не съществува. Измаил не съществува“.

Видя се в тоалетната на ИСПЕС с протегната ръка и главата на Американеца, която се отмята. Какво правеше? Накъде отиваше? Видя

Лаура как спи с полуотворена уста, прелестна.

Помисли си за жената на Монторси. Помисли си за него.

Беше успял да се свърже с Вунцам. Бяха се разбрали, без да казват нищо ясно. Вунцам бе му съобщил, че си е подал оставката и Лопес не бе коментирал. Вече знаеше коя ще бъде следващата работа на Вунцам — Европейската агенция.

На двора някакъв луд крещеше. Валеше отвратително. Целият Милано беше отвратителен.

Отново думите на Монторси: Америка срещу Европа. Какво, по дяволите, беше Европа?

Помисли за Измаил.

Отново видя посинялото лице на детето на „Джуриати“, зейналата му уста. Стресна се, беше се унесъл, гледайки полуотворената уста на Лаура.

Повдигна ръката й за китката. Видя одраскванията, раните, и положи устни върху едно дълбоко одраскване. Металическият вкус на кръвта извика у него други мисли. Пръските кръв по светлите плочки на тоалетната, раздробеният череп на Американеца. Сините по тялото на мъжа от улица „Падуа“. Французинът, надупчен от куршуми.

Изброи мъртвите: Клемансо, Терцани, Ребека, Карл М., Американеца, детето. А преди това? Мъртвите на Американеца. Мъртвите на Кисинджър. Мъртвите на Монторси…

Толкова много мъртъвци.

Стана, пи вода направо от чешмата, затърси в портфейла си и извади картичката. Обади се на Монторси.

Два дни след това замина. За напускането от Следствения щеше да има грижа Монторси. На Лаура не бе казал и дума. Беше й съобщил само, че заминава. Тя му бе отговорила, че тяхното не е дори връзка. Той бе изтърпял тежкото мълчание. Тя си бе отишла.

Не мина през управлението. Не поздрави Сантовито, Калимани и останалите.

На влизане в чакалните на летището видя от пистата да се издига един огромен бял самолет, като континент без име.

* * *

Европейска агенция за сигурност
Модул: A/15
Ниво на секретност: максимално

ХРОНОЛОГИЯ НА ОПЕРАЦИИТЕ НА МРЕЖАТА „ИЗМАИЛ“

Атентати, свързани с намирането на жертвени деца.

27 октомври 1962 — Самолетна катастрофа с Енрико Матеи при Баскапе, близо до Павия.

27 октомври 1962 — Намерен е труп на дете на около 1 година, в района на спортно игрище „Джуриати“.

18 ноември 1962 — Убийството на Жан Рошфор, вицепрезидент на Френската банка, по време на ваканция в Лезуш, близо до Шамполюк.

12 ноември 1962 — Намерен е труп на дете на около 2 години в гора близо до Курмайор, по анонимно телефонно обаждане.

2 януари 1963 — Неуспешен атентат срещу Конрад Айзенхауер, германски канцлер, в Гьотинген (ЗАСЕКРЕТЕНО).

1 януари 1963 — Намерен е труп на дете на около 2 години в кашон на „Грьонерщрасе“ в Гьотинген, по анонимно телефонно обаждане.

13 май 1965 — Неуспешен атентат срещу автомобила на президента Шарл дьо Гол в района на Нант (ЗАСЕКРЕТЕНО).

13 май 1965 — Намерен е труп на дете на около 2 години в гора на десния бряг на река Ердр, извън Нант, по анонимно телефонно обаждане.

20 декември 1973 — Убийството на испанския премиер Луис Кареро Бланко в Мадрид.

20 декември 1973 — Намерен е труп на дете на около 4 години в чувал срещу манастира „Енкарнасион“ в Мадрид, по анонимно телефонно обаждане.

7 април 1977 — Убийството на главния прокурор на ФРГ Зигфрид Бубак в Карлсруе.

8 април 1977 — Намерен е труп на дете на 5–6 години в контейнер за боклук в зоологическата градина на Карлсруе, по анонимно телефонно обаждане.

9 май 1978 — В Рим е намерен трупът на Алдо Моро, лидер на Християндемократическата партия, отвлечен от терористи от

Червените бригади 55 дни по-рано.

18 април 1978 — Намерен е труп на дете на около 4 години на брега на Лаго дела Дукеса в местността Карторе ди Риети, по време на издирване на трупа на Алдо Моро, съгласно инструкциите на извършителите на отвличането (ЗАСЕКРЕТЕНО).

28/29 септември 1978 — Опит за убийство на Негово Светейшество папа Йоан Павел II в апартаментите му.

27 септември 1978 — Намерен е труп на дете на 1 година в авто контейнер, паркиран на изоставено място по пътя Касия Нова в Рим, по анонимно телефонно обаждане.

13 май 1981 — Неуспешен атентат срещу Негово Светейшество Йоан Павел II на площад „Свети Петър“.

10 май 1981 — Намерен е труп на дете на около 2 години в контейнер за боклук зад църквата „Свети Тома Аквински“ в Рим, по анонимно телефонно обаждане (ЗАСЕКРЕТЕНО).

18 юни 1982 — Убийство на банкера Роберто Калви в Лондон, под Влекфрайърс Бридж.

17 юни 1982 — Намерен е труп на дете на около 1 година в контейнер за боклук на Остин Фрайърс Стрийт 15 в Лондон, по анонимно телефонно обаждане (ЗАСЕКРЕТЕНО).

28 февруари 1986 — Убийството на шведския премиер Улоф Палме в Стокхолм.

28 февруари 1986 — Намерено е тяло на дете на около 5 години на брега на залива Дюргарден в Стокхолм, по анонимно телефонно обаждане.

30 ноември 1989 — Алфред Херхаузен, генерален директор на Дойче Банк, става жертва на атентат в Бад Хомбург, в околностите на Франкфурт.

30 ноември 1989 — Намерен е труп на дете на около 4 години до Курпарк в Бад Хомбург, по анонимно телефонно обаждане.

21 май 1991 — Убийството на Йоан П. Кулиано, експерт по езотеризъм и секти, в банята на университета в Чикаго.

20 май 1991 — Намерен е труп на дете на около 1 година между чувалите с боклук в двора на хотел „Дрейк“ в Чикаго, по анонимно телефонно обаждане.

20 юли 1993 — Убийството на Габриеле Каляри, държавен чиновник, приближен на Бетино Кракси, в затвора „Сан Виторе“ в

Милано.

20 юли 1993 — Намерен е труп на дете на около 3 години на улица „Фопа“ в Милано, в контейнер срещу жилището на депутата Кракси, по анонимно телефонно обаждане.

1 май 1993 — Убийството на Пиер Береговоа, министър в правителството на Митеран.

2 май 1993 — Намерен е труп на дете на около 1 година в чувал, скрит в храстите срещу Елисейския дворец, по анонимно телефонно обаждане (ЗАСЕКРЕТЕНО).

31 август 1997 — Катастрофата в Париж, в която загиват принцеса Даяна и Доди Ал Файед, син на Мохамед Ал Файед.

2 юли 1997 — Намерен е труп на дете на около 6 години в чувал около пистите на летище „Хийтроу“ в Лондон, по анонимно телефонно обаждане.

4 май 1998 — Две убийства и самоубийство от страна на папския гвардеец Седрик Торней, във Ватикана. Жертвите са Алоис Естерман (само от девет часа назначен за началник на Папската гвардия) и жена му.

3 май 1998 — Намерен е труп на дете на около 1 година в полето около Кастел Гандолфо, по анонимно телефонно обаждане (ЗАСЕКРЕТЕНО).

14 декември 1999 — Неуспешен атентат срещу Джордж Сорос близо до университета в Утрехт. (ЗАСЕКРЕТЕНО).

15 декември 1999 — Намерен е труп на дете на около 1 година в куфар на рецепцията на хотел „Митланд“.

23 март 2001 — Неуспешен атентат срещу Хенри Кисинджър в Париж (ЗАСЕКРЕТЕНО).

23 март 2001 — Намерен е труп на дете на около 6 години близо до входа за катакомбите откъм Люксембургската градина в Париж, по анонимно телефонно обаждане (ЗАСЕКРЕТЕНО).

27 март 2001 — Неуспешен атентат срещу Хенри Кисинджър в Милано (ЗАСЕКРЕТЕНО).

27 март 2001 — Намерен е труп на дете на около 6 години на спортното игрище „Джуриати“ в Милано, по анонимно телефонно обаждане (ЗАСЕКРЕТЕНО).

Издание:
Автор: Джузепе Джена
Заглавие: В името на Измаил
Преводач: Ваньо Попов
Година на превод: 2004
Език, от който е преведено: италиански
Издание: първо
Издател: ИК „Бард“ ООД
Град на издателя: София
Година на издаване: 2004
Тип: роман
Националност: италианска
Редактор: Саша Попова
ISBN: 954-585-533-9
Адрес в Библиоман: https://biblioman.chitanka.info/books/4631

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.